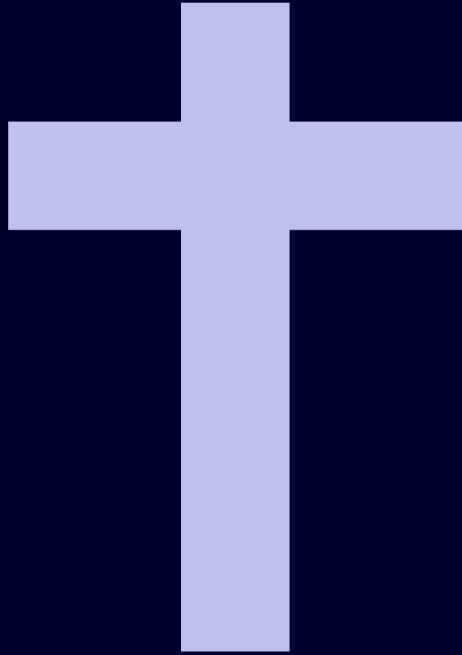

I Biblija ki Arli
romani čhib Srbija

Arli spoken in Balkans

I Biblija ki Arli romani čhib Srbija

Arli spoken in Balkans

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: Romani

Dialect: Balkans Arli

Contributor: The Seed Company

Romani Arli Bible

The Word for the World International

[www.twftw.org]

Arli romski jezik je rasprostranjen širom Balkana. Zbog toga je poznat i pod nazivom Balkanski romski jezik. Postoje i dijalekti Arlija koji nose druga imena. Arli ima dosta južnoslovenskih, persijskih, arapskih i turskih izraza.

Ovaj Arli prevod je najviše prilagođen Arli Romima koji žive u Republici Srbiji. Veoma je lagan za čitanje i slušanje zbog toga što u sebi ne sadrži zastarele Arli reči kojima se današnji govornici ne koriste u svakodnevnom govoru.

The Arli Romani language is spread throughout the Balkans. That is why it is also known as the Balkan Romani language. There are also dialects of Arli that bear other names. Arli has a lot of South Slavic, Persian, Arabic, and Turkish expressions.

This Arli translation is most suitable for Arli Roma who live in the Republic of Serbia. It is very easy to read and listen to because it does not contain outdated Arli words, rather, only words that today's speakers use in everyday speech.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 27 Jun 2025
d6ffb03d-9ec1-5bf9-9050-d7a1d3bb30c6

Contents

Matej	1
Marko	43
Luka	70
Jovan	115
Delja	147
Rimljanenđe	187
1. E Korinćanenđe	205
2. Korinćanenđe	221
Galatende	232
Efežanende	238
Filipljanenđe	244
Kološanende	248
1. Solunjanenđe	252
2. Solunjanenđe	256
1. Timotej	258
2. Timotej	263
Tit	267
Filemon	269
Jevrejende	270
Jakov	283
1. Petar	288
2. Petar	293
1. Jovan	296
2. Jovan	300
3. Jovan	301
Juda	302
Otkrivenje	304

O evandelje e Matejesoro

E Isusesere preci

(Lk 3,23–38)

¹ Akavai o spisko oto preci e Isuse Hristesere kovai potomko e Davidesoro hem potomko e Avraamesoro.

² E Avraamese bijandilo o Isaak.

E Isaakese bijandilo o Jakov.

E Jakovese bijandilo o Juda hem lesere phralja.

³ E Judase i Tamara bijanda e Farese hem e Zare.

E Faresese bijandilo o Esrom.

E Esromese bijandilo o Aram.

⁴ E Aramese bijandilo o Aminadav.

E Aminadavese bijandilo o Naason.

E Naasonese bijandilo o Salmon.

⁵ E Salmonese i Rahava bijanda e Vooze.

E Voozese i Ruta bijanda e Jovide.

E Jovidesese bijandilo o Jesej.

⁶ E Jesejese bijandilo o caro o David.

E Davidesese Urijasiri bivšo romni bijanda e Solomone.

⁷ E Solomonesese bijandilo o Rovoam.

E Rovoamese bijandilo o Avija.

E Avijase bijandilo o Asaf.

⁸ E Asafese bijandilo o Josafat.

E Josafatese bijandilo o Joram.

E Joramese bijandilo o Ozija.

⁹ E Ozijase bijandilo o Joatam.

E Joatamese bijandilo o Ahaz.

E Ahazese bijandilo o Ezekija.

¹⁰ E Ezekijase bijandilo o Manasija.

E Manasijase bijandilo o Amos.

E Amosesese bijandilo o Josija.

¹¹ E Josijase bijandilo o Jehonija hem lesere phralja kad o Vavilonci osvojinde i Judeja hem cerde o Izraelci te džan ano Vavilon.

¹² Palo progonstvo ano Vavilon, e Jehonijase bijandilo o Salatiil.

E Salatiilese bijandilo o Zorovavel.

¹³ E Zorovavelese bijandilo o Avijud.

E Avijudese bijandilo o Eljakim.

E Eljakimese bijandilo o Azor.

¹⁴ E Azorese bijandilo o Sadok.

E Sadokese bijandilo o Ahim.

E Ahimese bijandilo o Elijud.

¹⁵ E Elijudese bijandilo o Eleazar.

E Eleazarese bijandilo o Matan.

E Matanese bijandilo o Jakov.

¹⁶ E Jakovese bijandilo o Josif, o rom e Marijakoro koja bijanda e Isuse vičime Hrist.

¹⁷ Adava značini dai ukupno dešu štar generacije taro Avraam di o caro o David, dešu štar generacije taro David di o progonstvo ano Vavilon hem dešu štar generacije taro progonstvo ano Vavilon di o Hrist.

O Josif prihvatin e Isuse sar ple čhave (Lk 2,1–7)

¹⁸ Ače sar inele kad bijandilo o Isus o Hrist: Lesiri daj i Marija inele mangli e Josifese. Ali angleder so te len pe, dodžanda da ačhili khamni oto Sveto Duho.

¹⁹ Lakoro rom o Josif inele pravedno manuš, i adalese so na manglja te lađari la anglo manuša, tajno manglja te ačhaj la.

²⁰ I sar razmislini ine adalestar, zasuča. Ano suno alo lese o anđeo e Gospodesoro hem phenda lese: “Josife, čhaveja e Davidesereja, ma dara te le e Marija romnjače! Adalese so o Sveto Duho čerđa la te akhari adale čhavore ano vodi.

²¹ Oj ka bijani čhave hem tu ka de le anav Isus* adalese so ka spasini ple narodo lengere grehendar.”

²² Sa adava ulo sar te pherđol okova so o Gospod vačerđa palo proroko:

²³ “Šunen! I čhaj ka ačhol khamni!

Ka bijani murše hem ka vičinen le Emanuel”

(so značini: “O Devel amencar”).

²⁴ Kad o Josif uštino oto sojba, čerđa sar so phenda lese o anđeo e Gospodesoro – lelja e Marija romnjače.

²⁵ Na suča olaja sar romnjaja đikote na bijanda e čhave. A tegani ov dinda le anav Isus.

2

O mudraci priznajinena e čhavore e Isuse sar caro

* **1:21** anav Isus značini: “O Gospod spasini.”

¹ O Isus bijandilo ano gav Vitlejem ani regija Judeja zako e carosoro e Irodesoro vreme. Ko adava vreme, nesave mudraci taro Istok resle ano Jerusolim

² hem lelje te raspučen pe: "Kaj o nevo bijando caro e Jevrejengoro? Dikhljam sar lesiri čereni ikljola ko istok i aljam te pera ko kočija anglo leste."

³ Kad šunđa adava o caro o Irod, but uznemirinda pe, a oleja hem sa o manuša ano Jerusolim.

⁴ Vičinda kora peste sa e jevrejengere šerutne sveštenikonen hem e učiteljen e Zakonestar hem pučlja len kaj o Hrist valjani te bijandol.

⁵ A on phende lese: "Ano Vitlejem ani Judeja, adalese so adahar o proroko pisinda:

⁶ "Tu, Vitlejeme, ki phuv e Judejakiri, na injan najtikoro maškaro legarutne dizja e Judejakere, adalese so ka ikljol tutar vladari kova sar pastiri ka legari mle narodo, e Izraelconen.' "

⁷ Tegani o Irod tajno vičinda kora peste e mudrakonen hem pučlja len kad tačno mothovđa pe i čereni.

⁸ I bičhalđa len ko Vitlejem vačerindoj: "Džan hem šukar raspučen tumen e čhavorestar. Kad ka arakhen le, aven te javinen maje te šaj hem me te avav te perav ko kočija anglo leste."

⁹ O mudraci šunde e caro hem dže. I otojekhvar, i čereni, sava dikhle sar ikljola ko istok, džala ine anglo lende sa đikote na terdini upreder o than kote inele o čhavoro.

¹⁰ Kad dikhle i čereni, zorale radujinde pe.

¹¹ Đerdinde ko čer hem dikhle e čhavore lesere dajaja e Marijaja i pele ko kočija anglo leste. Tegani ikalde pumare darija hem dinde le zlato, tamjan hem smirna.

¹² Palo adava, ko suno o Devel upozorinda len te na irinen pe palal koro Irod, i adalese avere dromeja irinde pe ki pumari phuv.

O Josif našela e Marijaja hem e čhavoreja ano Egipat

¹³ Kad o mudraci dže, o anđeo e Gospodesoro alo ko suno e Josifese hem phenda lese: "Ušti, le e čhavore hem lesere daja hem našen ano Egipat. Ačhoven adari đikote na phenava tumende, adalese so o Irod ka rodel e čhavore te mudari le."

¹⁴ O Josif uštino hem adaja rat dželo ko Egipat e čhavoreja hem lesere dajaja.

¹⁵ I ačhile adari sa đe e Irodesoro meriba. Adaleja pherdilo okova so o Gospod phenda prekalo proroko:

"Taro Egipat vičindum mle čhave."

O Irod mudari e murše čhavoren ano Vitlejem

¹⁶ Kad o Irod dikhlja so o mudraci hovavde le, but holjanda hem bičhalđa e vojniconen ano Vitlejem hem ano sa o pašutne thana te mudaren sa e murše čhavoren đe o duj berš. Sa adava čerđa premalo vreme zako savo šunđa e mudrakonendar.

¹⁷ Tegani pherdilo okova so phenda o proroko o Jeremija:

¹⁸ "Ani diz Rama o glaso šundilo, o kukiba hem o rojba baro; Adava i Rahilja rovela ple čhaven hem na mangela te utešini pe, adalese so lakere čhave nane više dživde."

O Josif irini pe e Isuseja hem e Marijaja ano Izrael

¹⁹ Kad o Irod mulo, o anđeo e Gospodesoro alo ko suno e Josifese ano Egipat

²⁰ hem phenda lese: "Ušti, le e čhavore hem lesere daja, i džan ki phuv Izrael, adalese so mule okola so mangle te mudaren e čhavore."

²¹ Ov uštino, lelja peja e čhavore hem lesere daja hem dželo ano Izrael.

²² Kad šunđa so e Irodesoro čhavo o Arhelaj ulo nevo vladari ani regija Judeja, darandilo te džal adari. Tegani ko suno o Devel upozorinda le te na džal adari, nego te džal ki regija Galileja.

²³ I dže hem živinde ani diz Nazaret. Adaleja pherdilo okova so phende o

proroci e Mesijastar da ka vičini pe Nazarećanin.

3

O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isusese
(Mk 1,1–8; Lk 3,1–9, 15–17; Jn 1,19–28)

¹ Ko adala dive o Jovan o Krstitelj lejja te propovedini ani pustinja e judejakiri

² vačerindoj: “Pokajinen tumen zako tumare grehija, adalese soi o carstvo e nebosoro paše!”

³ E Jovanestar vačerđa o proroko o Isaija kad prorokujinda:

“Ovi o glaso so vičini ani pustinja:
‘Pripreminen o drom e Gospodese!
Ravnonen lese o droma!’ ”

⁴ A adava Jovan akharda šėja oto bala e kamilakere, a ko maškar inele phandlo kožno pojas. Hala ine skakavconen hem divljo avdin.

⁵ But manuša avena ine koro leste taro Jerusolim hem tari sa i regija Judeja hem taro sa o thana savei uzali len Jordan.

⁶ Priznajinena ine pumare grehija, a ov krstini len ine ani len Jordan.

⁷ Kad o Jovan dikhlja so but fariseja hem sadukeja avena te krstinen pe, phenda lende: “E sapengere čhavalen! Ko vačerđa tumende da šaj te našen tari e Devlesiri holi savi avela?”

⁸ Tumare žvotēja mothoven da čače pokajinden tumen!

⁹ I ma mislinen dai dovoljno te phenen: ‘Amaroi prada o Avraam.’ Phenava tumende da o Devel hem akale barendar šaj te vazdel čhaven e Avraamese.

¹⁰ Ače o tover oto sudo e Devlesoroj već vazdime te čhinel o kašta ano koreno. I svako kaš savo na bijani šukar bijandipe ka čhinel pe hem ka frdel pe ani jag.

¹¹ Me krstinava panjeja tumen kola kajinena tumen zako tumare grehija. Ali pala mande avela o po baro mandar, kase na injum dostojno ni i obuča te legarav. Ov ka krstini tumen Svetone Duhoja hem jagaja.

¹² Ano vas lese i lopata te čistini o gumno* plo hem te odvojini o điv taro ljuške. O điv ka čhivel pese ki šupa, a o ljuške ka tharel jagaja savi nikad na mudardola.”

O Jovan krstini e Isuse
(Mk 1,9–11; Lk 3,21–22)

¹³ Tegani o Isus alo tari Galileja ki len Jordan te krstini le o Jovan.

¹⁴ A o Jovan na manglja hem phenda lese: “Tu man valjani te krstine, a tu aveja kora mande!”

¹⁵ A o Isus phenda lese: “Muk akana adava. Valjani amende te čera ađahar te šaj pherdol sa soi pali pravedno volja e Devlesiri.”

Tegani o Jovan pristaninda te krstini le.

¹⁶ I odmah palo adava so o Isus krstinda pe, iklilo taro pani. I dikhl! O nebo phravdilo hem dikhlja e Devlesere Duho sar avela sar golubi hem huljela upro leste.

¹⁷ Tegani taro nebo šundilo o glaso e Devlesoro: “Akavai mlo Čhavo o volime. Oleja injum bahtalo!”

4

E Isuse ki pustinja kušini o beng
(Mk 1,12–13; Lk 4,1–13)

¹ Tegani o Duho legarda e Isuse ki pustinja te ovel iskušime e bengestar.

² Palo adava so postinda saranda dive hem saranda rača, bokhalilo.

³ Tegani alo koro leste o beng kova kušini hem phenda lese: “Te injan o Čhavo e Devlesoro, vačer akale barende te oven maro.”

⁴ A o Isus phenda: “Pisimei ano Sveto lil:

‘O manuš naka živini samo oto maro nego oto svako lafi savo ikljola taro muj e Devlesoro.’”

⁵ Tegani o beng legarda le ki Sveto diz Jerusolim, čhivda le upro naj učo than e Hramesoro

⁶ hem phenda lese: “Te injan o Čhavo e Devlesoro, frde tut akatar tele! Adalese soi pisime:

* **3:12** *gumno* Akavai than kote čedela pe o điv te odvojini pe taro ljuške (pleva).

'Ka naredini ple anđelende te arakhen tut,
te akharen tut ko vasta
te na khuve tut preja ko bar.' "

⁷ A o Isus phenda lese: "Pisimei hem
akava: 'Ma kušin e Gospode, te Devle.'"

⁸ Tegani o beng anda le upri but uči
gora, mothovđa lese sa o carstvija e
phuvjakere hem lengiri slava

⁹ hem phenda lese: "Sa akava ka dav
tut, te peljan ko kočija angla mande te
slavine man!"

¹⁰ A o Isus phenda lese: "Dža mandar,
Sotone! Adalese soi pisime: 'Per ko kočija
samo anglo Gospod, to Devel, hem samo
ole kande!'"

¹¹ Tegani o beng cidinda pe olestar, a o
anđelja ale te kanden le.

*O Isus lela te propovedini
(Mk 1,14–15; Lk 4,14–15)*

¹² A kad o Isus šundā so e Jovane e
Krstitelje phandle, irinda pe ki Galileja.

¹³ Ačhavđa i diz Nazaret hem dželo te
živini ani diz Kafarnaum, uzalo e
Galilejakoro jezero, ko krajo oto plemija e
Zavulonesere hem e Neftalimesere.

¹⁴ Adahar pherdilo okova so phenda o
proroko o Isaija:

¹⁵ "Ani phuv e Zavulonesiri hem e
Neftalimesiri,
uzalo jezero e Galilejakoro, tari aver
strana oti len Jordan,
ani regija Galileja e avere nacijengiri,
¹⁶ o manuša kola živinde ani tomina
dikhle baro svetlost;
o svetlost thabilo
upro okolende kola živinde ani senka
e meribnasiri."

¹⁷ Otegani o Isus lelja te propovedini:
"Pokajinen tumen zako tumare grehija,
adalese soi paše o carstvo e nebosoro!"

*O Isus vičini ple prvone učenikonen
(Mk 1,16–20; Lk 5,1–11)*

¹⁸ Sar o Isus nakhela ine uzalo e
Galilejakoro jezero, dikhlja e duje
phraljen, e Simone vičime Petar hem e
Andreja, sar frdena o mreže ano pani,
adalese so inele manuša so dolena
mačhen.

¹⁹ I phenda lende: "Phiren pala mande
hem me ka ćerav tumen te dolen
manušen sar mačhen!"

²⁰ On odmah ačhavde pumare mreže
hem dže le palo leste.

²¹ Kad dže le adathar hari po dur, o Isus
dikhlja avere duje phraljen, e Jakove hem
e Jovane, sar pumare dadeja e Zevedeja
bešena ano čamco hem popravinen
pumare mreže. O Isus vičinda hem olen.

²² I on otojekhvar ačhavde o čamco hem
pumare dade hem dže le palo leste.

*O Isus sasljari e nambormen
(Lk 6,17–19)*

²³ O Isus džala ine maškari sa i Galilejaja
hem sikaj e manušen ano lengere
sinagoge, vaćerindoj o šukar lafi oto
carstvo e nebosoro hem saslarindoj e
manušen oto svako nambormipe hem
bizoralipe.

²⁴ O glaso olestar šundilo ani sa i Sirija, i
di adathar o manuša anena ine koro leste
sa e nambormen oto razna nambormipa
hem muke, e manušen ano kolende inele
demonja, e manušen kolen inele
epilepsija hem e nepokretnonen, a o Isus
sasljari len ine.

²⁵ Palo leste dže le sa edobor manuša
tari regija Galileja, taro Dekapolis, tari
diz Jerusolim, tari regija Judeja hem tari
aver strana oti len Jordan.

5

*O Isus sikaj ple učenikonen dai bahtale so
verujinena ano leste
(Lk 6,20–23)*

¹ Kad o Isus dikhlja so but džene
ćesinde pe, uklinda ki gora hem beštino te
sikaj. Lesere učenici ale uzalo leste,

² i ov lelja te sikaj len, vaćerindoj:

³ "Bahtalei o čorore duhoja
adalese soi olengoro o carstvo e
nebosoro!

⁴ Bahtalei okola kola tugujinena,
adalese so o Devel ka utešini len!

⁵ Bahtalei o krotka,
adalese so olende ka ačhol i phuv!

⁶ Bahtalei o bokhale hem o žedna zaki
pravednost,
adalese so o Devel ka čaljari len!

- ⁷ Bahtalei o milosrdna,
adalese so o Devel ka mothoj lende
milosrde!
⁸ Bahtalei o manuša bimelale vilesere,
adalese so ka dikhen e Devle!
⁹ Bahtalei okola kola čerena mir,
adalese so ka vičinen pe čhave e
Devlesere!
¹⁰ Bahtalei o progonime zaki pravednost,
adalese soi olengoro o carstvo e
nebosoro!

¹¹ Bahtale injen kad zbog mande o
manuša vredinena tumen, kad
progoninena tumen hem kad hovavne
vačerena protiv tumende!

¹² Radujinen tumen hem oven bahtale,
adalese so bari nagrada adžiceri tumen ko
nebo. Adalese so ađahar progoninde e
prorokonon kola inele angleder
tumendar!"

*O učenci valjani te ačhoven verna
sledbenici e Isusesere
(Mk 9,50; Lk 14,34–35)*

¹³ O Isus phenda: "Tumen injen sar o
lon e manušende ki phuv. Ali te o lon
našalđa plo londipe, soja ov ka londari
pe? Esavko nane šukar nisose, sem te
frdel pe avri, te gazinen le o manuša.

¹⁴ Tumen injen o svetlost e svetose. I
diz savi upri gora našti te garaj pe.

¹⁵ Niko na tharela i svetiljka i te garaj la
talo čaro, nego čhivela la ko than zaki
svetiljka te šaj svetlini sarijende kolai ano
čer.

¹⁶ Ađahar hem tumaro svetlost te
svetlini e manušende te dikhen tumare
šukar delja hem te slavinen tumare Dade
kovai ano nebo."

O lafi e Devlesoro isi le trajno autoritet

¹⁷ Tegani o Isus phenda: "Ma mislinen
da aljum te činavav o zakoni e
Mojsijasoro hem o lila e prorokonengere.
Na aljum te činavav len, nego te pherav
len.

¹⁸ Čače vačerava tumende, sa đikote ka
oven o nebo hem i phuv, ni o najtikoro
slovo, nijekh crtica, oto Zakoni naka
nakhel đikote sa adava na ovela.

¹⁹ Adalese, ko phagela hem jekh oto
najtikore naredbe, hem averen sikaj te
čerena ađahar, ka ovel najtikoro ano

carstvo e nebosoro. A ko iceri o naredbe,
hem averen sikaj te čeren ađahar, ka ovel
baro ano carstvo e nebosoro.

²⁰ Adalese vačerava tumende, na ovela
li tumari pravednost po bari oti
pravednost e učiteljengiri e Zakonestar
hem e farisejengiri, nisar naka šaj te
đerđinen ano carstvo e nebosoro!"

O Isus sikaj e holjatar

²¹ I phenda: "Šunden soi phendo ano
Zakoni amare pradadende: 'Ma mudar!
Ko mudari, ka ovel krivo anglo sudo.'

²² A me phenava tumende: Ko holjani
upro plo phral, ka ovel krivo anglo sudo.
Ko vičini ple phrale 'budalo', ka ovel krivo
anglo po baro sudo. A te vičinda le
'Dilineja', ka ovel krivo hem ka džal ano
jagalo pakao.

²³ Adalese, te injan anglo žrtveniko ano
Hram hem deja žrtva e Devlese i
otojekhvar setineja tut da te phrale isi
nešto protiv tute,

²⁴ ačhav te žrtva anglo žrtveniko, dža
najangle mirin tut oleja i tegani ava hem
de te žrtva e Devlese.

²⁵ So po sigate mirin tut te protivnikoja
odrumal, pana sar na anda tut ko sudo.
Te na čerđan ađahar, ov šaj te del tut ko
sudija, a o sudija te del tut ko manuš kova
ka čhivel tut ano phandlipe.

²⁶ Vačerava će da čače naka ikljove
adathar sa đikote na irineja đī i zadnjo
para."

O Isus dela nevo zakoni zaki preljuba

²⁷ I o Isus phenda: "Šunden soi phendo
ano Zakoni: 'Ma čer preljuba!'

²⁸ A me phenava tumende: Sar ko
dikhela avera đuvlja ađahar da mangela te
sovel olaja, već čerđa preljuba olaja pese
ano vilo.

²⁹ Te ti desno jakh legari tut ano greh,
ikal la hem frde la tutar. Adalese soi po
šukar tuće te našale jekh deo te telostar
nego sa to telo te ovel frdime ano pakao.

³⁰ Hem te to desno vas legari tut ano
greh, čhin le hem frde le tutar. Adalese soi
po šukar tuće te ačhave bizo jekh deo te
telostar nego sa to telo te džal ko pakao."

*O Isus sikaj te na činaj pe o brak
(Mt 19,9; Mk 10,11–12; Lk 16,18)*

³¹ I phenda: “Ano Zakoni inele da phendo: ‘Ko ačaj pla romnja, nek del la lil kote pisini so ačhavđa la.’

³² A me phenava tumende: Svako kova ačaj pla romnja, čivela la te cerel preljuba, sem te ačhavđa la zbog lakiri preljuba. Hem svako kova lela romnja kola o rom muklja, cerela preljuba.”

O Isus sikaj te na hal pe sovli

³³ I o Isus phenda: “Šunđen soi hem akava phendo ano Zakoni amare pradaende: ‘Ma phag i sovli, nego cer okova saveše haljan sovli e Gospodese.’

³⁴ A me phenava tumende: Ma han sovli nisar! Ma han sovli ni e neboja, adalese soi e Devlesoro tron,

³⁵ ni e phuvjaja, adalese soi talo lesere pre, ni e Jeruslimeja, adalese soi adava i diz kaj o Devel vladini sar baro caro.

³⁶ Ma han sovli ni tumare šereja, adalese so čak nijekh bal našti te ceren te ovel parno ili kalo.

³⁷ Kad phenena: ‘Oja’, nek adava čače značini ‘oja’; kad phenena: ‘Na’, nek adava čače značini ‘na’. Sa so više phenena adalestar, avela e Bišukarestar.”

*O Isus sikaj o manuš te na osvetini pe
(Lk 6,29–30)*

³⁸ I o Isus phenda: “Šunđen soi phendo ano Zakoni: ‘Jakh zaki jakh, dand zako dand!’

³⁹ A me phenava tumende: Ma suprotstavinen tumen e bišukare manuše! Te khuvđa tut neko ki desno čam, irin lese hem i dujto!

⁴⁰ Te neko mangela te legari tut ko sudo hem te lel tutar o gad, de le hem o ogrtači.

⁴¹ Te e rimesere vojnici terinena tut te akhare lende i oprema jekh kilometari, akhar lende duj.

⁴² Te neko rodela tutar nešto, de le, hem ma irin to dumo okolese kova rodela tutar ko zajam.”

*O Isus sikaj oto mangipe premalo
neprijatelja
(Lk 6,27–28, 32–36)*

⁴³ I phenda: “Šunđen soi phendo: ‘Volin te pašutne’, a mrzin te neprijatelje!

⁴⁴ A me phenava tumende: Volinen hem tumare neprijateljnen hem molinen tumen okolende kola progoninena tumen,

⁴⁵ sar te šaj mothoven da injen čhave tumare Dadesere kovai ano nebo. Ov cerela lesoro kham te ikljol upreder hem o bišukar hem o šukar manuša, hem bičhali bršim okolende kolai pravedna hem okolende kola nane pravedna.

⁴⁶ Adalese so, te volinena samo okolen kola tumen volinena, savi nagrada šaj te adžiceren? Na li ađahar cerena hem o carinici?

⁴⁷ Te pozdravinena samo tumare manušen, so cerena po šukar averendar? Adava cerena hem okola kola na džanen e Devlese.

⁴⁸ Adalese tumen oven savršena sar soi savršeno tumaro Dad kovai ano nebo.”

6

O Isus sikaj oto dejba e čororende

¹ O Isus phenda: “Pazinen! Ma ceren šukaripe anglo manuša, sar te dikhen tumen aver džene, adalese so, te cerden ađahar, tumaro Dad kovai ano nebo naka del tumen nagrada.

² Adalese, kad deja e čororende, ma mothov adava javno. Ađahar cerena e dujemujengere ano sinagoge hem ko droma sar te hvalinen len o manuša. Čače vačerava tumende, aver nagrada sem adaja naka dobinen.

³ Nego, kad deja e čororende, te na džanel to levo vas so cerela to desno.

⁴ De e čororende garandoj, a to Dad, kova dikhela soi cerdo ano garavdipe, ka nagradini tut.”

*O Isus sikaj e učenikonen sar te molinen pe
(Lk 11,2–4)*

⁵ “Hem kad molinena tumen, ma oven sar e dujemujengere kola volinena te molinen pe ano sinagoge hem ko raskrsnice sar te dikhen len o manuša. Čače vačerava tumende, aver nagrada sem adaja naka dobinen.

⁶ Nego, kad molineja tut, đerdin korkoro tuće ki soba, phand o udar hem molin tut te Dadesere e Devlese kovai ano garavdipe,

a to Dad, kova dikhela soi čerdo ano garavdipe, ka nagradini tut.

⁷ Kad molinena tumen, ma vačeren but čuče lafija sar okola kola na džanen e Devlese, adalese so mislinena da ka oven uslišime te vačerde but lafija.

⁸ Adalese, ma oven sar olende, adalese so tumaro Dad džanel so valjani tumenđe čak hem angleder so rodna lestar.

⁹ Adalese ađahar molinen:

‘Dade amareja, kova injan ano nebo, to sveto anav barjardo te ovel.

¹⁰ To carstvo te avel.

Ti volja te ovel,

sar soi ano nebo, ađahar te ovel hem ki phuv.

¹¹ De amen avdive o maro savo valjani amende svako dive

¹² hem oprostini amende amare grehija sar so hem amen oprostinaja okolende kola grešinde premala amende.

¹³ Hem cide amen taro iskušenje, hem oslobodin amen e Bišukarestar.

[Adalese soi to carstvo, to zoralipe hem ti slava zauvek.]’

¹⁴ Adalese so, te oprostinden avere manušende kad grešinena premala tumende, hem tumaro Dad, kovai ano nebo, ka oprostini tumende.

¹⁵ Ali te na oprostinden averende, ni tumaro Dad naka oprostini tumende tumare grehija.”

O Isus sikaj e učenikonen oto postiba

¹⁶ “Kad postinena, ma čeden tumare phova sar e dujemujengere, adalese so on čerena muja sar te oven dikhle averendar da postinena. Čače vačerava tumenđe, aver nagrada sem adaja naka dobinen.

¹⁷ Nego, kad postineja, harov te bala hem thov to muj,

¹⁸ te na dikhen o manuša so postineja, nego samo to Dad kovai ano garavdipe. Tegani to Dad, kova dikhela soi čerdo ano garavdipe, ka nagradini tut.”

O Isus vačeri e čačikane barvalipnastar (Lk 12,33–34; Lk 11,34–36)

¹⁹ “Ma čeden tumenđe barvalipe ki phuv, kote o moljci hem i rđa ka uništinen le, a o čora šaj te aven te čoren le.

²⁰ Nego, čeden tumenđe barvalipe ko nebo, kote ni o moljci ni i rđa naka šaj uništinen le, a ni o čora našti te aven te čoren le.

²¹ Adalese so to vilo ka ovel adari kaj to barvalipe.

²² Ti jakhi sar svetiljka te telose. Kadi ti jakh šukar, sai to telo osvetlime,

²³ a kadi ti jakh bišukar, sai to telo ani tomina. Adalese, te o svetlost ana tute ovela tomina, savi bari adaja tomina ka ovel!”

Našti kande hem e Devle hem o barvalipe (Lk 16,13)

²⁴ “Nijekh robo našti kandel duje gospodaren. Ili ka mrzini jekhe, a ka volini e dujtone, ili jekhese ka ovel poslušno, a e dujtone naka podnosini. Našti kanden hem e Devle hem o barvalipe.”

O Devel brinini pe zako ple učenici (Lk 12,22–34)

²⁵ “Adalese vačerava tumenđe: Ma oven zabrinuta zako tumaro dživdipe: ka ovel tumen li so te han ili so te pijen, ni zako tumaro telo: ka ovel tumen li so te urjaven. Nane li o dživdipe po bitno e hajbnastar, a o telo e šejenter?”

²⁶ Dikhen šukar e čirikljen! Ni sejinena ni čedena te čiven ano šupe, a palem parvari len tumaro Dad kovai ano nebo. A na li tumen više vredinena e čirikljendar?

²⁷ A kova tumendar šaj adaleja so brinini pe te produžini hari plo dživdipe?

²⁸ Hem sose brininena tumen zako šaja? Dikhen šukar o divlja luluđa sar barjona. Na čerena buti, niti sivenafse šaja,

²⁹ a vačerava tumenđe da ni o caro o Solomon, kova inele but barvalo, na inole edobor šuže šaja sar jekha olendar.

³⁰ Te o Devel ađahar šukar urjavela o biljke ko polje savei avdive adathe, a već tejsa frdena pe ani jag, kobor li više tumenđe ka del šaja, tikora verakere manušalen!

³¹ Adalese, ma oven zabrinuta hem ma vačeren: 'So ka ha?' ili 'So ka pija?' ili 'So ka urjava?'

³² Adalese so adava rodna okola kola na džanen e Devlese. Tumaro Dad kovai ano nebo džanel da valjani tumende sa adava.

³³ Nego, najangle roden o carstvo e Devlesoro hem lesiri pravednost, a sa adava so valjani tumende, ov ka del tumen!

³⁴ Adalese, ma brininen tumen zako tejsato dive; nek o tejsato dive brinini pe pese. Svako dive isi le dovoljno ple bišukaripa."

7

*O Isus sikaj te na sudina averen
(Lk 6,37–38, 41–42)*

¹ I o Isus phenda: "Ma sudinen hem naka sudini pe tumende!

² Adalese so, sar sudinena averende, ađahar hem o Devel ka sudini tumende; hem sava meraja merinena, esavkaja ka merini tumende.

³ A sose dikheja i trunca ani jakh te phralesiri, a i greda ani ti jakh na primetineja?

⁴ Sar šaj te phene te phralese: 'Aš te ikalavtar i trunca oti jakh', a tut isi greda ani jakh?

⁵ Dujemujengereja, najangle ikal i greda te jakhatar, i tegani šukar ka dikhe te ikale i trunca te phralesere jakhatar.

⁶ Ma den e đuklende okova soi sveto hem ma frden tumare biserja anglo bale. Adalese so o bale ka gazinen len, a o đukle ka irinen pe hem ka pharaven tumen ko kotora."

*O Devel dela okolenđe kola rodna lestar
(Lk 11,9–13)*

⁷ "Mangen hem ka del pe tumende! Roden hem ka arakhen! Khuven hem ka phravel pe tumende!

⁸ Adalese so svako kova mangela, primini; hem kova rodela, arakhi; hem kova khuvela, ka ovel lese phravdo.

⁹ Ko tumendar pe čhavesse, kad ka rodel lestar ine maro, ka del le bar?

¹⁰ Ili kad ka rodel lestar ine mačhe, ka del le sape?

¹¹ Kad tumen, kola injen bišukar, džanen te den šukar darija tumare čhavende, kobor više tumaro Dad kovai ano nebo ka del šukar darija okolenđe kola rodna olestar.

¹² Adalese, sar so mangena avera te čeren tumende, ađahar čeren tumen olenđe, adalese soi adava okova so sikaj o Zakoni e Mojsijasoro hem o Proroci."

*Pharoi o drom savo legari ko nebo
(Lk 13,24)*

¹³ I o Isus phenda: "Đerdinen maškaro tesno udar. Adalese so o bulo udar hem o bulo drom legarena ani propast, a isi but džene so džana oleja.

¹⁴ Buti tesno o udar hem o drom savo legari ano dživdipe, a isi hari džene kola arakhena le."

*E hovavne prorokonon nane šukar plodija
(Lk 6,43–44)*

¹⁵ I phenda: "Arakhen tumen e hovavne prorokonendar. On avena kora tumende urjavde sar bakre, a andrali divlja ruva.

¹⁶ Palo lengere plodija ka pendžaren len. Na čedena pe o drakha oto kare, ni o smokve oto čičke.

¹⁷ Ađahar, svako šukar kaš dela šukar plodija, a o bišukar kaš dela bišukar plodija.

¹⁸ O šukar kaš našti del bišukar plodija, ni o bišukar kaš našti del šukar plodija.

¹⁹ Svako kaš savo na dela šukar plodija, činela pe hem frdela pe ani jag.

²⁰ Adalese, e hovavne prorokonon ka pendžaren palo lengere plodija."

*O carstvo e nebosoroiko zako poslušna
učenici
(Lk 13,25–27)*

²¹ "Ano carstvo e nebosoro naka đerdinen sare kola vačerenaja maje 'Gospode, Gospode', nego samo okola kola čerena i volja mle Dadesiri kovai ano nebo.

²² Ko adava dive kad ka ovel o sudo, but džene ka vačerenaja maje: 'Gospode, Gospode, na li amen tuće ano anav prorokujindam, ispudindam e demonen hem čerđam bare čudesija?'

²³ Tegani phravdeste ka phenav lende: 'Nikad na pendžardum tumen. Džan

mandar, tumen kola phagena e Devlesoro zakoni!”

O mudra manušai poslušna e Isusesere sikavibnase
(Lk 6,47–49)

²⁴ “Adalese, svako kova šunela akala mle lafija hem ćerela len, ovi mudro sar o manuš kova ćerela plo čer upro temelji oto bar.

²⁵ I pelo o bršim, ale o panja, phudinde o barvalja hem khuvde adava čer, ali o čer na pelo, adalese soi ćerdo upro temelji oto bar.

²⁶ Svako kova šunela akala mle lafija, a na ćerela len, ovi sar o dilino manuš kova ćerela plo čer upri pošik.

²⁷ I pelo o bršim, ale o panja, phudinde o barvalja hem khuvde adava čer, i adava čer pelo hem ulo bari ruševina.”

²⁸ Kad o Isus završinda ple vaćeribnaja, o narodo inele zadivime lesere sikavibnaja,

²⁹ adalese so sikavđa sar okova kole isi autoritet, a na sar lengere učitelja e Zakonestar.

8

O Isus sasljar i gubavco
(Mk 1,40–45; Lk 5,12–16)

¹ Sar o Isus huljela ine tari gora, baro narodo dželo palo leste.

² Otojekhvar alo koro leste nesavo gubavco, pelo ko kočija anglo leste hem phenda: “Gospode, te mangeja, šaj te sasljar man!”

³ I o Isus pružinda plo vas, dolinda le hem phenda: “Mangava, ov sasljardo!”

I otojekhvar ulo sasljardo oti guba.

⁴ Tegani o Isus phenda lese: “Ma vaćer nikase akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva, sar so naredinda o Mojsije, zako svedočanstvo olende.”

O kapetani mothoj pli vera ano Isus
(Lk 7,1–10; Jn 4,43–54)

⁵ Kad o Isus đerdinda ki diz Kafarnaum, alo koro leste jekh kapetani e rimljanengoro, kova inele upreder šel vojnici, hem rodinda lestar pomoć

⁶ vaćerindoj: “Gospode, mlo sluga pašljola čhere nepokretno hem ano bare dukha.”

⁷ O Isus phenda lese: “Ka avav te sasljarav le.”

⁸ A o kapetani phenda: “Gospode, na injum dostojno te đerdine maje ko čer. Nego samo naredin hem mlo sluga ka ovel sasto.

⁹ Adalese so hem me injum manuš talo autoritet, hem isi man vojnici teleder mande. I jekhesse vaćerava: ‘Dža!’ – i ov džala. A averese vaćerava: ‘Ava!’ – i ov avela. A mle slugase vaćerava: ‘Ćer adava!’ – i ov ćerela.”

¹⁰ A o Isus kad šunđa adava, iznenadinda pe, irinda pe nakoro narodo kova džala ine palo leste hem phenda lende: “Čaće vaćerava tumende, na arakhljum nijekhe ano Izrael te ovel le esavki vera.

¹¹ A vaćerava tumende hem akava: but džene ka aven tari sa i phuv, taro istok hem taro zapad, hem ka oven uzalo astali e Avraameja, e Isaakeja hem e Jakoveja ki gozba ano carstvo e nebosoro.

¹² A okola kolende o carstvo pripadini ka oven frdime avri taro carstvo, ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem kcriba e dandengoro tari dukh.”

¹³ Tegani phenda e kapetanese: “Dža! Nek ovel adahar sar so verujindan!”

I ko adava momenti e kapetanesoro sluga saslilo.

O Isus sasljar i bute nambormen hem opsednutimen
(Mk 1,29–34; Lk 4,38–41)

¹⁴ Kad o Isus alo e Petrese ko čer, dikhlja lesere sasuja sar pašljola namborme hem isi la bari jag.

¹⁵ I o Isus dolinda lakoro vas hem i jag muklja la, i oj uštini hem lelja te poslužini le.

¹⁶ Kad peli i rat, ande koro leste bute manušen ano kolende inele o demonja hem ov lafeja ispuđinda e duhen hem sasljarđa sa e nambormen.

¹⁷ Adahar pherdilo okova so phenda o proroko o Isaija:

“Ov lelja amare bizoralipa

hem legarđa amare nambormipa.”

Nane lokho te ovel pe e Isusesoro učeniko (Lk 9,57–62)

¹⁸ Kad o Isus dikhlja da but džene čedinde pe uzalo leste, naredinđa ple učenikonende te nakhen ki aver strana oto jezero.

¹⁹ Tegani alo di leste jekh učitelj e Zakonestar hem phenđa: “Učitelju, ka džav tuja kaj god tu džaja.”

²⁰ A o Isus phenđa lese: “E lisicen isi jazbine hem e čirikljen gnezdiya, a man, e Čhave e manušesere nane kaj te pašljarav mlo šero.”

²¹ Aver učeniko phenđa lese: “Aš najangle, Gospode, te parunav mle dade, i ka džav pala tute.”

²² A o Isus phenđa lese: “Phir pala mande hem muk o mule te parunen ple mulen.”

E Isuse šunena hem o barvalja hem o panja (Mk 4,35–41; Lk 8,22–25)

²³ I kad o Isus đerdinđa ano čamco, palo leste đerdinde hem lesere učenici.

²⁴ I otojekhvar upro jezero muklja pe jekh zoral barval da o čamco lelja te pherđol pani oto talasija, a o Isus sovela ine.

²⁵ O učenici ale uzalo leste hem džangavde le vačerindoj: “Gospode, spasin amen, meraja!”

²⁶ O Isus pučlja len: “Sose darana, tikora verakere manušalen?”

Tegani uštino, naredinđa e barvaljaće hem e jezerose te ačhon, i ulo baro mir.

²⁷ A o manuša ule začudime hem pučle: “Kovai akava so di o barvalja hem o jezero šunena le?”

O Isus ispuđini e demonen e duje manušendar (Mk 5,1–20; Lk 8,26–39)

²⁸ I kad o Isus reslo ki aver strana oto jezero, ano krajo e Gadaresoro, iklile anglo leste duj manuša opsednutime demonencar kola avena ine taro grobija. Edobor inele nasilna da niko našti ine te nakhel adale dromeja.

²⁹ Otojekhvar vičinde: “So mangeja amendar, Čhaveja e Devlesereja? Akari li

aljan te mučine amen angleder nego so valjani?”

³⁰ A po dur olendar jekh baro krdo oto bale hana ine.

³¹ O demonja molinde e Isuse: “Te ispuđinđan amen, bičhal amen ano okova krdo oto bale.”

³² Ov phenđa lenđe: “Džan!”

I on iklile e duje manušendar hem đerdinde ano bale. I sa o bale prastandile taro brego ano jezero hem taslile ano pani.

³³ A okola so arakhena ine e balen, našle hem dzele ki diz te vačeren e manušende sa so ulo, hem adava so ulo e opsednutimencar.

³⁴ Tegani sa o manuša oti diz ale koro Isus. Kad dikhle le, lelje te molinen le te džal taro lengoro krajo.

9

E Isuse isi pravo te oprostini o grehija (Mk 2,1–12; Lk 5,17–26)

¹ O Isus đerdinđa ano čamco, nakhino ki aver strana hem reslja pese ki diz.

² Adari nesave manuša koro leste ande upri nosiljka jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini.

Kad o Isus dikhlja lengiri vera, phenđa e nambormese: “Ma dara, mlo čhavo, oprostime! će te grehija!”

³ A nesave učitelja e Zakonestar vačerde ana pumende: “Akava hulini!”

⁴ O Isus džanđa so mislinena, pa pučlja len: “Sose ađahar bišukar mislinena ano tumare vile?”

⁵ Soi po lokhe te phenel pe: ‘Oprostime! će te grehija’ ili te phenel pe: ‘Ušti hem phir’?

⁶ Ka dokažinav tumende da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostinao o grehija.” Tegani phenđa e manušese kova našti ine te phirel: “Ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!”

⁷ I ov uštino hem dželo čhere.

⁸ Kad o narodo dikhlja adava, inele zadivime hem lelje te slavinen e Devle so e manušende dinđa esavko autoritet.

O Isus alo zako grešnici (Mk 2,13–17; Lk 5,27–32)

* 9:9 Matej Ko Evandjelje e Markosoro hem e Lukasoro akava manuš vičini pe Levije.

⁹ Sar džala ine adathar, o Isus dikhlja jekhe manuše palo anav Matej* sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, pa phendā lese: “Phir pala mande!” I o Matej uštino hem dželo palo leste.

¹⁰ I sar o Isus inele uzalo astali ano čher e Matejesoro, but carinici hem avera grešnici ale te han oleja hem lesere učenikonencar.

¹¹ Kad o fariseja dikhle adava, pučle lesere učenikonen: “Sose tumaro učitelj hala e carinikonencar hem avere grešnikonencar?”

¹² A o Isus šundā adava, pa phendā: “E sastende na valjani doktori, nego e nambormende.

¹³ Nego, džan hem sikljovent so značini akava: ‘Po šukari maje te dikhav da injen milosrdna, nego te anen maje žrtven.’

Adalese so, na aljum te vičinav e pravednikonen, nego e grešnikonen.”

E Isusesoroi sikaviba nevo (Mk 2,18–22; Lk 5,33–39)

¹⁴ Tegani e Jovanesere e Krstiteljesere učenici ale koro Isus hem pučle le: “Sar adava amen hem o fariseja postinaja, a te učenici na postinena?”

¹⁵ O Isus phendā lende: “Tugujinena li e mladoženjasere amala kadi olencar o mladoženja? Na. Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani ka postinen.

¹⁶ Niko na sivela o nevo kotor zako šeja upro purano fostani sar te pherel i rupa, adalese so, ko thojba, adava kotor ka čedel pe, ka pharaj pe oto fostani hem ka čerel po barī rupa.

¹⁷ Ni i nevi mol na čorela pe ano purane morča. Te čerđa pe adahar, kad i mol ka zremoni, o morča ka pharavdon hem ka oven uništite, a i mol ka čhordol. Nego, i nevi mol čorela pe ano neve morča, i soduj ka oven arakhle.”

O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja (Mk 5,21–43; Lk 8,40–56)

¹⁸ Sar o Isus vačeri ine adava, alo jekh vođa e sinagogakoro, pelo ko kočija anglo Isus hem phendā: “Mli čhaj akana muli.

Ali tu ava hem čhiv to vas upro late hem oj palem ka živini.”

¹⁹ O Isus uštino hem ple učenikonencar dželo palo leste.

²⁰ I dikh, nesavi đuvli kolatar dešu duj berš thavdinđa rat nakhini oto palal e Isusese hem dolinđa pe upro lesere fostanesoro krajo,

²¹ adalese so phendā ana peste: “Samo te dolav man upro lesoro fostani, ka ovav sasljardi.”

²² O Isus irinđa pe, i kad dikhlja la, phendā laće: “Ma dara, mli čhaj, ti vera sasljarda tut.”

I oj odmah saslili.

²³ Kad o Isus đerdinđa ko čher e sinagogakere vođasoro, dikhlja e manušen kola zbog i muli čhaj bašalena flaute hem averen kola galaminena.

²⁴ I phendā lende: “Džan tumende! I čhajori na muli, nego sovela.”

I on asandile lese.

²⁵ Kad o manuša inele ikalde avri, o Isus đerdinđa adari kaj inele i čhajori, dolinđa la oto vas hem oj uštini.

²⁶ I adava šundilo ko sa adava krajo.

O Isus sasljari duje kororen

²⁷ Sar o Isus džala ine adathar, duj korore manuša dzele palo leste vičindoj: “Smilujin tut amende, Čhaveja Davidesereja!”

²⁸ Kad đerdinđa ano čher, ale anglo leste o korore, i o Isus pučlja len: “Verujinena li da me šaj te sasljarav tumen?”

A on phende: “Oja, Gospode!”

²⁹ Tegani čhivđa ple vasta upro lengere jača hem phendā: “Nek ovel tumende sar so verujinena.”

³⁰ I on lelje te dikhlen. Tegani o Isus zorale upozorinđa len vačerindoj: “Nikase ma vačeren akalestar.”

³¹ Ali on dzele hem vačerde olestar ko sa adava krajo.

O Isus sasljari e manuše kova našti ine te vačeri

³² I sar on ikljona ine taro čher, nesave manuša ande anglo Isus jekhe manuše kova našti ine te vačeri, kova inele opsednutime demoneja.

³³ Kad o Isus ispudinda e demone, o manuŝ lelja te vačeri. I o narodo inele zadivime hem phende: "Nikad adahar nešto na dikhljam ano Izrael!"

³⁴ A o fariseja vačeren a ine: "E demonengere šerutnesere zoralipnaja ispudini e demonen!"

E Devlese valjanena učenici kola ka sikaven e manuŝen

³⁵ O Isus džala ine ko sa o dizja hem o gava hem sikaj e manuŝen ano lengere sinagoge, vačerindoj o Šukar lafi e carstvostar hem sasljarendoj e manuŝen oto svako nambormipe hem bizoralipe.

³⁶ Kad dikhlja e narodo, ine lese pharo olende, adalese so inele uznemirime hem bespomočna sar bakre bizo pastiri.

³⁷ Tegani phenda ple učenikonende: "I žetvai bari, a hari bučarne te čeden.

³⁸ Adalese, molinen e gospodare oti žetva te bičhali e bučarnen ki žetva pli."

10

O Isus bičhali e apostolen te vačeren o evanđelje hem te sasljaren

(Mk 3,13–19; 6,7–13; Lk 6,12–16; 9,1–6)

¹ O Isus vičinda kora peste e dešu duje apostolen hem dinda len autoritet upro bišukar duhija, te ispudinen len, hem te sasljaren svako nambormipe hem bizoralipe.

² A akavai o anava e dešu duje apostolengere:

Simon, vičime Petar,
Andreja, e Petresoro phral,
Jakov, e Zevedejesoro čhavo,
Jovan, e Jakovesoro phral,

³ Filip,
Vartolomej,

Toma,
Matej, o cariniko,
Jakov, e Alfejesoro čhavo,
Tadej,

⁴ Simon Zilot
hem Juda Iskariot, kova posle izdajinda e Isuse.

⁵ O Isus bičhalda akale dešu dujen vačerindoj: "Ma džan koro manuša taro avera nacije hem ma đerdinen ki nisavi diz e samarijakiri,

⁶ nego najangle džan koro našalde bakre e izraelesere narodostar.

⁷ Džan hem vačeren lende dai o carstvo e nebosoro paše.

⁸ Sasljaren e nambormen hem e gubavonen, vazden e mulen hem ispudinen e demonen. Bizo pare priminden, bizo pare den.

⁹ Ma len tumencar zlatna, ni srebrna, ni bakarna kovanice ano tumare pojasija,

¹⁰ ni torba dromese, ni aver gad, ni buderi obuča, ni štapi, adalese so o bučarno zaslužini pli plata.

¹¹ Kad đerdinena ki nesavi diz ili gav, roden nekas ko ka primini tumen te ačhoven koro leste đikote na džana adathar.

¹² So đerdinena ko adava čher, vačeren: 'Mir akale čhereste'.

¹³ Te o čherutne priminde tumen, tumaro mir nek ačhol olencar. A te na priminde tumen, tumaro mir nek irini pe tumende.

¹⁴ Te neko na priminda tumen ili te na manglja te šunel tumare lafija, ikljovent taro adava čher ili tari adaja diz hem tresinen i prašina tumare preNDAR sar znako zako zoralo odbiba.

¹⁵ Čače, phenava tumende, ko dive oto baro sudo ka ovel po lokhe e manuŝende tari Sodoma hem Gomora negoli e manuŝende tari adaja diz."

O Isus vačeri e učenikonende da ka oven progonime

(Mk 13,9–13; Lk 21,12–17)

¹⁶ "Ače, bičhalava tumen sar bakren maškaro ruva. Adalese oven lukava sar o sapa, a birumime sar o golubija.

¹⁷ Arakhen tumen, adalese so o manuša ka legaren tumen ko sudo hem ka šibinen tumen pumende ano sinagoge.

¹⁸ Adalese so injen mle učenici, ka legaren tumen ko sudo anglo vladarija hem anglo carija. Adava ka ovel te šaj olende hem e manuŝende taro avera nacije te svedočinen mandar.

¹⁹ Kad on ka preden tumen, ma oven zabrinuta sar hem so te vačeren, adalese so tegani ka del pe tumende so te vačeren.

²⁰ Adalese so naka vačeren tumen, nego o Duho tumare nebeskone Dadesoro ka vačeri prekala tumende.

²¹ O phral e phrale ka del te mudaren le, a o dad e čhave. O čhave ka ušten upro pumare dada hem daja hem ka čeren lende te oven mudarde.

²² Sare ka mrzinen tumen zbog mande. Ali kova ačhola verno di o kraj, ka ovel spasime.

²³ Kad ka len te progoninen tumen ani jekh diz, našen ki aver. Čače vačerava tumende, naka resen te čeren ano sa o dizja e Izraelesere okova sose injen bičhalde angleder so me, o Čhavo e manušesoro, ka avav.

²⁴ Nane o učeniko upreder o učitelji, ni o sluga upreder o gospodari.

²⁵ Dovoljnoi e učenikose te ulo sar lesoro učitelji, a e slugase te ulo sar lesoro gospodari. Te man, e domačine, vičinde 'Veelzevul' – Sotoni – kobor više tumen, mle čherutnen, ka vičinen po bišukare anavencar!"

O učenici na valjani te daran, adalese soi dragocena e Devlese
(Lk 12,2–7)

²⁶ "Adalese, ma daran olendar, adalese so sa soi garavdo, ka dičhol hem sa soi tajno, ka šundol.

²⁷ So vačerava tumende ani tomina, vačeren ko svetlost; hem so pohari vačerava tumende ko kan, vačeren taro krovija sare te šunen.

²⁸ Ma daran okolendar kola šaj te mudaren samo o telo, a našti te mudaren hem i duša. Nego daran e Devlestar kova hem i duša hem o telo šaj te uništini ano pakao.

²⁹ Na biknena pe li duj čiriklja zaki samo jekh najtikori kovanica? A palem, nijekh olendar na perela ki phuv, a adava te na mukel tumaro Dad kovai ano nebo.

³⁰ A tumendei svako bal ko šero džendo.

³¹ Adalese, ma daran! E Devlese injen po dragocena negoli but čiriklja!"

O učenici valjani te priznajinen e Isuse anglo manuša
(Lk 12,8–9)

³² "Svako kova anglo manuša ka priznajini dai mlo, hem me anglo mlo Dad, kovai ano nebo, ka priznajinav dai ov mlo.

³³ A svako kova anglo manuša odrekmini pe mandar, hem me anglo mlo Dad, kovai ano nebo, ka odrekminav man olearar."

E Isusesoro lafi ka anel podela
(Lk 12,51–53; 14,26–27)

³⁴ "Ma te mislinen da aljum te anav mir ki phuv. Na aljum te anav mir, nego mači.

³⁵ Aljum te razdvojinav:

'e čhave lesere dadestar
e čhaja lakere dajatar
e borja lakere sasujatar.

³⁶ E manušese ka oven neprijatelja lesere čherutne.'

³⁷ Ko volini ple dade ili pla daja više nego man, nane dostojno te ovel mlo učeniko. Ko volini ple čhave ili pla čhaja više nego man, nane dostojno te ovel mlo učeniko.

³⁸ Ko na lela plo krsto hem na džala pala mande, nane dostojno te ovel mlo učeniko.

³⁹ Ko arakhi plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le."

Nagrada okolende kola priminena e učenikonen
(Mk 9,41)

⁴⁰ "Ko primini tumen, man primini, a ko primini man, primini e Devle kova bičhalđa man.

⁴¹ Ko primini e proroko adalese soi proroko, proroko nagrada ka primini, hem ko primini e pravedniko adalese soi pravedno, pravedničko nagrada ka primini.

⁴² Ko dela hem samo jekh šudri čaša panjeja jekhesse akale najtikore manušendar te pijel adalese soi mlo učeniko, čače vačerava tumende da naka našali pli nagrada."

11

O Isus vačeri dai čače o Jovan proroko
(Lk 7,18–35)

¹ Kad o Isus završinda adaleja so dinda uputstvija ple dešu duje učenikonende, dželo adathar te sikaj hem te propovedini ano dizja e galilejakere.

² A kad o Jovan o Krstitelj ano phandlipe šunđa adalestar so o Hrist čerela, bičhalđa ple učenikonen

³ te pučen le: "Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžićera avere?"

⁴ O Isus phenđa lenđe: "Džan hem vačeren e Jovanese so šunena hem so dikhena:

⁵ o korore dikhena, o bange phirena, o gubavci sasljovena, o kašuke šunena, o mule uštena, e čororende vačeri pe o Šukar lafi.

⁶ Vačeren lese hem akava: bahtaloj okova kova na našali pli vera ana mande."

⁷ Kad e Jovanesere učenici džele, o Isus lelja te vačeri e narodose e Jovanestar: "So ikliljen ki pustinja te dikhen? I trska sava phudela i barval?

⁸ Ili so ikliljen te dikhen? E manuše ano barvale šeja urjavde? Na! Okola soi urjavde ano barvale šeja bešena ano e carosere palate.

⁹ Ili so ikliljen te dikhen? E proroko? Oja, vačerava tumende, ovi po više oto proroko!

¹⁰ Ovi okova kolestar pisime ano Sveto lil:

'Ače, bičhalava mle glasniko angla tute, kova ka pripremini će o drom.'

¹¹ Čače vačerava tumende: maškar okolende kolai bijande e đuvljendar nijekh nane po baro e Jovanestar e Krstiteljestar, a o najtikoro manuš ano carstvo e nebosoro po baroi olestar.

¹² Taro dive e Jovanesere kad lelja te propovedini i sa đi akana o carstvo e nebosoro trpini nasilje hem o nasilna manuša prelena le.

¹³ Adalese so sa o proroci hem o Zakoni prorokujinde e carstvostar đi o dive e Jovanesere.

¹⁴ Te mangljen te prihvatinen adava, ovi o Ilija kova valjanđa te avel.

¹⁵ Kas isi kana, nek šunel!

¹⁶ A kasar te uporedinav akala generacija? Sličnai e čhavorende kola bešena ko trg hem vačerena jekh averese:

¹⁷ 'Bašaldam tumende veselo, a na čhelden. Đilabđam tužno, a na runden!'

¹⁸ Ađahar, kad alo o Jovan, ni halja ni pilja sar avera, a phenena: 'O demoni ano leste!'

¹⁹ A kad aljum me, o Čhavo e manušesoro, hava hem pijava, a phenena: 'Eče manuš halano hem mato, amal e carinikonengoro hem e avere grešnikonegoro!' Ali i mudrost e Devlesiri dokažini pe ko ple delja."

O Isus ukorini e dizjen save na pokajinde pe
(Lk 10,13–15)

²⁰ Tegani o Isus lelja te ukorini e manušen taro dizja ano save ule but lesere čudesija so na pokajinde pe.

²¹ "Jao tumende, manušalen taro Horazin! Jao tumende, manušalen tari Vitsaida! Te oven ine čudesija maškar manuša taro Tir hem taro Sidon save ule maškara tumende, pana angleder ka urjen pe ine ano šeja oto kanaj hem ka čoren pepeo upro pumare šere sar te mothoven da kajinena pe.

²² Ali, vačerava tumende: e manušende taro Tir hem taro Sidon ka ovel po lokhe ko dive oto baro sudo negoli tumende.

²³ A tumen, manušalen taro Kafarnaum, na li đi o nebo ka vazden tumen? Đi o than e mulengoro isi te peren. Adalese so, te oven ine čudesija maškar manuša tari Sodoma save ule maškara tumende, ka pokajinen pe ine hem i Sodoma ka ačhol ine đi avdive.

²⁴ Ali, vačerava tumende: e manušende tari Sodoma ka ovel po lokhe ko dive oto baro sudo negoli tumende."

O Čhavo mothoj e Dade hem dela odmor
(Lk 10,21–22)

²⁵ Tegani o Isus phenđa: "Hvalinava tut, Dade, Gospode e nebosoro hem e phuvjakoro, so garavđan akava okolendar kola pes dikhena sar mudronen hem džanden, a mothovđan okolende kolai sar čhavore.

²⁶ Oja, Dade, čerđan adava adalese so ađahar mangljan.

²⁷ Mlo Dad sa muklja maje ko vasta. Niko na džanel e Čhave, sem o Dad; hem niko na džanel e Dade, sem o Čhavo hem okola kolende o Čhavo mangela te mothoj le.

²⁸ Aven kora mande sare kola injen umorna hem kola akharena pharipe, hem me ka ločharav tumen.

²⁹ Len o jaram mlo upra tumende hem sikljoven mandar, adalese so injum krotko hem ponizno ano vilo. Adahar ka arakhen odmor tumare dušende.

³⁰ Adalese soi mlo jaram lokho hem mlo pharipe nane pharo."

12

O Isus po baro hem oto savato
(Mk 2,23–28; Lk 6,1–5)

¹ Ko adava vreme o Isus ko jekh savato nakhino maškaro njive, a lesere učenici bokhalile hem lelje te čeden e đivesoro klaso hem te han le.

² Kad dikhle adava o fariseja, phende lese: "Dikh, te učenici čerena so palo Zakoni na tromal pe ko savato."

³ A o Isus phenda lende: "Na čitinden li ano Sveto lil so čerda o David kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?"

⁴ Đerdinda ano čer e Devlesoro, hem ov hem okola so inele oleja hale o posvetime maro savo na inele muklo te han on, nego samo o sveštenici.

⁵ Ili, na čitinden li ano Zakoni so ko savato o sveštenici kandena ano Hram hem adahar phagena o Zakoni, a palem, nane kriva?

⁶ A me phenava tumende: Akatei neko po baro oto Hram!

⁷ Te džanen ine so značini: 'Po šukari maje te dikhav da injen milosrdna, nego te anen maje žrtven', naka osudinen ine akalen kola nane kriva.

⁸ Adalese so me, o Čhavo e manušesoro, injum gospodari e savatesoro."

O Isus saslari ko savato
(Mk 3,1–6; Lk 6,6–11)

⁹ I adathar o Isus dželo ki lengiri sinagoga.

¹⁰ A adari inele jekh manuš kasoro vas inele šuko. O fariseja rodinde zako so te

tužinen e Isuse, i pučle le: "Tromal pe li ko savato te saslari pe?"

¹¹ Ov phenda lende: "Ko tumendar naka dolel hem te ikali ple jekhe bakre te pelo ani rupa ko savato?"

¹² A kobor o manuš po but vredini e bakrestar! Adalese, ko savato tromal pe te čerel pe šukaripe."

¹³ Tegani phenda okole manušese: "Pružin to vas!" Ov ispružinda plo vas hem lesoro vas ulo sasto sar soi o dujto.

¹⁴ A o fariseja iklile hem lelje te dogovorinen pe sar te mudaren e Isuse.

O Isusi e Devlesoro birime sluga

¹⁵ A kad o Isus dodžanda adava, cidinda pe adathar. Palo leste džele but džene hem ov saslarda sa e nambormen maškar olende

¹⁶ hem upozorinda len te na vačeren averende koi ov.

¹⁷ Adaleja pherdilo adava so inele vačerdo prekalo proroko Isaija:

¹⁸ "Ače o sluga mlo, kole birindum.

Mlo volime, ano kolestei mli duša bahtali.

Ka čhivav upro leste mle Duho

hem ov ka proglasini i pravda e nacijende.

¹⁹ Naka čerel kavga ni ka vičini, naka šundol lesoro glasno ko droma.

²⁰ Ni i gazime trska naka phagel, ni ka mudari i jag e memeljakiri savi samo so nane te mudardol sa đikote na čerela i pravda te pobedini.

²¹ Olese ano anav ka ovel i nada e nacijengiri!"

O Isus kandela pe e Devlesere zoralipnaja, a na e bengesere
(Mk 3,20–30; Lk 11,14–23; 12,10)

²² Tegani ande anglo Isus jekhe manuše opsednutime demoneja, kova našti ine te dikhel hem te vačeri. O Isus saslarda le hem o manuš lelja te vačeri hem te dikhel.

²³ I sare kola dikhle adava inele but zadivime hem pučle pe: "Te nane akava o Čhavo e Davidesoro?"

²⁴ Kad šunde adava o fariseja, phende: "Akava ispudini e demonen e

Veelzevulesere zoralipnaja, kovai e demonengoro šerutno.”

²⁵ Ali o Isus džanda lengere mislija, i phenda lende: “Svako carstvo savoi ana peste podelime, ka ačhol pusto. I diz ili o čher savoi ana peste podelime ka perel.

²⁶ Te o Sotoni e Sotone ispudini, ovi ana peste podelime. Sar onda lesoro carstvo ka ačhol?

²⁷ A te me e Veelzevulesere zoralipnaja ispudinava e demonen, kasere zoralipnaja tumare učenici ispudinena len? Adalese on ka dokažinen tumende da na injen u pravu.

²⁸ Ali te me e Devlesere Duhoja ispudinava e demonen, onda o carstvo e Devlesoro alo maškara tumende.

²⁹ Ili, šaj li neko te đerdini ko čher e zorale manušesoro hem te čorel le, a angleder adalestar te na phandel le? Tegani ka šaj te čorel sa oto čher.

³⁰ Ko nane mancar, ovi protiv mande. I ko na čedela mancar, ov chorela.

³¹ Adalese vačerava tumende: e manušende ka šaj te ovel oprostime svako greh hem hula, ali naka ovel lende oprostime i hula upro Sveto Duho.

³² I te vačerda neko lafi protiv o Čhavo e manušesoro, ka šaj te ovel lese oprostime. Ali te vačerda protiv o Sveto Duho, naka ovel lese oprostime ni ko akava sveto ni ko okova savo avela.

*O kaš hem lesoro plod
(Lk 6,43–45)*

³³ Barjaren šukar kaš, i lesoro plod ka ovel šukar, ili barjaren bišukar kaš, i lesoro plod ka ovel bišukar, adalese so o kaš pendžari pe palo lesoro plod.

³⁴ E sapengere čhavalen! Sar šaj tumen kola injen bišukar te vačeren nešto šukar? Adalese so o muj vačeri okova sojai o vilo pherdo.

³⁵ E šukare manušestar ikljola šukaripe e šukaripnastar savoi ano leste, a e bišukare manušestar ikljola bišukaripe e bišukaripnastar savoi ano leste.

³⁶ Ali phenava tumende: o manuša ka odgovorinen ko dive oto baro sudo zako svako čučo lafi savo vačeren.

³⁷ Adalese so, palo te lafija ka ove opravdime ili osudime.”

*O Isus po baroi e Jonastar hem e
Solomonestar
(Mk 8,11–12; Lk 11,29–32)*

³⁸ Tegani nesave učitelja e Zakonestar hem nesave fariseja phende e Isuses: “Učitelju, mangaja te dikha nesavo znako tutar sar dokaz da injan e Devlestar.”

³⁹ A o Isus phenda lende: “I bišukar hem i neverno generacija rodela znako, ali nisavo znako naka del pe laće sem adava so inele e prorokose e Jonase.

⁴⁰ Adalese so, sar so ‘o Jona trin dive hem trin rača inele ano vodi e bare mačhesoro’, ađahar hem me, o Čhavo e manušesoro, trin dive hem trin rača ka ovav ani phuv.

⁴¹ Ko dive oto baro sudo, o manuša kola živinde ani purani diz Niniva ka ušten protiv akaja generacija hem ka osudinen la, adalese so on pokajinde pe kad o Jona propovedinđa, a akatei tumencar neko po baro e Jonastar, a tumen pana na pokajinden tumen!

⁴² Ko dive oto baro sudo, i carica koja angleder vladinđa ki južno phuv ka ušel protiv akaja generacija hem ka osudini la, adalese so tari durutni phuv ali te šunel e Solomonesiri mudrost, a akatei tumencar neko po baro e Solomonestar, a tumen na mangena te šunen!”

*Kad o bišukar duho palem irini pe
(Lk 11,24–26)*

⁴³ “Kad o bišukar duho ikljola taro manuš, džala ko šuke thana rodindoj kote šaj te odmorini. Kad na arakhi le,

⁴⁴ vačeri: ‘Ka irinav man ko čher kotar ikliljum.’ I irinđa pe hem arakhlja o čher čučo, šulavdo hem namestime.

⁴⁵ Tegani džala hem lela peja ehta avere duhen, po bišukaren pestar, i đerdinena ano adava manuš hem ačhovea adari. I ko kraj adale manušese ovela po bišukar nego angleder. Ađahar ka ovel hem akala bišukara generacijaja.”

*E Isusesiri čačikani porodica
(Mk 3,31–35; Lk 8,19–21)*

⁴⁶ Sar o Isus pana vačeri ine e manušende, ale lesiri daj hem lesere phralja hem terdine avri mangindoj te vačeren oleja.”

⁴⁷ I neko phenda lese: "Eče, ti daj hem te phralja terdovena avri. Mangena te vačeren tuja."

⁴⁸ A o Isus phenda lese: "Koi mli daj hem koi mle phralja?"

⁴⁹ Tegani vasteja mothovda nakoro ple učenici hem phenda: "Ače mli daj hem mle phralja."

⁵⁰ Adalese so, svako kova čerela i volja mle Dadesiri kovai ano nebo, ovi mlo phral, hem mli phen, hem mli daj."

13

O Isus vačeri i priča oto sejači

(Mk 4,1–9; Lk 8,4–8)

¹ Ko adava diče o Isus iklilo taro čer hem dželo te bešel uzalo jezero te sikaj.

² Sa edobor džene čedinde pe uzalo leste, i adalese đerdinda ko čamco hem beštino, a o manuša terdona ine ki phuv uzalo jezero.

³ I but so vačerda lende ano priče, sar akaja:

"Šunen! Iklilo o sejači te sejini.

⁴ I sar frdela ine o seme, nesave zrnja pele ko drom, i o čiriklja ale hem sa hale len.

⁵ A nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i odmah lelje te ikljon, adalese so na inele ani hor phuv.

⁶ Ali kad iklilo o zoralo kham, thabile hem šučile, adalese so na ine len baro koreno.

⁷ A nesave pele maškaro kare, i o kare barile hem tasavde len.

⁸ A nesave pele ki šukar phuv hem ande bijandipe – šel puti, šovardeš puti ili trijanda puti više adalestar so inele sejime.

⁹ Kas isi kana, nek šunel!"

Sose o Isus vačeri ano priče

(Mk 4,10–12; Lk 8,9–10)

¹⁰ E Isusesere učenici ale koro leste hem pučle le: "Sose vačereja e manušenđe ano priče?"

¹¹ A ov phenda lende: "Adalese soi tumenđe dindo te džanen o tajne oto carstvo e nebosoro, a olende nane dindo.

¹² Adalese so, đijekhe kas isi džandipe, ka del pe lese pana hem ka ovel le but, a

okole kas nane, ka lel pe lestar hem adava so isi le.

¹³ Adalese vačerava lende ano priče, adalese so anglo jača na dikhena hem anglo kana na šunena ni na haljovena.

¹⁴ Ađahar upro lende pherdola o proroštvo e Isaijasoro:

'Ka šunen hem ka šunen,
ali naka haljoven;
ka dikhen hem ka dikhen,
ali naka pendžaren.

¹⁵ Adalese so akale manušengoro vilo ulo pharo,

phareste šunena kanencar
hem phandle pumare jača,

te na dikhen jačencar

hem te na šunen kanencar,

a vileja te na haljoven.

Adalese našti te irinen pe kora mande te sasljarav len.'

¹⁶ Ali blago tumare jačende so dikhena hem blago tumare kanende so šunena.

¹⁷ Čače phenava tumenđe: But proroci hem pravednici edobor mangle te dikhen akava so tumen dikhena, ali na dikhle; hem mangle te šunen okova so tumen šunena, ali na šunde."

Sostar vačeri i priča oto sejači

(Mk 4,13–20; Lk 8,11–15)

¹⁸ "Šunen akana sostar vačeri pe ani priča oto sejači:

¹⁹ Svakonese kova šunela o lafi oto carstvo e nebosoro, a na haljola le, avela o Bišukar hem čorela lestar okova soi lese sejime ano vilo. Adavai o than ko drom ko savoi sejime o zrnja.

²⁰ A o than e barencar ko savoi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela o lafi hem odmah lela le radosno.

²¹ Ali, adalese so nane le baro koreno ana peste, na trajini but. Kad avela i nevolja ili o progonstvo zbog o lafi, ov odmah otperela oti vera.

²² A o than maškaro kare ko savoi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela o lafi, ali o brige akale dživdipnasere hem o zavodljivost e barvalipnasoro tasavena o lafi, i našti anel bijandipe.

²³ A i šukar phuv ki savi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela hem haljovela o lafi. Ov čače anela bijandipe – šel puti, šovardeš puti ili trijanda puti više adalestar so inele sejime.”

Priča oto điv hem oto kukolj

²⁴ O Isus dinda len hem aver priča: “O carstvo e nebosoroi slično sar kad o manuš pese ki njiva sejinda o šukar seme.

²⁵ Ali, sar sare sovena ine, alo lesoro neprijatelj, sejinda kukolj maškaro điv hem dželo.

²⁶ A kad barilo o điv hem kad anda bijandipe, dikhlilo hem o kukolj.

²⁷ O sluge ale koro domaćini hem pučle le: ‘Gospodarona, ini tu sejindan šukar seme tuće ki njiva? Kotar onda adava kukolj?’

²⁸ A ov phenda lenđe: ‘O neprijatelj adava ćerđa.’

Tegani o sluge pučle le: ‘Mangeja li te dža te ikala o kukolj?’

²⁹ A ov phenda: ‘Na, adalese so tumen ko ikaliba o kukolj šaj te ikalen hem o điv.

³⁰ Muken soduj te barjon di ki žetva. I kad ka avel o vreme e čedibnasoro, ka phenav okolende kola čedena: Ikalen najangle o kukolj hem phanden le ko kupe te tharel pe, a o điv čeden hem čhiven le maje ki šupa.”

Priče oto zrno e gorušicakoro hem oto kvasco (Mk 4,30–34; Lk 13,18–21)

³¹ O Isus dinda len hem aver priča: “O carstvo e nebosoroi slično e zrnose oti gorušica save o manuš lelja hem sejinda pese ki njiva.

³² Ovi čače najtikoro oto sa semenja, ali kad barjola ovela po baro oto sa o biljke ki bašta, ovela kaš, i o čiriklja avena hem ćerena gnezdija upro lesere granke.”

³³ Phenda lenđe hem aver priča: “O carstvo e nebosoroi slično e kvascose save i đuvli lelja hem čhivđa ano but baro čaro vareja, i ov ćerđa sa o humer te uštel.”

³⁴ Sa adava o Isus vaćerđa e manušenje ano priče. Na vaćerđa lenđe ništa bizo priče.

³⁵ Adahar pherdilo okova soi vaćerdo prekalo proroko:

“Mlo muj ka phravav ano priče, ka vaćerav okova soi garavdo pana taro ćeriba e svetosoro.”

Sostar vaćeri i priča oto điv hem oto kukolj

³⁶ Tegani o Isus bičhalđa e manušen čhere, i đerdinda ko čher. Lesere učenici ale koro leste hem phende: “Vaćer amende sostar vaćeri pe ani priča oto kukolj ki njiva.”

³⁷ Ov phenda lenđe: “Okova kova sejinda o šukar semei o Čhavo e manušesoro,

³⁸ a i njivai o sveto. O šukar semei o čhave e carstvosere, a o kukolj o čhave e Bišukaresere.

³⁹ O neprijatelj kova sejinda o kukolj – adavai o beng. I žetva – adavai o kraj e svetosoro, a okola kola čedena – adalai o anđelja.

⁴⁰ Sar so o kukolj ikali pe hem tharela pe, adahar ka ovel hem ko kraj e svetosoro.

⁴¹ Me, o Čhavo e manušesoro, ka bičhalav mle anđelen te ikalen taro mlo carstvo sarijen kola ćerena averen te grešinen hem kola ćerena bišukaripe

⁴² hem ka frden len ani jagali peč, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.

⁴³ Tegani o pravednici sar o kham ka sijajinen ano carstvo pumare Dadesoro. Kas isi kana, nek šunel!”

Priča oto garavdo blago

⁴⁴ “O carstvo e nebosoroi sar o blago garavdo ki njiva. Kad o manuš arakhi le, palem garaj le hem radosno džala te biknel sa so isi le hem činela adaja njiva.”

Priča oto dragoceno biseri

⁴⁵ “Palem, o carstvo e nebosoroi sar kad o trgovco rodela šuže biserja.

⁴⁶ Kad arakhi jekh dragoceno biseri, džala hem biknela sa so isi le hem činela le.”

Priča oti mreža zako maće

⁴⁷ “Palem, o carstvo e nebosoroi sar i mreža frdimi ano jezero ani savi dolinde pe maće oti svako vrsta.

⁴⁸ Kad i mreža pherdola, o manuša ikalena la ki phuv. Tegani bešena hem e

šukare mačhen čivena ano čare, a e bišukaren frdena.

⁴⁹ Adahar ka ovel hem ko kraj e svetosoro. Ka aven o anđelja hem ka ciden e bišukare manušen e pravednikonendar

⁵⁰ hem ka frden len ani jagali peč, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.

⁵¹ Haliljen li sa adava?"

On phende: "Oja."

⁵² A ov phenda lenđe: "Adalese svako učitelj e Zakonestar kovai sikavdo oto carstvo e nebosoro – ovi sar o domačini kova pestar ikali hem o nevo hem o purano blago."

E Isuse na prihvatinena ano Nazaret (Mk 6,1–6; Lk 4,16–30)

⁵³ Kad o Isus vačerđa sa adala priče, dželo adathar

⁵⁴ hem alo ko than kaj barilo. Adari ki sinagoga sikavđa e manušen, a on divinde pe hem pučle: "Kotar lese adaja mudrost hem zoralipe te čerel čudesija?"

⁵⁵ Nane li akava e kaštarutnesoro čavo? Nane li lesiri daj i Marija, a lesere phralja o Jakov, o Josif, o Simon hem o Juda?

⁵⁶ Hem nane li sa lesere phenja akate amencar? Kotar lese onda sa adava?"

⁵⁷ I na mangle te prihvatinen le.

Tegani o Isus phenda lenđe: "E prorokose dela pe čast ano sa o thana, sem lese ano than kaj barilo hem lese ano čer."

⁵⁸ I na čerđa but čudesija adari adalese so e manušen na ine vera.

14

Meriba e Jovanesoro e Krstiteljesoru (Mk 6,14–29; Lk 9,7–9)

¹ Ko adava vreme o Irod, o vladari e Galilejakoro, šunđa e Isusese

² hem phenda ple slugende: "Adavai o Jovan o Krstitelj! Uštino taro mule hem adalese šaj te čerel adala čudesija!"

³⁻⁴ A o Irod phenda adava adalese so angleder dolinda e Jovane, phandlja le hem frdinda le ano phandlipe, adalese so o Jovan phenela lese ine da na tromal te lel romnjače e Irodijada, ple phralesere e Filipesere romnja.

⁵ Manglja te mudari e Jovane, ali darandilo e narodostar, adalese so dikhle e Jovane sar proroko.

⁶ Ali kad inele e Irodesoro bijando dive, e Irodijadakiri čhaj čhelda anglo gostija. Adava e Irodeso but inele šukar.

⁷ Adalese halja sovli te del la sa so ka mangel.

⁸ A i daj pherđa la te vačeri: "De man akate ko čaro o šero e Jovanesoro e Krstiteljesoru."

⁹ E carose pelo žal, ali adalese so halja sovli anglo gostija naredinda te čeren pali lakiri volja,

¹⁰ i bičhalđa ple manušen te činen o šero e Jovanesoro ano phandlipe.

¹¹ I ande lesoro šero ko čaro hem dinde le e čajače, a o j legarda le pla dajače.

¹² I ale e Jovanesere učenici, lelje lesoro telo hem parunde le, i dzele te vačeren e Isusese so ulu.

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen

(Mk 6,33–44; Lk 9,10–17; Jn 6,1–14)

¹³ Kad šunđa o Isus adava, dželo adathar čamcoja ko jekh čučo than, te ovel korkoro. Ali o manuša šunde adava hem taro dizja phirindoj dzele palo leste.

¹⁴ Kad o Isus iklilo taro čamco, dikhlja bute manušen, pelo lese žal olende hem sasljarđa e nambormen maškar olende.

¹⁵ Kad lelja te perel i rat, nakhle di leste lesere učenici hem phende: "Ko akava than ništa nane, a već perela i rat. Te muke ine e manušen te šaj džan ko gava te činenfse hajbnase."

¹⁶ A o Isus phenda lenđe: "Na valjani te džan. Den len tumen nešto hajbnase."

¹⁷ On phende lese: "Akate isi amen samo pandž mare hem duj mače."

¹⁸ A ov phenda: "Anen maje adava akari."

¹⁹ I naredinda o manuša te bešen ki čar. Tegani lelja e pandže maren hem e duje mačhen, dikhlja nakoro nebo hem zahvalinda e Devlese zako hajba. Phaglja o mare hem dinda len ko ple učenici, a o učenici dinde len e manušende.

²⁰ I sare hale đikote na čalile. Palo adava, dešu duj pherde korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

²¹ A okola so hale inele di ko pandž hiljade murša, bizo te dženem pe o đuvlja hem o čhavore.

O Isus phirela upro pani
(Mk 6,45–52; Jn 6,16–21)

²² I odmah palo adava o Isus terinda e učenikonen te đerdinen ko čamco hem angleder oleste te džan ki aver strana oto jezero, đikote ov bičhali čhere e manušen.

²³ Kad bičhalđa čhere e manušen, uštino ki gora, korkoro, te molini pe. Kad peli i rat, ov pana inele adari, korkoro.

²⁴ A o čamco već inele dur e phuvjatar, hem lelje te khuven le o talasija, adalese so nakoro leste phudinda i barval.

²⁵ Đi sar maškaro trin hem šov o sati prekali rat, o Isus alo nakoro učenici phirindoj upro jezero.

²⁶ Kad o učenici dikhle le sar phirela upro jezero, but darandile. Phende: “Adavai duho!” Hem oti dar lelje te vičinen.

²⁷ Ali o Isus odmah phenda lende: “Oven hrabra! Me injum. Ma daran!”

²⁸ Ko adava, o Petar phenda lese: “Gospode, te injan tu, naredin maje te avav kora tute upro pani!”

²⁹ I o Isus phenda lese: “Ava!”

O Petar iklilo taro čamco hem lelja te džal nakoro Isus phirindoj upro pani.

³⁰ Ali kad dikhlja kobor zoral i barval, darandilo hem lelja te properel ano pani, i vičinda: “Gospode, spasin man!”

³¹ O Isus odmah pružinda plo vas hem dolinda le, i phenda lese: “Tikora verakere manušeja, sose sumnjinda?”

³² I kad đerdinde ko čamco, i barval ačhili.

³³ A o učenici ano čamco pele ko kočija anglo Isus hem phende: “Tu čače injan o Čavo e Devlesoro!”

O Isus sasljari e nambormen ano Genisaret
(Mk 6,53–56)

³⁴ I o Isus hem lesere učenici nakhle ki aver strana oto jezero, ki phuv e Genisaretakiri.

³⁵ A kad o manuša taro adava than pendžarde e Isuse, sarijende taro sa adava krajo vačerde so alo, i ande koro leste sa e nambormen.

³⁶ Molinena le ine te mukel len samo te dolen pe upro lesere fostanesoro krajo. I ule saste sare kola dolinde pe.

15

E puranengere adetija hem e Devlesere naredbe
(Mk 7,1–13)

¹ Tegani nesave fariseja hem učitelja e Zakonestar taro Jerusalem ale koro Isus hem pučle le:

² “Sose te učenici phagena o adetija amare dadengere? Na thovena pumare vasta angleder o hajba!”

³ A o Isus pučlja len: “A sose tumen phagena e Devlesere naredbe zbog tumare adetija?”

⁴ Adalese so o Devel phenda: ‘Poštujin te dade hem te daja’ hem: ‘Ko dela armanja pe dade ili pe daja, nek ovel kaznime meribnaja.’

⁵ A tumen phenena: ‘Ko vačeri e dadese ili e dajaće: Sa soja šaj ine te pomožinav tut, već haljum sovli da adava ka dav sar daro e Devlese,

⁶ adava manuš na valjani te mothoj poštuji ba ple dadese.’ Adahar, zbog tumare adetija, ruminena e Devlesoro lafi.

⁷ Dujemujengere manušalen! Šukar o Isaija prorokujinda tumendar:

⁸ ‘Akala manuša poštuji nena man samo mujeja,
a lengoroi vilo dur mandar.

⁹ Džabe poštuji nena man,
adalese so sikavena o manuškane naredbe sar dai mlo sikaviba.”

O Isus sikaj so o manuša anglo Devel valjani te oven čista andral
(Mk 7,14–23)

¹⁰ O Isus vičinda kora peste e narodo hem phenda lende: “Šunen hem haljojen:

¹¹ Na meljari e manuše okova so đerdini lese ko muj, nego okova so ikljola taro lesoro muj – adava meljari e manuše.”

¹² Tegani nakhle nakoro leste o učenici hem pučle le: “Džane li so o fariseja uvredinde pe kad šunde so phenda?”

¹³ A ov phenda lende: "Svako biljka sava na sadinda mlo Dad kovai ano nebo, ka ovel ikaldi taro koreno.

¹⁴ Muken tumen olendar! Oni korore hem vođe e kororende. A te o kororo legari e korore, soduj ka peren ki rupa."

¹⁵ O Petar phenda lese: "Vačer amende so mangljan te vačere adala pričaja."

¹⁶ A o Isus pučlja len: "Ni tumen li pana na haljovena?"

¹⁷ Na dikhena li da sa so đerdini ko muj, džala ko vođi hem frdela pe avri taro telo?"

¹⁸ Ali, okova so ikljola taro muj, avela taro vilo, hem adava meljari e manuše.

¹⁹ Adalese so taro vilo avena o bišukar mislija, o mudariba, o preljuje, o blud, o čoriba, o hovavno svedočiba hem o hule.

²⁰ Adava meljari e manuše, a o hajba bithovde vastencar na meljari e manuše."

*I vera ano Isus e đuvljakiri koja nane Jevrejka
(Mk 7,24–30)*

²¹ I tegani o Isus dželo tari Galileja hem cidinda pe ko krajo e tiresoro hem e sidonesoro.

²² I dikh, nesavi đuvli, Hanaanejka taro adava krajo, ali koro leste hem vičini ine: "Smilujin tut maje, Gospode, Čhaveja Davidesereja! Mli čhaj but patini, adalese soi opsednutime demoneja."

²³ Ali o Isus na phenda laće nijekh lafi. I lesere učenici nakhle đi leste hem molinde le: "Vačer laće te džal, adalese so džala pala amende hem vičini!"

²⁴ A ov phenda: "Bičhaldo injum te pomožinav samo e Izraelesere našalde bakrende."

²⁵ Ali oj nakhini đi o Isus, peli ko kočija anglo leste hem phenda: "Gospode, pomožin maje!"

²⁶ O Isus phenda laće: "Nane šukar te lel pe o maro e čhavorendar hem te frdel pe e đuklorende."

²⁷ A oj phenda: "Oja, Gospode, adalese so hem o đuklore hana o troške save perena taro astali lengere gospodarengoro."

²⁸ Tegani o Isus phenda laće: "Bari ti vera, đuvlije! Nek ovel sar so mangeja."

I lakiri čhaj odmah saslili.

O Isus sasljari buten

²⁹ O Isus dželo adathar hem alo đi E galilejakoro jezero. Tegani uklinda ki gora hem beštino adari te sikaj.

³⁰ I but manuša ale koro leste hem pumencar ande e bangen, e kororen, e sakatimen, okolen so našti ine te vačeren hem bute averen, i sidarena ine te čhiven len anglo lesere pre, a ov sasljarda len.

³¹ I o manuša inele zadivime so dikhle so okola so našti ine te vačeren da vačeren, o sakatime sasljovena, o bange phirena hem o korore dikhena, i lelje te slavinen e Izraelesere Devle.

*O Isus parvari više oto štar hiljade manušen
(Mk 8,1–10)*

³² A o Isus vičinda kora peste ple učenikonen hem phenda lende: "Pharo maje akale manušende. Trin divei mancar, a nane len so te han. Nako te bičhalav len čhere bokhalen, te na peren odrumal."

³³ O učenici pučle le: "Kaj te arakha dovoljno maro ko akava čučo than te da hajbnase sa edobor manušen?"

³⁴ I o Isus pučlja len: "Kobor mare isi tumen?"

On phende: "Efta mare hem hari mače."

³⁵ I o Isus naredinda o narodo te bešel ki phuv.

³⁶ Tegani lelja o efta mare hem e mačhen, zahvalinda e Devlese, phaglja len hem dinda len ko učenici, a o učenici dinde len e manušende.

³⁷ Sare hale hem čalile, hem efta pherde bare korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

³⁸ A okola so hale inele štar hiljade murša, bizo te dženon pe o đuvlja hem o čhavore.

³⁹ I o Isus bičhalda e manušen čhere, đerdinda ko čamco hem dželo ko krajo e magadanesoro.

16

*E verakere vođe rodona e Isusestar te dokažini pe
(Mk 8,11–13; Lk 12,54–56)*

¹ I ale koro Isus nesave fariseja hem sadukeja hem iskušinde le ađahar so rodinde lestar znako taro nebo.

² A ov phenđa lenđe: “Kad perela i rat, džanen te vačeren: ‘Ka ovel šužo vreme, adalese soi o nebo lolo.’

³ A ko sabale, vačeren: ‘Avdive naka ovel šužo vreme, adalese soi o nebo lolo hem oblačno.’ O izgled e nebosoro džanen te pendžaren, a na džanen te pendžaren o znakija e divengere ano save živinena!

⁴ I bišukar hem i neverno generacija rodela znako, ali nisavo znako naka del pe laće sem adava so inele e prorokose e Jonase.”

I tegani ačhavđa len hem dželo.

O Isus upozorini upro sikaviba e farisejengoro hem e sadukejengoro (Mk 8,14–21)

⁵ O učenici nakhine ki aver strana oto jezero, ali bisterde te legaren pumencar maro.

⁶ I o Isus phenđa lenđe: “Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem e sadukejengoro!”

⁷ A o učenici lelje te vačeren maškara pumende: “Adava phenđa adalese so na andam amencar maro.”

⁸ O Isus džanda adava hem phenđa lenđe: “Tikora verakere manušalen, sose vačeren maškara tumende adalestar so nane tumen maro?”

⁹ Pana li na haljovena? Na setinena tumen li oto okola pandž mare zako pandž hiljade manuša hem kobor korpe čedinde adalestar so ačhilo?

¹⁰ A okola ehta mare zako štar hiljade manuša hem kobor bare korpe čedinde?

¹¹ Sar na haljovena da na vačerđum tumende e marestar, nego te arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem e sadukejengoro?”

¹² Tegani halile da o Isus na vačerđa lenđe te arakhen pe taro kvasco zako maro, nego taro sikaviba e farisejengoro hem e sadukejengoro.

O Petar phenela dai o Isus o Hrist (Mk 8,27–30; Lk 9,18–21)

¹³ Kad o Isus alo ko krajo e Filipesere Cezarejakoro, pučlja ple učenikonen: “So phenena o manuša, ko injum me, o Čavo e manušesoro?”

¹⁴ On phende lese: “Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a

avera phenena da tu injan o Ilija, a nesave avera da tu injan o Jeremija ili jekh oto avera proroci.”

¹⁵ Tegani o Isus pučlja len: “A so tumen phenena, ko injum me?”

¹⁶ O Simon o Petar phenđa: “Tu injan o Hrist, o Čavo e dživde Devlesoro!”

¹⁷ O Isus phenđa lese: “Bahtalo injan Simone, čhaveja e Jonasereja, adalese so adava na mothovđa će o manuš, nego mlo Dad, kovai ano nebo.

¹⁸ A me phenava će: Tu injan o Petar, hem ki adaja stena ka vazdav mli Khandiri, hem o udara e Hadesere naka šaj prelen la.

¹⁹ Ka dav tut o ključija e nebosere carstvostar, i sa so phandeja ki phuv, ka ovel phandlo ko nebo, hem sa so ka phrave ki phuv, ka ovel phravdo ko nebo.”

²⁰ Tegani zorale naredinda e učenikonende te na vačeren nikase dai ov o Hrist.

O Isus vačeri ple meribnastar

²¹ Otegani o Isus lelja te mothoj e učenikonende so valjani te džal ko Jerusalem hem but te patini e starešinendar, e šerutne sveštenikonendar hem e učiteljendar e Zakonestar, hem te ovel mudardo hem o trito dive te uštel taro mule.

²² I o Petar cidinda le ki strana hem lelja te ukorini le vačerindoj: “Te na del o Devel, Gospode! Nikad naka ovel tuće adava!”

²³ A o Isus irinda pe nakoro leste hem phenđa lese: “Dža mandar, Sotone! Terđoveja maje ko drom, adalese so na razmislineja devlikane, nego manušikane.”

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko (Mk 8,31–9,1; Lk 9,22–27)

²⁴ Tegani o Isus phenđa ple učenikonende: “Ko mangela te džal pala mande, mora te ačaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto hem te phirel pala mande.

²⁵ Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le.

²⁶ So vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali plo dživdipe? So o manuš šaj te del sar zamena zako plo dživdipe?

²⁷ Adalese so me, o Čhavo e manušesoro, sigate ka avav ani slava mle Dadesiri, mle andelencar hem tegani ka irinav sarijende palo lengere delja.

²⁸ Čače vačerava tumende, isi nesave akate maškara tumende kola naka meren đikote na dikhena e Čhave e manušesere sar avela ple carstvoja."

17

E Isusesiri slava mothovela pe ki gora anglo trin učenici
(Mk 9,2–13; Lk 9,28–36)

¹ Palo šov dive, o Isus lelja peja e Petre, e Jakove hem lesere phrale e Jovane hem uklinda olencar ki jekh uči gora, kote inele korkore.

² Adari o Isus ulo averčhane anglo lende: leso ro muj sijajinda sar o kham, a lesere šeja ule parne sar o svetlost.

³ I otojekhvar iklile anglo lende o Mojsije hem o Ilija hem lelje te vačeren e Isuseja.

⁴ A o Petar phenda e Isusesi: "Gospode, šukari amende so injam akate. Te mangeja, ka čerav akate trin šatorja: jekh tuće, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase."

⁵ Sar vačeri ine adava, učarda len jekh sjajno oblako hem taro oblako šundilo glaso savo vačerda: "Akavai mlo Čhavo o volime. Oleja injum bahtalo. Ole šunen!"

⁶ Kad o učenici šunde adava, pele mujeja di phuv hem but darandile.

⁷ I o Isus alo di lende, čivda ple vasta upro lende hem phenda lende: "Ušten hem ma daran!"

⁸ A kad vazdinde pumare šere, na dikhle nikas sem e Isuse.

⁹ I sar huljena ine tari gora, o Isus naredinda lende nikase te na vačeren so dikhle sa đikote ov, o Čhavo e manušesoro, na uštela taro mule.

¹⁰ O učenici pučle le: "Sose onda o učitelja e Zakonestar vačeren da prvo o Ilija valjani te avel?"

¹¹ A o Isus phenda lende: "Čače prvo o Ilija avela hem palem ka čhivel sa than thaneja.

¹² Ali phenava tumende: o Ilija već alo, ali on na pendžarde le, nego čerde oleja sar olende manglja pe. Adahar hem o Čhavo e manušesoro ka patini olendar."

¹³ Tegani o učenici halile so adava vačerda lende e Jovanestar e Krstiteljstar.

O Isus ikali e demone e čhavorestar
(Mk 9,14–29; Lk 9,37–43)

¹⁴ Kad ale koro narodo, nakhlo di o Isus jekh manuš, pelo ko kočija anglo leste

¹⁵ hem phenda lese: "Gospode, smilujin tut mle čhave. Adalese so isi le epilepsija hem but mučini pe hem but puti perela ani jag hem ano pani.

¹⁶ Andum le ko te učenici, ali on našti ine te sasljen le."

¹⁷ A o Isus phenda: "O, biverakiri hem rumimi generacija! Pana kobor valjani te ovav tumencar? Pana kobor valjani te trpinav tumen? Anen adale čhavore akari!"

¹⁸ Tegani o Isus naredinda e demonese te ikljol e čhavorestar, hem iklilo, a o čhavo ko adava momenti saslilo.

¹⁹ Tegani o učenici ale di o Isus, inele korkore, hem pučle le: "Sose amen našti ine te ispudina e demone?"

²⁰ A o Isus phenda lende: "Adalese so injen tikora verakere manuša. Čače vačerava tumende: te ovel tumen ine vera sar zrno oti gorušica, ka phenen ine akala goraće: 'Nakh akatar adari', hem oj ka nakhel ine. Hem ništa naka ovel tumende ine nemoguće.

²¹ [Ali, akaja vrsta ispudini pe samo molitvaja hem postibnaja.]"

O Isus dujto puti vačeri ple meribnastar
(Mk 9,30–32; Lk 9,43–45)

²² I kad čedinde pe ani Galileja, o Isus phenda ple učenikonende: "Me, o Čhavo e manušesoro, sigate ka ovav predime ano vasta e bišukare manušengere.

²³ Ka mudaren man, ali o trito dive ka uštav taro mule."

I o učenici but rastužinde pe.

O Isus platini e hramesoro porez

²⁴ Kad resle ano Kafarnaum, ale koro Petar okola so čedena e hramesoro porez savo inele duj drahme, hem pučle le: "Tumaro li učitelj na platini e hramesoro porez?"

²⁵ O Petar phenda lende: "Platini!"

I kad o Petar đerdinda ko čher, o Isus angleder olestar lelja te vačeri hem pučlja le: "So mislineja, Simone, kastar e phuvjakere carija čedena i carina ili o porez? Pumare ili averengere čhavendar?"

²⁶ O Petar phenda: "Averengere čhavendar."

Tegani o Isus phenda: "Znači, o čhave na valjani te platinen."

²⁷ Ali, sar te na uvredina len, dža ko jezero hem frde i udica. Phrav o muj e prvone mačesoru save ka dole hem andre ka arakhe jekh kovanica oto štar drahme. Le la hem platin lende o porez maje hem tuće."

18

O poniznai najbare ano carstvo e nebosoro (Mk 9,33–37; Lk 9,46–48)

¹ Tegani o učenici ale koro Isus hem pučle le: "Koi, onda, najbaro ano carstvo e nebosoro?"

² O Isus vičinda kora peste jekhe čhavore, čivda le maškar olende

³ hem phenda: "Čače vačerava tumende, te na obratinden tumen hem te na uljen sar o čhavore, naka đerdinen ko carstvo e nebosoro."

⁴ Adalese, ano carstvo e nebosoro najbaro okova kova ovela ponizno sar akava čhavoro.

⁵ I svako kova primini jekhe esavke čhavore zbog maje, man primini."

O Isus upozorini da o iskušenja ka aven (Mk 9,42–48; Lk 17,1–2)

⁶ "Te neko čerela jekhe akale najtikore manuendar, kola verujinena ana mande, te perel ano greh, po šukar ka ovel lese ine ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel tasavdo ano hor e moresoro."

⁷ Jao e manuende oto sveto adalese so čerena te perel pe ano greh. O iskušenja mora te aven, ali jao e manuše prekala kaste avena!

⁸ Te to vas ili to pro legari tut ko greh, čin le hem frde le tutar. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe sakatime ili bango nego te oven tut soduj vasta ili pre, a te ove frdime ani večno jag."

⁹ Te ti jakh legari tut ko greh, ikal la hem frde la tutar. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe samo jekha jakhaja nego te oven tut soduj jača, a te ove frdime ano jagalo pakao."

¹⁰ Pazinen te na dikhen po tele nijekhe akale najtikore manuendar. Adalese so, vačerava tumende, lengere anđelja ko nebo stalno terđovena anglo mlo Dad, kovai ano nebo."

¹¹ [Adalese so me, o Čhavo e manušesoro, aljum te spasinav e našalden.]"

O Isus vačeri i priča oto našaldo bakro (Lk 15,3–7)

¹² "So mislinena: te nesave manuše isi šel bakre i jekh olendar našaldola, so ka čerel? Ka ačaj e enjavardešu enjen ko gore hem ka džal te rodel e našalde bakre."

¹³ I te arakhlja le, čače vačerava tumende, više ka radujini pe olese nego okole enjavardešu enjende save na našaldile."

¹⁴ Adahar ni tumaro Dad, kovai ano nebo, na mangela nijekh akale najtikore manuendar te našaldol."

Sar te čerel pe e vernikonencar kad čerena greh (Lk 17,3)

¹⁵ "Te to phral čerela greh premala tute, dža korkoro hem vačer lese ko so grešinda. Te šunda tut, zadobindan te phrale."

¹⁶ Te na šunda tut, legar tuja pana jekhe ili dujen, te šaj 'palo svedočiba duje ili trine svedokonengoro dokažini pe svako stvaru."

¹⁷ Te na mangela te šunel ni olen, vačer e khandirjaće. A te na mangela te šunel ni e khandirja, dikh le sar okole kova na džanel e Devlese ili sar cariniko."

¹⁸ Čače vačerava tumende, sa so phandena ki phuv, ka ovel phandlo ano nebo, hem sa so phravena ki phuv, ka ovel phravdo ano nebo."

¹⁹ A vačerava tumende hem akava: sa so duj dzene tumendar ki phuv sar jekh rodna, mlo Dad, kovai ano nebo, ka del len adava.

²⁰ Adalese so, kotei duj ili trin dzene cedime ano mlo anav, me injum adari maškar olende.”

O Isus sikaj e učenikonen te oprostinen oto vilo

²¹ Tegani o Petar nakhlo di o Isus hem pučlja le: “Gospode, kobor puti te oprostinau mle phralese kova grešini premala mande? Di efa puti?”

²² O Isus phenda lese: “Vačerava će, na efa puti, nego eftavardeš puti po efa!”

²³ Ače sose: O carstvo e nebosoroj slično e carose kova odlučinda te rešini o računja ple slugencar.

²⁴ Kad lelja te dženel, ande anglo leste jekhe kova dugujini lese ine deš hiljade kese zlatoja.

²⁵ Adalese so na inole te irini lese adava, o caro naredinda adale sluga, lese romnja, e čhaven hem sa so inole te biknen hem adahar te irini pe lese o dugo.

²⁶ Tegani o sluga pelo mujeja di phuv anglo leste hem phenda: ‘Ov strpljivo mancar hem sa ka irinav će.’

²⁷ E carose pelo žal olese, oprostinda lese o dugo hem muklja le.

²⁸ Ali kad adava sluga ikli, reslja jekhe ple amale, avere sluga, kova dugujini lese ine šel srebrna kovanice. Dolinda le hem lelja te tasavel le, vačerindoj: ‘Irin maje o dugo!’

²⁹ Tegani lesoro amal pelo mujeja di phuv anglo leste hem molinda le, vačerindoj: ‘Ov strpljivo mancar hem ka irinav će.’

³⁰ Ali ov na manglja te adžiceri, nego dželo hem frdinda ple amale ko phandlipe dikote na irini o dugo.

³¹ Kad lesere amala, o avera sluge, dikhle so ulo, but ine lenđe pharo, i dzele hem vačerde e carose sa so ulo.

³² Tegani o caro vičinda kora peste e sluga kase oprostinda o dugo hem phenda lese: ‘Biškar slugo! Oprostindum će sa okova dugo, adalese so molinda man!’

³³ Na valjanda li hem tu te ove milosrdno te amalese sar so me injumle milosrdno tuće?”

³⁴ I o caro holjanda, i dinda le ko manuša kola ka mučinen le dikote na irini lese sa o dugo.

³⁵ Adahar hem mlo Dad, kovai ano nebo, ka čerel tumencar te na oprostinda tumare phralese oto sa o vilo.”

19

O Isus sikaj te na ačaj o rom pe romnja (Mk 10,1–12)

¹ I kad o Isus završinda ple vačeribnaja, dželo tari Galileja ko krajo e judejakoro ki aver strana oti len Jordan.

² Palo leste dzele but dzene hem ov adari sasljarda e nambormen maškaro lende.

³ I ale koro Isus nesave fariseja mangindoj te iskušinen le, i pučle le: “Tromal li o rom te ačaj pe romnja zako bilo so?”

⁴ Ov phenda lenđe: “Na čitinda li ano Sveto lil da ko anglunipe o Stvoritelj ‘čerda murše hem đuvlja’?”

⁵ Hem so phenda: ‘Adalese o manuš ka ačaj pe dade hem pe daja hem ka ovel jekh pe romnjaja, hem on duj ka oven jekh telo.’

⁶ Adahar, on nane više duj, nego jekh telo. Adalese, o manuš te na rastavini okolen so o Devel čerda te oven jekh!”

⁷ Tegani on pučle le: “Sose onda o Mojsije naredinda o rom te del pe romnjaće lil oto rastaviba kad ačaj la?”

⁸ O Isus phenda lenđe: “O Mojsije muklja tumende te šaj ačhaven tumare romnjen adalese so injen šerale, ali ko anglunipe na inele adahar.

⁹ Ali me vačerava tumende: te neko ačaj pe romnja, sem zbog olakoro blud, i lela avera, čerela preljuba.”

¹⁰ Tegani lesere učenici phende: “Tei adahar maškaro rom hem i romni, ondoi po šukar te na ženini pe manuš.”

¹¹ A o Isus phenda lenđe: “Našti adava tumaro lafi sare te prihvatinen, nego samo okola kolendei dindo.

¹² Adalese so isi manuša kola bijandile nesposobna zaki ženidba. Isi hem okola

kolen o manuša čerde te oven nespodobna zaki ženidba. A isi hem okola kola, zbog o carstvo e nebosoro, korkore na mangena te ženinen pe. Ko šaj akava te prihvatin, nek prihvatin.

O carstvo e Devlesoroi okolende kolai ponizna sar o čhavore (Mk 10,13–16; Lk 18,15–17)

¹³ Tegani o manuša ande anglo Isus pumare čhavoren te čhivel ple vasta upro lende hem te molini pe, a o učenci braninde lende.

¹⁴ A o Isus phenda: "Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lende, adalese so esavkende pripadini o carstvo e nebosoro!"

¹⁵ I čhivda ple vasta upro lende hem blagoslovinda len, a palo adava dželo adathar.

Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro (Mk 10,17–31; Lk 18,18–30)

¹⁶ I dikh, alo koro Isus nesavo manuš hem pučlja le: "Učitelju, savo šukaripe valjani te čerav te ovel man o večno dživdipe?"

¹⁷ A o Isus phenda lese: "Sose pučēja man adalestar soi šukar? Isi samo jekh kovai šukar – o Devel! Ali te mangljan te đerdine ko dživdipe, ičer o naredbe!"

¹⁸ Ov pučlja: "Save?"

A o Isus phenda: "Akala: 'Ma mudar', 'Ma čer preljuba', 'Ma čor', 'Ma svedočin hovavne',

¹⁹ 'Poštujin te dade hem te daja' hem 'Volin te pašutne sar korkore tut.'"

²⁰ O terno manuš phenda lese: "Sa adava ičerđum. So valjani pana te čerav?"

²¹ O Isus phenda lese: "Te mangljan te ove savršeno, dža hem biknin so isi tut, a o pare de e čororende i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande."

²² A kad o terno manuš šunđa adava, rastužisalo hem dželo, adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

²³ Tegani o Isus phenda ple učenikonende: "Čače vačerava tumende, pharesto o barvalo ka đerdini ko carstvo e nebosoro.

²⁴ I palem vačerava tumende: Po lokhei e kamilaće te nakhel maškaro kan e suvjakoro nego e barvalese te đerdini ko carstvo e Devlesoro."

²⁵ Kad šunde adava, o učenci ule but začudime, i pučle: "Ko onda šaj te ovel spasime?"

²⁶ O Isus dikhlja len šukar, i phenda: "E manušende adava nane moguće, ali e Devlese sai moguće."

²⁷ Tegani o Petar phenda: "Ače, amen sa ačhavdam te dža pala tute. So, onda, ka dobina adalese?"

²⁸ A o Isus phenda lende: "Čače vačerava tumende, ko nevo sveto, kad me, o Čavo e manušesoro, ka bešav ko mlo slavno tron, tumen kola dželjen pala mande ka bešen ko dešu duj tronja te sudinen upro dešu duj plemija e Izraelesere.

²⁹ A svako kova zbog maje ačhavda o čhera, ili e phraljen, ili e phenjen, ili e dade, ili e daja, ili e romnja, ili e čhaven, ili o njive, ka dobini šel puti više hem ka nasledini o večno dživdipe.

³⁰ Ali, but okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva."

20

O Isus vačeri i priča savi mothoj e Devlesiri darežljivost

¹ "Adalese so, o carstvo e nebosoroi slično e domaćinese kova rano sabale iklilo te rodel bučarnen te čeren buti ano lesoro vinograd.

² Dogovorinda pe e bučarnencar te del len po jekh denari, so inele plata zako jekh dive, i bičhalđa len pese ko vinograd.

³ Kad inele đī sar enja o sati, palem iklilo avri hem dikhlja averen sar terđovena ko trg bizi buti,

⁴ i phenda lende: 'Džan hem tumen ko mlo vinograd, a me ka platinav tumende pravedno.'

⁵ I on dže.

A ov palem iklilo đī sar ko dešu duj o sati, hem đī sar ko trin o sati, hem čerđa isto ađahar.

⁶ Kad inele di sar pandž o sati, palem iklilo hem arakhlja averen sar terđovena hem pučlja len: 'Sose sa akava dive terđovena akate bizi buti?'

⁷ On phende lese: 'Adalese so niko na dinda amen buti.'

A ov phenda lende: 'Džan hem tumen ko mlo vinograd.'

⁸ Kad peli i rat, o gospodari e vinogradesoro phenda ple manušese kova inele upreder o bućarne: 'Vičin e bućarnen hem platin len počindoj oto okola kola ale zadnja, i di okola kola ale prva.'

⁹ Ađahar ale o bućarne so lelje te ćeren buti ko pandž o sati, hem svako olendar priminda po jekh denari.

¹⁰ Kad ale okola kola prva lelje te ćeren buti, mislinde da on ka priminen više, ali hem on priminde po jekh denari.

¹¹ Kad lelje o pare, lelje te buninen pe protiv o domaćini vaćerindoj:

¹² 'Akala zadnja ćerde buti samo jekh sati, a tu platinda len kobor hem amen kola sa akava dive ćerđam phari buti hem thabiljam ko kham!'

¹³ A o domaćini jekhesse olendar phenda: 'Amala, me na hovavđum tut. Tu dogovorinda tut mancar te ćere buti zako jekh denari.'

¹⁴ Le ti plata hem dža, a me akalese soi zadnjo mangava te dav edobor kobor hem tuće.

¹⁵ Nane li man pravo mle parencar te ćerav so me mangava? Ili tu injan ljubomorno so me injum šukar premalo lende?'

¹⁶ Ađahar okola kolai akana zadnja tegani ka oven prva, a okola kolen akate dikhena sar prvonen adari ka oven zadnja."

O Isus trito puti vaćeri ple meribnastar (Mk 10,32–34; Lk 18,31–34)

¹⁷ Sar džala ine nakoro Jerusalm, o Isus cidinda ki strana e dešu duje učenikonen hem odrumal phenda lende:

¹⁸ "Aće, ukljaja nakoro Jerusalm. Adari man, e Čhave e manušesere, o manuša ka den ko šerutne sveštenici hem ko učitelja e Zakonestar, hem on ka osudinen man ko meriba.

¹⁹ Tegani ka den man ko manuša kola nane Jevreja te maren muj mancar, te šibinen man hem te čhiven man ko krsto. Ali o trito dive ka uštav taro mule."

Najbaroi okova kova kandela (Mk 10,35–45)

²⁰ Tegani i daj e Zevedejesere čhavengiri, ple čhavencar, ali koro Isus hem peli mujeja di phuv anglo leste te rodel lestar nešto.

²¹ O Isus pučlja la: "So mangeja?"

Oj phenda: "Vaćer maje da mle soduj čhave ano to carstvo ka bešen jekh tuće oti desno strana, a jekh oti levo."

²² A o Isus phenda: "Na džanen so rodona. Šaj li te pijen tari čaša savatar me ka pijav?"

On phende: "Šaj."

²³ I ov phenda lende: "Čaće ka pijen tari mli čaša e patnjaja. Ali nane mlo te vaćerav ko ka bešel maje oti desno ili oti levo strana. Adalai thana okolende kolende mlo Dad spreminda len."

²⁴ Kad šunde adava avera deš učenici, holjande upro duj phralja.

²⁵ Tegani o Isus vičinda len kora peste hem phenda: "Džanen da o vladarija avere nacijengere gospodarinena olencar hem o bare manuša vladinena upro lende.

²⁶ Ali ma te ovel ađahar maškar tumende. Nego, ko mangela te ovel baro maškar tumende, nek ovel tumende sluga.

²⁷ Ko mangela te ovel prvo maškar tumende, nek ovel tumende robo.

²⁸ Sar so ni o Čhavo e manušesoro na alo te kanden le, nego te kandel, hem te del plo dživdipe sar otkup butende."

O Isus sasljari duje korore manušen (Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)

²⁹ Sar o Isus hem lesere učenici ikljovena ine tari diz Jerihon, palo leste dzele but manuša.

³⁰ I dikh, duj korore manuša bešena ine uzalo drom, i kad šunde so o Isus nakhela, vičinde: "Smilujin tut amende, Gospode, Čhaveja Davidesereja!"

³¹ But džene vičinde upro lende te trainen, ali on po zorale vičinde:

“Smilujin tut amende, Gospode, Čhaveja Davidesereja!”

³² O Isus terdino, i vičinda len kora peste hem pučlja: “So mangena te čerav tumende?”

³³ On phende lese: “Gospode, phrav amare jača te dikha.”

³⁴ E Isuseselo pelo žal olende, čivda ple vasta upro lengere jača hem on otojekhvar šaj ine te dikhen, i dzele palo Isus.

21

O manuša ano Jerusalem dena čast e Isuseselo sar carose
(Mk 11,1–11; Lk 19,28–38; Jn 12,12–19)

¹ Kad o Isus hem lesere učenici ale paše uzalo Jerusalem hem resle di o gav Vitfaga ki e Maslinakiri gora, bičhalda anglal duje učenikonen,

² vačerindoj lende: “Džan ko adava gav savoi angla tumende hem odmah ka arakhen hernja savi phandli hem uzalo late terne here. Phraven len hem anen len kora mande.

³ Te vačerda tumende neko nešto, phenen samo: ‘E Gospodeselo valjanena’, hem adava manuša odmah ka bičhali len.”

⁴ Adava ulo sar te pherdol okova so inele vačerdo prekalo proroko:

⁵ “Vačeren e narodose taro Jerusalem: ‘Ače, avela tuće to Caro, ponizno, bešindoj upro her, upro terno her, o čhavo e hernjakoro.’”

⁶ O učenici dzele hem čerde adahar sar so phenda lende o Isus.

⁷ Ande e hernja hem e terne here, i čivde pumare fostanja upro lende te šaj o Isus te bešel.

⁸ Sa edobor džene buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste, a nesave manuša činena ine o granke taro kašta hem buljarena len upro drom.

⁹ O manuša kola dzele anglo leste hem palo leste vičinena ine:

“Hosana e Davidesere Čhaveselo!
‘Blagoslovimej okova kova avela ano anav e Gospodesoro!’

Hosana e Devlese ko učipe!”

¹⁰ Kad đerdinda ano Jerusalem, sa o dizutne uzbudinde pe hem pučle: “Kovai akava?”

¹¹ A o narodo vačerda: “Akavai o Isus, o proroko taro Nazaret oti Galileja.”

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram
(Mk 11,15–19; Lk 19,45–48; Jn 2,13–22)

¹² O Isus đerdinda ano boro e Hramesoro hem ispudinda adathar sa okolen so biknena hem okolen so činena hem peravda o astalja okolengere so menjinena o pare hem o klupe okolengere so biknena goluben.

¹³ I phenda lende: “Pisimej ano Sveto lil: ‘O čher mlo ka vičini pe čher zaki molitva’, a tumen čerena olestar ‘than kote čedena pe o čora!’”

¹⁴ I ale koro Isus ano Hram o korore hem o bange manuša, hem ov sasljarđa len.

¹⁵ A kad o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar dikhle o čudesija save o Isus čerda hem e čhavoren sar ano Hram vičinena: “Hosana e Davidesere Čhaveselo!”, holjande

¹⁶ hem pučle le:

“Šuneja li so o čhavore vačerena?”

A o Isus phenda lende: “Šunava. Tumen li nikad na čitinden ano Sveto lil akava:

‘Taro muj e čhavorengoro hem e bebicengoro čerdan te avel će hvala?’”

¹⁷ Tegani ačhavda len hem dželo taro Jerusalem ki Vitanija te sovel adari.

E smokvakoro kaš šučilo pali e Isusesiri naredba
(Mk 11,12–14, 20–24)

¹⁸ A ko sabale sar o Isus irini pe ine ko Jerusalem, bokhalilo.

¹⁹ Dikhlija uzalo drom e smokvakoro kaš hem alo uzalo leste, ali na arakhlja upro leste ništa sem listija. I phenda lese: “Nikad više te na ovel tut plod!”

I otojekhvar o kaš šučilo.

²⁰ Kad dikhle adava o učenici, začudinde pe hem pučle: “Sar adava e smokvakoro kaš otojekhvar šučilo?”

²¹ A o Isus phenda lende: "Čače vačerava tumende, te ine tumen vera hem te na sumnjinden, na samo da ka ceren adava so me cerdum e smokvaja nego hem ka šaj te vačeren akala gorače: 'Ušti hem frde tut ano more!' – hem adahar ka ovel.

²² Hem sa so rodена ani molitva, ka priminen te verujinden."

E Jevrejengere vođe na verujinena da o Devel dinda autoritet e Isuse (Mk 11,27–33; Lk 20,1–8)

²³ O Isus dzelo ko Hram. I sar sikaj ine adari e narodo, ale koro leste o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrejengere hem pučle le: "Kotar tuče autoritet te cere akava? Ko dinda tut pravo?"

²⁴ O Isus phenda lende: "Hem me tumen ka pučav nešto, i te phenden maje, hem me tumende ka phenav kotar maje pravo te cerav akava.

²⁵ Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuša?"

A on raspravinde pe maškara pumende vačerindoj: "Te phendam 'o Devel kovai ano nebo', ov ka pučel amen sose onda na verujindam lese.

²⁶ A te phendam 'o manuša', dar amen e narodostar, adalese so sare dikhle e Jovane sar proroko."

²⁷ Adalese phende e Isuses: "Na džanaja." I ov phenda lende: "Ni me onda naka phenav tumende kotar maje pravo akava te cerav."

I priča oto duj čhave kolen o dad bičhali ano vinograd

²⁸ Tegani o Isus pučlja len: "So mislinena akalestar: Nesave manuše inele duj čhave. Alo koro prvo hem phenda lese: 'Mlo čhavo, dža hem cer buti avdive ano vinograd.'

²⁹ A ov phenda lese: 'Nako', ali palo adava predomislinđa pe, i dzelo.

³⁰ Tegani o dad alo koro dujto čhavo hem phenda lese isto. A ov phenda lese: 'Ka džav, gospodarona', ali na dzelo.

³¹ Kova akale dujendar cerđa e dadesiri volja?"

On phende: "O prvo."

O Isus phenda lende: "Čače vačerava tumende, o carinici hem o bludnice angleder tumendar đerdinena ko carstvo e Devlesoro.

³² Adalese so o Jovan o Krstitelj alo te mothoj tumende o drom oto pravedno dživdipe, ali tumen na verujinden lese, a o carinici hem o bludnice verujinde lese. Čak hem kad dikhljen adava, na predomislinđen tumen hem na verujinden lese."

I priča oto bišukar vinogradarija (Mk 12,1–12; Lk 20,9–19)

³³ "Šunen aver priča: Nesavo domačini sadinda vinograd, ogradinda le, handlja ano leste than zako pritiskiba i drakh hem vazdinda e stražakiri kula. Tegani iznajminda le nesave vinogradarende hem dzelo ko drom.

³⁴ I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalđa ple slugen koro vinogradarija te šaj len oto bijandipe e drakhakoro.

³⁵ Ali o vinogradarija dolinde lesere slugen, i jekhe marde, avere mudarde, a upro aver frdinde bara đikote na mulo.

³⁶ O gospodari palem bičhalđa avere slugen, više nego prvo puti, ali hem olencar cerde sar e prvonencar.

³⁷ Ko kraj bičhalđa lende ple čhave, vačerindoj: 'Mle čhave ka pošujinen.'

³⁸ Ali kad o vinogradarija dikhle e čhave, vačerde maškara pumende: 'Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem te la lesoro nasledstvo.'

³⁹ I dolinde le, frdinde le avri taro vinograd hem mudarde le."

⁴⁰ O Isus tegani pučlja len: "So mislinena, so ka cerel o gospodari adale vinogradarende kad ka avel?"

⁴¹ On phende lese: "Adale bišukare manušen ka mudari bizi milost, a o vinograd ka iznajmini avere vinogradarende kola ka den le o plodija kad ka avel o vreme zako adava."

⁴² O Isus pučlja len: "Tumen li nikad na čitinden ano Sveta lila:

'O bar savo odbacinde o zidarija ulo najbitno bar e čheresoro. Adava o Gospod cerđa

hem adava čerela amen te ova zadivime.'

⁴³ Adalese vačerava tumende: ka lel pe tumendar o carstvo e Devlesoro hem ka del pe e manušende kola ka mothoven lesere plodija.

⁴⁴ I svako kova perela upro adava bar, ka phagel pe, a te pelo adava bar upra nekaste, ka zgnječini le."

⁴⁵ Kad o šerutne sveštenici hem o fariseja šunde e Isusesere priče, halile so ov vačeri olendar,

⁴⁶ i mangle te dolen le. Ali darandile e narodostar, adalese so o manuša dikhle e Isuse sar proroko.

22

Nesave prihvatinena te aven e Devlese ki gozba, a nesave na (Lk 14,15–24)

¹ O Isus palem lelja te vačeri lenđe ano priče:

² "O carstvo e nebosoroj slično sar kad o caro čerela bijav ple čhaveše.

³ I bičhalđa ple slugen palo okola kolai vičime ko bijav, ali on na mangle te aven.

⁴ Palem bičhalđa avere slugen hem phenda: 'Vačeren e vičimende: Ače, o hajbai čerdo. Pekljam najšužo guruvano mas. Sai čerdo. Aven ko bijav.'

⁵ Ali on na dinde pažnja adalese, nego dže – jekh ki pli njiva, a aver pla bučaja,

⁶ a avera dolinde e carosere slugen, marde len hem mudarde len.

⁷ A o caro holjanda, i bičhalđa pla vojska hem mudarda okolen kola mudarde lesere slugen hem tharda lengiri diz.

⁸ Tegani phenda ple slugende: 'O bijavi spremime, ali o vičime na inele dostojna te aven.

⁹ Adalese ikljojen ko droma avri tari diz hem vičinen ko bijav đijekhe kas arakhena.'

¹⁰ I adala sluge iklile ko droma hem čedinde sarijen kolen arakhle, hem e bišukaren hem e šukaren, i o than kote čerđa pe o bijav pherdilo gostonencar.

¹¹ Kad o caro đerdinda te dikhel e gostonen, dikhlja adari jekhe manuše

kova na inele urjavdo ano e bijavesere šeja,

¹² i pučlja le: 'Amala, sar đerdinda akari, a na injan urjavdo ano e bijavesere šeja?' A ov samo trainđa.

¹³ Tegani o caro phenda e slugende: 'Phanden lesere vasta hem lesere pre hem frden le avri ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.'

¹⁴ Adalese soi but vičime, a hari birime."

O fariseja našti te dolen e Isuse ko bišukar lafi

(Mk 12,13–17; Lk 20,20–26)

¹⁵ Tegani o fariseja dže hem dogovorinde pe sar hovavneste te dolen e Isuse ko lafi.

¹⁶ I bičhalde koro Isus pumare učenikonen e manušencar kola podržinena e Irode te pučen le:

"Učitelju, džanaja da vačereja o čačipe hem na ičereja nikasiri strana, adalese so na dikheja ko kova, nego čačimase sikaveja oto drom e Devlesoro.

¹⁷ Vačer amende so mislineja? Valjani li amen o Jevreja te platina o porez e rimesere carose ili na?"

¹⁸ A o Isus džanda lengere bišukar mislija, i phenda lenđe: "Sose mangena te dolen man ki zamka, dujemujengere manušalen?"

¹⁹ Mothoven maje i kovanica savaja platinena o porez."

On dinde le denari,

²⁰ a ov pučlja len: "Kasiri slika hem kasoroj anav ki kovanica?"

²¹ A on phende: "E carosoro."

Tegani o Isus phenda lenđe: "Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese."

²² Kad šunde adava, ule zadivime, i ačhavde le hem dže.

O sadukeja pučena e Isuse kako užiba taro mule

(Mk 12,18–27; Lk 20,27–40)

²³ Adava dive ale koro Isus nesave sadukeja, kola vačereni da nane užiba taro mule, i pučle e Isuse:

²⁴ "Učitelju, o Mojsije phenda: 'Te nesavo ženime manuš merela, a na ačhavda pala peste čhaven, lesoro phral valjani te lel

lesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro.'

²⁵ Ađahar, koro amende inele eſta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavđa pala peſte čhaven, i lesiri romni uli romni e dujtone phralesiri.

²⁶ Ađahar hem mule o dujto hem o trito phral, hem ađahar sa o eſta phralja.

²⁷ A palo lende sarijende muli hem i romni.

²⁸ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uſtel pe taro mule, a inele dindi ko sa o eſta phralja?"

²⁹ A o Isus phenđa lende: "Tumen hovavdiljen ko adava, adalese so na haljovena ni o Sveto lil ni e Devlesoro zoralipe.

³⁰ Adalese so, kad ka uſten taro mule, o manuſa ni ka len pe ni ka den pe, nego ka oven sar o anđelja ano nebo.

³¹ A zako uſtiba taro mule, na čitindēn li ano Sveto lil so o Devel phenđa tumende:

³² 'Me injum o Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' kola mule odavno? A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro."

³³ Kad o narodo ſunđa adava, ule zadivime lesere sikavibnaja.

O najbare naredbei te volini pe e Devle hem e paſutne

(Mk 12,28–34; Lk 10,25–28)

³⁴ I kad o fariseja ſunde so o Isus trainčerđa e sadukejen, čedinde pe,

³⁵ i jekh olendar kova inele učitelj e zakonestar, sar te dolel e Isuse ki zamka, pučlja le:

³⁶ "Učitelju, savi najbari naredba ano zakoni e Mojsijasoro?"

³⁷ A o Isus phenđa lese: "'Volin e Gospode te Devle sa te vileja, sa te duſaja hem sa te gođaja.'

³⁸ Adajai prvo hem najbari naredba.

³⁹ A i dujtoi ſlično akalaće: 'Volin te paſutne sar korkore tut.'

⁴⁰ Sa o naredbe oto Zakoni hem o lila e prorokonengere terđovena ko akala duj naredbe."

O Hrist po baroi e carostar e Davidestar
(Mk 12,35–37; Lk 20,41–44)

⁴¹ A sar o fariseja pana inele čedime, o Isus pučlja len:

⁴² "So mislinena e Hristestar? Kasoroi ov čhavo?"

On phende lese: "E Davidesoro."

⁴³ A ov pučlja len: "A sose onda o David, ano Duho vičini e Hriste Gospod vačerindoj:

⁴⁴ 'O Gospod phenđa mle Gospodese:

Beſ ko počasno than, oti mli desno strana, đikote na paſljarava te neprijateljēn talo te pre'?"

⁴⁵ Te o David vičini le 'Gospode', sar onda o Hrist ſaj te ovel samo lesoro čhavo?"

⁴⁶ I niko na džanda so te phenel lese ko adala lafija. Taro adava dive nijekh viſe na tromandilo te pučel le neſto.

23

O Isus kritikujini e verakere vođen soi pobožna samo od avrijal

(Mk 12,38–40; Lk 11,37–52; 20,45–47)

¹ Tegani o Isus phenđa e narodose hem ple učenikonende:

² "O učitelja e Zakonestar hem o fariseja beſtine ko than e Mojsijasoro te tumačinen o Zakoni.

³ Adalese čeren hem ičeren tumen ko sa so vačerena tumende, ali ma čeren okova so on čerena. Adalese so on na čerena okova so vačerena.

⁴ Phandena o bare pharipa savei phare te akharen pe hem čhivena len e manuſende ko piće, a ni najeja na mangena te mrdinen te pomožinen lende te akharen len.

⁵ Sa so čerena, čerena sar te dikhen len o manuſa. Sar kad ſirinena pumare kutijice e lafencar taro Sveto lil ko čekat ili ko vasta hem čerena o dorikha save viſinena lende oto ſeja te oven po bare.

⁶ Volinena te beſen ko najſukar thana ko gozbe hem ko anglune thana ano sinagoge.

⁷ Volinena kad ko trgija pozdravinena len o manuſa hem kad vičinen len 'učitelju'.

⁸ Ali tumen ma te oven vičime 'učitelj', adalese so isi tumen samo jekh Učitelj, a tumen sare injen phralja.

⁹ I nijekhe ki phuv ma vičinen 'dade', adalese so isi tumen samo jekh Dad – okova kovai ano nebo.

¹⁰ Ma te oven vičime 'vođa', adalese so isi tumen samo jekh Vođa – o Hrist.

¹¹ A kovai najbaro maškara tumende, nek ovel tumende sluga.

¹² Ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe ka ovel povazdime.

¹³ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so phandena anglo manuša o udar e nebosere carstvostar. Korkore na đerdinena ano leste, a na mukena te đerdinen ni okola kola mangena te đerdinen.

¹⁴ [Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Hana o imanje e udovicengoro hem čerena tumen da injen pobožna ađahar so molinena bare molitve. Adalese po zorale ka oven kaznime.]

¹⁵ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so džana moreja hem phuvjaja sar te prelen jekhe manuše ani tumari vera, a kad prelena le, čerena le te ovel čhavo e pakaosoro, duj puti po bišukar tumendar.

¹⁶ Jao tumende, so injen korore vođe! Vačerena: 'Te neko hala pe sovli e Hrameja, adava na značini ništa. Ali te hala pe sovli e hramesere zlatoja, phandloi adala sovljaja.'

¹⁷ Dilinalen hem kororalen! Soi po baro: o zlato ili o Hram savo čerela o zlato te ovel sveto?

¹⁸ Hem vačerena: 'Te neko hala pe sovli e žrtvenikoja, adava na značini ništa. Ali te hala pe sovli e daroja savo i upro oleste, phandloi adala sovljaja.'

¹⁹ Kororalen! Soi po baro: o daro ili o žrtveniko savo čerela o daro te ovel sveto?

²⁰ Adalese, ko hala pe sovli e žrtvenikoja, hala pe sovli oleja hem sa okoleja soi upro leste.

²¹ Hem ko hala pe sovli e Hrameja, hala pe sovli oleja hem e Devleja kova bešela ano leste.

²² Hem ko hala pe sovli e neboja, hala pe sovli e Devlesere troneja hem e Devleja kova bešela upro leste.

²³ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so dena e Devlese desetak oto začinja: oti nana, oto kopar hem oto kim, a ačhavđen te čeren okova soi najbitno ano Zakoni e Mojsijasoro: pravda, milosrđe hem vera. Valjani te den o desetak, ali na troman te bistren te čeren adava soi po bitno.

²⁴ Korore vođe injen! Cedinena o pani kad o komarco đerdini tumende ani čaša, a bidikhindoj, e kamila gutinena!

²⁵ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so kosena i šolja hem o čaro avrijal, a andral pherđen len tumara pohlepaja hem adaleja so ugodinena korkore tumende.

²⁶ Kororeja farisejona! Najangle kos i čaša andral, i oj ka ovel čisto hem avrijal.

²⁷ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so injen sar o grobija makhle ano parno, save avrijal dičhona šuže, a andral pherde mulikane kokala hem svako melalipe.

²⁸ Ađahar hem tumen avrijal e manušende dičhona pravedna, a andral injen pherde licemerje hem bezakonje.

²⁹ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so čerena grobija e prorokonende hem ukrasinena o spomenici e pravednikonende,

³⁰ i vačerena: 'Te živina ine ko vreme amare pradaengoro, naka učestvujina ine olencar ko čhoriba o rat e prorokonengoro.'

³¹ Korkore adaleja potvrdinena so injen potomci okolengere kola mudarena ine e prorokonon.

³² Čeren đī o krajo, onda, okova so tumare pradada počinde!

³³ Sapalen! E sapengere čhavalen! Sar ka našen adalestar te na oven osudime ko pakao?

³⁴ Adalese, ače, bičhalava tumende prorokonon, mudrakonen hem učiteljen e

Zakonestar. Nekas olendar ka mudaren hem ka čhiven ko krsto, a averen ka šibinen tumende ano sinagoge hem ka progoninen len tari diz ki diz.

³⁵ Ađahar upra tumende ka perel sa o pravedno rat savo čhordilo ki phuv, pana taro rat e Aveljesoro kova inele pravedno sa di o rat e Zaharijasoro, e Varahijasere čhavesoro, kole tumen o Jevreja mudardžen maškari svetinja ano hram hem o žrtveniko.

³⁶ Čače vačerava tumende, sa adava rat ka perel sar kazna upri akaja generacija.”

E Isusesei phare zako manuša taro Jerusalem
(Lk 13,34–35)

³⁷ “Jerusalime, Jerusalime, tu savo mudareja e prorokonon hem frdeja bara upro okola kolai tuće bičhalde! But puti mangljum te čedav te manušen sar i khani ple piličken talo ple phaka, ali tumen na mangljen!

³⁸ Ače, to čher ka ovel napustime!

³⁹ Adalese vačerava tumende da naka dikhen man više sa đikote na phenena: ‘Blagoslovime! okova kova avela ano anav e Gospodesoro!’”

24

O Hram ka ovel peravdo hem o znakija oto bare nevolje
(Mk 13,1–20; Lk 21,5–24)

¹ O Isus iklilo taro Hram, a sar džala ine adathar, ale di leste lesere učenici te mothoven lese sari šukar čerdo o Hram.

² A ov phenđa lende: “Dikhena li sa adava? Čače vačerava tumende, adalestar naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo.”

³ I sar o Isus bešela ine ki e Maslinakiri gora, o učenici ale korkore di leste hem pučle le: “Vačer amende, kad adava ka ovel hem savo ka ovel o znako zako to aviba hem zako kraj e svetosoro?”

⁴ O Isus phenđa lende: “Dikhen te na oven hovavde nekastar.

⁵ Adalese so but džene ka aven ano mlo anav vačerindoj: ‘Me injum o Hrist’ hem buten ka hovaven.

⁶ A kad ka šunen zako mariba hem da vačeri pe e maribnastar, ma te daran.

Adalese so adava valjani te ovel, ali adava pana nane kraj.

⁷ Adalese so ka uštel jekh nacija upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo. Ko but thana ka ovel bokhalipe hem zemljotresija.

⁸ Ali sai adava samo o anglunipe e bijandipnasere mukengoro.

⁹ Tegani o manuša ka den tumen te oven mučime hem ka mudaren tumen. Sa o nacije ka mrzinen tumen zbog mande.

¹⁰ Tegani but džene ka otperen oti vera, jekh avere ka izdajinen hem ka mrzinen.

¹¹ Ka ikljon but hovavne proroci hem buten ka hovaven.

¹² Adalese so ka ovel baro bezakonje, butengoro mangipe ka šudrol.

¹³ Ali kova ačhola verno di o kraj, ka ovel spasime.

¹⁴ A akava šukar lafi e nebosere carstvostar ka vačeri pe ki sa i phuv sar svedočanstvo sa e nacijende, i tegani ka avel o kraj.

¹⁵ Ađahar, kad ka dikhen da o ‘gadost savo anela uništenje’, savestar vačerđa o proroko o Danilo, terđola ko Sveto Hram (ko akava čitini, nek haljol),

¹⁶ tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore.

¹⁷ Ko ka ovel upro čher, ma te huljel te lel nešto taro čher!

¹⁸ Ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere te lel plo fostani!

¹⁹ Pharo ka ovel e khamnjende hem okolende kola dena čuči ko adala dive!

²⁰ Molinen tumen tumaro našiba te na ovel ko jevend ili ko savato,

²¹ adalese so tegani ka ovel bari nevolja, savi na inele taro anglunipe e svetosoro di akana, ni nikad palo adava naka ovel.

²² I te na skratini ine o Gospod o broj adale divengoro, niko naka spasini pe ine. Ali zbog okola kolen o Devel birinda, adala dive ka oven skratime.”

O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba
(Mk 13,21–31; Lk 17,23–37; 21,25–33)

²³ “Te phenđa tumende neko tegani: ‘Ače akatei o Hrist’, ili ‘Eče adari’, ma verujinen.

²⁴ Adalese so ka ikljon hovavne hristija hem hovavne proroci hem ka čeren bare znakija hem čudesija sar, te šaj ine, te hovaven hem e Devlesere birimen.

²⁵ Eče, vačerđum tumenđe angleder o vreme.

²⁶ Adalese, te vačerde tumenđe: 'Ečei ki pustinja', ma džan adari; ili 'Ačei ko garavde sobe', ma verujinen.

²⁷ Adalese so o mothojba mlo, e Manušesere Čhavesoro, ka ovel sar kad i munja činela taro istok hem dičhola di ko zapad.

²⁸ Adava ka ovel jasno ađahar sar kad o lešinarija čedena pe adari kaj isi mulo telo.

²⁹ A odmah palo nevolje adale divengere, 'O kham ka kaljol hem o masek naka sijajini, o čerenja ka peren taro nebo hem o zoralipa e nebosere ka oven potresime.'

³⁰ Tegani ko nebo ka mothoj pe o znako e Manušesere Čhavesoro. Tegani sa o plemija ki phuv zorale ka roven hem ka dikhen e Čhave e manušesere, sar avela upro oblaci e nebosere ano zoralipe hem ani bari slava.

³¹ Hem ka bičhali ple anđelen e trubencar savei glasna hem on ka čeden lesere birimen taro sa o štar strane e phuvjakere, taro jekh krajo e nebosoro di ko aver."

O Isus vačeri e učenikonende te pratinen o znakija savendar vačerđa lende (Mk 13,28; Lk 21,29–30)

³² "A oti smokva sikljoen akava: Kad lakere granke zretonena hem ikljona listija upro lende, džanena dai paše o linaj.

³³ Ađahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai mlo aviba paše, dai anglo udar.

³⁴ Čače vačerava tumenđe, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

³⁵ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen."

Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba (Mk 13,32–37; Lk 21,34–36; 17,26–27, 34–36; 12,39–46)

³⁶ "A niko na džanel adava dive hem adava sati kad adava ka ovel. Na džanen ni o anđelja ko nebo ni o Čhavo. Džanel samo o Dad.

³⁷ Sar so inele ano vreme kad o Noje živinda, ađahar ka ovel hem kad me, o Čhavo e manušesoro, ka avav.

³⁸ Sar so ano adava vreme, angleder o baro pani, o manuša hana ine hem pijena, lena pe hem dena pe sa di o dive kad o Noje đerdinda ki barka,

³⁹ a on ništa na džande đikote na alo o baro pani hem na legarđa sarijen – ađahar ka ovel hem kad o Čhavo e manušesoro ka mothoj pe.

⁴⁰ Tegani duj džene ka oven ki njiva. Jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.

⁴¹ Duj đuvlja ka čeren buti ano mlin. Jekha ka lel pe, a e dujtona ka ačaj pe.

⁴² Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen ko savo dive ka avel tumaro Gospod.

⁴³ Ali akava te džanen: te džanel ine o domačini ko savo sati prekalí rat avela o čor, ka ovel ine džangalo hem naka mukel lese ine te đerdini ko čher te čorel.

⁴⁴ Adalese hem tumen oven spremna, adalese so o Čhavo e manušesoro ka avel tegani kad na nadinena tumen!"

Kad ka avel, o Isus ka nagradini e vernonen, a ka kaznini e bišukare slugen (Lk 12,41–48)

⁴⁵ "O verno hem o mudro slugai okova kas o gospodari šaj te čhivel upreder ple sluge te del len hajba ko vreme.

⁴⁶ Blago adale slugase kas lesoo gospodari, kad ka avel, ka arakhi sar čerela ađahar.

⁴⁷ Čače vačerava tumenđe, upreder sa o barvalipe plo ka čhivel le sar upravniko.

⁴⁸ Ali tei adava sluga bišukar hem vačeri ana peste: 'Naka avel pana mlo gospodari',

⁴⁹ i lela te marel avere slugen, hem te hal hem te pijel e mate manušencar,

⁵⁰ lesoo gospodari ka avel ano okova dive hem okova sati kad naka adžičeri le,

⁵¹ ka činel le ko ekvaš hem ka čhivel le maškaro dujemujengere manuša, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.”

25

Priča oto pandž diline hem pandž mudra čhaja

¹ O Isus phendā: “Tegani o carstvo e nebosoro ka ovel sar kad o deš čhaja lelje pumare svetiljke hem iklile anglo mladoženja.

² Pandž olendar inele diline, a pandž mudra.

³ O diline čhaja lelje pumare svetiljke, ali na lelje pumencar ulje,

⁴ a o mudra čhaja lelje pumencar hem o svetiljke hem o ulje ano čare.

⁵ Adalese so o mladoženja harinda, sa e čhajengere jača phandljona ine hem zasuće.

⁶ A ki ekvaš i rat šundilo: ‘Ače o mladoženja! Ikljoven anglo leste!’

⁷ Tegani sa o čhaja uštine hem pripreminde pumare svetiljke.

⁸ A o diline čhaja phende e mudronende: ‘Den amen hari oto tumaro ulje, adalese so amare svetiljke mudardona.’

⁹ Ali o mudra čhaja phende: ‘Našti! Adalese so naka ovel dovoljno hem amende hem tumende. Po šukar ka ovel tumende te džan te činen tumende ulje koro okola so biknena.’

¹⁰ Ali kad dzele te činen, reslo o mladoženja, i okola čhaja kola inele spremna đerdinde oleja ko than e bijavesoro, hem o udar phandlilo.

¹¹ A palo adava ale hem okola avera čhaja vačerindoj: ‘Gospodarona! Gospodarona, phrav amende!’

¹² A ov phendā lende: ‘Čače vačerava tumende: Na pendžarava tumen.’

¹³ Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen ni o dive ni o sati kad ka avav!”

O Isus vačeri i priča oto kese e zlatoja (Lk 19,11–27)

¹⁴ “Adalese so o carstvo e nebosoro sar kad jekh manuš ko džajba ko drom, vičinda ple slugen hem muklja lende ano vasta plo barvalipe.

¹⁵ Jekhesse dinda pandž kese zlatoja, e dujtoneše duj, a e tritoneše jekh – svakoneše dinda palo adava kobori sposobna, i dželo ko drom.

¹⁶ O sluga kase dinda pandž kese zlatoja odmah dželo, čerđa buti olencar hem zaradinda pana pandž kese zlatoja.

¹⁷ Ađahar hem okova kase dinda duj kese zlatoja zaradinda pana duj.

¹⁸ A o sluga kase dinda jekh kesa zlatoja dželo, handlja rupa ani phuv hem adari garavđa ple gospodaresere pare.

¹⁹ Palo but vreme o gospodari irinda pe hem rodinda e slugendar te mothoven lese so čerde adaleja so dinda len.

²⁰ Okova kase dinda pandž kese zlatoja alo hem anda pana pandž vačerindoj: ‘Gospodarona, dindan man pandž kese zlatoja, a me, ače, zaradindum pana pandž.’

²¹ O gospodari phendā lese: ‘But šukar! Tu injan šukar hem verno sluga. Injanle maje verno ko hari hem adalese ka čhivav tut te upravine ko but. Ava hem radujin tut te gospodareja.’

²² Tegani alo okova kase dinda duj kese zlatoja hem phendā: ‘Gospodarona, dindan man duj kese zlatoja, a me, ače, zaradindum pana duj.’

²³ O gospodari phendā lese: ‘But šukar! Tu injan šukar hem verno sluga. Injanle maje verno ko hari hem adalese ka čhivav tut te upravine ko but. Ava hem radujin tut te gospodareja.’

²⁴ Tegani alo okova kase dinda jekh kesa zlatoja hem phendā: ‘Gospodarona, džanav so injan pharo manuš. Čedeja kaj na sejindan hem čedeja kaj na sadindan.

²⁵ Adalese darandiljum, i dželjum hem garavđum ti kesa zlatoja ani phuv. Ače, le la.’

²⁶ Ali o gospodari phendā lese: ‘Tu injan bišukar hem lenjo sluga! Džane da čedava kaj na sejindum hem da čedava kaj na sadindum.

²⁷ Adalese valjandan te de mle pare ki kamata, i me irindoj čhere ka lav ine soi mlo hem ka ovel man ine zarada.

²⁸ Adalese len olestar i kesa zlatoja hem den la okolese kas isi deš kese zlatoja.

²⁹ Adalese so, svakone kas isi, ka del pe lese pana hem ka ovel le but, a okole kas nane ka lel pe lestar hem adava so isi le.

³⁰ Akale sluga kova nane korisno – frden le avri ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.”

E pravednikonen ka ovel večno dživdiipe, a averen večna muke

³¹ “Kad me, o Čhavo e manušesoro ka avav ani slava hem mle anđelencar, ka bešav ko mlo slavno tron.

³² Tegani sa o nacije ka čeden pe angla mande, a me ka cidav jekhen averendar sar so o pastiri cidela e bakren e buznjendar.

³³ E pravednikonen ka čhivav maje oti desno strana, a averen maje oti levo.

³⁴ Tegani me, o caro, ka vačerav okolende oti desno strana: ‘Aven, tumen kolen mlo Dad blagoslovinda, hem nasledinen o carstvo, savo pripremimo tumende pana taro čeriba e svetosoro!’

³⁵ Adalese so, dinden man te hav kad injumle bokhalo, dinden man te pijav kad injumle žedno, leljen man sar gosto kad injumle abandija,

³⁶ hem urjavden man kad injumle nango; injenle adathe te dikhen man kad injumle namborme hem aljen kora mande kad injumle ano phandlipe.’

³⁷ Tegani o pravednici ka pučen man: ‘Gospode, kad dikhljam tut bokhale hem dindam tut te ha, kad dikhljam tut žednone hem dindam tut te piže?’

³⁸ Kad dikhljam tut sar abandija hem leljam tut sar gosto, kad dikhljam tut nange hem urjavdam tut?

³⁹ Hem kad dikhljam tut namborme hem ano phandlipe hem aljam te dikha tut?’

⁴⁰ A me, o caro, ka phenav lende: ‘Čače vačerava tumende, sa so čerden jekhese akale mle najtikore phraljendar, maje čerden!’

⁴¹ Tegani ka phenav okolende oti levo strana: ‘Džan mandar, tumen kola injen prokleta, ani večno jag, savi pripremimo e bengese hem lesere anđelende!’

⁴² Adalese so, injumle bokhalo, a tumen na dinden man te hav; injumle žedno, a tumen na dinden man te pijav.

⁴³ Injumle abandija, a tumen na leljen man sar gosto; injumle nango, a tumen na urjavden man. Injumle namborme hem ano phandlipe, a tumen na aljen te dikhen man.’

⁴⁴ Tegani hem on ka pučen: ‘Gospode, kad dikhljam tut bokhale ili žednone, sar abandija ili nange, namborme ili ano phandlipe, a na pomožindam če?’

⁴⁵ A me ka phenav lende: ‘Čače vačerava tumende, sa so na čerden jekhese akale najtikorendar, na čerden ni maje.’

⁴⁶ Adahar on ka džan ki večno kazna, a o pravedna ko večno dživdiipe.”

26

E jevrejengere vođe dogovorinena pe te mudaren e Isuse
(Mk 14,1–2; Lk 22,1–2; Jn 11,45–53)

¹ I kad o Isus završinda sa ple vačeribnaja, phenda ple učenikonende:

² “Džanena soi zako duj dive o prazniko Pasha. Tegani man, e Čhave e manušesere, ka den te ovav čhivdo ko krsto.”

³ Tegani o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrejengere čedinde pe ko boro e prvosveštenikosoro kova vičinda pe Kajafa

⁴ hem dogovorinde pe ko hovavne te dolen e Isuse hem te mudaren le.

⁵ I phende: “Naka čera adava zako vreme e praznikosoro, te na pobunini pe o narodo.”

O Isus pomazime ani Vitanija
(Mk 14,3–9; Jn 12,1–8)

⁶ A o Isus inele ano gav Vitanija, ano čher e Simonesoro e Gubavcosoro.

⁷ I sar inele uzalo astali, ali koro leste jekh đuvli e čareja savo inele čerdo oto šužo bar, ano savo inele skupo mirisno ulje hem čhorda le upro lesoro šero.

⁸ Kad o učenici dikhle adava, lelje te holjanen vačerindoj: “Sose esavko bespotrebno čhoriba?”

⁹ Bute parende šaj ine te biknel pe adava, a o pare te den pe e čororende.”

¹⁰ A o Isus džandā sostar vačerena, i pučlja len: “Sose uznemirinena akala đuvlja? Oj ćerđa maje šukaripe.

¹¹ Adalese so o čorore manuša uvek ka oven uzala tumende, a me naka ovav uvek tumencar.

¹² Čordā akava mirisno ulje upra mande te pripremini mlo telo zako paruniba.

¹³ Čaće vačerava tumende, kaj god ki sa i phuv ka vaćeri pe akava šukar lafi, ka vaćeri pe hem akalestar so oj ćerđa, sar setiba olatar.”

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse (Mk 14,10–11; Lk 22,3–6)

¹⁴ Tegani jekh oto dešu duj apostolja – okova kova vićinda pe Juda Iskariot – dželo koro šerutne sveštenici

¹⁵ hem pučlja len: “Kobor ka den man pare te izdajinav tumende e Isuse?”

I on dinde le trijanda srebrna kovanice.

¹⁶ I otegani o Juda lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse.

O Isus bićhali e učenikonen ko Jerusolim te pripreminen i Pasha (Mk 14,12–16; Lk 22,7–13)

¹⁷ A ko prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro o učenici pućle e Isuse: “Kaj mangeja te ćera će te ha e pashakoro hajba?”

¹⁸ A o Isus phendā lende: “Džan ki diz koro adava hem adava manuš hem vaćeren lese: ‘O učitelj vaćeri: Mloi vreme paše. Kora tute ka slavinav i Pasha mle učenikonencar.’”

¹⁹ I o učenici ćerde sar so phendā lende o Isus hem adari ćerde zako hajba e pashakoro.

O Isus džanel so o Juda ka izdajini le (Mk 14,17–21; Lk 22,21–23; Jn 13,21–30)

²⁰ Kad peli i rat, o Isus čhivđa pe uzalo astali ple dešu duje apostolencar.

²¹ I sar hana ine, o Isus phendā lende: “Čaće vačerava tumende, jekh tumendar ka izdajini man!”

²² On but rastužisale, i lelje jekh palo avereste te pućen le: “Te na injum me adava, Gospode?”

²³ A ov phendā lende: “Okova kova mancar macinda o maro ano čaro, ov ka izdajini man.

²⁴ Čaće, o Čhavo e manušesoro valjani te merel sar so pisini ano Sveto lil, ali jao okole manušese kova ka izdajini le! Po šukar ka ovel lese te na ovel ine bijando!”

²⁵ A lesoro izdajniko o Juda pućlja: “Te na injum me adava, Učitelju?”

A o Isus phendā lese: “Ađahari sar so phendan.”

O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar (Mk 14,22–26; Lk 22,14–20; 1. Kor 11,23–25)

²⁶ Sar hana ine, o Isus lelja o maro, zahvalinda e Devlese hem phaglja le, i dinda le e učenikonende, vaćerindoj: “Len hem han! Akavai mlo telo.”

²⁷ Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinda e Devlese hem dinda la olende, vaćerindoj: “Pijen olatar sare!”

²⁸ Adalese so akavai mlo rat oto savez, savo čorela pe butende, zako oprostiba e grehengoro.

²⁹ I vačerava tumende da naka pijav više oti akaja mol sa đī o dive kad ka pijav tumencar i nevi mol ano carstvo mle Dadesoro.”

³⁰ Tegani đilabde psalmija, i džeze ki e Maslinakiri gora.

O Isus džanel da o Petar hem avera učenici ka aćhaven le (Mk 14,27–31; Lk 22,31–34; Jn 13,36–38)

³¹ Tegani o Isus phendā lende: “Erat sare ka aćhaven man, adalese soi pisime ano Sveto lil:

‘Ka mudarav e pastire,
hem o bakre ka našen taro stado.’

³² Ali kad ka uštav taro mule, ka džav angla tumende ki Galileja.”

³³ A o Petar phendā lese: “I sare te aćhavde tut, me naka aćhavav tut!”

³⁴ O Isus phendā lese: “Čaće vačerava će, ki akaja rat, angleder so o bašno ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man.”

³⁵ O Petar phenda lese: “Naka ćerav adava, ćak hem te valjandũm te merav tuja.”

I adahar vaćerde sa o ućenici.

*O Isus molini pe ani Getsimanija
(Mk 14,32–42; Lk 22,39–46)*

³⁶ Tegani o Isus dżelo ple ućenikonencar ko than vićime Getsimanija, i phenda lende: “Bešen akate dikote me dżava adari hem molinav man.”

³⁷ Peja lejja e Petre hem soduje ćhaven e Zevedejeseren. Pelo lese źal hem pharipe,

³⁸ i phenda lende: “Edobor injum źalosno da mlo vilo ka pharjol! Aćhoven akate hem dżangale pazinen mancar.”

³⁹ I dżelo hari po dur, pelo mujeja ġi phuv hem molinda pe vaćerindoj: “Dade mleja, te řaj, cide akaja ćařa e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli.”

⁴⁰ Tegani irinda pe koro ućenici hem arakhlja len sar sovena, i phenda e Petrese: “Ah, nařti li ine nijekh sati dżangale te pazinen mancar!”

⁴¹ Dżangale pazinen hem molinen tumen te na peren ko iskuřenje. O duho mangela te ćerel okova soi řukar, ali o teloi bizoralo.”

⁴² I palo dujto puti dżelo hem molinda pe vaćerindoj: “Dade mleja, te nařti te cide mandar akaja ćařa e patnjaja, te na pijav olatar, nek ovel pali ti volja.”

⁴³ I palem, kad irinda pe, arakhlja len sar sovena adalese so phandljona ine lengere jaća.

⁴⁴ Ov aćhavġa len hem palem dżelo po dur, i trito puti molinda pe, vaćerindoj ista lafija.

⁴⁵ Tegani irinda pe koro ućenici hem phenda lende: “Pana li sovena hem odmorinena? Aće, alo o sati kad me, o Ćhavo e manuřesoro, ka ovav dindo ko vasta e greřnikonengere.

⁴⁶ Uřten! Hajde! Aće mlo izdajniko avela.”

*O Isus izdajime hem dolime
(Mk 14,43–50; Lk 22,47–53; Jn 18,3–12)*

⁴⁷ I sar pana o Isus vaćeri ine adava, alo o Juda, jekh e deřu duje apostolendar, hem oleja but dżene, e maćencar hem e

kařtenkar, kolen bićhalde o řerutne sveřtenici hem o stareřine e jevrejengere.

⁴⁸ A o Juda, lesoro izdajniko dinda len znako vaćerindoj: “Kas ka ćumudinav – ovi adava. Ole dolen.”

⁴⁹ I odmah alo ġi o Isus hem phenda: “Zdravo, ućitelju”, hem ćumudinda le ki ćham.

⁵⁰ A o Isus phenda lese: “Amala, ćer okova savese aljan.”

Tegani o manuřa ale, dolinde e Isuse hem phandle le.

⁵¹ I dikh, jekh okolendar kola inele e Isuseja dolinda pe ko maći, ikalġa le hem khuvġa oleja e prvosveřtenikosere sluga hem ćhinda lesoro kan.

⁵² Tegani o Isus phenda lese: “Irin o maći olese ko than, adalese so sare kola dolena pe ko maći, oto maći ka meren.

⁵³ Tu li mislineja da me nařti te rodav mle Dadestar te bićhali maje akana viře oto deřu duj armije andelen?”

⁵⁴ Ali te ćerġum adava, sar ka pherġon o Sveta lila save vaćerena da valjani te ovel adahar?”

⁵⁵ Tegani phenda e manuřende: “Maćencar hem kařtenkar aljen pala mande te dolen man, sar palo pobunjeniko. Divencar ano Hram beřljum hem sikavġum e narodo, i na dolinden man.

⁵⁶ Ali, sa akava ulo sar te pherġol okova so mandar pisinde o proroci.”

Tegani sa o ućenici aćhavde le hem nařle.

*E verakere hem e narodosere voġe rodena
krivica upro Isus
(Mk 14,53–65; Lk 22,54–55, 63–71; Jn 18,13–14, 19–24)*

⁵⁷ Okola kola dolinde e Isuse, legarde le koro prvosveřteniko o Kajafa, kora kaste ćedinde pe o ućitelja e Zakonestar hem o stareřine.

⁵⁸ O Petar odural dżala ine palo Isus sa ġi ko boro e prvosveřtenikosoro, i ġerdinda andre hem beřlo e slugencar te dikhel so ka ovel.

⁵⁹ A o řerutne sveřtenici hem sa o sabor rodena ine nesavo ġovavno svedoćiba protiv o Isus sar te řaj ćeren te ovel mudardo,

⁶⁰ ali našti ine te arakhen le, iako ale but hovavne svedoci.

A ko kraj ale duj džene

⁶¹ hem phende: "Akava manuš phenda: 'Šaj te peravav o Hram e Devlesoro hem zako trin dive palem te vazdav le.'"

⁶² I o prvosvešteniko uštino hem pučlja e Isuse: "Tut li nane so te phene ko akava so vačerde protiv tute?"

⁶³ A o Isus trainda.

I o prvosvešteniko phenda lese: "Hava tut sovli upro dživdo Devel, phen amende tu li injan o Hrist, o Čhavo e Devlesoro?"

⁶⁴ O Isus phenda: "Ađahari sar so phendan. Ali vačerava tumende: Od akana ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar bešava ko počasno than, oti desno strana e Najzoralē Devlesiri hem sar avava upro oblaci e nebosere."

⁶⁵ Tegani o prvosvešteniko pharavda ple šeja hem phenda: "Hulinda upro Devel! Na valjani amende više svedoci! Ače, akana šunden i hula!"

⁶⁶ So mislinena?"

A on phende: "Zaslužini te merel!"

⁶⁷ Tegani čungarde le ko muj hem khuvde le dumukhencar. A nesave khuvena le ine šamarke,

⁶⁸ vačerindoj: "Hriste, prorokujin amende ko khuvda tut!"

*O Petar odreknini pe e Isusestar
(Mk 14,66–72; Lk 22,56–62; Jn 18,15–18, 25–27)*

⁶⁹ I sar o Petar bešela avri ano boro, ali nakoro leste jekh sluškinja hem phenda: "Hem tu injanle e Isuseja tari Galileja!"

⁷⁰ A o Petar anglo sarijende hovavda vačerindoj: "Na džanav sostar vačereja!"

⁷¹ Kad iklilo angli kapija, dikhlja le jekh aver sluškinja, i phenda okolende kola inele adari: "Akava inele e Isuseja e Nazarećanineja!"

⁷² O Petar palem hovavda hem pana halja sovli: "Na pendžarava adale manuše!"

⁷³ Na nakhlo but palo adava, okola kola terđona ine adari ale nakoro Petar hem phende: "Tu čače injan jekh olendar! Izdajini tut to vačeriba!"

⁷⁴ Tegani o Petar lelja te vičini prokletstvija upra peste hem te hal pe sovli: "Na pendžarava adale manuše!"

I odmah o bašno đilabđa.

⁷⁵ Tegani o Petar setinda pe e Isusesere lafendar: "Angleder so o bašno ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man." I iklilo taro boro hem zorale runda.

27

*E Judasoro meriba
(Delja 1,18–19)*

¹ Rano sabale, sa o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrejengere dogovorinde pe te mudaren e Isuse.

² Phandle le, i legarde le hem dinde le ko Pilat, ko upravniko e rimesoro.

³ Kad o Juda, olesoro izdajniko, dikhlja soi o Isus osudime ko meriba, pelo lese žal hem irinda o trijanda srebrna kovanice e šerutne sveštenikonende hem e starešinende,

⁴ vačerindoj: "Grešindum! Izdajindum e manuše kova nane krivo."

On phende lese: "Nane adava amari briga. Adavai to stvaru."

⁵ I o Juda frdinda o srebrna kovanice ano Hram, i dželo hem obesinda pe.

⁶ O šerutne sveštenici lelje o srebrna kovanice, vačerindoj: "Nane muklo te čhiva len ani blagajna e hramesiri, adalese so inele plata zako rat."

⁷ Adalese dogovorinde pe olencar te činen e Čarutnesiri njiva, te ovel than kote ka parunen pe o abandije.

⁸ Adalese adaja njiva hem avdive vičini pe "Ratvali njiva."

⁹ Ađahar pherdilo okova so phenda o proroko o Jeremija:

"Lelje o trijanda srebrna kovanice, edobor proceninde le o Izraelci,

¹⁰ hem činde e Čarutnesiri njiva, sar so o Gospod naredinda maje."

*E jevrejengere vođe tužinena e Isuse ko Pilat
(Mk 15,2–5; Lk 23,3–5; Jn 18,33–38)*

¹¹ A o Isus terdino anglo e rimesoro upravniko, kova pučlja le: "Tu li injan o caro e Jevrejengoro?"

A o Isus phenda: "Ađahari sar so pheneja."

¹² O šerutne sveštenici hem o starešine tužinena ine e Isuse, a ov ništa na vačeri ine.

¹³ Tegani o Pilat pučlja le: "Tu li na šuneja so vačereni sa adava protiv tute?"

¹⁴ Ali o Isus nijekh lafi na vačerđa lese, i o upravniko but začudinda pe.

O Pilat ćerela e narodosiri volja ađahar so osudini e Isuse ko meriba
(Mk 15,6–15; Lk 23,13–25; Jn 18,39–19,16)

¹⁵ A e upravniko e Pilate inele adeti ko prazniko Pasha te mukel e narodose jekhe manuše taro phandlipe kole on mangle.

¹⁶ Ko adava vreme jekh e prešunde phandlendar inele o Varava.

¹⁷ Kad o narodo čedinda pe, o Pilat pučlja len: "Kas mangena te mukav tumende: e Varava ili e Isuse vičime Hrist?"

¹⁸ Adalese so džanda so e Isuse predinde tari zavist.

¹⁹ Sar o Pilat bešela ine ki stolica e sudosiri, reslo lese lafi lesere romnjatar: "Muk tut adale manušestar kovai nevino, adalese so erat ano suno but mučindum man zbog leste."

²⁰ Ali o šerutne sveštenici hem o starešine pherde e narodo te roden o Varava te ovel muklo, a o Isus te ovel mudardo.

²¹ O upravniko pučlja len: "Kas akale dujendar mangena te mukav tumende?" On phende: "E Varava!"

²² O Pilat pučlja len: "A so te ćerav e Isuseja vičime Hrist?"

On sare vičinde: "Čhiv le ko krsto!"

²³ A ov phenda: "A savo bišukaripe ćerđa?"

Ali on pana po zorale vičinde: "Čhiv le ko krsto!"

²⁴ Kad o Pilat dikhlja da ništa na pomožini, nego da sa po bari pobuna ovela, lelja o pani hem anglo narodo thovđa ple vasta, vačerindoj: "Me na injum krivo zako rat akale manušesor – adavai tumaro stvar!"

²⁵ A sa o narodo phenda: "Nek lesoro rat perel upro amende hem upro amare čhavende!"

²⁶ O Pilat tegani muklja lende e Varava, a e Isuse dinda ko vojnici te šibinen le hem palo adava te čhiven le ko krsto.

O vojnici marena muj e Isuseja
(Mk 15,16–20; Jn 19,2–3)

²⁷ Tegani e upravnikosere vojnici legarde ki lesiri palata e Isuse, i uzalo leste čedinde sa i četa e vojnikonendar.

²⁸ Huljavde le hem čhivde upro leste lolo ogrtači.

²⁹ I ćerde kruna oto kare hem čhivde lese ko šero, a ko desno vas trska. Tegani pele ko kočija anglo leste, i lelje te maren muj oleja, vačerindoj: "Te ove sasto, e jevrejengere carona!"

³⁰ I čhungarena le ine, hem lelje i trska hem khuvena le ine olaja ko šero.

³¹ I palo adava so marde muj oleja, huljavde lestar o ogrtači, hem urjavde le lesere šeja, i legarde le te čhiven le ko krsto.

E Isuse čhivena ko krsto
(Mk 15,21–32; Lk 23,26–43; Jn 19,17–27)

³² Iklindoj, resle jekhe manuše tari Kirinija palo anav Simon hem terinde le te akhari e Isusesoro krsto.

³³ Kad resle di ko than vičime Golgota – so značini "Kokalo e šeresoro",

³⁴ dinde e Isuse te pijel mol mešimi nesaveja so inele but ćerko, ali kad čhivđa ano muj, na manglja te pijel la.

³⁵ I kad čhivde le ko krsto, frdinde barbuti hem ađahar delinde maškara pumende lesere šeja.

³⁶ I bešena ine adari te arakhen le.

³⁷ Upreder lesoro šero čhivde znako kote inele pisime lesiri krivica: AKAVAI O ISUS, O CARO E JEVREJENGORO .

³⁸ Tegani oleja čhivde ko avera krstija hem duje pobunjenikonen, jekhe oti lesiri desno, a e dujtone oti lesiri levo strana.

³⁹ A okola kola nakhena ine adale dromeja vređinena le ine. Mrdinena ine šerencar,

⁴⁰ vačerindoj: "Tu kova peraveja o Hram hem vazdeja le zako trin dive, spasin tut! Hulji taro krsto te injan o Čhavo e Devlesoro!"

⁴¹ Ađahar da marde muj oleja o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine, vačerindoj:

⁴² “Averen spasinda, a pes naši te spasini? Ovi o caro e Izraelesoro! Nek huljel akana taro krsto, i ka verujina ano leste.

⁴³ Nadini pe upro Devel! Nek o Devel akana spasini le te čače mangela le. Adalese so vačerđa: ‘Me injum o Čhavo e Devlesoro.’”

⁴⁴ Ađahar da vređinena le ine hem o pobunjenici kola inele čhivde ko krsto oleja.

E Isusesoro meriba
(Mk 15,33–41; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)

⁴⁵ A ko ekvaš o dive, i tomina učharda sa i phuv hem ađahar inele trin sača.

⁴⁶ Kad inele di ko trin o sati, o Isus vičinda oto sa o glaso: “Eli, Eli, lema sabahtani?” (so značini: “Devla mleja, Devla mleja, sose ačhavđan man?”)

⁴⁷ A kad adava šunde okola kola terđona ine adari, phende: “Vičini e proroko e Ilija.”

⁴⁸ I otojekhvar jekh olendar prastandilo, lelja o sunđeri, čhivđa le ani ušli mol, i čhivđa le upri trska hem kaninda e Isuse te pijel.

⁴⁹ A avera phende: “Adžicer, te dikha ka avel li o Ilija te spasini le.”

⁵⁰ A o Isus palem vičinda oto sa o glaso, i muklja pli duša.

⁵¹ I otojekhvar e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš, odupral natele. I phuv tresinda pe hem o stene phadile.

⁵² O grobija phravdile hem uštine taro mule but manuša e Devlesere.

⁵³ Palo e Isusesoro uštiba taro mule on iklile taro grobija hem dzele ki sveto diz hem mothovde pe butende.

⁵⁴ A kad e rimesoro kapetani hem okola kola oleja arakhena ine e Isuse dikhle o zemljotres hem sa so ulo, but darandile hem phende: “Čače akava manuš inele e Devlesoro Čhavo!”

⁵⁵ A adari inele hem but đuvlja kola sa adava dikhena ine odural. On pana tari Galileja džana ine palo Isus hem kandena le.

⁵⁶ Maškar olende inele i Marija Magdalena, i Marija e Jakovesiri hem e Josifesiri daj, hem i daj e Zevedejesere čhavengiri.

E Isusesoro paruniba
(Mk 15,42–47; Lk 23,50–56; Jn 19,38–42)

⁵⁷ Kad peli i rat, alo jekh barvalo manuš tari diz Arimateja palo anav Josif, kova hem korkoro inele učeniko e Isusesoro.

⁵⁸ Ov dželo koro Pilat hem rodinda te den le o telo e Isusesoro, i o Pilat naredinda te den le.

⁵⁹ O Josif lelja o telo, pačardā le neve čaršaveja

⁶⁰ hem čhivđa le ano plo nevo grobo savo inele čerdo ani stena. Hem o udar e grobosoro phandlja e bare bareja, i dželo.

⁶¹ A adari inele i Marija Magdalena hem i aver Marija kola bešena ine dikhindoj nakoro grobo.

O šerutne sveštenici hem o fariseja osigurinena o grobo

⁶² Tejsato dive, ko savato, o šerutne sveštenici hem o fariseja čedinde pe koro Pilat

⁶³ hem phende lese: “Gospodarona, setindam amen so okova hovavno kad inele dživdo phenda: ‘Palo trin dive ka uštav taro mule’.

⁶⁴ Adalese naredin o grobo te ovel osigurime sa di ko trito dive, te na aven lesere učenici hem te čoren o telo, i te phenen e narodose: ‘Uštino taro mule!’ Te ulo ađahar, adava hovajba ka ovel po baro e prvonestar.”

⁶⁵ O Pilat phenda lenđe: “Isi tumen stražarija. Džan hem osigurinen o grobo sar džanen.”

⁶⁶ Tegani dzele hem osigurinde o grobo ađahar so zapečatinde o bar hem čhivde stražaren.

28

E Isusesoro uštiba taro mule
(Mk 16,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)

¹ Palo savato, rano sabale ko prvo dive oto kurko, i Marija Magdalena hem i aver Marija ale te dikhen o grobo.

² Otojekhvar ulo baro zemljotres, adalese so o anđeo e Gospodesoro huljilo taro nebo, alo nakoro grobo, cidinda o bar hem beštino upro leste.

³ A ov sijajinda sar i munja hem lesere šeja inele parne sar o hiv.

⁴ A o stražarija oti dar lelje te tresinen hem ule sar mule.

⁵ Tegani o anđeo phenda e đuvljende: "Tumen ma daran! Džanav so rodena e Isuse kova inele čivdo ko krsto.

⁶ Ov nane akate; uštino taro mule, ađahar sar so phenda tumende. Aven hem dikhen o than kaj pašlilo,

⁷ i sigate džan hem vačeren lesere učenikonende: 'Uštino taro mule hem ače džala angla tumende ki Galileja. Adari ka dikhen le.' Eče, vačerđum tumende."

⁸ I on ki sig dže taro grobo hem ani dar, ali hem ani bari radost prastandile te vačeren adava lesere učenikonende.

⁹ Otojekhvar reslja len o Isus hem phenda lende: "Zdravo!"

A on ale nakoro leste, dolinde lesere pre hem pele ko kočija anglo leste.

¹⁰ Tegani o Isus phenda lende: "Ma daran. Džan hem vačeren mle phraljende te džan ki Galileja. Adari ka dikhen man."

O sveštenici dena pare e stražarende te hovaven

¹¹ I sar o đuvlja džana ine, nesave e stražarendar dže ki diz hem vačerde e šerutne sveštenikonende sa so ulo.

¹² On čedinde pe e starešinencar hem dogovorinde pe te den but pare e vojnikonende.

¹³ Phende lende: "Vačeren: 'Sar amen sovaja ine, lesere učenici ale prekali rat hem čorde le.'

¹⁴ A te šunđa zako adava o upravniko, amen ka vačera oleja hem ka pobrinina amen te na oven tumen problemija."

¹⁵ I on lelje o pare hem čerde sar so inele sikavde. I adaja priča vačerđa pe maškaro Jevreja sa đī akava dive.

O Isus bičhali e apostolen te vačeren o

Šukar lafi

(Mk 16,14–18; Lk 24,36–49; Jn 20,19–23; Delja 1,6–8)

¹⁶ O dešujekh učenici dže ki Galileja, ki gora ki savi o Isus bičhalđa len te džan.

¹⁷ I kad dikhle le, pele ko kočija anglo leste. Ali nesave sumnjinde.

¹⁸ Tegani o Isus alo nakoro lende hem phenda lende: "Dindi maje sa i vlast ko nebo hem ki phuv.

¹⁹ Adalese džan hem čeren e manušen oto sa o nacije te oven mle učenici, ađahar so ka krstinen len ano anav e Dadesoro hem e Čhavesoro hem e Svetone Duhosoro

²⁰ hem ađahar so ka sikaven len te ičeren sa so naredindum tumende. I ače, me injum tumencar ano sa o dive, đī ko kraj e svetosoro."

O evandjelje e Markosoro

O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isusese
(Mt 3,1–12; Lk 3,1–9, 15–17; Jn 19–28)

¹ Akavai o anglunipe oto Šukar lafi e Isuse Hristestar, e Devlesere Čhaviestar.

² Sar soi pisime ano Sveto lil e prorokosoro e Isaijasoro:

“Ače, bičhalava mle glasniko angla tute, kova ka pripremini će o drom.

³ Ovi o glaso so vičini ani pustinja: ‘Pripreminen o drom e Gospodese! Ravnonen lese o droma!’”

⁴ I ađahar alo o Jovan o Krstitelj. Ov živini ine ani pustinja hem propovedini ine e manušenđe da valjani te pokajinen pe zako pumare grehija hem te oven krstime sar te mothoven dai lenđe oprostime o grehija.

⁵ But manuša avena ine koro leste tari sa i regija Judeja hem taro Jerusolim. Priznajinena ine pumare grehija, a ov krstini len ine ani len Jordan.

⁶ A e Jovanesere šėja inele čerde oto bala e kamilakere, a ko maškar inele phandlo kožno pojas. Hala ine skakavconen hem divljo avđin.

⁷ Propovedinđa vačerindoj: “Pala mande avela o po baro mandar, kase na injum dostojno ni te teljovav o dorikha oti lesiri obuća te phravav.

⁸ Me krstinava tumen panjeja, a ov ka krstini tumen e Svetone Duhoja.”

O Isus krstini pe hem o Devel potvrdini le
(Mt 3,13–17; Lk 3,21–22)

⁹ Ko adava vreme o Isus alo tari diz Nazaret oti regija Galileja hem o Jovan krstinda le ani len Jordan.

¹⁰ I odmah palo adava so o Isus ikילו taro pani, dikhlja sar o nebo phravđola hem sar o Duho huljela upro leste sar golubi.

¹¹ A taro nebo šundilo o glaso e Devlesoro: “Tu injan mlo Čavo o volime! Tuja injum bahtalo!”

E Isuse ki pustinja kušini o beng
(Mt 4,1–11; Lk 4,1–13)

¹² I odmah o Duho bičhalđa e Isuse ki pustinja,

¹³ hem adari inele saranda dive, a o Sotoni kušini le ine. Adari inele maškaro divlja životinje, a o anđelja kandena le ine.

O Isus lela te propovedini
(Mt 4,12–17; Lk 4,14–15)

¹⁴ Palo adava so o Jovan inele čivdo ano phandlipe, o Isus dželo ki Galileja hem propovedinđa o Šukar lafi e Devlesoro.

¹⁵ Vačerđa: “Alo o vreme! Alo paše o carstvo e Devlesoro! Pokajinen tumen zako tumare grehija hem verujinen ano Šukar lafi!”

O Isus vičini ple prvone učeníkonen
(Mt 4,18–22; Lk 5,1–11)

¹⁶ Sar o Isus nakhela ine uzalo e Galilejakoro jezero, dikhlja e Simone hem lesere phrale e Andreja sar frdena o mreže ano pani, adalese so inele manuša so dolena mačhen.

¹⁷ I o Isus phenđa lenđe: “Phiren pala mande hem me ka čerav tumen te dole manušen sar mačhen!”

¹⁸ On odmah ačhavde pumare mreže hem dže palo leste.

¹⁹ Kad dže adathar hari po dur, o Isus dikhlja e Zevedejesere čhaven, e Jakove hem e Jovane, sar bešena ano čamco hem popravinena pumare mreže.

²⁰ O Isus odmah vičinda len, hem on ačhavde ano čamco pumare dade e Zevedeje e manušencar kola čerena buti koro lende hem dže palo leste.

O Isus ispuđini e demone e manušestar
(Lk 4,31–37)

²¹ Kad ale ano Kafarnaum, o Isus odmah ko savato đerdinda ki sinagoga hem lelja te sikaj e manušen.

²² On inele zadivime lesere sikavibnaja, adalese so sikavđa sar okova kole isi autoritet, a na sar o učitelja e Zakonestar.

²³ I otojekhvar ani lengiri sinagoga jekh manuš kova inele opsednutime bišukare duhoja lelja te vičini:

²⁴ “So mangeja amendar, Isuse Nazarećanine? Aljan li te uništine amen? Džanav ko tu injan: o Sveco e Devlesoro.”

²⁵ A o Isus ukorinđa le vaćerindoj: “Phand to muj hem ikljov olestar!”

²⁶ Tegani o bišukar duho zorale tresinđa e manuše hem, vičindoj oto sa o glaso, iklilo olestar.

²⁷ I sare but začudinde pe, i lelje maškar pumende te vaćeren: “Savo li akava nevo sikaviba, hem adava ano autoritet? Ći e bišukare duhende naredini hem on šunena le!”

²⁸ I o glaso e Isusestar sig šundilo ko sa o thana ani regija Galileja.

O Isus sasljari e Petresere sasuja hem bute averen
(Mt 8,14–17; Lk 4,38–41)

²⁹ I so iklile tari sinagoga, o Isus e Jakoveja hem e Jovaneja dželo ko čher e Simonesoro hem e Andrejasoro.

³⁰ Adari e Simonesiri sasuj pašlili, adalese so ine la bari jag, i odmah phende adava e Isusese.

³¹ I o Isus alo uzalo late, dolinđa lakoro vas hem vazdinđa la. I jag muklja la, i oj lelja te poslužini len.

³² Kad peli i rat, kad o kham huljilo, ande koro leste sa e nambormen hem e manušen ano kolende inele o demonja.

³³ Sa o dizutne čedinde pe anglo udar,

³⁴ hem o Isus sasljarda buten kola inele namborme oto razna nambormipa. Ispudinđa hem bute demonen, ali na muklja lenđe te vaćeren, adalese so džande koi ov.

O Isus propovedini ani regija Galileja
(Lk 4,42–44)

³⁵ Rano sabale, sar pana inele tomina, o Isus uštino, iklilo taro čher hem dželo ko jekh čučo than, hem adari molini pe ine.

³⁶ O Simon hem avera kola inele oleja lelje te roden le,

³⁷ i kad arakhle le, phende lese: “Sare rodna tut!”

³⁸ Ov phenđa lenđe: “Hajde te dža hem avrethe, ko avera pašutne gava, hem adari te propovedinav, adalese so zako adava aljum.”

³⁹ I ađahar džala ine maškar sa i Galileja hem propovedini ano lengere sinagoge hem ispudini e demonen.

O Isus sasljari e gubavco
(Mt 8,1–4; Lk 5,12–16)

⁴⁰ A jekh gubavco alo koro Isus, pelo ko kočija anglo leste hem phenđa: “Te mangeja, šaj te sasljare man!”

⁴¹ E Isusese pelo žal, pružinđa plo vas, dolinđa le hem phenđa: “Mangava, ov sasljardo!”

⁴² Odmah i guba cidinđa pe olestar hem ov ulo sasto.

⁴³ O Isus odmah phenđa lese te džal, ali zorale upozorinđa le:

⁴⁴ “Dikh nikase te na vaćere akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva zako to očistića, sar so naredinđa o Mojsije, zako svedočanstvo olenđe.”

⁴⁵ Ali o manuš, samo so dželo adathar, lelja sarijende te vaćeri so ulo lese, i o Isus našti ine više te đerdini javno ki bilo savi diz, nego ačhola ine avri ko čuče thana. A palem o manuša avena ine koro leste taro sa o strane.

2

E Isuse isi pravo te oprostini o grehija
(Mt 9,1–8; Lk 5,17–26)

¹ Nekobor dive palo adava, kad o Isus irinđa pe ko Kafarnaum, ano čher kaj bešela ine, o manuša šunde dai ov adari.

² I edobor džene čedinde pe adari da na inele više than čak ni anglo udar. A ov propovedini lenđe ine o Lafi e Devlesoro.

³ Tegani ale koro Isus štar manuša akharindoj jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini.

⁴ I sar taro narodo našti ine te aven anglo Isus, ćerde rupa ko tavani upreder o than kote inele o Isus prekali savi mukle e namborme sa e nosiljkaja ki savi pašlilo.

⁵ Kad o Isus dikhlja lengiri vera, phenđa e nambormese: “Mlo čavo, oprostimei će te grehija!”

⁶ A adari inele nesave učitelja e Zakonestar kola ana pumende puće pe:

⁷ “Sar šaj akava te vačeri ađahar? Ov hulini! Ko šaj te oprostini o grehija sem o jekh Devel?”

⁸ O Isus odmah džanda ano plo duho so on ađahar mislinena, i pučlja len: “Sose ađahar mislinena?”

⁹ Soi po lokhe te phenel pe e manušese kova našti te phirel: ‘Oprostimei će te grehija’ ili te phenel pe: ‘Ušti, le ti nosiljka hem phir’?

¹⁰ Ka dokažinav tumende da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostinav o grehija.” Tegani phenda e manušese kova našti ine te phirel:

¹¹ “Tuće vačerava: ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!”

¹² I o manuš odmah uštino, lelja i nosiljka hem anglo sarijende ikliło avri.

Sare divinde pe hem lelje te slavinen e Devle, vačerindo: “Nikad esavko nešto na dikhljam!”

O Isus vičini e Levije hem hala e grešnikonencar

(Mt 9,9–13; Lk 5,27–32)

¹³ I o Isus palem dželo uzalo jezero, a but manuša avena ine koro leste hem ov sikaj len ine.

¹⁴ Sar nakhela ine adathar, o Isus dikhlja e Levije, e Alfejesere čhave, sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, i phenda lese: “Phir pala mande!”

I ov uštino hem dželo palo leste.

¹⁵ I sar o Isus inele uzalo astali ano čher e Levijesoro, but carinici hem avera grešnici hale maro oleja hem lesere učenikonencar, adalese so inele but esavke manuša kola džana ine palo Isus.

¹⁶ Kad nesave učitelja e Zakonestar kola inele fariseja dikhle so o Isus hala e grešnikonencar hem e carinikonencar, pučle lesere učenikonen: “Sose tumaro učitelj hala e carinikonencar hem avere grešnikonencar?”

¹⁷ A o Isus šunda adava, i phenda lende: “E sastende na valjani doktori, nego e nambormende. Me na aljum te vičinav e pravednikonen, nego e grešnikonen.”

E Isuse pučena zako post
(Mt 9,14–17; Lk 5,33–39)

¹⁸ E Jovanesere e Krstiteljesere učenici hem o fariseja postinena ine. Nesave manuša ale koro Isus hem pučle le: “Sar adava e Jovanesere učenici hem e farisejengere učenici postinena, a te učenici na postinena?”

¹⁹ O Isus phenda lende: “Šaj li e mladoženjasere amala te postinen kadi olencar o mladoženja? Na. Đikotei o mladoženja olencar, našti te postinen.

²⁰ Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani, ko adala dive, ka postinen.

²¹ Niko na sivela o nevo kotor zako šeja upro purano fostani sar te pherel i rupa, adalese so, ko thojba, adava kotor ka čedel pe, ka pharaj pe oto purano fostani hem ka čerel po bari rupa.

²² I niko na chorela i nevi mol ano purane morča. Te čerđa pe ađahar, kad i mol ka zreloni, o morča ka pharavdon hem ka oven uništíme, a i mol ka čhordol. Nego, i nevi mol chorela pe ano neve morča.”

O Isus po baro hem oto savato
(Mt 12,1–8; Lk 6,1–5)

²³ Ko jekh savato o Isus nakhino maškaro njive, a lesere učenici odrumal lelje te čeden e đivesoro klaso.

²⁴ Tegani o fariseja pučle le: “Dikh! Sose te učenici čerena so palo zakoni na tromal pe ko savato?”

²⁵ A o Isus phenda lende: “Nikad li na čitinden ano Sveto lil so čerđa o David kad na inole so te hal, kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?”

²⁶ Đerdinda ano čher e Devlesoro, ano vreme e Avijataresoro e prvosveštenikosoro, halja o posvetime maro, savo nikase na inele muklo te han sem e sveštenikonende, hem čak dinda okolende so inele oleja te han.”

²⁷ I tegani phenda lende: “O savatoi čerdo zako manuš, a na o manuš zako savato.

²⁸ Ađahar, me, o Čhavo e manušesoro, injum gospodari hem e savatesoro.”

3

O Isus sasljari ko savato
(Mt 12,9–14; Lk 6,6–11)

¹ Kad o Isus palem đerdindā ki sinagoga, adari inele jekh manuš kasoro vas inele šuko.

² Adari inele hem okola kola posmatrinena ine e Isuse te dikhen na li ko savato ka sasljadi le, sar te šaj tužinen le.

³ O Isus phendā e manušese kas inele šuko vas: "Ušti hem terđov ko maškar!"

⁴ I tegani pučlja len: "So tromal pe te ćerel pe ko savato: šukaripe ili bišukaripe? Te spasini pe o dživdipe ili te mudari pe?"

A on trainde.

⁵ I dikhlja len holjame hem ine lese but phare zbog olengere steđime vile. I phendā e manušese: "Pružin to vas!"

Ov ispružindā plo vas hem lesoro vas ulo sasto.

⁶ Tegani o fariseja iklile hem odmah e manušencar kola podržinena e Irode lelje te dogovorinen pe sar te mudaren e Isuse.

O manuša avena taro but thana te dikhen e Isuse

⁷ O Isus ple učenikonencar cidindā pe adathar ko e Galilejakoro jezero, a palo leste dže le but džene tari regija Galileja hem tari regija Judeja,

⁸ tari diz Jerusallim, tari regija Idumeja, tari aver strana oti len Jordan hem taro e dizjengere e Tiresere hem e Sidonesere pašutne thana. Sa adala manuša ale koro Isus, adalese so šunde so ćerela ine ćudesija.

⁹ Tegani o Isus phendā ple učenikonende te pripreminen lese o čamco, sar te na gurini pe o narodo ano leste.

¹⁰ Adava dive buten sasljadi, i but namborme manuša gurinena pe ine nakoro leste te dolen pe upro leste sar te šaj oven sasljadi.

¹¹ Kad dikhena le ine o manuša kola inele opsednutime e bišukare duhencar, perena ine anglo leste hem vičinena: "Tu injan o Čavo e Devlesoro!"

¹² A ov zorale upozorini len ine te na vaćeren averende koi ov.

O Isus birini dešu duje apostolen (Mt 10,1–4; Lk 6,12–16)

¹³ Tegani dželo ki gora hem vičindā okolen kolen ov manglja, hem on ale koro leste.

¹⁴ Olendar birindā dešu dujen, kolen vičindā apostolja, te oven oleja, te bićhali len te propovedinen

¹⁵ hem te ovel len autoritet te ispudinen e demonen.

¹⁶ A akavai o anava e dešu dujengere kolen birindā:

Simon, kole vičindā Petar,

¹⁷ Jakov, e Zevedejesoru čavo, hem Jovan, e Jakovesoro phral, kolen vičindā Voanirges, so znaćini "Čhave e gromesere",

¹⁸ Andreja,

Filip,

Vartolomej,

Matej,

Toma,

Jakov, e Alfejesoro čavo,

Tadej,

Simon Zilot

¹⁹ hem Juda Iskariot, kova posle izdajindā e Isuse.

O Isus kandela pe e Devlesere zoralipnaja, a na e bengesere

(Mt 12,22–32; Lk 11,14–23; 12,10)

²⁰ Tegani o Isus đerdindā ko jekh ćher, a palem sa edobor džene ćedinde pe da ov hem olesere ućenici našti ine ni maro te han.

²¹ Kad e Isusesoro jeri šundā zako adava, ale palo leste te legaren le, adalese so mislinde da dilindilo.

²² A o ućitelja e Zakonestar kola ale taro Jerusallim vaćerena ine: "Opsednutime i e Veelzevuleja, e demonengere šerutneja, kasere zoralipnaja ispudini e demonen."

²³ O Isus vičindā len uzala peste hem lelja te vaćeri lende ano uporedbe: "Sose bi o Sotoni ispudini e Sotone?"

²⁴ Tei nesavo carstvo ana peste podelime, adava carstvo našti te aćhol.

²⁵ Hem tei nesavo ćher ana peste podelime, adava ćher naka šaj te aćhol.

²⁶ I, te o Sotoni džala korkoro protiv peste hem tei ana peste podelime, ov našti te aćhol, nego alo lesoro kraj.

²⁷ Ali niko našti te đerdini ko ćher e zorale manušesoru hem te ćerel lestar, a

angleder adalestar te na phandel le.
Tegani ka šaj te čorel sa oto čher.

²⁸ Čače vačeraŕa tumenđe: e manušenđe ka šaj te oven oprostime sa o grehija hem o hule,

²⁹ ali ko god hulini upro Sveto Duho nikad naka ovel lese oprostime, nego zako adava greh ka ovel zauvek krivo.”

³⁰ Adava phenđa adalese so nesave učitelja e Zakonestar vačereni ine dai ov opsednutime e bišukare duhoja.

E Isusesiri čačikani porodica (Mt 12,46–50; Lk 8,19–21)

³¹ Tegani e Isusesiri daj hem lesere phralja resle adari. Sar terđovena ine avri, bičhalde nekas koro leste te vičini le.

³² A uzalo leste bešena ine but džene, i phende lese: “Eče, ti daj hem te phralja terđovena avri hem mangena te dikhen tut.”

³³ A o Isus pučlja len: “Koi mli daj hem mle phralja?”

³⁴ Tegani dikhlja nakoro manuša kola bešena ine ko krugo uzalo leste hem phenđa: “Ače, akalai mli daj hem mle phralja.

³⁵ Adalese so, svako kova čerela i volja e Devlesiri, ovi mlo phral, hem mli phen, hem mli daj.”

4

O Isus vačeri i priča oto sejači (Mt 13,1–9; Lk 8,4–8)

¹ O Isus palem lelja te sikaj e narodo uzalo jezero. Sa edobor džene čedinde pe uzalo leste, i adalese đerdinda ko čamco upro jezero hem beštino, a sa o manuša ačhile ki phuv uzalo jezero.

² I but so sikaj len ine ano priče.

I sikavđa len ađahar:

³ “Šunen! Jekhvar iklilo o sejači te sejini.

⁴ I sar sejini ine, nesave zrnja pele ko drom, i o čiriklja ale hem sa hale len.

⁵ Nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i odmah lelje te ikljon, adalese so na inele ani hor phuv.

⁶ Ali kad iklilo o zoralo kham, thabile hem šučile, adalese so na ine len baro koreno.

⁷ A nesave pele maškaro kare. O kare barile hem tasavde len, i o zrnja na ande bijandipe.

⁸ A nesave pele ki šukar phuv, lelje te ikljon, barile hem ande bijandipe – trijanda puti više, šovardeš puti više, hem šel puti više.”

⁹ Hem phenđa: “Kas isi kana, nek šunel!”

Sose o Isus vačeri ano priče (Mt 13,10–17; Lk 8,9–10)

¹⁰ A kad ačhilo korkoro, okola so inele uzalo leste hem o dešu duj apostolja pučle le so manglja te vačeri adale pričencar.

¹¹ Ov phenđa lende: “Tumenđei dindo te džanen i tajna oto carstvo e Devlesoro, a averenđe, kolai avri, sa vačeri pe ano priče,

¹² sar te šaj:

‘Anglo jačha te na dikhen,
anglo kana te na šunen
ni te haljovent,
sar te na irinen pe kora mande,
i te ovel lende oprostime.’”

Sostar vačeri i priča oto sejači (Mt 13,18–23; Lk 8,11–15)

¹³ Tegani o Isus pučlja len: “Sar na haljovena akaja priča? Sar onda ka haljovent avera priče?

¹⁴ O sejači sejini e Devlesoro lafi.

¹⁵ Nesavei manuša sar o drom ko savoi o Lafi sejime. Kad šunena le, odmah avela o Sotoni hem lela o Lafi savoi ano lende sejime.

¹⁶ Nesavei sar o than kote inele hari phuv upro bara ko savoi sejime o zrnja. Kad šunena o Lafi, odmah lena le radosno.

¹⁷ Ali, adalese so nane len baro koreno ana peste, na trajinena but. Kad avela i nevolja ili o progonstvo zbog o Lafi, odmah otperena oti vera.

¹⁸ Nesavei sar o than maškaro kare ko savoi sejime o zrnja. Adalai okola kola šunena o Lafi,

¹⁹ ali o brige akale dživdipnasere, o zavodljivost e barvalipnasoro hem o avera požude tasavena o Lafi, i našti anel plod.

²⁰ A nesavei sar i šukar phuv ki savi sejime o zrnja. Adalai okola kola šunena

hem lena o Lafi. On anena plod – trijanda puti više, šovardeš puti više, hem šel puti više.”

*O Isus vačeri i priča oti svetiljka
(Lk 8,16–18)*

²¹ I tegani o Isus pučlja len: “Kad anena andre i svetiljka, tumen li čivena la talo čaro ili talo than e pašljojb nasoro? Na! Nego čivena la ko than zaki svetiljka.

²² Adalese so, sa soi tajno, ka otkrijini pe, hem sa soi garavdo, ka ikljol ko svetlost.

²³ Te nekas isi kana, nek šunel!”

²⁴ Hem phenda lende akava: “Šunen šukar. Sava meraja merinena, esavkaja ka merini pe tumende hem buderi adalestar ka del pe tumende.

²⁵ Adalese so, svakone kas isi džandipe, ka del pe lese pana, a okole kas nane, ka lel pe lestar hem adava so isi le.”

O carstvo e Devlesoroi sar o seme savo korkoro barjola

²⁶ I phenda: “O carstvo e Devlesoroi slično sar kad o manuš sejini o seme ki phuv,

²⁷ i bilo te sovel ili te uštel, i rat hem o dive, o zrnja lena te ikljon hem barjona, a ov ni džanel sar.

²⁸ I phuv korkori pestar anela bijandipe: najangle i čar, palo adava o klaso, i ko kraj o klaso pherdola điveja.

²⁹ Kad o điv zretoni, o manuš odmah lela te čedel le, adalese so alo o vreme zako čediba.”

*Priča oto zrno e gorušicakoro
(Mt 13,31–35; Lk 13,18–19)*

³⁰ Tegani o Isus phenda: “Soja te uporedina o carstvo e Devlesoro? Ili, sava pričaja te objasnina le?

³¹ Ovi sar o zrno oti gorušica savoi najtikoro oto sa o zrnja save sejineni pe ki phuv.

³² Ali, kad sejini pe, barjola hem ovela po baro oto sa o biljke ki bašta, i mukela edobor bare granke da hem o čiriklja šaj te čeren gnezdiya ano lesoro hlado.”

³³ Ano but esavke priče vačeri lende ine e Devlesoro lafi, edobor kobor šaj ine te šunen,

³⁴ hem na vačerda lende ništa bizo priče. A kad inele korkoro ple učenikonencar, tegani sa objasnini lende ine.

*E Isuse šunena hem i barval hem o panja
(Mt 8,23–27; Lk 8,22–25)*

³⁵ I kad lelja te račol, o Isus phenda e učenikonende: “Te nakha ki aver strana oto jezero.”

³⁶ I on ačhavde e narodo hem legarde pumencar e Isuse čamcoja ano savo već inele. A palo lende džana ine hem avera manuša čamconencar.

³⁷ I muklja pe jekh zorali barval upro jezero. O talasija lelje te pheren o čamco panjeja edobor da samo so na ine te pheren le đī o muj.

³⁸ A o Isus ko paluno deo e čamcosoro sovela ine pašljindoj šereja ko jastuko.

Tegani o učenici džangavde le hem pučle le: “Učitelju, tuće li sa jekh so ka mera?”

³⁹ I o Isus uštino, naredinđa e barvaljaće te ačhol hem phenda e jezerose: “Train! Smirin tut!” Hem i barval ačhili hem ulo baro mir.

⁴⁰ Tegani pučlja e učenikonen: “Sose injen edobor darutne? Pana li nane tumen vera?”

⁴¹ A on but darandile, i pučle jekh avere: “Kovai onda akava so đī o barvalja hem o jezero šunena le?”

5

*O Isus ikali e bišukare duhen e manušestar
(Mt 8,28–34; Lk 8,26–39)*

¹ I resle ki dujto strana oto jezero, ko kraj o gerasakoro.

² I kad o Isus iklilo taro čamco, odmah nakoro leste, taro grobija, alo jekh manuš opsednutime bišukare duhoja.

³ Adava manuš živinđa maškaro grobija hem niko našti ine više te phandel le, čak ni lanconencar.

⁴ But puti phandena ine lanconencar lesere vasta hem lesere pre, ali ov činela ine o lancija, a phagela o okovija taro pre, hem niko na inele edobor zoralo te šaj smirini le.

⁵ Bizo ačhojba, i dive i rat, maškaro grobija hem maškaro bregija vičini ine hem khuvela pe barencar.

⁶ Kad odural dikhlja e Isuse, prastandilo hem pelo ko kočija anglo leste,

⁷ i vičinda oto sa o glaso: "So mangeja mandar, Isuse, Čhaveja e Najbare Devlesereja? Hava tut sovli e Devleja te na mučine man!"

⁸ (Adalese so o Isus već naredinda e bišukare duhose te ikljol adale manušestar.)

⁹ Tegani o Isus pučlja le: "Sar to anav?"

A ov phenda lese: "Vičinena man Legija, adalese so but džene injam ano leste, sar vojska."

¹⁰ I zorale molinda e Isuse te na ispuđini len taro adava krajo.

¹¹ A adari ko brego inele jekh baro krdo oto bale save hana ine,

¹² i o bišukar duhija molinde e Isuse vačerindo: "Bičhal amen ano okola bale, te đerdina ano lende."

¹³ I ov muklja lende, i o bišukar duhija iklile e manušestar hem đerdinde ano bale. I sa o krdo, đi ko duj hiljade bale, prastandile taro brego ano jezero hem taslile.

¹⁴ A okola so arakhena ine e balen našle hem vačerde adalestar e manušeđe ani diz hem ano gava, i o manuša ale te dikhen so adava ulo.

¹⁵ Ale koro Isus hem dikhle e manuše ano koleste angleder inele vojska oto bišukar duhija sar urjavdo hem saste gođaja bešela adari, i darandile.

¹⁶ Okola so dikhle adava vačerde adale manušeđe sa so ulo e opsednutimeja hem e balencar.

¹⁷ Tegani on lelje te molinen e Isuse te džal taro lengoro krajo.

¹⁸ I sar o Isus đerdini ine ko čamco, o manuš ano koleste inele o bišukar duhija molinda le te džal oleja,

¹⁹ ali o Isus na muklja lese, nego phenda lese: "Dža čhere, te čherutnende, hem vačer lende sa so čerđa će o Gospod hem kobor inele će milosrdno."

²⁰ I o manuš dželo hem lelja te vačeri ano Dekapolis sa so čerđa lese o Isus. I sare divinde pe.

O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja (Mt 9,18–26; Lk 8,40–56)

²¹ O Isus palem nakhino e čamcoja ki aver strana oto jezero. Uzalo leste čedinde pe but džene, a ov inele uzalo jezero.

²² Tegani alo jekh vođa e sinagogakoro palo anav Jair hem, kad dikhlja e Isuse, pelo mujeja đi phuv anglo lesere pre

²³ hem zorale molinda le: "Mli čhajori anglo meriba. Molinava tut, ava hem čhiv te vasta upro late, te sasljol hem te živini."

²⁴ I o Isus lelja te džal palo Jair, a palo leste džele but džene, kola lelje te gurinen pe ano leste.

²⁵ Maškar olende inele hem jekh namborme đuvli kolatar dešu duj berš thavdinda rat.

²⁶ But patinda ko doktorija hem sa so inola trošinda upro lende, ali so te ovel laće po šukar, olaće inele po bišukar.

²⁷ Kad šunđa e Isuses, nakhini maškaro narodo koro leste oto palal hem dolinda pe upro lesoro fostani,

²⁸ adalese so phenda ana peste: "Samo te dolav man upro lesere šeja, ka ovav sasljardi."

²⁹ I otojekhvar ačhilo te thavdel latar o rat hem oj osetinda ano telo soi sasljardi taro plo baro nambormipe.

³⁰ O Isus odmah osetinda so olestar iklilo zoralipe te sasljari nekas, i irinda pe nakoro narodo hem pučlja: "Ko dolinda pe upro mle šeja?"

³¹ O učenici phende lese: "Dikheja sar o narodo gurini pe uzala tute, a tu pučeja ko dolinda pe upra tute!"

³² A o Isus lelja te rodel uzala peste te dikhel ko čerđa adava.

³³ Tegani adaja đuvli, tresindo: oti dar, adalese so džanda so ulo laće, ali hem peli mujeja đi phuv anglo leste hem vačerđa lese sa sar inele.

³⁴ A o Isus phenda laće: "Mli čhaj, ti vera sasljarda tut. Dža ano mir hem ov sasti te bare nambormipastar!"

³⁵ Sar o Isus pana vačeri ine adava, ale nesave manuša taro čher e Jairesoro, e sinagogakere vođasoro, hem phende: "Ti čhaj muli. Sose više te mučine e učitelje?"

³⁶ Ali o Isus na dinda pažnja ko adava so phende, nego phenda e sinagogakere vođase: "Ma dara! Samo verujin!"

³⁷ I o Isus na muklja nikase te džal oleja, sem e Petrese, e Jakovese hem lesere phralese e Jovanese.

³⁸ Kad resle di ko čher e sinagogakere vođasoro, o Isus dikhlja so o manuša galaminena, so sa glasoja rovena e čhajorja.

³⁹ I ov đerdinda hem phenda lende: "Sose galaminena? Sose rovena? I čhajori na muli, nego sovela."

⁴⁰ A on asandile lese, i ov ikalđa sarijen avri. Peja legarda samo e čhajorjakere dade hem e daja hem ple trine učenikonen, hem đerdinda adari kaj inele i čhajori.

⁴¹ I dolinda la oto vas hem phenda laće: "Talita kum!" (so znaćini: "Čhajorije, tuće vaćerava, ušti!").

⁴² I odmah i čhajori uštini hem lelja te phirel, a on but inele začudime. Ola inele dešu duj berš.

⁴³ Tegani o Isus zorale naredinda lende te na vaćeren nikase so ulo hem phenda lende te den la te hal.

6

E Isuse na prihvatinena ano Nazaret (Mt 13,53–58; Lk 4,16–30)

¹ Tegani o Isus dželo adathar hem alo ko than kaj barilo, a oleja ale hem lesere učenici.

² Kad alo o savato, ov lelja te sikaj e manušen ani sinagoga. But džene kola šunde le divinde pe hem puće: "Kotar akalese adava? Savi adaja mudrost lese dindi? Sar šaj te ćerel esavke čudesija ple vastencar?"

³ Ma ovi samo kaštarutno! Ovi o čhavo e Marijakoro, a phral e Jakovesoro, e Josesoro, e Judasoro hem e Simonesoro, hem lesere phenjai akate amencar." I razočarinde pe hem na mangle te prihvatinen le.

⁴ Tegani o Isus phenda lende: "E prorokose dela pe čast ko sa o thana, sem lese ano than kaj barilo, maškari lesiri familija hem lese ano čher."

⁵ I adari našti ine te ćerel nijekh čudo, sem so čhivđa ple vasta upro nekobor namborme hem sasljarđa len.

⁶ I čudinda pe so na ine len vera.

I o Isus džala ine ko pašutne gava hem sikaj e manušen.

O Isus bićhali e apostolen te vaćeren o evanđelje hem te sasljaren (Mt 10,1, 5–15; Lk 9,1–6)

⁷ I vićinda kora peste e dešu duje apostolen hem lelja te bićhali len po dujen. Dinda len autoritet upro bišukar duhija

⁸ hem naredinda lende, sem štapi, te na legaren pumencar ko drom ništa aver, ni maro, ni torba, ni bakarna kovanice ano pojasija,

⁹ nego te urjen pe sandale, hem te na legaren pumencar aver gad.

¹⁰ Hem phenda lende: "Kad đerdinena ko nesavo than, đikote na džana adathar, ačhoven ano jekh čher.

¹¹ Te ko nesavo than na priminde tumen ili te na mangle te šunen tumen, ikljoven adathar hem tresinen i prašina tumare prenda, sar znako zako zoralo odbiba."

¹² I o apostolja dzele hem propovedinde da o manuša valjani te pokajinen pe.

¹³ Ispudinde bute demonen, hem makhle uljeja bute nambormen hem sasljarde len.

Meriba e Jovanesoro e Krstiteljesoro (Mt 14,1–12; Lk 9,7–9)

¹⁴ I o caro o Irod šunđa e Isusesa, adalese so lesoro anav ulo prešundo. Nesave manuša vaćerena ine: "Ovi o Jovan o Krstitelj. Uštino taro mule hem adalese šaj te ćerel adala čudesija."

¹⁵ Avera vaćerde: "Adavai o proroko o Ilija." A avera vaćerde: "Ovi proroko sar so inele o proroci taro purano vreme."

¹⁶ Ko adava, o Irod phenda: "Ovi o Jovan, kasoro šero me čindum. Ov uštino taro mule!"

¹⁷⁻¹⁸ Adalese so, korkoro o Irod angleder bićhalđa te dolen e Jovane hem te frden le ano phandlipe, adalese so o Jovan phenela lese ine da na tromal te lel romnjaće e Irodijada, ple phralesere e Filipesere romnja, sava već lelja romnjaće.

¹⁹ I Irodijada adalese zamrzinda e Jovane hem manglja te mudari le, ali našti ine te ćerel adava

²⁰ adalese so o Irod darandilo e Jovanestar hem štitinda le adalese so džanda dai pravedno hem sveto manuš. Kad god o Irod šunela ine e Jovane, ovela ine but zbunime, a palem, mangela ine te šunel le.

²¹ A mothovđa pe šuži prilika e Irodijadaće kad o Irod zako plo bijando dive ćerđa gozba zako ple bitna službenici, zako e vojskakere narednici hem zako e galilejakere šerutne.

²² Kad đerdinda e Irodijadakiri čhaj ki gozba hem kad čhelda anglo lende, adava but inele šukar e Irodese hem lesere gostonende.

I o caro phenda e čhajaće: "Rode mandar sa so mangeja hem me adava ka dav tut."

²³ Hem halja laće sovli: "Ka dav tut sa so ka mange, đi ko ekvaš oto mlo carstvo."

²⁴ I oj iklili hem pučlja pe daja: "So te mangav?"

A oj phenda: "O šero e Jovanesoro e Krstiteljesoru."

²⁵ I čhaj odmah siđarda koro caro hem phenda lese: "Mangava odmah te de man ko čaro o šero e Jovanesoro e Krstiteljesoru."

²⁶ E carose but inele žao, ali zbog pli sovli anglo gostija na manglja te odbini la.

²⁷ Odmah naredinda e dželatase te džal hem te anel e Jovanesoro šero. Ov dželo, čhinda lesoro šero ano phandlipe

²⁸ hem anda le ko čaro, i dinda le e čhajaće, a oj dinda le pe dajaće.

²⁹ Kad šunde adava e Jovanesere učenici, ale hem lelje lesoro telo, i čhivde le ano grobo.

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen
(Mt 14,13–21; Lk 9,10–17; Jn 6,1–14)

³⁰ O apostolja irinde pe koro Isus hem vaćerde lese sa so ćerde hem sostar sikavde e manušen.

³¹ I o Isus phenda lende: "Te cida amen ko jekh čučo than, korkore, te odmorinen hari." Adalese so but manuša avena ine hem džana, i na ine len vreme ni te han.

³² I on lelje korkore čamcoja te džan ko jekh čučo than.

³³ Ali, but džene dikhle len sar džana hem pendžarde len, i taro sa o pašutne dizja prastandile adari phuvjaja hem resle angleder olendar.

³⁴ Kad o Isus iklilo taro čamco, dikhlja bute manušen hem ine lese pharo olende, adalese so inele sar bakre bizo pastiri, i lelja but so te sikaj len.

³⁵ I kad lelja te perel i rat, nakhle đi leste lesere učenici hem phende: "Ko akava than ništa nane, a već perela i rat.

³⁶ Te muke ine e manušen te šaj džan ko pašutne thana hem gava te činenfse nešto hajbnase."

³⁷ A o Isus phenda lende: "Den len tumen nešto hajbnase!"

On pučle le: "Mangeja amendar te dža hem te čina mare zako dušel srebrna kovanice hem te da len te han?"

³⁸ A o Isus pučlja len: "Kobor mare isi tumen? Džan hem dikhen."

Kad dikhle, phende so isi len pandž mare hem duj maće.

³⁹ Tegani o Isus naredinda sare, ko kupe, te bešen ki zeleno čar.

⁴⁰ I on beštine ko kupe po šel hem po pinda.

⁴¹ Tegani lelja e pandže maren hem e duje maćen, dikhlja nakoro nebo hem zahvalinda e Devlese zako hajba. Phaglja o mare hem dinda len ko ple učenici te podelinen len e manušende. Ađahar sarijende podelinda hem e duje maćen.

⁴² I sare hale đikote na čalile.

⁴³ Palo adava, dešu duj pherde korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto mare hem oto maće.

⁴⁴ A okola so hale inele pandž hiljade murša.

O Isus phirela upro pani
(Mt 14,22–33; Jn 6,16–21)

⁴⁵ I odmah palo adava o Isus terinda e učenikonen te đerdinen ko čamco hem angleder oleste te džan ki aver strana, nakori diz Vitsaida, đikote ov bičhali čhere e manušen.

⁴⁶ Kad bičhalđa čhere e manušen, dželo ko brego te molini pe.

⁴⁷ Kasno ani rat, o čamco inele ko ekvaš o jezero, a o Isus inele ki phuv korkoro.

⁴⁸ Ov dikhla e učenikonen sar phareste veslinena, adalese so nakoro lende phudinda i barval, i paše di maškaro trin hem šov o sati prekali rat alo nakoro lende phirindojo upro jezero. Ov valjanda te nakhel uzalo lende,

⁴⁹ ali kad dikhle le sar phirela upro jezero, lelje te vičinen, adalese so mislinde dai duho.

⁵⁰ Sare dikhle le hem tresinde oti dar, ali o Isus odmah phenda lende: "Oven hrabra! Me injum. Ma daran!"

⁵¹ Tegani đerdinda koro lende ko čamco hem i barval ačhili. A on inele but začudime,

⁵² adalese so na halile okova čudo so ulo e marencar, adalese so lengere vile inele stedime.

O Isus saslari e nambormen ano Genisaret (Mt 14,34–36)

⁵³ I o Isus hem lesere učenici nakhle ki aver strana oto jezero, ki phuv e Genisaretakiri hem phandle o čamco.

⁵⁴ So ikhile taro čamco, o manuša odmah pendžarde e Isuse,

⁵⁵ i prastandile maškaro sa adava krajo te vačeren averende so o Isus alo, i o manuša lelje ko nosiljke te anen e nambormen adari kaj šunde dai o Isus.

⁵⁶ I kaj god te đerdini ine – ko dizja, ko gava ili ko po tikore thana – čhivena ine e nambormen ko trgija hem molinena le ine te mukel lende samo te dolen pe upro lesere fostanesoro krajo. I svako kova dolinda pe, saslilo.

7

E puranengere adetija hem e Devlesere naredbe (Mt 15,1–9)

¹ Uzalo Isus čedinde pe o fariseja hem nesave učitelja e Zakonestar kola ale taro Jerusolim.

² I dikhle nesaven lesere učenikonendar sar bithovde vastencar hana maro – so značini dai lengere vasta melale palo adeti e farisejengoro.

³ Adalese so, o Jevreja, a posebno o fariseja, na hana ine maro đikote na thovena pumare vasta di o kunja, sar te iceren o adeti pumare puranengoro.

⁴ Hem kad avena ine čhere taro pijac, na hana ine đikote šukar na thovena pe. A isi pana but adetija save icerena, sar soi o thojba e čašengoro, e bokalengoro hem e čarengoro.

⁵ Adalese o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pučle e Isuse: "Sose te učenici na icerena o adetija amare puranengere, nego melale vastencar hana maro?"

⁶ A o Isus phenda lende:

"Dujemujengere manušalen! Šukar tumendar prorokujinda o Isaija. Sar soi pisime ano Sveto lil:

'Akala manuša poštujujina man samo mujeja,
a lengoroi vilo dur mandar.

⁷ Džabe poštujujina man,
adalese so sikavena o manušikane naredbe sar dai mlo sikaviba.'

⁸ Tumen ačhavđen e Devlesere naredbe, a icerena o manušikane adetija."

⁹ Hem phenda lende: "Ko šukar način arakhljen te činaven e Devlesiri naredba sar te iceren tumare adetija!

¹⁰ Adalese so o Mojsije phenda: 'Poštujin te dade hem te daja' hem: 'Ko dela armanja pe dade ili pe daja, nek ovel kaznime meribnaja.'

¹¹ A tumen vačeren: 'O manuš šaj te phenel pe dadese ili pe dajaće: Sa soja šaj ine te pomožinav tut, već haljum sovli dai adava korbani, so značini daro e Devlese',

¹² i ađahar na mukena lese ništa više te pomožini pe dadese ili pe dajaće.

¹³ Ađahar činavena e Devlesoro lafi tumare adetencar saven sikavena averen. Hem pana but so ađahar cerena."

O bišukaripe e manušesoro meljari le anglo Devel (Mt 15,10–20)

¹⁴ I o Isus palem vičinda kora peste e narodo hem phenda lende: "Šunen man sare hem haljojen:

¹⁵ Ništa so od avrijal đerdini ano manuš našti te meljari le, nego okova so ikhlola e manušestar – adava meljari e manuše.

¹⁶ [Te nekas isi kana, nek šunel!]"

¹⁷ A kad cidinda pe e narodostar hem kad đerdinda ano čher, o učenici pučle le te objasnini lende adaja priča.

¹⁸ I ov pučlja len: “Ni tumen li na haljovena? Na haljovena li so e manuše našti te meljari ništa so od avrijal đerdini ano leste,

¹⁹ adalese so na đerdini lese ano vilo, nego ano vođi hem ikljola taro lesoro telo?”

(Adahar sa soi hajbnase, o Isus proglasinda dai čisto.)

²⁰ Hem phenda: “E manuše meljari okova so ikljola olestar.

²¹ Adalese so, andral, e manušesere vilestar, ikljona o bišukar mislija, o blud, o čoriba, o mudariba,

²² o preljuje, i pohlepa, o bišukaripe, o prevariba, i bilad, i zavist, o bišukar vačeriba averendar, o barikanipe hem o dilinipe.

²³ Sa adala bišukaripa ikljona andral hem meljarena e manuše.”

I vera ano Isus e đuvljakiri koja nane Jevrejka (Mt 15,21–28)

²⁴ Palo adava o Isus tari regija Galileja dželo ko krajo e tioresoro hem e sidonesoro, i ačhilo adari ano nesavo čher. Na manglja niko te džanel dai adari, ali našti ine te garaj pe

²⁵ adalese so odmah šunđa olese jekh đuvli kasiri čhajori inele opsednutime bišukare duhoja. Oj ali hem peli mujeja đi phuv anglo lesere pre.

²⁶ Adaja đuvli inele Grkinja, bijandi ani e sirijakiri Fenicija. Molinda e Isuse te ispudini e demone lakere čhajatar.

²⁷ O Isus phenda laće: “Muk najangle o čhavore te han đikote na čaljona. Adalese so nane šukar te lel pe o maro e čhavorendar hem te frdel pe e đuklorende.”

²⁸ A oj phenda: “Oja, Gospode, ali hem o đuklore talo astali hana o troške save perena e čhavorendar.”

²⁹ Tegani o Isus phenda laće: “Adalese so adahar phendan, šaj te dža čhere. O demoni iklilo te čhajatar.”

³⁰ Kad i đuvli resli čhere, arakhlja e čhajorja sar ano mir pašljola ko than e

pašljobjnasoro, a o demoni već iklilo ine olatar.

O Isus sasljari e manuše kova našti ine te šunel hem te vačeri

³¹ Tegani o Isus dželo taro krajo e tioresoro, i prekalo Sidon reslo ko e Galilejakoro jezero, ko krajo e dekapolisesoro.

³² Adari ande koro Isus jekhe kašuke manuše kova hem pharesta vačeri ine hem molinde le te čhivel plo vas upro leste hem te sasljari le.

³³ I o Isus cidinda le ki strana e narodostar, čhivđa ple naja ano lesere kana, a palo adava čhungarđa ko ple naja hem pipinda lesiri čhib.

³⁴ I dikhlja nakoro nebo, zorale uzdahninda hem phenda lese: “Efata!” – so znaćini “Phravđov!”

³⁵ I odmah phravdile e manušesere kana hem lesiri čhib, i lelja šukar te vačeri.

³⁶ O Isus naredinda lende te na vačeren adalestar nikase. Ali sa so više naredini lende ine te na vačeren, on sa više vačereni adalestar.

³⁷ I o manuša but divinena pe ine hem vačereni: “Sa ćerela šukar – đi o kašuke te šunen hem o lalore te vačeren.”

8

O Isus parvari štar hiljade manušen (Mt 15,32–39)

¹ Ko adava vreme palem čedinda pe baro narodo. I adalese so na ine len so te han, o Isus vićinda kora peste ple učenikonen hem phenda lende:

² “Pharo maje akale manušende. Trito divei mancar, a nane len so te han.

³ Te bićhalđum len čhere bokhalen, ka peren odrumal, a nesave olendar ale odural.”

⁴ A o učenici pučle le: “Kaj ko akava čučo than te arakha dovoljno maro zako sa akala manuša te čaljojen?”

⁵ I o Isus pučlja len: “Kobor mare isi tumen?”

A on phende: “Efta.”

⁶ Tegani naredinda o narodo te bešel ki phuv, lelja okola efta mare, zahvalinda e Devlese, phaglja len hem dinda len ko ple učenici, hem on dinde len e manušende.

⁷ A olen inele hem nekobor tikore mače. O Isus zahvalinda hem olende, i phenda e učenikonende hem olen te podelinen e manušende.

⁸ Sare hale hem čalile, hem ehta pherde bare korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

⁹ A adari inele di ko štar hiljade manuša. I o Isus bičhalda len čhere

¹⁰ hem odmah đerdinda ko čamco e učenikonencar, i dželo ko krajo e dalmanutakoro.

O fariseja rodena e Isusestar te dokažini pe (Mt 16,1–4)

¹¹ Tegani ale nesave fariseja hem lelje te raspravinen pe e Isuseja. Iskušinde le ađahar so rodinde lestar znako taro nebo.

¹² A ov zorale uzdahinda, i phenda: “Sose akaja generacija rodela mandar znako? Čače phenava tumende: nisavo znako naka del pe laće.”

¹³ Tegani ačhavda len, palem đerdinda ko čamco hem nakhino ki aver strana oto jezero.

O uticaj e farisejengoro hem e carosoro e Irodesoro nane šukar (Mt 16,5–12)

¹⁴ A o učenici bisterde te legaren pumencar maro, i ano čamco inolen samo jekh maro.

¹⁵ I sar nakhena ine ki aver strana oto jezero, o Isus upozorinda len vačerindoj: “Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem taro kvasco e Irodesoro!”

¹⁶ A on maškara pumende vačerena ine: “Adava phenda adalese so nane amen maro!”

¹⁷ O Isus džanda sostar vačerena, i pučlja len: “Sose vačerena adalestar so nane tumen maro? Pana li na haljovena hem na anena ki godi? Edobor li steđime tumare vile?”

¹⁸ Jača isi tumen, a na dikhena? Kana isi tumen, a na šunena? Hem sar na setinena tumen?

¹⁹ Kad phagljum o pandž mare zako pandž hiljade murša, kobor pherde korpe čedinden okolestar so ačhilo oto hajba?”

On phende: “Dešu duj.”

²⁰ “A kad phagljum o ehta mare zako štar hiljade murša, kobor bare korpe čedinden okolestar so ačhilo oto hajba?”

On phende: “Ehta.”

²¹ A ov pučlja len: “I pana li na haljovena?”

O Isus sasljari e korore ani Vitsaida

²² I kad resle ki Vitsaida, nesave manuša ande koro Isus jekhe korore manuše, i molinde le te čhivel ple vasta upro leste.

²³ O Isus dolinda e korore oto vas hem ikalda le taro gav, čungarda lese ko jača hem čhivda ple vasta upro leste.

I pučlja le: “Dikheja li nešto?”

²⁴ A o manuš lelja te dikhel, i phenda: “Dikhava manušen, ali oni sar kašta save phirena!”

²⁵ I o Isus palem čhivda ple vasta upro lesere jača, hem e manušese irinda pe o dikhiba hem sa šukar dikhlja.

²⁶ O Isus bičhalda le čhere, vačerindoj: “Ma đerdin ko gav.”

O Petar phenela dai o Isus o Hrist (Mt 16,13–20; Lk 9,18–21)

²⁷ I o Isus hem lesere učenici dzele ko gava uzali e Filipesiri Cezareja. Odrumal o Isus pučlja len: “So phenena o manuša, ko injum me?”

²⁸ On phende lese: “Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o proroko o Ilija, a nesave avera da tu injan jekh oto avera proroci.”

²⁹ Tegani o Isus pučlja len: “A so tumen phenena, ko injum me?”

O Petar phenda: “Tu injan o Hrist!”

³⁰ I o Isus zorale upozorinda len nikase te na vačeren adava olestar.

O Isus vačeri ple meribnastar (Mt 16,21–23; Lk 9,22)

³¹ I lelja te sikaj len vačerindoj: “Me, o Čavo e manušesoro, valjani but te patinav. O starešine, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar naka prihvatinen man. Ka ovav mudardo, ali o trito dive ka uštav taro mule.”

³² Phravdeste vačerda lende adalestar, i o Petar cidinda le ki strana hem lelja te ukorini le.

³³ A o Isus, irinda pe, dikhlja ano učenici, i ukorinda e Petre hem phenda: "Dža mandar, Sotone! Adalese so na razmislineja devlikane, nego manuškane."

*Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko
(Mt 16,24–28; Lk 9,23–27)*

³⁴ Tegani o Isus vičinda kora peste e narodo zajedno ple učenikonencar, i phenda lende: "Ko mangela te ovel mlo učeniko, mora te ačaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto hem te phirel pala mande."

³⁵ Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande hem zbog o šukar lafi, ka spasini le.

³⁶ I so vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali plo dživdipe?

³⁷ I so o manuš šaj te del sar zamena zako plo dživdipe?

³⁸ Adalese so, ko angli akaja neverno hem grešno generacija lađala mandar hem mle lafendar, hem me, o Čhavo e manušesoro, ka lađav olestar kad ka avav ani slava mle Dadesiri e svetone andelencar."

9

¹ I o Isus phenda lende: "Čače vačerava tumende, isi nesave akalendar so terđona akate kola čače naka meren đikote na dikhena o carstvo e Devlesoro sar avela ano zoralipe."

*E Isusesiri slava mothovela pe ki gora
anglo trin učenici
(Mt 17,1–13; Lk 9,28–36)*

² Palo šov dive, o Isus lelja peja e Petre, e Jakove hem e Jovane hem dželo olencar ki jekh uči gora, kote inele korkore. Adari o Isus ulo averčhane anglo lende:

³ Iesere šėja ule sjajna hem parne – edobor parne da nijekh manuš ki phuv naka šaj ine edobor te parnjari len.

⁴ I tegani iklile anglo lende o Ilija hem o Mojsije hem lelje te vačeren e Isuseja.

⁵ I o Petar phenda e Isusesi: "Učitelju, šukari amende so injam akate. Te čera trin šatorja: jekh tuće, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase."

⁶ (Na džanda so te vačeri, adalese so but darandile.)

⁷ Tegani iklilo jekh oblako savo učardža len hem taro oblako šundilo glaso savo vačerđa: "Akavai mlo Čhavo o volime! Ole šunen!"

⁸ I otojekhvar, kad dikhle uzala pumende, na dikhle više nikas sem e Isuse.

⁹ Sar huljena ine tari gora, o Isus naredinda lende nikase te na vačeren so dikhle sa đikote ov, o Čhavo e manušesoro, na uštela taro mule.

¹⁰ I on nikase na vačerde adalestar, ali maškara pumende pučena pe ine upra soste mislinda kad phenda da ka "ušet taro mule."

¹¹ I o učenici pučle le: "Sose onda o učitelja e Zakonestar vačerenena da o Ilija valjani te avel angleder e Mesijastar?"

¹² O Isus phenda lende: "Čače prvo o Ilija avela hem palem ka čhivel sa than thaneja. A sosei onda pisime ano Sveto lil zako Čhavo e manušesoro da but ka patini hem da ka ovel odbacime?"

¹³ Ali phenava tumende: o Ilija već alo, ali čerde oleja sar olende manglja pe, sar soi pisime olestar."

*O Isus ikali e bišukare duho e čhavorestar
(Mt 17,14–20; Lk 9,37–43)*

¹⁴ Kad o Isus hem o trin učenici irinde pe koro avera učenici, dikhle bute manušen uzalo lende hem nesave učiteljen e Zakonestar sar raspravinena pe olencar.

¹⁵ I so dikhle e Isuse sa adala manuša, but iznenadinde pe, i prastandile nakoro leste te pozdravinen le.

¹⁶ I o Isus pučlja len: "Sostar raspravinena olencar?"

¹⁷ A jekh manuš taro narodo phenda lese: "Učitelju, andum mle čhave te sasljare le. Ov našti te vačeri adalese soi opsednutime bišukare duhoja kova na mukela le te vačeri."

¹⁸ Kad prelela le, frdela le ki phuv, taro muj ikljola lestar pena, steđini pe danda hem kočini pe. Rodindum te učenikonendar te ispuđinen le mle čhaviestar, ali našti ine te čeren adava."

¹⁹ A o Isus phenda lende: "O, biverakiri generacijo! Pana kobor valjani te ovav

tumencar? Pana kobor valjani te trpinav tumen? Anen adale čhavore kora mande!"

²⁰ I on ande e čhavore koro Isus. Kad o bišukar duho dikhlja e Isuse, odmah frdinda e čhavore ano grčevija. Ov pelo ki phuv hem lelja te irini pe ko sa o strane, a taro muj lelja te ikljol lestar pena.

²¹ O Isus pučlja lesere dade: "Kobori već ov esavko?"

A o dad phenda: "Pana taro tikoripe.

²² Hem but puti frdela le ani jag ili ano pani te mudari le. Ali, te šaj nešto te cere, smilujin tut amende hem pomožin amende."

²³ A o Isus phenda lese: "Te šaj? Sa šaj okolese kova verujini."

²⁴ A e čhavoresoro dad odmah vičinda: "Verujinava! Pomožin maje više te verujinav!"

²⁵ Kad o Isus dikhlja so but manuša prastana nakoro lende, naredinda e bišukare duhose: "Duhona so cereja e manušen te našti vačeren hem te našti šunen, naredinava će te ikljove olestar hem te na irine tut više ano leste!"

²⁶ I o bišukar duho vičinda, zorale tresinda e čhavore hem iklilo olestar. A o čhavoro ačhilo ki phuv sar mulo, i but džene phende da mulo.

²⁷ Ali o Isus dolinda le oto vas hem vazdinda le, hem o čhavoro terdino ko pre.

²⁸ Kad o Isus đerdinda ko čher, lesere učenici inele korkore oleja hem pučle le: "Sose amen našti ine te ispudina e bišukare duho?"

²⁹ O Isus phenda lende: "Akaja vrsta ispudini pe samo molitvaja."

O Isus dujto puti vačeri ple meribnastar (Mt 17,22–23; Lk 9,43–45)

³⁰ I o Isus hem lesere učenici džele taro adava krajo hem nakhine maškari regija Galileja. O Isus na manglja o manuša te džanen dai adari

³¹ adalese so manglja te sikaj samo ple učenikonon.

Phenda lende: "Me, o Čhavo e manušesoro, valjani te ovav predime ano vasta e bišukare manušengere. Ka mudaren man, ali palo trin dive ka uštav taro mule."

³² Ali o učenici na halile so o Isus manglja te vačeri adaleja, a darandile te pučen le adalestar.

O poniznai najbare ano carstvo e Devlesoro (Mt 18,1–5; Lk 9,46–48)

³³ Kad o Isus hem lesere učenici ale ani diz Kafarnaum hem kad inele ano čher, o Isus pučlja len: "Sostar raspravinden odrumal?"

³⁴ A on trainde, adalese so odrumal raspravinde maškara pumende adalestar kovai olendar najbaro.

³⁵ Tegani o Isus beštino, vičinda kora peste e dešu duje apostolen hem phenda lende: "Kova mangela te ovel prvo, valjani te ovel zadnjo maškaro sarijende hem te ovel sluga sarijende."

³⁶ Tegani lelja jekhe čhavore, čhivda le maškar olende, zagrlinda le hem phenda lende:

³⁷ "Svako kova primini jekhe esavke čhavore zbog maje, man primini. A svako kova man primini, na primini samo man, nego primini hem e Devle kova bičhalda man."

O Isus vačeri koi olese hem koi protiv oleste (Lk 9,49–50)

³⁸ O učeniko o Jovan phenda e Isuses: "Učitelju, dikhljam nesave manuše sar ano to anav ispudini e demonen hem amen na mukljam lese te cerel adava, adalese so na džala amencar pala tute."

³⁹ A o Isus phenda: "Muken le te cerel adava! Adalese so nijekh kova ano mlo anav cerela čudo našti odmah te vačeri bišukar mandar.

⁴⁰ Adalese so okova kova nane protiv amende, ovi amencar!

⁴¹ Adalese so, svako kova dela tumen đī hem jekh čaša panjeja te pijen adalese so injen mle, e Hristesere, čače vačerava tumende da ka primini pli nagrada."

O Isus upozorini te na legari pe ko iskušenje (Mt 18,6–9; Lk 17,1–2)

⁴² "Te neko cerela jekh akale tikorendar kola verujinena ana mande te perel ano greh, po šukar ka ovel lese ine ki men te

ovel lese phandlo baro bar hem te ovel frdime ano more.

⁴³ Hem te to vas legari tut ano greh, čin le. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe sakatime nego te oven tut soduj vasta, a te dža ko pakao, ki jag savi nikad na mudarđola,

⁴⁴ [kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudarđola.]

⁴⁵ Te to pro legari tut ko greh, čin le. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe sakatime nego te oven tut soduj pre, a te ove frdime ano pakao,

⁴⁶ [kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudarđola.]

⁴⁷ Te ti jakh legari tut ko greh, ikal la. Po šukari će te đerdine ko carstvo e Devlesoro jekha jakhaja nego te oven tut soduj jača, a te ove frdime ano pakao

⁴⁸ kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudarđola.

⁴⁹ Adalese so, svako ka ovel pročistime jagaja sar soi i žrtva pročistime loneja.

⁵⁰ Šukari o lon. Ali te našalđa plo londipe, soja ov ka londari pe? Nek ovel tumen lon ana tumende, hem oven ano mir jekh avereja!”

10

O Isus sikaj o rom hem i romni te na ačhaven pe
(Mt 19,1–12)

¹ I o Isus ikילו tari diz Kafarnaum, i dželo ko krajo e Judejakoro hem ki aver strana oti len Jordan. I palem alo koro leste but narodo, a ov lelja te sikaj len, sar so uvek ćerela ine.

² I ale nakoro leste nesave fariseja mangindoj te iskušinen le, i puće le: “Tromal li o rom te ačaj pe romnja?”

³ A ov pućlja len: “So naredinđa tumenđe o Mojsije?”

⁴ On phende: “O Mojsije muklja e manušese pe romnjaće te del lil oto rastaviba hem te ačaj la.”

⁵ A o Isus phenđa lende: “O Mojsije pisinđa tumenđe adaja naredba adalese so injen šerale.

⁶ Ali, ko anglunipe o Stvoritelj ‘ćerđa murše hem đuvlja’.

⁷ ‘Adalese o manuš ka ačaj pe dade hem pe daja hem ka ovel jekh pe romnjaja,

⁸ hem on duj ka oven jekh telo.’ Ađahar on nane više duj, nego jekh telo.

⁹ Adalese, o manuš te na rastavini okolen so o Devel ćerđa te oven jekh!”

¹⁰ Kad palem inele ano čher, o učenici puće le adalestar,

¹¹ a o Isus phenđa lende: “Svako kova ačaj pe romnja hem lela avera, ćerela preljuba premalo late.

¹² Hem te i romni ačaj pe rome hem lela avere, ćerela preljuba.”

O carstvo e Devlesoroj okolende kolai ponizna sar o čhavore
(Mt 19,13–15; Lk 18,15–17)

¹³ O manuša anena ine anglo Isus pumare čhavoren te čivel ple vasta upro lende, a o učenici braninde lende.

¹⁴ Kad o Isus dikhlja adava, holjanda hem phenđa lende: “Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lende, adalese so esavkenđe pripadini o carstvo e Devlesoro!

¹⁵ Čaće vaćerava tumenđe, ko na primini o carstvo e Devlesoro sar o čhavoro, nikad naka đerdini ano leste.”

¹⁶ Tegani zagrlinđa e čhavoren, čivđa ple vasta upro lende hem blagoslovinđa len.

Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro
(Mt 19,16–30; Lk 18,18–30)

¹⁷ Sar o Isus lela ine te džal ko drom, prastandilo nakoro leste jekh manuš, pelo ko kočija anglo leste hem pućlja le: “Učitelju šukareja, so valjani te ćerav te dobinav o večno dživdipe?”

¹⁸ A o Isus phenđa lese: “Sose vićineja man šukareja? Samoi jekh šukar – o Devel.

¹⁹ O naredbe džane: ‘Ma mudar!’, ‘Ma ćer preljuba!’, ‘Ma čor!’, ‘Ma svedočin hovavne!’, ‘Ma prevarin’, ‘Poštujin te dade hem te daja!’ ”

²⁰ A ov phenđa: “Sa adava ićerava pana taro tikoripe.”

²¹ O Isus dikhlja ano leste hem osetinđa mangipe olese, i phenđa lese: “Pana jekh ačhola tut te ćere: dža hem biknin sa so isi tut, a o pare de e čororende i ka ovel

tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande.”

²² A kad o terno manuš šunđa adava, rastužisalo hem dželo, adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

²³ O Isus dikhlja ano učenici hem phenđa lende: “Kobori pharo e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro!”

²⁴ A o učenici čudinde pe ko adava so phenđa.

A o Isus palem phenđa lende: “Mle čavoralen, kobori pharo te đerdini pe ko carstvo e Devlesoro!”

²⁵ Po lokhei e kamilaće te nakhel maškaro kan e suvjakoro nego e barvalese te đerdini ko carstvo e Devlesoro.”

²⁶ A o učenici po više čudinde pe, i lelje maškara pumende te pučen pe: “Ko onda šaj te ovel spasime?”

²⁷ O Isus dikhlja len šukar, i phenđa: “E manušenje adava nane moguće, ali na hem e Devlese. Adalese soi e Devlese sa moguće.”

²⁸ O Petar lelja te vaćeri lese: “Aće, amen sa ačhavđam te dža pala tute.”

²⁹ O Isus phenđa: “Čaće vaćerava tumende, svako kova ačhavđa plo čher, ili e phraljen, ili e phenjen, ili e daja, ili e dade, ili e čhaven, ili o njive zbog maje hem zbog o šukar lafi,

³⁰ akana, ano akava vreme, ka primini šel puti više: čhera, phraljen, phenjen, dajen, čhaven hem njive – uzalo adava ka ovel hem progonime – a ko sveto savo avela, ka primini o večno dživdipe.

³¹ Ali, but okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva.”

O Isus trito puti vaćeri ple meribnastar (Mt 20,17–19; Lk 18,31–34)

³² Kad lelje te džan dromeja nakoro Jerusalim, o Isus džala ine anglo lende. O učenici inele začudime so džala ko Jerusalim, a okolen so džana ine palo lende uklinđa i dar.

Tegani o Isus palem cidinđa ki strana e dešu duje apostolen, i lelja te vaćeri lende adalestar so ka ovel oleja:

³³ “Aće, đerdinaja ko Jerusalim. Adari man, e Čhave e manušesere, o manuša ka den ko šerutne sveštenici hem ko učitelja e Zakonestar, hem on ka osudinen man ko meriba. Tegani ka den man ko manuša kola nane Jevreja

³⁴ hem on ka maren muj mancar, ka čhungaren man, ka šibinen man hem ka mudaren man, a me palo trin dive ka uštav taro mule.”

Najbaroi okova kova kandela (Mt 20,20–28)

³⁵ Tegani uzalo Isus ale o Jakov hem o Jovan, e Zevedejesere čhave, hem phende lese: “Učitelju, mangaja te ćere amende so god ka roda tutar.”

³⁶ A ov pučlja len: “So mangena te ćerav tumende?”

³⁷ I on phende: “Muk amende, kad ka ove ani ti slava, te beša ko počasna thana uzala tute – jekh oti desno strana, a o dujto oti levo.”

³⁸ A o Isus phenđa lende: “Na džanen so rodena. Šaj li te pijen tari čaša savatar me pijava ili te krstinen tumen krstibnaja saveja me krstinava man?”

³⁹ A on phende lese: “Šaj.”

Tegani o Isus phenđa: “Oja, ka patinen ađahar so ka pijen tari mli čaša hem so ka krstinen tumen krstibnaja saveja me krstinava man,

⁴⁰ ali nane mlo te vaćerav ko ka bešel maje oti desno ili oti levo strana. Adalai thana okolende kolendei spremime.”

⁴¹ Kad šunde adava avera deš apostolja, holjande upro Jakov hem upro Jovan.

⁴² Tegani o Isus vičinđa len kora peste hem phenđa: “Džanen da okola kola pes dikhena sar vladaren avere nacijengere, gospodarinena olencar, hem lengere bare manuša vladinena upro lende.

⁴³ Ali, ma te ovel ađahar maškar tumende. Nego, ko mangela te ovel baro maškar tumende, nek ovel tumende sluga.

⁴⁴ Ko mangela te ovel prvo maškar tumende, nek ovel sarijenđe robo.

⁴⁵ Adalese so ni o Čhavo e manušesoro na alo te kanden le, nego te kandel hem te del plo dživdipe sar otkup butende.”

O Isus sasljari e korore prosjako ano Jerihon

(Mt 20,29–34; Lk 18,35–43)

⁴⁶ I ađahar resle ani diz Jerihon. I sar o Isus ple učenikonencar hem bute narodoja ikljola ine taro Jerihon, uzalo drom bešela ine o kororo, o Vartimej (so značini “čhavo e Timejesoro”) hem prosini.

⁴⁷ Kad šunđa so nakhela o Isus o Nazarećanin, vičinda: “Isuse, čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!”

⁴⁸ But džene vičinde upro lese te traini, ali ov po zorale vičinda: “Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!”

⁴⁹ O Isus terdino hem phenđa: “Vičinen le.”

I on vičinde e korore vačerindoj: “Ma dara! Ušti, o Isus vičini tut!”

⁵⁰ A ov frdiŋđa pestar plo ogrtači, ripiŋđa ko pre hem alo koro Isus.

⁵¹ I o Isus pučlja le: “So mangeja te ćerav će?”

A o kororo phenđa: “Učitelju, mangava te dikhav.”

⁵² A o Isus phenđa lese: “Dža. Ti vera sasljarđa tut.”

I o manuš otojekhvar dikhlja hem lelja te džal dromeja palo Isus.

11

O manuša ano Jerusalem dena čast e Isuses sar carose

(Mt 21,1–11; Lk 19,28–40; Jn 12,12–19)

¹ Kad o Isus hem lesere učenici ale paše uzali diz Jerusalem hem resle uzalo gava Vitfaga hem Vitanija ki e Maslinakiri gora, bičhalđa anglal duje učenikonen,

² vačerindoj lende: “Džan ko adava gav savoi angla tumende. I so ka đerdinen, ka arakhen phandle terne here upro saveste pana nijekh manuš na beštino. Phraven le hem anen le akari.

³ Te neko pučlja tumen: ‘Sose ćerena adava?’, phenen lese: ‘E Gospodese valjani, ali sigate ka irini le palal.’”

⁴ I on dzele hem arakhle e terne here phandle ko udar, avri ko drom, i phravde le.

⁵ A nesave manuša kola terdine adari pučle len: “Sose phravena e terne here?”

⁶ On phende lende ađahar sar so o Isus sikavđa len, i o manuša mukle len.

⁷ I ande e terne here anglo Isus. Čhivde pumare fostanja upro her, i o Isus beštino upro leste.

⁸ But manuša buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste, a nesave manuša buljarena ine o granke save čhinde ko polje.

⁹ O manuša kola dzele anglo leste hem palo leste vičinenena ine:

“ ‘Hosana!

Blagoslovimej okova kova avela ano anav e Gospodesoro!’

¹⁰ Blagoslovimej o carstvo amare pradadesoro e Davidesoro, savo avela!
‘Hosana e Devlese ko učipe!’ ”

¹¹ I o Isus đerdinđa ano Jerusalem, i dželo ko Hram hem sa dikhlja uzala peste. Ali, adalese so već lelja te perel i rat, lelja te džal ple dešu duje apostolencar ki Vitanija.

O Isus prokletini e smokvakere kašte

(Mt 21,18–19)

¹² Tejsato dive, kad iklile tari Vitanija, o Isus bokhalilo.

¹³ I odural dikhlja e smokvakere kašte savoi pherdo listija, i dželo nakoro leste sar te arakhi nešto upro leste. Ali, kad alo đi o kaš, na arakhlja upro leste ništa sem listija, adalese so na inele vreme zako bijandipe e smokvakoro.

¹⁴ Tegani phenđa e kaštese: “Nikad više o manuša te na han to plod!”

A adava šunde hem lesere učenici.

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram

(Mt 21,12–17; Lk 19,45–48; Jn 2,13–22)

¹⁵ Kad resle ko Jerusalem, o Isus đerdinđa ano boro e Hramesoro hem lelja te ispudini adathar okolen so biknena hem so činena hem peravđa o astalja okolengere so menjinena o pare hem o klupe okolengere so biknena goluben.

¹⁶ Nikase na muklja maškaro boro e Hramesoro te akhari bilo so zako bikniba.

¹⁷ I lelja te sikaj len, vačerindoj: "Nane li pisime ano Sveto lil: 'O čher mlo ka vičini pe čher zaki molitva zako sa o nacije'? A tumen čerđen olestar 'than kote čedena pe o čora!'"

¹⁸ Kad šunde adava o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar, lelje te roden sar te čeren o Isus te ovel mudardo, adalese so darandile olestar so sa o narodo divinda pe lesere sikavibnaja.

¹⁹ Kad peli i rat, o Isus hem lesere učenici iklile tari diz.

Prekali šuki smokva, o Isus sikaj e učenikonen te ovel len vera (Mt 21,20–22)

²⁰ A sabale, sar nakhena ine o Isus hem lesere učenici, dikhle so okova kaš e smokvakoro taro koreno šučilo.

²¹ O Petar setinda pe hem phenda e Isuses: "Učitelju, dikh! Šučilo o kaš e smokvakoro save prokletinda!"

²² O Isus phenda lende: "Nek ovel tumen vera ano Devel!"

²³ Čače vačerava tumende, te neko vačeri akala gorače: 'Ikal tut hem frde tut ano more!', a na sumnjini ano plo vilo, nego verujini da ka ovel adahar sar so vačeri, ka ovel lese adava.

²⁴ Adalese vačerava tumende: zako sa so molinena hem so rodена, verujinen da ka priminen, i ka ovel tumende adava.

²⁵ Hem kad terđovena te molinen tumen, oprostinen te isi tumen nešto protiv nekaste, te šaj hem tumaro Dad, kovai ano nebo, te oprostini tumare grehija."

²⁶ [Ali, tumen te na oprostinda, ni tumende tumaro Dad, kovai ano nebo, naka oprostini tumare grehija.]

E Jevrejengere vođe na verujinena da o Devel dinda autoritet e Isuse (Mt 21,23–27; Lk 20,1–8)

²⁷ I palem o Isus hem lesere učenici ale ano Jerusalim.

Sar o Isus nakhela ine maškaro boro e Hramesoro, ale koro leste o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine

²⁸ hem pučle le: "Kotar tuće autoritet te čere akava? Ko dinda tut pravo?"

²⁹ O Isus phenda lende: "Hem me tumen ka pučav nešto, i te phenden maje,

hem me tumende ka phenav kotar maje pravo te čerav akava.

³⁰ Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuša? Phenen maje."

³¹ I on raspravinde pe maškara pumende vačerindoj: "Te phendam 'o Devel kovai ano nebo', ov ka pučel amen sose onda na verujindam lese.

³² A te phena 'o manuša...?'" Ali darandile e narodostar, adalese so sare dikhle e Jovane sar čačikane proroko.

³³ Adalese phende e Isuses: "Na džanaja."

I ov phenda lende: "Ni me onda naka phenav tumende kotar maje pravo akava te čerav."

12

I priča oto bišukar vinogradarija (Mt 21,33–46; Lk 20,9–19)

¹ Tegani o Isus lelja te vačeri lende ano priče, sar soi akaja: "Nesavo manuš sadinda vinograd, ogradinda le, handlja ano leste than zako pritiskiba i drakh hem vazdinda e stražakiri kula. Tegani iznajminda le nesave vinogradarende hem dželo ki aver phuv.

² I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalđa e sluga koro vinogradarija te šaj lel plo deo oto bijandipe e drakhakoro.

³ Ali o vinogradarija dolinde le, marde le hem bičhalde le palal čuče vastencar.

⁴ Ov palem bičhalđa lende avere sluga, a on pharavde lesoro šero hem lađarde le.

⁵ Bičhalđa lende hem e tritone sluga, ali ole mudarde. Hem pana buten bičhalđa lende, a o vinogradarija jekhen marde, a averen mudarde.

⁶ Ačhilo lese samo pana jekh: lesoro volime čhavo. Ko kraj bičhalđa hem ole, vačerindoj: 'Mle čhave ka pošujinen.'

⁷ Ali o vinogradarija vačerde maškar pumende: 'Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem amende te ačhol o nasledstvo.'

⁸ I dolinde le, mudarde le hem frdinde le avri taro vinograd.

⁹ So mislinena, so ka čerel o gospodari e vinogradesoro? Ka avel hem ka mudari

adale vinogradaren, a o vinograd ka iznajmini averendë.

¹⁰ Na čitinden li akava ano Sveto lil:

‘O bar savo odbacinde o zidarija ulo najbitno bar e čheresoro.

¹¹ Adava o Gospod ćerđa hem adava ćerela amen te ova zadivime?’”

¹² A e jevrejengere vođe dikhena ine sar te dolen e Isuse, adalese so džande da vaćerđa adaja priča protiv olende, ali darandile e narodostar. Adalese ačhavde le hem dže.

O fariseja hem o irodovci našti te dolen e Isuse ko bišukar lafi

(Mt 22,15–22; Lk 20,20–26)

¹³ I e jevrejengere vođe bičhalde koro Isus nesave farisejen hem e manušen kola podržinena e Irode te dolen e Isuse ko bišukar lafi.

¹⁴ On ale koro leste hem phende: “Učitelju, džanaja da vaćereja o čačipe hem na icereja nikasiri strana, adalese so na dikheja koi kova, nego čačimase sikaveja o drom e Devlesoro. Vaćer amende so mislineja? Valjani li amen o Jevreja te da o porez e rimesere carose ili na? Te platina ili na?”

¹⁵ A o Isus džanda soi on dujemujengere manuša, i phenda lenđe: “Sose iskušinena man? Anen maje te dikhav i kovanica savaja platinena o porez.”

¹⁶ On dinde le denari, a ov pučlja len: “Kasiri slika hem kasoro i anav ki kovanica?”

A on phende: “E carosoro.”

¹⁷ Tegani o Isus phenda lenđe: “Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese.”

I on inele but zadivime lesere vaćeribnaja.

O sadukeja pučena e Isuse kako uštiba taro mule

(Mt 22,23–33; Lk 20,27–40)

¹⁸ Tegani ale koro Isus hem nesave sadukeja, kola vaćerena da nane uštiba taro mule, i pučle e Isuse:

¹⁹ “Učitelju, o Mojsije pisinda amende so te ćerel o manuš te mulo lesoro phral

kova pala peste ačhavđa romnja bizo čhave. Adava manuš valjani te lel ple phralesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro.

²⁰ Inele ešta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven.

²¹ O dujto phral lelja ple phralesere romnja, ali hem ov mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven. Ađahar ulo hem e tritoneja.

²² I nijekh oto ešta phralja na ačhavđa pala peste čhaven. Ko kraj muli hem i romni.

²³ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uštel pe taro mule, a inele dindi ko sa o ešta phralja?”

²⁴ O Isus phenda lenđe: “Injen hovavde, adalese so na haljovena ni o Sveto lil ni e Devlesoro zoralipe.

²⁵ Adalese so, kad ka ušten taro mule, o manuša ni ka len pe ni ka den pe, nego ka oven sar o anđelja ano nebo.

²⁶ A kako uštiba taro mule, na čitinden li ano Lil e Mojsijasoro kote pisini oto grmo savo ine thabljola, kad o Devel phenda e Mojsijase: ‘Me injum o Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro’ kola mule odavno?

²⁷ A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro. But hovavdiljen.”

O najbare naredbei te volini pe e Devle hem e pašutne

(Mt 22,34–40; Lk 10,25–28)

²⁸ Tegani alo jekh učitelj e Zakonestar, kova šunda lengiri rasprava. Dikhlja so o Isus šukar phenda lenđe, i pučlja le: “Oto sa o naredbe, savi najbari?”

²⁹ O Isus phenda: “Akajai najbari: ‘Šun, Izraele! O Gospod, amaro Devel, samoi ov Gospod!’

³⁰ Volin e Gospode te Devle, sa te vileja, sa te dušaja, sa te godaja hem sa te zoralipnaja.’

³¹ A i dujtoi: ‘Volin te pašutne sar korkore tut.’ Nane po bare naredbe akalendar.”

³² O učitelj e Zakonestar phenda: “Šukar phendan, učitelju. U pravu injan kad

pheneja dai samo ov Gospod hem da nane avera sem leste.

³³ Te volini pe ole taro sa o vilo, tari sa i godi hem taro sa o zoralipe, hem te volini pe e pašutne sar korkore pes po bitnoi taro sa o žrtve paljenice hem taro avera žrtve.”

³⁴ I dikhindoj so šukar vaćeri, o Isus phenda lese: “Na injan dur taro carstvo e Devlesoro.”

I nijekh više na tromandilo te pućel le nešto.

O Hrist po baroi e carostar e Davidestar (Mt 22,41–46; Lk 20,41–44)

³⁵ Sar sikaj ine e manušen ano Hram, o Isus pućlja: “Sar šaj o učitelja e Zakonestar te vaćeren dai o Hrist samo e Davidesoro čhavo?”

³⁶ Korkoro o David, ano Sveto Duho, phenda:

‘O Gospod phenda mle Gospodese:
Beš ko počasno than, oti mli desno strana,
đikote na pašjarava te neprijatelj
talo te pre!’

³⁷ Korkoro o David vićini le ‘Gospode’. Sar šaj onda o Hrist te ovel samo lesoro čhavo?” A but džene oduševime šunena le ine.

O Isus upozorini ple ućenikonen upro učitelja e Zakonestar (Mt 23,1–36; Lk 20,45–47)

³⁸ I sar sikaj len ine, o Isus phenda: “Arakhen tumen e učiteljendar e Zakonestar! On volinena te phiren urjavde ano skupa fostanja, hem te pozdravinen len o manuša ko trgija.

³⁹ Volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem ko najšukar thana ko gozbe.

⁴⁰ Hana o imanje e udovicengoro hem ćerena pe dai pobožna ađahar so molinena bare molitve. On ka oven po zorale kaznime nego avera manuša.”

I ćorori udovica dela sa so isi la (Lk 21,1–4)

⁴¹ I o Isus beštino uzali e hramesiri kutija zako ćediba hem lelja te dikhel sar o manuša ćhivena ano late pare. I but barvale manuša ćhivde but pare.

⁴² Ali hem jekh ćorori udovica hem ćhivđa samo duj najćikore kovanice, save but hari vredinde.

⁴³ Tegani o Isus vićinđa kora peste ple ućenikonen hem phenda lende: “Ćaće vaćerava tumende, akaja ćorori udovica ćhivđa više sarijendar kola ćhivde pare ani kutija zako ćediba.

⁴⁴ Adalese so sare on dinde oto bućeri so isi len, a oj, kojai ćorori, dinđa sa so inola zako živiba.”

13

O Hram ka ovel peravdo hem o znakija oto bare nevolje (Mt 24,1–25; Lk 21,5–24)

¹ Sar o Isus ikljola ine taro Hram, jekh lesere ućenikonendar phenda lese: “Ućitelju, dikh! Soi bare bara hem soi šuže graćevine!”

² A o Isus phenda lese: “Dikheja li akala bare graćevine? Olendar naka aćhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo.”

³ I sar o Isus bešela ine ki e Maslinakiri gora, kotar šaj te dikhel pe o Hram, o Petar, o Jakov, o Jovan hem o Andreja inele korkore oleja hem puće le:

⁴ “Vaćer amende, kad adava ka ovel hem savo ka ovel o znako da sa adava ka pherđol?”

⁵ I o Isus lelja te vaćeri lende: “Dikhen te na oven hovavde nekastar.

⁶ But džene ka aven ano mlo anav vaćerindoj: ‘Me injum o Hrist’ hem buten ka hovaven.

⁷ A kad šunena da ovena mariba hem da vaćeri pe e maribnastar, ma te daran. Adalese so prvo adava valjani te ovel, ali adava pana nane kraj.

⁸ Adalese so ka ućtel jekh nacija upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo. Ko but thana ka oven zemljotresija, hem ka ovel bokhalipe. Adavai samo o anglunipe e bijandipnasere mukengoro.

⁹ A tumen arakhen tumen! Ka legaren tumen ko sudo hem ka maren tumen ano sinagoge. Ka terđoven anglo vladarija hem anglo carija adalese so injen mle ućenici. Adava ka ovel te šaj svedoćinen lende mandar.

¹⁰ O Šukar lafi najangle valjani te vačeri pe sa e nacijende.

¹¹ A kad ka dolen tumen te legaren tumen ko sudo, ma angleder brininen tumen so valjani te vačeren, nego tegani ka del pe tumende so te vačeren. Adalese so naka vačeren tumen, nego o Sveto Duho.

¹² O phral e phrale ka del te mudaren le, a o dad e čhave. O čhave ka ušten upro pumare dada hem daja hem ka čeren lende te oven mudarde.

¹³ Sare ka mrzinen tumen adalese so injen mle učenici. Ali kova ačhola verno di o kraj, ka ovel spasime.

¹⁴ A kad ka dikhen da o 'gadost savo anela uništenje' terđola adari kaj nane lesoro than (ko akava čitini, nek haljol), tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore.

¹⁵ Ko ka ovel upro čher, ma te huljel te đerdini te lel nešto taro čher!

¹⁶ Ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere te lel plo fostani!

¹⁷ Pharo ka ovel e khamnjende hem okolende kola dena čuči ko adala dive!

¹⁸ Molinen tumen o našiba te na ovel ko jevend,

¹⁹ adalese so adala dive ka ovel bari nevolja savi na inele taro anglunipe, kad o Devel čerđa i phuv, di akana, ni nikad palo adava naka ovel.

²⁰ I te na skratini ine o Gospod o broj adale divengoro, sare ka meren ine. Ali zbog o birime kolen o Devel birinda, odlučinda te skratini adala dive.

²¹ Te phenda tumende neko tegani: 'Ače akatei o Hrist', ili 'Eče adari', ma verujinen.

²² Adalese so ka ikljoven hovavne hristija hem hovavne proroci hem ka čeren znakija hem čudesija sar, te šaj ine, te hovaven hem e Devlesere birimen.

²³ A tumen arakhen tumen! Sa vačerđum tumende angleder o vreme."

O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba

(Mt 24,29–35; Lk 21,25–33)

²⁴ "A ko adala dive, palo adala nevolje,

'o kham ka kaljol
hem o masek naka sijajini,

²⁵ o čerenja ka peren taro nebo
hem o zoralipa e nebosere ka oven
potresime'.

²⁶ Tegani o manuša ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar avava upro oblaci ano baro zoralipe hem ani slava.

²⁷ Hem tegani ka bičhalav mle andelen te čeden mle birimen taro sa o štar strane e phuvjakere, taro krajo e phuvjakoro di o krajo e nebosoro.

²⁸ A oti smokva sikljojen akava: Kad lakere granke zretonena hem ikljona listija upro lende, džanena dai paše o linaj.

²⁹ Ađahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai adava vreme paše, dai anglo udar.

³⁰ Čače vačerava tumende, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

³¹ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen."

Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba (Mt 24,36–44)

³² "A niko na džanel adava dive ili adava sati kad adava ka ovel. Na džanen ni o anđelja ko nebo ni o Čavo. Džanel samo o Dad.

³³ Džangale pazinen, adalese so na džanen kad adava vreme ka avel.

³⁴ Adavai sar kad jekh manuš lela te džal ko drom: ačaj o čher, dela autoritet e slugende hem svakonese dela te čeren lesiri buti, a e stražarese naredini džangale te pazini.

³⁵ Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen kad o gospodari e čheresoro ka avel – angli rat, ki ekvaš i rat, anglo disljojba kad o bašne đilabena ili sabale –

³⁶ te na avel otojekhvar hem te arakhel tumen sar sovena.

³⁷ A adava so phenava tumende, phenava sarijende: džangale pazinen!"

14

E jevrejengere vođe dogovorinena pe te mudaren e Isuse

(Mt 26,1–5; Lk 22,1–2; Jn 11,47–53)

¹ Inele pana duj dive di i Pasha hem o Prazniko e bikvascone marengoro. O

šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar rodona ine ko hovavne te dolen e Isuse sar te čeren te ovel mudardo.

² Ali phende: "Naka čera adava kako vreme e praznikosoro, te na pobunini pe o narodo."

O Isus pomazime ani Vitaniya (Mt 26,6–13; Jn 12,1–8)

³ A o Isus inele ano gav Vitaniya, ano čher e Simonesoro e Gubavcosoro. I sar inele uzalo astali, ali koro leste jekh đuvli e čareja, savo inele čerdo oto šužo bar, ano savo inele skupo mirisno ulje oto čisto nard, i phaglja o bokali hem čorda o ulje upro lesoro šero.

⁴ I nesave manuša kola inele adari lelje te holjanen, vačerindoj jekh averese: "Sose ađahar bespotrebno čorela pe o skupo miris?"

⁵ Adava ulje šaj ine te biknel pe zaki jekhe beršesiri plata, i o pare te den pe e čororende."

I holjame vičinde upro late.

⁶ Ali o Isus phenda: "Muken la! Sose uznemirinena la? Oj čerđa maje šukaripe.

⁷ Adalese so, o čorore manuša uvek ka oven uzala tumende hem šaj te pomožinen lende kad god mangena, a me naka ovav uvek tumencar.

⁸ Oj čerđa so šaj ine. Angleder makhlja mlo telo, te pripremini man kako paruniba.

⁹ Čače vačerava tumende, kaj god, ki sa i phuv, ka vačeri pe o šukar lafi, ka vačeri pe hem akalestar so oj čerđa, sar setiba olatar."

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse (Mt 26,14–16; Lk 22,3–6)

¹⁰ Tegani o Juda Iskariot, jekh oto dešu duj apostolja, dželo koro šerutne sveštenici te dogovorini pe olencar te izdajini lende e Isuse.

¹¹ A on, kad šunde adava, ule radosna hem dinde lese pumaro lafi da ka den le pare, i ov lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse.

O Isus bičhali duje učenikonen ko Jerusolim te pripreminen i Pasha (Mt 26,17–19; Lk 22,7–13)

¹² Ko prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro, kad činela pe bakrore zaki Pasha, o učenici pučle e Isuse: "Kaj mangeja te dža te čera će te ha e pashakoro hajba?"

¹³ I o Isus bičhalđa dujen ple učenikonendar vačerindoj lende: "Džan ki diz hem adari ka resel tumen jekh manuš kova akhari pani ano khoro. Džan palo leste.

¹⁴ Ko čher ko savo ka đerdini roden e domačine hem vačeren lese: 'O učitelj pučela ki savi soba šaj te hal e pashakoro hajba ple učenikonencar?'

¹⁵ I ov ka mothoj tumende i bari upruni soba savi već pripremime. Adari čeren amende kako hajba."

¹⁶ I o učenici džeze ki diz hem arakhle sa ađahar sar so phenda lende o Isus, i adari čerde kako hajba e pashakoro.

O Isus džanel so o Juda ka izdajini le (Mt 26,20–25; Lk 22,21–23; Jn 13,21–30)

¹⁷ Kad peli i rat, o Isus dželo adari ple dešu duje apostolencar.

¹⁸ I sar hana ine uzalo astali, o Isus phenda lende: "Čače vačerava tumende, jekh tumendar, kova akana hala mancar, ka izdajini man!"

¹⁹ On but rastužisale, i lelje jekh palo avereste te pučen le: "Te na injum me adava?"

²⁰ A ov phenda lende: "Adavai jekh tumendar, e dešu duje apostolendar, kova mancar macini o maro ano čaro.

²¹ Adalese so, me, o Čavo e manušesoro, valjani te merav sar so pisini ano Sveto lil, ali jao okole manušese kova ka izdajini man! Po šukar ka ovel lese ine te na ovel ine bijando!"

O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar (Mt 26,26–30; Lk 22,15–20; 1. Kor 11,23–25)

²² Sar hana ine, o Isus lelja o maro, zahvalinda e Devlese hem phaglja le, i dinda le e apostolende, vačerindoj: "Len! Akavai mlo telo."

²³ Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinda e Devlese hem dinda la olende, i sare pile olatar.

²⁴ I phenda lende: "Akavai mlo rat, o rat oto savez, savo chorela pe butende."

²⁵ Čače vačerava tumende: naka pijav više mol sa di o dive kad ka pijav i nevi mol ano carstvo e Devlesoro."

²⁶ Tegani dilabde psalmija, i dzele ki e Maslinakiri gora.

O Isus džanel so o Petar hem o avera učenici ka ačhaven le
(Mt 26,31–35; Lk 22,31–34; Jn 13,36–38)

²⁷ I o Isus phenda lende: "Sare ka ačhaven man, adalese soi pisime ano Sveto lil:

'Ka mudarav e pastire,
hem o bakre ka našen.'

²⁸ Ali kad ka uštav taro mule, ka džav angla tumende ki Galileja."

²⁹ A o Petar phenda lese: "I sare te ačhavde tut, me naka ačhavav tut!"

³⁰ O Isus phenda lese: "Čače vačerava će, pana ki akaja rat, angleder so o bašno duj puti ka dilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

³¹ Ali o Petar po zorale vačeri ine: "Naka ćerav adava, čak hem te valjani te merav tuja!"

I adahar vačerde sa o učenici.

O Isus molini pe ani Getsimanija
(Mt 26,36–46; Lk 22,39–46)

³² Tegani dzele ko than vičime Getsimanija.

I o Isus phenda ple učenikonende: "Bešen akate đikote me molinav man!"

³³ Peja lelja e Petre, e Jakove hem e Jovane.

Uklinda le baro nemir hem pharipe,

³⁴ i phenda lende: "Edobor injum žalosno da mlo vilo ka pharjol! Ačhoven akate hem džangale pazinen."

³⁵ I dželo hari po dur, pelo mujeja di phuv hem molinda pe e Devlese, te šaj, te cidel lestar o pharo vreme savo adžiceri le.

³⁶ Phenda: "Abba! Dade! Tu sa šaj. Cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli."

³⁷ Tegani irinda pe koro učenici hem arakhlja len sar sovena, i phenda e

Petrese: "Simone, tu li soveja? Našti li ine nijekh sati džangale te pazine?"

³⁸ Džangale pazinen hem molinen tumen te na peren ko iskušenje. O duho mangela te ćerel okova soi šukar, ali o teloi bizoralo."

³⁹ I palem dželo hem molinda pe, vačeringoj ista lafija.

⁴⁰ I palem, kad irinda pe, arakhlja len sar sovena adalese so phandljona ine lengere jača, i na džande so te phenen lese.

⁴¹ Kad o trito puti irinda pe, phenda lende: "Pana li sovena hem odmorinena? Šukari više! Alo o sati! Aće, me, o Čavo e manušesoro, ka ovav dindo ko vasta e grešnikonengere."

⁴² Ušten! Hajde! Aće mlo izdajniko avela."

O Isus izdajime hem dolime
(Mt 26,47–56; Lk 22,47–53; Jn 18,3–12)

⁴³ I sar pana o Isus vačeri ine adava, reslo o Juda, jekh e dešu duje apostolendar, hem oleja, e maćencar hem e kaštencar, but manuša kolen bičhalde o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine.

⁴⁴ A o Juda, lesoro izdajniko, pana angleder dinda len znako vačeringoj: "Kas ka čumudinav – ovi adava. Ole dolen hem legaren le tali straža."

⁴⁵ I so alo di o Isus, phenda: "Učitelju", hem čumudinda le ki čam.

⁴⁶ Tegani o manuša dolinde le hem phandle le.

⁴⁷ A jekh okolendar, kola inele adari uzalo Isus, ikalđa o mači, hem khuvđa oleja e prvosveštenikosere sluga hem činda lesoro kan.

⁴⁸ O Isus phenda lende: "Maćencar hem kaštencar aljen pala mande te dolen man, sar palo pobunjeniko."

⁴⁹ Divencar injumle tumencar ano Hram hem sikavđum e narodo, ali na dolinda man. Ali adahar ulo sar te pherdol okova soi mandar pisime ano Sveto lil."

⁵⁰ Tegani sa o učenici ačhavde le hem našle.

⁵¹ A palo leste džala ine jekh terno čavo, učardo skupone čaršaveja upro nango telo. Hem ole dolinde,

⁵² ali ov tegani muklja o čaršavi hem nango našlo olendar.

E verakere hem e narodosere vođe rodena krivica upro Isus

(Mt 26,57–68; Lk 22,54–56, 63–71; Jn 18,13–14, 19–24)

⁵³ I legarde e Isuse koro prvosvešteniko, i čedinde pe sa o šerutne sveštenici, o starešine hem o učitelja e Zakonestar.

⁵⁴ A o Petar odural džala ine palo Isus sa di ko boro e prvosveštenikosoro, i adari bešlo e slugencar hem tačola ine uzali jag.

⁵⁵ A o šerutne sveštenici hem sa o sabor rodena ine nesavo svedočiba protiv o Isus sar te šaj čeren te ovel mudardo, ali naši ine te arakhen le.

⁵⁶ A but džene svedočinena ine hovavne protiv oleste, ali lengoro vačeriba na inele sar jekh.

⁵⁷ Tegani nesave svedoci uštine, i hovavne svedočinde protiv oleste vačerindoj:

⁵⁸ “Šundam le sar vačeri: ‘Ka peravav akava Hram savoi čerdo e manušengere vastencar, hem zako trin dive ka vazdav aver, savo naka ovel čerdo e manušengere vastencar.’”

⁵⁹ Ali ni adava lengoro vačeriba na inele sar jekh.

⁶⁰ Tegani o prvosvešteniko uštino, terdino ko maškar, hem pučlja e Isuse: “Tut li nane so te phene ko akava so vačerde protiv tute?”

⁶¹ A o Isus trainđa hem ništa na vačerđa.

Tegani o prvosvešteniko pučlja le: “Tu li injan o Hrist, o Čhavo e Blagoslovime Devlesoro?”

⁶² O Isus phenđa: “Oja, me injum. Hem ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar bešava ko počasno than, oti desno strana e Najzorage Devlesiri hem sar avava upro oblaci e nebosere.”

⁶³ Ko adava o prvosvešteniko pharavđa ple šeja oti holi hem phenđa: “Na valjani amende više svedoci!”

⁶⁴ Šunden sar hulinda upro Devel! So mislinena?”

I sarijengiri osuda inele da zaslužini te merel.

⁶⁵ Tegani nesave lelje te čhungaren le, te učaren lesere jača hem te khuven le dumukhencar, vačerindoj lese: “Prorokujin ko khuvđa tut!”

Palo adava o sluge lelje e Isuse hem khuvena le ine šamarke.

O Petar odreknini pe e Isusestar

(Mt 26,69–75; Lk 22,56–62; Jn 18,15–18, 25–27)

⁶⁶ I sar o Petar inele tele ano boro, adari ali jekh sluškinja e prvosveštenikosiri.

⁶⁷ Oj dikhlja e Petre sar tačola uzali jag, i po šukar dikhlja ano leste hem phenđa: “Hem tu injanle adale Nazarećanineja, e Isuseja!”

⁶⁸ A o Petar hovavđa vačerindoj: “Ni džanava, ni haljovava sostar vačereja!” I dželo nakori kapija e borosiri. A o bašno đilabđa.

⁶⁹ Okoja sluškinja palem dikhlja le, i lelja te vačeri okolende kola terđona ine adari: “Akavai manuš jekh olendar!”

⁷⁰ A o Petar palem hovavđa da nane.

Na nakhlo but palo adava, okola kola terđona ine adari phende e Petrese: “Tu čače injan jekh olendar, adalese so hem tu injan Galilejco!”

⁷¹ A ov lelja te vičini prokletstvija upra peste hem te hal pe sovli: “Na pendžarava adale manuše kastar vačerenala!”

⁷² I odmah, palo dujto puti, o bašno đilabđa. Tegani o Petar setinda pe e lafendar save o Isus phenđa lese: “Angleder so o bašno duj puti ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man.” I lelja zorale te rovel.

15

E jevrejengere vođe tužinena e Isuse ko Pilat

(Mt 27,1–2, 11–14; Lk 23,1–5; Jn 18,28–38)

¹ Odmah sabale, o šerutne sveštenici, o starešine hem o učitelja e Zakonestar hem sa o sabor ande odluka, i phandle e Isuse, legarde le hem dinde le ko Pilat.

² I o Pilat pučlja le: “Tu li injan o caro e Jevrejengoro?”

A o Isus phenđa: “Ađahari sar so pheneja.”

³ A o šerutne sveštenici lelje te tužinen le kako but so.

⁴ Tegani o Pilat palem pučlja le: "Tut li nane so te phene ko adava? Dikheja li kako so tut sa tužinena?"

⁵ Ali o Isus ništa na phenda, i o Pilat but začudinda pe.

*O Pilat čerela e narodosiri volja ađahar so osudini e Isuse ko meriba
(Mt 27,15–26; Lk 23,13–25; Jn 18,39–19,16)*

⁶ A o Pilat ko prazniko Pasha mukela ine e narodose jekhe phandle Jevrejco kole on mangle.

⁷ Tegani ano phandlipe, e pobunjenikonencar kola mudarde ani pobuna, inele hem o manuš vičime Varava.

⁸ O narodo alo, i lelja te rodel e Pilatestar, palo lesoro adeti, te mukel lende jekhe phandle.

⁹ A o Pilat pučlja len: "Mangena li te mukav tumende e jevrejengere caro?"

¹⁰ Adalese so džanda so o šerutne sveštenici e Isuse predinde tari zavist.

¹¹ Ali o šerutne sveštenici pherde e narodo te roden te mukel lende e Varava, umesto e Isuse.

¹² A o Pilat palem pučlja len: "A so mangena te čerav akaleja kole vičinen caro e jevrejengoro?"

¹³ A on vičinde: "Čhiv le ko krsto!"

¹⁴ A o Pilat pučlja len: "A savo bišukaripe čerda?"

Ali on pana po zorale vičinde: "Čhiv le ko krsto!"

¹⁵ I o Pilat, mangindoj te čerel e narodosiri volja, muklja lende e Varava, a e Isuse dinda ko vojnici te šibinen le hem palo adava te čhiven le ko krsto.

*O vojnici marena muj e Isuseja
(Mt 27,27–31; Jn 19,2–3)*

¹⁶ I o vojnici legarde e Isuse ki e Pilatesiri palata, ko Pretorijum, i čedinde sa i četa e vojnikonendar.

¹⁷ Urjavde le ano lolo ogrtači, čerde kruna oto kare hem čhivde lese ko šero,

¹⁸ i lelje te maren muj oleja vačerindoj: "Te ove sasto e jevrejengere carona!"

¹⁹ I khuvena le ine e trskaja ko šero, čhungarena le ine hem perena anglo leste ko kočija sar te čeren pe da slavinena le.

²⁰ I palo adava so marde muj oleja, huljavde lestar o lolo ogrtači, hem urjavde le lesere šeja, i legarde le avri te čhiven le ko krsto.

*E Isuse čhivena ko krsto
(Mt 27,32–44; Lk 23,26–43; Jn 19,17–19)*

²¹ A jekhe manuše, e Simone tari Kirinija, e Aleksandresere hem e Rufesere dade, kova nakhela ine adathar irindoj taro polje, terinde le te akhari e Isusesoro krsto.

²² I ande e Isuse ko than vičime Golgota – so značini "Kokalo e šeresoro."

²³ I kaninde le mol mešime e smirnaja zbog o dukha, ali ov na manglja te pijel.

²⁴ I kad čhivde le ko krsto, delinde maškara pumende lesere šeja ađahar so frdinde barbuti olende, te dikhen ko so ka lel.

²⁵ Kad čhivde le ko krsto, inele enja o sati sabale.

²⁶ Upreder lesoro šero terdino znako kote inele pisime lesiri krivica: O CARO E JEJREJENGORO .

²⁷ Oleja čhivde ko avera krstija hem duje pobunjenikonen, jekhe oti lesiri desno, a e dujtone oti lesiri levo strana.

²⁸ [Ađahar pherdilo okova so terdola ano Sveto lil: "Dikhle le sar jekhe zločinco."]

²⁹ A okola kola nakhena ine adale dromeja vrediñena le ine. Mrdinena ine šerencar, vačerindoj: "Ej, tu kova peraveja o Hram hem vazdeja le kako trin dive,

³⁰ spasin tut! Hulji taro krsto!"

³¹ Ađahar da marde muj oleja o šerutne sveštenici, zajedno e učiteljencar e Zakonestar, vačerindoj jekh averese: "Averen spasinda, a pes naši te spasin!"

³² Ovi o Hrist, o caro e Izraelesoro! Nek huljel akana taro krsto te dikha, i ka verujina ano leste."

A vrediñena le ine hem okola kola inele čhivde ko krsto oleja.

*E Isusesoro meriba
(Mt 27,45–56; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)*

³³ A ko ekvaš o dive, i tomina učarda sa i phuv hem ađahar inele trin saća.

³⁴ Ko trin o sati, o Isus vičinda oto sa o glaso: "Eloi, Eloi, lema sabahtani?" (so

značini: “Devla mleja, Devla mleja, sose ačhavđan man?”)

³⁵ Kad adava šunde nesave okolendar kola terđona ine adari, phende: “Dikh, vičini e Ilija.”

³⁶ A jekh olendar prastandilo hem čhivđa o sunđeri ani ušli mol, čhivđa le upri trska, hem dindā e Isusese te pijel, vačerindoj: “Adžiceren, te dikha ka avel li o Ilija te huljaj le!”

³⁷ A o Isus vičindā oto sa o glaso, i muklja pli duša.

³⁸ Tegani e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš, odupral natele.

³⁹ A kad o kapetani, kova terdino anglo Isus, dikhlja le sar mulo, phendā: “Čače akava manuš inele e Devlesoro Čhavo!”

⁴⁰ A adari inele hem nesave đuvlja kola sa adava dikhena ine odural. Maškar olende inele i Marija Magdalena, i Marija, e terne Jakovesiri hem e Josijasiri daj, hem i Saloma –

⁴¹ kola džana ine palo Isus kad inele ani Galileja hem kandena le ine, hem pana but avera đuvlja kola oleja ale ano Jerusolim.

E Isusesoro paruniba

(Mt 27,57–61; Lk 23,50–56; Jn 19,38–42)

⁴² Kad lelja te račol, adalese so inele Dive zako pripremiba – dive anglo savato,

⁴³ o Josif tari diz Arimateja, kova inele ugledno člano oto e jevrejengoro sabor, kova hem korkoro adžiceri ine o carstvo e Devlesoro, bizi dar đerdindā koro Pilat hem rodindā te den le o telo e Isusesoro.

⁴⁴ A o Pilat čudindā pe so o Isus već mulo, i terindā te vičinen koro leste e kapetane te pučel le čače li o Isus već mulo.

⁴⁵ Kad o kapetani phendā so čače o Isus mulo, o Pilat naredindā te den o telo e Isusesoro ko Josif.

⁴⁶ I o Josif čindā skupo čaršavi, huljavđa o telo e Isusesoro taro krsto, pačardā le čaršaveja hem čhivđa le ano grobo savo inele čerdo ani stena. Hem o udar e grobosoro phandlja e bare bareja.

* **16:8** Nesave purane rukopisija oto e Markosoro evanđelje završinena pe e oftone stihoja. Nekobor rukopisija isi len kratko završetak, a but rukopisija isi len po baro završetak hem nekobor rukopisija isi len soduj završeci (savei mothovde akate).

⁴⁷ A i Marija Magdalena hem i Marija e Josijasiri daj dikhena ine kaj čhivena lesoro telo.

16

E Isusesoro uštiba taro mule *(Mt 28,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)*

¹ Kad nakhlo o savato, i Marija Magdalena, i Marija e Jakovesiri daj, hem i Saloma činde mirisija sar te šaj džan hem te makhen e Isusesoro telo.

² I rano sabale ko prvo dive oto kurko, kad o kham iklilo, lelje te džan ko grobo.

³ Odrumal pučena pe ine: “Ko ka cidel amende o bar taro udar e grobosoro?”

⁴ Ali kad resle, dikhle so o bar već inele cidime. A adava inele čače baro bar.

⁵ Kad đerdinde ko grobo, dikhle jekhe terne manuše ano parne šeja sar bešela oti desno strana, i darandile.

⁶ A ov phendā lende: “Ma daran! Tumen rodēna e Isuse e Nazarećanine, kova inele čhivdo ko krsto. Ov uštino taro mule hem nane akate. Ače o than kaj pašljarde lesoro telo.

⁷ Nego, džan hem vačeren lesere učenikonende hem e Petrese: ‘Ov džala angla tumende ki Galileja. Adari ka dikhlen le, sar so angleder phendā tumende.’”

⁸ I o đuvlja iklile, i našle taro grobo, adalese so uklindā len i dar hem lelje te tresinen. I nikase ništa na vačerde, adalese so darandile.*

(Po kratko završetak oto Evandjelje e Markosoro)

[Ali na nakhlo but i on sa adava vačerde e Petrese hem avere učenikonende. Palo adava korkoro o Isus bičhalđa len taro istok đī ko zapad te vačeren o sveto hem o nepropadljivo lafi te šaj o manuša zauvek te oven spasime. Amen.]

(Po baro završetak oto Evandjelje e Markosoro)

O Isus mothoj pe e učenikonende *(Mt 28,9–10; Jn 20,11–18; Lk 24,13–35)*

⁹ [Rano sabale ko prvo dive oto kurko, kad o Isus uštino taro mule, najangle

mothovđa pe e Marijaće e Magdalenaće,
kolatar angleder ispudinđa ine eŧta
demonen.

¹⁰ Oj dželi hem vaćerđa adava okolende
kola inele oleja, a kola tugujinena ine
hem rovena.

¹¹ Kad on šunde dai o Isus dživdo hem
so oj dikhlja le, na verujinde laće.

¹² Palo adava o Isus, ko aver obličje,
mothovđa pe anglo duj džene olendar sar
džana ine ko jekh gav.

¹³ On pendžarde e Isuse hem irinde pe
te vaćeren adava averende, ali ni olende
na verujinde.

¹⁴ Palo adava, o Isus mothovđa pe
anglo dešujekh ućenici sar hana ine maro
zajedno. I ukorinđa len so na inolen vera
hem soi lengere vile steđime, adalese so
na verujinde okolende kola dikhle le palo
lesoro uštiba taro mule.

*O Isus vaćeri e ućenikonende so valjani te
ćeren hem legardola ko nebo
(Mt 28,16–20; Lk 24,36–53; Jn 20,19–23;
Delja 1,6–11)*

¹⁵ I phenđa lende: “Džan ko sa o sveto
hem propovedinen o Šukar lafi sarijende.

¹⁶ Ko poverujini hem krstini pe, ka ovel
spasime, a ko na poverujini, ka ovel
osudime.

¹⁷ A akala znakija ka pratinen okolen
kola verujinena: ano mlo anav ka
ispudinen e demonen; ka vaćeren ano
neve jezici;

¹⁸ te dolinde sapen vastencar, hem te
pile nešto otrovno, ništa naka ovel lende;
ka čhiven pumare vasta upro namborme
hem on ka sasljoven.”

¹⁹ Kad phenđa lende adava, o Gospod
Isus legardilo ko nebo, hem beštino ko
počasno than, oti desno strana e
Devlesiri.

²⁰ I o ućenici dže ko sa o thana te
propovedinen, a o Gospod pomožinđa
lende hem potvrdini ine o Lafi
znakonencar save pratinde le.]

O evandjelje e Lukasoro

Uvod

¹ Cenimeja Teofile, but džene lelje te pisinen oto dogadžaja save ule maškar amende.

² On pisinde ađahar sar so vačerde amende okola kola taro anglunipe dikhle adala dogadžaja hem kola inele sluge zako e Devlesoro lafi.

³ Ađahar hem me, palo adava so taro anglunipe šukar ispitujinđum sa adava, mangljum tuće sa palo redo te pisinav,

⁴ te šaj ove uverime dai čaće sa adava so injan sikavdo.

O anđeo phenela so ka bijandol o Jovan o Krstitelj

⁵ Kad o Irod inele caro ani Judeja, nesavo manuš palo anav Zaharija inele svešteniko e izraelconengoro, oto redo e Avijasoro. E Zaharijasiri romni da inele oto pleme e Aaronesoro. Lakoro anav inele Jelisaveta.

⁶ O Zaharija hem i Jelisaveta inele pravedna anglo Devel, adalese so živinde palo sa o naredbe hem o zakonja e Gospodesere.

⁷ Olen na ine čhave adalese so i Jelisaveta našti ine te ačhol khamni, a soduj džene već purandile.

⁸ Jekh dive kad e Zaharijasiri grupa oto sveštenici kandlja ano Hram, tegani hem o Zaharija ćerela ine pli buti sar svešteniko anglo Devel.

⁹ Ov, palo adeti e sveštenikonengoro, barbuteja inele izabirime te đerdini ko Hram e Gospodesoro hem te kadini.

¹⁰ Sar o Zaharija kadini ine ano Hram, sa edobor narodo molini pe ine avri.

¹¹ A ano Hram e Zaharijase mothovđa pe o anđeo e Gospodesoro, kova terdino ki desno strana oto žrtveniko kotar kadinda pe.

¹² Kad o Zaharija dikhlja le, uznemirinda pe hem but darandilo.

¹³ A o anđeo phenda lese: "Ma dara, Zaharija! O Devel šunđa ti molitva. Ti

romni i Jelisaveta ka bijani će čhave, i ka de le anav Jovan.

¹⁴ Ka ove but radosno zbog leste hem but džene ka radujinen pe so ov ka bijandol,

¹⁵ adalese so ka ovel baro manuš anglo Gospod. Nikad naka pijel mol hem ništa sostar šaj te mačol pe. Ka ovel pherdo e Svetone Duhoja pana pe dajaće ano vodi.

¹⁶ Bute Izraelconen ka irini anglo Gospod, anglo lengoro Devel.

¹⁷ Ka džal anglo Gospod sar glasniko ano duho hem ano zoralipe e prorokosoro e Ilijasoro. Ka mirini e daden lengere čhavencar hem okolen so na šunena ka irini nakori mudrost e pravednikonengiri. Ka pripremini e narodo te oven spremna zako e Gospodesoro aviba."

¹⁸ I o Zaharija pučlja e anđeo: "Sar me te džanav da čaće ka ovel adava so phendān? Me injum purano hem mli romni da beršali."

¹⁹ A o anđeo phenda lese: "Me injum o Gavriilo, o anđeo kova terđola anglo Devel. Ov bičhalđa man te vačerav tuja hem te anav će akava šukar lafi.

²⁰ I aće, ka ove laloro, naka šaj te vaćere sa đī o dive kad adava ka ovel, adalese so na verujinđan mle lafende save ka pherđoven ano pravo vreme."

²¹ Sar o anđeo vaćeri ine e Zaharijaja, o narodo kova adžićerđa avri čudinda pe so o Zaharija edobor ačhilo ano Hram.

²² A kad o Zaharija iklilo, našti ine te vaćeri olencar. Ćerela ine nesar te mothoj lende vastencar, ali ačhilo laloro. O manuša halile da ole ine vizija ano Hram.

²³ Kad pherdile o dive oti lesiri služba ano Hram, o Zaharija irinda pe čhere.

²⁴ Na nakhlo but, i lesiri romni i Jelisaveta ačhili khamni hem pandž masek na iklili avri taro čher. Phenda:

²⁵ "O Gospod ćerđa te šaj ačhovav khamni. Akana mothovđa maje pli milost hem cidinda mli lađ anglo manuša."

O anđeo phenela e Marijaće so ka bijani e Isuse

²⁶ Kad i Jelisaveta inele šofto masek khamni, o Devel bičhalđa ple anđeo e Gavriilo ki diz Nazaret ani regija Galileja.

²⁷ Adari valjanda te legari o lafi e Marijaće koja pana inele čhaj. Oj inele mangli e muršese palo anav Josif, kova inele oto pleme e carosoro e Davidesoro.

²⁸ Kad alo o anđeo, phenda e Marijaće: "Radujin tut! O Gospodi tuja! Ovi but milostivno premala tute!"

²⁹ A i Marija but uznemirinda pe zbog e anđeosere lafija, i pučlja pe so šaj te značini adava pozdrav.

³⁰ A o anđeo phenda laće: "Ma dara, Marije! O Devel mothovđa će pli milost!"

³¹ Aće, ka ačhove khamni hem ka bijane čhave, i ka de le anav Isus.

³² Ov ka ovel baro hem ka vičini pe Čhavo e Najbare Devlesoro. O Devel o Gospod ka del le o presto lesere pradadesoro e Davidesoro.

³³ Ka carujini upro pleme e Jakovesoro zauvek; zako lesoro carstvo naka ovel kraj."

³⁴ Tegani i Marija pučlja e anđeo: "Sar šaj te ovel adava kad me pana injum čhaj?"

³⁵ A o anđeo phenda laće: "O Sveto Duho ka huljel upra tute hem o zoralipe e Najbare Devlesoro ka učhari tut. Adalese adava čhavo, kole ka bijane, ka ovel sveto hem ka vičini pe Čhavo e Devlesoro.

³⁶ Eće, ti bibi i Jelisaveta da, ko purane berša, ačhili khamni hem ka bijani murše. I oj, kolaće sare džande da našti te ačhol khamni, akanai šov masek khamni.

³⁷ Adalese so o Devel sa šaj te ćerel!"

³⁸ Tegani i Marija phenda: "Aće, sluškinja e Gospodesiri injum. Nek ovel maje palo to lafi."

I o anđeo dželo olatar.

I Marija džala te dikhel e Jelisaveta

³⁹ Adala dive i Marija spreminda pe hem siđarda ko bregalo krajo, ki jekh diz ani regija Judeja.

⁴⁰ Kad resli adari, đerdinda ko čher e Zaharijasoro hem pozdravinda e Jelisaveta.

⁴¹ I kad i Jelisaveta šunđa e Marijakoro pozdrav, o čhavoro oti radost zorale mrdinda olaće ano vođi, a oj pherdili e Svetone Duhoja.

⁴² I bare glasoja phenda e Marijaće: "Najblagoslovime injan maškaro đuvlja hem blagoslovime o čhavoro kole akhareja ano vođi!"

⁴³ Akavai bari čast maje so tu, mle Gospodesiri daj, aljan kora mande.

⁴⁴ Adalese so, kad šunđum to pozdrav, o čhavoro oti radost zorale mrdinda maje ano vođi.

⁴⁵ Blago tuće so verujindan da ka ovel adava so phenda će o Gospod!"

I Marija hvalini e Devle

⁴⁶ Tegani i Marija phenda:

"Mli duša barjari e Gospode;

⁴⁷ Mloi duho radosno ano Devel, ano mlo Spasitelj,

⁴⁸ so ulo milostivno upri poniznost ple sluškinjakiri.

I aće, od akana sa o generacije ka phenen da injum blagoslovime đuvli,

⁴⁹ adalese so bare šukaripa ćerđa maje o Zoralo Devel kasoroi anav sveto!

⁵⁰ Ovi milostivno e manušenje tari generacija ki generacija kola darana olestar.

⁵¹ Ple zorale vasteja ćerđa bare buća; rasfrdinda e manušen kolai barikane ano pumare vile.

⁵² Peravđa e vladaren taro lengoro prestolje, a vazdinda e poniznonen.

⁵³ Čaljarda e bokhalen šukaripnaja, a čučen muklja e barvalen.

⁵⁴ Pomožinda e Izraelconende, ple slugende.

Na bisterđa te ovel milostivno
⁵⁵ e Avraamese hem lesere potomkonende zauvek, sar so dinda plo lafi amare pradadende."

⁵⁶ I Marija ačhili e Jelisavetaja di sar trin masek, i tegani irinda pe čhere.

Bijandilo o Jovan o Krstitelj

⁵⁷ A kad alo o vreme i Jelisaveta te bijani, bijanda murše.

⁵⁸ Kad lakiri familija hem lakere komšije šunde so o Gospod mothovđa laće bari milost, radujinde pe olaja.

⁵⁹ A kad e čhavore inele ofto dive, koro Zaharija čedinde pe o manuša zako obreziba e čhavoresso. I mangle te den le lesere dadesoro anav – Zaharija,

⁶⁰ ali i Jelisaveta phenda: “Na! Lesoro anav ka ovel Jovan!”

⁶¹ A on phende laće: “Niko te familijatar na vičini pe ađahar.”

⁶² I vastencar puće e Zaharija savo anav mangela te del ple čhavore.

⁶³ Tegani o Zaharija rodinđa te den le jekh tikori phal zako pisiba hem pisinđa: “Lesoro anavi Jovan.”

I sare začudinde pe.

⁶⁴ I otojekhvar e Zaharijasoro muj phravdilo hem šaj ine palem te vaćeri, i lelja te slavini e Devle.

⁶⁵ I uklinđa i dar sa lengere komšijen. Ko sa o bregalo krajo e Judejakoro vaćerđa pe adalestar so ulo.

⁶⁶ I sare kola šunde adava, razmislinde adalestar hem phende: “Akava čhavoro isi te ovel baro manuš. Čaćei upro leste o vas e Gospodesoro.”

O Zaharija prorokujini e Mesijastar hem e Jovanestar

⁶⁷ A o Zaharija, e Jovanesoro dad, pherdilo e Svetone Duhoja hem prorokujinđa:

⁶⁸ “Slava e Gospodese e Izraelesere Devlese,
adalese so alo hem otkupinđa ple narodo!

⁶⁹ Vazdinđa amende e zorale Spasitelje oto pleme e carosoro e Davidesoro, ple slugasoro,

⁷⁰ sar so vaćerđa pana angleder prekalo muja ple svetone prorokonengere.

⁷¹ Vazdinđa amende zorale Spasitelje te spasini amen amare neprijateljendar

hem sa e manušengere vastendar kola mrzinena amen.

⁷² Mothovđa milost amare pradadende hem ispuninđa plo sveto savez,

⁷³ i sovli savi halja e Avraamese amare pradadese:

⁷⁴ so ka ikali amen amare neprijateljengere vastendar te šaj služina lese bizi dar

⁷⁵ ani svetost hem ani pravednost anglo leste sa đikote injam dživde.

⁷⁶ A tu Jovane, mlo čhavo, ka ove pendžardo sar proroko e Najbare Devlesoro,
adalese so ka dža anglo Gospod te pripremine lese o drom.

⁷⁷ Ka sikave lesere narodo sar te pendžaren o spasenje
prekalo oprostiba lengere grehija

⁷⁸ zbog amare Devlesoro milosrdno vilo palo savo o svetlost odupral ka avel kora amende sar ikljojba e khamesoro,

⁷⁹ te svetlini okolende so bešena ani tomina hem ani senka e meribnasiri,
te legari amen ko drom oto mir.”

⁸⁰ A o čhavoro o Jovan barjola ine hem zoraljola ano duho. Kad barilo, živinđa ani pustinja sa đikote na iklilo anglo Izraelci te propovedini.

2

O Isus bijandilo (Mt 1,18–25)

¹ A ano adava vreme kad o Jovan bijandilo, e rimesoro caro o Avgust naredinđa te ćerel pe popis oto sa o manuša ano carstvo.

² Adava inele prvo popis ćerdo sar o Kvirinije vladini ine ani Sirija.

³ I sa o manuša dzele ko dizja kaj beše ine lengere preci te prijavinen pe zako popis.

⁴ Ađahar da o Josif, adalese so inele potomko e carosoro e Davidesoro, dželo tari diz Nazaret oti regija Galileja ko gav Vitlejem oti regija Judeja, kote o David bijandilo.

⁵ Dželo adari sar te prijavini pe zako popis pe verenicaja e Marijaja koja inele khamni.

⁶ I sar on inele ano Vitlejem, alo e Marijakoro vreme te bijani.

⁷ I bijanda ple prvone čhave. Pačarda le hem pašljarda le ano jasle adalese so ki gostionica na inele than olende.

O anđelja vačerena e pastirende so bijandilo o Spasitelj

⁸ Adaja rat paše uzalo Vitlejem inele nesave pastirija kola arakhena ine pumare bakren ko polje.

⁹ I otojekhvar o anđeo e Gospodesoro terdino uzalo lende hem i slava e Gospodesiri osvetlinda len, i on but darandile.

¹⁰ A o anđeo phenda lende: "Ma daran! Ače, anava tumende šukar lafi oto baro bahtalipe savo ka ovel sa e manušende!

¹¹ Avdive, ani e Davidesiri diz bijandilo tumende o Spasitelj kovai o Hrist o Gospod.

¹² A palo akava znako ka pendžaren le: ka arakhen e čhavore pačarde hem sar pašljola ano jasle."

¹³ Otojekhvar uzalo anđeo mothovđa pe bari vojska e anđelendar savi hvalinda e Devle vačerindoj:

¹⁴ "Slava ko učipe e Devlese, a ki phuv mir e manušende kolencar o Devel zadovoljno!"

¹⁵ I kad o anđelja irinde pe ko nebo, o pastirija phende jekh averese: "Hajde te dža di o Vitlejem hem te dikha adava so phenda amende o Gospod."

¹⁶ I dzele sigate, hem arakhle e Marija, e Josife hem e čhavore sar pašljola ano jasle.

¹⁷ A kad dikhle e čhavore, vačerde averende sa so ine lende phendo e čhavorestar.

¹⁸ I inele zadivime sare kola šunde adava so o pastirija vačerde.

¹⁹ A i Marija sa adava garavđa pese ano vilo hem razmislinda adalestar.

²⁰ I o pastirija dzelefse slavindoj hem hvalindoj e Devle zako sa okova so šunde hem so dikhle baš adahar sar so ine lende phendo.

²¹ Kad nakhle ofto dive, kad e čhavore valjande te obrezinen, dinde le anav Isus – sar so vičinda le o anđeo angleder so i Marija ačhili khamni.

E Isuse anena ano Hram

²² Kad alo o vreme zako adeti i daj te očistini pe palo e Mojsijasoro zakoni, o Josif hem i Marija ande e Isuse ano Hram ko Jerusalem te preden le e Gospodese

²³ (sar soi pisime ano zakoni e Gospodesoro: "Svako murš prvenco te ovel posvetime e Gospodese")

²⁴ hem te den žrtva (sar soi phendo ano zakoni e Gospodesoro: "duj tikore golubija ili duj terne golubija").

O Simeon prorokujini

²⁵ A ano Jerusalem inele jekh manuš palo anav Simeon. Ov inele pravedno hem pobožno. Adžiceri ine te avel o Mesija te spasini e Izraelconen, hem o Sveto Duho inele upro leste.

²⁶ O Sveto Duho mothovđa lese da angleder so ka merel, ka dikhel e Gospodesere Mesija.

²⁷ I o Sveto Duho phenda lese te džal ko Hram, i ov dželo. Tegani o Josif hem i Marija ande e čhavore e Isuse ano Hram sar te čeren o adeti savoi palo Zakoni.

²⁸ Kad o Simeon dikhlja e čhavore e Isuse, lelja le ki angali hem hvalinda e Devle vačerindoj:

²⁹ "Gospode, akana šaj me, o sluga klo, te merav ano mir sar so phendan maje.

³⁰ Adalese so mle jača dikhle to spasenje, ³¹ savo spremindan anglo sa o nacije.

³² Akava spasenje ka ovel svetlost te mothoj tut avere nacijende hem ka anel slava te narodose, e Izraelconende."

³³ E Isusesoro dad hem i daj divinde pe adaleja so o Simeon vačerđa olestar.

³⁴ Tegani o Simeon blagoslovinda len hem phenda e Marijače, e Isusesere dajače: "Dikh, akavai čhavoro birime te čerel buten te peren hem te ušten ano Izrael. Ovi odredime te ovel e Devlesoro znako, ali but džene ka odbacinen le.

³⁵ Adava ka ovel sar te mothoven pe bute manušengere garavde mislija. A o mači ka posaj ti duša."

I Ana zahvalini e Devlese zako Mesija

³⁶ A adari da inele i proročica i Ana, i čhaj e Fanuilesiri, oto pleme e Asiresoro. Oj inele ano purane berša. Efta berš živinda ple romeja,

³⁷ a palo adava živinda sar udovica di oftovardešu štarto berš. Stalno inele ano Hram, i dive i rat slavinda e Devle ano postiba hem ano moliba.

³⁸ I samo so o Simeon završinda ple vačeribnaja, i Ana nakhini di o Josif hem i Marija zahvalindoj e Devlese zako čhavoro. I lelja te vačeri e čhavorestar sarijende adari kola adžicerde upro Devel te otkupini o Jerusolim.

³⁹ Kad o Josif hem i Marija čerde sa soi palo zakoni e Gospodesoro, irinde pe ki pumari diz Nazaret ki Galileja.

⁴⁰ A o čhavoro barjola ine hem zoraljola. Pherđola ine mudrost hem i milost e Devlesiri inele upro leste.

O čhavoro o Isus vačeri e učiteljencar ano Hram

⁴¹ E Isusesoro dad hem i daj svako berš zako prazniko Pasha džana ine ki diz Jerusolim.

⁴² Kad e Isuse inele dešu duj berš, palo adeti, hem ov dželo olencar adari te slavini o prazniko.

⁴³ Kad nakhlo o prazniko, o Josif hem i Marija lelje te džanfse, a na džande so lengoro čhavo o Isus ačhilo ano Jerusolim.

⁴⁴ Sar mislinde dai o Isus maškaro manuša kola putujinde olencar, dzele jekh dive phirindoj, a onda lelje te roden le maškaro pumarende hem maškaro pendžarutne.

⁴⁵ I kad našti ine te arakhen le, irinde pe ko Jerusolim te roden le.

⁴⁶ I o tričo dive arakhle le ano Hram sar bešela maškaro e verakere učitelja, sar šunela len hem pučela len.

⁴⁷ I sare kola šunde e Isuse, divinde pe zako lesoro džandipe hem zako lesere odgovorija.

⁴⁸ I kad dikhlja le lesoro dad hem lesiri daj, inele iznenadime. Lesiri daj phenda lese: "Mlo čhavo, vačer sose adava čerđan amende? To dad hem me but darandiljam hem rodindam tut!"

⁴⁹ A o Isus pučlja len: "Sose rodinden man? Na džanden li so valjani te ovav ano čher mle Dadesoro?"

⁵⁰ A i Marija hem o Josif na halile so o Isus manglja te phenel lende adaleja.

⁵¹ I palo adava, o Isus irinda pe olencar ko Nazaret hem ine lende poslušno. A lesiri daj garavđa pese ano vilo sa adava so ulo.

⁵² A o Isus ulo po mudro hem barjola ine ano telo, hem sa više barjola ine ano jača e Devlese hem e manušende.

3

O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isuses (Mt 3,1–12; Mk 1,1–8; Jn 1,19–28)

¹ Kad o caro o Tiberija vladinda upro e Rimesoro carstvo dešupandžto berš, o Pontije Pilat vladinda ani Judeja, o Irod vladinda ani Galileja, a lesoro phral o Filip vladinda ani Itureja hem ani Trahonitada, o Lisanije vladinda ani Avilina,

² hem o Ana hem o Kajafa inele šerutne sveštenici, o lafi e Devlesoro alo e Zaharijasere čhaves e Jovanese ki pustinja.

³ I o Jovan dželo ko sa o krajo e lenjakoro Jordan te propovedini e manušende da valjani te pokajinen pe zako pumare grehija hem te oven krstime sar te mothoven dai lende oprostime o grehija.

⁴ Sar so angleder pisinda o proroko o Isaija, o Jovan inele

"o glaso so vičini ani pustinja:
'Pripreminen o drom e Gospodese,
ravnonen lese o droma!

⁵ Svako dolina te pherđol
a svako planina hem brego te peren!
O bange droma te oven ispravime
a o neravna droma te oven ravnome!

⁶ I sa o manuša ka dikhen e Devlesoro spasenje.'"

⁷ Akava o Jovan vačerđa butende kola iklile te krstini len: "E sapengere čhavalen! Ko vačerđa tumende da šaj te našen oti e Devlesiri holi savi avela?"

⁸ Tumare žvöteja mothoven da čäčë pokajinđën tumen! I ma mislinen dai dovoljno te phenen: 'Amaroi pradađ o Avraam.' Phenava tumenđe da o Devel hem akale barendař šaj te vazdel čhaven e Avraamese.

⁹ Äčë o tover oto sudo e Devlesoro i već vazdime te čhinel o kaša ano koreno. I svako kaš savo na bijani šukar bijandipe ka čhinel pe hem ka frdel pe ani jag."

¹⁰ A o narodo pučlja le: "So valjani te čëra?"

¹¹ O Jovan phenđa lenđe: "Kas isi duj gada, jekh valjani te del okolese kas nane. A kas isi hajbnase, te čërel isto ađahar."

¹² Nesave carinici da ale te krstini len o Jovan, i pučle le: "Učitelju, so amen te čëra?"

¹³ A ov phenđa lenđe: "Ma roden buđeri porez okolestar so o zakoni phenela tumenđe te roden."

¹⁴ I nesave vojnici da pučle e Jovane: "A so amen te čëra?"

A ov phenđa lenđe: "Nikastar ma len pare ki sila ili so ka tužinen len hovavne hem oven zadovoljna tumara plataja."

¹⁵ A o narodo ađžicerđa e Mesija hem sare pučle pe nane li o Jovan adava.

¹⁶ Adalese o Jovan phenđa sarijenđe: "Me krstinava tumen panjeja, ali avela o po baro mandar, kase na injum dostojno ni o dorikha oti obuča te phravav. Ov ka krstini tumen e Svetone Duhoja hem jagaja.

¹⁷ Ano vas lese i lopata te čistini o gumno plo hem te odvojini o điv taro ljuške. O điv ka čhivel pese ki šupa, a o ljuške ka tharel jagaja savi nikad na mudarđola."

¹⁸ Ađahar, sar hem bute avere lafencar o Jovan vačerđa lenđe o Šukar lafi.

¹⁹ A e vladare e Irode o Jovan ukorinđa adalese so lelja romnjače ple phralesere romnja e Irodijada hem zako but avera bišukar buča save čërđa.

²⁰ Tegani o Irod čërđa aver bišukaripe: čhivđa e Jovane ko phandlipe.

O Jovan krstini e Isuse

(Mt 3,13–17; Mk 1,9–11)

²¹ Kad sa o manuša krstinde pe, krstinđa pe hem o Isus. I tegani sar o Isus molini pe ine, phravdilo o nebo,

²² a o Sveto Duho huljilo upro leste ano oblik e golubesoro. A taro nebo šundilo o glas o Devlesoro: "Tu injan mlo Čhavo o volime! Tuja injum bahtalo!"

E Isusesoro poreklo

(Mt 1,1–17)

²³ O Isus počinđa pli služba anglo narodo kad inole đ i ko trijanda berš. O narodo smatrinđa dai o Isus čhavo e Josifesoro.

O Josif inele čhavo e Ilijasoro.

²⁴ O Ilija inele čhavo e Matatesoro.

O Matat inele čhavo e Levijesoro.

O Levije inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Janajesoro.

O Janaj inele čhavo e Josifesoro.

²⁵ O Josif inele čhavo e Matatijesoro.

O Matatije inele čhavo e Amosesoro.

O Amos inele čhavo e Naumesoro.

O Naum inele čhavo e Eslijasoro.

O Eslija inele čhavo e Nangejesoro.

²⁶ O Nangej inele čhavo e Maatesoro.

O Maat inele čhavo e Matatijesoro.

O Matatije inele čhavo e Semeinesoro.

O Semein inele čhavo e Josihesoro.

O Josih inele čhavo e Jodasoro.

²⁷ O Joda inele čhavo e Joananesoro.

O Joanan inele čhavo e Risasoro.

O Risa inele čhavo e Zorovavelesoro.

O Zorovavel inele čhavo e Salatiilesoro.

O Salatiil inele čhavo e Nirisoro.

²⁸ O Niri inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Adisoro.

O Adi inele čhavo e Kosamesoro.

O Kosam inele čhavo e Elmadamesoro.

O Elmadam inele čhavo e Iresoro.

²⁹ O Ir inele čhavo e Isusesoro.

O Isus inele čhavo e Eliezeresoro.

O Eliezer inele čhavo e Jorimesoro.

O Jorim inele čhavo e Matatesoro.

O Matat inele čhavo e Levijesoro.

³⁰ O Levije inele čhavo e Simeonesoro.

O Simeon inele čhavo e Judasoro.

O Juda inele čhavo e Josifesoro.

O Josif inele čhavo e Jonamesoro.

O Jonam inele čhavo e Eliakimesoro.

³¹ O Eliakim inele čhavo e Melejasoro.

O Meleja inele čhavo e Menasoro.

O Mena inele čhavo e Matatasoro.

O Matata inele čhavo e Natanesoro.

O Natan inele čhavo e Davidesoro.

³² O David inele čhavo e Jesejesoro.

O Jesej inele čhavo e Jovidesoro.
 O Jovid inele čhavo e Voozesoro.
 O Vooz inele čhavo e Salmonesoro.
 O Salmon inele čhavo e Naasonesoro.
³³ O Naason inele čhavo e Aminadavesoro.
 O Aminadav inele čhavo e Adminesoro.
 O Admin inele čhavo e Arnisoro.
 O Arni inele čhavo e Esromesoro.
 O Esrom inele čhavo e Faresesoro.
 O Fares inele čhavo e Judasoro.
³⁴ O Juda inele čhavo e Jakovesoro.
 O Jakov inele čhavo i Isaakesoro.
 O Isaak inele čhavo e Avraamesoro.
 O Avraam inele čhavo e Tarasoro.
 O Tara inele čhavo e Nahoresoro.
³⁵ O Nahor inele čhavo e Seruhesoro.
 O Seruh inele čhavo e Ragavesoro.
 O Ragav inele čhavo e Falekesoro.
 O Falek inele čhavo e Everesoro.
 O Ever inele čhavo e Salasoro.
³⁶ O Sala inele čhavo e Kainamesoro.
 O Kainam inele čhavo e Arfaksadesoro.
 O Arfaksad inele čhavo e Simesoro.
 O Sim inele čhavo e Nojesoro.
 O Noje inele čhavo e Lamehesoro.
³⁷ O Lameh inele čhavo e Matusalasoro.
 O Matusala inele čhavo e Enohesoro.
 O Enoh inele čhavo e Jaretesoru.
 O Jaret inele čhavo e Malaleilesoro.
 O Malaleil inele čhavo e Kainamesoro.
³⁸ O Kainam inele čhavo e Enosesoro.
 O Enos inele čhavo e Sitesoro.
 O Sit inele čhavo e Adamesoro.
 O Adam inele čhavo e Devlesoro.

4

E Isuse ki pustinja kušini o beng
 (Mt 4,1–11; Mk 1,12–13)

¹ A o Isus, pherdo e Svetone Duhoja, irinda pe tari len Jordan; i oto Duho inele legardo ki pustinja,

² kaj inele saranda dive iskušime e bengestar. I na halja ništa adala dive, a kad nakhle adala dive, tegani bokhalilo.

³ I o beng phenda lese: "Te injan o Čhavo e Devlesoro, vačer akale barese te ovel maro."

⁴ A o Isus phenda lese: "Pisimei ano Sveto lil: 'O manuś naka živini samo oto maro.' "

⁵ I o beng legarda le ko učo than hem otojkhvar mothovda lese sa o carstvija e phuvjakere,

⁶ i phenda lese: "Tuće ka dav sa akava zoralipe hem i slava olengiri adalese soi maje dindi, i dava la kase me mangava.

⁷ Adalese, te peljan ko kočija angla mande, sa ka ovel klo."

⁸ I o Isus phenda lese: "Pisimei ano Sveto lil: 'Per ko kočija samo anglo Gospod, to Devel, hem samo ole kande!' "

⁹ I o beng anda le ko Jerusalem hem čivda le upro naj učo than e Hramesoro hem phenda lese: "Te injan o Čhavo e Devlesoro, frde tut akatar tele!

¹⁰ Adalese soi pisime:

'Ka naredini ple andelende te arakhen tut,

¹¹ te akharen tut ko vasta
 te na khuve tut preja ko bar.' "

¹² O Isus phenda lese: "Hem akavai phendo ano Sveto lil:

'Ma kušin e Gospode, te Devle.' "

¹³ I kad završinda svako kušnja, o beng cidinda pe olestar di nesavi aver prilika.

O Isus sikaj ani Galileja
 (Mt 4,12–17; Mk 1,14–15)

¹⁴ I o Isus irinda pe ki regija Galileja ano zoralipe e Duhosoro, i šundilo o glaso olestar ko sa o krajo.

¹⁵ I sikavda e manušen olende ano sinagoge hem inele pohvalime sarijendar.

E Isuse ispudinena taro Nazaret
 (Mt 13,53–58; Mk 6,1–6)

¹⁶ I o Isus alo ki diz Nazaret kote barilo hem, palo plo adeti ko savato, đerdinda ki sinagoga. Uštino te čitini,

¹⁷ a ine lese dindo o lil e prorokosoro e Isaijasoro. Ov phravda o lil hem arakhlja o than kaj inele pisime:

¹⁸ "O Duhoi e Gospodesoro upra mande, adalese so pomazinda man
 te vačerav o šukar lafi e čororende.

Bičhalda man te proglasinav e
 phandlende da ka oven
 oslobodime,

e kororende da ka irini pe lende o
 dikhiba,

e mučimende da ka oven slobodna,

¹⁹ te proglasinav o adžičerdo berš oti e
 Gospodesiri milost."

²⁰ Tegani phandlja o lil, irinda le e slugaste, i beštino te sikaj. I sare ani sinagoga dikhle ano leste.

²¹ A o Isus lelja te vačeri lende: "Avdive pherdile akala lafija save šunden tumare kanencar."

²² I sare šukar vačerde olestar hem inele zadivime oto šukar lafija save iklile lesere mujestar, i vačerde: "Nane li ov e Josifesoru čhavo?"

²³ A ov phenda lende: "Čače ka vačeren maje akaja poslovica: 'Doktore, sasljar korkore tut!' So šundam so ulo ano Kafarnaum, čer hem akate, ano to than kaj bariljan."

²⁴ I phenda: "Čače, vačerava tumende, nijekh proroko nane prihvati me ano plo than kaj barilo."

²⁵ I čače, vačerava tumende, inele but udovice ano Izrael e Ilijase ano vreme, kad na pelo bršim trin berš hem šov masek i ulo baro bokhalipe ki sa i phuv.

²⁶ I nijekhače olendar na inele bičhaldo o Ilija sem e udovicače ki e abandijengiri diz Sarepta uzalo Sidon.

²⁷ I inele but gubavci ano Izrael ano vreme e prorokosoro e Jelisejesoro, i nijekh olendar na inele sasljado, sem o Neman o Sirijco."

²⁸ I sare ani sinagoga pherdile holi kad šunde adava.

²⁹ I uštine hem ispudinde le tari diz, i legarde le upre ko brego upro savo lengiri diz inele vazdime te šaj frden le odupral.

³⁰ Ali o Isus nakhino maškar olende hem dželo.

O Isus ispudini e demone e manušestar (Mk 1,21–28)

³¹ I o Isus huljilo ani e galilejakiri diz Kafarnaum, i sikavđa e manušen ko savato.

³² I on inele zadivime lesere sikavibnaja adalese so lesoro vačeriba inele ano autoritet.

³³ A adari, ani sinagoga, inele manuš opsednutime e demonesere bišukare duhoja hem oto sa o glaso vičinda:

³⁴ "Oh, so mangeja amendar, Isuse Nazarećanine? Aljan li te uništine amen? Džanav ko tu injan: o Svecu e Devlesoro."

³⁵ Tegani o Isus ukorinda le: "Phand to muj hem ikljov olestar!"

I o demoni frdinda le ki phuv anglo sarijende, iklilo olestar hem ni hari na dukhavđa le.

³⁶ I sare but začudinde pe hem vačerde jekh avereja ađahar: "Savo li vačeriba adava da ano autoritet hem ano zoralipe naredini e bišukare duhende te ikljon hem on ikljona?"

³⁷ I o glaso e Isusestar šundilo ko sa o pašutne thana.

O Isus sasljadi e Petresere sasuja hem bute averen (Mt 8,14–17; Mk 1,29–39)

³⁸ O Isus iklilo tari sinagoga hem dželo ko čer e Simonesoro. E Simonesere sasuja inele bari jag. I on zamolinde le te sasljadi la.

³⁹ I o Isus terdino uzalo late, naredinda e jagače hem oj muklja la. I odmah uštini hem lelja te poslužini len.

⁴⁰ Kad o kham huljilo, sarijen kolen inele namborme manuša oto razna nambormipa, ande len koro Isus. A ov upra svakoneste olendar čhivđa ple vasta hem sasljadi len.

⁴¹ A butendar da iklile o demonja vičindoj hem vačerindoj: "Tu injan o Čhavo e Devlesoro!"

O Isus pretinda len hem na muklja lende te vačeren adalese so džande dai ov o Hrist.

⁴² Kad dislilo, o Isus iklilo tari diz hem dželo ko jekh čučo than. I but džene rodinde le. Ale di leste hem na mukena le ine te džalfse olendar.

⁴³ A ov phenda lende: "I ko avera dizja valjani te vačerav o šukar lafi oto carstvo e Devlesoro adalese so zako adava injum bičhaldo."

⁴⁴ I o Isus nastavinda te propovedini ano e judejakere sinagoge.

5

O Isus vičini e prvone učenikonen (Mt 4,18–22; Mk 1,16–20)

¹ A jekhvar but džene gurinde pe uzalo Isus te šunen o lafi e Devlesoro, a ov terdino uzalo e Galilejakoro jezero.

² I dikhlja duj čamcija uzalo jezero savendar iklile o manuša kola dolena mačhen adalese so thovena ine pumare mreže.

³ I đerdinda ano jekh čamco, kova inele e Simonesoro, i zamolinda le te cidel pe hari e phuvjatar, i bešindoj ano čamco, sikavda e narodo.

⁴ A kad završinda o vačeriba, phenda e Simonese: "Dža e čamcoja ko hor hem frden tumare mreže te šaj dolen mačhen."

⁵ A o Simon phenda: "Gospodarona, sa i rat trudindam amen i ništa na dolindam, ali te tu pheneja, ka frdav o mreže."

⁶ I kad čerde adava, dolinde sa edobor mačhen i lengere mreže lelje te pharavdon.

⁷ I vastencar mothovde pumare amalende, kola inele ko aver čamco, te aven te pomožinen lende. I on ale hem pherde soduj čamcija edobor da lelje te pherdon pani.

⁸ A kad dikhlja adava o Simon o Petar, pelo ko kočija anglo Isus vačerindoj: "Dža mandar, Gospode, me injum grešno manuš!"

⁹ Adalese so i dar prelelja ole hem sarijen kola inele oleja zbog o baro doliba e mačhengoro.

¹⁰ Adahar da i dar dolinda e Jakove hem e Jovane, e Zevedejesere čhaven, kola inele e Simonesere amala.

I o Isus phenda e Simonese: "Ma dara! Od akana manušen ka dole."

¹¹ I kad ikalde o čamcija upri phuv, ačhavde sa hem dzele palo leste.

O Isus sasljari e gubavco (Mt 8,1–4; Mk 1,40–45)

¹² I jekhvar o Isus inele ki nesavi diz, i nekotar anglo leste iklilo manuš pherdo gubaja. So dikhlja e Isuse, pelo anglo leste mujeja di phuv hem molinda le vačerindoj: "Gospode, te mangeja, šaj te sasljare man!"

¹³ I o Isus pružinda plo vas, dolinda le hem phenda: "Mangava, ov sasljardo!"

I otojekhvar i guba cidinda pe olestar.

¹⁴ Tegani naredinda lese: "Ma vačer nikase akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva zako to očistiba,

sar so naredinda o Mojsije, zako svedočanstvo olende."

¹⁵ A o glaso e Isusestar šundola ine sa po dur, i but džene čedena pe ine te šunen le hem te oven sasljarde oto pumare nambormipa.

¹⁶ A ov cidela pe ine ko čuče thana hem molini pe.

E Isuse isi pravo te oprostini o grehija (Mt 9,1–8; Mk 2,1–12)

¹⁷ I jekh dive o Isus sikavda ano jekh čher, a o fariseja hem o učitelja e Zakonestar, kola ale oto sa e galilejakere hem judejakere gava hem oto Jerusalem, beštine adathe. A o zoralipe e Gospodesoro inele upro Isus te sasljari.

¹⁸ I nesave manuša ande upri nosiljka jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini. Mangle te anen le andre hem te čiven le anglo Isus.

¹⁹ I adalese so taro narodo našti ine te arakhen kotar te anen le andre, uklinde upro čher, čerde rupa ko tavani hem adathar mukle le sa e nosiljkaja ko maškar anglo Isus.

²⁰ I kad o Isus dikhlja lengiri vera, phenda: "Manušeja, oprostimei će te grehija!"

²¹ I o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pučle pe ana pumende: "Kovai akava so hulini? Ko šaj te oprostini o grehija sem o jekh Devel?"

²² A o Isus džanda lengere mislija, i phenda lende: "Sose adahar mislinena?"

²³ Soi po lokhe te phenel pe: 'Oprostimei će te grehija' ili te phenel pe: 'Ušti hem phir'?

²⁴ Ka dokažinav tumende da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostina o grehija." Tegani phenda e manušese kova našti ine te phirel: "Tuće vačerava! Ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!"

²⁵ I o manuš odmah uštino anglo lende, lelja i nosiljka hem dželo čhere slavindoj e Devle.

²⁶ I sare začudinde pe, hvalinde e Devle, pherdile dar hem vačerde: "Avdive dikhljam bare čudesija!"

O Isus alo te vičini e grešnikonen ko pokajanje

(Mt 9,9–13; Mk 2,13–17)

²⁷ I palo adava, o Isus iklilo adathar hem dikhla e cariniko palo anav Levije sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, i phenđa lese: "Phir pala mande!"

²⁸ I ov uštino, ačhavđa sa hem dželo palo leste.

²⁹ I o Levije spreminda lese baro hajba pese ano čher, hem adari inele but carinici hem avera kola beštine olencar uzalo astali.

³⁰ Tegani o fariseja hem lengere učitelja e Zakonestar lelje te buninen pe vačerindoj e Isusesere učenikonende: "Sose tumen hana hem pijena e carinikonencar hem avere grešnikonencar?"

³¹ I o Isus phenđa lenđe: "E sastende na valjani doktori, nego e nambormende.

³² Me na aljum te vičinar ko pokajanje e pravednikonen, nego e grešnikonen."

E Isusesoroi sikaviba nevo

(Mt 9,14–17; Mk 2,18–22)

³³ A on phende lese: "E Jovanesere e Krstiteljesere učenici but postinena hem molinena, ađahar hem e farisejengere učenici, a te učenici hana hem pijena."

³⁴ A o Isus phenđa lenđe: "Sar šaj te terinen e mladoženjasere amalen te postinen kadi olencar o mladoženja?"

³⁵ Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani, ko adala dive, ka postinen."

³⁶ I vačerđa lenđe akaja uporedba: "Niko na sivela o kotor e neve fistanestar ko purano fostani sar te pherel i rupa; adalese so hem o nevo ka pharavđol, a ko purano naka avel o kotor e nevostar.

³⁷ I niko na chorela i nevi mol ano purane morča. Te čerđa pe ađahar, kad i nevi mol ka zreloni, ka pharaj o morča hem ka čhordol, a o morča ka oven uništite.

³⁸ Nego, i nevi mol valjani te chorel pe ano neve morča.

³⁹ I nijekh, kova pilja i purani mol, na mangela i nevi, adalese so vačeri: 'dovoljnoi i purani'."

6

O Isus po baro hem oto savato

(Mt 12,1–8; Mk 2,23–28)

¹ Ko jekh savato o Isus nakhino maškaro njive. A lesere učenici čedinde e đivesoro klaso, morde le vastencar hem hale.

² Tegani nesave fariseja phende: "Sose čerena adava so palo Zakoni na tromal pe ko savato?"

³ O Isus phenđa lenđe: "Na čitinden li ano Sveto lil adava so čerđa o David kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?"

⁴ Đerdinda ano čher e Devlesoro, lelja hem halja o posvetime maro, savo nikase na inele muklo te han sem e sveštenikonende, hem čak dinda le okolende so inele oleja te han."

⁵ I phenđa lenđe: "Me, o Čhavo e manušesoro, injum gospodari e savatesoro."

O Isus sasljari ko savato

(Mt 12,9–14; Mk 3,1–6)

⁶ Ko aver savato, o Isus đerdinda ki sinagoga hem sikavđa. I adari inele jekh manuš kasoro desno vas inele šuko.

⁷ Tegani o učitelja e Zakonestar hem o fariseja posmatrinena le ine te dikhen na li ko savato ka sasljari, sar te šaj tužinen le.

⁸ A ov džanda lengere mislija hem phenđa e manušese kas inele šuko vas: "Ušti hem terđov ko maškar!"

I ov uštino hem terdino.

⁹ A o Isus phenđa lenđe: "Te pučav tumen: so tromal pe te čerel pe ko savato: šukaripe ili bišukaripe? Te spasini pe o dživdipe ili te uništini pe?"

¹⁰ I dikhindoj ano sarijende, phenđa lese: "Pružin to vas!"

I ov čerđa ađahar hem leso ro vas ulo sasto.

¹¹ A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pherdile bari holi hem vačerde maškara pumende so šaj te čeren e Isusesere.

O Isus birini dešu duje apostolen

(Mt 10,1–15; Mk 3,13–19)

¹² Adala dive, o Isus dželo ki gora te molini pe. I nakhavđa sa i rat ani molitva e Devlese.

¹³ Kad dislilo, vičinda kora peste ple učenikonen hem birinda olendar dešu dujen, kolen vičinda apostolja:

¹⁴ e Simone kole vičinda Petar,
hem lesere phrale e Andreja,
e Jakove
hem e Jovane,
e Filipe
hem e Vartolomeje,

¹⁵ e Mateje
hem e Toma,
e Jakove e Alfejesere čhave
hem e Simone kovai vičime Zilot,
¹⁶ e Juda e Jakovesere čhave, hem e
Juda e Iskariote, kova ulo izdajniko.

*O Isus sikaj oto bahtalipe hem oto pharipe
(Mt 4,23–5,12)*

¹⁷ I o Isus huljindo olencar, terdino ko ravno than. A adari inele sa edobor lesere učenici hem but narodo taro but thana e judejakere, di hem tari diz Jerusalm, hem taro e tiresere hem e sidonesere pašutne thana savei uzalo more.

¹⁸ Ale te šunen le hem te oven sasljarde oto pumare nambormipa. A saslile hem okola kolen mučinde o bišukar duhija.

¹⁹ I sa o manuša rodinde te pipinen le adalese so baro zoralipe ikljola ine olestar hem sasljari sarijen.

²⁰ I o Isus dikhlja ano ple učenici, i lelja te vačeri:

“Bahtale injen tumen o čorore,
adalese soi o carstvo e Devlesoro tumaro!

²¹ Bahtalei okola kolai akana bokhale,
adalese so o Devel ka čaljari tumen!
Bahtalei okola kola akana rovena,
adalese so ka asan!

²² Bahtale injen kad o manuša mrzinena tumen,
kad odbacinena tumen, uvredinena tumen
hem lađarena tumen da injen bišukar
adalese so verujinena ana mande,
ano Čhavo e manušesoroi

²³ Tegani radujinen tumen hem ripinen oto bahtalipe, adalese so adžiceri tumen bari nagrada ko nebo! Adalese so, ađahar

čerena ine hem lengere pradada e prorokonencar.

²⁴ Ali jao tumende e barvalende,
adalese so već leljen tumari uteha!

²⁵ Jao tumende kola akana injen čaljarde,
adalese so ka oven bokhale!
Jao tumende kola akana asana,
adalese so ka tugujinen hem ka roven!

²⁶ Jao tumende kad sa o manuša vačerena šukar tumendar,
adalese so ađahar vačerena ine hem lengere pradada e hovavne prorokonendar.”

*Volinen tumare neprijatelj
(Mt 5,38–48; 7,12)*

²⁷ “A vačerava tumende so šunena:
Volinen tumare neprijatelj! Čeren šukaripe okolende so mrzinena tumen!

²⁸ Blagoslovinen okolen so dena tumen armanja! Molinen tumen okolende so čerena tumende bišukaripe!

²⁹ Okolese kova khuvela tut ki čham, irin hem aver čham. Okolese kova lela to ogrtači, ma zabranin te lel tutar hem o gad.

³⁰ De svakonese kova rodela tutar nešto, hem te neko lela okova soi klo, ma rode adava palal.

³¹ I sar so mangena avera te čeren tumende, ađahar čeren tumen olende.

³² Te volinena samo okolen kola tumen volinena, savi pohvala šaj te dobinen? Adalese so hem o grešnici volinena okolen kola olen volinena.

³³ Ađahar da, te čerden šukaripe okolende kola tumende čerena šukaripe, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici čerena ađahar.

³⁴ Te dinden ko zajam pare okolende kastar adžicerena te irinen tumende, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici dena ko zajam jekh averese te šaj irini pe lende edobor.

³⁵ Nego, volinen tumare neprijatelj, čeren lende šukaripe hem den len ko zajam bizo nisavo adžiceriba te irini pe tumende adava! I o Devel ka del tumen bari nagrada. I ka oven čhave e Najbaresere, adalese soi ov šukar hem premalo nezahvalna hem premalo bišukar.

³⁶ Oven milosrdna sar soi milosrdno tumaro Dad kovai ano nebo!"

O Isus sikaj te na sudina averen (Mt 7,1–6)

³⁷ "Ma sudinen hem čače naka sudini pe tumende! I ma osudinen hem čače naka oven osudime! Oprostinen hem ka oprostini pe tumende!

³⁸ Den hem ka del pe tumende: mera šukar, pritiskime, tresime hem prepherdi ka čivel pe tumende ki angali. Adalese so, sava meraja merinena, esavkaja ka merini pe tumende."

³⁹ I vačerda lende akaja uporedba: "Šaj li o kororo te legari e korore? Na li soduj ka peren ki rupa?

⁴⁰ Nane o učeniko upreder o učitelj. I svako kovai sikavdo sa, ka ovel samo sar plo učitelj.

⁴¹ A sose dikheja i trunka ani jakh te phralesiri, a i greda ani ti jakh na primetineja?

⁴² Sar šaj te phene te phralese: 'Phrala, aš te ikalavtar i trunka oti jakh', a korkoro na dikheja i greda ani ti jakh? Dujemujengereja, najangle ikal i greda te jakhatar, i tegani šukar ka dikhe te ikale i trunka te phralesere jakhatar."

So ikljola oto šukar hem oto bišukar vilo (Mt 7,17–20; 12,37)

⁴³ "Nijekh šukar kaš na dela bišukar plod, sar so nijekh bišukar kaš na dela šukar plod.

⁴⁴ Adalese so svako kaš pendžari pe palo lesoro plod. Sar so džanen, o smokve na čedena pe oto kare ni o drakha na čedena pe oti kupina.

⁴⁵ E šukare manuše isi šukaripe ano vilo, i adahar, ple vilestar ikali šukaripe, a o bišukar manuš ple vilestar ikali bišukaripe. Adalese so e manušesoro muj vačeri adava sojai lesoro vilo pherdo."

E Isusesoroi sikaviba šukar temelji (Mt 7,24–27)

⁴⁶ "Sose vičinena man: 'Gospode, Gospode!', a na čerena okova so vačerava?

⁴⁷ Svako kova avela mande hem šunela mle lafija hem čerela len, ka mothovav tumende upra kastei:

⁴⁸ Ovi upro manuš kova čerindoj plo čher handlja hem čerda hor, čerda o temelji upro bar hem vazdinda o čher. I kad ale o panja, i len khuvda ko adava čher, ali našti ine te potresini le adalese soi čerdo šukar.

⁴⁹ A okova kova šunđa mle lafija, a na čerda len, ovi upro manuš kova čerda plo čher ki phuv bizo temelji, ko savo khuvda i len hem otojekhvar peravda le, i oto čher uli bari ruševina."

7

E kapetanesiri zorali vera (Mt 8,5–13; Jn 4,43–54)

¹ A kad o Isus završinda plo vačeriba anglo narodo, đerdinda ki diz Kafarnaum.

² A jekhe rimljanengere kapetane, kova inele upreder šel vojnici, ine sluga kova inele namborme, anglo meriba, a ceninda le.

³ I kad o kapetani šunđa e Isuses, bičhalda koro leste nesave jevrejengere starešinen te pučen le te šaj avel te sasljari lesere sluga.

⁴ A kad ale koro Isus, šukar zamolinde le vačerindoj: "Ov zaslužini te cere lese adava,

⁵ adalese so volini amare narodo, a čerda amende hem sinagoga."

⁶ I o Isus dželo olencar.

A kad inele paše uzalo čher, o kapetani bičhalda lese ple amalen vačerindoj:

"Gospode, ma mučin tut, adalese so na injum dostojno te đerdine maje ko čher.

⁷ Adalese na dikhljum man dostojno te avav di tute. Nego samo naredin hem mlo sluga ka ovel sasto.

⁸ Adalese so hem me injum manuš talo autoritet, hem isi man vojnici teleder mande. I jekhesse vačerava: 'Džal', i ov džala. A averese vačerava: 'Aval', i ov avela. A mle slugase vačerava: 'Čer adava!', i ov čerela."

⁹ A kad o Isus šunđa adava olestar, iznenadinda pe, irinda pe nakoro narodo kova džala ine palo leste hem phenda: "Vačerava tumende, na arakhljum nijekhe ano Izrael te ovel le esavki vera."

¹⁰ I kad okola kola inele bičhalde irinde pe čhere, arakhle e sluga saste.

O Isus vazdela taro mule e udovicakere čhave

¹¹ Na but palo adava, o Isus dželo ki diz savi vičini pe Nain. Oleja džele lesere učenici hem but narodo.

¹² A kad alo paše uzalo udar e dizjakoro, reslja e dizutnen sar legarena e mule čhave, kova inele jekhoru pe dajaće koja inele udovica. But dizutne džana ine e dajaja te parunen e čhave.

¹³ I kad dikhlja la o Gospod, pelo lese žal olaće hem phendža laće: "Ma rov!"

¹⁴ I alo paše hem dolinđa pe upro nosilja, i tegani okola so akharde terdine.

A o Isus phendža: "Terneja, tuće vačerava, ušti!"

¹⁵ I o mulo beštino hem lelja te vaćeri, i o Isus dindža le lesere dajaće.

¹⁶ Tegani sare darandile hem slavinde e Devle vaćerindoj: "Baro proroko iklilo maškar amende!" hem: "O Devel alo te pomožini ple narodose!"

¹⁷ I adava šundilo ki sa i phuv e jevrejengiri hem ko sa o pašutne thana.

O Isus vaćeri dai čaće o Jovan proroko (Mt 11,2–19)

¹⁸ I sa adava e Jovanese e Krstiteljese vaćerde lesere učenici. Tegani o Jovan vičindža kora peste nesave dujen ple učenikonendar

¹⁹ hem bičhalđa len koro Gospod Isus vaćerindoj: "Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžićera avere?"

²⁰ I adala manuša ale koro Isus hem phende: "O Jovan o Krstitelj bičhalđa amen kora tute vaćerindoj: 'Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžićera avere?' "

²¹ Baš tegani o Isus sasljarda buten oto nambormipa, oto pharipa hem oto bišukar duhija, hem bute kororende dindža dikhiba.

²² Tegani o Isus phendža e Jovanesere učenikonende: "Džan hem vaćeren e Jovanese so dikhljen hem so šunden: o korore dikhena, o bange phirena, o gubavci čistineni pe, o kašuke šunena, o mule uštena, e čororende vaćeri pe o Šukar lafi.

²³ I bahtaloj okova kova na našali pli vera ana mande."

²⁴ Kad e Jovanesere manuša džele, o Isus lelja te vaćeri e narodose e Jovanestar: "So ikliljen ki pustinja te dikhen? I trska sava phudela i barval?"

²⁵ Ili so ikliljen te dikhen? E manuše ano barvale šeja urjavde? Na! Okola ano skupa šeja hem so živinena ano luksuz, eće tane ano palate.

²⁶ Ili so ikliljen te dikhen? E proroko? Oja, vaćerava tumende, ovi po više oto proroko!

²⁷ Ovi okova kastar pisime ano Sveto lil:

'Aće, bičhalava mle glasniko angla tute, kova ka pripremini će o drom.'

²⁸ Vaćerava tumende: maškar okolende kolai bijande e đuvljendar nijekh nane po baro e Jovanestar, a o najtikoro e Devlese ano carstvo po baroi olestar."

²⁹ I sa o manuša hem o carinici kola šunde adava, pendžarde dai e Devlesoro sikaviba čačikano, adaleja so krstinde pe e Jovanesere krstibnaja.

³⁰ A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar odbacinde o plan e Devlesoro pumende. Oni adala so na mangle o Jovan te krstini len.

³¹ O Isus phendža: "Kasar akana te uporedinav e manušen oti akaja generacija? Kasei slična?"

³² Sličnai e čhavorende kola bešena ko trg hem vaćerena jekh averese:

'Bašaldam tumende veselo,
a na čhelden!
Đilabdam tužno,
a na runden!'

³³ Adahar, kad alo o Jovan o Krstitelj, ni halja maro ni pilja mol, a phenena: 'O demoni ano leste!'

³⁴ A kad aljum me, o Čhavo e manušesoro, hava hem pijava, a phenena: 'Eće manuš halano hem mato, amal e carinikonengoro hem e avere grešnikonegoro!'

³⁵ Ali i mudrost e Devlesiri dokažini pe sa lakere čhavendar."

I grešnica pomazini e Isuse (Mt 26,6–13; Mk 14,3–9; Jn 12,1–8)

³⁶ Nesavo farisej palo anav Simon vičinda e Isuse te avel te hal koro leste. Ov đerdinda e farisejese ko čher hem čhivda pe uzalo astali.

³⁷ I eče, adari ali i đuvli kolaće džanda pe dai grešnica ani diz, adalese so šunda da o Isus inele uzalo astali e farisejese ko čher, i anda miris ko čaro savo inele čerdo oto šužo bar.

³⁸ I terdindoj palo lesere pre, runđa hem lelja te sampačeri lesere pre ple asvencar hem koslja len ple balencar. I tegani čumudinda lesere pre hem makhlja len miriseja.

³⁹ Kad adava dikhlja o farisej kova vičinda le, phenda ana peste: "Tei akava manuš proroko, ka džanel ine koi hem savi akaja đuvli koja pipini le – dai grešnica."

⁴⁰ A o Isus phenda lese: "Simone, isi man nešto te vačerav će."

A ov phenda: "Učitelju, vačer!"

⁴¹ I o Isus phenda: "Duj džene inele dužnici nesave manušese kova dela pare ko zajam. Jekh dugujini lese panšel e rimljanengere denarija, a o dujto pinda.

⁴² Adalese so na ine len te irinen, ov oprostinda o dugo sodujende. Kova, onda, olendar više ka volini le?"

⁴³ O Simon phenda: "Mislinava da okova kase oprostinda više."

Tegani ov phenda lese: "Oja, šukar phendan."

⁴⁴ Irinda pe nakori đuvli, i phenda e Simonese: "Dikheja li akala đuvlja? Đerdindum tuće ko čher, pani mle prende na andan, a oj sampačerda mle pre ple asvencar hem koslja len ple balencar.

⁴⁵ Na pozdravindan man čumudipnaja, a oj, sar đerdindum na ačhavda te čumudini mle pre.

⁴⁶ Na makhljan mlo šero uljeja, a oj makhlja mle pre miriseja.

⁴⁷ Adalese phenava će: But mangipe mothovda, adalese soi laće oprostime but grehija. A hari mangipe mothoj okova kolesei oprostime hari grehija."

⁴⁸ A olaće phenda: "Oprostimei će te grehija."

⁴⁹ A o manuša kola inele uzalo astali lelje ana peste te vačeren: "Kovai akava so šaj hem o grehija te oprostini?"

⁵⁰ Tegani o Isus phenda e đuvljaće: "Ti vera spasinda tut! Dža ano mir!"

8

O đuvlja kola džana ine palo Isus

¹ Palo adava, o Isus lelja te džal ko dizja hem ko gava vačeringoj o Šukar lafi oto carstvo e Devlesoro. Oleja džele hem o dešu duj apostolja

² hem nesave đuvlja kola inele sasljarde oto bišukar duhija hem oto nambormipa: i Marija vičimi Magdalena, kolatar ikalđa efa demonen,

³ i Jovana, i romni e Irodesere upravnikosiri e Huzesiri, i Suzana hem but avera. Adala đuvlja pumare parencar kandle e Isuse hem lesere učenikonen.

O Isus vačeri i priča oto sejači (Mt 13,1–9; Mk 4,1–9)

⁴ Kad čedinda pe uzalo Isus baro narodo taro but dizja, ov vačerda lende jekh priča:

⁵ "Iklilo o sejači te sejini. I sar frdela ine o seme, nesave zrnja pele ko drom, inele gazime hem o čiriklja sa hale len.

⁶ Nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i kad barile, šučile adalese so na ine len pani.

⁷ I nesave pele maškaro kare, o kare barile olencar hem tasavde len.

⁸ I nesave pele ki šukar phuv, barile hem ande bijandipe šel puti više."

Kad vačerda adava, vičinda: "Kas isi kana, nek šunel!"

Sostar vačeri i priča oto sejači (Mt 13,10–23; Mk 4,10–20)

⁹ Tegani lesere učenici pučle le so manglja te vačeri adala pričaja.

¹⁰ A ov phenda: "Tumendei dindo te džanen o tajne oto carstvo e Devlesoro, a averende vačerava ano priče, sar te šaj:

'anglo jača te na dikhen
hem anglo kana te na haljovent.'

¹¹ A akava i priča vačeri: O semei o lafi e Devlesoro.

¹² Nesavei manuša sar o drom ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, avela o beng hem lela le lengere vilendar, sar te na poverujinen hem te na oven spasime.

¹³ A nesavei sar o than e barencar ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, odmah lena le radosno, ali nane len koreno. On nesavo vreme verujinena, ali kad avela o iskušenje otperena.

¹⁴ A nesavei sar o than maškaro kare ko savo pele o zrnja. Adalai okola kola šunena o Lafi, ali živinena ano brige, ano barvalipe hem ano zadovoljstvija e dživdipnasere, i ovena tasavde hem na anena šukar plod.

¹⁵ A nesavei sar i šukar phuv ki savi sejime o zrnja. Adalai okola kola e šukare hem e bimelale vileja šunena o Lafi hem ičerena le sa đikote na anena šukar plod.”

O Isus vačeri i priča oti svetiljka (Mk 4,21–25)

¹⁶ “Niko na tharela i svetiljka te učari la čareja ili te čhivel la talo than e pašljojbnasoro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola đerdinena.

¹⁷ Adalese so, sa soi garavdo, ka dičhol; sa soi tajno, ka šundol.

¹⁸ Adalese pazinen sar šunena. Adalese so, kas isi, ka del pe lese pana, a kas nane, ka lel pe lestar hem adava so mislini da isi le.”

E Isusesiri čačikani porodica (Mt 12,46–50; Mk 3,31–35)

¹⁹ A e Isusesiri daj hem lesere phralja avena ine nakoro leste, ali oto but narodo naši ine te aven đi oleste.

²⁰ A neko phenda lese: “Ti daj hem te phralja terđona avri hem mangena te dikhen tut.”

²¹ A o Isus phenda: “Akalai mli daj hem mle phralja – kola šunena hem čerena o lafi e Devlesoro.”

E Isuse šunena hem i barval hem o panja (Mt 8,23–27; Mk 4,35–41)

²² I jekh dive o Isus phenda ple učenikonende: “Te nakha ki aver strana oto jezero!”

I đerdinde ano čamco hem pođinde.

²³ A sar plovinena ine, o Isus zasuča. I mukulja pe jekh zoralu barval upro jezero.

O čamco lelja te pherđol pani i arakhle pe ani opasnost.

²⁴ I o učenici ale uzalo Isus hem džangavde le vačerindoj: “Gospodarona, Gospodarona, meraja!”

I o Isus uštino, naredinđa e barvaljaće hem e talasende te ačhon, i ačhile hem ulo mir.

²⁵ Tegani pučlja e učenikonen: “Kaj tumari vera?”

A on darandile hem začudime pučle jekh avere: “Kova šaj te ovel akava so naredini e barvaljende hem e panjese, a on šunena le?”

O Isus ispudini e demonen e manušestar (Mt 8,28–34; Mk 5,1–20)

²⁶ I resle ko krajo e gerasakoro savoi prekalo e Galilejakoro jezero.

²⁷ A kad o Isus ikילו ki phuv, reslja le nesavo manuš tari diz kova inele opsednutime demonencar. Sa edobor vreme inele nango hem na beštino ano čher, nego maškaro grobija.

²⁸ I kad dikhlja e Isuse, vrištinda, pelo anglo leste hem vičinda oto sa o glaso: “So mangeja mandar, Isuse, Čhaveja e Najbare Devlesereja? Molinava tut, ma mučin man!”

²⁹ (Adalese so o Isus već naredinđa e melale duhose te ikljol adale manušestar. Angleder, đī hem kad o stražarija pazinena le ine hem phandena le ko lancija hem ko okovija, o manuš phagela len ine hem o demoni legari le ine ko čuče thana.)

³⁰ A o Isus pučlja le: “Sar to anav?”

I ov phenda: “Legija”, adalese so but demonja đerdinde ano leste.

³¹ I zorale molinde le te na naredini lende te džan ki Beskrajno rupa.

³² A adari ko brego inele krdo oto bale save hana ine, i o demonja molinde e Isuse te mukel lende te đerdinen ano bale. I ov mukulja lende.

³³ Tegani o demonja iklindoj e manušestar, đerdinde ano bale. I o bale prastandile taro brego ano jezero hem taslile.

³⁴ I kad okola so arakhena ine e balen dikhle so ulo, našle hem vačerde adalestar e manušende ani diz hem ano gava.

³⁵ Tegani o manuša ale te dikhen so ulo. Ale koro Isus hem arakhle e manuše, kolestar iklile o demonja, sar urjavdo hem saste gođaja bešela uzalo e Isusesere pre, i darandile.

³⁶ A okola so dikhle adava so ulo, vačerde averende sar o Isus sasljarda e opsednutime manuše.

³⁷ I sa o narodo oto krajo e gerasakoro zamolinde e Isuse te džal olendar adalese so uklinda len bari dar. Tegani o Isus đerdinda ano čamco te irini pe palal.

³⁸ A o manuš, kolestar o Isus ikalda e demonen, molinda e Isuse te džal oleja, ali o Isus bičhalda le vačerindoj:

³⁹ “Irin tut te čereste hem vačer sa so čerda će o Devel.”

I o manuš dželo maškari sa i diz hem vačerda so čerda lese o Isus.

O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja (Mt 9,18–26; Mk 5,21–43)

⁴⁰ A kad o Isus irinda pe ki aver strana oto jezero, but manuša inele radosna so dikhe le so avela, adalese so sare adžicerena le ine.

⁴¹ I dikh, alo o manuš palo anav Jair, kova inele vođa ani sinagoga. I perindoj anglo pre e Isusesere, phenda: “Molinava tut, ava maje ano čher.”

⁴² Adalese so e Jairesiri jekhor čhaj, kola ine dešu duj berš, inele anglo meriba.

I sar o Isus džala ine palo Jair, o narodo gurini pe ano leste.

⁴³ A maškaro narodo inele jekh đuvli kolatar dešu duj berš thavdinda rat. Oj sa plo barvalipe dinda ko doktorija, ali nijekh našti ine te sasljari la.

⁴⁴ Nakhini oto palal e Isusesere hem dolinda pe upro lesere fostanesoro krajo hem otojekhvar ačhilo te thavdel latar o rat.

⁴⁵ I o Isus pučlja: “Ko dolinda pe upra mande?”

A kad svako olendar phende: “Na injum me”, o Petar phenda: “Gospodarona, sar te džana kad but džene čedinde pe hem gurinena pe uzala tute.”

⁴⁶ A o Isus phenda: “Neko namerno dolinda pe upra mande. Osetindum sar ikljola mandar o zoralipe.”

⁴⁷ A i đuvli dikhlja so našti te garaj pe, tresindoj oti dar ali hem peli mujeja đi phuv anglo leste hem vačerda anglo sa o manuša sose dolinda pe upro leste hem sar otojekhvar inele sasljardi.

⁴⁸ A o Isus phenda laće: “Mli čhaj, ti vera sasljarda tut. Dža ano mir!”

⁴⁹ Sar o Isus pana vačeri ine adava, nesavo manuš taro čher e Jairesoro, e sinagogakere vođasoro, alo hem phenda: “Jaire, ti čhaj muli. Ma više mučin e učitelje.”

⁵⁰ A o Isus šunđa adava hem phenda e Jairese: “Ma dara! Samo verujin hem oj ka ovel sasljardi!”

⁵¹ I kad reslo ko čher, o Isus na muklja nikase te đerdini oleja, sem e Petrese, e Jovanese, e Jakovese hem e čhajorjakere dadese hem e dajaće.

⁵² A sare, kola već inele ano čher, runde hem tugujinde palo late.

A o Isus phenda: “Ma roven! Adalese so oj na muli, nego sovela.”

⁵³ I on asandile lese adalese so džande so muli.

⁵⁴ A o Isus dželo hem dolinda la oto vas hem vičinda: “Čhajorije, ušti!”

⁵⁵ I lakoro duho irinda pe ano late, i otojekhvar uštini, a o Isus naredinda te den la nešto te hal.

⁵⁶ I lakoro dad hem lakiri daj inele but začudime, a o Isus naredinda lende te na vačeren nikase so ulo.

9

O Isus bičhali e apostolen te vačeren o evanđelje hem te sasljaren (Mt 10,5–15; Mk 6,7–13)

¹ A o Isus vičinda e dešu duje apostolen hem dinda len zoralipe hem autoritet upro sa o demonja hem te sasljaren o nambormipa.

² I bičhalda len te propovedinen oto carstvo e Devlesoro hem te sasljaren e nambormen.

³ I phenda lende: “Ma legaren tumencar ništa ko drom: ni štapi, ni torba dromese, ni maro, ni pare, hem te na ovel tumen aver gad.”

⁴ Sa đikote ačhove na ki nesavi diz, i đikote na džana adathar, bešen ano jekh čher.

⁵ Te na priminde tumen nesave dizutne, ikljoven tari adaja diz hem tresinen i prašina tumare prenda sar znako zako zoralo odbiba.”

⁶ I on džele taro gav ko gav, vačerindoj o šukar lafi hem saslarindoj e nambormen ko sa o thana.

O Irod zbunime (Mt 14,1–12; Mk 6,14–29)

⁷ A o Irod, o vladari e Galilejakoro, šunđa sa so ulo i inele zbunime adalese so nesave vačerde da o Jovan o Krstitelj uštino taro mule.

⁸ A avera vačerde da o proroko o Ilija mothovđa pe ki phuv, a nesave avera vačerde da taro mule uštino nesavo proroko taro purano vreme.

⁹ A o Irod phenđa: “Me čhindum e Jovanesoro šero. A kovai onda akava kastar sa adava šunava?”

I manglja te dikhel e Isuse.

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen (Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Jn 6,1–14)

¹⁰ I kad o apostolja irinde pe koro Isus, vačerde lese sa so čerde. I o Isus legarda len peja hem cidinda pe olencar nakori diz vičime Vitsaida te šaj oven korkore.

¹¹ Ali o narodo šunđa adava i dželo palo lende. A o Isus dodžačerđa len šukar, vačerđa lende oto carstvo e Devlesoro hem saslarđa okolen kase adava valjanda.

¹² A kad lelja te perel i rat, o dešu duj apostolja nakhle đı o Isus hem phende lese: “Te muke ine e manušen te šaj džan ko pašutne gava hem thana kote šaj te arakhen nešto hajbnase hem than sojbnase. Adalese so injam akate ko čučo than kaj nane ništa.”

¹³ A o Isus phenđa lende: “Den len tumen nešto hajbnase!”

A on phende: “Ali isi amen samo pandž mare hem duj mače. Mangeja amendar te dža te čina hajbnase zako sa akava narodo?”

¹⁴ Adari inele đı ko pandž hiljade murša. Tegani o Isus phenđa ple učenikonende:

“Čhiven len te bešen ko kupe po pinda.”

¹⁵ I on čerde adahar, hem čhivde sarijen te bešen.

¹⁶ O Isus lelja o pandž mare hem e duje mačen, dikhlja nakoro nebo, zahvalinda e Devlese zako hajba, phaglja len hem dinda ko učenci te podelinen len e manušenje.

¹⁷ I sare hale đikote na čalile. A palo adava, dešu duj korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

O Petar phenela dai o Isus o Hrist (Mt 16,13–19; Mk 8,27–29)

¹⁸ Jekhvar kad o Isus korkoro molinda pe, oleja inele lesere učenci. Ov pučlja len: “So phenena o manuša, ko injum me?”

¹⁹ A on phende: “Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o proroko o Ilija, a nesave avera phenena da tu injan jekh oto avera proroci taro purano vreme kova uštino taro mule.”

²⁰ Tegani o Isus pučlja len: “A so tumen phenena, ko injum me?”

O Petar phenđa: “Tu injan o Hrist, kole o Devel bičhalđa!”

O Isus vačeri ple meribnastar (Mt 16,21–23; Mk 8,31–33)

²¹ A o Isus zorale naredinda e učenikonende te na vačeren nikase dai ov o Hrist.

²² I phenđa: “Me, o Čhavo e manušesoro, valjani but te patinav. O starešine, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar naka prihvatinen man. Ka ovav mudardo, ali o trito dive ka uštav taro mule.”

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko (Mt 16,24–28; Mk 8,34–9,1)

²³ I o Isus phenđa sarijende: “Ko mangela te džal pala mande, mora te ačaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto taro dive ko dive hem te phirel pala mande.

²⁴ Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka spasini le.

25 So vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali ili upropastini korkoro pes?

26 Adalese ko lađala mandar hem mle lafendar, hem me, o Čavo e manušesoro, ka lađav olestar kad ka avav ani mli slava hem ani slava e Dadesiri hem e svetone andelengiri.

27 A čače vačerava tumende, isi nesave akate maškara tumende kola naka meren đikote na dikhena o carstvo e Devlesoro.”

E Isusesiri slava mothovela pe ki gora anglo trin učenici (Mt 17,1–8; Mk 9,2–8)

28 Đi sar ofto dive palo adava so phenda lenđe, o Isus lelja peja e Petre, e Jovane hem e Jakove i dželo ki gora te molini pe.

29 I sar molini pe ine, lesoro muj ulo averčane hem lesere šėja ule but parne hem sjajna.

30 I dikh, nekotar iklile duj manuša hem lelje te vačeren oleja. Adala inele o Mojsije hem o Ilija.

31 On mothovde pe ano baro sjaj hem vačerde oleja e meribnastar savo adžičeri le ano Jerusalem.

32 A o Petar hem okola so inele oleja, zasuče. Kad uštine, dikhle e Isuse ano baro sjaj hem e duje manušen sar terđona oleja.

33 I kad lelje o Mojsije hem o Ilija te ciden pe e Isusestar, o Petar phenda e Isusesi: “Gospodarona, šukari amende so injam akate. Te čera trin šatorja: jekh tuče, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase.” Na džanda so vačeri.

34 Sar vačeri ine adava, iklilo jekh oblako savo učarda len. A on, kad učarda len o oblako, darandile.

35 I šundilo glaso taro oblako savo vačerđa: “Akavai mlo Čavo, kole birindum! Ole šunen!”

36 I palo adava so šundilo o glaso, o učenici dikhle samo e Isuse korkore. I tra inde, hem tegani pana nikase na vačerde adalestar so dikhle.

O Isus ikali e bišukare duho e čhavorestar (Mt 17,14–18; Mk 9,14–27)

37 Tejsato dive, kad o Isus hem o trin učenici huljile tari gora, baro narodo alo te dikhel e Isuse.

38 I dikh, nesavo manuš taro narodo lelja te vičini: “Učitelju, molinava tut te pomožine mle čhaveše, adalese soi maje jekhorol

39 O bišukar duho but puti prelela le hem otojekhvar vrištini; frdela le ano grčevija hem ikljola lestar pena taro muj; uništini le hem jedva ačaj le.

40 I molindum te učenikonen te ispudinene e bišukare duho mle čhavestar, ali on našti ine te čeren adava.”

41 A o Isus phenda: “O, biverakiri hem rumimi generacijo! Pana kobor valjani te ovav tumencar hem te trpinav tumen? Ana te čhave akari!”

42 I sar o čavoro avela ine đi o Isus, o demoni frdinđa le ki phuv ano grčevija. A o Isus naredinđa e bišukare duhose te cidel pe e čhavorestar, sasljarda e čhavore hem dinđa le palal ko dad.

43 Tegani sare inele začudime so dikhle e Devlesoro baro zoralipe.

O Isus dujto puti vačeri ple meribnastar (Mt 17,22–23; Mk 9,30–32)

Sar sare čudinena pe ine zako adava so čerđa o Isus, ov phenda ple učenikonende:

44 “Šunen šukar akala lafija: Me, o Čavo e manušesoro, valjani te ovav predime ano vasta e manušengere.”

45 Ali o učenici na halile so o Isus manglja te vačeri adaleja. Adava inele olendar garavdo sar te na haljovent le, a darandile te pučen le so adaleja manglja te vačeri lenđe.

O poniznai najbare ano carstvo e Devlesoro (Mt 18,1–5; Mk 9,33–37)

46 A o učenici lelje maškara pumende te raspravinen kovai olendar najbaro.

47 A o Isus džanda soi lenđe ki godi, lelja jekhe čhavore, čivđa le uzala peste,

48 i phenda lenđe: “Svako kova primini akale čhavore zbog maje, man primini. A svako kova man primini, primini e Devle kova bičalda man. Adalese so, ko maškara tumende pes dikhela sar najtikore, ovi najbaro.”

Kova nane protiv tumende, ovi tumencar (Mk 9,38–40)

⁴⁹ A o Jovan phenda e Isusesse: "Gospodarona, dikhljam nesave manuše sar ano to anav ispudini e demonen e manušendar. Amen na mukljam lese te čerel adava, adalese so na džala amencar pala tute."

⁵⁰ A o Isus phenda lese: "Muken le te čerel adava, adalese so okova kova nane protiv tumende, ovi tumencar!"

O Isus na mangela te uništini e Samarijanconen

⁵¹ A kad inele paše o dive e Isusesere te ovel vazdime ko nebo, ov zorale odlučinda te džal ko Jerusolim.

⁵² I bičhalđa nesave glasnikonen angla peste. I on dzele hem đerdinde ko nesavo gav ani regija Samarija te pripreminen le e Isusesse.

⁵³ Ali o gavutne na mangle e Isuse adalese so džande da džala ko Jerusolim.

⁵⁴ A dikhindo adava o učenici o Jakov hem o Jovan, pučle e Isuse: "Gospode, mangeja li te phena te huljel taro nebo i jag hem sa te tharel len?"

⁵⁵ A o Isus irinda pe hem ukorinda len.

⁵⁶ I ov hem lesere učenici dzele ko aver gav.

Nane lokho te ovel pe e Isusesoro učeniko (Mt 8,19–22)

⁵⁷ I sar o učenici hem o Isus džana ine dromeja, nesavo manuš alo hem phenda e Isusesse: "Ka džav tuja kaj god tu džaja."

⁵⁸ A o Isus phenda lese: "E lisicen isi jazbine hem e čirikljen gnezdiya, a man, e Čhave e manušesere nane kaj te pašljarav mlo šero."

⁵⁹ A avere manušese phenda: "Phir pala mande!"

A ov phenda: "Aš najangle, Gospode, te parunav mle dade, i ka džav pala tute."

⁶⁰ Tegani o Isus phenda lese: "Muk o mule te parunen ple mulen, a tu dža vačer oto carstvo e Devlesoro."

⁶¹ A aver manuš phenda: "Ka phirav pala tute, Gospode, ali aš najangle te džav te pozdravinav man mle čerutnencar."

⁶² A o Isus phenda lese: "Nijekh kova dolela pe upro plugo te orini i onda dikhela napala, nane korisno zako carstvo e Devlesoro."

10

O Isus bičhali e eftavardešu duje učenikonen

¹ Palo adava, o Gospod Isus birinda avere eftavardešu duje učenikonen hem bičhalđa len duj po duj angla peste ko sa o dizja hem o thana ko save ov manglja te džal.

² Angleder so te džan, o Isus phenda lende: "I žetvai bari, a hari bučarne te čeden. Adalese, molinen e gospodare oti žetva te bičhali e bučarnen ki žetva pli."

³ Džan! Ače, bičhalava tumen sar bakroren maškaro ruva.

⁴ Ma legaren tumencar kesa e parencar, ni torba dromese, ni buderi obuča. I ma našalen tumaro vreme adahar so ka terđoven te pozdravinen nekasar odrumal.

⁵ I kad đerdinena ko nesavo čer, prvo vačeren: "Mir akale čereste!"

⁶ Te adari bešela o manuš kova mangela mir, tegani o mir, savese tumen molinena, ka ačhol oleja; a te na manglja mir, tumaro mir ka irini pe tumende.

⁷ Kad avena ko nesavo čer, ma palo adava nakhen ko avera čera. Ačhoven ko jekh than, han hem pijen adava so o čerutne ikalena angla tumende, adalese so o bučarno zaslužini pli plata.

⁸ I ki savi diz đerdinena, a o dizutne priminena tumen, han okova so ikalena angla tumende.

⁹ Sasljaren e nambormen adari hem vačeren sarijende: "Alo tumende paše o carstvo e Devlesoro!"

¹⁰ A ki savi diz đerdinena, a o dizutne na priminena tumen, iklindo ko glavna droma e dizjakere, vačeren:

¹¹ "Hem i prašina tumara dizjakiri, savi dolinda pe ko amare pre, amen kosaja la sar znako zako zoralo odbiba. Ali te džanen da o carstvo e Devlesoro alo paše!"

¹² Vačerava tumende da ko dive oto baro sudo, po lokhe ka ovel e manušende tari Sodoma negoli e manušende tari adaja diz."

O Isus ukorini e dizjen save na pokajinde pe (Mt 11,20–24)

¹³ "Jao tumende, manušalen taro Horazin! Jao tumende, manušalen tari

Vitsaida! Te oven ine čudesija maškaro manuša taro Tir hem taro Sidon save ule maškara tumende, pana angleder ka bešen ine ano šeja oto kanaj hem ka čoren pepeo upro pumare šere sar te mothoven da kajinena pe.

¹⁴ Ali e manušenđe taro Tir hem taro Sidon ka ovel po lokhe ko Sudo negoli tumenđe.

¹⁵ A tumen, manušalen taro Kafarnaum, na li di o nebo ka vazden tumen? Di o than e mulengoro isi te peren.

¹⁶ Tegani phenđa e učenikonenđe: Ko šunela tumen, man šunela, a ko odbini tumen, man odbini. A ko odbini man, odbini e Devle kova bičhalđa man.”

O eftavardešu duj učenici irinena pe koro Isus

¹⁷ Kad o eftavardešu duj učenici irinde pe oto drom radosna, phende e Isusese: “Gospode, hem o demonja pokorinena pe amende ano to anav!”

¹⁸ A o Isus ko adava phenđa lenđe: “Dikhljum e Sotone sar perela taro nebo sar munja.

¹⁹ Eče, dindum tumen vlast te gazinen upro sapa hem o škorpije hem upro sa o zoralipe e neprijateljesoro hem ništa naka ovel tumenđe.

²⁰ Ali ma edobor radujinen tumen zako adava so o bišukar duhija pokorinena pe tumenđe, nego više radujinen tumen adalese soi tumare anava zapisime ano nebo.”

O Isus hvalini e Dade (Mt 11,25–27; 13,16–17)

²¹ I tegani o Isus radujinđa pe ano Sveto Duho hem phenđa: “Hvalinava tut, Dade, Gospode e nebosoro hem e phuvjakoro, so garavđan akava okolendar kola pes dikhena sar mudronen hem džanden, a mothovđan okolende kolai sar čhavore. Oja, Dade, džanav da čerđan adava adalese so ađahar mangljan.

²² Mlo Dad sa muklja maje ko vasta. Niko na džanel e Čhave, sem o Dad; hem niko na džanel e Dade, sem o Čhavo hem okola kolende o Čhavo mangela te mothoj le.”

²³ Tegani irinđa pe nakoro učenici hem samo olenđe phenđa: “Blago e jačhenđe save dikhena adava so tumen dikhena!

²⁴ Vačerava tumenđe da but proroci hem carija mangle te dikhen akava so tumen dikhena, ali na dikhle; hem mangle te šunen okova so tumen šunena, ali na šunde!”

I priča oto šukar Samarijanco

²⁵ I dikh, jekh dive sar o Isus sikaj ine, nesavo učitelj e Zakonestar uštino te pučel le nešto sar te iskušini le, i pučlja: “Učitelju, so valjani te čerav te dobinav o večno dživdipe?”

²⁶ A o Isus phenđa lese: “Soi pisime ano e Mojsijasoro zakoni? So čitineja adari?”

²⁷ I ov phenđa e Isusese: “Volin e Gospode te Devle sa te vileja, sa te dušaja, sa te zoralipnaja hem sa te gođaja; hem volin te pašutne sar korkore tut.”

²⁸ Tegani o Isus phenđa lese: “Šukar phenđan. Čer ađahar hem ka živine.”

²⁹ Ali o učitelj e Zakonestar manglja te opravdini pe i pučlja e Isuse: “A koi mlo pašutno?”

³⁰ A ko adava, o Isus phenđa lese akaja priča: “Nesave manuše, sar huljela ine tari diz Jerusolim ki diz Jerihon, dolinde o čora. On lelje lestar sa, di o šeja. Zorale marde le, i džeje, a o manuš pašlilo ko drom hem na džanda pese.

³¹ Na nakhlo but, i nekotar adale dromeja sar huljela ine nesavo svešteniko, dikhlja adale manuše hem nakhino oti aver strana.

³² Ađahar da nesavo levit: alo di adava than kote o manuš pašljola, dikhlja le i nakhino oti aver strana adale dromesiri.

³³ A inele nesavo Samarijanco savo džala ine adale dromeja. Kad reslja di ko than kote o manuš pašljola, dikhlja le, i pelo lese žal olese.

³⁴ Tegani o Samarijanco alo di o manuš, čhorda ulje hem mol upro lesere rane te kosel len hem pačarda len. I čhivđa le upro plo her hem legarda le ki gostionica, i adari brininda pe olestar.

³⁵ Tejsato dive o Samarijanco ikalđa duj srebrna kovanice hem dinda ko manuš kasiri inele i gostionica hem phenđa lese:

'Brinin tut akale manušestar, i sa so ka trošine buderi, ka irinav će kad ka irinav oto drom.' "

³⁶ Tegani o Isus pučlja e učitelje e Zakonestar: "So tu pheneja? Kova akale trinendar mothovđa pe sar pašutno okolese kole dolinde o čora?"

³⁷ A ov phenđa: "Okova kova mothovđa lese milosrđe."

Tegani o Isus phenđa lese: "Oja, hem tu dža hem čer ađahar!"

O Isus kori Marta hem i Marija

³⁸ I sar o Isus hem lesere učenici džana ine dromeja nakoro Jerusalm, đerdinde ko nesavo gav. Adari živinđa nesavi đuvli palo anav Marta. Oj priminđa len kora peste ko čher.

³⁹ Ola inele phen palo anav Marija, koja beštini uzalo e Gospodesere e Isusesere pre hem šunđa lesoro lafi.

⁴⁰ A i Marta sa ki sig dikhela ine te kandel, i ali uzalo Isus hem pučlja le: "Gospode, tu li na dikheja adava so mli phen muklja man korkora te kandav? Phen laće te pomožini maje."

⁴¹ A o Gospod phenđa laće: "Marto, Marto! Brinineja tut hem uznemirineja tut zako but so,

⁴² a samo jekh valjani. I Marija izabirinđa okova soi po šukar, i adava naka lel pe latar."

11

O Isus sikaj e učenikonen sar te molinen pe (Mt 6,9–15; 7,7–11)

¹ I kad jekhvar o Isus završinđa e molitvaja, jekh lesere učenikonendar phenđa lese: "Gospode, sikav amen te molina sar so o Jovan o Krstitelj sikavđa ple učenikonen."

² Tegani o Isus phenđa lende: "Kad molinena, vaćeren:

'Dade, to sveto anav barjardo te ovel! To carstvo te avel!

³ De amen avdive o maro savo valjani amende svako dive!

⁴ Oprostin amende amare grehija sar so hem amen oprostinaja svakonese kova grešinđa premala amende!

Hem cide amen taro iskušenje!' "

⁵ Tegani o Isus phenđa lende: "Zamislinen da ki ekvaš i rat džana koro tumaro amal te phenen lese: 'Amala, te de man trin mare, i ka irinav će.

⁶ Mlo amal alo oto drom kora mande, a nane man so te ikalav anglo leste!'

⁷ A ov od andral te phenel: 'Ma uznemirin man! O udarai phandle, a mle čhavore već pašlile mancar hem sovena. Našti akana te uštav te dav tut!'

⁸ Vaćerava tumende: te na uštino te del le adalese soi lesoro amal, ka uštel hem ka del le sa so valjani adalese so lesere amale nane lađ te ovel uporno.

⁹ Vaćerava tumende: Mangen hem ka del pe tumende! Roden hem ka arakhen! Khuven hem ka phravel pe tumende!

¹⁰ Adalese so svako kova mangela, primini; hem kova rodela, arakhi; hem kova khuvela, ka ovel lese phravdo.

¹¹ A kova dad tumendar: kad lesoro čhavo ka rodel lestar ine maće, ka del le sape?

¹² Ili kad ka rodel jaro, ka del le škorpija?

¹³ Kad tumen, kola injen bišukar, džanen te den šukar darija tumare čhavende, kobor više tumaro Dad taro nebo ka del e Svetone Duho okolende kola rodona olestar."

O Isus kandela pe e Devlesere zoralipnaja, a na e bengesere (Mt 12,22–30; Mk 3,20–27)

¹⁴ I jekh dive o Isus ispuđinđa e demone kova čerela ine jekhe manuše te našti vaćeri. Kad iklilo o demoni, o manuš lelja te vaćeri. I o narodo inele zadivime,

¹⁵ ali nesave olendar vaćerde: "E Veelzevulesere, e demonengere šerutnesere, zoralipnaja ispuđini e demonen!"

¹⁶ A avera iskušinde e Isuse ađahar so rodinde lestar znako taro nebo.

¹⁷ Ali o Isus džanđa lengere mislija, i phenđa lende: "Svako carstvo savo ana peste podelime ka properel, hem o čher ano savo nane sloga ka perel.

¹⁸ Tei e Sotonesoro carstvo ana peste podelime, sar onda pana trajini? Akava vaćerava adalese so tumen phenena da e

Veelzevulesere zoralipnaja ispudinava e demonen.

¹⁹ A te me e Veelzevulesere zoralipnaja ispudinava e demonen, kasere zoralipnaja tumare učenici ispudinena len? Adalese on ka dokažinen tumende da na injen u pravu.

²⁰ Ali te me e Devlesere zoralipnaja ispudinava e demonen, onda o carstvo e Devlesoro alo maškara tumende.”

²¹ O Isus phenda hem akava: “Kad okova kovai zoralo hem naoružime pazini plo čher, lesoro barvalipei osigurime.

²² Ali kad avela o po zoralo lestar, ka pobedini le hem ka lel lestar o oružje upro savo inole nada hem ka delini plencar adava so lelja e bizoralestar.

²³ Ko nane mancar, ovi protiv mande. I ko na čedela mancar, ov čhorela.”

Kad o bišukar duho palem irini pe (Mt 12,43–45)

²⁴ Tegani o Isus phenda: “Kad o bišukar duho ikljola taro manuš, džala ko šuke thana rodindoj kote šaj te odmorini. Kad na arakhi le, vačeri: ‘Ka irinav man ko čher kotar ikliljum.’

²⁵ I irinda pe hem arakhlja o čher šulavdo hem namestime.

²⁶ Tegani džala hem lela ehta avere duhen po bišukaren pestar hem đerdinena ano adava manuš hem ačhovea adari. I ko kraj adale manušese ovela po bišukar nego angleder.”

Blagoslovime i o poslušna e Devlese

²⁷ I sar o Isus vačeri ine adava, nesavi đuvli oto narodo vičinda: “Bahtali i đuvli koja akharda tut ano vodi hem dinda tut čuči!”

²⁸ A o Isus phenda: “Po bahtalei okola so šunena o lafi e Devlesoro hem čerena le!”

O Isus po baroi e Jonastar hem e Solomonestar (Mt 12,38–42; Mk 8,12)

²⁹ Sar čedela pe ine po baro narodo, o Isus lelja te vačeri: “Akajai generacija bišukar. Rodela mandar znako, ali nisavo znako naka del pe laće sem adava so inele e prorokose e Jonase.

³⁰ Sar so adava so ulo e Jonaja inele znako e manušende kola živinde ki diz

Niniva, ađahar hem so ka ovel mancar, e Čhaveja e manušesereja, ka ovel znako akala generacijaće.

³¹ Ko dive oto baro sudo, i carica koja angleder vladinda ki južno phuv ka uštel hem ka osudini e manušen oti akaja generacija, adalese so tari durutni phuv ali te šunel e Solomonesiri mudrost, a akatei tumencar neko po baro e Solomonestar, a tumen na mangena te šunen!

³² Ko dive oto baro sudo, o manuša kola živinde ani purani diz Niniva ka ušten protiv akaja generacija hem ka osudinen la, adalese so on pokajinde pe kad o Jona propovedinda, a akatei tumencar neko po baro e Jonastar, a tumen pana na pokajinden tumen!”

E Isusesoroi sikaviba svetlost e manušende (Mt 5,15; 6,22–23)

³³ “Niko na tharela i svetiljka hem te čhivel la ko garavdo than ili talo čaro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola đerdinena.

³⁴ Ti jakhi sar svetiljka te telose. Kadi ti jakh šukar, sai to telo osvetlime. A kadi ti jakh bišukar, hem to teloi ani tomina.

³⁵ Adalese, pazin da o svetlost so mislineja dai ana tute nane tomina.

³⁶ Tei sa to telo pherdo oto svetlost, bizo jekh deo oti tomina, tegani sa to dživdipe ka ovel osvetlime sar kad i svetiljka osvetlini tut ple svetloja.”

O Isus kritikujini e verakere vođen soi pobožna samo od avrijal (Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 20,45–47)

³⁷ Kad o Isus vačerda adava, nesavo farisej vičinda le te hal maro koro leste. I o Isus đerdinda lese ko čher hem čhivda pe uzalo astali.

³⁸ A o farisej dikhindoj adava, čudinda pe so o Isus, palo adeti, na thovda ple vasta angleder o hajba.

³⁹ A o Gospod Isus phenda lese: “Oja, tumen o fariseja kosena i šolja hem o čaro od avrijal, a pherđen len tumara pohlepaja hem bišukaripnaja.

⁴⁰ Hulavonalen! Nane li o Devel okova kova čerda e manuše, kova džanel le hem od avrijal hem od andral?

⁴¹ Nego, den e čororende sar milostinja okova so isi tumen andre, hem sa ka ovel tumende čisto.

⁴² Ali jao tumende e farisejende so dena e Devlese desetak oto začinja: oti nana, oti ruta hem oto sa o povrće, a ačhavden te čeren averende okova soi pravedno hem te volinen e Devle. Valjani te den o desetak, ali na troman te bistren te čeren adava soi po bitno.

⁴³ Jao tumende e farisejende so volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem so volinena kad o manuša, pherde poštujiba premala tumende, pozdravinena tumen ko trgija.

⁴⁴ Jao tumende adalese so injen sar o bioznačime grobija upra savende o manuša phirena, a na džanen."

⁴⁵ Tegani nesavo oto učitelja e Zakonestar phenda e Isuse: "Učitelju, tu hem amen vredineja adale lafencar."

⁴⁶ A o Isus phenda: "Jao hem tumende, učiteljalen e Zakonestar! Čivena upro manuša pharipa but phare te akharen adahar so dena len pravilja save našti te iceren, a ni najeja na mangena te mrdinen te pomožinen lende te akharen adava pharipe.

⁴⁷ Jao tumende, adalese so vazdena spomenici e prorokonende kolen tumare pradada mudarde.

⁴⁸ Adaleja mothovena da odobrinena adava so čerde tumare pradada: on mudarde len, a tumen vazdena lende spomenici.

⁴⁹ Adalese o Devel mudro vačerda tumendar: 'Ka bičhalav lende prorokonem hem apostolen. Nekas olendar ka mudaren, a nekas ka progoninen.'

⁵⁰ Akala generacijatar ka rodel pe o rat sa e prorokonengoro savo thavdiŋa pana taro čeriba e svetosoro,

⁵¹ pana taro rat e Aveljesoro sa di o rat e Zaharijasoro, kova inele mudardo maškaro žrtveniko hem i svetinja ano Hram. Oja, vačerava tumende, akaja generacija ka ovel osudime zako adava rat so thavdiŋa!

⁵² Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar! Adalese so e narodostar garavden o ključo oto džandipe. Korkore na

đerdinden, a na mukljen te đerdinen ni okola kola mangle te đerdinen."

⁵³ I kad o Isus iklilo adathar, o učitelja e Zakonestar hem o fariseja ani bari holi lelje te protivinen pe hem te pučen le but so.

⁵⁴ On dikhle te dolen le ko bišukar lafi sar te šaj optužinen le.

12

O Isus vačeri ple učenikonende te na oven dujemujengere

¹ I kad čedinde pe nekobor hiljade manuša, edobor džene inele da jekh avere gazinde, o Isus prvo lelja te vačeri ple učenikonende: "Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro, te na oven dujemujengere sar soi on.

² Sa soi garavdo, ka otkrijini pe; sa soi tajno, ka šundol.

³ Adalese, sa so vačerden ani tomina, ka šundol ano svetlost; hem so pohari vačerden ko kan ano sobe, ka vačeri pe taro krovija sare te šunen."

O učenici na valjani te daran, adalese soi dragocena e Devlese (Mt 10,28–31)

⁴ "Ali phenava tumende, amalalen: ma daran okolendar kola šaj te mudaren samo o telo, adalese so više adalestar naka šaj te čeren tumende.

⁵ A ka phenav tumende kastar te daran: te daran taro Devel kas palo mudariba isi zoralipe te frdel ano pakao. Oja, vačerava tumende, olestar te daran!

⁶ Na biknena pe li pandž čiriklja zako samo duj najtikore kovanice? A palem nijekh olendar nane bisterdi anglo Devel.

⁷ A tumendei hem svako bal ko šero džendo. Adalese, ma daran! E Devlese injen po dragocena negoli but čiriklja!"

O učenici valjani te priznajinen e Isuse anglo manuša (Mt 10,32–33; 12,32; 10,19–20)

⁸ "A vačerava tumende: Svako kova anglo manuša ka priznajini dai mlo, me, o Čavo e manušesoro, anglo anđelja e Devlesere ka priznajinav dai ov mlo.

⁹ A te odrekniŋda pe neko mandar anglo manuša, hem me ka odrekniŋav man olestar anglo anđelja e Devlesere.

¹⁰ I te vačerda neko lafi protiv o Čhavo e manušesoro, ka ovel lese oprostime; ali naka ovel oprostime okolese kova hulini upro Sveto Duho.

¹¹ A kad ka anen tumen anglo sudo ko sinagoge, anglo vladarija hem o vlastija, ma oven zabrinuta sar hem soja te braninen tumen, so te vačeren!

¹² Adalese so tegani o Sveto Duho ka sikaj tumen so te vačeren.”

I priča e bigođakere barvale manušestar

¹³ Tegani neko oto narodo phenda e Isusese: “Učitelju, vačer mle phralese te podelini mancar o nasledstvo.”

¹⁴ A o Isus phenda lese: “Manušeja, ko čhivda man te ovav sudija ili delioco upra tumende?”

¹⁵ Tegani phenda sarijende: “Arakhen tumen hem ciden tumen tari pohlepa. I sa edobor barvalipe te ovel e manuše, lesoro dživdipe na avela oto adava so isi le.”

¹⁶ Tegani o Isus phenda lende akaja priča: “Nesave barvale manušesiri phuv bijanda but.

¹⁷ I ov mislinđa pe ana peste: ‘So te ćerav? Nane man edobor baro than kote te čhivav mli žetva.’

¹⁸ I phenda: ‘Akava ka ćerav! Ka peravav mle purane šupe hem ka vazdav po bare, i adathe ka čhivav sa o điv hem avera šukaripa.

¹⁹ Tegani ka vačerav mla dušace: Isi tut baro barvalipe bute beršende. Odmorin, ha, pi hem uživin!’

²⁰ Ali o Devel phenda lese: ‘Hulavona! Akaja rat ka mere! A sa adava so spremindan, kasoro ka ovel?’

²¹ Ađahari okolese kova pese čedela barvalipe, a čororoi anglo Devel.”

O Devel brinini pe kako ple učenici (Mt 6,25–34)

²² Tegani o Isus phenda ple učenikonende: “Adalese vačerava tumende: ma oven zabrinuta kako tumaro dživdipe: ka ovel tumen li so te

han; ni kako tumaro telo: ka ovel tumen li so te urjaven.

²³ Adalese soi o dživdipe po bitno e hajbnastar hem tumaroi telo po bitno e šejendar.

²⁴ Dikhen e gavranen! Ni sejinena ni čedena, nane len ni šupa kote te čhiven o điv, a palem o Devel parvari len. A tumen injen e Devlese po vredna e čirikljendar!

²⁵ A kova tumendar šaj adaleja so brinini pe te produžini hari plo dživdipe?

²⁶ Znači te našti ni adava najhari te ćeren, sose onda brininena tumen kako bilo so aver?

²⁷ Dikhen o divlja luluda sar barjona. Na ćerena buti, niti sivenafse šėja, a vačerava tumende da ni o caro o Solomon, kova inele but barvalo, na inole edobor šuže šėja sar jekha olendar.

²⁸ Te o Devel ađahar šukar urjavela o biljke ko polje savei avdive adathe, a već tejsa frdena pe ani jag, kobor li više tumende ka del šėja, tikora verakere manušalen!

²⁹ Tumen ma oven zabrinuta kako adava so ka han hem so ka pijen,

³⁰ adalese so adava rodna okola kola na džanen e Devlese. Tumaro Dad, o Devel, džanel da valjani tumende sa adava.

³¹ Nego roden o carstvo e Devlesoro, a ov ka del tumen sa adava so valjani tumende!

³² Ma daran, mlo tikoro stado! Tumare Dadesiri volja inele te del tumen o carstvo.

³³ Bikninen so isi tumen hem o pare den e čororende! Ćeren tumende kese kako pare save na properena hem barvalipe ko nebo savo nikad na tikorini. Niko naka šaj te avel adari te čorel tumaro barvalipe hem nijekh moljco naka uništini le.

³⁴ Adalese so tumaro vilo ka ovel adari kaj tumaro barvalipe.”

Oven uvek spremna kako e Isusesoro aviba (Mt 24,45–51)

³⁵ O Isus ple učenikonende phenda hem akava: “Oven spremna, urjavde zaki buti hem tumare svetiljke te oven tharde,

³⁶ sar sluge kola adžicerena ple gospodare te irini pe čhere taro bijav. Kad

irini pe o gospodari hem kad khuvela ko udar, o slugei spremna te phraven lese.

³⁷ Blago okole slugende kolen o gospodari, kad ka avel, ka arakhi len sar adžicerena le džangale! Čače, vačerava tumende, ov, o gospodari, ka phandel pe i kecelja, ka bešljačeri len te han hem ka kandel len.

³⁸ Blago e slugende kolen o gospodari ka arakhi džangalen čak hem te alo ki ekvaš i rat ili anglo disljojb.

³⁹ Ali akava te džanen: te džanel ine o domačini ko savo sati avela o čor, naka mukel lese ine te đerdini ko čer te čorel.

⁴⁰ Hem tumen oven spremna, adalese so o Čhavo e manušesoro ka avel tegani kad na nadinena tumen!"

⁴¹ Tegani o Petar pučlja e Isuse: "Gospode, vačereja li akaja priča samo amende e učenikonende ili sarijende?"

⁴² O Gospod Isus phenda: "Kovai, onda, verno hem mudro upravniko kas o gospodari ka čhivel upreder ple sluge te del len hajba ko vreme?"

⁴³ Blago okole slugase kas lesoro gospodari, kad ka avel, ka arakhi sar čerela ađahar.

⁴⁴ Čače vačerava tumende, upreder sa o barvalipe plo ka čhivel le sar upravniko.

⁴⁵ A te vačerđa adava sluga ana peste: 'Naka avel pana mlo gospodari' i lela te marel avere slugen, hem te hal, te pijel hem te mačol,

⁴⁶ lesoro gospodari ka avel ano okova dive hem okova sati kad naka adžiceri le, ka čhinel le ko ekvaš hem ka čhivel le maškaro nevernici.

⁴⁷ A okova sluga kova džanda i volja ple gospodaresiri, a na inele spremno ili na čerđa pali e gospodaresiri volja, but mariba ka hal.

⁴⁸ A okova kova na džanda e gospodaresiri volja, a čerđa nešto zako so zaslužini kazna, hari mariba ka hal. Kasei dindo but, but ka rodel pe lestar. Kasei poverime but, više ka rodel pe lestar."

*E Isusesoro lafi ka anel podela
(Mt 10,34–36)*

⁴⁹ Tegani o Isus phenda: "Aljum te frdav jag e sudosiri ki phuv. So bi mangava ine već te ovel thardi!

⁵⁰ A valjani te nakhavav e patibnasoro krstiba. But maje pharo đikote adava na završini pe!

⁵¹ Mislinena da aljum te anav mir ki phuv? Na. Aljum te čerav o manuša te ciden pe jekh averestar.

⁵² Adalese od akana, oto pandž čherutne, trin ka oven ki mli strana, a duj ki aver ili duj ki mli strana, a trin ki aver.

⁵³ Ka uštel o dad upro čhavo hem o čhavo upro dad, i daj upri čhaj hem i čhaj upri daj, i sasuj upri bori hem i bori upri sasuj."

*Valjani te pendžaren o znakija e vremesere
(Mt 16,2–3; 5,25–26)*

⁵⁴ Tegani o Isus vačerđa e narodose: "Kad dikhena da o oblaci avena taro zapad, tegani phenena da ka perel bršim, i čače perela.

⁵⁵ Kad phudela i barval taro jug, phenena da ka ovel tatipe, i ovela.

⁵⁶ Dujemujengere manušalen! Džanen te pendžaren o izgled e phuvjakoro hem e nebosoro; sar onda na džanen te pendžaren o znakija akale vremesere?

⁵⁷ Tumen korkore valjani te pendžaren okova soi ispravno.

⁵⁸ Te neko legari tut ko sudo te tužini tut adalese so na irindan lese o pare, odrumal de sa tutar te mirine tut oleja angleder nego so resena adari. Te na čerđan ađahar, ov šaj te vucini tut anglo sudija, a o sudija ka del tut ko manuš kova ka čhivel tut ano phandlipe.

⁵⁹ Vačerava će da čače naka ikljove adathar sa đikote na irineja di i zadnjo para."

13

Sare valjani te pokajinen pe zako pumare grehija

¹ Ano adava vreme nesave manuša phende e Isuseso so o Pilat, o upravniko e rimesoro, naredinda nesave Galilejci te oven mudarde sar anena ine žrtve ano Hram.

² A o Isus phenda lende: "Tumen li mislinena da adala Galilejci, adalese so ađahar mudardile, inele po grešna sa avere Galilejconendar?"

³ Na! Ali te na pokajinden tumen, sarijen tumen ka adžiceri propast!

⁴ Ili okola dešu ofto upro kolende peli i kula ano Siloam hem mudarda len, tumen li mislinena da on inele po bare grešnici sa e manuendar kola živinena ano Jerusalam?

⁵ Na! Ali te na pokajinden tumen, sarijen tumen ka adžiceri propast!"

I priča oto kaš bizo plod

⁶ Tegani o Isus vačerda lenđe akaja priča: "Inele nesave manuše smokva sadime pese ano vinograd, i alo te rodel lakoro plod, ali ništa na arakhlja.

⁷ Tegani phenđa e vinogradarese: 'Ače, trin berš sar avava te rodav plod upri akaja smokva, ali na arakhava le. Čin la! Sose te šučari i phuv?'

⁸ A ov phenđa: 'Gospodarona, ačhav la pana akava berš. Ka handav okolo late hem ka frdav laće đubravo,

⁹ i šaj đī berše ka anel plod. A te na bijanda, ka čhine la.' "

O Isus saslari ko savato e đuvlja koja inele grbavo

¹⁰ I jekh savato sar o Isus sikaj ine ani jekh sinagoga,

¹¹ adari inele nesavi đuvli kola o bišukar duho čerela ine te ovel namborme. Oj inele grbavo dešu ofto berš hem nisar našti ine te ispravini pe.

¹² Kad o Isus dikhlja la, vičinda la kora peste hem phenđa laće: "Đuvlije, oslobodimi injan taro to nambormipe!"

¹³ I čhivđa ple vasta upro late, a oj otojekhvar ispravinda pe hem lelja te slavini e Devle.

¹⁴ Tegani e sinagogakoro vođa, holjame so o Isus sasljarđa ko savato, phenđa e narodose: "Isi šov dive ano kurko ko save šaj te čerel pe buti! Ko adala dive aven hem oven sasljarde, a na ko savato!"

¹⁵ A o Gospod Isus phenđa lese: "Dujemujengere injen! Tumen li ko savato na phravena tumare guruve ili tumare here taro jasle te legaren le te pijel pani?"

¹⁶ A akajai đuvli oto pleme e Avraamesoro kola o Sotoni ičerđa phandlja dešu ofto berš. Oj li na valjani

te ovel phravdi taro akala lancija e nambormipasere ko savato?"

¹⁷ Kad phenđa adava, laďandile sare kola inele protiv leste, a sa avera manuša radujinde pe zako sa o šukar delja save o Isus čerđa.

O carstvo e Devlesoro sar o tikoro seme savo ovela baro kaš (Mt 13,31–33; Mk 4,30–32)

¹⁸ Tegani o Isus phenđa: "Savesei slično o carstvo e Devlesoro? Soja te uporedinav le?"

¹⁹ Sličnoi e semese oti gorušica save o manuš lelja hem frdinda pese ki bašta. Ov barilo hem ulo kaš, hem o čiriklja čerde gnezdija upro lesere granke."

O carstvo e Devlesoro sar o kvasco savo čerela o humer te uštel

²⁰ I palem phenđa: "Soja te uporedinav o carstvo e Devlesoro?"

²¹ Sličnoi e kvascose save i đuvli lelja hem čhivđa ano but baro čaro vareja, i ov čerđa sa o humer te uštel."

Den sa tumendar te đerdinen ano carstvo e Devlesoro (Mt 7,13–14, 21–23)

²² I sar o Isus džala ine ple dromeja đī ko Jerusalam, nakhela ine ko dizja hem ko gava hem sikaj e narodo.

²³ I neko pučlja le: "Gospode, samo li hari manuša ka oven spasime?"

A o Isus phenđa lenđe:

²⁴ "Den sa tumendar te đerdinen maškaro tesno udar e nebosoro adalese so but džene, vačerava tumenđe, ka roden te đerdinen, ali naka šaj.

²⁵ Kad o domaćini ka uštel hem ka phandel o udar, ka ovel kasno. Tegani ka terđoven avri hem ka khuven ko udar vačerindoj: 'Gospodarona, phrav amende!' Ali ov ka phenel tumenđe: 'Na džanav tumen kotar injen.'

²⁶ Tegani ka phenen: 'Haljam hem piljam tuja, hem tu sikavđan ko amare dizjengere droma.'

²⁷ A ov ka phenel: 'Na džanav tumen kotar injen. Ciden tumen mandar, sare tumen kola čerena bišukaripe!'

²⁸ Tegani ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh kad ka dikhen e Avraame, e Isaake, e Jakove hem sa e

prorokonen ano carstvo e Devlesoro, a tumen frdime avri.

²⁹ O manuša ka aven taro istok hem taro zapad, taro sever hem taro jug hem ka čiven pe uzalo astali ki gozba ano carstvo e Devlesoro.

³⁰ Ače, okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva.”

E Isusesei phare zako manuša taro Jerusalem

(Mt 23,37–39)

³¹ I tegani nesave fariseja ale koro Isus hem phende lese: “Dža akatar ko nesavo aver than, adalese so o caro o Irod mangela te mudari tut.”

³² O Isus phenda lende: “Džan hem vačeren adala lisicaće: ‘Ka ispudinav e demonen hem ka sasljarav avdive hem tejsa, a ko trito dive završinava mli buti.’

³³ Ali avdive, tejsa hem prektejsa valjani te džav mle dromeja, adalese so izgledini dai o Jerusalem than kote sa o proroci valjani te oven mudarde.

³⁴ Jerusalime, Jerusalime, tu savo mudareja e prorokonen hem frdeja bara upro okola kolai tuće bičhalde! But puti mangljum te čedav te manušen sar i khani ple piličken talo ple phaka, ali tumen na mangljen!

³⁵ Ače, to čher ka ovel napustime! I vačerava tumende da čače naka dikhē man đikote na phenena: ‘Blagoslovime! okova kova avela ano anav e Gospodesoro!’ ”

14

O Isus anglo fariseja sasljari e namborme ko savato

¹ I ko jekh savato, o Isus inele vičime ko čher nesave farisejengere vočasoro te hal maro, i dželo. Sare so inele adari, šukar ine posmatrinena le,

² adalese so anglo leste inele nesavo namborme manuš kašere vasta hem o pre inele pherde pani.

³ I o Isus pučlja e učiteljen e Zakonestar hem e farisejen: “Palo e Mojsijasoro zakoni, tromal pe li te sasljari pe ko savato ili na?”

⁴ A on ništa na phende. Tegani o Isus čhivđa plo vas upro namborme manuš, sasljarđa le hem muklja le te džal.

⁵ A olende phenda: “So mislinena tumaro čhavo ili tumaro guruv ko savato perela ano bunari, na li sigate ka ikalen le ine adathar?”

⁶ I na ine len so te phenen ko adava.

O Isus sikaj oti poniznost

⁷ Kad o Isus dikhlja sar o gostija kola ale te han rodenafse najšukar thana bešibnase, phenda lende akaja priča:

⁸ “Kad injan vičime nekase ko bijav, ma beš ko najšukar than, adalese so šaj maškaro vičime isi nesavo manuš kovai po baro tutar.

⁹ Tegani okova so vičinda tut ka phenel će: ‘De to than akalese.’ Tegani ka ove lađardo, i ka dža te dole o zadnjo than.

¹⁰ Nego, kad injan vičime, dža hem beš ko zadnjo than. Kad ka dikhel tut okova so vičinda tut ka phenel će: ‘Amala, ava beš ko po šukar than!’ Tegani sa o gostija ka dikhē kobor injan pošujime.

¹¹ Adalese, ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe, ka ovel povazdime.”

¹² Tegani o Isus phenda okolese so vičinda le: “Kad vičineja gostonen ko ručko ili ki večera, ma vičin samo te amalen, te phraljen, te familija, hem te barvale komšijen. Te vičindan olen, hem on tut ka vičinen ko hajba kora pumende sar te irinen će.

¹³ Nego, kad vičineja ko hajba, vičin e čororen, e sakatimen, e bangen hem e kororen.

¹⁴ Tegani ka ove blagoslovime, adalese so olen nane sar te irinen će. A o Devel ka irini će tegani kad ka vazdel taro mule e pravednikonen.”

I priča oti bari gozba (Mt 22,1–10)

¹⁵ Kad adava šunđa jekh okolendar so beštine uzalo astali, phenda e Isusesei: “Bahtalo! okova kova ka hal maro ano carstvo e Devlesoro!”

¹⁶ A ko adava, o Isus phenda lese: “Nesavo manuš čerđa bari gozba hem vičinda bute manušen.

¹⁷ I kad sa inele ćerdo hajbnase, bičhalđa ple sluga te phenel e vičimende: 'Sai akana spremno. Aven!'

¹⁸ Ali jekh pala avereste lelje te phenen lese sose našti te aven. O prvo phenda lese: 'Čindum njiva i valjani te džav te dikhav la. Molinava tut, vačer te gospodarese da adalese našti te avav.'

¹⁹ O dujto phenda: 'Samo so čindum deše gurunen i džava te dikhav sar ka orinen. Molinava tut, vačer te gospodarese da adalese našti te avav.'

²⁰ O trito phenda: 'Samo so ženindum man i adalese našti te avav.'

²¹ I o sluga irinda pe hem phenda sa adava ple gospodarese. Tegani o gospodari holjanda i phenda ple slugase: 'Sidar, ikljov ko droma e dizjakere hem ko trgija i ana akari e čororen, e sakatimen, e kororen hem e bangen.'

²² Kad o sluga ćerđa adava, phenda: 'Gospodarona, ćerđum ađahar sar so naredindan, ali pana isi thana.'

²³ I o gospodari phenda lese: 'Ikljov avri tari diz ko droma hem ko staze hem terin e manušen te aven te ovel pherdo mlo čher.'

²⁴ Vačerava tumende da nijekh okole manušendar kola inele vičime naka hal ki mli gozba.'

E Isusesere učenici valjani te trpinen zbog olese
(Mt 10,37–38)

²⁵ I but manuša džana ine dromeja palo Isus. Ov irinda pe nakoro lende hem phenda lende:

²⁶ "Te neko mangela te ovel mlo učeniko, valjani te volini man but više nego ple dade hem pla daja, pla romnja hem ple čhaven, ple phraljen hem ple phenjen, više nego plo dživdipe. Te na ćerđa ađahar, našti te ovel mlo učeniko."

²⁷ Ko na akhari plo krsto hem na džala pala mande, našti te ovel mlo učeniko.

²⁸ Adalese so, ko tumendar ka lel ine te vazdel kula, a angleder adalestar te na bešel te računini o troško te dikhel ka šaj li te završini la?

²⁹ Te samo čivđa o temelji, i na ačhola le pare te završini di o kraj, sare kola ka dikhen adava ka asan lese

³⁰ hem ka phenen: 'Akava manuš lelja te vazdel kula, a našti ine te završini la!'

³¹ Ili, kova caro kad džala te arakhi pe ko mariba avere caronencar, angleder adalestar na bešela te razmislini šukar ka šaj li ple deše hiljadencar te marel pe adaleja kova avela protiv leste ple biše hiljadencar?

³² Te našti, ka bičhali ple manušen koro aver caro, sar pana na alo paše, te pučen le savei o uslovija zako mir.

³³ Ađahar da svako tumendar kova na mukela sa so isi le, našti te ovel mlo učeniko."

O učenici valjani te ačhoven verna sledbenici e Isusesere
(Mt 5,13; Mk 9,50)

³⁴ Tegani o Isus phenda: "Šukari o lon. Ali te našalđa plo londipe, soja ov ka londari pe?

³⁵ Esavko nane šukar ni zaki phuv ni zako đubravo, nego frdela pe. Kas isi kana te šunel, nek šunel!"

15

I priča oto našaldo bakro
(Mt 18,12–14)

¹ But carinici hem prešunde grešnici čedena pe ine uzalo Isus te šunen le.

² A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar lelje te gundinen vačerindoj: "Akava primini kora peste e grešnikonen hem hala olencar."

³ Adalese o Isus phenda lende akaja priča:

⁴ "Te nekas tumendar isi šel bakre i jekh olendar našaldilo, so ka ćerel? Ka ačaj e enjavardešu enjen ko polje hem ka džal te rodel e našalde bakre sa đikote na arakhi le.

⁵ I kad ka arakhi le, ka radujini pe, ka čhivel le ko piče

⁶ hem ka legari le čhere. Tegani ka vičini ple amalen hem ple komšijen kora peste hem ka phenel lende: 'Radujinen tumen mancar! Arakhljum mle našalde bakre.'

⁷ Vačerava tumende, ađahar da ano nebo ka ovel po bari radost zako jekh grešniko kad pokajini pe nego li zako enjavardešu enja pravednici kolende na valjani pokajanje."

I priča oti našaldi kovanica

⁸ O Isus phenda hem akava: "Ili te nesava đuvlja isi deš srebrna kovanice, i jekh našali, so ka čerel? Ka tharel i svetiljka, ka šulaj o čher hem šukar ka rodel i kovanica đikote na arakhi la.

⁹ I kad ka arakhi la, ka vičini ple amalinjen hem ple komšiken kora peste hem ka phenel lende: 'Radujinen tumen mancar! Arakhljum i kovanica savi našaldum.'

¹⁰ Ađahar, vačerava tumende, ovela radost maškaro anđelja e Devlesere zako jekh grešniko kova pokajini pe."

I priča oto našaldo čhavo

¹¹ I o Isus phenda: "Jekhe manuše ine duj čhave.

¹² I o tikneder čhavo phenda ple dadese: 'Dade, de man akana o deo te barvalipnastar so pripadini maje.' I ađahar o dad podelinda lende plo barvalipe.

¹³ I palo nekobor dive o tikneder čhavo čedinda sa so inole, dželo ki durutni phuv hem adari halja sa plo barvalipe ađahar so živinda dilikane.

¹⁴ Kad trošinda sa o pare, ulo baro bokhalipe ani adaja phuv i tegani na inole so te hal.

¹⁵ I dželo te čerel buti koro jekh manuš kova živinda adari. Adava manuš bičhalđa le pese ko polje te arakhi balen.

¹⁶ O čhavo edobor inele bokhalo da manglja te hal adava so hana o bale, ali niko na dinda le čak ni adava.

¹⁷ A kad lelja te razmislini šukar, phenda ana peste: Mle dadesere bućarnen isi da buderi hajbnase, a me akate merava bokhatar!

¹⁸ Ka uštav hem ka irinav man koro mlo dad hem ka phenav lese: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute!

¹⁹ Na injum dostojno akana te vičinav man to čhavo. Molinava tut, le man sar jekhe bućarne te ćerav buti kora tute.'

²⁰ I uštino hem lelja te džal koro plo dad. Pana sar inele dur, lesoro dad dikhlja le sar avela, pelo lese žal, prastandilo nakoro leste, zagrlinda le hem čumudinda le.

²¹ Tegani o čhavo phenda: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute!

Na injum dostojno akana te vičinav man to čhavo.'

²² A o dad phenda ple slugende: 'Sig anen o najšužo ogrtači hem urjaven le! Čhiven lese i angrustik ko naj hem o sandale ko pre!

²³ Anen okole thuljarde telco te čhinen, te ha hem te veselina amen,

²⁴ adalese so akava mlo čhavo inele mulo, a akana oživinda, inele našaldo, a akanai arakhlo.' I lelje te veselinen pe.

²⁵ A lesoro phureder čhavo ćerela ine buti ki njiva. I ko iriba, sar avela ine paše uzalo čher, šunđa bašaliba hem čheliba.

²⁶ Tegani vičinda jekhe sluga te pućel le so ulo adava.

²⁷ O sluga phenda lese: 'To phral irinda pe čhere. To dad činda e thuljarde telco adalese so dikhlja le dživde hem saste.'

²⁸ I o phureder čhavo holjanda hem na manglja te đerdini ko čher. Tegani lesoro dad iknilo hem molinda le te đerdini.

²⁹ A ov phenda ple dadese: 'Aće, sa edobor berša sar robo kandava tut hem nikad na phagljam to lafi, a nijekhvar na dindan man ni buzore te šaj mle amalencar te veselinav man.

³⁰ A kad alo akava to čhavo, kova halja to barvalipe e kurvencar, tu čhindan lese thuljarde telco.'

³¹ A lesoro dad phenda lese: 'Mlo čhavo, tu stalno injan mancar. I sa soi mlo – kloj.

³² Ali, valjandam ađahar te veselina amen hem te radujina amen adalese so akava, to phral, inele mulo, a akana oživinda; inele našaldo, a akanai arakhlo!'"

16

I priča oto nepošteno upravniko

¹ O Isus ple učenikonende vačerđa: "Jekhe barvale manuše ine upravniko kole tužinde da halja lesoro barvalipe.

² I o barvalo vičinda le hem phenda lese: 'So šunava tutar adava? Ana maje o spisko te dikhav so ćerđan mle parencar adalese so našti više te ćere buti kora mande sar upravniko!'

³ Tegani o upravniko phenda ana peste: 'So ka ćerav kad mlo gospodari ka cidel

man tari buti? Na injum edobor zoralo te handav, a lađava te prosinav.

⁴ Džanav so te ćerav te šaj o manuša priminen man pumende ano čera kad ka ovav cidime tari buti.'

⁵ I vićinda sa ple gospodaresere dužnikonen, i pućlja e prvone: 'Kobor aveja mle gospodarese?'

⁶ A ov phenđa: 'Šel burija uljeja.'

Tegani o upravniko phenđa lese: 'Siđar le to lil kaj pisime kobor aveja lese hem čhiv da aveja lese pinda.'

⁷ I pućlja avere: 'A tu kobor aveja mle gospodarese?'

A ov phenđa: 'Šel burija dīveja.' I olese da phenđa o upravniko: 'Le to lil hem čhiv da aveja lese oftovardeš.'

⁸ I o gospodari pohvalinda e nepoštenone upravniko so inele džando hem so ađahar postupinda. Akava mothoj dai o manuša akale svetosere po džande ko postupci premalo okolende kolai slična olende, nego o manuša e svetlosere.

⁹ Vaćerava tumende: ćeren tumende amalen ađahar so ka pomožinen lende akala phuvjakere barvalipnaja, te šaj, kad ka nakhel adava barvalipe, te oven primime ano večna čera.

¹⁰ Kovai verno ano najtikore buća, ov ka ovel verno hem ano najbare; a kova nane pravedno ano najtikore buća, ov naka ovel pravedno hem ano najbare.

¹¹ Te na injen verna ano akala phuvjakoro barvalipe, ko ka mukel tumende ano vasta o čačikano barvalipe?

¹² Te na injenle verna ano averesoro barvalipe, ko ka del tumen tumaro?

¹³ Nijekh sluga našti kandel duje gospodaren. Ili ka mrzini jekhe, a ka volini e dujtone; ili jekhesa ka ovel poslušno, a e dujtone naka podnosini. Našti kanden hem e Devle hem o barvalipe."

¹⁴ Sa adava, so vaćerđa o Isus, šunde o fariseja kola but volinde pare, i asandile lese.

¹⁵ A o Isus phenđa lende: "Tumen injen adala so ćerena tumen pravedna anglo manuša, ali o Devel džanel tumare vile. Okova soi but vredno e manušenje, adavai gadno e Devlese."

O lafi e Devlesoro isi le trajno autoritet

¹⁶ Tegani o Isus phenđa: "O Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere sikavena ine e manušen dī o aviba e Jovanesoro, a od tegani propovedini pe o šukar lafi taro carstvo e Devlesoro hem svako nasilno đerdini ano leste.

¹⁷ A palem, po lokhe o nebo hem i phuv te nakhen, negoli jekh slovo oto Zakoni te properel.

¹⁸ Jekh primer: Ko tumendar ačaj pla romnja hem lela avera, ćerela preljuba. Hem ko lela romnja kola o rom muklja, isto ćerela preljuba."

Priča oto barvalo manuš hem oto Lazar

¹⁹ O Isus phenđa: "Inele nesavo barvalo manuš kova urjela pe ine sa ano najšuže šeja hem taro dive ko dive hala ine sa najšukar habinja.

²⁰ Angli lesiri kapija sa ano čirevija pašljola ine nesavo čororo manuš palo anav Lazar.

²¹ Ov but manglja te čaljari pe e troškendar save perena ine taro astali e barvalesoro. Čak hem o đukle avena ine hem ližinena lesere čirevija.

²² Kad mulo o čororo, o anđelja legarde le e Avraamese ki angali. I o barvalo da mulo hem inele parume.

²³ I ano than e mulengoro, ano bare muke, o barvalo vazdinda ple jača hem odural dikhlja e Avraame hem e Lazare lese ani angali.

²⁴ Tegani vićinda: 'Dade Avraame, smilujin tut maje hem bičhal e Lazare te čhivel samo hari plo naj ano pani hem te avel te šudari mli čhib, adalese so but injum mućime ani akaja jag.'

²⁵ A o Avraam phenđa: 'Mlo čhavo, setin tut da priminda to šukaripe tuće ko dživdipe, a o Lazar plo bišukaripe. A akanai e Lazarese šukar akate, a tu mućineja tut.

²⁶ Sem adava, isi bari provalija maškar amende hem tumende i te manglja neko te nakhel akatar kora tumende ili adathar kora amende, naka šaj.'

²⁷ A o barvalo phenđa: 'Onda molinava tut, dade Avraame, bičhal e Lazare mle dadese ko čher.

²⁸ Adari isi man pandž phralja. Nek o Lazar upozorini len, te na aven hem on ko akava than e mukengoro.'

²⁹ A o Avraam phenda: 'Isi len o Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere. Nek šunen olen!'

³⁰ A ov phenda: 'Nane adava dovoljno, dade Avraame! Ali te alo lende neko taro mule, ka obratinen pe.'

³¹ I o Avraam phenda lese: 'Te na šunde adava so pisinda o Mojsije hem o proroci, naka šunen ni te neko uštino taro mule.' "

17

O učenci valjanena te oven verna sluge e Devlesere
(Mt 18,6–7, 21–22; Mk 9,42)

¹ O Isus phenda ple učenikonende: "O iskušnja mora te aven, ali jao okolese prekala kaste avena.

² Olese ka ovel ine po škar ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel frdime ano more, nego te čerel jekh akale tikorendar te perel ano greh.

³ Arakhen tumen! Te to phral grešini, ukorin le, i te pokajinda pe, oprostini lese.

⁴ I te ehta puti ko dive grešini premala tute hem ehta puti avela kora tute hem vačeri će: 'Kajinav man', oprostini lese."

⁵ O apostolja phende e Gospodese: "De amen po bari vera!"

⁶ A o Gospod phenda: "Te isi tumen vera tikori sar zrno oti gorušica, ka phenen ine akale kaštese: 'Ikal tut taro koreno hem sadin tut ano more!' I ka šunel tumen ine.

⁷ Te phena da nekas tumendar isi sluga kova handela ili arakhi e bakren. I kad ov irini pe tari njiva, ko tumendar ka phenel lese: 'Sidar ava akari hem beš te ha maro?'

⁸ Na li, umesto adava, ka phenen lese: 'Čer maje te hav, phand tut i kecelja hem kande man dikote hava hem pijava, a palo adava tu ka ha hem ka pije?'

⁹ Valjani li o gospodari te zahvalini e slugase so čerđa adava so ine lese naredime? Na.

¹⁰ Adahar hem tumen, kad čerena sa so naredinda tumende o Devel, vačeren: 'Amen injam sluge kolende na valjani te

zahvalini pe! Čerđam samo soi amari buti!' "

O Isus sasljari deše gubavconen

¹¹ I sar o Isus džala ine nakori diz Jerusolim, nakhino maškari regija Samarija hem i regija Galileja.

¹² I sar đerdini ine ko nesavo gav, nakoro leste ale deš gubavci kola terdine po dur olear

¹³ hem vičinde: "Isuse, Gospodarona, smilujin tut amende!"

¹⁴ Kad dikhlja len o Isus, phenda lende: "Džan hem mothoven tumen e sveštenikonende!"

I sar džana ine dromeja, saslile tari guba.

¹⁵ I jekh olendar kad dikhlja so saslilo, irinda pe koro Isus slavindoj e Devle oto sa o glaso.

¹⁶ Pelo anglo lesere pre mujeja di phuv, zahvalindoj lese. A ov inele Samarijanco.

¹⁷ Tegani o Isus pučlja: "Na li deš saslile? A kaj pana okola enja?"

¹⁸ Nijekh li olendar na aračhilo te irini pe hem te slavini e Devle, sem akava jekh kova čak nane ni Jevrejco?"

¹⁹ I phenda e manušese: "Ušti hem džal Ti vera spasinda tut!"

O aviba e Devlesere carstvosoro
(Mt 24,23–28, 37–41)

²⁰ Jekh dive o fariseja pučle e Isuse kad ka avel o carstvo e Devlesoro. O Isus phenda lende: "O carstvo e Devlesoro na avela e znakonencar saven ka šaj te dikhen pe.

²¹ Naka šaj te phenel pe: 'Ače akatei!' ili 'Eče adari!' Adalese soi o carstvo e Devlesoro maškara tumende!"

²² Tegani phenda ple učenikonende: "Avela o vreme kad ka mangel te dikhen samo jekh dive e Manušesere Čhavesoro, ali naka šaj te dikhen le.

²³ O manuša ka phenen tumende: 'Eče adari!' ili 'Ače akatei!' Ali ma džan adari hem ma prastan palo lende!"

²⁴ Adalese so o aviba e Manušesere Čhavesoro ko lesoro dive ka ovel sar kad i munja činela taro jekh krajo e nebosoro, a svetlini ko dujto.

²⁵ Ali angleder adalestar valjani but te patini hem te ovel odbacime akala generacijatar.

²⁶ Hem sar so inele ano vreme kad o Noje živinda, adahar ka ovel hem ano vreme kad me, o Čhavo e manušesoro, ka avav.

²⁷ O manuša hana ine hem pijena, lena pe hem dena pe sa di o dive kad o Noje đerdinda ki barka. Tegani alo o baro pani hem tasavđa sarijen.

²⁸ Adahar da inele ano vreme kad o Lot živinda. O manuša ani diz Sodoma hana ine hem pijena, činena hem biknena, sadinena hem vazdena čhera.

²⁹ A ko dive kad o Lot iklilo tari Sodoma, odupral sar bršim peli jag hem sumpor hem mudarda sarijen.

³⁰ Adahar ka ovel hem ko dive kad o Čhavo e manušesoro ka mothoj pe.

³¹ Ko adava dive, ko ka ovel upro čher, a lesere stvarija ano čher, ma te huljel te lel len. Adahar da, ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere palo ple stvarija.

³² Setinen tumen so ulo e Lotesere romnjaja!

³³ Ko dikhela te arakhi plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le.

³⁴ Vačerava tumende: ki adaja rat duj džene ka pašjon ani jekh soba; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.

³⁵ Duj đuvlja zajedno ka čeren hajbnase; jekha ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.

³⁶ [Duj murša ka čeren buti ki njiva; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.]”

³⁷ I on pučle e Isuse: “Kaj, Gospode?”

A ov phenda lende: “Kaj isi mulo telo, adari čedena pe o lešinarija.”

18

I priča oti udovica koja inele istravno

¹ Tegani o Isus vačerda ple učenikonende priča da uvek valjani te molinen pe hem te na odustajinen.

² Phenda: “Inele nesavo sudija ani jekh diz. Na darandilo e Devlestar hem na ačhilo lese di o manuša.

³ A inele hem nesavi udovica ani adaja diz. Oj stalno avela ine koro leste hem

molini le: ‘De man pravda anglo okova kova tužini man!’

⁴ Ov jekh vreme na manglja te pomožini laće. Ali kad nakhlo nesavo vreme, phenda korkoro pese: ‘Iako na darava e Devlestar hem na ačhilo maje di o manuša,

⁵ ka dav pravda akala udovicaće, adalese so stalno avela kora mande, i te na avel više te dosadini man!’ ”

⁶ Tegani o Gospod Isus phenda: “Šunen šukar so phenda o nepravedno sudija!

⁷ O Devel li naka del pravda ple izabirimende kola rat hem dive molinena le? Ov li ka ačaj len te adžičeren?

⁸ Vačerava tumende, ka del len pravda, hem adava sigate. Ali kad me, o Čhavo e manušesoro, ka irinav, ka arakhav li vera ki phuv?”

I priča oto farisej hem oto cariniko

⁹ Tegani o Isus vačerda akaja priča okolende kola mislinde dai pravedna, a averen dikhle sar po tikoren pumendar:

¹⁰ “Duj manuša džele ko Hram te molinen pe: jekh inele farisej, a o dujto cariniko.

¹¹ O farisej, terdindoj, molinda ana peste adahar: ‘Devla, hvala će so na injum sar avera manuša: čora, nepravedna, preljubnici ili sar akava cariniko.

¹² Postinava duj puti ano kurko hem dava desetak oto sa so zaradinava.’

¹³ A o cariniko, terdindoj odural, na manglja ni te dikhel nakoro nebo, nego khuvela pe ine ko gruda oti tuga hem vačeri: ‘Devla, smilujin tut maje, e grešnikose!’

¹⁴ Vačerava tumende: akava cariniko irinda pe čhere opravdime anglo Devel, a na o farisej! Adalese so ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe ka ovel povazdime.”

O carstvo e Devlesoroj okolende kolai ponizna sar o čhavore (Mt 19,13–15; Mk 10,13–16)

¹⁵ O manuša anena ine anglo Isus pumare tikore čhavoren te čhivel ple vasta upro lende. I kad o učenici dikhle adava, braninde lende.

¹⁶ Ali o Isus vičinda len angla peste vačerindoj e učenikonende: “Muken e

čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lende, adalese so esavkenđe pripadini o carstvo e Devlesoro!

¹⁷ Čače vačerava tumenđe, ko na primini o carstvo e Devlesoro sar o čhavoro, naka đerdini ano leste.”

Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro
(Mt 19,16–30; Mk 10,17–31)

¹⁸ I nesavo šerutno e jevrejengoro pučlja e Isuse: “Učitelju šukareja, so valjani te ćerav te dobinav o večno dživdipe?”

¹⁹ A o Isus phenđa lese: “Sose vičineja man šukareja? Samoi jekh šukar – o Devel.

²⁰ O naredbe džane: ‘Ma ćer preljuba!’, ‘Ma mudar!’, ‘Ma čor!’, ‘Ma svedočin hovavne!’, ‘Poštujin te dade hem te daja!’ ”

²¹ Tegani o šerutno phenđa: “Sa adava ićerava pana taro tikoripe.”

²² Ko adava, o Isus phenđa lese: “Pana jekh ačhola tut te ćere: biknin sa so isi tut, a o pare de e čororende i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande.”

²³ A ov kad šunđa adava, rastužisalo adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

²⁴ A kad dikhlja le o Isus sar rastužisalo, phenđa: “Kobori pharo e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro!

²⁵ Po lokhei e kamilaće te nakhel maškaro kan e suvjakoro nego e barvalese te đerdini ko carstvo e Devlesoro.”

²⁶ A o manuša kola šunde adava, phende: “Ko onda šaj te ovel spasime?”

²⁷ A o Isus phenđa lende: “So nane moguće e manušenđe, mogući e Devlese.”

²⁸ O Petar phenđa: “Ače, amen sa ačhavđam te dža pala tute.”

²⁹ A o Isus phenđa lende: “Čače vačerava tumenđe, svako kova ačhavđa plo čer, ili e romnja, ili e phraljen, ili e dade hem e daja, ili e čhaven zbog o carstvo e Devlesoro,

³⁰ ka primini po više ko akava sveto adalestar so ačhavđa hem ka primini o večno dživdipe ko sveto savo avela.”

O Isus trito puti vaćeri ple meribnastar
(Mt 20,17–19; Mk 10,32–34)

³¹ O Isus cidinda pe e dešu duje apostolencar ki strana hem phenđa lende: “Ače, džaja nakoro Jerusolim. Adari ka pherđol sa adava so o proroci pisinde ano Sveto lil mandar, e Manušesere Čhvestar.

³² Ka den man ko manuša kola nane Jevreja. On ka maren muj mancar, ka vredinen man hem ka čhungaren man.

³³ Ka šibinen man hem ka mudaren man, ali o trito dive ka uštav taro mule.”

³⁴ O učenici na halile ništa adalestar so o Isus vaćerđa lende. O značenje adale lafengoro inele garavdo olendar, i na džande sostar o Isus vaćeri.

O Isus saslari e korore prosjako
(Mt 20,29–34; Mk 10,46–52)

³⁵ Kad o Isus alo paše uzali diz Jerihon, uzalo drom bešela ine nesavo kororo manuš hem prosini.

³⁶ Kad o kororo manuš šunđa sar o narodo nakhela, raspučlja pe soi adava.

³⁷ I phende lese so o Isus o Nazarećanin nakhela.

³⁸ Tegani o kororo vičinda: “Isuse, Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!”

³⁹ A o manuša kola phirde anglo Isus vičinde upro leste te traini, ali ov pana po zorale vičinda: “Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!”

⁴⁰ Tegani o Isus terdino hem naredinda te anen e korore anglo leste. I kad ande le, o Isus pučlja le:

⁴¹ “So mangeja te ćerav će?”

A o kororo phenđa: “Gospode, mangava te dikhav.”

⁴² I o Isus phenđa lese: “Dikh! Ti vera sasljarđa tut.”

⁴³ I otojekhvar o kororo šaj ine te dikhel hem lelja te džal palo Isus slavindoj e Devle. I sa o manuša kola dikhle adava zahvalinde e Devlese.

19

O Isus džala koro Zakej o cariniko

¹ O Isus đerdinda ani diz Jerihon. I sar nakhela ine maškari diz,

² alo nesavo manuš palo anav Zakej te dikhel le. O Zakej inele jekh taro šerutne e carinikonengere ani diz hem inele barvalo.

³ Ov pokušina te dikhel koi adava o Isus, ali našti ine taro narodo adalese so inele pretičkoro.

⁴ Adalese prastandilo po anglal hem uklinda upro e smokvakoro kaš te šaj dikhel e Isuse adalese so džanda da valjani te nakhel adathar.

⁵ A kad o Isus reslo adari, dikhlja upre hem phenda lese: "Zakej, hulji sigate! Avdive valjani te ovav ano to čher."

⁶ I o Zakej huljilo sigate hem radosno priminda le pese ano čher.

⁷ Sa o manuša kola dikhle adava, lelje te gundinen, vačerindoj: "Dželo koro grešniko te bešel."

⁸ A o Zakej terdino hem phenda e Gospodese e Isuse: "Ače, Gospode, ekvaš oto barvalipe mlo ka dav e čororende, a te nekas hovavđum, ka irinav lese štar puti više."

⁹ A ko adava, o Isus phenda lese: "Avdive alo o spasenje ano akava čher, adalese soi hem akava manuš potomko e Avraamesoro."

¹⁰ Adalese so, me, o Čavo e manušesoro, aljum te rodav hem te spasinav e našalden!"

I priča oto poverime pare (Mt 25,14–30)

¹¹ I sar but manuša šunena ine e Isuse, ov vačerda lende hem akaja priča, adalese so inele paše uzalo Jerusalem, a on mislinde da o carstvo e Devlesoro otojekhvar ka mothoj pe.

¹² Phenda: "Inele jekh ugledno manuš kova spremisalo te džal ki durutni phuv te ovel čivdo zako caro, a palo adava te irini pe čhere."

¹³ I vičinda ple deše slugen, dinda len po ekvaš kilo srebro hem phenda lende: 'Zaradinen maje ađahar so ka čeren buti adaleja đikote na avava.' I dželo ko drom.

¹⁴ A o manuša oti lesiri phuv mrzinde le, i bičalde pumare manušen adari kaj ov dželo te phenen: 'Na mangaja akale te ovel amaro caro.'

¹⁵ Kad o ugledno manuš irinda pe sar caro, naredinda te vičinen koro leste okole slugen, kolende dinda pare, te dikhel kobor zaradinde lese.

¹⁶ O prvo sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, oto adava so dinda man, čerđum deš puti više.'

¹⁷ I ov phenda lese: 'But šukar. Tu injan šukar sluga! Adalese so injanle maje verno ko najhari, ka dav tut te vladine upro deš dizja!'

¹⁸ O dujto sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, oto adava so dinda man, čerđum pandž puti više.'

¹⁹ I lese phenda: 'Ka dav tut te vladine upro pandž dizja!'

²⁰ O trito sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, ače to srebro savo dinda man. Garavđum le ano jekh kotor e šejengoro.'

²¹ Čerđum ađahar adalese so darandiljum tutar so injan strogo manuš. Leja okova so nane klo hem čedeja kaj na sejinda.

²² A ov phenda lese: 'Tu injan bišukar sluga! Palo te lafija ka sudinav tut. Te džanda so injum strogo manuš, da lava okova so nane mlo hem čedava so na sejindum,

²³ sose onda na dinda mle pare ki kamata? Ći akana ka ovel man ine više pare save ka lav ine avindoj čhere.'

²⁴ Tegani phenda okolende kola terdine uzalo leste: 'Len akale slugastar o srebro hem den le okolese kas isi deš puti edobor!'

²⁵ A on phende lese: 'Ali, gospodarona, ole već isi pandž kilja srebro.'

²⁶ Ov phenda: 'Dikhena da svakone kas isi, ka del pe lese pana, a okole kas nane ka lel pe lestar hem adava so isi le.'

²⁷ A okole mle neprijateljnen, so na mangle te ovav lengoro caro, anen akari hem činen len angla mande!'

O manuša ano Jerusalem dena čast e Isuse sar carose (Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Jn 12,12–19)

²⁸ I kad vačerda lende adava, o Isus nastavinda plo drom nakoro Jerusalem.

²⁹ Kad alo paše uzalo gava Vitfaga hem Vitanija, uzali gora vičimi e Maslinakiri, bičalda duje učenikonen

³⁰ vačerindoj: "Džan ko adava gav savoi angla tumende. I kad ka đerdinen, ka

arakhen phandle terne here upro saveste pana nijekh manuŝ na beŝtino. Phraven le hem anen le akari.

³¹ Te neko pučlja tumen: 'Sose phravena le?', phenen lese: 'E Gospodese valjani.'

³² On dzele hem arakhle ađahar sar so phenda lende o Isus.

³³ I sar phravena ine e terne here, o manuŝa, kasoro inele o terno her, pučle len: "Sose phravena e terne here?"

³⁴ A on phende: "E Gospodese valjani."

³⁵ I ande e here anglo Isus. Čivde pumare fostanja upro her hem beŝljarde e Isuse upro leste.

³⁶ I sar džala ine anglal beŝindoj upro her, o manuŝa buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste.

³⁷ A kad alo paŝe uzalo than kotar huljela pe ine tari e Maslinakiri gora, sa o učenici so inele adari lelje radosno hem oto sa o glaso te slavinen e Devle zako sa o čudesija save dikhle,

³⁸ vačerindoj:

"Blagoslovime o Caro
kova avela ano anav e Gospodesoro!

Nek ovel mir ano nebo
hem slava e Devlese ko učipe!"

³⁹ Tegani nesave fariseja, kola inele maŝkaro lende, phende e Isuseso: "Učitelju, phen te učenikonende te na vačeren adava."

⁴⁰ A o Isus phenda lende: "Phenava tumende, te trainde on, o bara ka vičinen."

E Isusesei phare zako Jerusalm

⁴¹ I kad o Isus alo paŝe uzalo Jerusalm, dikhindoj i diz, runđa laće

⁴² vačerindoj: "Oh, te džane ine avdive hem tu so anela će mir! Ali adavai akana garavdo te jačendar.

⁴³ Ka aven o dive kad te neprijatelja ka čiven će barikade, ka opkolinen tut hem taro sa o strane ka pritiskinen tut.

⁴⁴ Ka uništinen hem tut hem te dizutnen. Naka ačhaven ni bar upro bar adalese so na pendžardan o vreme kad o Devel alo te spasini tut."

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram (Mt 21,12–17; Mk 11,15–19; Jn 13–22)

⁴⁵ Kad o Isus alo ano Jerusalm, đerdinda ano boro e hramesoro hem lelja te ispuđini adathar okolen so biknena.

⁴⁶ Phenda lende: "Pisimei ano Sveto lil: 'O čher mlo ka ovel čher zaki molitva', a tumen čerđen olestar 'than kote čedena pe o čora!' "

⁴⁷ I taro dive ko dive, o Isus sikavđa e manuŝen ano boro e hramesoro. A o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar zajedno e jevrejengere starešinencar rodona ine sar te čeren o Isus te ovel mudardo,

⁴⁸ ali na arakhle sar adava te čeren, adalese so sa o manuŝa pažljivo šunena ine lesoro sikaviba.

20

E Jevrejengere vođe na prihvatinena e Isusesoro autoritet (Mt 21,23–27; Mk 11,27–33)

¹ I jekhvar sar o Isus sikaj ine e manuŝen ano boro e Hramesoro hem vačeri lende ine o Šukar lafi, ale uzalo leste o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine

² hem pučle le: "Vačer amende kotar tuće autoritet te čere akava? Ko dinda tut pravo?"

³ O Isus phenda lende: "Hem me tumen ka pučav nešto. Vačeren maje:

⁴ Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manuŝen, o Devel kovai ano nebo ili o manuŝa?"

⁵ A on raspravinde pe maŝkara pumende vačerindoj: "Te phenda 'o Devel kovai ano nebo', ov ka pučel amen sose onda na verujindam lese.

⁶ A te phenda 'o manuŝa', sa o manuŝa ka mudaren amen barencar, adalese soi uverime da o Jovan inele proroko."

⁷ Adalese phende e Isuseso: "Na džanaja ko dinda pravo e Jovane."

⁸ I o Isus phenda lende: "Ni me onda naka phenav tumende kotar maje pravo akava te čerav."

I priča oto bišukar vinogradarija (Mt 21,33–46; Mk 12,1–12)

⁹ Tegani o Isus lelja te vačeri e narodose akaja priča: "Nesavo manuŝ sadinda

vinograd, iznajminda le nesave
vinogradarende hem dželo ko drom ko
but vreme.

¹⁰ I kad alo o vreme te čeden pe o
drakha, bičhalđa e sluga koro
vinogradarija te šaj den le oto bijandipe e
drakhakoro. Ali o vinogradarija marde le
hem bičhalde le palal čuče vastencar.

¹¹ I o gospodari bičhalđa avere sluga.
Ali on hem ole marde, lađarde le hem
bičhalde le palal čuče vastencar.

¹² I palem o gospodari bičhalđa koro
lende hem e tritone sluga. A on čerde le
ko rata hem frdinde le avri taro vinograd.

¹³ Tegani o gospodari oto vinograd
phenda: 'So te čerav? Ka bičhalav lende
mle volime čhave. Šaj ole ka poštujinen.'

¹⁴ Ali kad o vinogradarija dikhle le,
vačerde maškara pumende: 'Akavai o
nasledniko. Hajde te mudara le hem
amende te ačhol o nasledstvo.'

¹⁵ I frdinde le avri taro vinograd hem
mudarde le.

So mislinena, so ka čerel o gospodari
adale vinogradarende?

¹⁶ Ka avel hem ka mudari len, a o
vinograd ka iznajmini averende."

I okola kola šunde adaja priča, phende:
"Te na del o Devel adava te ovel!"

¹⁷ A o Isus dikhlja ano lende hem
phenda: "A so onda značini adava soi
pisime ano Sveto lil:

'O bar savo odbacinde o zidarija
ulo najbitno bar e čheresoro?'

¹⁸ Svako kova perela upro adava bar, ka
phagel pe, a te pelo adava bar upra
nekaste, ka zgnječini le."

¹⁹ A o učitelja e Zakonestar hem o
šerutne sveštenici mangle tegani te dolen e
Isuse, adalese so džande da akaja priča
vačeri olendar, ali darandile e narodostar.

*E verakere vođe našti te dolen e Isuse ko
bišukar lafi*
(Mt 22,15–22; Mk 12,13–17)

²⁰ A o učitelja e Zakonestar hem o
šerutne sveštenici posmatrinena ine e
Isuse. Bičhalde koro leste špijunen, kola
čerde pe dai iskrena, sar te dolen le ko

bišukar lafi i te šaj preden le ko upravniko
e rimesoro te osudini le.

²¹ I o špijunja pučle e Isuse: "Učitelju,
džanaja da vačereja hem sikaveja šukar
hem na dikheja kovai kova, nego
čačimase sikaveja oto drom e Devlesoro.

²² Valjani li amen o Jevreja te platina o
porez e rimesere carose ili na?"

²³ A o Isus džanda so on mangle te
prevarinen le i phenda lende:

²⁴ "Mothoven maje i kovanica savaja
platinena o porez. Kasiri slika hem
kasoro anav isi la?"

A on phende: "E carosoro."

²⁵ Tegani o Isus phenda lende: "Onda
den soi e carosoro e carose, a soi e
Devlesoro e Devlese."

²⁶ I ađahar o špijunja našti ine te arakhen
ništa bišukar ano okova so o Isus vačerda i
trainde adalese so inele zadivime lesere
vačeribnaja.

*O sadukeja pučena e Isuse zako uštiba taro
mule*
(Mt 22,23–33; Mk 12,18–27)

²⁷ I ale koro Isus nesave sadukeja kola
vačerenaja da nane uštiba taro mule, i pučle
e Isuse:

²⁸ "Učitelju, o Mojsije pisinda amende so
te čerel o manuš te mulo lesoro phral
kova pala peste ačhavđa romnja bizo
čhave. Adava manuš valjani te lel ple
phralesere romnja te šaj oj te bijani čhave
kova ka ovel nasledniko e mulesoro.

²⁹ Ađahar, inele efta phralja. O prvo
lelja romnja i mulo, a na ačhavđa pala
peste čhaven.

³⁰ O dujto phral lelja ple phralesere
romnja, ali hem ov mulo.

³¹ Tegani o trito phral lelja adala
romnja i mulo hem ađahar sa o efta
phralja. I nijekh olendar na ačhavđa
čhaven pala peste.

³² Ko kraj muli hem i romni.

³³ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka
ušel pe taro mule, a inele dindi ko sa o
efta phralja?"

³⁴ O Isus phenda lende: "O manuša ko
akava sveto lena pe hem dena pe.

³⁵ A okola kolen o Devel smatrini dai
dostojna te oven vazdime taro mule hem

te živinen ko sveto savo avela, ni ka len pe ni ka den pe.

³⁶ Adalese so našti više ni te meren: ka oven sar o anđelja. Oni čhave e Devlesere, adalese so o Devel ka vazdel len taro mule.

³⁷ A da o mule uštena, mothovđa hem o Mojsije ano Sveto lil kote pisini oto grmo savo ine thabljola. Adathe ov zako Gospod phenela dai 'Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' iako on tegani inele mule.

³⁸ A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro. Adalese soi on e Devlese pana dživde."

³⁹ Nesave učitelja e Zakonestar phende e Isuse: "Učitelju, šukar vačerđan!"

⁴⁰ I nijekh više na tromandilo te pučel le nešto.

O Hrist po baroi e carostar e Davidestar (Mt 22,41–46; Mk 12,35–37)

⁴¹ Tegani o Isus pučlja okolen so šunena le ine: "Sar šaj te vačeri pe dai o Hrist samo e Davidesoro čhavo?"

⁴² A korkoro o David phenela ano lil oto Psalmija:

'O Gospod phenđa mle Gospodese:

Beš ko počasno than, oti mli desno strana,

⁴³ đikote na pašjarava te neprijateljen talo te pre!' "

⁴⁴ Te o David vičini le 'Gospode', sar onda o Hrist šaj te ovel samo lesoro čhavo?"

O Isus upozorini ple učenikonen upro učitelja e Zakonestar (Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 11,37–54)

⁴⁵ Tegani anglo sa o manuša, o Isus phenđa ple učenikonende:

⁴⁶ "Arakhen tumen e učiteljendar e Zakonestar! On volinena te phiren urjavde ano bare fostanja hem o manuša, ano baro poštujiba, te pozdravinen len ko trgija. Volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem ko najšukar thana ko gozbe.

⁴⁷ Hana o imanje e udovicengoro hem čerena pe dai pobožna ađahar so molinena bare molitve. On ka oven po zorale kaznime nego avera manuša."

21

I čorori udovica dela sa so isi la (Mk 12,41–44)

¹ Na nakhlo but palo adava, o Isus vazdinda plo šero hem dikhlja sar o barvale manuša čhivena pumare pare ani e hramesiri kutija zako čediba.

² Ađahar dikhlja hem jekha čorora udovica sar čhivela samo duj najtikore kovanice.

³ Tegani phenđa: "Čače vačerava tumende, akaja čorori udovica čhivđa više sarijendar.

⁴ Adalese so sare akala dinde oto buderi so isi len, a oj, kojai čorori, dinda sa so inola zako živiba."

O Hram ka ovel peravdo hem o znakija oto bare nevolje (Mt 24,1–14; Mk 13,1–13)

⁵ I sar nesave učenici vačerena ine adalestar sari o Hram šukar ukrasime šuže bare barencar hem e daronencar savei posvetime e Devlese, o Isus phenđa:

⁶ "Ka avel o dive kad oto sa akava so dikhena naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo."

⁷ I on pučle e Isuse: "Učitelju, kad adava ka ovel? Savo znako ka mothoj amende da ka ovel adava?"

⁸ A o Isus phenđa: "Dikhen te na oven hovavde. Adalese so but džene ka aven ano mlo anav vačerindoj: 'Me injum o Hrist' hem: 'Alo paše o kraj akale vremesoro.' Ma džan palo lende!

⁹ A kad šunena zako mariba hem zako pobune, ma te daran. Adalese so prvo adava valjani te ovel, ali nane odmah o kraj."

¹⁰ Tegani phenđa lende: "Jekh nacija ka uštel upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo.

¹¹ Ko but thana ka oven bare zemljotresija, bokhalipe hem zaraze. Ka mothoven pe čudesna znakija ko nebo savendar o manuša ka daran.

¹² Ali angleder so sa adava te ovel, ka dolen tumen hem ka progoninen tumen, ka legaren tumen ko sudo ano sinagoge hem ko phandlipe, ka legaren tumen anglo carija hem anglo vladarija, hem sa adava zbog mande."

¹³ Adava ka ovel tumenđe te šaj svedočinen lenđe mandar.

¹⁴ Adalese zapamtinen: ma pripreminen tumen angleder save lafencar ka braninen tumen.

¹⁵ Adalese so me ka dav tumen mudrost hem lafija ko save nijekh tumaro protivniko naka šaj te irini lafi.

¹⁶ A ka izdajinen tumen čak hem tumare dada hem o daja, tumare phralja, tumari familija hem tumare amala; hem nesaven tumendar ka mudaren.

¹⁷ I sare ka mrzinen tumen zbog mande,

¹⁸ ali nijekh bal tumare šerestar naka perel.

¹⁹ Adaleja so ka ačhoven verna, ka dobinen o večno dživdipe.”

O Isus vaćeri so o Jerusolim ka ovel uništine
(Mt 24,15–21; Mk 13,14–19)

²⁰ O Isus phenđa hem akava: “I kad ka dikhen sar o Jerusolim opkolime e vojskendar, te džanen da alo lesoro vreme te ovel uništine.

²¹ Tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore. Okola kola živinena ano Jerusolim nek ikljon avri, a kolai ko polje, te na đerdinen ani diz.

²² Adalese so adala ka oven o dive oti e Devlesiri kazna, te pherdol sa soi pisime ano Sveto lil.

²³ Jao e khamnjende hem okolende kola dena čuči ko adala dive! Adalese so bari nevolja ka ovel upri phuv hem e Devlesiri holi ka perel upro akava narodo.

²⁴ Nesave olendar ka oven mudarde mačeja, a avera ka oven legarde ko ropstvo maškaro sa o nacije. O Jerusolim ka ovel gazime e manušendar oto avera nacije sa đikote na nakhela lengoro vreme.”

O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba
(Mt 24,23–35; Mk 13,21–31)

²⁵ O Isus phenđa hem akava: “I ka oven čudna znakija ko kham, ko masek hem ko čerenja, a ki phuv o nacije naka džanen so te čeren oti dar zbog adava so o more ka čerel glasna zvukija hem bare talasija.

²⁶ O manuša ka meren oti dar hem oto adžiceriba o bišukaripe savo avela ki phuv, adalese so o zoralipa e nebosere ka oven potresime.

²⁷ Tegani sare ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar avava upro oblako ano zoralipe hem ani bari slava.

²⁸ A kad sa adava ka počini te ovel, terđoven ko pre bizi dar hem vazden tumare šere adalese soi paše tumaro spasenje.”

O Isus vaćeri e učenikonende te pratinen o znakija savendar vaćerđa lenđe
(Mt 24,32; Mk 13,28)

²⁹ Tegani o Isus phenđa lenđe akaja priča: “Dikhen i smokva ili bilo savo aver kaš.

³⁰ Kad dikhena da ikljona listija upro leste, korkore džanen dai paše o linaj.

³¹ Adahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai o carstvo e Devlesoro paše.

³² Čaće vaćerava tumenđe, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

³³ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen.”

O Isus sikaj e učenikonen te oven uvek spremna zako olesoro aviba
(Mt 24,36–51; Mk 13,32–37)

³⁴ I o Isus phenđa lenđe: “Arakhen tumen te na oven zaokupirime pibnaja, mačojbnaja hem akale dživdipnasere brigencar i te resel tumen otojekhvar adava dive.

³⁵ Adalese so adava dive ka avel sar zamka upro sa o manuša ki phuv.

³⁶ Adalese oven džangale hem stalno molinen te šaj nakhaven sa adava so valjani te ovel hem te terđoven anglo Čhavo e manušesoro.”

³⁷ Diveja o Isus sikaj ine ano Hram, a raćaja ikljola ine tari diz hem džala te nakhaj i rat ki gora vićimi e Maslinakiri.

³⁸ I sa o manuša rano sabaleja džana ine ko Hram te šunen le.

22

*O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse
(Mt 26,1–5, 14–16; Mk 14,1–2, 10–11; Jn 11,45–53)*

¹ Avela ine paše o Prazniko e bikvascone marengoro, savo vičini pe Pasha.

² O šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar rodona ine sar te čeren o Isus te ovel mudardo, ali darandile e narodostar.

³ Tegani o Sotoni đerdinda ano Juda vičime Iskariot kova inele jekh oto dešu duj apostolja e Isusesere.

⁴ Ov dželo koro šerutne sveštenici hem koro narednici e hramesere stražakere hem dogovorinda pe olencar sar te predel lende e Isuse.

⁵ On ule radosna hem phende e Judase da ka den le pare.

⁶ I ov pristaninda. I adahar lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse kad naka ovel narodo uzalo leste.

*O Isus bičhali duje učenikonon ko Jerusolim te pripreminen i Pasha
(Mt 26,17–25; Mk 14,12–21; Jn 13,21–30)*

⁷ Kad alo o prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro, ko savo valjanda te žrtvujini pe bakrore zaki Pasha,

⁸ o Isus phenda e Petrese hem e Jovanese: “Džan hem čeren amende te ha e pashakoro hajba.”

⁹ A on phende lese: “Kaj mangeja te čera le?”

¹⁰ Ov phenda lende: “Šunen. So ka đerdinen ki diz, ka resel tumen jekh manuš kova akhari pani ano khoru. Džan palo leste. Ko čher ko savo ka đerdini

¹¹ roden e domačine hem vačeren lese: ‘O učitelj pučela ki savi soba šaj te hal e pashakoro hajba ple učenikonencar?’

¹² I ov ka mothoj tumende i bari upruni soba savi već pripremim. Adari čeren amende zako hajba.”

¹³ I on dzele hem arakhle sa adahar sar so phenda lende o Isus i adari čerde zako hajba e pashakoro.

*O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar
(Mt 26,26–30; Mk 14,22–26; 1. Kor 11,23–25)*

¹⁴ I kad alo o vreme, o Isus čhivda pe uzalo astali ple apostolencar.

¹⁵ I phenda lende: “Edobor mangljum te hav akaja Pasha tumencar angleder so ka patinav.

¹⁶ Adalese so, vačerava tumende, naka hav la više đikote lakoro čačikano značenje na pherdola ano carstvo e Devlesoro.”

¹⁷ Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinda e Devlese hem phenda e apostolende: “Len akaja mol hem podelinen la maškara tumende.

¹⁸ Adalese so, vačerava tumende, naka pijav više mol đikote o carstvo e Devlesoro na avela.”

¹⁹ I lelja o maro, zahvalinda e Devlese, phaglja le hem dinda le e apostolende vačerindoj: “Akavai mlo telo savo dela pe zako tumende. Čeren akava te setinen tumen mandar.”

²⁰ Adahar lelja hem i čaša e moljaja pali večera hem phenda: “Akaja čaša e moljaja nevoi savez ano mlo rat savo chorela pe tumende.

²¹ Ali ače, o manuš kova ka izdajini man mancar uzalo astali.

²² Adalese so, me, o Čavo e manušesoro, valjani te merav sar soi odredime, ali jao okole manušese kova ka izdajini man!”

²³ I o apostolja lelje te pučen pe maškara pumende kova olendar šaj te ovel adava so ka čerel adahar nešto.

Najbaroi okova kova kandela

²⁴ I o učenici lelje te raspravinen pe kovai olendar najbaro.

²⁵ A o Isus phenda lende: “Avere naciengere carija vladinena upro lende hem o vladarija lengere pumen vičinena ‘manuša kola čerena šukaripe’.

²⁶ Ali tumen ma oven esavke! Nego, o najbaro maškar tumende nek ovel sar najtikoro, a o vođa nek ovel sar sluga.

²⁷ A kovai po baro? Okova kovai uzalo astali ili okova kova kandela le? Na li okova kovai uzalo astali? A me maškara tumende injum sar okova kova kandela.

²⁸ Tumen injen adala kola ačhile mancar ano mle iskušenja.

²⁹ I me dava tumen te vladinen ano carstvo, sar so mlo Dad dinda man:

³⁰ te han hem te pijen maje uzalo astali ano carstvo mlo, hem te bešen ko tronja te sudinen upro dešu duj plemija e Izraelesere.”

O Isus vačeri so o Petar ka odreknini pe olestar (Mt 26,31–35; Mk 14,27–31; Jn 13,36–38)

³¹ O Isus phenda: “Simone, Simone, ače o Sotoni rodinda e Devlestar te iskušini tumen sar kad neko chorela o div maškari sita.

³² Ali me molindum tuče te na našale ti vera. Adalese, kad palem ka irine tut mande, zorjar te phraljen.”

³³ A ov phenda lese: “Gospode, injum spremno te džav tuja hem ko phandlipe hem ko meriba.”

³⁴ A o Isus phenda: “Vačerava će, Petre, o bašno naka đilabi avdive đikote trin puti naka hovave da na pendžareja man.”

³⁵ I phenda e apostolende: “Kad bičaldum tumen ko drom bizo kese e parencar, bizo torbe hem bizi buderi obuča, na li falinda tumende nešto?”

A on phende: “Ništa.”

³⁶ Tegani o Isus phenda lende: “Ali akana kas isi kesa e parencar, nek lel la! Adahar hem i torba! A kas nane mači, nek biknel plo ogrtači hem nek činelfse jekh.

³⁷ Adalese so, vačerava tumende, valjani te pherđol adava soi mandar pisime ano Sveto lil:

‘Dikhle le sar jekhe zločinco.’

Čače, pherđola sa soi pisime mandar.”

³⁸ A on phende: “Gospode, ače isi amen duj mačija!”

A ov phenda: “Šukari!”

O Isus molini pe ki e Maslinakiri gora (Mt 26,36–46; Mk 14,32–42)

³⁹ I iklindoj adathar, palo plo adeti, dželo ki e Maslinakiri gora. Oleja dže hem lesere učenici.

⁴⁰ I kad resle adari, phenda lende: “Molinen tumen te na peren ano iskušenje!”

⁴¹ I cidinda pe olendar, edobor kobor šaj te frdel pe o bar, pelo ko kočija hem molinda pe e Devlese,

⁴² vačerindoj: “Dade! Te mangeja, cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli.”

⁴³ Tegani o anđeo mothovđa pe lese taro nebo hem hrabrinda le.

⁴⁴ A kad inele ani po bari patnja, po zorale molinda pe. Lesoro znoj ulo sar kapke oto rat save perena ine upri phuv.*

⁴⁵ I pali molitva uštino, alo đi ple učenici hem arakhlja len sar sovena adalese so inele umorna oto tugujiba.

⁴⁶ Tegani pučlja len: “Sose sovena? Ušten hem molinen tumen te na peren ano iskušenje!”

O Isus izdajime hem dolime (Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Jn 18,3–11)

⁴⁷ Sar pana o Isus vačeri ine adava, ale nakoro leste but manuša kolen anđa o Juda kova inele jekh oto dešu duj apostolja. Ov alo koro Isus te čumudini le ki čham.

⁴⁸ A o Isus pučlja le: “Judo, čumudipnaja li izdajineja e Čhave e manušesere?”

⁴⁹ Kad o učenici kola inele adari dikhle da o Isus ka ovel dolime, pučle le: “Gospode, te napadina len li mačencar?”

⁵⁰ I jekh olendar khuvđa mačeja e prvosveštenikosere sluga hem činda lesoro desno kan.

⁵¹ A o Isus phenda ple učenikonende: “Ačhaven tumen adalestar!” I čivđa plo vas upro lesoro kan hem sasljarda le.

⁵² Tegani phenda okolende so ale te dolen le, e šerutne sveštenikonende, e narednikonende e hramesere stražakere hem e starešinende: “Mačencar hem kaštencar aljen pala mande sar palo pobunjeniko.

⁵³ Divencar injumle tumencar ano Hram, i na dolinden man. Ali akavai tumaro vreme hem o zoralipe e tominakoro vladini.”

O Petar odreknini pe e Isusestar (Mt 26,57–58, 69–75; Mk 14,53–54, 66–72; Jn 18,12–18, 25–27)

⁵⁴ I dolinde e Isuse hem adathar legarde le ko čher e prvosveštenikosoro. A o Petar odural džala ine palo lende.

* 22:44 Ano nesave grčka rukopisija nane o 43. hem o 44. stih.

⁵⁵ Kad tharde jag ko maškar e borosoro hem beštine uzalo late, hem o Petar beštino olencar.

⁵⁶ I nesavi sluškinja dikhlja le sar bešela uzali jag, i dikhlja po šukar ano leste hem phenda: "I akava inele oleja!"

⁵⁷ A o Petar hovavda vačerindoj: "Đuvlije, na pendžarava le!"

⁵⁸ Na nakhlo but palo adava, dikhlja le nesavo aver manuš hem phenda: "I tu injan jekh olendar!"

A o Petar phenda: "Manušeja, na injum!"

⁵⁹ I kad nakhlo di sar jekh sati, aver nesavo uporno tvrdinda: "Čače akava inele oleja, adalese soi hem ov Galilejco!"

⁶⁰ A o Petar phenda: "Manušeja, na džanav sostar vačereja!"

I odmah, sar pana vačeri ine, o bašno đilabđa.

⁶¹ Tegani o Gospod Isus irinda pe hem dikhlja ano Petar, a o Petar setinda pe lesere lafendar: "Vačerava će, Petre, angleder so o bašno avdive ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

⁶² I o Petar iklilo taro boro hem zorale runda.

O čuvarija marena muj e Isuseja
(Mt 26,67–68; Mk 14,65)

⁶³ O čuvarija lelje te maren muj e Isuseja hem te maren le.

⁶⁴ Učharde lesere jača hem phende lese: "Prorokujin ko khuvda tut!"

⁶⁵ I bute avere lafencar vredišina ine e Isuse.

E verakere hem e narodose vođe rodena krivica upro Isus
(Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Jn 18,19–24)

⁶⁶ Kad dislilo, čedinde pe o starešine e jevrejengere, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar, ande e Isuse pumende ko sabor, ko Sinedrion,

⁶⁷ hem phende lese: "Te injan tu o Hrist, phen amende!" A ov phenda lende: "Te phendum tumende, naka verujinen;

⁶⁸ a te pučljum tumen, naka odgovorinen.

⁶⁹ Ali od akana me, o Čhavo e manušesoro, ka bešav ko počasno than, oti desno strana oto zoralipe e Devlesoro."

⁷⁰ A on sare pučle e Isuse: "Znači tu injan o Čhavo e Devlesoro?"

A ov phenda lende: "Ađahari sar so phenena: Me injum."

⁷¹ Tegani on phende: "Na valjani amende više avera svedoci. Sare amen šundam da korkoro pes osudinda!"

23

E jevrejengere vođe optužinena e Isuse ko Pilat
(Mt 27,1–2, 11–14; Mk 15,1–5; Jn 18,28–38)

¹ Tegani sare kola inele ko sabor uštine hem legarde e Isuse koro Pilat, koro upravniko e rimesoro,

² hem lelje te vačeren protiv oleste: "Akale manuše arakhljam sar zavodini amare narodo hem vačeri lende te na platinen o porez e carose, a pese vačeri dai o Hrist, o caro."

³ Tegani o Pilat pučlja e Isuse: "Tu li injan o caro e Jevrejengoro?"

A o Isus phenda: "Ađahari sar so pheneja."

⁴ Tegani o Pilat phenda e šerutne sveštenikonende hem e narodose: "Na arakhava nisavi krivica upro akava manuši!"

⁵ Ali on na ačhavde te vičinen: "Ple sikavišnaja vazdela pobuna maškaro manuša ki sa i phuv e Jevrejengiri. Lelja te čerel adava ani regija Galileja hem alo čak di akate ani diz Jerusalem!"

O Isus anglo Irod

⁶ A kad o Pilat šunđa adava, pučlja len nane li o Isus Galilejco.

⁷ I kad phende lese dai o Isus Galilejco, o Pilat bičhalđa le koro Irod, kova vladinda ani Galileja. A baš adala dive o Irod inele ano Jerusalem.

⁸ Kad o Irod dikhlja e Isuse, but inele radosno adalese so pana angleder manglja te dikhel le adalese so but šunđa olestar hem nadinda pe da o Isus ka čerel nesavo čudo anglo leste.

⁹ But so pučlja le, ali o Isus ništa na phenda lese.

¹⁰ A adari terđona ine o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar vačerindoj zorale protiv o Isus.

¹¹ A o Irod hem lesere vojnici ponizinde e Isuse hem marde muj oleja. Urjavde le ano carikano fostani hem tegani o Irod bičhalđa le palal koro Pilat.

¹² Angleder o Irod hem o Pilat na inele ano šukar odnosija, a adava dive ule amala.

O Pilat osudini e Isuse ko meriba (Mt 27,15–26; Mk 15,6–15; Jn 18,39–19,16)

¹³ A o Pilat vičinđa kora peste e šerutne sveštenikonen, e vođen hem e narodo,

¹⁴ i phenđa lende: “Anđen kora mande akale manuše vačerindoj da vazdela pobuna maškaro narodo. Ače, angla tumende pučljum le adalestar, ali na arakhljum nisavi krivica zaki savi tumen optužinena le.

¹⁵ A ni o Irod na arakhlja upro leste krivica i adalese bičhalđa le palal kora amende. Akava manuš na čerđa ništa so zaslužini meriba.

¹⁶ Adalese samo ka naredinav te šibinen le, i ka mukav le.”

¹⁷ [A valjandā zako prazniko, palo adeti, te mukel lende jekhe phandle manuše.]

¹⁸ Ko adava sare so inele adari vičinde: “Mudar adale manuše, a muk amende e Varava!”

¹⁹ (O Varava inele phandlo adalese so učestvujinda ani pobuna savi inele ano Jerusolim hem adalese so mudarda nekas.)

²⁰ A o Pilat, adalese so manglja te mukel e Isuse, palem vačerđa olencar,

²¹ ali on vičinde: “Čhiv le ko krsto! Čhiv le ko krsto!”

²² A o Pilat palo trito puti phenđa lende: “A savo bišukaripe čerđa akava manuš? Na dikhava sose valjani te merel. Ka naredinav te šibinen le, i ka mukav le.”

²³ Ali on na ačhavde te vičinen oto sa o glaso rodindoj te čhivel e Isuse ko krsto. I lengoro vičiba inele sa po zoralo.

²⁴ I adalese o Pilat odlučinda te del len adava so mangena.

²⁵ Muklja okole kole mangle, kova inele phandlo zbog i pobuna hem zbog o mudariba, a e Isuse dinda ko vojnici te čeren oleja adava so o narodo manglja.

E Isuse čhivena ko krsto (Mt 27,32–44; Mk 15,21–32; Jn 19,17–27)

²⁶ Sar o vojnici legarena ine e Isuse, dolinde nesave Simone tari Kirinija sar avela ine taro polje. Čhivde o krsto upro leste hem terinde le te akhari le palo Isus.

²⁷ Palo Isus dželo baro narodo maškaro kolende inele hem o đuvlja kola runde hem žalinde le.

²⁸ Ali o Isus irinda pe nakoro lende hem phenđa lende: “Đuvljalen taro Jerusolim, ma roven pala mande, nego roven pala tumende hem tumare čhavende.

²⁹ Adalese so, ače, avena o dive kad o manuša ka vačeren: ‘Bahtalei o đuvlja kolai bizo čhave, kola na bijande hem na dinde čuči.’

³⁰ Tegani

‘ka phenen e planinende: Peren upra amende!
hem e bregonende: Učharen amen!’

³¹ Adalese so, te ađahar čerela pe mancar kova injum sar jekh sapano kaš, sigurno po bišukar ka čerel pe e manušencar kolai sar o šuke kašta.”

³² A e Isuseja inele legarde pana duje zločinconen te oven mudarde.

³³ I kad resle ko than vičime Kokalo e šeresoro, o vojnici čhivde ko krsto e Isuse hem čhivde adale zločinconen ko avera krstija: jekhe oti lesiri desno, a e dujtone oti lesiri levo strana.

³⁴ O Isus phenđa: “Dade, oprostini lende, adalese so na džanen so čerena!”

Tegani o vojnici frdinde barbuti hem ađahar delinde maškara pumende e Isusesere šeja.

³⁵ O narodo terdino adari te dikhelfse, a e jevrejengere vođe marde muj e Isuseja vačerindoj: “Averen spasinda; akana nek spasini korkoro pes tei čače ov o Hrist e Devlesoro, lesoro İzabirime!”

³⁶ Hem o vojnici marde muj e Isuseja. Ale uzalo leste hem kaninde le ušli mol,

³⁷ vačerindoj: “Te injan o caro e jevrejengoro, spasin tut!”

³⁸ A upreder lesoro šero terdino znako kote inele pisime: AKAVAI O CARO E JEJREJENGORO .

³⁹ Jekh okole zločinconendar vrediinda e Isuse vačerindoj: “Te injan o Hrist, sose na spasineja tut hem amen?”

⁴⁰ A o dujto zločinco ukorinda adale so vredinda e Isuse: "Sar na daraja e Devlestar? Hem tu injan adahar osudime sar soi ov.

⁴¹ Amen pravedno injam kaznime zbog amare bišukar buća, a ov na čerđa nisavo bišukaripe."

⁴² Tegani phenda: "Isuse, setin tut mandar kad ka ave ano to carstvo."

⁴³ A o Isus phenda lese: "Čače vačerava će, avdive ka ove mancar ano raj!"

E Isusesoro meriba
(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Jn 19,28–30)

⁴⁴ A ko ekvaš o dive, i tomina učarda sa i phuv hem adahar inele trin saća,

⁴⁵ adalese so o kham kalilo. A e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš.

⁴⁶ A o Isus vičinda oto sa o glaso: "Dade, tuće ano vasta mukava o duho mlo!" Kad phenda adava, muklja pli duša.

⁴⁷ A kad e rimesoro kapetani dikhlja so ulo, lelja te slavini e Devle, vačerindoj: "Čače akava manuš inele pravedniko!"

⁴⁸ But manuša kola čedinde pe adari te dikhenfse, irindoj čhere khuvena pe ine ko gruda adalese so ine lende žao.

⁴⁹ A sa e Isusesere amala, di o đuvlja kola phirde palo leste pana tari Galileja, odural terdine hem dikhle sa adava.

E Isusesoro paruniba
(Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Jn 19,38–42)

⁵⁰⁻⁵¹ A inele jekh manuš palo anav Josif tari Arimateja, diz ani Judeja. Ov inele šukar hem pravedno manuš kova adžiceri ine o carstvo e Devlesoro. Iako inele člano oto e jevrejengoro sabor, na složinda pe adaleja so inele odlučime te roden o Isus te ovel mudardo.

⁵² Ov dželo koro Pilat hem rodinda te den le o telo e Isusesoro.

⁵³ Tegani huljavđa e Isusesoro telo taro krsto, pačarda le čaršaveja hem čivđa le ano grobo savo inele čerdo ano bar, ano savo pana niko na inele čivdo.

⁵⁴ Adava dive inele Dive zako pripremiba zako savato savo samo so na ine te avel.

⁵⁵ A o đuvlja, kola ale e Isuseja tari Galileja, dzele e Josifeja hem dikhle sar e Isusesoro telo inele čivdo ano grobo.

⁵⁶ I irinde pe adari kaj bešena ine hem spreminde o mirisija hem o mastija savencar te makhen e Isusesoro telo. Ali ko savato odmorinde pe pošujindoj i naredba oto Zakoni e Mojsijasoro.

24

E Isusesoro uštiba taro mule
(Mt 28,1–10; Mk 16,1–8; Jn 20,1–10)

¹ Rano sabale, ko prvo dive oto kurko, o đuvlja ale ko grobo hem ande o mirisija save spreminde.

² I dikhle dai cidime o bar savo inele anglo udar e grobosoro.

³ Đerdinde andre, ali na arakhle o telo Gospodesoro e Isusesoro.

⁴ I sar terđona ine adari zbunime, otojekhvar iklile anglo lende duj manuša ano sjajna šeja.

⁵ O đuvlja but darandile hem peravde pumare šere nakori phuv,

a on phende lende: "Sose rodena e dživde maškaro mule?"

⁶ Ov nane akate. Uštino taro mule! Setinen tumen so vačerđa tumende dok pana inele ani Galileja:

⁷ 'Me, o Čhavo e manušesoro, valjani te ovav dindo ano vasta e grešnone manušengere, te ovav čivdo ko krsto, ali o trito dive ka uštav.' "

⁸ Tegani on setinde pe da o Isus phenda lende adava.

⁹ I irinde pe taro grobo palal ki diz te vačeren adava e dešujekhe apostolende hem sarijende averende.

¹⁰ Adala đuvlja inele i Marija Magdalena, i Jovana, i Marija e Jakovesiri daj, hem avera. I on sa adava vačerde e apostolende,

¹¹ ali o apostolja na verujinde lende, adalese so mislinde da sa adava izmislinde.

¹² A o Petar uštino hem prastandilo di o grobo. Telilo hem dikhlja samo o čaršavi saveja e Isusesoro telo inele pačardo. I irinda pe palal pučindoj pes so ulo adava.

O Isus mothoj pe duje učenikonende ko drom nakoro Emaus
(Mk 16,12–13)

¹³ Adava dive duj oto e Isusesere sledbenici džana ine ko gav Emaus, dur taro Jerusalem dešujekh kilometarija.

¹⁴ Odrumal vačerena ine maškara pumende adalestar so ulo adala dive.

¹⁵ I sar vačerena ine ađahar, korkoro o Isus alo uzalo lende hem lelja te phirel olencar.

¹⁶ Ali olenđe na inele muklo te pendžaren le.

¹⁷ O Isus pučlja len: "Sostar vačerena maškara tumende phirindoj?"

Tegani on terdine, a ko lengere muja dičhili žalost.

¹⁸ Jekh olendar, palo anav Kleopa, phenđa lese: "Sar so dičhola, tu injan jedino abandija ano Jerusalem kova na džanel so ulo adari akala dive."

¹⁹ O Isus pučlja len: "So ulo?"

I on phende lese: "Adava so ulo e Isuseja e Nazarećanineja. Ov inele proroko zoralo ano lafija hem ano delja anglo Devel hem anglo sa o narodo.

²⁰ Ali amare šerutne sveštenici hem amare avera vođe dinde le te ovel osudime ko meriba hem čivde le ko krsto.

²¹ Amen nadinđam amen dai ov adava kova ka otkupini e Izraelesere narodo. A ače, tritoi dive sar ulo sa adava.

²² Hem pana zbuninde amen nesave amare đuvlja. Rano sabale dže ko grobo,

²³ ali na arakhle e Isusesoro telo adari. Ale hem phende amende da dikhle anđelen kola vačerde lende dai o Isus dživdo.

²⁴ Tegani nesave amendar dže ko grobo hem arakhle ađahar sar so phende o đuvlja. Ali na dikhle e Isuse."

²⁵ Tegani o Isus phenđa lende: "O, sar na haljovena? Sosei tumenđe pharo te verujinen sa adava so o proroci vačerde?"

²⁶ On prorokujinde da o Hrist valjani te nakhel sa adala patnje angleder so đerdini pese ani slava."

²⁷ I tegani lelja te objasnini lende soi e Hristestar pisime ano Sveta lila, počindoj e Mojsijasere lilendar hem ano sa e prorokonengere lila.

²⁸ Sar avena ine paše uzalo gav Emaus, o Isus ćerđa pe da mangela te džal po dur.

²⁹ Ali on terinde le te ačhol vačerindoj: "Ačhov amencar, adalese so lela te perel i rat!"

I o Isus đerdinđa ano čher hem ačhilo olencar.

³⁰ Kad inele olencar uzalo astali, o Isus lelja o maro, zahvalinđa e Devlese, phaglja le hem dinda len.

³¹ Tegani phravdile lengere jača hem pendžarde le dai ov o Isus, ali ov otojekhvar na inele više anglo lende.

³² Tegani phende jekh averese: "Na ine amen li sar jag ano vile dok vačerđa amencar odrumal hem objasninda amende o Sveta lila?"

³³ I odmah uštine hem irinde pe ko Jerusalem. Adari arakhle sar bešena zajedno o dešujekh apostolja hem avera sledbenici e Isusesere

³⁴ kola phende lende: "O Gospod čače uštino taro mule hem mothovđa pe e Simonese!"

³⁵ Tegani o duj manuša vačerde lende sa so ulo ko drom nakoro Emaus hem sar pendžarde e Isuse kad phaglja o maro.

*O Isus mothoj pe e učenikonende
(Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Jn 20,19–23;
Delja 1,6–8)*

³⁶ Sar pana vačerena ine adalestar, o Isus otojekhvar terdino maškar olende hem phenđa lende: "Mir tumencar!"

³⁷ A on but darandile, adalese so mislinde da dikhena duho.

³⁸ Tegani o Isus phenđa lende: "Sose darana? Hem sose isi tumen sumnje ano vile?"

³⁹ Dikhen mle vasta hem mle pre! Me injum! Pipinen man hem ka dikhen! E duho nane telo hem kokala sar so dikhena da man isi!"

⁴⁰ Vačerindoj adava, mothovđa lende ple vasta hem o pre.

⁴¹ On edobor inele radosna hem začudime da našti ine te verujinen. Tegani o Isus pučlja len: "Isi tumen li nešto hajbnase?"

⁴² I on dinde le kotor oto peko mačo.

⁴³ Ov lelja hem halja le anglo lende.

⁴⁴ Tegani o Isus phenđa lende: "Akavai o lafija save vačerđum tumenđe dok injumle tumencar: da valjani te pherđol sa soi pisime mandar ano Zakoni e

Mojsijasoro, ano Lila e prorokonengere hem ano Psalmija.”

⁴⁵ Tegani phravđa lengere jača te haljoven o Sveta lila,

⁴⁶ i phendā lende: “Ađahari zapisime: O Hrist ka patini hem o trito dive ka uštel taro mule,

⁴⁷ hem ano lesoro anav ka propovedini pe o pokajanje hem oprostiba e grehengoro sa e nacijende, počindoj taro Jerusolim.

⁴⁸ Tumen injen svedoci adalestar.

⁴⁹ A me ka bičhalav tumende e Svetone Duho, sar so mlo Dad obećinda. Ali ačhoven ani diz đikote o zoralipe e Devlestar naka huljel upra tumende.”

*E Isusesoro uštiba ko nebo
(Mk 16,19–20; Delja 1,9–11)*

⁵⁰ Tegani o Isus legarđa ple učenikonen paše uzali Vitanija, i vazdinda ple vasta hem blagoslovinda len.

⁵¹ I sar blagoslovini len ine, cidinda pe olendar hem legardilo ko nebo.

⁵² A on pele ko kočija anglo leste, i ani bari radost irinde pe ano Jerusolim.

⁵³ I stalno džana ine ko Hram te hvalinen e Devle.

O evandjelje e Jovanesoro

O Lafi e Devlesoroi o Isus Hrist

- ¹ Ko anglunipe inele o Lafi,
hem o Lafi inele e Devleja,
hem o Lafi inele o Devel.
- ² Ov ko anglunipe inele e Devleja.
- ³ Prekalo lestei ćerdo sa so postojini,
hem bizo lesoro ništa nane ćerdo.
- ⁴ Ano leste inele o dživdipe
hem adava dživdipe inele svetlost e
manušende.
- ⁵ Adava svetlost svetlini ani tomina
hem i tomina na prelelja le.
- ⁶ Inele jekh manuš vičime Jovan
Krstitelj, kole o Devel bičhalđa
- ⁷ te svedočini e svetlostar, te šaj prekalo
leste sare te poverujinen.
- ⁸ Korkoro o Jovan na inele svetlost,
nego inele svedoko kova vaćerđa e
svetlostar.
- ⁹ A okova kovai e čačipnasoro svetlost,
so osvetlini svakone manuše, alo ko
sveto.
- ¹⁰ Ov inele ko sveto
hem o sveto prekalo leste inele ćerdo,
ali o sveto na pendžarđa le.
- ¹¹ Alo ani pli phuv,
ali olesere manuša na priminde le.
- ¹² A sarijende kola priminde le,
kola verujinena ano lesoro anav,
dinda pravo te oven e Devlesere
čhave.
- ¹³ On nane bijande ni prirodno,
ni oti volja e telosiri,
ni oti volja e muršesiri, nego oto
Devel.
- ¹⁴ I o Lafi ulo manuš hem alo te živini
maškar amende.
Amen dikhljam lesiri slava,
i slava e jekhore Čhavesiri kova alo e
Dadestar.
Ov inele pherdo milost hem čačipe.
- ¹⁵ (O Jovan svedočinda olestar vičindoj:
“Akavai adava kolestar vaćerđum: Pala

mande avela neko kovai po baro mandar,
adalese so postojinda angleder mandar.”)

¹⁶ Taro pherdipe oti olesiri milost sare
primindam milost pali milost.

¹⁷ Adalese soi o Zakoni dindo prekalo
Mojsije, a i milost hem o čačipe ale
prekalo Isus Hrist.

¹⁸ E Devle niko nikad na dikhlja, ali o
jekhoro Čhavo, kovai hem korkoro Devel
hem kovai e Dadese najpaše, ov
mothovđa le.

O Jovan o Krstitelj pripremini e manušen e Hristese

(Mt 3,1–12; Mk 1,2–8; Lk 3,15–17)

¹⁹ Akava inele e Jovanesoro
svedočanstvo kad o šerutne Jevreja taro
Jerusalim bičhalde nesave sveštenikonon
hem e Leviten te pučen e Jovane: “Ko
injan tu?”

²⁰ O Jovan phravdeste phenda lende:
“Me na injum o Hrist.”

²¹ I on pučle le: “A kova injan onda? Na
li injan o proroko o Ilija?”

Ov phenda: “Na injum.”

Tegani pučle le: “Na li injan o Proroko
kole adžićeraja?”

Ov phenda: “Na.”

²² Tegani phende lese: “Phen amende
onda kova tu injan, te šaj vaćera okolende
kola bičhalde amen. So ka phene tutar?”

²³ A o Jovan phenda lende palo lafija e
prorokosere e Isaijasere:

“Me injum ‘o glaso so vičini ani pustinja:
Ravnonen o drom e Gospodesel!’ ”

²⁴ A nesave oto bičhalde inele fariseja.

²⁵ On pučle le: “Sose onda krstineja te
na injan o Hrist, ni o Ilija, ni o Proroko?”

²⁶ O Jovan phenda lende: “Me krstinava
panjeja, ali akate maškara tumende
terđola neko kas tumen na pendžarena.

²⁷ Pala mande avela ov, kase na injum
dostojno ni o dorikha oti obuća te
phravav.”

²⁸ Adava ulo ani Vitanija, tari istočno
strana oti len Jordan, kote o Jovan krstini
ine.

O Jovan svedočini dai o Isus o Hrist

²⁹ Tejsa dive o Jovan dikhlja e Isuse sar avela nakoro leste, i phenda: "Ače o Bakroro e Devlesoro kova cidela o grehija e svetosere!"

³⁰ Akavai adava kastar me vačerđum: 'Pala mande avela manuš kova po baro mandar, adalese so postojinda angleder mandar.'

³¹ Me na džandum dai ov adava, ali aljum te krstinav panjeja te šaj ov te ovel mothovdo e izraelesere manušende."

³² I o Jovan adahar svedočinda: "Dikhljum e Svetone Duho sar huljela taro nebo sar golubi hem ačhola upro leste."

³³ Me na džandum dai ov adava, ali kad o Devel bičhalda man te krstinav panjeja, phenda maje: 'Kad ka dikhe e manuše upra kaste huljela o Sveto Duho hem ačhola upro leste, ka džane dai ov adava kova krstini Svetone Duhoja.'

³⁴ I me dikhljum adava hem adalese svedočinava dai ov o Čhavo e Devlesoro."

E Isusesere prva učenici

³⁵ Tejsa dive o Jovan palem inele adari ple duje učenikonencar.

³⁶ Dikhindoj e Isuse sar nakhela, phenda: "Ače o Bakroro e Devlesoro!"

³⁷ Kad o duj učenici šunde adava, lelje te džan palo Isus.

³⁸ O Isus irinda pe hem dikhlja len sar džana palo leste, i pučlja len: "So mangena?"

On phende lese: "Rabi" (so značini: Učitelj), "kaj bešeja?"

³⁹ Ov phenda lende: "Aven hem ka dikhen."

Hem adahar dže oleja di o than kaj bešela ine hem adava dive ačhile koro leste. A tegani inele di ko štar o sati prekalo dive.

⁴⁰ Jekh e duje učenikonendar kola šunde so o Jovan phenda hem dže palo Isus inele o Andreja, o phral e Simonesoro e Petresoro.

⁴¹ I najangle arakhlja ple phrale e Simone hem phenda lese: "Arakhljam e Mesija" (so značini: e Hriste).

⁴² I anda le koro Isus.

O Isus dikhlja le hem phenda lese: "Tu injan o Simon, e Jovanesoro čhavo. Ka vičine tut Kifa" (so značini: Petar –"stena").

⁴³ Tejsa dive o Isus odlučinda te džal ki regija Galileja, i arakhlja e Filipe hem phenda lese: "Phir pala mande!"

⁴⁴ O Filip inele tari Vitsaida, tari e Andrejasiri hem e Petresiri diz.

⁴⁵ O Filip arakhlja e Natanailo, hem phenda lese: "Arakhljam e Mesija, okole kastar pisinde o Mojsije ano Zakoni hem o Proroci. Adavai o Isus tari diz Nazaret, e Josifesoro čhavo."

⁴⁶ O Natanail pučlja le: "Šaj li taro Nazaret te avel nešto šukar?"

A o Filip phenda lese: "Ava hem dikh."

⁴⁷ O Isus dikhlja e Natanailo sar avela nakoro leste, i phenda averende olestar: "Ače čačikano Izraelco, kora kaste nane hovajba."

⁴⁸ A o Natanail pučlja le: "Kotar džane man?"

O Isus phenda lese: "Dikhljum tut pana kad injanle talo kaš e smokvakoro, angleder so o Filip vičinda tut."

⁴⁹ Tegani o Natanail phenda lese: "Rabi, tu injan o Čhavo e Devlesoro! Tu injan o Caro e Izraelesoro!"

⁵⁰ O Isus pučlja le: "Tu li verujineja samo adalese so phendum će so dikhljum tut talo kaš e smokvakoro? Ka dikhe hem po bare stvarija akalendar."

⁵¹ Tegani phenda: "Čače, čače vačerava tumende: ka dikhen o nebo phravdo hem sar o anđelja e Devlesere ukljena hem huljena upro Čhavo e manušesoro."

2

O Isus čerela o pani ani mol

¹ Ko trito dive inele bijav ano gav Kana ani regija Galileja. Adari inele e Isusesiri daj,

² a ko bijav inele vičime hem o Isus hem lesere učenici.

³ Kad na ačhili više mol ko bijav, e Isuses phenda lesiri daj: "Nane len više mol."

⁴ O Isus phenda laće: "So isi man adaleja, đuvlije? Mlo vreme pana na alo."

⁵ Lesiri daj phenđa e slugende: “Ćeren sa so vaćeri tumendel!”

⁶ Adari inele šov bare bokaliya oto bar, a ko svako bokali resela ine taro oftovardeš di ko šelu biš litarja. O Jevreja koristinena len ine zako pumaro adeti e thojbnasoro.

⁷ O Isus phenđa e slugende: “Pheren panjeja o bokaliya”, hem on pherde len di o muj.

⁸ Kad ćerde adava, phenđa lende: “Akana dolen hari hem legaren e manušese kovai odgovorno zaki gozba.” I on ćerde adahar.

⁹ Adava manuš probinđa o pani savo ulo mol, i adalese so na džanda kotari adaja mol – iako džande o sluge kola dolinde pani – vičinda e mladoženja

¹⁰ hem phenđa lese: “Svako manuš prvo ikali i šuži mol, a kad o gostija mačona, ikali i mol savi nane edobor šuži. A tu garavdan i najšuži mol sa di akana.”

¹¹ Adahar o Isus plo prvo čudesno znako ćerđa ani Kana e Galilejakiri, hem mothovđa pli slava, i lesere učenici verujinde ano leste.

¹² Palo bijav o Isus, pe dajaja, ple phraljencar hem ple učenikonencar, huljilo ani diz Kafarnaum. Adari ačhile nekobor dive.

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram (Mt 21,12–13; Mk 11,15–17; Lk 19,45–46)

¹³ Avela ine paše e jevrejengoro prazniko Pasha, i o Isus dželo ko Jerusalam.

¹⁴ Ano boro e Hramesoro o Isus arakhlja manušen sar biknena guruven, bakren hem goluben. Arakhlja hem okolen so menjinena o pare sar bešena adari.

¹⁵ I ćerđa bič oto dorikha hem sarijen kola biknena, sa e bakrencar hem e gurutencar, ikalđa taro Hram. Rasfrdinda o pare okolengere so menjinena len ine, hem preirinda lengere astalja.

¹⁶ Okolende kola biknena goluben phenđa: “Legaren adava akatar! Ma ćeren pijaca mle Dadesere čherestar!”

¹⁷ Lesere učenici setinde pe soi pisime ano Sveto lil:

“O mangipe zako to čher ka thabljol ana mande sar jag.”

¹⁸ Tegani e jevrejengere vođe pučle e Isuse: “Save čudesnone znakoja ka dokažine amende da isi tut pravo te ćere sa akava?”

¹⁹ O Isus phenđa lende: “Peraven akava Hram hem me palem ka vazdav le zako trin dive.”

²⁰ A on phende: “Sarandu šov berš valjanda te ćerel pe akava Hram, a tu ka vazde le zako trin dive?”

²¹ Ali o Hram savestar o Isus vaćerđa inele lesoro telo.

²² Kad uštino taro mule, lesere učenici setinde pe so phenđa adava, i poverujinde ano Sveta lila hem ano lafija save o Isus vaćerđa.

²³ A sa dikote inele ano Jerusalam zako prazniko Pasha, but džene dikhle o čudesna znakija save ćerela ine hem poverujinde ano leste.

²⁴ Ali korkoro o Isus na verujinda lende, adalese so džanda sarijen.

²⁵ Niko na valjanda te vaćeri lese savoi o manuš, adalese so ov korkoro džanda soi ano manuš.

3

O Isus hem o Nikodim

¹ A maškaro fariseja inele jekh manuš palo anav Nikodim, kova inele jekh oto vođe e jevrejengere.

² Jekh rat dželo koro Isus hem phenđa lese: “Rabi, džanaja da e Devlestar injan bičhaldo sar učitelj, adalese so nijekh naši te ćerel esavke čudesna znakija save tu ćereja te o Devel nane oleja.”

³ O Isus phenđa lese: “Čače, čače vaćerava će, te o manuš palem na bijandola, naka šaj te dikhel o carstvo e Devlesoro.”

⁴ O Nikodim pučlja le: “Sar šaj o manuš palem te bijandol kadi purano? Našti, valjda, dujto puti te đerdini ple dajaće ano vođi hem palem te bijandol!”

⁵ O Isus phenđa lese: “Čače, čače vaćerava će, te o manuš na bijandola oto pani hem oto Duho, naka šaj te đerdini ko carstvo e Devlesoro.

⁶ Okova soi bijando oto telo, teloi, a soi bijando oto Duho, duhoi.

⁷ Ma čudin tut so phendūm će so valjani palem te bijandoven.

⁸ I barval phudela kaj mangela; šuneja la, ali na džane kotar avela ni kaj džala. Adahari svakoneja kovai bijando oto Duho.”

⁹ A o Nikodim pučlja le: “Sar šaj adava te ovel?”

¹⁰ A o Isus phendā lese: “Tu injan cenime učitelj ano Izrael, a adava na džane!

¹¹ Čače, čače vačerava će: vačeraja okova so džanaja hem svedočinaja zako okova so dikhljam, ali tumen na prihvatinena amaro svedočanstvo.

¹² Vačerđum tumende oto stvarija save ovena ki phuv, i tumen na verujinena. Sar ka verujinen te vačerđum tumende oto stvarija save ovena ko nebo?

¹³ Niko na uštino ko nebo sem o Čhavo e manušesoro kova taro nebo huljilo.

¹⁴ Hem sar so o Mojsije ani pustinja vazdinđa ko štapi e sape oti bronza, adahar valjani te ovel vazdime hem o Čhavo e manušesoro,

¹⁵ te šaj svako kova verujini ano leste te ovel le večno dživdipe.”

¹⁶ Adalese so, o Devel edobor volinđa e manušen taro sveto da dinda ple jekhore Čhave, da svako kova verujini ano leste te na merel, nego te ovel le večno dživdipe.

¹⁷ O Devel na bičhalđa ple Čhave ko sveto te osudini e manušen, nego o manuša te oven spasime prekalo leste.

¹⁸ Ko verujini ano leste, nane osudime, a ko na verujini, ovi već osudime, adalese so na poverujinđa ano anav e Devlesere jekhore Čhavesoro.

¹⁹ A akavai i osuda: o svetlost alo ko sveto, ali o manuša volinde i tomina umesto o svetlost, adalese so lengere delja inele bišukar.

²⁰ Ko god čerela bišukaripe, mrzini o svetlost hem na ikljola ko svetlost, te na dičhon lesere delja.

²¹ A okova kova živini palo čačipe, ikljola ko svetlost, te dičhol soi lesere delja čerde ano zoralipe e Devlesoro.

O Jovan palem vačeri dai o Isus o Hrist

²² Palo adava o Isus dželo ple učenikonencar ko gavutno deo e Judejakoro. Adari inele olencar nesavo vreme hem krstini ine.

²³ A hem o Jovan krstini ine ano than Enon, paše uzalo gav Salim, adalese so adari inele but pani, a o manuša avena ine koro leste te krstini len.

²⁴ Adava inele angleder so e Jovane frdinde ano phandlipe.

²⁵ A maškaro e Jovanesere učenici hem nesavo aver Jevrejco uli rasprava zako adeti e thojbnasoro.

²⁶ I adala učenici ale koro Jovan hem phende lese: “Rabi, okova so inele tuja tari aver strana oti len Jordan, okova kastar tu svedočinđan, eče krstini hem sa edobor manuša džana koro leste.”

²⁷ A o Jovan phendā: “O manuš šaj te primini samo okova soi lese dindo e Devlestar kovai ano nebo.

²⁸ Korkore injen maje svedoci so phendūm da me na injum o Hrist, nego da injum bičhaldo anglo leste.

²⁹ O mladoženjai okova kasiri i nevesta. A o najšukar amal e mladoženjasoro, kova adžiceri te šunel da o mladoženja avela, radosnoi but kad šunela e mladoženjasoro glaso. I adajai radost mli, hem akana uli pherdi.

³⁰ Ov valjani te ovel sa po baro, a me sa po tikoro.”

³¹ Okova kova avela odupral, ovi upreder sarijende, a okova kovai tari phuv, ovi e phuvjakoro hem vačeri taro stvarija e phuvjakere. Okova kova avela taro nebo, ovi upreder sarijende.

³² Ov svedočini zako okova so dikhlja hem šunđa, ali niko na prihvatinini lesoro svedočanstvo.

³³ A ko prihvatinini lesoro svedočanstvo, potvrdini dai o Devel čačikano.

³⁴ Okova kas o Devel bičhalđa, vačeri e Devlesere lafija, adalese so o Devel dinda le pherdeste e Duho.

³⁵ O Dad volini e Čhave hem sa muklja lese ano vasta.

³⁶ Svako kova verujini ano Čhavo, isi le večno dživdipe, a kova nane poslušno e

Čhaveše, naka ovel le večno dživdipe, nego upro leste ačhola e Devlesiri holi.

4

O Isus hem i Samarijanka

¹ Kad o Isus dodžandža so o fariseja šunde so ov čerela hem krstini više učenikonen nego o Jovan,

² – iako korkoro o Isus na krstinda, nego lesere učenići –

³ dželo tari regija Judeja hem irinda pe ani regija Galileja.

⁴ Morandilo te nakhel maškari regija Samarija.

⁵ Alo đi e samarijakoro gav savo vičini pe Sihar, paše uzalo imanje savo o Jakov dinda ple čhaveše e Josifese.

⁶ Adari inele e Jakovesoro bunari, i o Isus, umorno oto but phiriba, beštino uzalo leste. Inele paše đi ko dešu duj o sati diveste.

⁷ I kad jekh Samarijanka ali te dolel pani, o Isus phenda laće: “De man te pijav.”

⁸ (Tegani o Isus inele korkoro, adalese so lesere učenići dže ko gav te činen hajbnase.)

⁹ A i Samarijanka phenda lese: “Sar adava tu kova injan Jevrejco rodeja mandar e Samarijankatar te dav tut pani?” (Adalese so o Jevreja na mešinde pe e Samarijanconencar).

¹⁰ O Isus phenda laće: “Te džane ine savo daro e Devle isi tuće hem kova injum me so rodava tutar te de man te pijav, ka rode mandar ine hem me ka dav tut o dživdo pani.”

¹¹ I đuvli phenda lese: “Gospodarona, nane tut ni soja te dolel pani, a o bunari but hor. Kotar će onda adava dživdo pani?”

¹² Tu li mislineja da injan po baro amare pradadestar e Jakovestar, kova dinda amen akava bunari hem savestar pilja ov hem lesere čhave hem lesiri stoka?”

¹³ O Isus phenda laće: “Svako kova pijela akava pani, palem ka ovel žedno,

¹⁴ a kova pijela o pani savo me ka dav le, nikad više naka ovel žedno. O pani

savo ka dav le ka ovel ano leste izvor e panjesoro savo dela večno dživdipe.”

¹⁵ Tegani i đuvli phenda lese: “Gospodarona, molinava tut, de man adava pani te na ovav više žedno hem te na avav više akate te dolav pani!”

¹⁶ O Isus phenda laće: “Dža vičin te rome hem ava palem akari.”

¹⁷ I đuvli phenda lese: “Nane man rom.”

Tegani o Isus phenda laće: “Šukar phenda so nane tut rom,

¹⁸ adalese so ine tut pandž roma, a akava kasar akana injan nane to rom. Čaće šukar phenda.”

¹⁹ A i đuvli phenda lese: “Gospodarona, dikhava da injan proroko.

²⁰ Amare pradada slavinde e Devle ki akaja gora, a tumen o Jevreja phenena da e Devle valjani te slavini pe ano Jerusolim.”

²¹ A o Isus phenda laće: “Đuvlije, verujin maje, avela o vreme kad naka slavinen e Dade samo akate ili ano Jerusolim.

²² Tumen o Samarijanci na džanen kas slavinena, a amen o Jevreja džanaja kas slavinaja, adalese so o spasenje avela prekalo Jevreja.

²³ Ali avela o vreme – hem već alo – kad o čačikane slavljenici ka slavinen e Dade ano duho hem ano čačipe. Esavke slavljenikonen o Dad rodela.

²⁴ O Develi duho, hem okola kola slavinena le, valjani te slavinen le ano duho hem ano čačipe.”

²⁵ A i đuvli phenda lese: “Džanav da o Mesija (vičime Hrist) ka avel. Kad ka avel ov, sa ka objasnini amende.”

²⁶ Tegani o Isus phenda laće: “Me injum adava, kova vačerava tuja.”

²⁷ I ko adava momenti ale lesere učenići hem inele začudime so o Isus vačeri e đuvljaja. Ali nijekh na pučlja le: “So mangeja olatar?” ili: “Sose vačereja olaja?”

²⁸ Tegani i đuvli ačhavđa plo bokali uzalo bunari, i dželi ko gav hem phenda e manuše:

²⁹ “Aven te dikhen e manuše kova phenda maje sa so čerđum. Te nane ov o Hrist?”

³⁰ I o manuša iklile taro gav hem lelje te džan nakoro Isus.

³¹ Sar ovela ine adava, o učenici molinena ine e Isuse vačerindoj: “Rabi, ha maro!”

³² A ov phenda lende: “Man isi te hav hajba zako savo tumen na džanen.”

³³ Tegani o učenici phende jekh averese: “Te na anda lese neko nešto te hal?”

³⁴ O Isus phenda lende: “O hajbai mlo te ćerav i volja Okolesiri kova bićhalđa man hem te ćerav di o kraj i buti savi dinda man.

³⁵ Na li tumen phenena: ‘Pana štar masek di o ćediba i žetva?’ Aće, vaćerava tumende: phraven tumare jaća hem dikhen o njive – spremnai zako ćediba.

³⁶ Okova kova ćedela već primini i plata hem ćedela o bijandipe zako večno dživdipe, te šaj hem o sejaći te radujini pe zajedno okoleja kova ćedela.

³⁷ Ađahar pherđola okova vaćeriba: ‘Jekh sejini, a o dujto ćedela.’

³⁸ Me bićhalđum tumen te ćeden adari kaj na ćerđen buti. Avera ćerde phari buti, a tumen ćedinde o plodija save iklile oti lengiri buti.”

³⁹ But Samarijanci taro adava gav poverujinde ano Isus zbog o lafija e đuvljakere koja svedoćinda: “Ov phenda maje sa so ćerđum!”

⁴⁰ A kad o Samarijanci ale koro Isus, zamolinde le te aćhol koro lende, hem ov aćhilo adari duj dive.

⁴¹ Hem pana but manuša poverujinde ano leste zbog lesere lafija.

⁴² Tegani o manuša taro gav phende e đuvljaće: “Akana više na verujinaja zbog adava so tu vaćerđan, nego so korkore šundam, hem džanaja soi ov čaće o Spasitelj i svetosoro.”

O Isus sasljari e službenikosere čhave (Mt 8,5–13; Lk 7,1–10)

⁴³ Palo adala duj dive, o Isus dželo adathar ki Galileja.

⁴⁴ (Korkoro o Isus tvrdinda da o proroko nane cenime ano plo than kaj barilo.)

⁴⁵ Kad reslo ki Galileja, o Galilejci priminde le šukar, samo adalese so dikhle o ćudesija save ćerđa ano Jerusalem zako prazniko Pasha, adalese so hem on inele adari.

⁴⁶ I ađahar o Isus palem alo ani Kana e Galilejakiri, kaj ćerđa ine o pani ani mol. A inele jekh službeniko e carosoro kasoro čhavo pašljola ine namborme ani diz Kafarnaum.

⁴⁷ Kad šunđa so o Isus alo tari Judeja ki Galileja, alo koro leste hem zamolinda le te avel ano Kafarnaum hem te sasljari lesere čhave kovai anglo meriba.

⁴⁸ Tegani o Isus phenda lese: “Tumen đikote na dikhena znakija hem ćudesija, na verujinena.”

⁴⁹ O službeniko phenda lese: “Gospodarona, molinava tut, ava sar pana na mulo mlo čhavo!”

⁵⁰ O Isus phenda lese: “Dža, to čhavo ka živini.”

O manuš poverujinda ano adava so o Isus phenda lese hem dželo.

⁵¹ A odrumal resle le lesere sluge hem phende lese dai lesoro čhavo dživdo.

⁵² Ov pućlja len kad lesere čhavesle lelja te ovel po šukar, a on phende lese: “I jag mklja le erati ko jekh o sati diveste.”

⁵³ Tegani e čhavesoro dad setinda pe so baš ko adava sati o Isus phenda lese: “To čhavo ka živini.”

I ov hem sa lesere čherutne poverujinde ano Isus.

⁵⁴ Adava inele dujto ćudesno znako savo o Isus ćerđa ani Galileja. Ćerđa le kad alo tari Judeja.

5

O Isus ko savato sasljari e manuše kova našti te phirel

¹ Palo adava o Isus dželo ko Jerusalem zako e jevrejengoro prazniko.

² A ano Jerusalem, uzali e Bakrengiri kapija, inele bazeni savo ko jevrejski vićini pe Vitezda. Adari inele pandž phravde terase ućharde krovonencar.

³ Adari pašljona ine but namborme manuša: korore, bange hem paralizujime. [On adžićerena ine te ćeren pe talasija ano pani,

⁴ adalese so ponekad avela ine o anđeo e Gospodesoro ko bazeni te ćerel talasija. I kova manuš prvo đerdini ano bazeni kad

ovena o talasija, sasljola ine taro bilo savo nambormipe savo inole.]*

⁵ A adari inele hem jekh manuš kova trijandu ofto berš inele namborme.

⁶ Kad o Isus dikhlja le sar pašljola hem adalese so džanda kobori berš namborme, pučlja le: "Mangeja li te ove sasljardo?"

⁷ Tegani o namborme manuš phenda e Isusese: "Gospodarona, nane man niko te pomožini maje te đerdinav ano bazeni kad ovena o talasija. A dok me resava, nekoi već adari angleder mande."

⁸ O Isus phenda lese: "Ušti, le ti nosiljka hem phir!"

⁹ I otojekhvar o manuš saslilo, vazdinda pli nosiljka hem lelja te phirel.

A adava dive inele savato,

¹⁰ i adalese e jevrejengere vođe phende e sasljarde manušese: "Avdivei savato! Na tromaš te akhare ti nosiljka!"

¹¹ A ov phenda lende: "Okova kova sasljarđa man phenda maje: 'Le ti nosiljka hem phir!'"

¹² On pučle le: "Kovai adava manuš so phenda će: 'Le ti nosiljka hem phir!'"

¹³ Ali o sasljardo manuš na džanda kova inele adava, adalese so o Isus cidinda pe maškaro but manuša kola inele adari.

¹⁴ Palo adava o Isus arakhlja le ko boro e Hramesoro, i phenda lese: "Eče, sasto injan. Ma grešin više, te na arakhi tut nešto po bišukar."

¹⁵ Tegani o sasljardo manuš dželo hem phenda e jevrejengere vođende dai o Isus adava kova sasljarđa le.

O Isus phenela dai ov e Devlesoro Čhavo

¹⁶ Adalese so o Isus sasljarđa e manuše ko savato, e jevrejengere vođe lelje te progoninen le.

¹⁷ A o Isus phenda lende: "Mlo Dad stalno ćerela buti, a ađahar hem me."

¹⁸ Adalese so phenda adava, e jevrejengere vođe po više mangle te mudaren le, adalese so na samo so phaglja o zakoni zako savato nego hem so phenda dai o Devel lesoro Dad – adaleja phenda dai ov hem o Devel jednaka.

¹⁹ A o Isus phenda lende: "Čače, čače vaćerava tumende: O Čhavo korkoro pestar našti ništa te ćerel. Ćerela samo okova so dikhela so o Dad ćerela. Sa so ćerela o Dad, isto adava ćerela hem o Čhavo.

²⁰ Adalese so, o Dad volini e Čhave hem mothoj lese sa so ćerela. A ka mothoj lese hem po bare buća nego soi o sasljariba akale manušesoro, i tumen ka čudinen tumen.

²¹ Adalese so, sar so o Dad vazdela e mulen hem dela len dživdipe, ađahar hem o Čhavo dela dživdipe kase ov mangela.

²² Adalese so, o Dad na sudini nikase, nego dinda vlast e Čhave te sudini sarijende,

²³ te šaj sare pošujinen e Čhave sar so pošujinena e Dade. Ko na pošujini e Čhave, na pošujini ni e Dade, kova bičalđa le.

²⁴ Čače, čače vaćerava tumende: Svako kova šunela mle lafija hem verujini Okolese kova bičalđa man, isi le večno dživdipe hem naka ovel osudime, nego nakhino taro meriba ko dživdipe.

²⁵ Čače, čače vaćerava tumende: Avela o vreme, hem već alo, kad o mule ka šunen o glaso e Devlesere Čhavesoro hem, kola ka šunen le, ka oven palem dživde.

²⁶ Sar so e Dade isi dživdipe ana peste, ađahar hem ple Čhave dinda te ovel le dživdipe ana peste,

²⁷ hem dinda le vlast te sudini, adalese soi ov o Čhavo e manušesoro.

²⁸ Ma čudinen tumen adalese. Adalese so avela o vreme kad sare kolai ano grobija ka šunen lesoro glaso

²⁹ hem ka ikljon, okola kola ćerde šukaripe, ka ušten te živinen večno, a okola kola ćerde bišukaripe, ka ušten te oven osudime.

³⁰ Me korkoro mandar našti ništa te ćerav, nego sudinava ađahar sar so šunava e Dade star. A mloi sudo pravedno, adalese so na rodava te ovel mli volja, nego i volja Okolesiri kova bičalđa man."

Svedočanstvija e Isusestar

* **5:4** O po purane rukopisija nane len o zadnjo deo oto trito stih hem celo šarto stih.

³¹ “Te me korkoro mandar svedočinava, mlo svedočiba nane dovoljno.

³² Ali aver neko svedočini mandar, hem džanav dai dovoljno o svedočiba savo dinda mandar.

³³ Tumen bičhalđen tumare manušen koro Jovan o Krstitelj, a lesoroi svedočiba mandar čačikano.

³⁴ Nane da maje valjani manuškano svedočiba, nego akava phendum tumende e Jovanestar sar te šaj oven spasime.

³⁵ O Jovan inele svetiljka savi thabljola hem svetlini, a tumen mangljen samo nesavo vreme te uživinen ano lesoro svetlost.

³⁶ A isi man svedočanstvo po baro taro e Jovanesoro – o buća save čerava. O Dad dinda man te čerav len hem on svedočinena adalestar da o Dad bičhalđa man.

³⁷ A hem korkoro o Dad, kova bičhalđa man, svedočinda mandar. Tumen nikad na šunden lesoro glaslo ni na dikhljen lesoro muj,

³⁸ a ni lesoro Lafi na živini ana tumende, adalese so na verujinena maje, okolese kole ov bičhalđa.

³⁹ Pažljivo sikljovena o Sveta lila, adalese so mislinena da ano lende isi tumen večno dživdipe, a on svedočinena mandar.

⁴⁰ A tumen palem na mangena te aven kora mande te ovel tumen večno dživdipe.

⁴¹ Na prihvatinava pohvala e manušendar.

⁴² Ali me pendžarava tumen hem džanav da ana tumende nane mangipe premalo Devel.

⁴³ Me aljum ano anav mle Dadesoro, a tumen na prihvatinena man. Ali, te alo neko aver ano plo anav, ole ka prihvatinen!

⁴⁴ A sar hem ka verujinen maje kad prihvatinena pohvala jekh averestar, a na rodona pohvala e jekhe Devlestar?

⁴⁵ Ma mislinen da me ka tužinav tumen anglo Dad. Tumen ka tužini o Mojsije, upra kaste nadinena tumen.

⁴⁶ Adalese so, te verujinen ine e Mojsijase, ka verujinen ine hem maje, adalese so ov mandar pisinda.

⁴⁷ A kad na verujinena ano adava so ov pisinda, sar ka verujinen mle lafende?”

6

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen

(Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Lk 9,10–17)

¹ Palo adava o Isus irinda pe ki Galileja hem dželo ki istočno strana oto e Galilejakoro jezero (vičime hem: e Tiberijakoro jezero),

² a palo leste džele but manuša, adalese so dikhle o čudesna znakija save čerđa sasljarindoj e nambormen.

³ O Isus uklinda ki gora hem bešlo ple učenikonencar.

⁴ (A avela ine paše i Pasha, e jevrejengoro prazniko.)

⁵ I kad o Isus vazdinda plo šero te dikhel, dikhlja but narodo sar avela nakoro leste, i pučlja e Filipe: “Kaj šaj te čina maro sa akale manušende te han?”

⁶ Adava o Isus pučlja e Filipe sar te čivel le ko test, adalese so već džanda so ka čerel.

⁷ A o Filip phenda lese: “Ni dušel srebrna kovanice naka ovel ine dovoljno te čina sarijende te han barem hari.”

⁸ A aver oto lesere učenici – o Andreja, o phral e Simonesoro e Petresoro – phenda e Isuses:

⁹ “Akatei jekh čhavoro kas isi pandž mare oto ječam hem duj tikore mače. Ali adava nane ništa zako sa edobor manuša.”

¹⁰ O Isus phenda: “Čhiven e manušen te bešen.”

A ko adava than inele but čar, hem tegani di ko pandž hiljade murša beše.

¹¹ Tegani o Isus lelja okola mare, zahvalinda e Devlese, i dinda len e manušende kola beše, a adahar čerđa hem e mačencar. I sare hale edobor kobor mangle.

¹² Kad sare čalile, o Isus phenda ple učenikonende: “Čeden sa okolestar so ačhilo oto hajba, te na frdel pe ništa.”

¹³ I on čedinde sa adava so ačhilo oto pandž mare oto ječam save o manuša hale, hem adaleja pherde dešu duj korpe.

¹⁴ Kad o manuša dikhle o čudesno znako savo o Isus čerđa, phende: “Akavai čače o Proroko savo valjani te avel ko sveto!”

¹⁵ A o Isus džandā so on inele spremna ki zor te čiven le te ovel lengoro caro, i palem cidinda pe ki gora, korkoro.

*O Isus phirela upro pani
(Mt 14,22–27; Mk 6,45–52)*

¹⁶ Kad lelja te račol, lesere učenici huljile di ko jezero,

¹⁷ đerdinde ko čamco hem lelje te džan prekalo jezero, nakori diz Kafarnaum. Već peli i rat, a o Isus pana na alo ine koro lende.

¹⁸ I lelja te phudel jekh zorali barval hem upro jezero vazdinde pe o talasija.

¹⁹ Kad veslinde sar pandž di ko šov kilometarija, dikhle e Isuse sar phirela upro pani hem avela nakoro čamco, hem darandile.

²⁰ A o Isus phenda lende: “Me injum. Ma daran!”

²¹ Tegani on lelje le peja ano čamco, i o čamco otojekhvar inele ki phuv nakori savi plovinde.

O Isusi sar o maro savo dela dživdipe

²² Tejsato dive o manuša kola ačhile ki aver strana oto jezero setinde pe so adari inele samo jekh čamco hem da o Isus na đerdinda ano čamco ple učenikonencar, nego da on dže kore.

²³ A nesave čamcija tari diz Tiberijada resle paše uzalo than kaj o Gospod zahvalinda e Devlese zako maro hem dinda len te han.

²⁴ Kad o manuša dikhle da adari nane ni o Isus ni lesere učenici, čivde pe ano čamcija hem dže ko Kafarnaum te roden le.

²⁵ A kad arakhle le ki aver strana oto jezero, pučle le: “Učitelju, kad aljan akari?”

²⁶ O Isus phenda lende: “Čače, čače vačerava tumende, tumen na rodna man adalese so haliljen o čudesna znakija, nego adalese so haljen o maro hem čaliljen.

²⁷ Čeren buti, ali na zako hajba savo nakhela, nego zako hajba savo trajini zako večno dživdipe, a adava ka dav tumen me, o Čavo e manušesoro, adalese so o Devel o Dad dinda man vlast zako adava.”

²⁸ Tegani pučle le: “So valjani te čera sar te šaj čera o buća save o Devel rodela amendar?”

²⁹ A o Isus phenda lende: “Akavai i buti savi o Devel rodela tumendar te čeren: te verujinen ano okolesti kole ov bičhalđa.”

³⁰ Tegani pučle le: “Savo, onda, čudesno znako tu ka mothove amende, te šaj dikhla hem te verujina će? So ka čere?”

³¹ Amare pradada ani pustinja hale o maro vičime mana, sar soi pisime ano Sveta lila: ‘Dinda len maro taro nebo te han.’”

³² O Isus phenda lende: “Čače, čače vačerava tumende, na dinda tumen o Mojsije maro taro nebo, nego mlo Dad. Hem akana dela tumen e čačipnasoro maro taro nebo.

³³ Adalese so, e Devlesoro maro okova kova huljela taro nebo hem dela dživdipe e svetose.”

³⁴ Tegani phende lese: “Gospode, de amen uvek adava maro.”

³⁵ A o Isus phenda lende: “Me injum o maro savo dela dživdipe. Ko avela kora mande, naka ovel bokhalo, hem ko verujini ana mande, nikad naka ovel žedno.

³⁶ Ali, sar so phendum tumende, dikhlen man, a palem na verujinena.

³⁷ Sarijen kolen mlo Dad dela man, ka aven kora mande hem esavken nikad naka ispuđinav.

³⁸ Adalese so me na huljiljum taro nebo te čerav mli volja, nego i volja Okolesiri kova bičhalđa man.

³⁹ A akajai i volja Okolesiri kova bičhalđa man: te na našalav nijekhe okolendar kolen dinda man, nego te vazdav len taro mule ko Poslednjo dive.

⁴⁰ Adalese soi akaja i volja mle Dadesiri: svako kova dikhela e Čhave hem verujini ano leste, te ovel le večno dživdipe hem me te vazdav le taro mule ko Poslednjo dive.”

⁴¹ Tegani o Jevreja lelje te gundinen protiv o Isus adalese so phenda: “Me injum o maro savo huljilo taro nebo.”

⁴² Hem vačerena ine: “Nane li akava o Isus, e Josifesoro čavo? Amen džanaja lesere dade hem e daja. A sar akana vačeri: ‘Huljiljum taro nebo?’”

⁴³ A o Isus phenda lende: "Ma gundinen maškara tumende!

⁴⁴ Nijekh našti te avel kora mande te o Dad kova bičhalđa man na privucini le, a me ole ka vazdav taro mule ko Poslednjo dive.

⁴⁵ Sar so pisinde o Proroci: 'Sare ka oven sikavde e Devlestar.' Svako kova šunda e Dade hem siklilo olestar, avela kora mande.

⁴⁶ Niko na dikhlja e Dade sem okoleste kova alo olestar – ov dikhlja e Dade.

⁴⁷ Čače, čače vačerava tumende: Svako kova verujini ana mande, isi le večno dživdipe.

⁴⁸ Me injum o maro savo dela dživdipe.

⁴⁹ Tumare pradada hale mana ki pustinja, ali sare mule.

⁵⁰ Ali akava maro savo huljela taro nebo esavkoi da ko hala lestar na merela.

⁵¹ Me injum o dživdo maro savo huljilo taro nebo. Ko ka hal akava maro, večno ka živini. Akavai maro mlo telo, savo ka dav te šaj o manuša taro sveto živinen."

⁵² Tegani o Jevreja lelje zorale te raspravinen pe maškara pumende, pučindoj: "Sar akava manuš šaj te del amen plo telo te ha?"

⁵³ A o Isus phenda lende: "Čače, čače vačerava tumende: Te na hana o telo e Manušesere Čhavesoro hem te na pijena lesoro rat, nane tumen dživdipe ana tumende.

⁵⁴ Ko hala mlo telo hem pijela mlo rat, isi le večno dživdipe hem me ka vazdav le taro mule ko Poslednjo dive.

⁵⁵ Adalese soi mlo telo čačikano hajba hem mlo rat čačikano piba.

⁵⁶ Okova kova hala mlo telo hem pijela mlo rat, ačhola ana mande hem me ano leste.

⁵⁷ Sar so man bičhalđa o dživdo Dad, hem me živinava zbog o Dad, adahar hem okova kova hala man ka živini zbog mande.

⁵⁸ Me injum adava maro savo huljilo taro nebo, a na sar okova savo hale tumare pradada ani pustinja hem mule. Ko hala akava maro, večno ka živini."

⁵⁹ O Isus sa akava vačerđa sikavindoj e manušen ani sinagoga ano Kafarnaum.

Zbog e Isusesoro sikaviba, but učenici cidena pe olestar

⁶⁰ But lesere učenici, kad šunde adava, phende: "Adalai but phare lafija. Ko šaj te prihvatin len?"

⁶¹ A o Isus korkoro pestar džanda da lesere učenici gundinena zbog olesere lafija, i phenda lende: "Akava li sikaviba čerela tumen te odustajinen?"

⁶² A so onda ka phenen te dikhljen man, e Čhave e manušesere, sar džava upre ko nebo, adari kaj injumle angleder?

⁶³ O Duho dela dživdipe, a o telo ništa na dela. O lafija save me phendum tumende, oni duho hem dživdipe.

⁶⁴ A palem isi nesave maškara tumende kola na verujinena." O Isus phenda adava adalese so pana oto početak džanda kolai adala so naka verujinen ano leste hem kovai adava so ka izdajini le.

⁶⁵ Hem phenda: "Adalese phendum tumende da nijekh našti te avel kora mande te nane lese dindo e Dadestar."

⁶⁶ Tegani but lesere učenici cidinde pe olestar hem na džeze više palo leste.

⁶⁷ I o Isus pučlja e dešu duje učenikonen: "Na li hem tumen mangena te džan mandar?"

⁶⁸ A o Simon o Petar phenda lese: "Gospode, kaste te dža? Te lafija dena večno dživdipe,

⁶⁹ hem amen poverujindam hem džanaja da tu injan o Svecu e Devlesoro."

⁷⁰ A o Isus phenda lende: "Na li me birindum tumen e dešu dujen? A palem, jekhi tumendar beng!"

⁷¹ Adava vačerđa e Judastar, e Simonesere e Iskariotesere čhaviestar, jekhestar e dešu duje učenikonendar, kova ka izdajini le.

7

E Isuses na verujinena ni lesere phralja

¹ Palo adava o Isus džala ine maškari regija Galileja. Na manglja te džal ki regija Judeja, adalese so e jevrejengere vođe adari mangle te mudaren le.

² A avela ine paše e jevrejengoro Prazniko Senica,

³ i e Isusesere phralja phende lese: "Ikljov akatar hem dža ki Judeja, te šaj dikhen te učenici o čudesija save ćereja.

⁴ Adalese so, nijekh kova mangela te ovel pendžarutno, na garaj pe. Kad već ćereja esavke čudesija, mothov tut e svetose."

⁵ Adalese so čak ni lesere phralja na verujinde ano leste.

⁶ A o Isus phenda lenđe: "Mlo vreme pana na alo, a tumen šaj te džan kad god mangena.

⁷ O sveto našti te mrzini tumen, ali man mrzini, adalese so svedočinava protiv oleste, dai lesere delja bišukar.

⁸ Džan tumen zako prazniko, a me pana na džava adari, adalese so mlo vreme pana na alo."

⁹ Adava phenda lenđe hem ačhilo ani Galileja.

O Isus sikaj ano Hram

¹⁰ A kad lesere phralja džele te slavinen o prazniko, dželo hem ov, ali na javno, nego garandoj.

¹¹ A e jevrejengere vođe zako prazniko rodinde le hem pučle: "Kaj okova?"

¹² Maškaro narodo but vačerđa pe olestar. Nesave vačerena ine: "Ovi šukar manuš", dok avera nesave vačerena: "Nane, prevarini e narodo."

¹³ Ali nijekh na vačerđa olestar javno, adalese so darandile e jevrejengere vođendar.

¹⁴ A ko ekvaš o prazniko, o Isus dželo ko Hram hem lelja te sikaj e narodo.

¹⁵ Kad šunde le, e jevrejengere vođe začudinde pe, i pučle pe: "Sar akava edobor šukar džanel o Sveta lila, a nikad na inele sikavdo?"

¹⁶ A o Isus phenda lenđe: "Mlo sikaviba na avela mandar, nego Okolestar kova bičhalđa man.

¹⁷ Ko mangela te ćerel e Devlesiri volja, ka džanel avela li akava sikaviba Olestar ili me vačerava korkoro mandar.

¹⁸ Ko vaćeri korkoro pestar, pese rodela slava. A ko rodela slava okolese kova bičhalđa le, vaćeri o čačipe hem koro leste nane hovajba.

¹⁹ Na li o Mojsije dinda tumen o Zakoni? A palem nijekh tumendar na ćerela palo Zakoni! Sose mangena te mudaren man?"

²⁰ O manuša phende: "Ana tute isi demoni! Ko mangela te mudari tut?"

²¹ A o Isus phenda lenđe: "Ćerđum jekh čudo hem sare divinena tumen.

²² O Mojsije dinda tumen o obreziba hem adalese tumen e čhavore obrezinena čak hem ko savato. Iako adava na avela e Mojsijastar, nego pana e pradadendar.

²³ I, te o manuš šaj te ovel obrezime ko savato, sar te na ovel phago e Mojsijasoro zakoni, sose edobor holjanena upra mande so ko savato sasljardum sa o telo e manušesoro?

²⁴ Ma sudinen palo spoljašnjost, nego sudinen pravedno."

Ano Jerusalem na verujinena dai o Isus o Hrist

²⁵ Tegani nesave manuša taro Jerusalem vaćerde: "Nane li akava okova kole dikhen te mudaren?"

²⁶ A aće, ov javno vaćeri hem niko lafi na phenela lese. Te na halile amare šerutne dai ov čaće o Hrist?

²⁷ Ali amen džanaja kotari ov, a kad o Hrist ka avel, niko naka džanel kotari."

²⁸ I sar o Isus sikaj ine ano Hram, vičinda: "Oja, pendžarena man! Hem džanen kotar injum! Na aljum korkoro mandar. Ali, čačikanoi Okova kova bičhalđa man, kole tumen na pendžarena.

²⁹ A me pendžarava le, adalese so me injum olestar hem Ov bičhalđa man."

³⁰ Tegani on mangle te dolen le, ali niko na čivđa plo vas upro leste, adalese so lesoro vreme pana na alo.

³¹ A but džene taro narodo poverujinde ano leste, i phende: "O Hrist li, kad ka avel, ka ćerel više čudesna znakija nego so ćerđa len akava?"

O Isus vaćeri so ka irini pe ko Devel

³² O fariseja šunde so o manuša adava garandoj vačerena e Isusestar, i on hem o šerutne sveštenici bičhalde nesave stražaren te dolen le.

³³ Tegani o Isus phenda: "Pana hari ka ovav tumencar, a onda ka irinav man Okoleste kova bičhalđa man.

³⁴ Ka roden man, ali naka arakhen man, hem tumen našti te aven adari kaj me ka ovav."

³⁵ Tegani e jevrejengere vođe vačerde maškara pumende: “Kaj adava ov mislini te džal, a te našti amen te arakha le? Na li mislini te džal koro Jevreja kolai rasejime maškaro Grci hem te sikaj e Grkonen?”

³⁶ So manglja te vačeri adaleja kad phenda: ‘Ka roden man, ali naka arakhen man’, hem: ‘Tumen našti te aven adari kaj me ka ovav?’

O Devel ka del e Svetone Duho okolende kola verujinena ano Isus

³⁷ Kad inele o zadnjo hem o najbitno dive e praznikosoro, o Isus uštino ko pre hem vičindoj phenda: “Tei neko žedno, nek avel mande hem nek pijel!”

³⁸ Ko verujini ana mande, sar so vačeri o Sveto lil, olestar ka thavden o lenja e dživde panjesoro.”

³⁹ A o Isus adava vačerda e Svetone Duhostar, kole valjande te priminen okola kola verujinena ano leste. Adalese so, tegani o Sveto Duho pana na inele dindo, adalese so o Isus pana na irinda pe pese ani slava.

Nesave verujinena dai o Isus o Hrist, a nesave na

⁴⁰ Kad šunde akala lafija, but džene taro narodo phende: “Akavai čače o Proroko kole adžiceraja.”

⁴¹ A avera phende: “Akavai o Hrist.”

A, palem, nesave avera phende: “Nane. O Hrist li ka avel tari Galileja?”

⁴² Na pisini li ano Sveto lil da o Hrist ka avel taro e Davidesoro potomstvo hem taro Vitlejem, taro gav kotari o David?”

⁴³ I ađahar zbog o Isus uli podela ano narodo.

⁴⁴ A nesave čak mangle te dole le, ali niko na čivda plo vas upro leste.

E jevrejengere vođe na verujinena dai o Isus proroko

⁴⁵ I o stražarija irinde pe koro šerutne sveštenici hem koro fariseja, a on pučle len: “Sose na anđen e Isuse?”

⁴⁶ A o stražarija phende: “Niko nikad ađahar na vačerda sar adava manuš.”

⁴⁷ A o fariseja phende lende: “Hem tumen li prevarinda?”

⁴⁸ Na li neko e šerutnendar ili e farisejendar poverujinda ano leste? Na.

⁴⁹ Nego, akavai narodo proketo, adalese so na pendžari o Zakoni!”

⁵⁰ Tegani o Nikodim, okova kova angleder inele koro Isus, kovai jekh olendar, pučlja len:

⁵¹ “Amaro li Zakoni mukela amende te osudina e manuše angleder nego so šunaja le hem dikhaja so čerda?”

⁵² A on phende lese: “Te na injan hem tu tari Galileja? Rode ano Sveto lil hem ka dikhe da nijekh proroko na avela tari Galileja!”

⁵³ [I tegani sare dželefse čhere.

8

I đuvli dolime ani preljuba

¹ A o Isus dželo ki e Maslinakiri gora,

² i rano sabale palem alo ano Hram. I sare čedinde pe uzalo leste, a ov beštino hem lelja te sikaj len.

³ A o učitelja e Zakonestar hem o fariseja ande koro Isus jekha đuvlja koja inele dolimi ani preljuba. Čivde la ko maškar,

⁴ hem phende lese: “Učitelju, akajai đuvli dolimi kad čerda preljuba.

⁵ Ano e Mojsijasoro zakoni terdola da esavka valjani te mudara ađahar so ka frda bara upro late. A so tu pheneja ko adava?”

⁶ On adava pučle le te iskušinen le, sar te ovel len zako sose te optužinen le.

A o Isus telilo hem lelja te pisini najeja ki phuv.

⁷ Ali, adalese so na ačhavde te pučen le adava, ov ispravinda pe, i phenda lende: “Kovai tumendar bizo greh, prvo nek frdel bar upro late.”

⁸ Hem palem telilo hem pisinda ki phuv.

⁹ Kad on šunde adava, jekh po jekh lelje te ciden pe adathar, počindoj e najphuredendar. I ađahar ačhile samo o Isus hem i đuvli koja terdini ko maškar.

¹⁰ Tegani o Isus ispravinda pe hem pučlja la: “Đuvlije, kaj akala? Nijekh li olendar na osudinda tut?”

¹¹ A oj phenda lese: “Nijekh, gospodarona.”

Tegani o Isus phenda laće: “Ni me na osudinava tut. Dža, hem od akana ma grešin više!”*

O Isusi o svetlost savo legari ko dživdipe

¹² Tegani o Isus palem phenda e manušenje: “Me injum o svetlost e svetose. Ko džala pala mande, nikad naka phirel ani tomina, nego ka ovel le svetlost e dživdipnasoro.”

¹³ Tegani o fariseja phende lese: “Tu korkoro tutar svedočineja. To svedočiba nane dovoljno.”

¹⁴ O Isus phenda lende: “Čak hem te svedočinava korkoro mandar, mloi vačeriba dovoljno, adalese so džanav kotar aljum hem kaj džava. A tumen na džanen ni kotar aljum ni kaj džava.

¹⁵ Tumen sudinena telesno, a me na sudinava nikas.

¹⁶ A hem te sudindum, mloi sudo čakikano, adalese so na injum korkoro, negoi mancar o Dad kova bičhalđa man.

¹⁷ Čak hem ano tumaro Zakoni pisini dai o svedočiba dovoljno te duj svedoci vačereni isto.

¹⁸ Me svedočinava korkoro mandar, a mandar svedočini hem o Dad, kova bičhalđa man.”

¹⁹ A o fariseja pučle le: “Kaj to dad?”

O Isus phenda lende: “Tumen na džanen ni man ni mle Dade. Te džanen ine ko injum me, ka džanen ine hem mle Dade.”

²⁰ Sa adava o Isus vačerđa uzalo kutije zako čediba o pare sar sikaj ine e manušen ano Hram, hem niko na dolinda le, adalese so lesoro vreme pana na alo.

O Jevreja pučena e Isuse koi ov

²¹ O Isus palem phenda lende: “Me džava, a tumen ka roden man, hem ka meren ano tumaro greh. Kaj me džava, tumen našti te aven.”

²² Tegani e jevrejengere vođe phende: “Na li akava mangela te mudari pe kad phenela: ‘Kaj me džava, tumen našti te aven?’”

²³ A o Isus phenda lende: “Tumen injen telal, a me injum upral. Tumen injen taro akava sveto, a me na injum taro akava sveto.

²⁴ Adalese phendum tumende da ka meren ano tumare grehija. Te na verujinden da Me Injum, ka meren ano tumare grehija.”

²⁵ On pučle le: “Ko injan tu?”

A o Isus phenda lende: “Me injum okova so pana taro anglunipe vačerava tumende da injum.

²⁶ Isi man but so te vačerav tumendar ki tumari osuda. Okova kova bičhalđa man čakikanoi hem me e svetose vačerava samo okova so olestar šundum.”

²⁷ On na halile da vačeri lende e Dadestar.

²⁸ Adalese o Isus phenda lende: “Kad ka vazden e Čhave e manušesere, tegani ka džanen da Me Injum hem da ništa na čerava korkoro mandar, nego da vačerava okova so sikavđa man o Dad.

²⁹ A okova kova bičhalđa man, ovi mancar. Na ačhavđa man korkore, adalese so uvek čerava okova soi lese šukar.”

³⁰ I sar vačeri ine adava, but džene poverujinde ano leste.

E Isusesoro sikaviba anela oslobođenje

³¹ Tegani o Isus phenda e Jevrejende kola poverujinde ano leste: “Te ičerena tumen ko mlo sikaviba, čače injen mle učenici.

³² Ka pendžaren o čačipe, hem o čačipe ka oslobodini tumen.”

³³ A on phende lese: “Amen injam e Avraamesere potomci, hem nikad na injamle nikasere robija. Sar šaj te phene: ‘Ka oven slobodna?’”

³⁴ O Isus phenda lende: “Čače, čače phenava tumende, svako kova čerela greh, ovi robo e grehese.

³⁵ E robo nane than ani familija zauvek, a e čhave isi zauvek.

³⁶ Adalese, te o Čhavo oslobodini tumen, čače ka oven slobodna.

³⁷ Džanav da injen e Avraamesere potomci, a palem, tumen mangena te mudaren man, adalese so ana tumende nane than mle lafese.

³⁸ Me vačerava tumende okova so dikhljum koro mlo Dad, ali tumen čerena okova so šunden tumare dadestar.”

* 8:11 Ano najpurane rukopisija na terđona o stihija 7,53-8,11.

³⁹ On phende lese: "Amaroi dad o Avraam."

A o Isus phenda lende: "Te oven ine e Avraamesere čhave, ka čeren ine okova so ov čerđa."

⁴⁰ Ali tumen akana mangena te mudaren man, e manuše kova vačerđa tumende o čačipe savo šunđa e Devlestar. O Avraam na čerđa adahar.

⁴¹ Tumen čerena okova so čerela hem tumaro dad."

A on phende lese: "Amen na injam bijande tari preljuba. Jekh dad isi amen, adavai o Devel!"

E bengesere čhavei okola kola na lena e Isusesoro sikaviba

⁴² A o Isus phenda lende: "Te ovel ine o Devel tumaro dad, ka volinen man ine, adalese so me aljum taro Devel hem akana injum akate. Na aljum korkoro mandar, nego ov bičhalđa man."

⁴³ Sose na haljovena okova so vačerava tumende? Adalese so našti te prihvatinen mlo lafi.

⁴⁴ Tumaroi dad o beng hem mangena te čeren palo tumare dadesere želje. Ovi taro anglunipe ubica hem na ičerđa pe ko čačipe, adalese so ano leste nane čačipe. Kad hovaj, ov mothoj plo pravo muj, adalese soi hovavno hem dad e hovajbnasoro.

⁴⁵ A adalese so vačerava tumende o čačipe, tumen na verujinena maje.

⁴⁶ Kova tumendar šaj te dokažini mlo greh? Te vačerava tumende o čačipe, sose na verujinena maje?

⁴⁷ Kovai e Devlestar, šunela e Devlesere lafija. Tumen na šunena len adalese so na injen e Devlestar."

O Isus postojinda angleder nego so o Avraam bijandilo

⁴⁸ O Jevreja phende lese: "Na li amen šukar phendam da tu injan Samarijanco hem da injan opsednutime demoneja?"

⁴⁹ O Isus phenda lende: "Na injum me opsednutime demoneja, nego me poštujuvava mle Dade, a tumen man na poštujuvava."

⁵⁰ Me na rodava slava maje – isi neko ko rodela la maje hem ko sudini.

⁵¹ Čače, čače vačerava tumende: ko ičeri pe ko mle lafija, nikad naka dikhel o meriba."

⁵² A o Jevreja phende lese: "Akana džanaja da injan opsednutime demoneja. O Avraam mulo, a adahar hem o proroci, a tu vačereja: 'Ko ičeri pe ko mle lafija, nikad naka dikhel o meriba.'

⁵³ Na injan valjda po baro amare dadestar e Avraamestar, kova mulo. A hem o proroci da mule. Ko mislineja da tu injan?"

⁵⁴ O Isus phenda lende: "Te me korkore man proslavinava, mli slava nane ništa. Man proslavini mlo Dad, kolese tumen vačerena dai tumaro Devel."

⁵⁵ Tumen na džanen le, ali me džanav le. Te phenav da na džanav le, ka ovav ine hovavno sar tumen. Ali me džanav le hem ičerava man ko lesoro lafi.

⁵⁶ Tumaro dad o Avraam but radujinda pe so ka dikhel o dive oto mlo aviba. Dikhlija le hem but radujinda pe."

⁵⁷ Tegani o Jevreja phende lese: "Nane tut ni pinda berš, a pheneja da dikhljan e Avraame!"

⁵⁸ O Isus phenda lende: "Čače, čače vačerava tumende: angleder nego so o Avraam bijandilo, Me Injum!"

⁵⁹ Tegani on lelje bara te frden upro leste, ali o Isus garavđa pe olendar hem ikילו taro Hram.

9

O Isus sasljari e manuše kova bijandilo kororo

¹ Sar nakhela ine adathar, o Isus dikhlja e manuše kova inele kororo taro bijandipe.

² A lesere učenici pučle le: "Učitelju, sose akava manuš bijandilo kororo? Adalese so ov čerđa greh ili lesoro dad hem i daj?"

³ A o Isus phenda: "Nane kororo adalese so grešinda ov ili lesoro dad ili i daj. Ov bijando kororo te šaj upro leste mothoj pe o delja e Devlesere zoralipnastar."

⁴ Sari dive, valjani te čera o delja Okolesere kova bičhalđa man. Avela i rat, kad niko našti te čerel buti.

⁵ Sar injum ko sveto, me injum svetlost e svetose."

⁶ Kad adava phenda, chungarđa ki phuv hem oto chungar ćerđa čik, i adala čikaja makhlja e kororesere jača.

⁷ Tegani o Isus phenda lese: "Dža thov to muj ko bazeni Siloam." (Siloam značini "Bičhaldo".)

I o manuš dželo, thovđa plo muj hem irinda pe čhere dikhindoj.

⁸ A lesere komšije hem okola kola angleder džande le sar prosjako, pučle pe: "Nane li akava okova kova bešela ine hem prosini?"

⁹ Nesave phende: "Ovi adava", a avera phende: "Nane, nego samo ličini upro leste."

A ov phenda: "Me injum."

¹⁰ Tegani on pučle le: "Sar phravdile te jača?"

¹¹ A ov phenda: "O manuš kova vičini pe Isus, ćerđa čik hem olaja makhlja mle jača, hem phenda maje: 'Dža ko Siloam hem thov to muj.' I me dželjum, thovđum mlo muj hem leljum te dikhav."

¹² On pučle le: "Kaj akana adava manuš?"

A ov phenda lende: "Na džanav."

O fariseja ispitujinena e sasljarde

¹³ Tegani e manuše kova angleder inele kororo ande koro fariseja.

¹⁴ A adava dive kad o Isus ćerđa i čik hem phravđa e kororesere jača inele savato.

¹⁵ Adalese hem o fariseja pučle le sar phravdile lesere jača.

A ov phenda lende: "Makhlja mle jača e čikaja, me thovđum mlo muj hem akana dikhava."

¹⁶ Tegani nesave fariseja phende: "Adava manuš nane e Devlestar, adalese so ćerela buti ko savato."

A avera phende: "Sar šaj o grešniko te ćerel esavke čudesna znakija?"

Hem ađahar maškaro fariseja uli podela.

¹⁷ I palem phende e kororese: "Adava manuš phravđa te jača. So tu mislineja olestar?"

A ov phenda: "Ovi proroko."

¹⁸ Ali e jevrejengere vođe na verujinde da o manuš inele kororo hem da phravdile lesere jača sa đikote na vičinde lesere dade hem e daja.

¹⁹ I pučle len: "Akava li tumaro čhavo kolese phenena da bijandilo kororo? Sar onda akana dikhela?"

²⁰ A lesoro dad hem i daj phende:

"Džanaja dai akava amaro čhavo hem da bijandilo kororo."

²¹ Ali, sar onda akana dikhela hem ko phravđa lesere jača, na džanaja. Ole pučen. Ovi beršalo hem šaj te vaćeri korkoro pese."

²² Lesoro dad hem i daj phende adava, adalese so darandile e jevrejengere vođendar, adalese so e jevrejengere vođe već odlučinde ine tari sinagoga te ikalen đijekhe kova priznajini e Isuse sar Hriste.

²³ Adalese lesoro dad hem i daj phende: "Ovi beršalo. Ole pučen!"

²⁴ Tegani pana jekhvar vičinde e manuše kova inele kororo, i phende lese: "Obecin anglo Devel da ka vaćere o čačipe! Amen džanaja dai adava manuš grešniko."

²⁵ A ov phenda lende: "Me na džanav da li ov grešniko. Džanav samo da injumle kororo, a akana dikhava."

²⁶ A on palem pučle le: "So ćerđa će? Sar phravđa te jača?"

²⁷ A ov phenda lende: "Adava već phendum tumende, ali na šunden man. Sose palem mangena adava te šunen? Na li hem tumen mangena te oven lesere učenici?"

²⁸ Tegani on lelje te vređinen le hem phende lese: "Tu injan lesoro učeniko, a amen injam e Mojsijasere učenici."

²⁹ Amen džanaja da o Devel vaćerđa e Mojsijase, a akalese na džanaja ni kotari."

³⁰ A o sasljardo manuš phenda lende: "Čačej čudno akava! Tumen na džanen kotari, a ov phravđa mle jača."

³¹ Džanaja da o Devel na šunela e grešnonen, ali šunela okolen kolai pobožna hem kola ćerena lesiri volja.

³² Niko nikad na šunđa da neko phravđa o jača e manušesere kova bijandilo kororo.

³³ Te na ovel ine e Devlestar, naka šaj ine ništa te ćerel."

³⁴ A on phende lese: "Tu kova bijandiljan sa ano grehija arakhljan amen te sikaven!" Hem frdinde le tari sinagoga.

O duhovno kororipe

³⁵ O Isus šunđa so e saslarde manuše frdinde tari sinagoga, i arakhlja le hem pučlja le: “Verujineja li ano Čhavo e manušesoro?”

³⁶ A ov phenđa lese: “Phen maje koi ov, Gospode, te šaj verujinav ano leste.”

³⁷ O Isus phenđa lese: “Već dikhljan le. Adavai okova kova vačeri tuja.”

³⁸ Tegani ov phenđa: “Verujinava, Gospode.” I pelo ko kočija anglo Isus.

³⁹ O Isus phenđa lese: “Me aljum ko akava sveto te šaj e svetose ovel sudime, te šaj dikhen okola kola na dikhena hem te ačhoven korore okola kola mislinena da dikhena.”

⁴⁰ Nesave fariseja kola inele oleja šunde adava, i pučle le: “Te na injam hem amen korore?”

⁴¹ A o Isus phenđa lende: “Te priznajinen ine da injen korore, naka oven ine kriva zako greh. Ali, adalese so phenena da dikhena, tumari krivica ačhola upra tumende.”

10

O Isusi o šukar pastiri

¹ “Čače, čače vačerava tumenđe, ko na đerdini ko udar kotei ogradime e bakrenđe, nego preskočindoj đerdini, ovi čor hem razbojniko.

² A ko đerdini ko udar, ovi e bakrengoro pastiri.

³ Olese o stražari phravela o udar, a o bakre šunena lesoro glaso. Ov ple bakren vičini palo anav hem ikali len avri.

⁴ Kad ikali sa ple bakren, džala anglo lende, a o bakre džana palo leste, adalese so pendžarena lesoro glaso.

⁵ Naka džan palo abandija, nego ka našen olestar, adalese so na pendžarena o glaso e abandijasoro.”

⁶ O Isus vačerđa lende adaja priča, ali on na halile so manglja te phenel lende adaleja.

⁷ Adalese o Isus palem vačerđa lende: “Čače, čače, vačerava tumenđe, me injum o udar e bakrenđe.

⁸ Sare kola ale angleder mande, oni čora hem razbojnici, ali o bakre na šunde len.

⁹ Me injum o udar. Ko đerdini prekala mande, ka ovel spasime. Ka đerdini hem ka ikljol hem ka arakhi hajbnase.

¹⁰ O čor avela samo te čorel, te mudari hem te uništini. Me aljum e manušen te ovel dživdipe, hem adava dživdipe ano izobilje.

¹¹ Me injum o šukar pastiri. O šukar pastiri dela plo dživdipe zako bakre.

¹² A o manuš kovai platime te pazini e bakren – adalese so nane pastiri hem o bakre nane olesere – kad dikhela e ruve sar avela, ačaj e bakren hem našela. A o ruv napadini e bakren hem čerela len te našen ko sa o strane.

¹³ Adalese soi samo platime manuš, olese na ačhilo đī o bakre.

¹⁴ Me injum o šukar pastiri. Me pendžarava mle bakren hem mle bakre pendžarena man,

¹⁵ ađahar sar so o Dad pendžari man hem sar so me pendžarava e Dade. Me dava mlo dživdipe zako bakre.

¹⁶ Isi man hem avera bakre, kola nane taro akava stado; hem olen valjani te anav. Hem on ka šunen mlo glaso, i ka ovel jekh stado jekhe pastireja.

¹⁷ Adalese mlo Dad volini man, so dava mlo dživdipe – te šaj palem te lav le.

¹⁸ Niko na lela le mandar, nego me korkoro mandar dava le. Isi man vlast te dav le hem isi man vlast palem te lav le. Adaja naredba primindum mle Dadestar.”

¹⁹ Zbog akala lafija maškaro Jevreja palem uli podela.

²⁰ But Jevreja phende: “Ovi opsednutime demoneja hem dilindilo. Sose šunena le?”

²¹ A avera phende: “Adava nane o lafija e manušesere kovai opsednutime demoneja. Šaj li o demoni te phravel e kororengere jača?”

O Isus vačeri dai ov e Devlesoro Čhavo

²² Tegani ano Jerusalim slavinda pe o prazniko Hanuka, o posvećenje e Hramesoro. Inele jevend.

²³ O Isus nakhela ine maškari phravdi terasa e Solomonesiri ano Hram.

²⁴ A e jevrejengere vođe okružinde le hem phende lese: “Đikote ka garave

amendar ko tu injan? Te injan o Hrist, phen amende phravdeste!”

²⁵ A o Isus phenda lende: “Vec phendum tumende angleder, ali tumen na verujinena. O delja save cerava ano anav mle Dadesoro – on svedocinena mandar.

²⁶ Ali tumen na verujinena, adalese so na injen mle bakre.

²⁷ Mle bakre sunena mlo glaso hem me pendzarava len, hem on dzana pala mande.

²⁸ Me dava len vecno dzivdipe hem on nikad naka meren. Niko naka corel len mle vastendar.

²⁹ Mlo Dad, kova dinda man len, po baroi sarijendar, hem niko nasti te corel len mle Dadesere vastendar.

³⁰ Me hem o Dad jekh injam.”

³¹ Tegani e jevrejengere vode palem mangle te mudaren le hem lelje bara sar te frden upro leste,

³² a o Isus phenda lende: “Mothovdum tumende but šukar delja e Dadestar. Zako save olendar mangena te mudaren man barencar?”

³³ A o Jevreja phende lese: “Na mangaja te mudara tut barencar zako šukar delja, nego so hulinea upro Devel. Tu injan samo manuš, a pheneja da injan Devel!”

³⁴ O Isus phenda lende: “Nane li pisime tumende ano zakoni: ‘Me phendum: tumen injen develja’?”

³⁵ Te o Devel e manušen kolende alo o lafi e Devlesoro vičinda develja – a o Sveto lil nasti te promenini pe –

³⁶ sar onda šaj okolese kole o Dad posvetinda hem bičalda ko sveto te phenen: ‘Hulineja’, adalese so phendum da injum o Čhavo e Devlesoro?

³⁷ Te na cerava o delja mle Dadesere, ma verujinen maje.

³⁸ Ali te cerava len, sa hem te na verujinen maje, verujinen olende, te džanen dai o Dad ana mande hem me ano Dad.”

³⁹ Tegani on palem mangle te dolen le, ali ov našlo lende taro vasta.

⁴⁰ O Isus palem nakhlo ki aver strana oti len Jordan, ko than kaj o Jovan angleder krstini ine, hem ačhilo adari.

⁴¹ A but manuša ale koro leste hem vačereni ine: “O Jovan na čerda nijekh

čudesno znako, ali čače inele sa so phenda akale manušestar.”

⁴² Hem but džene adari poverujinde ano Isus.

11

E Lazaresoro meriba

¹ Nesavo manuš palo anav Lazar inele namborme. Ov inele tari Vitanija, taro gav kaj živinde i Marija hem lakiri phen i Marta.

² I Marija inele okoja đuvli koja chorda o miris upro e Gospodesere pre hem koslja len ple balencar. O Lazar, kova inele namborme, inele lakoro phral.

³ Adalese o phenja bičalde lafi e Isuses: “Gospode, ače, namborme to volime amal.”

⁴ Kad o Isus šunda adava, phenda: “Akava nambormipe naka završini pe meribnaja, nego ka ovel e Devlese ki slava, te šaj prekalo adava proslavini pe o Čhavo e Devlesoro.”

⁵ A o Isus volinda e Marta, lakere phenja hem e Lazare.

⁶ I kad šunda dai o Lazar namborme, ačhilo pana duj dive adari kaj inele,

⁷ i tegani phenda ple učenikonende: “Hajde palem ki Judeja.”

⁸ A o učenici phende lese: “Učitelju, na li e jevrejengere vode angleder nekobor dive mangle te mudaren tut barencar, a tu palem mangeja te dža adari?”

⁹ O Isus phenda lende: “Nane li e dive dešu duj saća? Ko phirela diveja, na perela, adalese so dikhela o svetlost akale svetosoro.

¹⁰ Ali, ko phirela račaja, ka perel, adalese so nane svetlost ano leste.”

¹¹ Palo adala lafija, phenda hem akava: “Amaro amal o Lazar zasuća, ali me džava te vazdav le.”

¹² A o učenici phende lese: “Gospode, te zasuća, ka sasljol.”

¹³ Ali o Isus vačerda lende e Lazaresere meribnastar, a on mislinde da vačeri da o Lazar sovela.

¹⁴ Tegani o Isus phravdeste phenda lende: “O Lazar mulo.

¹⁵ Zbog tumende radujinav man so na injumle adari, te šaj verujinen. Ali, hajde akana koro leste.”

¹⁶ Tegani o Toma vičime Blizanco phenda avere učenikonende: "Hajde hem amen te mera e Isuseja."

O Isusi o uštiba taro mule hem o dživdipe

¹⁷ Kad o Isus reslja adari, dodžanda dai o Lazar štar dive več ano grobo.

¹⁸ A i Vitaniyai taro Jerusolim dur di sar trin kilometarija,

¹⁹ i but Jevreja adathar ale ki Marta hem ki Marija te tešinen len zbog lengoro phral.

²⁰ Kad i Marta šunđa da o Isus avela, lelja te džal nakoro leste, a i Marija ačhili čhere.

²¹ Tegani i Marta phenda e Isusesese: "Gospode, te ove ine akate, mlo phral naka merel ine.

²² Ali me hem akana džanav da o Devel ka del tut sa so rodeja lestar."

²³ O Isus phenda laće: "To phral ka uštel taro mule!"

²⁴ A i Marta phenda lese: "Džanav da ka uštel taro mule tegani kad sare ka ušten taro mule ko Poslednjo dive."

²⁵ O Isus phenda laće: "Me injum o uštiba taro mule hem o dživdipe. Ko verujini ana mande, čak hem te merel, ka živini.

²⁶ Hem svako kova živini hem verujini ana mande, nikad naka merel. Verujineja li ano adava?"

²⁷ A oj phenda lese: "Oja, Gospode! Verujinava da tu injan o Hrist, o Čavo e Devlesoro, kova valjanda te avel ko sveto."

²⁸ Kad phenda adava, dželi hem vičinda pla phenja e Marija hem pohari phenda laće: "Akatei o učitelj hem rodela tut."

²⁹ Kad i Marija šunđa adava, sig uštini hem dželi nakoro leste.

³⁰ A o Isus pana na đerdinda ano gav, nego pana inele adari kaj i Marta reslja le.

³¹ A kad o Jevreja kola inele e Marijaja ano čher hem tešinde la, dikhle da ki sig uštini hem iklili, lelje te džan palo late, mislindoj da džala ko grobo te rovel adari.

³² Kad i Marija resli adari kaj inele o Isus hem kad dikhla le, peli anglo lesere

pre hem phenda lese: "Gospode, te ove ine akate, mlo phral naka merel ine."

³³ Kad o Isus dikhla ola hem e Jevrejen kola ale olaja sar rovena, pelo lese žal hem ine lese but pharo,

³⁴ i pučlja len: "Kaj čhivden le?" On phende lese: "Gospode, ava hem dikh."

³⁵ A o Isus lelja te rovel.

³⁶ Tegani o Jevreja phende: "Dikh kobor volinda le!"

³⁷ Ali nesave olendar phende: "Našti ine li ov, kova e kororesere jača phravđa, te čerel akava manuš te na merel?"

O Isus vazdela taro mule e Lazare

³⁸ I e Isusesese palem ine but pharo, i dželo ko grobo. Adava inele i pečina ko savakoro udar inele pašljardo o bar.

³⁹ O Isus phenda: "Ciden o bar."

A i Marta, i phen e mulesiri, phenda lese: "Gospode, već khandela, adalese soi štarto dive sari ano grobo."

⁴⁰ O Isus pučlja la: "Na li phendum će da ka dikhe e Devlesiri slava te verujindan?"

⁴¹ Tegani cidinde o bar, a o Isus dikhla nakoro nebo hem phenda: "Dade, hvala će so šundan man.

⁴² Džanav da tu uvek šuneja man, ali akava vačerđum zbog o manuša kola akate terđovena, te poverujinen da tu bičaldan man."

⁴³ Kad phenda adava, vičinda oto sa o glaso: "Lazare, ikljov!"

⁴⁴ I o mulo iklilo. Lesere vasta hem o pre inele pačarde zavojencar, a lesoro muj inele pačardo maramicaja.

A o Isus phenda lenđe: "Huljaven lestar adava hem muken le te džal!"

O šerutne sveštenici hem o fariseja mangena te dolen e Isuse

(Mt 26,1–5; Mk 14,1–2; Lk 22,1–2)

⁴⁵ Tegani but Jevreja, kola ale kori Marija hem dikhle so o Isus čerđa, poverujinde ano leste.

⁴⁶ Ali nesave olendar dže koro fariseja hem vačerde lenđe okova so o Isus čerđa.

⁴⁷ Tegani o šerutne sveštenici hem o fariseja čedinde pe ko sabor, i phende: "So te čera? Adava manuš čerela but čudesna znakija.

⁴⁸ Te mukljam lese te čerel ađahar sa o manuša ka poverujinen ano leste. Tegani

ka aven o Rimljanja hem ka uništinen amaro Hram hem amare narodo.”

⁴⁹ A jekh olendar, o Kajafa, kova adava berš inele prvosvešteniko, phenda lende: “Tumen ništa na džanen!

⁵⁰ Na haljovena dai tumende po šukar jekh manuš te merel zakó narodo, nego sa o narodo te properel.”

⁵¹ O Kajafa na phenda adava korkoro pestar, nego, adalese so adava berš inele prvosvešteniko, prorokujinda da o Isus ka merel zakó sa o narodo e Jevrejengoro.

⁵² Hem na samo zakó adava narodo, nego hem te bi čedela sa e Devlesere rasejime čhaven.

⁵³ Ađahar adava dive e jevrejengere vođe dogovorinde pe te mudaren e Isuse.

⁵⁴ Adalese o Isus na tromandilo te phirel javno maškaro e jevrejengere vođe, nego adathar dželo paše uzali pustinja, ano gav Efrem, hem adari inele ple učenikonencar.

⁵⁵ A inele paše e jevrejengoro prazniko Pasha hem but Jevreja taro avera dizja hem gava ale ko Jerusalem te očistinen pe angleder i Pasha.

⁵⁶ Rodinde e Isuse hem, terdindoj ano Hram pučle jekh avere: “So mislinena, ka avel li ki Pasha?”

⁵⁷ A o šerutne sveštenici hem o fariseja već dinde naredba, ko ka dodžanel kaj o Isus te vačeren lende, te šaj dolen le.

12

*O Isus pomazime ani Vitanija
(Mt 26,6–13; Mk 14,3–9)*

¹ Šov dive angleder o prazniko Pasha, o Isus dželo ki Vitanija, kaj inele o Lazar, kole vazdinda taro mule.

² Adari spreminde lese večera. I Marta poslužini ine, a o Lazar inele maškaro okolende kola e Isuseja inele uzalo astali.

³ Tegani i Marija lelja ekvaš litar oto but skupo mirisno ulje savoi čerdo oto čisto nard, makhlja e Isusesere pre hem koslja len ple balencar. Hem sa o čher mirišinda ano ulje.

⁴ A jekh oto e Isusesere učenici, o Juda Iskariot, kova posle ka izdajini e Isuse, phenda:

⁵ “Sose akava mirisno ulje na bikninda pe zakó trišel srebrna kovanice, a o pare te den pe e čororende?”

⁶ Ov na phenda adava adalese so ačhilo lese zakó čorore, nego adalese so inele čor: oleste inele o zajednička pare, hem adathar čorela ine pese.

⁷ Tegani o Isus phenda: “Muk la! Adava čerda te pripremini man zakó paruniba.

⁸ Maškara tumende uvek ka oven čorore manuša, ali me naka ovav uvek tumencar.”

O šerutne sveštenici mangena te mudaren e Lazare

⁹ But Jevreja dodžande dai o Isus ki Vitanija hem džeze adari, ali na džeze samo zbog o Isus, nego hem zbog o Lazar, kole o Isus vazdinda taro mule.

¹⁰ A o šerutne sveštenici odlučinde te mudaren hem e Lazare,

¹¹ adalese so zbog oleste but Jevreja džana ine palo Isus hem verujinena ano leste.

*O Isus đerdini ko Jerusalem sar caro
(Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Lk 19,28–40)*

¹² Tejsato dive but manuša ale ko prazniko, i kad šunde da o Isus avela ko Jerusalem,

¹³ lelje granke oti palma hem iklile anglo leste, vičindoj:

“Hosana!

Blagoslovime! okova kova avela ano anav e Gospodesoro!

Blagoslovime! o Caro e Izraelesoro!”

¹⁴ A o Isus arakhlja jekhe terne here hem beštino upro leste, sar soi pisime ano Sveto lil:

¹⁵ “Ma dara, Jerusalime!

Ače, to Caro avela bešindoj upro terno her.”

¹⁶ Lesere učenici tegani na halile akava, ali kad o Isus legardilo ani slava, setinde pe so adava inele pisime olear hem da baš ađahar čerde lese.

¹⁷ A o manuša kola inele e Isuseja kad vičinda e Lazare taro grobo hem

vazdinda le taro mule, svedoçinde adalestar averende.

¹⁸ Adalese sa edobor manuša iklile anglo leste, so šunde dai ov adava kova čerđa adava čudesno znako.

¹⁹ Tegani o fariseja phende jekh averese: "Dikhena da našti ništa te čera! Sa o sveto dželo palo leste!"

O Isus vačeri ple meribnastar

²⁰ A maškaro manuša kola ale ko prazniko te slavinen e Devle inele hem Grci.

²¹ On ale koro Filip, kova inele tari Vitsaida ani Galileja, hem zamolinde le, vačerindoj: "Gospodarona, amen mangaja te dikha e Isuse."

²² O Filip dželo hem phenđa adava e Andrejase, i on duj džele hem phende adava e Isuses.

²³ A o Isus phenđa lende: "Alo o vreme te proslavini pe o Čavo e manušesoro.

²⁴ Čače, čače vačerava tumende: te e đivesoro zrno na perela ki phuv hem na merela, ačhola korkoro. A te merela, anela but bijandipe.

²⁵ Ko volini plo dživdipe, ka našali le, a ko mrzini plo dživdipe ko akava sveto, ka arakhi le zako večno dživdipe.

²⁶ Ko služini maje, mora te phirel pala mande. Kaj injum me, adari ka ovel hem mlo sluga. Mlo Dad ka mothoj čast okolese kova služini maje.

²⁷ Mli dušai akana uznemirime. So te phenav? 'Dade, spasin man adalestar so adžiceri man'? Na, adalese so me hem aljum zako adava.

²⁸ Dade, proslavin to anav!"

Tegani taro nebo šundilo glaso: "Proslavindum hem palem ka proslavinav!"

²⁹ Kad o narodo kova adari terdino šunda adava, phenđa da grminda. A avera phende da o anđeo vačerđa lese adava.

³⁰ O Isus phenđa lende: "Akava glaso na šundilo zbog mande, nego zbog tumende.

³¹ Akanai o vreme te sudini pe akale svetose. Akana o vladari akale svetosoro ka ovel frdime avri.

³² A me, kad ka ovav vazdime tari phuv, sa e manušen ka cidav nakora mande."

³³ Adava phenđa sar te mothoj savo meriba adžiceri le.

³⁴ Tegani o narodo phenđa lese:

"Šundam taro Zakoni da o Hrist ka živini zauvek. Sar onda vačereja da o Čavo e manušesoro valjani te merel? Kovai adava 'Čavo e manušesoro'?"

³⁵ A o Isus phenđa lende: "O svetlost samo pana hari ka ovel maškar tumende. Phiren sar isi tumen svetlost, te na prelel tumen i tomina. Adalese so, ko phirela ki tomina, na džanel kaj džala.

³⁶ Sar isi tumen svetlost, verujinen ano svetlost, te oven čhave e svetlosere."

Kad phenđa adava, dželo hem garavđa pe olendar.

O Jevreja na verujinena ano Isus

³⁷ Iako o Isus edobor čudesna znakija čerđa anglo lende, on palem na verujinde lese.

³⁸ A sa adava inele sar te pherđol okova so vačerđa o proroko Isaija:

"Gospode, ko poverujinda amare lafende hem kase mothovđa pe o zoralo vas e Gospodesoro?"

³⁹ Adalese našti ine te poverujinen, adalese so o Isaija phenđa hem akava:

⁴⁰ "O Devel korjarđa lengere jača, hem steđinda lengere vile, jačencar te na dikhen hem vileja te na haljojen, hem te na irinen pe, te sasljavar len."

⁴¹ O Isaija adava phenđa, adalese so dikhlja e Isusesiri slava hem vačerđa olestar.

⁴² A čak hem but vođe e jevrejengere verujinde ano leste, ali na mangle te priznajinen zbog o fariseja, sar te na oven ikalde oti sinagoga.

⁴³ Adalese so, više volinde o manuša te hvalinen len nego o Devel.

⁴⁴ A o Isus vičinda oto sa o glaso: "Ko verujini ana mande, na verujini samo ana mande, nego hem ano Okolesti kova bičhalđa man.

⁴⁵ Hem ko dikhela man, dikhela hem Okole kova bičhalđa man.

⁴⁶ Me injum o Svetlost savo alo ko sveto, da svako kova verujini ana mande te na ačhol ani tomina.

⁴⁷ Ko šunela mle lafija, a na ćerela len, me na sudinava lese. Adalese so, me na aljum te sudinav e svetose, nego te spasinav o sveto.

⁴⁸ Ko odbacini man hem na prihvatinu mle lafija, isi le lesoro sudija: o Lafi savo vaćerđum ka sudini lese ko Poslednjo dive.

⁴⁹ Adalese so, me na vaćerđum korkoro mandar, nego korkoro mlo Dad, kova bičhalđa man, naredinđa maje so te phenav hem so te vaćerav.

⁵⁰ A me džanav da olesere naredbe dena večno dživdi. Me vaćerava samo okova so mlo Dad phenđa maje te vaćerav.”

13

O Isus thovela e ućenikonengere pre

¹ Angleder o prazniko Pasha, o Isus džanđa so alo lesoro vreme te džal taro akava sveto koro Dad. Tegani o Isus đi o kraj mothovđa kobor volini okolen kola inele olesere ko akava sveto.

² O Isus hem lesere ućenici hana ine zajedno i večera. O beng e Judase e Iskariotese, e Simonesere čhaveše, već čhivđa ano vilo te izdajini e Isuse.

³ A o Isus džanđa so o Dad dinda lese sa i vlast; džanđa da e Devlestar alo hem da ko Devel ka džal.

⁴ Uštino oti večera hem huljavđa plo ogrtači, i lelja o peškiri hem phandlja le pese ko maškar.

⁵ Tegani čhordja pani ano lavori hem lelja te thovel e ućenikonengere pre hem te kosel len peškireja saveja phandlja po maškar.

⁶ Kad alo đi o Simon Petar, ov phenđa lese: “Gospode, tu li ka thove mle pre?”

⁷ O Isus phenđa lese: “Tu akana na haljoveja so me ćerava, ali jekh dive ka haljove.”

⁸ A o Petar phenđa lese: “Tu nikad naka thove mle pre!”

A o Isus phenđa lese: “Te na thovđum te pre, naši te ove jekh mle ućenikonendar.”

⁹ Tegani o Simon Petar phenđa lese: “Gospode, ma onda thov samo mle pre, nego hem mle vasta hem mlo šero!”

¹⁰ A o Isus phenđa lese: “Okolese kovai nandardo valjani te thoven pe samo o pre, adalese soi već čisto. Hem tumen injen čista, ali na sare.”

¹¹ Džanđa ko ka izdajini le, i adalese phenđa: “Na injen sare čista.”

¹² Kad thovđa lengere pre, lelja plo ogrtači hem palem čhivđa pe uzalo astali, hem pučlja len: “Haljovena li so ćerđum tumende?”

¹³ Tumen man vićinena Ućitelju hem Gospode, hem šukar phenena, adalese so me adava injum.

¹⁴ I te me, o Gospod hem o Ućitelj, thovđum tumare pre, onda valjani hem tumen te thoven o pre jekh averese.

¹⁵ Dindum tumen primer, hem tumen te ćeren ađahar sar so me ćerđum tumende.

¹⁶ Čaće, čaće vaćerava tumende: o sluga nane po baro ple gospodarestar, ni o bičhaldo okolestar kova bičhalđa le.

¹⁷ Adalese so džanen akava, blago tumende te ađahar ćerđen.”

O Isus vaćeri ple ućenikonende da jekh olendar ka izdajini le

(Mt 26,20–25; Mk 14,17–21; Lk 22,21–23)

¹⁸ “Na vaćerava sarijendar tumendar. Me džanav okolen kas birindum. Ali mora te pherđol okova soi pisime ano Sveto lil: ‘Okova kova mancar hala maro, irinda pe protiv mande.’

¹⁹ Vaćerava tumende akana, angleder nego so te ovel, da kad ka ovel, te poverujinen da Me injum.

²⁰ Čaće, čaće vaćerava tumende: ko primini okole kole me bičhalava, man primini, a ko primini man, primini Okole kova bičhalđa man.”

²¹ Kad phenđa adava, lesoro duho inele but uznemirime, i tegani phravdeste phenđa lenđe: “Čaće, čaće vaćerava tumende: jekh tumendar ka izdajini man.”

²² Tegani o ućenici dikhle jekh avere, adalese so na džande kastar o Isus vaćeri.

²³ Jekh e ućenikonendar – okova kas o Isus but volinda – inele odmah uzalo Isus,

²⁴ i o Simon Petar dinda le znako te pučel e Isuse kastar vačeri.

²⁵ Ađahar adava učeniko pašljarda pe nakoro Isus hem pučlja le: "Kovai adava, Gospode?"

²⁶ A o Isus phenda lese: "Okova kase ka dav o maro savo ka macinav ano čaro."

Tegani lelja o kotor maro, macinda le hem dinda le e Judase, e Simonesere Iskariotesere čhavesse.

²⁷ I samo so o Juda halja o maro, đerdinda ano leste o Sotoni.

Tegani o Isus phenda lese: "Adava so mangeja te čere, čer po sig."

²⁸ Ali niko e učenikonendar kola inele uzalo astali na halilo sose phenda lese adava.

²⁹ Adalese so ko Juda inele o zajednička pare, nesave mislinde da o Isus phenda lese te džal hem te činel nešto hajbnase zako prazniko ili te del nešto e čororende.

³⁰ Palo adava so o Juda halja o maro, odmah ikילו avri. A inele rat.

O Isus dela ple učenikonende nevi naredba

³¹ Kad o Juda ikילו, o Isus phenda: "Akanai proslavime o Čhavo e manušesoro hem o Devel proslavinda pe ano leste.

³² Te o Devel proslavinda pe ano leste, hem o Devel ole ka proslavini ana peste, hem ka proslavini le odmah.

³³ Mle čhavoralen, pana hari injum tumencar. Ka roden man, ali, sar so phendum e jevrejengere vođende: 'Kaj me džava, tumen našti te aven', ađahar adava hem tumende phenava.

³⁴ Nevi naredba dava tumen – te volinen jekh avere. Sar so me volindum tumen, ađahar hem tumen volinen jekh avere.

³⁵ Palo akava sare ka džanen da injen mle učenici: te ine tumen mangipe jekh averese."

O Isus vačeri so o Petar ka odreknini pe olear (Mt 26,31–35; Mk 14,27–31; Lk 22,31–34)

³⁶ O Simon Petar pučlja le: "Gospode kaj džaja?"

A o Isus phenda lese: "Kaj me džava, tu akana našti te ave pala mande. Ali ka ave posle."

³⁷ O Petar pučlja le: "Gospode, sose našti te džav tuja akana? Spremono injum mlo dživdipe te dav tuće!"

³⁸ A o Isus pučlja le: "To dživdipe te de maje? Čače, čače vačerava će, angleder so o bašno ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

14

O Isusi o drom đi ko Dad

¹ I o Isus phenda: "Ma te uznemirinen pe tumare vile. Verujinen ano Devel hem verujinen ana mande.

² Ano čher mle Dadesoro isi but thana bešibnase. Te na ovel ine ađahar, naka phenav tumende ine: 'Džava te pripreminav tumende than.'

³ A kad ka džav hem kad ka pripreminav tumende than, ka avav palem hem ka lav tumen mancar, te oven hem tumen adari kaj me injum.

⁴ A tumen džanena o drom kaj me džava."

⁵ O Toma phenda lese: "Gospode, na džanaja kaj džaja. Sar onda šaj te džana o drom?"

⁶ A o Isus phenda lese: "Me injum o Drom, o Čačipe hem o Dživdipe. Nijekh na avela koro Dad, sem prekala mande.

⁷ Te pendžarden man, ka pendžaren hem mle Dade. Od akana pendžarena le, hem dikhljen le."

⁸ O Filip phenda lese: "Gospode, mothov amende e Dade, hem adava ka ovel amende dovoljno."

⁹ O Isus phenda lese: "Edobor vreme injum tumencar, a tu man, Filipe, pana na pendžareja! Ko dikhlja man, dikhlja hem e Dade. Sar šaj te phene: 'Mothov amende e Dade'?"

¹⁰ Tu li na verujineja da me injum ano Dad hem dai o Dad ana mande? O lafija save vačerava tumende na vačerava korkoro mandar, nego o Dad, kova živini ana mande, čerela ple delja prekala mande.

¹¹ Verujinen maje da injum ano Dad hem dai o Dad ana mande. A te na verujinena maje, verujinen zbog o delja save čerava.

¹² Čače, čače vačerava tumende: ko verujini ana mande, ka čerel o delja save

me ćerava. Ka ćerel hem po bare, adalese so me džava koro Dad.

¹³ Hem sa so ka roden ano mlo anav, me ka ćerav adava, te šaj o Dad proslavini pe ano Čhavo.

¹⁴ Sa so ka roden ano mlo anav, me ka ćerav.”

O Isus vaćeri da ka bićhali e Svetone Duho

¹⁵ “Te volinena man, ka ićeren mle naredbe.

¹⁶ A me ka molinav e Dade hem ov ka del tumen avere Zastupniko, te ovel tumencar zauvek:

¹⁷ e Duho e ćaćipnasere, kole o sveto našti primini, adalese so na dikhela le hem na pendžarela le. Tumen pendžarena le, adalese soi tumencar hem ka ovel ana tumende.

¹⁸ Naka aćhavav tumen sar ćhavoren bizo dad hem bizi daj. Palem ka avav kora tumende.

¹⁹ Pana hari, hem o sveto više naka dikhel man, ali tumen ka dikhel man. Adalese so me živinava, hem tumen ka živinen.

²⁰ Adava dive ka haljoen da me injum ano mlo Dad hem da tumen injen ana mande, a me ana tumende.

²¹ Ko prihvatinini mle naredbe hem ićeri len, ov volini man, a ko volini man, ole ka volini hem mlo Dad. A hem me ka volinav le hem ka mothovav man lese.”

²² O Juda (na o Iskariot) pućlja le: “Gospode, sar adava da ka mothove tut amende, a na e svetose?”

²³ O Isus phendā lese: “Te neko volini man, ka ićeri mlo Lafi, hem mlo Dad ka volini le. Mlo Dad hem me ka ava koro leste hem ka aćhova koro leste.

²⁴ Ko na volini man, na ićeri mlo Lafi. A o Lafi savo šunena nane mlo, nego avela e Dade star, kova bićhalđa man.

²⁵ Adava phendūm tumende akana, sar pana injum tumencar.

²⁶ A o Zastupniko, o Sveto Duho, kole o Dad ka bićhali te zastupini man, ka sikaj tumen sa hem ka podsetini tumen ko sa so phendūm tumende.

²⁷ Aćhavava tumende mir, mlo mir dava tumen. Ali, na dava tumen ole ađahar sar o sveto so dela. Ma te uznemirinen pe tumare vile hem ma te daran.

²⁸ Šundēn man so phendūm: ‘Džava hem ka irinav man kora tumende.’ Te volinena man, ka radujinen tumen ine so džava koro Dad, adalese soi o Dad po baro mandar.

²⁹ Adava phendūm tumende akana, angleder nego so ka ovel, te verujinen kad ka ovel adava.

³⁰ Naka vaćerav pana but tumencar, adalese so avela o vladari akale svetosoro. Ole nane vlast upra mande,

³¹ ali sar te šaj o sveto dodžanel da me volinava e Dade, ćerava ađahar sar so o Dad naredinda maje.

Ušten, hajde akatar!”

15

O Isus – o ćaćikano ćokot

¹ “Me injum o ćaćikano ćokot, a mloi Dad o vinogradari.

² Ov ćhinela đijekh loza upra mande savi na anela bijandipe, a ćistini đijekha savi anela bijandipe, sar te del više bijandipe.

³ A tumen injen već ćista zbog o lafi savo vaćerdūm tumende.

⁴ Aćhoven ana mande hem me ka aćhovav ana tumende. Sar so i loza našti te anel bijandipe korkori pestar te na aćhili upro ćokot, ađahar ni tumen našti te anen bijandipe te na aćhiljen ana mande.

⁵ Me injum o ćokot, a tumen o loze. Ko aćhola ana mande hem me ano leste, ov anela but bijandipe, adalese so bizo mande našti ništa te ćeren.

⁶ Te neko na aćhola ana mande, frdela pe avri sar i ćhindi loza hem šućola, a esavken ćedena hem frdena len ani jag, i tharena len.

⁷ Te aćhona ana mande hem te mle lafija aćhona ana tumende, roden okova so mangena hem ka dobinen.

⁸ Akavai ki slava mle Dadesiri: te anen but bijandipe hem te oven mle ućenici.

⁹ Sar so o Dad volinda man, ađahar hem me tumen volindūm. Aćhoven ano mlo mangipe.

¹⁰ Te ićerđen tumen ko mle naredbe, ka aćhoven ano mlo mangipe, sar so hem me ićerdūm man ko naredbe mle Dadesere, i aćhovava ano lesoro mangipe.

¹¹ Akava phendūm tumende te šaj mli radost ovel ana tumende hem te šaj tumari radost ovel pherdi.

¹² Akavai mli naredba: volinen jekh avere sar so me volindum tumen.

¹³ Nane po baro mangipe adalestar nego kad neko dela plo dživdipe ple amalende.

¹⁴ A tumen injen mle amala te ćerđen okova so naredinava tumende.

¹⁵ Na vičinava tumen više sluge, adalese so o sluga na džanel so ćerela lesoro gospodari. Akana vičinava tumen amala, adalese so mothovđum tumende sa so phenda maje mlo Dad.

¹⁶ Na birinden tumen man, nego me tumen birindum hem čivđum tumen te džan hem te anen bijandipe, hem tumaro bijandipe te ačhol, hem te šaj o Dad te del tumen sa so ka roden ano mlo anav.

¹⁷ Akava naredinava tumende: Volinen jekh avere!"

O sveto mrzini e Isusesere učenikonen

¹⁸ "Te o sveto mrzini tumen, džanen da man mrzinda angleder tumendar.

¹⁹ Te oven ine akale svetostar, o sveto ka volini tumen ine. Ali, adalese so na injen akale svetostar, nego me izabirindum tumen olestar, zbog adalese o sveto mrzini tumen.

²⁰ Setinen tumen mle lafendar so phendum tumende: 'O sluga nane po baro ple gospodarestar.' Te man progoninde, ka progoninen hem tumen. Te ićerde pe ko mlo Lafi, ka ićeren pe hem ko tumaro.

²¹ A sa adava ka ćeren protiv tumende zbog mlo anav, adalese so na džanen Okole kova man bičhalđa.

²² Te na avav hem te na vaćerav lende ine, naka oven ine kriva zako greh. Ali akana nane len izgovor zako pumaro greh.

²³ Ko mrzini man, mrzini hem mle Dade.

²⁴ Te na ćerav ine delja maškar olende save niko aver na ćerđa, naka oven ine kriva zako greh. A on dikhle o delja save ćerđum, a palem zamrzinde hem man hem mle Dade.

²⁵ Ali, valjani te pherđol okova soi pisime ano lengoro Zakoni: 'Mrzinde man bizo razlog.'

²⁶ A kad ka avel o Zastupniko, kole ka bičhalav tumende e Dade star – o Duho e čačipnasoro kova avela e Dade star – ov ka svedoćini mandar.

²⁷ A hem tumen ka svedoćinen, adalese so taro početak injen mancar."

16

¹ I o Isus phenda: "Adava phendum tumende te na otperen oti vera.

² Ka ikalen tumen oti sinagoga, a ka avel o vreme kad, svako kova ka mudari tumen, ka mislini da adaleja služini e Devlese.

³ A adava ka ćeren adalese so na pendžarena ni mle Dade ni man.

⁴ Adava vaćerđum tumende, kad ka avel adava vreme, te setinen tumen mle lafendar. Na vaćerđum tumende akava ko početak, adalese so injumle tumencar."

O Isus vaćeri e Svetone Duhostar

⁵ "Ali akana džava Okolesti kova bičhalđa man, a nijekh tumendar na pućela man: 'Kaj džaja?'

⁶ Nego, adalese so adava phendum tumende, i žal pherđa tumare vile.

⁷ Ali vaćerava tumende o čačipe: po šukari tumende me te džav. Adalese so, te na dželjum, naka avel tumende o Zastupniko. Ali te dželjum, ka bičhalav le tumende.

⁸ A kad ov ka avel, ka mothoj e manušenje soi čače o greh, i pravednost hem o sudo.

⁹ So tićini pe oto greh, adalese so na verujinena ana mande.

¹⁰ So tićini pe oti pravednost, adalese so džava koro Dad hem naka dikhen man više.

¹¹ So tićini pe oto sudo, adalese soi o vladari akale svetosoro već osudime.

¹² Pana but so isi man te phenav tumende, ali adava naka šaj ine akana te akharen.

¹³ Ali, kad ka avel ov, o Duho e čačipnasoro, ka legari tumen ano sa o čačipe. Ov naka vaćeri korkoro pestar, nego ka vaćeri samo okova so šunela, hem ka vaćeri tumende okova so ka ovel.

¹⁴ Ov ka proslavini man, adalese so mandar ka primini hem tumende ka vaćeri.

¹⁵ Sa so isi mle Dade, mloi. Adalese phendum tumende da mandar ka primini hem tumende ka vaćeri.

¹⁶ Pana hari, hem naka dikhen man više, a onda pana hari, i ka dikhen man."

I žalost ka irini pe ani radost

¹⁷ Tegani nesave lesere učenikonendar pučle jekh avere: "Soi adava so phenela amende: 'Pana hari, hem naka dikhen man, a onda pana hari, i ka dikhen man', hem: 'Adalese so džava koro Dad'?"

¹⁸ I phende: "So mislini adaleja kad phenela: 'Pana hari'? Na džanaja sostar vaćeri."

¹⁹ A o Isus džanda so mangle te pućen le, hem phenda lende: "Pućena tumen maškara tumende so znaćini adava so phendum: 'Pana hari, hem naka dikhen man, a onda pana hari, i ka dikhen man'?"

²⁰ Čaće, čaće vaćerava tumende: Ka roven hem ka tugujinen, a o sveto ka radujini pe. Ka oven žalosna, ali tumari žalost ka irini pe ani radost.

²¹ Ano dukhai i đuvli kad bijani, adalese so alo lakoro vreme, ali kad bijandola o čavoro, radosnoi adalese so anda e čavore ko sveto, i bistrela upro pharipa save nakhavđa.

²² Adahar hem tumen akana injen žalosna, ali me palem ka dikhav tumen hem tumare vile ka radujinen pe, hem niko naka šaj te lel tumendar adaja radost.

²³ Hem adava dive ništa više naka pućen man. Čaće, čaće vaćerava tumende: sa so ka roden mle Dade star ano mlo anav, ka del tumen.

²⁴ Đi akana ništa na rodinđen ano mlo anav. Roden hem ka dobinen – te šaj tumari radost ovel pherdi."

O Isus pobedinđa e sveto

²⁵ "Akava vaćerdum tumende ano priče. Avela o vreme kad više naka vaćerav tumende ano priče, nego phravdeste ka vaćerav tumende e Dade star.

²⁶ Adava dive ka roden e Dade star maje ano anav. Na phenava tumende da me ka molinav mle Dade tumende,

²⁷ adalese so hem korkoro o Dad volini tumen adalese so tumen volinđen man hem poverujinden da aljum e Devle star.

²⁸ E Dade star iklijum hem aljum ko sveto. Akana aćhavava o sveto hem džava mle Dade star.

²⁹ Tegani lesere učenici phende: "Aće, akana vaćereja amende phravdeste, bizo te vaćere ano priče.

³⁰ Akana džanaja da sa džane hem na valjani neko te pućel tut nešto, adalese so sa angleder džane. Adalese verujinaja da aljan e Devle star."

³¹ A o Isus phenda lende: "Akana li verujinena?"

³² Aće, avela o vreme – hem već alo – kad sare ka našen svako pese ki strana, a man ka aćhaven korkore. Ali me na injum korkoro, adalese soi o Dad mancar.

³³ Akava phendum tumende te šaj ovel tumen mir ana mande. Ano sveto ka ovel tumen nevolja, ali tumen oven zorale – me pobedinđum e sveto."

17

O Isus molini pese

¹ Kad sa adava o Isus vaćerđa, vazdinđa plo šero nakoro nebo, hem phenda:

"Dade, alo o vreme. Proslavin te Čhave, sar te šaj o Čhavo proslavini tut.

² Adalese so, tu dinđan le vlast upreder svako manuš te del večno dživdipe sarijende kolen tu dinđan le.

³ A akavai o večno dživdipe: te pendžaren tut, e jekhe čaćikane Devle, hem e Isuse Hriste, kole tu bićhalđan.

⁴ Me tut proslavinđum ki phuv adahar so završinđum i buti savi dinđan man te ćerav.

⁵ A akana tu proslavin man kora tute, Dade, esavka slavaja savi ine man kora tute angleder nego so o sveto inele ćerdo."

O Isus molini e učenikonende

⁶ "Mothovđum to anav e manušenje kolen dinđan man taro akava sveto. On inele kle hem tu dinđan len maje hem on ićerde pe ko to Lafi.

⁷ Akana džanen da sa so dinđan man avela tutar.

⁸ Adalese so, dinđum len o lafija save tu dinđan maje hem on prihvatinde len hem čaće halile da me aljum tutar, hem poverujinde da tu bićhalđan man.

⁹ Olende molinava. Na molinava zako sveto, nego zako okola kolen dinđan man, adalese soi on kle.

¹⁰ Sa soi mlo, kloj, hem sa soi klo, mloi, a me injum proslavime prekalo lende.

¹¹ Me na injum više ano sveto, ali oni ano sveto, a me avava kora tute. Svetona Dade, arakh len te anaveja, save dinđan

maje, te oven jekh sar so amen injam jekh.

¹² Đikote injumle olencar, arakhljum len e anaveja save dindan man. Arakhljum len hem nijekh olendar na propelo, sem okolestar kovai osudime ki propast, sar te pherdol o Sveto lil.

¹³ A akana avava kora tute, ali akava vačerava sar pana injum ko sveto, sar te šaj te ovel len ana pumende o pherdipe oti mli radost.

¹⁴ Dindum len to Lafi, a o sveto zamrzinda len, adalese so on nane oto sveto, sar so hem me na injum oto sveto.

¹⁵ Na molinava te le len taro sveto, nego te arakhe len e Bišukarestar.

¹⁶ On nane oto sveto, sar so hem me na injum oto sveto.

¹⁷ Posvetin len te čačipnaja; o čačipei to Lafi.

¹⁸ Sar so tu man bičaldan ano sveto, adahar hem me len bičaldum ano sveto

¹⁹ hem korkore man posvetinava zako olende, hem on te oven posvetime čačipnaja."

O Isus molini pe sarijende kola verujinena

²⁰ "Ali, na molinava samo lende, nego hem okolende kola prekalo olengoro lafi ka poverujinen ana mande,

²¹ te šaj sare oven jekh. Sar so injan tu, Dade, ana mande hem me ana tute, adahar hem on nek oven jekh ana amende, te šaj o sveto te poverujini da tu bičaldan man.

²² Me dindum len i slava savi tu man dindan, te oven jekh sar so amen injam jekh

²³ – me ano lende, a tu ana mande – te oven savršena ano jedinstvo, te šaj o sveto džanel da tu bičaldan man hem da len volindan sar so volindan man.

²⁴ Dade, mangava okola kolen dindan man te oven mancar adari kaj me injum hem te dikhen mli slava, savi dindan man adalese so volindan man angleder nego so o sveto inele čerdo.

²⁵ Pravednona Dade, iako o sveto na pendžari tut, me pendžarava tut, hem akala džanen da tu bičaldan man.

²⁶ Mothovdum lende to anav hem pana ka mothovav le, te šaj o mangipe saveja

tu volindan man ovel ano lende, hem me ano lende."

18

O Isus ovela izdajime hem dolime (Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Lk 22,47–53)

¹ Kad završinda i molitva, o Isus dželo ple učenikonencar ki aver strana oto potok Kedron. Adari inele jekh vrt ko savo ov hem lesere učenici đerdinde.

² A o izdajniko o Juda džanda zako adava than adalese so o Isus but puti arakhi pe ine adari ple učenikonencar.

³ I o Juda alo adari hem anda peja četa e rimesere vojniconendar hem e hramesere stražaren, kolen bičalde o šerutne sveštenici hem o fariseja. Pumencar legarde baklje, svetiljke hem oružje.

⁴ A o Isus, adalese so džanda sa so ka ovel oleja, iklilo hem pučlja len: "Kas rodena?"

⁵ On phende lese: "E Isuse taro Nazaret!"

A ov phenda lende: "Me injum."

Olencar terdino hem o Juda, lesoro izdajniko.

⁶ A kad phenda lende: "Me injum", cidinde pe napalal hem pele ki phuv.

⁷ Tegani o Isus palem pučlja len: "Kas rodena?"

A on phende lese: "E Isuse taro Nazaret."

⁸ O Isus phenda lende: "Phendum tumende: Me injum. I, adalese so man rodena, muken akalen te džan."

⁹ Adava phenda sar te pherdol okova so angleder phenda: "Na našaldum nijekhe okolendar kolen dindan man."

¹⁰ A e Simone Petre inele mači, i ikalda le, khuvda e prvosveštenikosere sluga hem činda lesoro desno kan. E slugasoro anav inele Malho.

¹¹ O Isus phenda e Petrese: "Irin o mači ano korice! Sar te na pijav oti čaša e patnjaja savi dinda man mlo Dad?"

E Isuse anena anglo prvosvešteniko (Mt 26,57–58; Mk 14,53–54; Lk 22,54)

¹² Tegani i četa, olakoro naredniko hem e hramesere stražarija dolinde e Isuse hem phandle le.

¹³ Najangle legarde le koro Ana e Kajafasoro sastro. O Kajafa inele prvosvešteniko adava berš.

¹⁴ A o Kajafa inele adava kova savetujinda e jevrejengere vođen dai po šukar jekh manuš te merel zako sa o narodo.

O Petar prvo puti odreknini pe e Isusestar (Mt 26,69–70; Mk 14,66–68; Lk 22,55–57)

¹⁵ Palo Isus pođinde o Simon Petar hem pana jekh učeniko. Adale učeniko o prvosvešteniko džanda, i ov e Isuseja đerdinda ko boro e prvosveštenikosoro,

¹⁶ a o Petar ačhilo avri angli kapija. Tegani iklilo okova dujto učeniko, kole o prvosvešteniko džanda, vačerđa e sluškinjaja koja pazini ine anglo udar, i anda e Petre andre.

¹⁷ Tegani adaja sluškinja pučlja e Petre: “Na li hem tu injan jekh akale manušesere učenikonendar?”

O Petar phenda: “Na injum.”

¹⁸ A o sluge hem o stražarija tharde jag hem terdine adari te tačon, adalese so inele šil, i adahar hem o Petar terdino olencar hem tačola ine.

O prvosvešteniko o Ana ispitujini e Isuse (Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Lk 22,66–71)

¹⁹ A zako adava vreme o prvosvešteniko ispitujini ine e Isuse lesere učenikonendar hem lesere sikavibnastar.

²⁰ O Isus phenda lese: “Me javno vačerđum e manušenje. Uvek sikavđum ani sinagoga hem ano Hram, kaj sa o Jevreja čedena pe, hem ništa na vačerđum garandoj.

²¹ Sose man pučēja? Puč okolen kola šunde so vačerđum lende. On džanen so vačerđum.”

²² Kad phenda adava, khuvđa le šamarka jekh sluga kova adari terdino hem phenda: “Adahar li vačeri pe e prvosveštenikoja?”

²³ O Isus phenda lese: “Te phendum nešto pogrešno, dokažin dai adava pogrešno. Ali te phendum nešto šukar, sose khuveja man?”

²⁴ Tegani o Ana, phandle, bičhalđa le koro prvosvešteniko Kajafa.

O Petar dujto hem trito puti odreknini pe e Isusestar (Mt 26,71–75; Mk 14,69–72; Lk 22,58–62)

²⁵ Sar o Simon Petar terđola hem tačola ine, pučle le: “Te na injan hem tu jekh olesere učenikonendar?”

A ov hovavđa: “Na injum.”

²⁶ Jekh sluga e prvosveštenikosoro – o rođako okolesoro kasoro kan o Petar čhinda – phenda: “Na li dikhljum tut oleja ano vrt?”

²⁷ A o Petar palem hovavđa hem odmah o bašno đilabđa.

O Isus anglo e rimesoro upravniko o Pilat (Mt 27,1–2, 11–31; Mk 15,1–20; Lk 23,1–25)

²⁸ Rano sabale e Isuse legarde taro e Kajafasoro čher ki palata e Pilatesiri. E jevrejengere vođe na đerdinde ki palata, sar te na oven nečista palo pumaro adeti, adalese so mangle te han i pashalno večera.

²⁹ Adalese o Pilat iklilo anglo lende hem pučlja len: “Zako so optužinena akale manuš?”

³⁰ A on phende lese: “Te na ovel ine krivo akava manuš, amen naka preda le ine tute.”

³¹ Tegani o Pilat phenda lende: “Len le tumen, i sudinen lese palo tumaro zakoni.”

A o Jevreja phende lese: “Amen na tromaja nikas te mudara.”

³² Akava ulo sar te pherđol okova so o Isus phenda e meribnastar saveja valjanda te merel.

³³ O Pilat tegani palem đerdinda ki palata, vičinda e Isuse, hem pučlja le: “Tu li injan o caro e Jevrejengoro?”

³⁴ A o Isus phenda: “Vačereja li adava korkoro tutar, ili avera vačerđe će mandar?”

³⁵ O Pilat phenda: “Me li injum Jevrejco? To narodo hem o šerutne sveštenici predinde tut mande. So čerđan?”

³⁶ O Isus phenda lese: “Mlo carstvo nane akale svetostar. Te ovel ine mlo carstvo akale svetostar, mle sluge ka maren pe ine te na ovav predime e jevrejengere vođenje. Ali mlo carstvo nane akatar.”

³⁷ Tegani o Pilat phenda: "Znači, tu injan caro!"

A o Isus phenda: "Ađahari sar so pheneja: Injum caro. Me akalese bijandiljum hem akalese aljum ko sveto: te svedočinav zako čačipe. Svako kovai oto čačipe, šunela mlo glaso."

³⁸ A o Pilat pučlja le: "Soi o čačipe?"

Kad adava phenda, o Pilat palem iklilo anglo e jevrejengere vođe, i phenda lende: "Na arakhava nisavi krivica upro leste."

³⁹ Ali tumen isi jekh adeti zaki Pasha te mukav tumende jekhe phandle. Mangena li te mukav tumende e jevrejengere caro?"

⁴⁰ A on vičinde: "Na ole, nego e Varava!" A o Varava inele razbojniko.

19

O Isus osudime ko meriba

¹ Tegani o Pilat naredinda te šibinen e Isuse.

² O vojnici čerde lese kruna oto kare hem čivde la lese ko šero, hem urjavde le lolo ogrtači.

³ Tegani lelje te aven nakoro leste hem te phenen lese: "Te ove sasto, e jevrejengere carona!" Hem khuvena le ine šamarke.

⁴ O Pilat palem iklilo avri, hem phenda e narodose: "Ače, ikalava le avri angla tumende, ali te džanen da na arakhljum nisavi krivica upro leste."

⁵ Tegani o Isus iklilo avri, e krunaja oto kare ko šero hem ano lolo ogrtači, a o Pilat phenda: "Dikhen e manuše!"

⁶ Kad o šerutne sveštenici hem o stražarija dikhle le, vičinde: "Čiv le ko krsto! Čiv le ko krsto!" A o Pilat phenda lende: "Len le tumen, i čiven le ko krsto, adalese so me na arakhljum nisavi krivica upro leste."

⁷ A e jevrejengere vođe phende lese: "Amen isi Zakoni, hem palo adava Zakoni ov mora te merel, adalese so tvrdinda dai e Devlesoro Čhavo!"

⁸ Kad o Pilat adava šunđa, po više darandilo,

⁹ i palem đerdinda ki palata hem pučlja e Isuse: "Kotar injan?"

Ali o Isus ništa na phenda.

¹⁰ Tegani o Pilat phenda lese: "Maje li na mangeja te phene? Na džaneja li da isi man vlast te mukav tut hem vlast te čivav tut ko krsto?"

¹¹ O Isus phenda lese: "Naka ovel tut ine nisavi vlast upra mande, te na ovel će ine dindi e Devlestar. Adalesei po baro greh okolesoro kova predinda man tute."

¹² Otegani o Pilat po više dikhlja te mukel le.

Ali e jevrejengere vođe vičinde: "Te mukljan akale, na injan e rimesere carosoro amal! Ko pese phenela dai caro, protivini pe e carose!"

¹³ Kad šunđa adava, o Pilat ikalđa e Isuse avri hem beštino ki stolica e sudosiri, ko than savo vičini pe Ploča oto bar – jevrejski: Gavata.

¹⁴ A adava inele Dive oti priprema zaki Pasha, paše uzalo dešu duj o sati diveste.

O Pilat phenda e Jevrejende: "Ače tumaro caro!"

¹⁵ A o Jevreja vičinde: "Mudar le! Mudar le! Čiv le ko krsto!"

A o Pilat pučlja len: "Tumare li caro te čivav ko krsto?"

A o šerutne sveštenici phende lese: "Amen nane aver caro sem e rimesoro caro!"

¹⁶ Tegani o Pilat predinda e Isuse ko vojnici te čiven le ko krsto, i on lelje le hem legarde le.

E Isuse čhivena ko krsto (Mt 27,32–44; Mk 15,21–32; Lk 23,26–43)

¹⁷ Akharindoj plo krsto, o Isus alo ko than vičime Kokalo e šeresoro – savo ko jevrejski vičini pe: "Golgota" –

¹⁸ kaj čivde le ko krsto. A oleja čivde ko krsto pana dujen – jekhe oti jekh strana, avere oti dujto, a o Isus ko maškar.

¹⁹ O Pilat dinda te čivel pe ko krsto jekh natpis ko savo pisinda akava: O ISUS O NAZAREĆANIN, O CARO E JEVREJENGORO.

²⁰ But Jevreja čitinde adava natpis, adalese so o than kaj o Isus inele čivdo ko krsto inele paše uzali diz. A inele pisime ki jevrejsko, latinsko hem grčko čhib.

²¹ O šerutne sveštenici e jevrejengere phende e Pilatese: "Ma pisin: 'caro e

jevrejengoro', nego da ov phenda dai caro e jevrejengoro."

²² A o Pilat phenda lende: "So pisindum – pisindum."

²³ Kad čivde e Isuse ko krsto, o vojnici lelje lesere šea hem podelinde len ko štar kotora – svakone vojnike po jekh kotor. Lelje hem lesoro gad, savo na inele sivdo, adalese so odupral di tele inele pletime sar jekh kotor.

²⁴ Tegani o vojnici phende jekh averese: "Hajde te na pharava o gad, nego te frda o barbuti olese, te dikha kasoro ka ovel." Adava ulo sar te pherdol okova soi pisime ano Sveto lil:

"Mle šea delinde maškara pumende hem frdinde o barbuti mle gadese."

I o vojnici adahar hem cerde.

²⁵ A uzalo e Isusesoro krsto terdovena ine e Isusesiri daj, lakiri phen, i Marija e Klopesiri romni hem i Marija Magdalena.

²⁶ Kad o Isus dikhlja pla daja hem uzalo late e učeniko kole but volinda, phenda laće: "Đuvlije, aće tuće čhavo."

²⁷ A e učenikose phenda: "Aće tuće daj." Hem otegani o učeniko lelja la peste.

E Isusesoro meriba
(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Lk 23,44–49)

²⁸ Palo adava, o Isus džanda da pherdilo sa so valjanda te ovel. A sar te pherdol o Sveto lil, phenda hem akava: "Žedno injum."

²⁹ A adari inele jekh čaro pherdo ušlja moljaja, i čivde o sunđer ani ušli mol, čivde le upri e isopesiri trska hem vazdinde le nakoro e Isusesoro muj.

³⁰ Kad o Isus čivda ano muj i mol, phenda: "Završimeil!" Tegani peravda plo šero hem muklja pli duša.

³¹ Adalese so inele Dive kako pripremiba kako savato, e jevrejengere vođe zamolinde e Pilate te phagen pe o pre e manušengere kolai ko krsto, sar po sig te meren, i te na ačhoven lengere telija ko krsto prekalo savato. Adalese so ko adava savato inele baro prazniko.

³² I o vojnici ale hem phagle o pre e duje manušengere kola ine čivde ko

krsto e Isuseja, prvo jekhesere, onda e dujtonesere.

³³ A kad ale di o Isus, dikhle dai već mulo, i na phagle lesere pre,

³⁴ nego jekh vojniko kopljeja posavda le ko rebrija. Hem odmah adathar thavdinda rat hem pani.

³⁵ Kako akava svedočini okova kova adava dikhlja hem lesoro svedočanstvo čačikano, hem ov džanela da vaćeri o čačipe, i svedočini te šaj hem tumen poverujinen.

³⁶ Akava ulo sar te pherdol okova soi pisime ano Sveto lil: "Nijekh kokalo naka ovel lese phago."

³⁷ A ko aver than ano Sveto lil pisini: "Ka dikhen okole kole posavde."

E Isusesoro paruniba
(Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Lk 23,50–56)

³⁸ Palo adava o Josif tari Arimateja zamolinda e Pilate te mukel lese te lel e Isusesoro telo. O Josif inele e Isusesoro učeniko, ali na javno, adalese so darandilo e jevrejengere vođendar. O Pilat muklja lese adava, i ov alo hem legarda o telo.

³⁹ A alo hem o Nikodim – okova kova angleder alo ine koro Isus prekali rat. Ov anda peja di sar trijanda kilja mirisija, mešavina oti smirna hem aloja.

⁴⁰ Tegani lelje e Isusesoro telo hem paćarde le čaršaveja ko savo inele o mirisija, palo adeti e jevrejengoro kako paruniba.

⁴¹ A uzalo than kaj o Isus inele čivdo ko krsto, inele jekh vrt. Ano adava vrt inele jekh nevo grobo ano savo pana niko na inele parume.

⁴² Adalese so inele e jevrejengoro Dive kako pripremiba kako savato, hem adalese so o grobo inele paše, čivde e Isusesoro telo ano leste.

20

E Isusesoro uštiba taro mule
(Mt 28,1–10; Mk 16,1–8; Lk 24,1–12)

¹ Rano sabale ko prvo dive oto kurko, sar pana inele tomina i Marija Magdalena ali ko grobo hem dikhlja dai o bar cidime taro ulaz e grobosoro,

² i prastandoj dželi koro Simon Petar hem koro aver učeniko, kole o Isus but

volinda, hem phenda lende: "Legarde e Gospode taro grobo hem na džanaja kaj čhivde le!"

³ Tegani o Petar hem okova aver učeniko iklile hem lelje te džan nakoro grobo.

⁴ Soduj džene prastandile zajedno, ali okova dujto učeniko inele po brzo taro Petar hem prvo reslo ko grobo.

⁵ Telilo hem dikhlja o čaršavija save adari inele pašljarde, ali na đerdinda.

⁶ Tegani palo leste reslja o Simon Petar, i đerdinda ko grobo hem dikhlja o čaršavija save adari inele pašljarde.

⁷ A i maramica savi inele e Isuse ko šero na inele zajedno e čaršavencar, nego inele ki aver strana pačardi ko jekh than.

⁸ Tegani đerdinda hem okova aver učeniko, okova kova prvo reslo di o grobo, dikhlja hem poverujinda.

⁹ Adalese so, on pana na halile soi pisime ano Sveto lil – da o Isus valjani te uštel taro mule.

¹⁰ Palo adava o učenici irinde pe pumarende.

O Isus mothoj pe e Marijaće e Magdalenace (Mk 16,9–11)

¹¹ A i Marija terđola ine avri ko grobo hem rovela. Hem sar rovela ine, telili

¹² hem dikhlja duje anđelen ko parno sar bešena adari kaj inele e Isusesoro telo – jekh ko than kaj inele lesoro šero, a o dujto ko than kaj inele lesere pre.

¹³ A o anđelja pučle la: "Đuvlije, sose roveja?"

A oj phenda lende: "Legarde mle Gospode, hem na džanav kaj čhivde le."

¹⁴ Kad adava phenda, irinda pe hem dikhlja e Isuse sar terđola, ali na džanda dai ov adava.

¹⁵ A o Isus pučlja la: "Đuvlije, sose roveja? Kas rodeja?"

A oj, mislindoj dai adava o manuš kova čerela buti ano vrt, phenda lese: "Gospodarona, ako tu legardan le, phen maje kaj čhivdan le, hem me ka lav le."

¹⁶ Tegani o Isus phenda laće: "Marijel!"

Oj irinda pe nakoro leste, hem ko jevrejski phenda lese: "Rabuni!" – so znaćini "Ućitelju."

¹⁷ A o Isus phenda laće: "Ma zadržin man, adalese so pana na dželjum upre, koro Dad. Nego, dža koro mle phralja, hem phen lende: 'Džava upre, koro mlo Dad hem tumaro Dad, koro mlo Devel hem tumaro Devel.'"

¹⁸ Hem i Marija Magdalena dželi hem phenda e učenikonende: "Dikhljum e Gospode!"

Hem vaćerđa lende okova so o Isus phenda laće.

O Isus mothoj pe e učenikonende (Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Lk 24,36–49)

¹⁹ Ki adaja rat ko prvo dive oto kurko, kad o učenici inele zajedno, a o udara phandle adalese so darandile taro e jevrejengere šerutne, o Isus alo hem terdino maškaro lende, i phenda lende: "Mir tumencar."

²⁰ Kad adava phenda, mothovđa lende o ožiljci ko ple vasta hem ple rebrija, a o učenici inele radosna so dikhle e Gospode.

²¹ Tegani o Isus palem phenda lende: "Mir tumencar. Sar so mlo Dad bićhalđa man, ađahar hem me bićhalava tumen."

²² Vaćerindoj adava, phudinda ano lende hem phenda lende: "Priminen e Svetone Duho.

²³ Kase oprostinena o grehija, oprostimei lende, a kase na oprostinena, nane lende oprostime."

O Isus mothoj pe anglo Toma

²⁴ A o Toma vićime Blizanco, jekh e dešu duje učenikonendar, na inele olencar kad o Isus alo.

²⁵ Avera učenici phende lese: "Dikhljam e Gospode!"

A ov phenda lende: "Đikote na dikhava o ožiljci e ekserendar olese ko vasta hem na čhivava mlo naj ko than kaj inele o ekserija hem na čhivava mlo vas lese ko rebrija, na verujinava."

²⁶ Palo ofto dive, o učenici palem čedinde pe zajedno andre ano čher, a olencar inele hem o Toma.

Iako o udara inele phandle, o Isus đerdinda, hem terdino maškaro lende, i phenda: "Mir tumencar."

²⁷ Tegani phenda e Tomase: "Čhiv to naj akate hem dikh mle vasta. Pružin to vas, i čhiv maje ko rebrija. Hem ma više sumnjin, nego verujin."

²⁸ A o Toma tegani phenda lese: "Mlo Gospod hem mlo Devel!"

²⁹ A o Isus phenda lese: "Adalese so dikhljan man, poverujindan. Blago okolende kola na dikhle, a poverujinde."

³⁰ O Isus anglo ple učenici čerđa pana but avera čudesna znakija save nane pisime ani akaja knjiga.

³¹ Ali akavai pisime te verujinen dai o Isus o Hrist, o Čhavo e Devlesoro, hem te šaj, verujindoj, ovel tumen dživdipe ano lesoro anav.

21

O Isus mothoj pe e eftane učenikonende

¹ Palo adava o Isus palem mothovđa pe ple učenikonende ko e Tiberijakoro jezero. A mothovđa pe ađahar:

² O Simon Petar, o Toma vičime Blizanco, o Natanailo tari Kana e Galilejakiri, e Zevedejesere čhave hem duj avera učenici inele zajedno.

³ O Simon Petar phenda lenđe: "Džava te dolav mačhen."

A on phende lese: "Hem amen ka dža tuja."

I džeze hem đerdinde ano čamco, ali adaja rat na dolinde ništa.

⁴ A rano sabale, o Isus terdino ki obala, ali o učenici na džande dai ov adava.

⁵ O Isus pučlja len: "Amalalen, dolinden li nešto?"

A on phende lese: "Na."

⁶ A o Isus phenda lenđe: "Frden i mreža ki desno strana oto čamco, hem ka dolen e mačhen." I on frdinde i mreža hem edobor dolinde mačhen da našti ine te ikalen i mreža taro pani.

⁷ Tegani okova učenko kole o Isus but volinda, phenda e Petrese: "Adavai o Gospod!"

Kad šunđa dai adava o Gospod, o Simon Petar phandlja pe o ogrtači ko maškar, adalese so inele nango, hem ripinda ano jezero.

⁸ A avera učenici čamcoja ale di i obala, vucindoj i mreža e mačencar, adalese so na inele dur oti obala – di sar šel metarija.

⁹ Kad iklile ki obala, dikhle i jag savi inele već thardi hem upro late mače hem maro.

¹⁰ O Isus phenda lenđe: "Anen nekobore mačhen adalendar save dolinden."

¹¹ Tegani o Simon Petar uklilo ko čamco hem ki obala ikalđa i mreža, pherdi bare mačencar – šelu pindu trin mače. Ali, iako inele edobor but, i mreža na pharavdili.

¹² A o Isus phenda lenđe: "Aven hem han doručko."

Hem nijekh e učenikonendar na tromandilo te pučel le: "Ko injan tu?," adalese so džande dai adava o Gospod.

¹³ Tegani o Isus lelja o maro hem dinda len, a isto ađahar hem e mačhen.

¹⁴ Adava inele trito puti da o Isus mothovđa pe ple učenikonende sar uštino taro mule.

O Isus hem o Petar

¹⁵ Kad hale maro, o Isus pučlja e Simone Petre: "Simone, čhaveja e Jovanesereja, volineja man li više nego akala?"

O Petar phenda lese: "Oja, Gospode, tu džane da volinava tut."

A o Isus phenda lese: "Parvar mle bakroren."

¹⁶ Tegani o Isus dujto puti pučlja le: "Simone, čhaveja e Jovanesereja, volineja man li?"

A o Petar palem phenda lese: "Oja, Gospode, tu džane da volinava tut."

A o Isus phenda lese: "Arakh mle bakren."

¹⁷ Tegani o Isus trito puti pučlja le: "Simone, čhaveja e Jovanesereja, volineja man li?"

A o Petar rastužinda pe so o Isus trito puti pučlja le: "Volineja man li?" I phenda lese: "Gospode, tu džane sa, hem džane da volinava tut."

A o Isus phenda lese: "Parvar mle bakren."

¹⁸ Čače, čače vačerava će: kad injanle terno, korkoro phandeja tut ine to pojas hem džaja kaj mangeja. Ali kad ka purandove, ka širine te vasta, i avera ka

phanden tut hem ka legaren tut kaj na mangeja.”

¹⁹ O Isus adava phenda sar te mothoj save meribnaja o Petar ka proslavini e Devle. Tegani phenda lese: “Phir pala mande.”

O učeniko kole o Isus volinda

²⁰ O Petar irinda pe hem dikhlja okole učeniko kole o Isus but volinda sar phirela palo lende, okova kova zaki večera pašljarda pe nakoro Isus hem pučlja le: “Gospode, ko ka izdajini tut?”

²¹ Kad o Petar dikhlja le, pučlja e Isuse: “Gospode, a so ka ovel akaleja?”

²² A o Isus phenda lese: “Te me mangava ov te ačhol dživdo đikote na irinav man, so isi tut adaleja? Tu phir pala mande.”

²³ Adahar maškaro phralja šundilo da adava učeniko naka merel. Ali o Isus na phenda da ov naka merel, nego: “Te me mangava te ačhol dživdo đikote na irinav man, so isi tut adaleja?”

²⁴ Adava učeniko svedočini zako sa akava hem ov sa akava pisinda, hem amen džanaja dai lesoro svedočanstvo čačikano.

²⁵ Ali, isi pana but so o Isus ćerda hem te ovel ine sa palo redo pisime, mislinava da sa adala knjige naka resen ine ni ko sa o sveto!

O delja e Apostolengere

O obećanje zako Sveto Duho

¹ Cenimeja Teofile, ko mlo prvo lil pisindum oto sa so o Isus lelja te ćerel hem te sikaj

² sa ėi o dive kad legardilo ko nebo. Angleder so legardilo ko nebo, prekalo Sveto Duho dinda naredbe e apostolende kolen birinda.

³ Mothovċa pe lende palo plo meriba hem dinda len but dokazija dai dživdo. Saranda dive mothovċa pe lende hem vaćerċa lende oto carstvo e Devlesoro.

⁴ I jekhvar, sar pana inele zajedno olencar, naredinda lende: "Ma ciden tumen taro Jerusalem, nego adžiceren upro daro savo mlo Dad obećinda, savestar mandar šunden.

⁵ Adalese so, o Jovan krstinda panjeja, a tumen zako nekobor dive ka oven krstime e Svetone Duhoja."

O Isus legardola ko nebo

⁶ Tegani o apostolja ćedinde pe uzalo leste hem pućle le: "Gospode, ka obnovine li akana o carstvo e Izraelesoro?"

⁷ A ov phenda lende: "Nane dindo tumende te džanen o vremenja ili o dive save o Dad odredinda ani pli vlast.

⁸ Ali, ka priminen o zoralipe kad o Sveto Duho ka huljel upra tumende hem ka oven mle svedoci ano Jerusalem, ani sa i regija Judeja hem i regija Samarija, hem sa ėi ko krajo e phuvjakoro."

⁹ I kad phenda adava, legardilo upre ko nebo anglo lengere jaćha, a jekh oblako ućharċa le hem našti ine više te dikhen le.

¹⁰ I sar dikhena ine nakoro nebo sar ov džala, otojekhvar duj murša ano parne šeja terdine uzalo lende

¹¹ hem phende lende: "Manušalen tari Galileja, sose terċovena hem dikhena ko nebo? Akava Isus kova lelja pe tumendar ko nebo, aċahar hem ka irini sar so dikhljen da džala ko nebo."

O Matija ovela apostoli e Judase ko than

¹² Tegani on irinde pe ko Jerusalem tari gora savi vićini pe e Maslinakiri, a taro Jerusalem inele dur ėi sar jekh kilometari.

¹³ Kad resle ani diz, uštine ki upruni soba kaj bešena ine: o Petar, o Jovan, o Jakov, o Andreja, o Filip, o Toma, o Vartolomej, o Matej, o Jakov (e Alfejesoro ćhavo), o Simon Zilot, hem o Juda (e Jakovesoro ćhavo).

¹⁴ Sare on bizo aćhojba sar jekh molinde pe e ģuvljencar hem e Marijaja, e Isusesere dajaja, hem lesere phraljencar.

¹⁵ I ko adala dive o Petar uštino maškaro ućenici – a o narodo savo inele ćedime ine paše uzalo šelu biš džene – hem phenda lende:

¹⁶ "Muršalen, phraljalen, valjanda te pherċol o Lil ano savo but angleder o Sveto Duho prekalo muj e carosoro e Davidesoro vaćerċa e Judastar, kova predvodinda okolen kola dolinde e Isuse.

¹⁷ Adalese so o Juda inele jekh amendar hem amencar inele ani akaja služba."

¹⁸ (E parencar save o Juda lelja zako plo bišukar delo ćinda pe i njiva. Adari pelo šereja tele, lesoro telo pharilo ko maškar hem sa lesere porja iklile.

¹⁹ Adava džanen sa o dizutne e Jerusalmesere, hem adaja njiva pese ki ćhib vićinde Akeldamah – so znaćini: "Ratvali njiva.")

²⁰ "Adalese soi pisime ano Lil e psalmengoro:

'Nek ovel pusto lesoro ćher
hem nijekh te na bešel ano leste'

hem:

'Nek olesiri služba lel neko aver.'

²¹ Adalese, valjani, jekh akale manušendar kola inele amencar sa o vreme ģikote o Gospod Isus živinda maškar amende

²² – poćindoj e Jovanesere krstibnastar hem sa ėi o dive kad amendar legardilo ko nebo – zajedno amencar te ovel svedoko lesere uštibnastar taro mule."

²³ Tegani predložinde dujen: e Josife vićime Varsava (pendžarutne hem sar Just) hem e Matija,

²⁴ i molinde pe, vačerindoj: "Gospode, tu džane sarijengere vile. Mothov amende kole akale dujendar birindan

²⁵ te prelel sar apostoli akaja služba, sava o Juda ačhavđa – sar te džal kaj lesoro than."

²⁶ I frdinde o barbuti olenđe hem o barbuti pelo ko Matija. Ađahar ov upelo maškaro apostolja sar dešu dujto.

2

O aviba e Svetone Duhosoro

¹ Kad alo o prazniko o Pentekost, o pindato dive palo prazniko Pasha, sare inele zajedno ko jekh than.

² Otojekhvar taro nebo šundilo nesavo zvuk, sar kad phudela i zorali barval, hem pherđa sa o čher ano savo on inele.

³ I dikhle nešto sar jagale jezici, save delinde pe hem huljile upro svako olendar.

⁴ Hem sare pherdile e Svetone Duhoja hem lelje te vačeren ano avera jezici sar so dela len ine o Duho te vačeren.

⁵ A ko adava vreme ano Jerusolim inele o pobožna Jevreja kola ale taro svako narodo ki phuv.

⁶ Kad šunde adava zvuk, o narodo čedinda pe hem inele zbunime, adalese so svako olendar šunđa e učenikonen sar vačeren a olesere čhibjaja.

⁷ Divinde pe hem čudinde pe, vačerindoj: "Dikh, nane li sa akala kola vačeren a Galilejci?"

⁸ Sar onda svako amendar šunela len pese ki čhib savi vačeri pe adari kotar injam?

⁹ Maškar amende isi Parćanja, Međanja hem Elamcija, manuša tari Mesopotamija, Judeja, Kapadokija, Ponta, Tikori Azija,

¹⁰ Frigija, Pamfilija, Egipat hem taro thana e Libijakere uzali Kirina, hem okola kola ale taro Rim,

¹¹ (zajedno o Jevreja hem okola kola obratinde pe ki vera e jevrejengiri), o Krićanja hem o Arapija. Sare amen šunaja len sar ko amare čhibja vačeren a oto e Devlesere bare delja!"

¹² I sare zadivime hem zbunime, pučena ine jekh avere: "So akava značini?"

¹³ A avera marde muj, vačerindoj: "But pile gudli mol!"

E Petresoro propovediba

¹⁴ Tegani o Petar, e dešujekhe apostolencar, terdino anglo lende, hem glasno phenđa lende: "Phraljalen Jevrejalen, hem sare tumen kola bešena ko Jerusolim, šunen mle lafija! Te džanen akava:

¹⁵ Akala manuša nane mate, sar so tumen mislinena, adalese soi pana enja o sati sabale.

¹⁶ Nego, akavai adava sostar vačerđa o proroko o Joil:

¹⁷ 'Ko poslednja dive – phenela o Devel – ka čhorav mle Duho upro sa o manuša,

hem tumare čhave hem čaja ka prorokujinen,

hem tumare terne čhaven ka ovel vizije,

hem tumare purane ka dikhen sune.

¹⁸ A hem upro mle sluge hem sluškinje adala dive ka čhorav mle Duho, hem on ka prorokujinen.

¹⁹ Ka mothovav čudesija upre ko nebo hem znakija tele ki phuv – rat, jag hem oblaci oto dim.

²⁰ O kham ka čerel pe ani tomina, a o masek ano rat angleder nego so avela o baro hem o slavno Dive e Gospodesoro.

²¹ Hem svako kova ka vičini o anav e Gospodesoro, ka ovel spasime.'

²² Izraelconalen, šunen akala lafija: o Isus taro Nazaret inele manuš kole o Devel potvrdinda angla tumende prekalo zorale delja, čudesija hem znakija save čerđa prekalo leste, kad inele maškar tumende. Adava hem korkore tumen džanen.

²³ Ali o Devel džanđa so ka ovel, hem olesoro angleder čerdo plan pherdilo kad o Isus inele predime tumende. Tumen, prekalo vasta e biedevlesere

manušengere, kovinđen le ko krsto hem mudarđen le.

²⁴ Ali, o Devel vazdinda le taro mule, hem oslobodinda le taro e meribnasere muke, adalese so našti ine o meriba te ićeri le ani pli vlast.

²⁵ A o caro o David lestar vaćeri:

‘Uvek dikhljum e Gospode angla mande.
Ovi maje oti desno strana, i adalese naka ovav peravdo.

²⁶ Adalesei mlo vilo bahtalo hem mli čhib slavini e Devle oti radost,

đi hem mlo telo ka živini ani nada,
²⁷ adalese so naka ačhave mli duša ano than e mulengoro,
ni naka muke te Svecosoro telo te čirnjol.

²⁸ Mothovđan maje e dživdipnasere droma,
ka phere man bahtalipnaja ani ti prisutnost.’

²⁹ Phraljalen, sigurno injum ko akava so phenava tumenđe zako amaro prasad o David: ov mulo hem inele parume, a lesoro grobo maškara amende sa đi akava dive.

³⁰ Ali, adalese so ov inele proroko hem džanda da o Devel obećinda lese ađahar so halja lese sovli da jekhe lesere potomkonendar ka čhivel lese ko than sar caro.

³¹ Ov angleder dikhlja adava so valjani te ovel, i vaćerđa e Hristesere uštibnastar taro mule:

‘Na inele ačhavdo ano than e mulengoro,
ni lesoro telo na čirnilo.’

³² O Devel akale Isuse vazdinda taro mule, a sare amen injam svedoci adalestar.

³³ Adalese so o Devel vazdinda le ko počasno than, tari pli desno strana, e DadeSTAR priminda e obećime Svetone Duho hem dinda akava so akana tumen dikhena hem šunena.

³⁴ Adalese so, o David na legardilo ko nebo, a palem, phenda:

‘O Gospod phenda mle Gospodese:
Beš oti mli desno strana

³⁵ đikote na pašljarava te neprijateljentalo te pre.’

³⁶ Adalese sa e izraelesoro narodo šukar te džanel da akale Isuse, kole tumen čhivđen ko krsto, o Devel ćerđa te ovel hem Gospod hem Hrist.”

³⁷ Kad adava šunde, but dukhandilo len ano vilo, hem pućle e Petre hem avere apostolen: “So valjani te ćera, phraljalen?”

³⁸ A o Petar phenda lende: “Pokajinen tumen hem svako tumendar te krstini pe ano anav e Isuse Hristesoro zako oprostiba tumare grehengoro, hem ka priminen e Svetone Duho sar daro.

³⁹ Adalese so, adavai obećanje tumenđe hem tumare čhavende hem sarijende kola živinena dur akatar, kolen amaro Gospod o Devel vićini kora peste.”

⁴⁰ Hem pana bute avere lafencar svedočini lende ine hem upozorini len: “Spasinen tumen tari kazna savi avela upri akaja rumimi generacija.”

⁴¹ Tegani krstinde pe okola kola prihvatinde lesere lafija. Ađahar adava dive đi sar trin hiljade manuša pridružinde pe e ućenikonende.

O dživdipe e prvone vernikonengoro

⁴² On posvetinena pe ine ko sikaviba e apostolengoro, ko zajedništvo, ko phagiba o maro hem ko molitve.

⁴³ A i dar prelelja svakone manuše, adalese so but znakija hem čudesija inele ćerde prekalo apostolja.

⁴⁴ A sa o vernici inele zajedno hem sa ine lende zajedničko.

⁴⁵ Biknena ine pumare phuvja hem okova so inolen hem delinena ine o pare svakonese edobor kobor valjanda lese.

⁴⁶ Svako dive bizo ačhojba hem sar jekh čedena pe ine ano Hram. Ko pumare čhera phagena ine o maro hem hana zajedno bahtale hem čakikane vileja.

⁴⁷ Hvalinena ine e Devle hem sa o manuša mangena len ine. A o Gospod svako dive barjari ine o broj e spasimendar.

3

O sasljariba e manušesoro kova našti te phirel

¹ Jekhvar sar o Petar hem o Jovan džana ine ko Hram ki molitva, ko trin o sati,

² nesave manuša akharena ine e manuše kova našti ine te phirel pana taro bijandipe. Svako dive čhivena le ine uzali kapija e Hramesiri savi vičini pe Šuži, te prosini okolendar kola đerdinena ko Hram.

³ Kad dikhlja e Petre hem e Jovane sar mangena te đerdinen ko Hram, rodinđa lendar pare.

⁴ A o Petar, zajedno e Jovaneja, šukar dikhlja ano leste hem phenđa lese: "Dikh amen!"

⁵ Hem ov dikhlja ano lende, adžicerindoj da ka den le nešto.

⁶ A o Petar phenđa lese: "Nane man ni srebro, ni zlato, ali dava tut okova so isi man: ano anav e Isusesoro e Hristesoro taro Nazaret, ušti hem phir!"

⁷ I dolinđa e manuše oto desno vas hem vazdinđa le. I otojekhvar lesere pre hem o čanga ule zorjarde,

⁸ i ov ripinđa ko pre hem lelja te phirel. Tegani olencar đerdinđa ko Hram, phirindoj, ripindoj hem hvalindoj e Devle.

⁹ Kad sa o manuša dikhle le sar phirela hem sar hvalini e Devle,

¹⁰ pendžarde le dai ov okova kova bešela ine hem prosini angli e Hramesiri kapija vičimi Šuži. Adalese inele but začudime hem zadivime zako okova so ulo oleja.

O Petar propovedini ano Hram

¹¹ Sar o sasljardo manuš na cidela pe ine e Petrestar hem e Jovanestar, sa o narodo inele začudime hem prastandilo koro lende ko trem savoi vičime e Solomonesoro.

¹² Kad o Petar dikhlja adava, phenđa e narodose: "Izraelconalen, sose akava čudini tumen? Sose ađahar dikhena ana amende sar te phene da amen amare zoralipnaja ili zbog amari pobožnost čerđam akava manuš te phirel?"

¹³ O Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro, o Devel amare

pradadengoro, proslavinda ple sluga e Isuse, kole tumen dinđen te ovel mudardo hem odrekninđen tumen olestar anglo Pilat iako ov odlučinđa te mukel le.

¹⁴ Odrekninđen tumen e Svecostar hem e Pravednikostar, a rodinđen te mukel pe tumende e ubica.

¹⁵ Mudardžen okole kolestar avela o dživdipe, ali o Devel vazdinđa le taro mule, saveše amen injam svedoci.

¹⁶ Pali vera ano e Isusesoro anav akava manuš, kole pendžarena hem dikhena, ulo sasto. I vera ano lesoro anav anda o pherdo sastipe akale manušese anglo tumende sarijende.

¹⁷ A akana, phraljaljen, džanav da tumen, sar hem tumare vođe, čerđen ađahar adalese so na džanden.

¹⁸ Ali o Devel ađahar pherđa okova so prekalo sa o proroci angleder vačerđa – da lesoro Hrist ka patini.

¹⁹ Adalese, pokajinen tumen hem obratinen tumen te kosen pe tumare grehija,

²⁰ te šaj e Gospodestar avel o vreme zako nevo zoralipe hem te bičhali tumende e Isuse, kole već birinđa te ovel Hrist.

²¹ Ov valjani te ačhol ko nebo sa đikote na avela o vreme o Devel te obnovini sa, sar so angleder obećinđa prekalo ple sveta proroci.

²² Adalese so, o Mojsije phenđa: 'O Gospod, tumaro Devel, ka vazdel tumende tumare narodostar proroko sar mande. Šunen le šukar ko sa so ka vačeri tumende!

²³ A svako kova naka šunel adale proroko, ka ovel cidime e Devlesere narodostar hem uništije.'

²⁴ Hem sa o proroci kola vačerde, počindoj taro Samuilo, vačerde zako akala dive.

²⁵ Tumen injen naslednici oto obećanje savo o Devel dinđa prekalo proroci hem učestvujinena ano savez savo o Devel phandlja tumare pradadencar. Ov phenđa e Avraamese: 'Prekalo to potomstvo ka oven blagoslovime sa o nacije ki phuv.'

²⁶ Kad o Devel vazdinđa ple sluga e Isuse, najangle tumende bičhalđa le, te

blagoslovini tumen – te šaj svakone tumendar irini tumare bišukare dromendar.”

4

O Petar hem o Jovan anglo sudo e jevrejengoro

¹ Sar o Petar hem o Jovan pana vačerena ine e narodose, ale uzalo lende o sveštenici, o naredniko e hramesere stražakoro hem o sadukeja.

² On inele but uznemirime so o Petar hem o Jovan sikavena ine e manušen hem so, palo e Isusesoro primer, vačerena ine oto uštiba taro mule,

³ i dolinde len hem čivde len ko phandlipe di aver dive, adalese so već inele rat.

⁴ Ali but okolendar kola šunde o Lafi poverujinde, i o broj e muršengoro barilo sar di ko pandž hiljade.

⁵ Tejsa dive ko Jerusolim čedinde pe e jevrejengere šerutne, o starešine hem o učitelja e Zakonestar,

⁶ o prvosvešteniko o Ana, o Kajafa, o Jovan, o Aleksandar hem avera tari porodica e šerutne sveštenikonengiri.

⁷ On čivde e Petre hem e Jovane angla pumende, i lelje te ispitujinen len: “Save zoralipnaja ili save anaveja sasljarđen e manuše?”

⁸ Tegani o Petar, pherdo e Svetone Duhoja, phenda lende: “E narodosere šerutnalen hem starešinalen!

⁹ Te amende avdive sudini pe adalese so čerđam šukaripe e namborme manušese, savejai ov sasljardo,

¹⁰ onda te džanen sare tumen hem sa e izraelesoro narodo: akava manuš terđola angla tumende sasto, adalese soi sasljardo ano anav e Isuse Hristesoro taro Nazaret, kole tumen čivđen ko krsto, a kole o Devel vazdinda taro mule.

¹¹ O Isusi o

‘bar savo tumen o zidarija odbacinden, a savo ulo najbitno bar e čheresoro.’

¹² Hem nane spasenje ano nijekh aver anav, adalese so e manušenje nane dindo nijekh aver anav teleder o nebo saveja valjani te ova spasime.”

¹³ Kad dikhle so o Petar hem o Jovan na darana hem kad halile dai on obična manuša kola nane sikavde, začudinde pe. Džande da on inele e Isuseja,

¹⁴ ali, so dikhle e sasljarde manuše sar terđola olencar, na ine len so te phenen lende.

¹⁵ Tegani naredinde e Petrese hem e Jovanese te ikljon taro sabor, a on lelje te dogovorinen pe maškara pumende,

¹⁶ vačerindoj: “So te čera akale manušencar? Sa o manuša taro Jerusolim džanen da prekalo lende inele čerdo baro čudo hem amen našti te vačera da na inele ađahar.

¹⁷ Ali, te na širini pe akava više maškaro narodo, ka pretina len te na vačeren više nikase ano adava anav.”

¹⁸ Tegani vičinde len, i naredinde lende nišar te na vačeren hem te na sikaven više ano anav e Isusesoro.

¹⁹ Ali o Petar hem o Jovan phende lende: “Tumen korkore dikhen soi ispravno anglo Devel, te ova poslušna tumende ili e Devlese.

²⁰ A amen našti te na vačera okolestar so dikhljam hem so šundam.”

²¹ I on pana jekhvar pretinde len hem mukle len. Našti ine te arakhen sar te kazninen len adalese so sa o narodo slavinda e Devle zako okova so ulo.

²² Adalese so, o manuš kova inele čudesno sasljardo inole više oto saranda berš.

O učenici molinena pe zaki hrabrost

²³ Kad o Petar hem o Jovan inele mukle, dzele koro pumarende hem vačerde lende adalestar so o šerutne sveštenici hem o starešine phende lende.

²⁴ Kad on šunde adava, vazdinde pumaro glaso sar jekh hem molinde pe e Devlese akale lafencar: “O, Gospodarona, tu kova čerđan o nebo hem i phuv, o more hem sa soi ano lende,

²⁵ tu e Svetone Duhoja, prekalo muj te slugasoro e Davidesoro, amare pradadesoro, phendan:

‘Sose o avera nacije buninena pe, hem sose o narodija džabe planirinena zavere?’

²⁶ O carija e phuvjakere uštena te džan ko mariba,
hem o vladarija čedena pe zajedno hem džana protiv o Gospod
hem protiv lesoro Pomazaniko.'

²⁷ Čače, o caro o Irod hem o vladari o Pontije Pilat ani akaja diz čedinde pe zajedno e avere nacijencar hem e Izraelesere narodoja protiv to sveto sluga o Isus, kole tu pomazindan,

²⁸ te čeren ađahar sar so tu angleder odredindan pali ti volja hem palo to zoralipe.

²⁹ A akana, Gospode, dikh lengere pretnje hem de amende, te slugende, to Lafi te vačera ani bari hrabrost.

³⁰ Pružin to vas, te ovel saslariba, znakija hem čudesija ano anav te svetone slugasoro e Isusesoro."

³¹ Kad završinde i molitva, o than kote inele tresinda hem sare pherdile e Svetone Duhoja, i lelje hrabro te vačeren e Devlesoro lafi.

O vernici živinena sar jekh

³² Sa o vernici inele jekh vileja hem dušaja. Nijekh na vačerda dai nešto oto lesoro barvalipe samo olesoro, nego sa adava ine lende zajedničko.

³³ O apostolja bare zoralipnaja svedočinena ine e Gospodesere e Isusesere uštibnastar taro mule, a e Devlesiri bari milost inele upro sarijende olende.

³⁴ Nikase olendar ništa na falinda, adalese so okola kolen inele phuv ili čhera, biknena len ine

³⁵ hem anena o pare koro apostolja. Adalestar delinena ine o pare svakonese edobor kobor valjanda lese.

³⁶ Ađahar hem nesavo Leviti palo anav Josif, taro Kipar, kole o apostolja vičinde Varnava (so značini da inele manuš kova ohrabrini),

³⁷ bikninda pli njiva, a o pare anda koro apostolja.

5

O Ananija hem i Sappira hovavena

¹ A nesavo manuš kova vičinda pe Ananija pla romnjaja e Sappiraja bikninda pli phuv,

² i dogovorinda pe pla romnjaja te ačaj pese nešto oto pare, a okova so ačhilo anda koro apostolja.

³ Tegani o Petar phenda lese: "Ananija, sose o Sotoni pherda to vilo te hovave e Svetone Duho hem garavdan tuće nešto oto pare adalestar so biknindan i njiva?

⁴ Na inele li ti njiva angleder so biknindan la? A kad biknindan la, našti li ine te čere e parencar so tu mangeja? Sose ano to vilo odlučindan te čere akava? Tu na hovavdan e manušen, nego e Devle."

⁵ Kad o Ananija šunda adala lafija, ačhilo ko than mulo, a bari dar uklinda sarijen kola adava šunde.

⁶ Nesave terne uštine hem pačarde lesoro telo, i ikalde le hem parunde le.

⁷ Ći sar palo trin saća ali e Ananijasiri romni, a na džanda ništa adalestar so ulo.

⁸ I o Petar pučlja la: "Vačer maje, bikninden li i njiva zako edobor pare?"

A oj phenda lese: "Oja, zako edobor pare."

⁹ Tegani o Petar phenda laće: "Sose dogovorinden tumen te iskušinen e Gospodesere Duho? Aće, anglo udar terđovena okola kola parunde te rome, a hem tut ka ikalen."

¹⁰ I odmah i đuvli ko than ačhili muli anglo leste. Tegani đerdinde o terne hem arakhle la mulja, i ikalde la hem parunde la uzalo lakoro rom.

¹¹ I bari dar uklinda sa e khandirja hem sarijen kola šunde adava.

O apostolja sasljarena buten

¹² Prekalo apostolja ovena ine but znakija hem čudesija maškaro narodo. Sa o vernici sar jekh čedena pe ine ko trem e Solomonesoro.

¹³ Nijekh aver na tromandilo te pridružini pe lende, ali o narodo but hvalinda len.

¹⁴ A palem, inele sa više murša hem đuvlja kola poverujinde ano Gospod hem ule deo e vernikonendar.

¹⁵ Kad o Petar nakhela ine, o manuša ikalena ine pumare nambormen ko

droma. Čhivena len ine ko than e pašlojbnasoro hem ko nosiljke te šaj barem lesiri senka perel upro lende.

¹⁶ A but manuša avena ine hem taro dizja savei uzalo Jerusolim. Anena ine e nambormen hem e opsednutimen e bišukare duhencar, i sare ovena ine sasljarde.

O anđeo e Devlesoro ikali e apostolen taro phandlipe

¹⁷ Tegani o prvosvešteniko hem sa okola so inele oleja – oti stranka e sadukejengiri – ule but ljubomorna,

¹⁸ i dolinde e apostolen hem frdinde len ano javno phandlipe.

¹⁹ Ali kad peli i rat, o anđeo e Gospodesoro phravđa o udar e phandlipnasoro, i ikalđa len hem phenda:

²⁰ “Džan ko Hram, terđoven anglo narodo hem vačeren lende sa akale neve dživdipnastar.”

²¹ I on šunde le, i rano sabaleja đerdinde ko Hram hem lelje te sikaven e narodo. Kad ale o prvosvešteniko hem okola so inele oleja, čedinde e manušen oto sabor, sa e izraelesere starešinen, i naredinde te anel pe taro phandlipe e apostolen.

²² Ali, kad o stražarija resle ko phandlipe, na arakhle len adari, i irinde pe hem phende:

²³ “O udar e phandlipnasoro inele šukar phandlo, a o stražarija terdine anglo udar. Ali, kad phravđam o udar, na arakhljam nikas andre.”

²⁴ Kad šunde adava o naredniko e hramesere stražakoro hem o šerutne sveštenici, ule zbunime hem pučle pe so šaj te ovel adava.

²⁵ Tegani neko alo hem phenda lende: “Eče okola manuša kolen frdinden ano phandlipe terđovena ano Hram hem sikavena e narodo!”

²⁶ Tegani o naredniko ple stražarencar dželo hem anđa len, ali na zorjaja, adalese so darandile o narodo te na frden bara upro lende.

²⁷ Kad ande len, čhivde len anglo sabor, a o prvosvešteniko lelja te ispitujuini len:

²⁸ “Na li zorale naredinđam tumenđe te na sikaven e narodo ano adava anav? A palem tumen sa o Jerusolim pherđen

tumare sikavibnaja hem mangena upro amende te perel o rat adale manušesoro.”

²⁹ A o Petar hem o avera apostolja phende: “E Devlese više valjani te ova poslušna nego e manušenje.

³⁰ O Devel amare pradađengoro vazdinđa taro mule e Isuse, kole tumen čhivđen ko krsto hem mudarđen.

³¹ Ole o Devel uzvisinđa hem čhivđa le pese ki desno strana sar Vođa hem Spasitelje, te šaj o Izrael te pokajini pe hem te oven lese oprostime o grehija.

³² Amen injam svedoci adalestar, sar hem o Sveto Duho, kole o Devel dinđa okolende kolai lese poslušna.”

³³ Kad o manuša oto sabor šunde adava, but holjande hem mangle te mudaren le.

³⁴ Ali tegani ko sabor uštino nesavo farisej palo anav Gamalilo, o učitelj e Zakonestar kole sa o narodo ceninđa. Ov naredinđa te ikalen hari avri e apostolen,

³⁵ i phenda: “Izraelconalen, šukar razmišlinen so ka čeren akale manušencar.

³⁶ Adalese so, angleder nesavo vreme iklilo o Tevda kova vačerđa korkoro pese dai neko hem nešto, i verujinde lese di sar štaršel manuša. Ali ov inele mudardo, a sa okola kola dže leste našle, i adahar adalestar ništa na ulo.

³⁷ Palo leste, zako vreme oto popis e manušengoro, iklilo o Juda o Galilejco hem pherđa e narodo te vazden buna. Hem ov inele mudardo, a sa okola kola dže leste našle.

³⁸ Adalese akana vačerava tumenđe te vazden tumare vasta akale manušendar hem te muken len. Adalese so, te lengoro plan hem o delo avela e manušendar, ka properel.

³⁹ A, te lengoro sikaviba avela e Devlestar, onda naka šaj te zaustavinen len, nego ka mothoven tumen sar okola kola marena pe e Devleja.”

I o manuša oto sabor šunde le.

⁴⁰ Tegani vičinde e apostolen te aven palem andre hem naredinde te šibinen len. Palo adava naredinde lende te na propovedinen ano anav e Isusesoro, i mukle len.

⁴¹ O apostolja iklile taro sabor radosna adalese so o Devel dikhlja len dai

dostojna te trpinen i lađ zbog o anav e Isusesoro.

⁴² I svako dive ano Hram hem ano čhera bizo ačhojba sikavena ine e narodo hem propovedinena o Šukar lafi dai o Isus o Hrist.

6

O eŧta đakonja

¹ Adala dive, sar o broj e učenikonengoro sa više barjola ine, o grčka Jevreja lelje te žalinen pe upro domaća Jevreja, adalese so lengere udovice inele zanemarime kad svako dive delini pe ine hajbnase.

² Tegani o dešu duj apostolja vičinde kora pumende sa e učenikonen, i phende: “Nane šukar amen te zanemarina o propovediba o lafi e Devlesoro sar te raspodelina o hajba.

³ Adalese, phraljalen, arakhen maškara tumende eŧta manušen ko šukar glaso, kolai pherde Duhoja hem džandipnaja. Olen ka čiva te čeren akaja služba,

⁴ a amen ka posvetina amen zaki molitva hem zako vačeriba o lafi.”

⁵ Adava predlog inele šukar sa e čedimende, i birinde e Stefane, e manuše kova inele pherdo veraja hem e Svetone Duhoja, e Filipe, e Prohore, e Nikanore, e Timone, e Parmene hem e Nikola tari diz Antiohija, kova angleder obratinda pe ki vera e jevrejengiri.

⁶ Adale eŧta manušen ande anglo apostolja, kola molinde pe hem čivde pumare vasta upro lende.

⁷ Ađahar e Devlesoro lafi širinda pe. O broj e učenikonengoro ano Jerusalim but barilo, a maškaro lende inele hem but sveštenici e jevrejengere kola prihvatinde i vera.

O sveštenici e jevrejengere dolena e Stefane

⁸ A o Stefan, o manuš pherdo milost hem zoralipe, čerela ine bare čudesija hem znakija maškaro narodo.

⁹ Ali, uštine nesave tari Sinagoga e oslobodimengiri (ađahar inele vičime) – o Jevreja tari Kirina, tari Aleksandrija, hem nesave tari Kilikija hem tari Tikori Azija, hem lelje te raspravinen pe e Stefaneja.

¹⁰ A adalese so našti ine te suprotstavinen pe e džandipnase hem e Duhose saveja o Stefan vačerđa,

¹¹ pherde nesave manušen te phenen: “Šunđam le sar vačeri bišukar lafija e Mojsijastar hem e Devlestar.”

¹² Ađahar vazdinde pobuna maškaro narodo, maškaro starešine hem maškaro učitelja e Zakonestar, i on otojekhvar ale, dolinde le hem ande le anglo sabor.

¹³ Adari ande hem e hovavne svedokonen kola phende: “Akava manuš bizo ačhojba vačeri protiv o sveto Hram hem protiv o Zakoni.

¹⁴ Šunđam le sar vačeri da o Isus kovai tari Nazaret ka uništini akava Hram hem ka menjini o adetija save predinda amende o Mojsije.”

¹⁵ A sare kola bešle ko sabor zadikhle pe ano Stefan hem dikhle dai lesoro muj sar o muj e andeosoro.

7

E Stefanesoro propovediba anglo sabor

¹ Tegani o prvosvešteniko pučlja e Stefane: “Čače li adava so vačerena protiv tute?”

² A ov phenda: “Phraljalen hem dadalen, šunen man! O Slavno Devel mothovđa pe amare pradadese e Avraamese sar pana inele ani Mesopotamija, angleder so dželo te živini ano Haran.

³ O Devel phenda lese: ‘Ačhav ti phuv hem te familija hem dža ki phuv savi me ka mothovav će.’

⁴ I o Avraam tegani ačhavđa i phuv e haldejconengiri hem dželo te živini ano Haran. Kad mulo lesoro dad, o Devel adathar anda le te živini ki akaja phuv kaj tumen akana živinena.

⁵ I na dinda le nijekh najtikoro kotor oti phuv ano nasledstvo, nego dinda le plo lafi da ka del adaja phuv ano nasledstvo olese hem lesere potomstvose palo leste, iako e Avraame pana na ine čhave.

⁶ O Devel phenda lese ađahar: ‘Te čhave ka oven abandije ki averengiri phuv. Adari ka robujinen hem ka mučinen len štaršel berš.’

⁷ O Devel phenda hem akava: 'Ali me ka sudinav adale narodose kase on ka robujinen, a palo adava ka ikljoven adathar hem ka služinen man ko akava than.'

⁸ Tegani o Devel dinda e Avraamese savez, savesoroi znako o obreziba. I adahar e Avraamese bijandilo o Isaak kole ko oftoto dive obrezinda. E Isaakese bijandilo o Jakov, a e Jakovese o dešu duj bare dada.

⁹ O bare dada ine le ljubomorna upro pumaro phral o Josif, i bikninde le sar robo ano Egipt. Ali o Devel ine oleja

¹⁰ hem ikalda le taro sa olesere nevolje. Dinda le džandipe hem čerda o faraon, o caro ano Egipt, te mislini olesar šukar. O faraon čivda le te ovel upravniko upro Egipt hem upri sa lesiri palata.

¹¹ Tegani ano sa o Egipt hem ano Hanaan ulo bokhalipe hem bare nevolje, i amare pradada našti ine te arakhen hajbnase.

¹² Kad o Jakov šunda da ano Egipt isi điv, bičalda adari amare pradaden prvo puti.

¹³ A kad o dujto puti dzele adari, o Josif phenda ple phraljende koi ov, i o faraon dodžanda zaki e Josifesiri porodica.

¹⁴ Tegani o Josif bičalda palo plo dad o Jakov hem pali sa pli familija te aven ko Egipt – ukupno inele eftavardešu pandž džene.

¹⁵ Adahar o Jakov dželo ko Egipt kaj mulo ov hem amare pradada.

¹⁶ Olengere telija ine le garde ano Sihem hem inele čivde ano grobo savo o Avraam ano Sihem činda e Emoresere čavendar zaki odredime cena.

¹⁷ Sar alo paše o vreme te pherđol o dindo lafi save o Devel dinda e Avraamese, amaro narodo ano Egipt sa više barjola ine,

¹⁸ sa đikote ano Egipt na lelja te vladini aver caro kova na džanda e Josifese.

¹⁹ Ov lukavo čerda amare narodoja: mučinda amare pradaden hem ki zor čivda len te ačhaven avri pumare čavoren, kola samo so bijandile, te meren.

²⁰ Ko adava vreme bijandilo o Mojsije. Ov inele posebno čavoro anglo Devel.

Trin masek ine le arakhlo ple dadese ano čer.

²¹ A kad ačhavde le avri, e faraonesiri čhaj lelja le hem arakhlja le sar ple čhave.

²² O Mojsije ine le barjardo ani sa i mudrost e Egipatesiri hem ine le zoralo ano lafija hem ano delja.

²³ Kad pherđa saranda berš, alo lese ki godi te džal te dikhel ple phraljen e Izraelconen.

²⁴ Kad dikhlja sar jekh Egipcjanin mučini jekhe Izraelco, ov lelja te branini le, hem osvetinda le adahar so mudarda e Egipcjanine.

²⁵ Mislinđa da lesere phralja ka haljoven da o Devel prekalo leste bičhali oslobođenje, ali on adava na halile.

²⁶ Tejsato dive arakhlja duje Izraelconen sar marena pe. Ov dikhlja te mirini len vačerindoj: 'Manušalen, tumen injen phralja! Sose čerena bišukaripe jekh averese?'

²⁷ A jekh olendar kova lelja te marel pe ple pašutneja, gurinda e Mojsija hem phenda lese: 'Ko tut čivda te ove vladari hem sudija upreder amende?'

²⁸ Na li mangeja hem man te mudare sar so erati mudardan okole Egipcjanine?'

²⁹ Kad o Mojsije šunda adava, našlo taro Egipt hem dželo sar abandija te živini ki phuv Midijan, kaj bijandile lese duj čhave.

³⁰ Saranda berš palo adava, mothovđa pe lese o anđeo ki pustinja paše uzali gora Sinaj, ani jag upro grm savo thabljola ine.

³¹ I dikhindoj adava, o Mojsije ine le zadivime adaleja. Ali sar avela ine nakoro grm te dikhel po šukar, šunda o glaso e Gospodesoro:

³² 'Me injum o Devel te pradadengoro, Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro.' O Mojsije tresinda oti dar i na tromandilo te vazdel po šero te dikhel.

³³ Tegani o Gospod phenda lese: 'Huljav o sandale te predar, adalese so terđoveja ki sveto phuv.

³⁴ Čače dikhljum o nevolje mle narodose ano Egipt hem šundum sar jecinena, i adalese huljiljum te

oslobodinav len. Hajde akana! Ka bičhalav tut ko Egiptat!

³⁵ Adale Mojsija – kole odbacinde vačerindoj: 'Ko tut čivda te ove vladari hem sudija?' – ole o Devel, prekalo anđeo kova mothovda pe lese ko grmo, bičhalda te ovel hem vladari hem izbavitelji.

³⁶ I ov ikalda len adathar, čerindoj čudesija hem znakija ano Egiptat, ko Lolo more hem saranda berša ki pustinja.

³⁷ Adavai okova Mojsije kova phenda e Izraelconende: 'O Devel tumare manuendar ka vazdel tumende proroko sar mande.'

³⁸ O Mojsije adava kova inele e čedime narodoja ki pustinja, e anđeoja kova vačerda lese ki gora Sinaj hem amare pradadencar. Ov priminda o dživde lafija te predel len amende.

³⁹ Ali amare pradada na mangle te šunen le, nego odbacinde le hem pumare vileja irinde pe ano Egiptat.

⁴⁰ Phende e Aaronese: 'Čer amende devlen kola ka džan angla amende, adalese so na džana so ulo okole Mojsijaja kova ikalda amen taro Egiptat.'

⁴¹ I ko adala dive čerde idole ano oblik e telcosoro, dinde lese žrtva hem slavinde zako adava so čerde pumare vastencar.

⁴² Tegani o Devel irinda pe olendar hem muklja len te slavinen o kham, o masek hem o čerenja ko nebo, sar soi pisime ano Lil e prorokonengoro:

'Maje li dinden

žrtven hem darija
saranda berš ani pustinja,
o manušalen e Izraelesere?

⁴³ Na, nego akharden e Molohovesoro šatori

hem i čereni tumare devlesiri e
Refanesiri,

e idolen save čerden
te slavinen len!

Adalese ka bičhalav tumen ano
progonstvo',
po dur taro Vavilon.

⁴⁴ Ki pustinja amare pradaden inele šatori oto svedočanstvo, savo inele čerdo ađahar sar so naredinda Okova kova

phenda e Mojsijase te čerel le palo nacrt savo dikhlja.

⁴⁵ Amare pradada priminde le hem, legarde e Isuse Navinestar, ande le ani phuv e manušengiri kola na džande e Devlese kolen Devel ispuđinda adathar anglo lende. O šatori ačhilo adari sa di o vreme e carosoro e Davidesoro.

⁴⁶ O David arakhlja milost anglo Devel, hem rodinda lestar te šaj te vazdel čer e Jakovesere Devlese.

⁴⁷ Ali o Solomon inele adava kova vazdinda lese čer.

⁴⁸ Ali, o Najbaro Devel na bešela ano čera savei čerde e manušengere vastencar, sar so phenela hem o proroko:

⁴⁹ 'O Gospod vačeri:

O neboi mlo presto,

a i phuv than kote čivava mle pre.

Savo čer tumen šaj te vazden maje?

Ili kaj o than mle odmoribnasoro?

⁵⁰ Na čerda li mlo vas sa akava?'

⁵¹ Tumen injen šerale manuša! Tumare vile hem o kana pana nane obrezime.

Uvek protivinena tumen e Svetone Duhose! Ista injen sar tumare pradada!

⁵² Isi li proroko kole tumare pradada na progoninde? Mudarde di hem okolen so angleder vačerde oto aviba e Pravednikosoro, kole tumen akana izdajinden hem mudarden.

⁵³ Tumen prekalo anđelja priminden o Zakoni, ali na injenle lese poslušna."

E Stefane mudarena barencar

⁵⁴ Kad šunde adava o šerutne e jevrejengere, but holjande upro leste, hem lelje te krcinen dandencar.

⁵⁵ Tegani o Stefan, pherdo e Svetone Duhoja, dikhlja nakoro nebo hem dikhlja e Devlesiri slava hem e Isuse sar terđola e Devlese oti desno strana.

⁵⁶ Tegani phenda: "Ače, dikhava o nebo phravdo hem e Čhave e manušesere sar terđola e Devlese oti desno strana."

⁵⁷ A ko adava on lelje te vičinen oto sa o glaso, phandle pumare kana hem sare sar jekh uštine upro leste.

⁵⁸ Ikalde le tari diz avri i lelje te frden bara upro leste. A o svedoci muke

pumare ogrtačija uzalo pre e ternesere kova vičinda pe Savle.

⁵⁹ I sar frdena ine bara upro leste, o Stefan vičinda: "Gospode Isuse, primin mle duho!"

⁶⁰ Tegani pelo ko kočija hem vičinda oto sa o glaso: "Gospode, ma računin lende akava greh!"

I kad phenda adava, mulo.

8

I Khandiri ovela progonime

¹ A o Savle odobrinda e Stefanesoru mudariba. I taro adava dive počinda baro progonstvo upri Khandiri ano Jerusalem, i sa o vernici, sem o apostolja, rasejinde pe ko thana e judejakere hem e samarijakere.

² Nesave pobožna manuša parunde e Stefane hem but runde le.

³ A o Savle lelja te uništini i Khandiri. Džala ine oto čer ko čer, ki zor ikali e muršen hem e đuvljen hem čivela len ine ko phandlipe.

O Filip vaćeri oto Hrist ani regija Samarija

⁴ Okola kola inele rasejime, propovedinena ine o Lafi kaj god džana.

⁵ Adahar o Filip huljilo ani jekh diz e samarijakiri hem propovedinda lende e Hristestar.

⁶ O narodo sare sar jekh šukar šunde lesere lafija hem dikhle o znakija save čerđa.

⁷ Adalese so, o bišukar duhija vičindoj zorale ikljovena ine bute manušendar kola inele opsednutime, a sasljovena ine hem but manuša kola našti ine te phiren hem kola inele paralizujime.

⁸ Tegani uli bari radost ki adaja diz.

⁹ A ki adaja diz već nesavo vreme o manuš palo anav Simon čerela ine mađije savencar o narodo ani Samarija inele zadivime. Vaćeri ine pestar dai baro manuš,

¹⁰ hem sare, oto najtikoro di o najbaro, šukar šunena le ine hem vaćerena: "Akava manuš čaćei e Devlesoro zoralipe, savo vićini pe Baro."

¹¹ Džana ine palo leste, adalese so već but vreme zadivini len ine ple mađijencar.

¹² Ali kad poverujinde e Filipese, kova propovedinda o Šukar lafi e Devlesere carstvostar hem e Isuse Hristesere anavestar, krstinde pe hem o murša hem o đuvlja.

¹³ Hem korkoro o Simon poverujinda hem krstinda pe, hem stalno inele uzalo Filip. Ov inele oduševime dikhindoj o znakija hem o bare čudesija save ule.

¹⁴ Kad o apostolja ano Jerusalem šunde da o manuša tari Samarija prihvatinde e Devlesoro lafi, bičhalde adari e Petre hem e Jovane.

¹⁵ Kad on resle, molinde pe lende te priminen e Svetone Duho,

¹⁶ adalese so o Sveto Duho pana na huljinda upro nijekheste olendar, adalese so samo inele krstime ano anav e Gospodesoro e Isusesoro.

¹⁷ Tegani o apostolja, o Petar hem o Jovan, čivde pumare vasta upro lende, hem on priminde e Svetone Duho.

¹⁸ Kad o Simon dikhlja so o manuša priminena e Svetone Duho adahar so o apostolja čivena pumare vasta upro lende, ov e apostolende manglja te del pare

¹⁹ vaćerindoj: "Den hem maje adava zoralipe te šaj svako upra kaste ka čivav mle vasta primini e Svetone Duho."

²⁰ A o Petar phenda lese: "Nek te pare zajedno tuja properen so mislinda da e parencar šaj te čine e Devlesoro daro.

²¹ Tut ki akaja služba nane pravo adalese so to vilo nane šukar anglo Devel.

²² Adalese pokajin tut zako to bišukaripe hem molin tut e Gospodese hem šaj ka oprostini će so ano to vilo ine esavki misao.

²³ Adalese so, dikhava tut da injan pherdo gorčina hem da injan phandlo ano greh."

²⁴ A o Simon phenda: "Molinen tumen e Gospodese maje te na arakhi man ništa adalestar so phenden."

²⁵ Palo adava so svedočiinde hem so mothovde lende o lafi e Gospodesoro, irinde pe ano Jerusalem, hem odrumal vaćerde o Šukar lafi ko but gava e Samarijakere.

O Filip hem o Etiopljaninco

²⁶ Tegani o andeo e Gospodesoro phenda e Filipese: "Spremin tut, i dža nakoro jug ko drom savo maškari pustinja legari taro Jerusalem natele ki Gaza."

²⁷ O Filip spreminda pe hem dželo. Baš tegani reslja nesave manuše tari Etiopija, evnuho, kova inele baro manuš e caricakoro e Kandakoro, zadužime zako sa olakoro barvalipe. Ov inele ano Jerusalem te slavini e Devle.

²⁸ Irindoj čhere taro Jerusalem beštino pese ani kočija hem čitinda o Lil e prorokosoro e Isaijasoro.

²⁹ Tegani o Duho phenda e Filipese: "Dža nakori kočija hem ov paše uzalo late!"

³⁰ O Filip prastandilo uzali kočija, i kad šunda da o Etiopljaninco čitini taro Lil e prorokosoro e Isaijasoro, pučlja le: "Haljoveja li adava so čitineja?"

³¹ A o Etiopljaninco phenda lese: "Sar šaj te haljovav kad nane ko te objasnini maje adava?" I vičinda e Filipe te ukljel hem te bešel oleja.

³² A ko adava than ko Lil savo o Etiopljaninco čitinda, pisinda akava:

"Legarde le sar bakre ko činiba,
hem sar so o bakroro traini
anglo okola so muravena le,
adahar ni ov na phravđa plo muj.

³³ Inele ponizime hem na sudinde lese
pravedno.
Niko naka vačeri lesere
potomkonendar,
adalese so lelja pe lesoro dživdipe tari
phuv."

³⁴ A o evnuho pučlja e Filipe: "Phen maje, molinava tut, kastar adava o proroko vačeri? Pestar ili nekastar averestar?"

³⁵ Tegani o Filip, počindoj oto isto Lil, lelja te vačeri lese o Šukar lafi e Isusestar.

³⁶ I sar džana ine dromeja adahar, resle di ko nesavo pani, i o evnuho phenda: "Ače pani! So šaj te ačaj man adalestar te ovav krstine?"

³⁷ [A o Filip phenda lese: "Šaj te krstine tut – te verujineja sa te vileja."

A o evnuho phenda: "Verujinava dai o Isus Hrist e Devlesoro Čavo.]"*

³⁸ Tegani naredinda i kočija te ačhol, hem soduj džene, o Filip hem o evnuho, huljinde di ko pani, i o Filip krstinda le.

³⁹ A kad iklile taro pani, o Duho e Gospodesoro otojekhvar lelja e Filipe, hem o evnuho više na dikhlja le, nego dželo ple dromeja radosno.

⁴⁰ A o Filip arakhlja pe ani diz Azot, i propovedini ine o Šukar lafi ko sa o dizja maškaro save nakhino sa đikote na reslo ani Cezareja.

9

Sar o Savle obratinda pe (Delja 22,6–16; 26,12–18)

¹ A o Savle, pana holjame pretini ine da ka mudari sa e Gospodesere učenikonen. Adalese dželo koro prvosvešteniko

² hem rodinda lestar lila zako sinagoge ano Damask kote ka pisini da šaj, te arakhlja okolen kola džana palo Drom e Gospodesoro, muršen ili đuvljen, phandlen te anel len ko Jerusalem.

³ Kad alo paše uzalo Damask, otojekhvar svetlinda taro nebo jekh zoralo svetlost upro leste.

⁴ I ov pelo ki phuv hem šunda glaso savo vačeri lese: "Savle! Savle! Sose progonineja man?"

⁵ A ov pučlja: "Ko injan tu, Gospode?"

A o glaso phenda lese: "Me injum o Isus, kole tu progonineja.

⁶ A akana ušti hem đerdin ki diz hem adari ka phenel pe će so valjani te čere."

⁷ A o manuš kola džana ine palo Savle ačhile bizo lafi, adalese so šunde o glaso, ali nikas na dikhle.

⁸ Kad o Savle uštino tari phuv, phravđa ple jača, ali ništa našti ine te dikhel, i adalese dolinde le oto vas hem legarde le ano Damask.

⁹ Trin dive našti ine te dikhel hem ništa ni halja ni pilja.

* **8:37** Nesave purane rukopisija nane len akava stih.

¹⁰ A ano Damask inele nesavo učeniko palo anav Ananija. O Gospod ani vizija phenda lese: "Ananija!"

A ov phenda: "Adathe injum, Gospode."

¹¹ O Gospod phenda lese: "Dža e Judase ko čher – ki ulica savi vičini pe Pravo, hem rode e Savle taro Tars. Ov akana molini pe."

¹² Ov ani vizija dikhlja manuše palo anav Ananija sar đerdini hem čivela ple vasta upro leste te šaj dikhel."

¹³ A o Ananija phenda lese: "Gospode, šundum butendar da akava manuš čerđa but bišukaripa te svetone manušende ano Jerusalam."

¹⁴ Đi hem akate isi le vlast oto šerutne sveštenici te phandel svakone kova verujini ano to anav."

¹⁵ Ali o Gospod phenda lese: "Dža, adalese so me birindum le prekalo leste te šunen maje avera nacije, o carija hem o narodo e Izraelesoro."

¹⁶ Me ka mothovav lese kobor valjani te trpini zako mlo anav."

¹⁷ I o Ananija dželo, đerdinda ano čher hem čivda ple vasta upro leste hem phenda lese: "Phrala Savle! O Gospod Isus, kova mothovda pe će ko to drom nakari, bičhalda man te šaj dikhe hem te pherdove e Svetone Duhoja."

¹⁸ I otojekhvar lesere jačendar pele nešto sar ljuske, i ov dikhlja. Tegani uštino hem krstinda pe."

¹⁹ I halja hem irinda po zoralipe."

Nekobor dive inele e učenikonencar ano Damask,

²⁰ hem odmah lelja ko sinagoge te propovedini dai o Isus o Čhavo e Devlesoro."

O Savle propovedini e Isusestar

²¹ I sare kola šunde le, inele začudime, hem pučle pe: "Nane li akava okova so ano Jerusalam mudari ine okolen so verujinena ano Isus? Na alo li akate te phandel len hem te legari len koro šerutne sveštenici?"

²² Ali o Savle ovela ine sa po zoralo ano propovediba, dokaziđoj e Jevrejende kola živinde ano Damask dai o Isus o Hrist, i ačaj len ine bizo lafi."

²³ I kad nakhle but dive, o Jevreja dogovorinde pe te mudaren le,

²⁴ ali o Savle dodžanda zako lengoro plan. O Jevreja hem dive hem rat pazinena ine ko udar e dizjakere, sar te mudaren le,

²⁵ ali lesere učenici jekh rat legarde le hem mukle le prekalo duvari e dizjakoro ani bari korpa."

²⁶ Kad o Savle alo ko Jerusalam, manglja te ovel zajedno e učenikonencar, ali sare darandile lestar, adalese so na verujinde dai čače učeniko."

²⁷ Ali o Varnava pomožinda lese hem legarda le koro apostolja, i vačerda lende sar o Savle kad inele ko drom dikhlja e Gospode hem da o Gospod vačerda lese, hem sar ano Damask bizi dar propovedinda e Isuses ko anav."

²⁸ Adahar o Savle ačhilo olencar, i dželo maškaro Jerusalam hem bizi dar propovedinda e Gospodese ko anav."

²⁹ Vačeri ine hem raspravini pe e Jevrejencar kola vačereni ine grčki, ali on dikhle te mudaren le."

³⁰ Kad o vernici šunde zako adava, legarde le ki Cezareja hem adathar bičhalde le ko Tars."

³¹ Adahar i Khandiri ani sa i Judeja, ani Galileja hem ani Samarija inele ano mir. Ovela ine zorali, živindoј ani dar e Gospodestar, hem o broj e vernikonengoro barjola ine palo hrabriba e Svetone Duhostar."

O Enej ovela sasljardo

³² A sar o Petar nakhela ine maškaro adala regije, alo hem koro verna manuša kola živinde ki Lida."

³³ Adari arakhlja nesave manuše palo anav Enej, kova ofto berš pašljola ine ki postelja nepokretno."

³⁴ I o Petar phenda lese: "Enej, o Isus Hrist sasljari tut! Ušti hem namestin to than e pašljojb nasoro!"

Hem ov otojekhvar uštino."

³⁵ Kad dikhle e Eneja sare kola živinde ki Lida hem ko Saron, obratinde pe e Gospodese."

O Petar vazdela e Tavita taro mule

³⁶ A ki diz Jopa živinda jekh učenica palo anav Tavita – so značini "Srna", koja uvek

čerda ine šukar delja hem pomožinda e čororende.

³⁷ I ko adala dive oj namborsalili hem muli. Nandarde la hem čivde la ki upruni soba.

³⁸ Ali kad šunde o učenici dai o Petar ani Lida savi paše uzali Jopa, bičhalde koro leste duje manušen te phenen lese: "Molinaja tut odmah te ave amende!"

³⁹ O Petar uštino hem dželo olencar, a kad reslja, legarde le ki upruni soba. Sa o udovice terdine uzalo leste, rundo hem mothovde lese o fostanja hem o šeja save i Tavita sivđa kad inele dživdi.

⁴⁰ Tegani o Petar sarijen bičhalđa avri, i pelo ko kočija hem molinda pe.

Tegani irinda pe nakoro mulo telo hem phenda: "Tavito, ušti!"

Oj phravđa ple jača, dikhlja e Petre hem beštini.

⁴¹ Ov dinda la plo vas hem vazdinda la, i vičinda e vernikonen hem e udovicen, hem mothovđa la olende dai dživdi.

⁴² I adava šundilo ki sa i Jopa, i but džene poverujinde ano Gospod.

⁴³ A o Petar ačhilo ki Jopa nesavo vreme koro nesavo Simon kova inele kožari.

10

O Kornelije bičhali ple manušen palo Petar

¹ A ki Cezareja živinda jekh manuš palo anav Kornelije, kova inele e rimesoro kapetani upreder šel vojnici oti četa vičimi e Italijakiri.

² Ov inele pobožno hem darala ine e Devlestar, a ađahar hem sa lesere čherutne. Dela ine but milostinja e čorore Jevrejende hem stalno molini pe ine e Devlese.

³ Jekh dive, di sar ko trin o sati diveste, jasno dikhlja ani vizija e Devlesere andeo sar alo koro leste hem phenda: "Kornelije!"

⁴ O Kornelije dikhlja ano leste hem ki dar pučlja le: "Vačer, Gospode?"

A o andeo phenda lese: "O Devel na bisterđa upra tute adalese so prihvatinda te molitve hem te milostinje sar žrtva.

⁵ Akana, bičhal te manušen ki Jopa te anen e Simone kovai vičime Petar.

⁶ Ovi gosto nesave Simonesoro e kožaresoro, kasoroi čher uzalo more."

⁷ Kad o andeo kova vačerda lese dželo, o Kornelije vičinda ple duje slugen hem jekhe pobožnone vojniko kova kandlja le,

⁸ i vačerda lende sa hem bičhalđa len ki Jopa.

E Petresiri vizija

⁹ Tejsato dive di sar ko ekvaš o dive, sar on džana ine dromeja hem avena paše nakori diz, o Petar uklinda upro čher te molini pe.

¹⁰ I bokhalilo hem manglja te hal, ali sar čerena lese ine nešto hajbnase, ov dikhlja vizija.

¹¹ Dikhlja phravdo nebo hem sar nešto sar baro platno savo ple štare krajonencar mukela pe ki phuv.

¹² Ano leste inele sa vrste e životinjendar saven isi štar pre, okolendar so lazinena phuvjaja hem e čirikljendar.

¹³ Tegani nesavo glaso phenda lese: "Ušti, Petre, čin hem ha!"

¹⁴ A o Petar phenda: "Nisar, Gospode! Adalese so nikad na haljum ništa soi palo amaro zakoni pogano hem nečisto."

¹⁵ A o glaso palem phenda lese: "Ma tu vičin nečisto okova so o Devel čerda te ovel čisto!"

¹⁶ I ađahar ulo trin puti, i onda o platno vazdinda pe ko nebo.

E Kornelijesere manuša koro Petar

¹⁷ A sar o Petar pana čudini pe ine so šaj te ovel i vizija savi dikhlja, o manuša kolen o Kornelije bičhalđa raspučle pe kaj e Simonesoro čher i već inele angli kapija

¹⁸ hem vičinde hem pučle adathe li bešela o Simon kovai vičime Petar.

¹⁹ Sar o Petar pana razmislini ine oti vizija, o Sveto Duho phenda lese: "Eče, trin manuša rodna tut.

²⁰ Ušti, hulji hem dža olencar bizo te misline tut, adalese so me bičhalđum len."

²¹ Tegani o Petar huljilo koro manuša hem phenda: "Ače, me injum adava kole rodna. Sose aljen?"

²² A on phende: "Bičhalđa amen e rimesoro kapetani o Kornelije, o pravedno manuš kova darala e Devlestar, kole ceninena sa o Jevreja. Olese o sveto andeo phenda te vičini tut pese ko čher, te šunel so isi tut te phene lese."

²³ Tegani o Petar vičinda len andre hem ugostinda len.

O Petar propovedini ano čher e Kornelijesoro

I tejsato dive o Petar spreminda pe hem dželo olencar, a oleja dže hem nesave phralja tari Jopa.

²⁴ Aver dive reslja ki Cezareja. A o Kornelije adžicerda len, i vičinda pla familija hem ple paše amalen.

²⁵ Kad o Petar đerdinda ko čher, o Kornelije ikliło anglo leste, pelo uzalo lesere pre hem pokloninda pe lese.

²⁶ O Petar vazdinda le vačerindoj: "Ušti! Hem me injum samo manuš."

²⁷ I vačerindoj oleja, o Petar đerdinda hem arakhlja bute čedime manušen.

²⁸ Tegani o Petar phenda lende: "Tumen džanen da nane muklo e Jevrejcoso te družini pe nekasar tari aver nacija ili te đerdini lese ko čher. Ali, o Devel maje mothovđa da nijekhe manuše na valjani te dikhav sar poganone ili nečistone.

²⁹ Adalese, kad injumle vičime, aljum bizo te mislinav man. A akana phenen maje sose vičinden man?"

³⁰ A o Kornelije phenda lese: "Angleder štar dive, baš ko akava vreme, ko trin o sati prekalo dive, molindum man maje ano čher, i otojekhvar terdino angla mande nesavo manuš ano sjajna šeja

³¹ hem phenda maje: 'Kornelije, o Devel šunda ti molitva hem dikhlja te milostinje e čororende.

³² Adalese bičhal nekas ki Jopa hem vičin e Simone kovai vičime Petar. Ovi gosto e Simonesoro e kožaresoro, kasoroi čher uzalo more.'

³³ Adalese odmah bičhalđum pala tute, a tu škar čerđan so aljan. Akana sare amen injam akate anglo Devel te šuna sa so naredinda će o Gospod."

³⁴ Tegani o Petar lelja te vačeri: "Čače akana dikhava da o Devel na ćerela razlika maškaro manuša,

³⁵ nego da taro svako narodo prihvatin okole kova lestar darala hem kova ćerela okova soi pravedno.

³⁶ O Devel bičhalđa o Lafi e Izraelconende, ađahar so mothovđa o

Škar lafi oto mir prekalo Isus Hrist – kovai Gospod sarijende.

³⁷ Tumen džanen so ulo ki sa i Judeja, počindoj oti Galileja, palo krstiba savo o Jovan propovedinda.

³⁸ Džanen zako Isus taro Nazaret, kole o Devel pomazinda e Svetone Duhoja hem e zoralipnaja. Ov dželo taro than ko than hem ćerđa škaripe, saslarindoj sa okolen kola inele tali vlast e bengesiri, adalese so o Devel inele oleja.

³⁹ Amen injam svedoci zako sa adava so ćerđa ano Jerusalim hem ani sa i phuv e Jevrejengiri. On mudarde le ađahar so čhivde le ko krsto,

⁴⁰ ali o Devel o trito dive vazdinda le taro mule hem ćerđa te mothoj pe amende,

⁴¹ ali na sa e narodose, nego samo e svedokonende kolen o Devel angleder birinda. Adala injam amen kola haljam hem piljam oleja palo lesoro uštiba taro mule.

⁴² Ov naredinda amende te propovedina e narodose hem te svedočina da ole o Devel odredinda te ovel sudija e dživdende hem e mulende.

⁴³ Olestar svedočinena sa o proroci, da svako kova verujini ano leste, prekalo lesoro anav primini oprostiba zako grehija."

O Sveto Duho huljela upro manuša kola nane Jevreja

⁴⁴ Sar pana o Petar vačeri ine, o Sveto Duho huljilo upro sarijende kola šunde lesoro vačeriba.

⁴⁵ A e jevrejengere vernici kola ale e Petreja, inele but zadivime so o Devel hem e manušende taro avera nacije dinda sar daro e Svetone Duho,

⁴⁶ adalese so šunde len sar vačerenano avera jezici hem barjarena e Devle.

Tegani o Petar phenda:

⁴⁷ "Šaj li neko te zabranini akalende te oven krstime ano pani? Hem on priminde e Svetone Duho sar so hem amen."

⁴⁸ Tegani naredinda te krstinen pe ano anav e Isuse Hristesoro. Palo adava on zamolinde e Petre te ačhol olencar pana nekobor dive.

11

O Petar dela izveštaj e khandirjaće ko Jerusalem

¹ O apostolja hem o phralja ki sa i Judeja šunde so hem o manuša taro avera nacije priminde e Devlesoro lafi.

² A kad o Petar alo ko Jerusalem, nesave oto obrezime vernici lelje te kritikujinen le

³ vačerindoj: "Đerdindan ko čher e manušengoro kola nane obrezime hem haljan olencar!"

⁴ Tegani o Petar redaja lelja te vačeri lende sa so ulo:

⁵ "Injumle ki diz Jopa hem molindum man. Sar molinav man ine, dikhljum vizija. Dikhljum sar nešto sar baro platno savo ple štare krajonencar mukela pe ki phuv taro nebo hem avela di mande.

⁶ Zadikhljum man ano adava hem dikhljum ano leste životinjen saven isi štar pre, divlja zverija, okolen so lazinena phuvjaja hem e čirikljen.

⁷ Tegani šundum glaso savo phenda maje: 'Ušti, Petre, čin hem ha!'

⁸ A me phendum: 'Nisar, Gospode! Adalese so nikad na čivdum ano muj ništa soi palo amaro zakoni pogano ili nečisto.'

⁹ A o glaso odupral palem phenda maje: 'Ma tu vičin nečisto okova so o Devel čerda te ovel čisto!'

¹⁰ I adahar ulo trin puti, i onda sa adava palem vazdinda pe ko nebo.

¹¹ I ko adava momenti trin manuša, kola inele bičhalde kora mande tari Cezareja, terdine anglo čher ano savo injamle.

¹² A o Sveto Duho phenda maje te džav olencar bizo te mislinav man. Mancar pođinde hem akala šov phralja, i đerdindam ko čher adale manušesoro.

¹³ Ov phenda amende so dikhlja e anđeo sar terdola ano lesoro čher hem vačeri: 'Bičhal nekas ki Jopa te anen e Simone kovai vičime Petar.

¹⁴ Ov ka vačeri će o lafija palo save ka ove spasime tu hem sa te čerutne.'

¹⁵ I kad leljum te vačerav lende, o Sveto Duho huljilo upro lende adahar sar so huljilo upra amende ano početak.

¹⁶ Tegani setindum man so o Gospod phenda: 'O Jovan krstinda panjeja, a tumen ka oven krstime e Svetone Duhoja.'

¹⁷ I te o Devel dinda len isto daro savo amen dinda kad poverujindam ano Gospod Isus Hrist, ko injum me te sprečnav e Devle ko adava?"

¹⁸ A kad šunde adava, smirinde pe hem lelje te slavinen e Devle vačerindoj: "Znači o Devel hem zako manuša taro avera nacije dinda te obratinen pe hem te ovel len večno dživdipe!"

I khandiri ki Antiohija

¹⁹ A zako adava vreme o vernici kola inele rasejime zbog o progonstvo savo lelja te ovel kad o Stefan inele mudardo, resle sa di Fenikija, Kipar hem Antiohija. On na propovedinde e Devlesoro lafi nikase sem e Jevrejende.

²⁰ A nesave olendar inele Kipranja hem Kirinci. I kad resle ki Antiohija, on vačerde hem e Grkonende, mothovindoj lende o Šukar lafi e Gospodestar e Isusestar.

²¹ O vas e Gospodesoro inele olencar, i but manuša poverujinde hem obratinde pe e Gospodese.

²² Adalestar šundilo di ki khandiri ano Jerusalem, i bičhalde e Varnava ki Antiohija.

²³ Kad reslja adari hem kad dikhlja i milost e Devlesiri ko delo, ulo radosno hem lelja sarijen olen te ohrabrini te ačhoven verna e Gospodese sa pumare vileja,

²⁴ adalese so o Varnava inele šukar manuš, pherdo e Svetone Duhoja hem veraja. I but džene lelje te verujinen ano Gospod.

²⁵ Palo adava o Varnava dželo ko Tars te rodel e Savle.

²⁶ Kad arakhlja le, anda le ki Antiohija. Adari berš dive čedena pe ine e khandirjaja hem sikavena ine bute manušen. Najangle ki Antiohija o učenici inele vičime "hrišćanja".

²⁷ Adala dive ki Antiohija ale nesave proroci taro Jerusalem.

²⁸ Jekh olendar, palo anav Agav, uštino hem pherdo e Duhoja prorokujinda da ka

ovel baro bokhalipe ko sa e rimesoro carstvo. (Adava hem ulo zako vreme e carosoro e Klaudijasoro).

²⁹ O učenici odlučinde te pomožinen e phraljende ki Judeja, ađahar so ka bičhalen lende sar kas kobor isi.

³⁰ Ađahar hem čerde, i bičhalde o pare e starešinende palo Varnava hem o Savle.

12

O Irod Agripa progonini e vernikonen

¹ Ko adava vreme o caro o Irod lelja te mučini nesave manušen oti Khandiri.

² Ađahar e mačēja mudarda e Jovanesere phrale, e Jakove.

³ Kad o caro dikhlja dai adava šukar e jevrejengere šerutnende, naredinda te dolen hem e Petre. Adava ulo zako Prazniko e bikvascone marengoro.

⁴ A kad dolinda le, frdinda le ko phandlipe. Naredinda te pazinen le štar straže po štar vojnici. O Irod manglja pali Pasha te ikali le anglo narodo te ovel lese sudime.

⁵ Sar e Petre pazinena ine ano phandlipe, i khandiri zorale molinda e Devle olese.

E Petresoro čudesno ikljobja taro phandlipe

⁶ Angleder jekh rat nego so o Irod manglja te ikali e Petre anglo narodo, o Petar, phandlo duje lanconencar, suća maškaro duj vojnici, a o stražarija anglo udar pazinena ine o phandlipe.

⁷ Otojekhvar o anđeo e Gospodesoro mothovđa pe hem ulo baro svetlost ki ćelija kaj inele o Petar.

O anđeo gurinda e Petre ko rebrija hem džangavđa le vačerindo: "Hajde, sig ušti!"

I o lancija e Petresere vastendar pele.

⁸ Palo adava o anđeo palem phenda lese: "Phand tut o pojas hem čhiv će o sandale!"

I o Petar ćerđa ađahar.

Tegani o anđeo phenda lese: "Uri tut o ogrtači hem phir pala mande!"

⁹ I o Petar iklilo hem dželo palo leste, ali na džandđa dai čačimase adava so ćerela ine o anđeo, nego mislinda da dikhela vizija.

¹⁰ Nakhle maškari prvo hem i dujto straža, i resle di ki sastrenali kapija savi legari ki diz. Oj korkori phravdili anglo lende hem on iklile. Kad nakhle jekh ulica, o anđeo otojekhvar dželo olestar.

¹¹ Tegani o Petar halilo so ulo hem phenda: "Akana čače džanav da o Gospod bičhalđa ple anđeo hem spasinda man e Irodesere vastendar hem oto sa so e jevrejengoro narodo adžićerđa te ovel mancar."

¹² Kad adava halilo, dželo di o čher e Marijakoro, i daj e Jovanesiri kovai vičime Marko, kote but džene čedinde pe te molinen pe.

¹³ Kad o Petar khuvđa ko udar e kapijakoro, i sluškinja palo anav Roda dželi te dikhel koi adava.

¹⁴ Kad pendžarda e Petresoro glaso, oti zorali radost na phravđa lese o udar, nego prastandili andre hem vačerđa da o Petar terđola angli kapija.

¹⁵ A on phende laće: "Tu na injan sasti!" A sar oj na ačhavđa te vačeri dai adava čače, on phende: "Adavai lesoro anđeo!"

¹⁶ A o Petar na ačhavđa te khuvel. I kad phravde o udar hem kad dikhle le, inele but zadivime.

¹⁷ A o Petar e vasteja mothovđa lende te trainen, i palo adava vačerđa lende sar o Gospod ikalđa le taro phandlipe, hem phenda: "Javinen e Jakovese hem avere phraljende zako akava."

Palo adava iklilo hem dželo ko aver than.

¹⁸ Kad dislilo, uli bari pobuna maškaro vojnici zbog adava so ulo e Petreja.

¹⁹ O Irod naredinda te roden le, ali našti ine te arakhen le. Kad ispitujinda e stražaren, naredinda te mudaren len. Palo adava o Irod dželo tari Judeja ki Cezareja, i adari ačhilo nesavo vreme.

E Irodesoro meriba

²⁰ A caro o Irod inele but holjame upro Tirćanja hem upro Sidoncija. I on čedinde pe zajedno hem ale koro leste te dikhlen le. Adalese so pridobinde e carosere pomoćniko e Vlasta, zamolinde e Irode zako mir, adalese so lengiri phuv anela ine hajbnase tari e carosiri phuv.

²¹ Ko dogovorime dive, o Irod urđa pe ple carikane šėja, beštino pese ko presto hem vačerđa anglo narodo.

²² A o narodo vičinda: "Akavai o glaso e devlesoro, a na e manušesoro!"

²³ I otojekhvar o anđeo e Gospodesoro khuvđa e Irode, adalese so na dinda slava e Devlese. Halje le o čirme hem mulo.

²⁴ A o lafi e Devlesoro širini pe ine hem o broj e vernikonengoro barjola.

²⁵ A o Varnava hem o Savle, kad završinde pumari buti, irinde pe taro Jerusalem ki Antiohija, a pumencar ande e Jovane vičime Marko.

13

O Varnava hem o Savle ovena bičhalde ki misija

¹ Ani khandiri ani Antiohija inele akala proroci hem učitelja: o Varnava, o Simeon vičime Niger, o Lukija tari Kirina, o Manain, kova barilo e vladareja e Irodeja, hem o Savle.

² I sar jekhvar slavinena ine e Gospode hem postinena, o Sveto Duho phenda: "Ciden maje akana e Varnava hem e Savle zaki buti ki savi me vičindum len."

³ Tegani on, palo postiba hem moliba, čivde pumare vasta upro lende hem bičhalde len ko drom.

O apostolja propovedinena ko Kipar

⁴ A o Savle hem o Varnava, bičhalde e Svetone Duhostar, džele ki Selevkija, i adathar otplovinde ko Kipar.

⁵ Kad resle ki Salamina, mothovde e Devlesoro lafi ano e jevrejengere sinagoge, a o Jovan vičime Marko inele lengoro pomoćniko.

⁶ I sar nakhena ine maškaro sa o ostrvo, resle di ko Paf. Adari resle nesave vračare hem hovavne proroko, Jevreje palo anav Varisus Elima.

⁷ Ov inele amal e upravnikosoro e Sergije Pavlesoro, kova inele mudro manuš. Ov vičinda kora peste e Varnava hem e Savle hem rodinda olendar te šunel e Devlesoro lafi.

⁸ Ali, olende protivinda pe o Elima, o vračari (adavai prevod lesere anavesoro), mangindoj te cidel e upravniko oti vera.

⁹ Tegani o Savle, kovai vičime hem Pavle, pherdo e Svetone Duhoja, dikhlja ano Elima

¹⁰ hem phenda lese: "Čhaveja e bengesereja hem neprijateljona zako sa soi pravedno! Pherdo injan oto svako lukavstvo hem hovajba! Đikote više ka bandare o prava droma e Gospodesere?"

¹¹ Ače, akana e Gospodesoro vas uštela protiv tute: ka koroljove hem nesavo vreme naka dikhe o kham."

I otojekhvar i tomina hem o kalipe pele upro leste, i ov lelja te vrtini pe ko krugo rodindoj kas te dolel oto vas.

¹² Kad o upravniko dikhlja adava so ulo, poverujinda hem inele zadivime e Gospodesere sikavibnaja.

O Pavle hem o Varnava ani Antiohija e Pisidijakiri

¹³ O Pavle hem okola so inele oleja otplovinde taro Paf hem resle ki Perga ani Pamfilija. Adari o Jovan vičime Marko ačhavđa len hem irinda pe ano Jerusalem.

¹⁴ A on tari Perga lelje te džan po dur. Kad resle ki Antiohija e Pisidijakiri, ko savato đerdinde ki sinagoga hem beštine.

¹⁵ Palo čitiba taro Zakoni hem o Proroci, e sinagogakere vođe bičhalde lende akava lafi: "Phraljalen, te isi tumen nesavo lafi te ohrabrinen e narodo, vačeren."

¹⁶ Tegani o Pavle uštino, dinda znako e vasteja te trainen hem lelja te vačeri: "Izraelconalen hem tumen avera kola darana e Devlestar, šunen:

¹⁷ O Devel akale narodosoro, e Izraelesoro, birinda amare pradaden hem čerđa amare narodo te ovel baro zako vreme kad inele ano Egipat sar abandije, i ple zorale vasteja ikalđa le adathar.

¹⁸ Đi sar saranda berš trpinda len ani pustinja.

¹⁹ I kad ano Hanaan uništinda eftane naroden, lengiri phuv dinda e Izraelconende ano nasledstvo.

²⁰ Sa adava ulo ano di sar štaršelu pinda berš. Palo adava o Devel dinda len sudijen, sa di ko proroko o Samuilo.

²¹ Tegani rodinde caro hem o Devel dinda len e Saule, e čhave e Kisesere, e

manuše taro pleme e Venijaminesoro. Ov vladinda saranda berš.

²² Kad o Devel cidinda e Saule, čivđa lende e Davide sar caro, kolese korkoro vačerđa: 'Arakhljum e Davide, e Jesejesere čhave, e manuše palo mlo vilo, kova ka čerel sa okova so mangava.'

²³ Taro e Davidesoro potomstvo o Devel, palo plo obećanje, vazdinda e Izraelese e Spasitelje e Isuse.

²⁴ Angleder so o Isus alo, o Jovan o Krstitelj propovedinda sa e izraelesere narodose da valjani te pokajinen pe hem te krstinen pe.

²⁵ Kad o Jovan čerđa okova so valjanda, phenda lende: 'Na injum me adava kova tumen mislinena. Ali, ače, ov avela pala mande. Me na injum dostojno ni o dorikha oti lesiri obuća te phravav.'

²⁶ Phraljalen, e Avraamesere čhavalen hem tumen taro avera nacije so darana e Devlestar, amendei bičhaldo akava Lafi oto spasenje.

²⁷ Adalese so o dizutne taro Jerusalem hem lengere šerutne na pendžarde e Isuse, nego osudinde le. Ađahar pherde o lafija e prorokonengere save svako savato čitinena a na haljovena len.

²⁸ Iako na arakhle nisavi krivica zaki savi zaslužini meriba, rodinde e Pilatestar te mudari le.

²⁹ A kad čerde sa so olestar inele pisime, huljavde le taro krsto hem čivde le ko grobo.

³⁰ Ali o Devel vazdinda le taro mule,

³¹ i ov but dive mothovđa pe okolende kola oleja ale tari regija Galileja ko Jerusalem, a kolai akana lesere svedoci anglo e izraelesoro narodo.

³² Amen vačeraja tumende o Šukar lafi: o obećanje savo o Devel dinda amare pradadende,

³³ pherđa le upro amare čhavende, adaleja so vazdinda e Isuse taro mule, sar soi pisime ano dujto psalam:

'Tu injan mlo Čhavo,
avdive uljum tuće Dad.'

³⁴ A adalestar so o Devel vazdinda le taro mule, nikad lesoro telo te na čirnjol ano

grobo, phenda ađahar:

'Ka dav tumen o sveta hem o sigurna blagoslovija save obećindum e Davidese.'

³⁵ Ađahar hem ko aver than vačeri:

'Tu naka muke te Svecosoro telo te čirnjol.'

³⁶ Akate na vačeri pe e Davidestar, adalese so ov kandlja ple narodose pali e Devlesiri volja hem palo adava mulo hem inele parume, a lesoro telo čirnilo ano grobo.

³⁷ Akate vačeri pe nekastar averestar – kole o Devel vazdinda taro mule hem kasoro telo na čirnilo.

³⁸ Adalese, phraljalen, te džanen da prekalo Isus mothoj pe tumende o oprostiba e grehengoro. Hem oto sa ano so našti ine te opravdinen tumen e Mojsijasere zakoneja,

³⁹ e Isuseja opravdini pe svako kova verujini.

⁴⁰ Adalese, pazinen te na resel tumen okova so o Devel phenda prekalo proroci:

⁴¹ 'Dikhen, tumen so marena muj, čudinen tumen hem oven uništije, adalese so ka čerav nešto ano tumare dive save se naka verujinen ine te neko vačeri le ine tumende.' "

⁴² Sar o Pavle hem o Varnava ikljovena ine tari sinagoga, zamolinde len hem aver savato te vačeren adalestar.

⁴³ Kad o sastanak završinda pe, but Jevreja hem o pobožna manuša kola obratinde pe ki vera e jevrejengiri džele palo Pavle hem palo Varnava, kola vačereni ine olencar hem hrabrinena len te oven istrajna ano živiba pali milost e Devlesiri.

⁴⁴ Aver savato čedinde pe skoro sa o manuša tari diz, te šunen o lafi e Gospodesoro.

⁴⁵ Ali, kad o Jevreja dikhle adava so čedinde pe but manuša, pherdile ljubomora, i lelje te džan protiv e Pavlesere lafija hem vredišina le ine.

⁴⁶ A o Pavle hem o Varnava bizi dar phende lende: "Valjanda o lafi e Devlesoro najangle te ovel tumende e Jevrejende mothovdo. Ali, adalese so tumen na mangena le hem na dikhena tumen sar dostojna zako večno dživdiše, akana irinaja amen nakoro manuša taro avera nacije.

⁴⁷ Adalese so, ađahar o Gospod naredinda amende:

‘Čivdum tut te ove svetlost e manušende taro avera nacije, te ane o spasenje ko sa o thana e phuvjakere.’”

⁴⁸ Kad o manuša taro avera nacije šunde adava, lelje te radujinen pe hem te slavinen e Gospodesoro lafi, i poverujinde sare kola inele odredime zako večno dživdiše.

⁴⁹ A o lafi e Gospodesoro širini pe ine ko sa adava krajo.

⁵⁰ Ali o Jevreja tegani vazdinde pobuna maškaro ugledna hem pobožna đuvlja hem o šerutne e dizjakere, i lelje te progoninen e Pavle hem e Varnava hem ispudinde len taro pumaro krajo.

⁵¹ A on tresinde i prašina pumare preNDAR sar znako zako zoralo odbiba, i dže ko Ikonijum.

⁵² A o učenici inele pherde bahtalipnaja hem e Svetone Duhoja.

14

O Pavle hem o Varnava ano Ikonijum

¹ Sar so hem ko avera thana, hem ano Ikonijum o Pavle hem o Varnava đerdinde ki sinagoga e jevrejengiri. Ađahar vačerde e Isusestar da poverujinde but Jevreja hem Grci.

² A o Jevreja kola na poverujinde, pobuninde e manušen taro avera nacije hem pherde len te džan protiv o phralja.

³ Adalese o Pavle hem o Varnava ačhile adari pana but dive hem bizi dar vačerde e Gospodestar, kova potvrdini ine o Lafi oti pli milost ađahar so dinda len te čeren znakija hem čudesija.

⁴ A maškaro manuša tari adaja diz uli podela: nesave inele ki strana e

jevrejengiri, a avera ki strana e apostolengiri.

⁵ A nesave manuša taro avera nacije hem taro Jevreja, zajedno pumare šerutnencar, odlučiše te čeren lende bišukaripe hem te frden bara upro lende sar te mudaren len.

⁶ Kad o Pavle hem o Varnava šunde zako adava, našle ki regija Likaonija, ko dizja Listra hem ki Derva hem ko lengoro krajo,

⁷ hem adari propovedinena ine o Šukar lafi.

O Pavle hem o Varnava ki Listra hem ki Derva

⁸ Ki Listra bešela ine nesavo manuš kova našti ine te phirel; ov nikad na phirda, adalese so pana taro bijandiba inele nepokretno.

⁹ Sar šunela ine e Pavle sar propovedini, o Pavle šukar dikhlja ano leste, hem adalese so dikhlja da isi le vera te ovel sasljardo,

¹⁰ bare glasvoja phenda lese: "Ušti tuće ko pre!"

I o manuš ripinda ko pre hem lelja te phirel.

¹¹ Kad o narodo dikhlja so o Pavle čerda, vičiše ki čhib e likaonijakiri: "O develja ule sar manuša hem huljile maškar amende!"

¹² E Varnava lelje te vičinen Zevs, a e Pavle Hermes, adalese so o Pavle inele glavno govorniko.

¹³ A o svešteniko e Zevsesere hramesoro, savo inele odmah uzali diz, anda e guruven hem o vencija anglo udar e dizjakoro, i manglja zajedno e narodoja te del žrtva e apostolende.

¹⁴ Kad šunde adava o apostolja o Varnava hem o Pavle, pharavde pumare šeja upra pumende adalese so na složiše pe adaleja, i dže maškaro narodo vičindoj:

¹⁵ "Manušalen, so čerena adava? Hem amen samo injam manuša sar tumen. Amen propovedinaja tumende o Šukar lafi, te ciden tumen taro akala beskorisna stvariija hem te irinen tumen e dživde Devlese, kova čerda o nebo hem i phuv, o more hem sa soi ano lende.

¹⁶ O Devel ani prošlost muklja sa e naroden te džan pumare dromeja,

¹⁷ ali nikad na ačhavđa tumen bizo svedočanstvo peštar: ov čerela tumende šukaripe, dela tumen o bršim taro nebo hem e i žetva kadi lakoro vreme, čaljari tumen hajbnaja hem pherela tumare vile bahtalipnaja.”

¹⁸ Vačerindo adava, jedva činavde e narodo te na den lende žrtva.

¹⁹ Tegani ale nesave Jevreja tari Antiohija hem taro Ikonijum hem pherde e narodo, i gađinde barencar e Pavle hem ikalde le avri tari diz, adalese so mislinde dai mulo.

²⁰ Ali kad o učenici čedinde pe uzalo leste, ov uštino hem irinđa pe ani diz, a tejsato dive dželo e Varnavaja ki Derva.

E Pavlesoro hem e Varnavasoro iriba ki e Sirijakiri Antiohija

²¹ Kad vačerde o Šukar lafi ki adaja diz hem kad čerde bute učenikonen, irinde pe ki Listra, ko Ikonijum hem ki Antiohija.

²² Adari zorjarde e učenikonen hem hrabrinde len te ačhoven ani vera. Vačerde lende: “Ano carstvo e Devlesoro valjani te đerdina prekalo but nevolje.”

²³ Ki svako khandiri čivde lende starešinen, i molibnaja hem postibnaja, poverinde len e Gospodese, ana kaste verujinde.

²⁴ Palo adava nakhine maškari Pisidija hem resle ki Pamfilija.

²⁵ Kad vačerde e Devlesoro lafi ki Perga, džeze ki Atalija.

²⁶ Adathar otplovinde ki Antiohija, kaj angleder inele poverime zaki milost e Devlesiri zaki služba savi čerde.

²⁷ Kad resle, čedinde i khandiri hem vačerde lende oto sa so o Devel čerđa prekalo lende, hem sar hem e manušenje taro avera nacije phravđa o udar e verakere.

²⁸ I adari ačhile but vreme e učenikonencar.

15

O apostolja čedena pe ano Jerusolim

¹ A nesave manuša ale tari Judeja, i lelje te sikaven e phraljen: “Te na

obrezinđen tumen palo e Mojsijasoro adeti, našti te oven spasime.”

² I kad e Pavle hem e Varnava ine bari rasprava hem debata olencar, inele odredime o Pavle hem o Varnava hem pana nesave phralja, zbog akaja rasprava, te džan ko Jerusolim koro apostolja hem koro starešine.

³ Ađahar i khandiri bičhalđa len ko drom, a on, nakhindo maškari Fenikija hem i Samarija, sa detaljno vačerena ine oto obratiba e manušengoro kola nane Jevreja, hem adaleja ande bari radost sa e phraljende.

⁴ Kad resle ko Jerusolim, priminde len i khandiri, o apostolja hem o starešine, a on vačerde lende sa so o Devel čerđa prekalo olende.

⁵ Ali uštine nesave vernici e farisejendar, i phende: “Okola kola nane Jevreja valjani te obrezinen pe hem valjani te naredini pe lende te ičeren pe ko e Mojsijasoro zakoni.”

⁶ O apostolja hem o starešine čedinde pe te vačeren adalestar.

⁷ Pali bari rasprava, o Petar uštino hem phenda lende: “Phraljalen, tumen džanen da pana taro anglune dive o Devel birinđa man maškaro tumende te šaj o manuša taro avera nacije mle mujestar te šunen o Šukar lafi hem te poverujinen.

⁸ Hem o Devel, kova pendžari o vile, potvrdinđa da prihvatinđa len ađahar so dinđa len e Svetone Duho sar hem amen.

⁹ Ov na čerđa nisavi razlika maškar olende hem amende, adalese so hem olengere vile očistinđa prekalo vera.

¹⁰ Sose, onda, akana iskušinena e Devle ađahar so čivena jaram e učenikonende savo našti ine te akhara ni amen ni amare pradada?

¹¹ Ali amen verujinaja da injam spasime pali milost e Gospodesiri e Isusesiri isto ađahar sar soi hem on.”

¹² Tegani sare trainde, i lelje te šunen e Varnava hem e Pavle kola vačerde save sa znakija hem čudesija o Devel čerđa prekalo olende maškaro avera nacije.

¹³ Kad završinde, o Jakov phenda: “Phraljalen, šunen man.

14 O Simon Petar phenda da o Devel najangle dikhlja maškaro avera nacije te birini pese narodo.

15 A adaleja složinena pe hem o lafija e prorokonengere, sar soi pisime:

16 'Palo adava ka irinav man hem palem ka vazdav o peravdo šatori e Davidesoro; tari ruševina ka vazdav le hem ka obnovinav le,

17 te šaj hem avera manuša te roden e Gospode, hem sa o nacije kolen vičindum te oven mle, vačeri o Gospod kova adava ćerela.

18 A adavai pendžarutno taro but angleder vreme.'

19 Adalese me dikhava da na valjani te čhiva pharipe upro okola kola nane Jevreja kola obratinena pe e Devlese,

20 nego te pisini pe lende te na han o hajba savoi žrtvujime e idolende, adalese soi nečisto, te ciden pe taro blud, te na han o mas e tasavde životinjengoro ano savo isi rat hem te na pijen o rat e životinjengoro.

21 Adalese so adala zakonja e Mojsijasere pana taro anglune vremenja propovedinena pe ani svako diz hem svako savato čitina pe ano sinagoge."

E apostolengoro lil e vernikonende taro avera nacije

22 Tegani o apostolja hem o starešine sa e khandirjaja odluči te birinen maškara pumende manušen kolen ka bičhalen e Pavleja hem e Varnavaja ki Antiohija. Adahar birinde e Juda kola vičinde Varsava hem e Sila, kola inele vođe maškaro vernici.

23 Palo lende bičhalde akava lil:

Amen, o apostolja hem o starešine, tumare phralja, pozdravinaja sa e phraljen taro avera nacije, ki Antiohija, ki Sirija hem ki Kilikija.

24 Šundam da nesave manuša amendar ale tumende, iako amen na bičhalđam len, hem zbuninde tumen

pumare lafencar hem uznemirinde tumen.

25 Adalese amen sare sar jekh odlučiđam te birina nesave manušen hem te bičhala len kora tumende zajedno amare volime phraljencar, e Varnavaja hem e Pavleja.

26 Adavai manuša kola pumaro dživdipe rizikujinde zbog amaro Gospod Isus Hrist.

27 Adalese bičhalaja e Juda hem e Sila, te vačeren tumende isto sa akava.

28 Adalese so, zajedno e Svetone Duhoja, odlučiđam te na čhiva tumende aver pharipe, sem akalestar so valjani:

29 te na han o hajba savoi žrtvujime e idolende, te na pijen o rat e životinjengoro hem te na han o mas e tasavde životinjengoro ano savo isi rat, hem te ciden pe taro blud. Šukar ka ćeren te ićerena tumen po dur sa akalestar.

Oven pozdravime.

30 I kad inele bičhalde ko drom, džele ki Antiohija kote čedinde e vernikonen hem dinde len o lil.

31 Kad on čitinde o lil, radujinde pe zako ohrabrenje.

32 A o Juda hem o Sila, kola hem korkore inele proroci, bute lafencar ohrabrinde hem zorjarde e phraljen ani vera.

33 Palo nesavo vreme so inele adari, o vernici ano mir bičhalde len palal okolende kola bičhalde len.

34 [Ali o Sila odlučiđa te ačho adari.]

35 A o Pavle hem o Varnava ačhile ki Antiohija. Zajedno bute averencar sikavena ine e narodo hem propovedinena o lafi e Gospodesoro.

O Pavle hem o Varnava odvojinena pe

36 Palo nesavo vreme o Pavle phenda e Varnavase: "Hajde te irina men hem te dikha e phraljen ko sa o dizja ko save propovedinđam o lafi e Gospodesoro, te dikha sari."

37 A o Varnava manglja te legaren pumencar hem e Jovane vičime Marko,

38 ali o Pavle mislinđa da nane šukar pumencar te legaren okole kova ačhavđa

len ine ki Pamfilija hem na nastavinda olencar i buti.

³⁹ I edobor zorale na slozinde pe da cidinde pe jekh averestar: o Varnava lelja e Marko hem otplovinda ko Kipar,

⁴⁰ a o Pavle izabirinda e Sila. I kad o phralja poverinde le ki milost e Gospodesiri, dželo.

⁴¹ I nakhela ine maškari Sirija hem i Kilikija hem zorjari o khandirja.

16

O Timotej džala ko drom e Pavleja hem e Silaja

¹ O Pavle alo ki Derva i onda ki Litra, kaj živinda o učeniko palo anav Timotej. Ov inele čavo e Jevrejkakoro koja inele vernica, a lesoro dad na inele Jevrejco.

² O phralja ani Litra hem ano Ikonijum šukar vačerde olestar.

³ O Pavle manglja te legari le peja ko drom, i adalese obrezinda le sar te prihvatinen le o Jevreja kola živinde ko adala thana, adalese so sare džande da lesoro dad na inele Jevrejco.

⁴ Nakhindoj maškaro dizja, vačerena ine o odluke save ande o apostolja hem o starešine ano Jerusolim ko save valjande o manuša te iceren pe.

⁵ I ađahar o khandirja ovena ine zorale ani vera hem barjola ine lengoro broj taro dive ko dive.

O Pavle vičime te džal ki Makedonija

⁶ A on nakhine maškari regija Frigija hem Galatija, adalese so o Sveto Duho na muklja lenđe te propovedinen e Devlesoro lafi ani Tikori Azija.

⁷ Kad resle ki granica e Mizijakiri, mangle te đerdinen ki Vitinija, ali o Duho e Isusesoro na muklja lenđe.

⁸ I ađahar nakhine uzali Mizija hem ale ki diz Troada.

⁹ I prekali rat e Pavle inele vizija: sar nesavo Makedonco terdino hem molinda le: "Ava ki Makedonija hem pomožin amende!"

¹⁰ Palo adava so ine le vizija, amen dikhljam po sig te dža ki Makedonija, adalese so injamle uverime da o Devel vičinda amen te mothova lenđe o Šukar lafi.

E Lidjakoro obratiba

¹¹ Tari Troada plovindam pravo ko Samotrak, a tejsato dive ko Neapolj,

¹² a adathar ko Filipe, savo inele e rimesiri kolonija hem bari diz oto adava deo oti Makedonija. Ki adaja diz ačhiljam nekobor dive.

¹³ Ko savato ikliljam taro e dizjakoro udar nakori len, kaj pretpostavindam da isi than kaj čedena pe o manuša te molinen pe. Adari bešljam hem leljam te vačera e đuvljencar kola čedinde pe adari.

¹⁴ A šunđa amen hem jekh pobožno đuvli palo anav Lidija tari diz Tijatira koja biknela ine o skupa lole šeja. O Gospod phravđa lakoro vilo te šunel šukar okova so o Pavle vačerđa.

¹⁵ A kad oj hem lakere čerutne krstinde pe, oj molinda amen vačerindoj: "Te mislinena da verujinava ano Gospod, aven hem ačhoven maje ano čer."

I ađahar ubedinda amen te ačhova koro late.

O Pavle hem o Sila ano phandlipe

¹⁶ Jekhvar sar džaja ine ko than kaj čedena pe o manuša te molinen pe, reslja amen jekh ropkinja. Oj inele opsednutime bišukare duhoja kova čerela la te džanel so ka ovel, i ađahar so dikhljari anela ine bari zarada ple gospodarende.

¹⁷ Oj džala ine palo Pavle hem pala amende, vičindoj: "Akalai manuša sluge e Najbare Devlesere! On mothovena tumende o drom e spasibnasoro!"

¹⁸ I ađahar čerela ine but dive, i kad e Pavlese alo di o nak, irinda pe hem phenda e duhose: "Naredinava će ko anav e Isuse Hristesoro te ikljove olatar!"

I o duho odmah iklilo olatar.

¹⁹ A kad lakere gospodarija dikhle da našalde i nada zaki pumari zarada, dolinde e Pavle hem e Sila hem vucinde len ko trg e dizjakoro anglo vladarija.

²⁰ I kad ande len anglo upravnici, phende: "Akala manuša, kolai Jevreja, anena nemir ani amari diz,

²¹ hem propovedinena o adetija save amen, o Rimljanja, na tromaja te prihvatinena ni te icera."

²² Tegani o narodo uštino protiv o Pavle hem o Sila, a o upravnici pharavde o šeja upro lende hem naredinde te šibinen len.

²³ Kad zorale šibinde len, frdinde len ano phandlipe hem naredinde e stražarese šukar te arakhi len.

²⁴ Kad o stražari dobinda esavki naredba, ov frdinda len ano maškarutno than e phandlipnasoro, a lengere pre phandlja adahar so čivda len ano phalja.

²⁵ I di sar ki ekvaš i rat, o Pavle hem o Sila molinde pe hem dilabde e Devlese, a o phandle manuša šunena len ine.

²⁶ Otojekhvar ulo edobor zoralo zemljotres, da sa o temelja e phandlipnasere tresinde. Odmah phravdile sa o udara hem sarijendar phravdile o lancija.

²⁷ Kad o stražari uštino taro sojba, i kad dikhlja da o udara e phandlipnasere phravde, lelja plo mači hem manglja te mudari pe, adalese so mislinda da o phandle manuša našle.

²⁸ Ali, o Pavle oto sa o glaso vičinda: "Ma čer korkoro tuće bišukaripe! Sare akate injam!"

²⁹ Tegani o stražari rodinda svetlost, prastandilo hem tresindoj oti dar pelo ko kočija anglo Pavle hem anglo Sila.

³⁰ Tegani ikalda len taro phandlipe hem pučlja len: "Phenen maje, cenime manušalen, so valjani te čerav te ovav spasime?"

³¹ A on phende lese: "Verujin ano Gospod Isus, i ka ove spasime hem tu hem te čerutne."

³² Tegani lese hem lesere čerutnende mothovde o Lafi e Gospodesoro.

³³ Ko adava isto sati adala račakoro o stražari legarda e Pavle hem e Sila hem thovda lengere rane, a odmah palo adava krstinde pe hem ov hem lesere čerutne.

³⁴ Tegani anda len pese ano čer hem dinda len te han, hem radujinda pe ple čerutnencar so poverujinde ano Devel.

³⁵ Kad dislilo, o upravnici bičhalde pumare službenikonen te phenen e stražarese te mukel e Pavle hem e Sila.

³⁶ Tegani o stražari phenda e Pavlese: "O upravnici phende maje te mukav

tumen. Adalese akana ikljoven hem džan ano mir."

³⁷ A o Pavle phenda lende: "Marde amen anglo sa o manuša, bizo sudiba, iako injam e rimesere dizutne, hem frdinde amen ko phandlipe, a akana mangena garandoj te ikalen amen! Na! Nego, nek on korkore aven hem nek ikalen amen."

³⁸ O službenici vačerde adava e upravnikonende, i kad šunde dai o Pavle hem o Sila dizutne e Rimesere, darandile,

³⁹ i ale, izvininde pe hem ikalde len molindoj len te džan tari diz.

⁴⁰ Kad iklile taro phandlipe, o Pavle hem o Sila džele e Lidijaće ano čer, dikhle pe e vernikonencar, ohrabrinde len, i džele adathar.

17

O Pavle hem o Sila propovedinena ano Solun

¹ Kad nakhle o Pavle hem o Sila maškaro dizja Amfipolj hem Apolonija, resle ko Solun, kote inele e jevrejengiri sinagoga.

² O Pavle, palo plo adeti đerdinda ki sinagoga, hem trin kurče ko savato raspravinda e Jevrejencar oto Sveta lila.

³ Objasnini lende ine hem dokažini lende: "O Hrist valjanda te patini hem te uštel taro mule. A adavai o Isus kolestar me vačerava tumende, ovi o Hrist."

⁴ Nesave olendar inele uverime hem pridružinde pe e Pavlese hem e Silase. Obratinde pe hem but pobožna Grci hem but ugledna džuvlja.

⁵ Ali avera Jevreja inele ljubomorna i čedinde e bišukare manušen taro trg hem terinde len te vazden pobuna ani diz. I ale anglo e Jasonesoro čer hem rodinde lestar te ikali e Pavle hem e Sila te sudini pe lende.

⁶ A kad na arakhle len, vucinde e Jasone hem pana nesave phraljen anglo e dizjakere šerutne, vičindoj: "Hem akate ale okola kola vazdinde pobuna ano sa o carstvo,

⁷ a o Jason priminda len pese ano čer! Sare on čerena protiv e carosere naredbe, adalese so vačerena da postojini aver caro – o Isus!"

⁸ Kad o narodo hem e dizjakere šerutne šunde adava, uznemirinde pe.

⁹ Ali kad oto Jason hem oto avera lelje pare sar garancija, mukle len.

O Pavle hem o Sila propovedinena ani Verija

¹⁰ Samo so peli i rat, o phralja bičhalde e Pavle hem e Sila ki diz Verija. Kad resle adari, lelje te džan ani e jevrejengiri sinagoga.

¹¹ Adari o Jevreja inele but po phravde zako Lafi nego okola ko Solun, i šukar priminde e Devlesoro lafi. Svako dive rodinde ano Sveta lila te dikhen čače li ađahar sar so vačeri o Pavle.

¹² I ađahar but džene olendar poverujinde, hem but ugledna Grkinje hem Grci.

¹³ A kad o Jevreja taro Solun šunde so o Pavle hem ki Verija mothoj e Devlesoro lafi, ale, hem adari uznemirinde hem pobuninde sa e narodo.

¹⁴ Tegani o phralja odmah bičhalde e Pavle nakoro more, a o Sila hem o Timotej ačhile ani Verija.

¹⁵ A okola so džele e Pavleja legarde le ki diz Atina. I irinde pe ki Verija primindoj i naredba e Pavlestar zako Sila hem zako Timotej te džan so po sig oleste.

O Pavle vačeri e Devlestar ani Atina

¹⁶ Sar o Pavle adžićeri ine e Sila hem e Timoteje ani Atina, inele uznemirime ano duho kad dikhlja dai i diz pherdi idolja.

¹⁷ I e Jevrejencar hem e pobožnone Grkonencar raspravini ine ani sinagoga, a svako dive raspravini ine hem ko trg okolencar kola ovena ine adari.

¹⁸ Ađahar e Pavleja lelje te raspravinen hem nesave filozofija – o epikurejci hem o stoici.

Nesave phende: “So akava brbljini, so mangela te phenel?”

A avera phende: “Sagod vačeri avere devlendar” – adalese so o Pavle propovedini ine o šukar lafi e Isusestar hem e ušibnastar taro mule.

¹⁹ Tegani dolinde le hem ande le ko Areopag, ko čediba e dizjakere šerutnengoro, i phende lese: “Šaj li te džana savoi adava nevo sikaviba savo tu sikaveja?”

²⁰ Šunaja so vačereja nesave stvarija savei čudna amende, i mangaja te džana so šaj te ovel adava.”

²¹ A sa o manuša tari Atina hem o abandije kola živinde maškar olende trošinena ine sa pumaro vreme ko vačeriba hem ko šuniba nešto nevo.

²² Tegani o Pavle terdino ko maškar oto Areopag, i phendā: “Manušalen tari Atina, palo sa akava, dikhava da injen but religiozna.

²³ Adalese so, sar nakhava ine i diz hem sar dikhava ine tumare svetinje, arakhljum hem jekh žrtveniko, ko savo pisini: ‘E Bipendžarutne Devlese.’ Me vačerava tumende adale Devlestar kole tumen pošujinena, ali na pendžarena.

²⁴ Adava Devel čerđa o sveto hem sa soi ano leste. Ovi gospodari e nebosoro hem e phuvjakoro hem adalese na bešela ano hramija savei čerde e manuškane vasteja,

²⁵ hem na valjani lese ništa e manušestar te čerel olese. Adalese so, ovi adava kova sarijende dela dživdipe, o dah hem sa aver.

²⁶ Jekhe manušestar čerđa sa e narodo te pheren sa i phuv, angleder odredindoj o vremenja hem o thana kaj ka bešen.

²⁷ O Devel čerđa adava sar te šaj o manuša roden le, sar te šaj nesar dolen le hem te arakhen le, iako ov nane dur nijekhestar amendar.

²⁸ ‘Adalese so, ano leste živinaja, mrdinaja hem postojinaja’ – sar so phende hem nesave tumare pesnici: ‘Amen injam lesoro potomstvo.’

²⁹ I adalese so injam e Devlesoro potomstvo, na valjani te mislina dai o Devel slično e kipeše oto zlato, srebro ili bar – dai nešto so o manuš zamislinda hem čerđa ple vastencar.

³⁰ Angleder kad o manuša na džande e Devlese, ov na dikhlja ko adava, ali akana naredini sa e manušende ko svako than te pokajinen pe.

³¹ Adalese so o Devel odredinda o dive kad pravedno ka sudini e svetose prekalo manuš kole odredinda hem kolestar sarijende dinda dokazija ađahar so vazdinda le taro mule.”

³² Kad šunde zako uštiba taro mule, nesave lelje te maren muj, a avera phende: "Adalestar ka šuna tut aver puti."

³³ I o Pavle dželo olendar.

³⁴ A palem, nesave manuša olendar pridružinde pe lese hem poverujinde. Maškar olende inele o Dionisije – jekh e šerutnendar oto Areopag, i đuvli palo anav Damara hem avera.

18

O Pavle ano Korint

¹ Palo adava o Pavle dželo tari Atina ko Korint.

² Adari arakhlja nesave Jevrejco palo anav Akila, kova inele taro Pont. Na nakhino but vreme sar pla romnjaja e Priskilaja alo tari Italija, adalese so e rimesoro caro o Klaudije naredinđa sa o Jevreja te džan taro Rim. O Pavle dželo koro lende,

³ a adalese so čerde isto buti – čerde šatorija – ačhilo koro lende te čerel buti olencar.

⁴ A svako savato raspravini ine ani sinagoga, mangindoj te uverini e Jevrejen hem e Grkonen.

⁵ Kad o Sila hem o Timotej resle tari Makedonija, o Pavle posvetinđa pe samo zako vačeriba e Devlesoro lafi, svedočindoj e Jevrejende dai o Isus o Hrist.

⁶ Ali, adalese so on protivinde pe lese hem vređinde le, ov tresinđa i prašina ple šejendar sar znako zako zoralo odbiba hem phenđa lende: "Korkore injen kriva zaki tumari propast. Me injum čisto adalestar. Od akana džava koro manuša taro avera nacije."

⁷ Hem dželo adathar, i đerdinđa ko čher jekhe manušesoro palo anav Titije Just kova na inele Jevrejco, a slavinđa e Devle, kasoro čher inele odmah uzali sinagoga.

⁸ A o Krisp, o vođa e sinagogakoro, poverujinđa ano Gospod sa ple čerutnencar. A poverujinde hem krstinde pe hem but manuša taro Korint kola šunde le.

⁹ Jekh rat o Gospod phenđa e Pavlese ki vizija: "Ma dara, nego vačer hem ma te traine.

¹⁰ Adalese so, me injum tuja hem niko našti te napadini tut hem te čerel će

bišukaripe, adalese so isi man but manuša ki akaja diz."

¹¹ Ađahar o Pavle adari ačhilo berš tekvaš, sikavindoj e manušen e Devlesere lafestar.

¹² A kad o Galion inele upravniko ki Ahaja, o Jevreja sar jekh lelje te džan protiv o Pavle, i ikalde le anglo sudo,

¹³ vačerindoj: "Akava manuš pherela e manušen te slavinen e Devle ađahar sar so nane muklo palo Zakoni."

¹⁴ A kad o Pavle manglja te phenel nešto, o Galion phenđa e Jevrejende: "O Jevrejalen, te ovel ine nesavo prekršaj ili bišukar buti, ka ovel man ine sose te šunav tumen.

¹⁵ Ali, adalese soi akala rasprave zako lafi, zako anava hem zako tumaro zakoni, rešinen adava korkore. Me na mangava te ovav sudija ko adava."

¹⁶ Hem ispudinđa len tari sudnica.

¹⁷ Tegani on sare dolinde e Sostene, e vođa e sinagogakere, i lelje te maren le anglo sudo. A o Galion ništa na phenđa ko adava.

O Pavle irini pe ki Antiohija e Sirijakiri

¹⁸ O Pavle ačhilo adari pana but dive, a palo adava pozdravinđa pe e phraljencar, i e Priskilaja hem e Akileja otplovinđa ki Sirija. Ki Kenhreja šišinđa pe, adalese so čerđa zavet.

¹⁹ Kad resle ano Efes, ov ačhavđa len hem korkoro đerdinđa ki sinagoga hem lelja te raspravini e Jevrejencar.

²⁰ On zamolinde le te ačhol pana nesavo vreme, ali ov na manglja,

²¹ nego pozdravinđa pe olencar vačerindoj: "Ka irinav man tumende, te dinda o Devel."

I otplovinđa taro Efes.

²² Kad reslja ani Cezareja, dželo upre ko Jerusalem hem pozdravinđa i khandiri, i dželo ki Antiohija.

²³ Nesavo vreme inele adari i dželo adathar. Onda dželo taro than ko than maškari regija Galatija hem Frigija hem zorjari ine sa e učenikonen.

²⁴ A ano Efes reslja nesavo Jevrejco palo anav Apolos, kovai bijando ki Aleksandrija. Ov džanda šukar te vačeri hem šukar džanda o Sveta lila.

²⁵ Ov inele sikavdo e Gospodesere dromestar hem gorljivo vačeri ine hem čačikane sikaj e Isusestar, iako džanda samo zako e Jovanesoro krstiba.

²⁶ Ov lelja bizi dar te vačeri ki sinagoga, i kad šunde le i Priskila hem o Akila, vičinde le kora pumende hem po šukar objasninde lese e Devlesoro drom.

²⁷ A adalese so o Apolos manglja te džal ki Ahaja, o phralja ohrabrinde le hem pisinde e učenikonende te priminen le. Kad reslja adari, but inele ko pomoć okolende kola poverujinde pali milost,

²⁸ adalese so zorale pobedini ine e Jevrejen ko javna rasprave, dokažindoj lende prekalo Sveta lila dai o Isus o Hrist.

19

O Pavle propovedini ano Efes

¹ Sar o Apolos inele ano Korint, o Pavle nakhino maškari upruni phuv hem reslja ano Efes.

Adari arakhlja nesave učenikonen,

² i pučlja len: "Priminde li e Svetone Duho kad poverujinden?"

A on phende lese: "Ni na šundam da isi Sveto Duho."

³ A o Pavle pučlja len: "Save, onda, krstibnaja krstinde tumen?"

On phende lese: "E Jovanesere krstibnaja."

⁴ A o Pavle phenda lende: "O Jovan krstinda e krstibnaja oto pokajanje. Ov vačerda e izraelesere narodose te verujinen ano okova kova avela palo leste – ano Isus."

⁵ Kad šunde adava, krstinde pe ano anav e Gospodesoro e Isusesoro,

⁶ a kad o Pavle čivđa ple vasta upro lende, o Sveto Duho huljinda upro lende hem lelje te vačeren ano avera jezici hem te prorokujinen.

⁷ On zajedno inele di sar dešu duj murša.

⁸ Tegani o Pavle trin masek džala ine ki sinagoga hem vačeri bizi dar. Raspravini ine olencar hem ubedini len e Devlesere carstvostar.

⁹ Ali, sar nesave olendar inele šerale hem neposlušna hem anglo sarijende vačereni ine bišukar e Gospodesere

dromestar, o Pavle dželo olendar. I lelja peja e učenikonen hem svako dive raspravini ine ani učionica nesave Tiranesiri.

¹⁰ Adava inele duj berš, i sa o dizutne e Tikora Azijakere, hem o Jevreja hem okola kola nane Jevreja, šunde o lafi e Gospodesoro.

E Skevasere čhave pokušinena te ispudinen e demonen

¹¹ O Devel prekalo Pavle čerda bare čudesija.

¹² Ađahar da di hem o maramice hem o pojasija save ov pipinda legarena ine e nambormende, hem on ovena ine sasljarde pumare nambormipastar, a o bišukar duhija ikljona ine olendar.

¹³ A nesave Jevreja kola džana ine taro than ko than hem ispudinena e bišukare duhen pokušinde upro opsednutime manuša te vičinen o anav e Gospodesoro e Isusesoro, vačerindoj: "Ano anav e Isusesoro kole o Pavle propovedini, naredinava tumende te ikljojen!"

¹⁴ Adava čerena ine epta džene kola inele e Skevasere čhave, kova inele e jevrejengoro šerutno svešteniko.

¹⁵ Ali o bišukar duho phenda lende: "E Isuse džanav, a hem e Pavlese šundum, ali kola tumen injen?"

¹⁶ Hem o manuš ano koleste inele o bišukar duho ripinda upro lende, i sarijen marda hem edobor khuvda len da taro adava čer našle nange hem ratvale.

¹⁷ Adava šunde sare, hem o Jevreja hem okola kola nane Jevreja, kola živinde ano Efes hem sarijen uklinda i dar, i o anav e Gospodesoro e Isusesoro više barjarđa pe.

¹⁸ But okolendar kola poverujinde avena ine hem phravdeste priznajinena pumare bišukar delja.

¹⁹ But okolendar kola čerena ine mađije čedinde pumare lila hem anglo sarijende tharde len. Kad računinde kobor vredinena o lila, iklilo da vredinde pinda hiljade srebrna kovanice.

²⁰ Ađahar e Gospodesoro Lafi zorale širinda pe hem ulo po zoralo.

Pobuna ano Efes

²¹ Palo sa adava, o Pavle ano Duho odlučinda te nakhel maškari Makedonija hem i Ahaja, hem te džal ko Jerusalam, i phenda: "Palo adava so ka ovav adari, moram te dikhav hem o Rim."

²² Tegani bičhalđa ki Makedonija ple duje pomoćnikonen, e Timoteje hem e Eraste, a ov korkoro ačilo pana hari ki Tikori Azija.

²³ Ko adava vreme uli bari pobuna protiv o Drom e Gospodesoro.

²⁴ Adalese so nesavo kovači palo anav Dimitrije čerela ine oto srebro tikore hramija e Artemidakere hem adalejaanela ine bari zarada e zanatlijende.

²⁵ Ov čedinda olen hem okolen kola čerde slično buti, i phenda: "Manušalen, tumen džanen da škar zaradinaja akala bučaja.

²⁶ Ali, dikhena hem šunena so akava Pavle ubedinda hem prelelja bute narodo, na samo ano Efes nego hem skoro ani sa i Tikori Azija, vačerindoj da nane develja okola kolai čerde manuškane vastencar.

²⁷ Isi opasnost na samo amaro zanati te šundol ko biškar glasno nego hem o hram e bara develinjakoro e Artemidakoro te našali plo značaj hem te našali plo baripe i Artemida kola slavini sa i Tikori Azija hem sa o sveto."

²⁸ Kad on šunde adava, uklinda len bari holi, i vičinde: "Bari i Artemida taro Efes!"

²⁹ Tegani uli pobuna ani sa i diz, i sare zajedno prastandile ano pozorište hem vucinde pumencar e Makedonconen e Gaje hem e Aristarhe, kola putujinena ine e Pavleja.

³⁰ O Pavle manglja te ikljol anglo narodo, ali o učenici na dinde le.

³¹ Ći hem nesave lesere amala, e Tikora azijakere šerutnendar, bičhalde lese poruka, molindoj le te na džal ko pozorište.

³² A ano pozorište nesave vičinde jekh, a avera aver, adalese so sare inele zbunime – but olendar ni džande sose čedinde pe.

³³ O Jevreja gurinde e Aleksandre te ikljol anglal, hem lelje te sikaven le so te vaćeri. Ov dinda znako vasteja te trainen, mangindoj te branini pe anglo narodo.

³⁴ Ali, kad dikhle dai ov Jevrejco, sare ko jekh glasno, Ći sar duj saća vičinde: "Bari i Artemida taro Efes!"

³⁵ Tegani e dizjakoro pisari smirinda e narodo hem phenda lende: "Manušalen taro Efes! Isi li manuš kova na džanel dai i diz Efes čuvari e bara Artemidakere hramesoro hem lakere kipesoro savo pelo taro nebo?"

³⁶ Adalese so sare složinena pe adaleja, valjani te smirinen tumen hem te na čeren ništa ki sig.

³⁷ Adalese so, anđen akale manušen akari iako na čorde o hram ni vrede amara develinja.

³⁸ Adalese, te mangle o Dimitrije hem o zanatlje kolai oleja te tužinen nekas, o sudai phravde, a adathei hem o upravnici – i nek tužinen pe.

³⁹ A te mangena nešto više, adava mora te rešini pe angli zakonito skupština.

⁴⁰ Adalese so, pretini amen i opasnost te ova optužime zaki pobuna hem zako sa avdive so ulo, a nane amen nijekh razlog saveja šaj te opravdina akala neredija."

⁴¹ Hem, kad phenda adava, bičhalđa e čedime manušen čere.

20

O Pavle ki Makedonija hem ki Grčko

¹ Kad i pobuna nakhli, o Pavle vičinda kora peste e učenikonen hem ohrabrinda len. I pozdravinda pe olencar hem dželo ki Makedonija.

² Nakhindoj maškaro adava krajo bute lafencar hrabrinda e manušen. Adahar reslja ki Grčko

³ hem adari ačilo trin masek. Ali kad valjanda te otplovini ki Sirija, dodžanda so o Jevreja čivde lese zamka i adalese odlučinda te irini pe prekali Makedonija.

⁴ Oleja dzele: o Sopater, o čavo e Piresoro tari Verija, o Aristarh hem o Sekund taro Solun, o Gaj tari Derva hem o Timotej, o Tihik hem o Trofim tari Tikori Azija.

⁵ On dzele angleder amendar hem adžicerde amen ani Troada.

⁶ Palo prazniko e Bikvascone marengoro dželjam e čamcoja taro Filipi

hem pandž dive palo adava resljam len ki Troada, kaj ačhiljam ehta dive.

O Pavle vazdela e Evtihe taro mule

⁷ Ko prvo dive oto kurko, čedindam amen ki Gospodnjo večera, a o Pavle propovedini lende ine. I adalese so manglja aver dive te putujini, propovedinda sa di ki ekvaš i rat.

⁸ Ki upruni soba kote čedindam amen, inele but svetiljke.

⁹ A nesavo terno manuš palo anav Evtih bešela ine ko prozori. I adalese so o Pavle pherdo vačerda, ole ukljela le ine zoralo sojba. Kad prelelja le o sojba, ov pelo taro trito sprati, a kad lelje te vazden le, več inele mulo.

¹⁰ O Pavle huljilo, pašlilo upro leste, zagrlinda le hem phenda: "Ma daran, dživdoi akana."

¹¹ Palo adava irinda pe upre, delinda i Gospodnjo večera hem halja maro olencar. Hem pana pherdo vačerda lende – sa di sabale. I palo adava, dželo ko drom.

¹² A e terne čhave legarde čhere dživde, hem sare inele ohrabrine zbog adava.

O Pavle oprostini pe e starešinencar taro Efes

¹³ A amen angleder đerdindam ano brodo hem otplovindam ko Asos. Adathar valjandam te legara e Pavle amencar. Ov adahar manglja, adalese so di ko Asos manglja te džal korkoro phirindoj.

¹⁴ Kad arakhljam amen oleja ano Asos, leljam le amencar ano brodo hem dželjam ki Mitilina.

¹⁵ Tejsato dive otplovindam adathar hem resljam paše uzalo Hios. Aver dive resljam ko Samos, a aver dive resljam ko Milit.

¹⁶ A o Pavle odlučinda te na terdol ko Efes, sar te na ačhol but ani Tikori Azija. Sidarda, te šaj ine, resel ko Jerusalm di ko prazniko Pentekost.

¹⁷ A taro Milit bičhalda ple manušen ko Efes palo e khandirjakere starešine.

¹⁸ Kad ale koro leste, o Pavle phenda lende: "Tumen džanen sar me živindum sa o vreme đikote injumle tumencar, taro prvo dive kad resljum ki Tikori Azija.

¹⁹ Služindum e Gospodese ani sa i poniznost hem ano asva hem ano iskušnja save resle man zbog e jevrejengere zamke.

²⁰ Sa vačerđum tumende hem sikavđum tumen soi korisno tumende, javno hem ko čera.

²¹ Upozorinava ine hem e Jevrejen hem averen te irinen pe ko Devel hem te verujinen ano amaro Gospod Isus.

²² Akana, ače, adalese so o Duho terini man, džava ko Jerusalm, a so ka arakhi man adari, na džanav.

²³ Samo džanav da ki svako diz o Sveto Duho upozorini man ine hem vačeri da adžicerena man okovija hem nevolje.

²⁴ Ali maje ni hari na ačhilo zako mlo dživdipe, samo te završinav mli trka hem i služba savi primindum e Gospodestar e Isusestar – te svedočinav zako Šukar lafi oti e Devlesiri milost.

²⁵ Akana, ače, džanav da niko tumendar maškaro kolende injumle, đikote putujindum hem propovedindum o carstvo e Devlesoro, više naka dikhel man.

²⁶ Adalese akava dive jasno vačerava tumende da na injum krivo nikasere meribnase,

²⁷ adalese so vačerđum tumende sa i volja e Devlesiri.

²⁸ Arakhen tumen hem sa e Devlesoro stado upro saveste o Sveto Duho čivda tumen sar nadglednikonen. Oven pastirija e Devlesere khandirjakere, sava ov platinda ple rateja.

²⁹ Džanav da palo mlo džajba ka đerdinen maškara tumende o opasna ruva, kola naka štedinen o stado.

³⁰ Čak hem maškara tumende korkorende ka aračhoven manuša kola ka bandaren o čačipe sar te šaj pala pumende te ciden učenikonen.

³¹ Adalese džangale pazinen! Setinen tumen so trin berš, rat hem dive, na ačhavđum, sa asvencar, te opomeninav svakonese tumendar.

³² A akana poverinava tumen e Devlese hem e Lafese oti lesiri milost savo šaj te barjari tumen hem te del tumen nasledstvo maškaro sarijende kolai posvetime.

³³ Nikad na mangljum averesoro srebro, zlato ili šeja.

³⁴ Korkore džanen da mle vastencar ćerđum buti zako okova so valjanda maje, hem zako okova so valjanda okolende kola inele mancar.

³⁵ Ko sa dińđum tumen primer: da adahar valjani te trudinen tumen hem te pomożinen e bizoralende, adahar so ka setinen tumen ko lafija save korkoro o Gospod Isus phenda: 'Po blagoslovimej te del pe, nego te lel pe.' "

³⁶ I, kad adava phenda, pelo ko kočija hem sarijencar olencar molinda pe.

³⁷ Tegani sare lelje zorale te roven, te grlinen hem te čumudinen e Pavle.

³⁸ Najviše dukhandilo len okova so phenda lende da više nikad naka dikhen le. Palo adava ispratinde le ko brodo.

21

E Pavlesoro putujiba ko Jerusalem

¹ Kad oprostindam amen olencar, otplovindam. I plovindoj pravo resljam ko ostrvo Kos, a tejsato dive resljam ko ostrvo Rodos, i adathar ki diz Patara.

² Adari arakhljam brodo savo džala di i Fenikija, i đerdindam ano leste hem dželjam.

³ Kad dikhljam o Kipar, nakhavđam le tari levo strana e brodosiri hem dželjam nakori Sirija. Terdinjam ki diz Tir, adalese so adari valjanda te huljaj pe o pharipe taro brodo.

⁴ Adari arakhljam e učenikonen, i olencar ačhiljam eфта dive. A olende o Duho mothovđa so adžićeri e Pavle, i vačerde lese te na džal ko Jerusalem.

⁵ Kad nakhle adala eфта dive, dželjam adathar hem putujindam, a on sare, pe romnjencar hem pe čavencar, ispratinde amen di avri oti diz. Ki obala peljam ko kočija hem molindam amen.

⁶ Kad oprostindam amen jekh averendar, amen đerdindam ko brodo, a on irinde pe čhere.

⁷ Adahar otplovindam taro Tir ki diz Ptolemaida. Adari pozdravindam e phraljen hem ačhiljam jekh dive olencar.

⁸ Tejsato dive putujindoj resljam ki diz Cezareja. Adari aljam ko čher e Filipesoro – o evanđelista, kova inele jekh oto eфта izabirime ano Jerusalem te oven pomoćnici, hem ačhiljam koro leste.

⁹ A ole inele štar bidinde čhaja, kola prorokujinde.

¹⁰ Ačhiljam adari duže vreme, a onda tari Judeja reslo nesavo proroko palo anav Agav.

¹¹ Ov alo uzalo amende, lelja e Pavlesoro kaiši, i phandlja ple pre hem ple vasta hem phenda: "Akava vaćeri o Sveto Duho: 'Adahar o Jevreja ko Jerusalem ka phanden e manuše kasoroi akava kaiši hem ka preden le ko vasta e manušenje kola nane Jevreja.'"

¹² Kad adava šundam, leljam hem amen hem o manuša kola živinde adari te molina e Pavle te na džal ko Jerusalem.

¹³ Tegani o Pavle phenda: "So ćerena adava? Roven hem phagena mlo vilo. Me injum spremno na samo te ovav phandlo, nego hem te merav ano Jerusalem zako anav e Gospodesoro e Isusesoro."

¹⁴ I adalese so našti ine te ubedina le, mukljam le vaćerindoj: "Nek ovel e Gospodesiri volja."

¹⁵ Palo adala dive spremindam amen hem dželjam ko Jerusalem.

¹⁶ A amencar dže hem nesave ućenici tari Cezareja, i legarde amen koro Mnason, kova inele taro Kipar, jekh oto anglune ućenici, te ova lesere gostija.

¹⁷ Kad resljam ano Jerusalem, o phralja šukar priminde amen.

¹⁸ Tejsato dive o Pavle dželo amencar koro Jakov, kaj čedinde pe hem sa o starešine.

¹⁹ O Pavle pozdravinda len hem jekh po jekh stvaru vaćerđa lende so o Devel ćerđa prekali lesiri služba maškaro manuša taro avera nacije.

²⁰ Kad on šunde adava, lelje te slavinen e Devle, i phende e Pavlese: "Dikh phrala, kobor hiljade Jevreja isi kola poverujinde hem sare on zorale ićerena o Zakoni.

²¹ A on šunde zako tuće so sa e Jevrejen kolai maškaro manuša taro avera nacije sikaveja te ačhaven e Mojsijasoro Zakoni,

vačerindoj lende te na obrezinen pumare čhaven hem te na živinen palo adetija.

²² So te čera akana? Sigurno ka šunen so aljan.

²³ Adalese čer ađahar sar vačeraja če: Isi amen štar manuša kola zavetujinde pe e Devlese.

²⁴ Le olen, čer o adeti e čistibnasoro zajedno olencar hem platin zako olende, te šaj muraven pumare šere. Tegani sare ka džanen da nane čače okova so šunde tutar, nego da hem tu íčereja o Zakoni hem živineja palo leste.

²⁵ A zako manuša taro avera nacije kola poverujinde, amen bičaldam lende lil kote pisini adalestar so odlučiđam: te na han o hajba savoi žrtvujime e idolende, te na han o mas e tasavde životinjengoro hem ano savo isi rat hem te ciden pe taro blud."

E Pavle dolena

²⁶ Tejsato dive o Pavle lelja peja okole manušen, i zajedno olencar čerđa o adeti e čistibnasoro. Tegani đerdinđa ko Hram hem mothovđa da o dive lengere čistibnastar ka nakhen kad svakonese olendar ka del pe žrtva.

²⁷ A sar adala ehta dive završinena pe ine, dikhle le ko Hram nesave Jevreja tari Tikori Azija, i pherde e narodo protiv oleste hem dolinde le,

²⁸ vičindoj: "Izraelconalen, pomožinen! Akavai adava kova ko sa o thana sikaj sa e manušen protiv amaro narodo, protiv amaro zakoni hem protiv akava than! Ći hem okolen kola nane Jevreja anđa ano Hram hem meljarđa akava sveto than!"

²⁹ (Adalese so, angleder adaleste, dikhle e Trofime taro Efes e Pavleja ani diz, i mislinde da o Pavle anđa le ano Hram.)

³⁰ Sa i diz uštini hem o manuša prastandile taro sa o strane, dolinde e Pavle, i holjame ikalde le taro Hram. I odmah phandle o udar e Hramesoro.

³¹ Sar on dikhena ine te mudaren le, alo o glaso Ći ko šerutno naredniko e rimesere četakoro dai sa o Jerusalem uzbunime.

³² Ov odmah lelja e vojniconen hem e kapetanen, i prastandilo Ći olende. I kad o Jevreja dikhle e naredniko hem e vojniconen, na khuvde više e Pavle.

³³ O naredniko alo uzalo Pavle, dolinđa le hem naredinđa e vojniconende te phanden le duje lanconencar, i pučlja: "Kovai akava manuš hem so čerđa?"

³⁴ A taro narodo nesave vičinde jekh, a avera aver. I o naredniko na halilo ništa oti galama, hem adalese naredinđa te legaren e Pavle ki kasarna.

³⁵ Kad o Pavle reslja Ći o stepenice, o narodo edobor inele nasilno, da o vojnici morandile te akharen le.

³⁶ But narodo džala ine palo lende, vičindoj: "Mudar le!"

O Pavle branini pe anglo narodo

³⁷ Kad valjande te legaren e Pavle ani kasarna, ov pučlja e naredniko: "Tromam li nešto te phenav če?" A o naredniko pučlja le: "Tu li džaneja grčki?"

³⁸ Onda tu na injan okova Egipcānin kova angleder nekobor dive vazdinđa buna hem ki pustinja peja legarđa štar hiljade pobunjenikonen?"

³⁹ A o Pavle phenđa lese: "Me injum Jevrejco taro Tars oti Kilikija, dizutno e pendžarutna dizjakoro. Molinava tut, muk maje te vačerav nešto e narodose."

⁴⁰ Kad o naredniko muklja lese, o Pavle terdino ko stepenice hem e narodose dinđa znako vasteja da mangela te vačeri, i sare trainde. Tegani ov lelja te vačeri ko jevrejski:

22

¹ "Phraljalen hem dadalen, šunen akana so isi man te phenav tumende ki mli odbrana."

² Kad šunde sar vačeri lende ki čhib e jevrejengiri, uli po bari tišina.

I o Pavle phenđa lende:

³ "Me injum Jevrejco, bijando ano Tars oti Kilikija, ali bariljum akate ano Jerusalem. Injumle e Gamalilesoro učeniko hem ov šukar sikavđa man o Zakoni amare pradadengoro. Zorale služindum e Devlese sar hem sare tumen avdive.

⁴ Akale Dromesere sledbenikonen Ći ko meriba progonindum. E muršen hem e đuvljen ko lancija phandava ine hem čhivava len ano phandlipe.

⁵ Adava šaj te potvrdini o prvosvešteniko hem sa o starešine. Olendar resle maje lila save dinde man vlast te džav ko Damask palo phralja, i dželjum te dolav okolen kola inele adari hem phandlen te anav len ko Jerusalem te oven kaznime.”

*O Pavle vačeri sar obratinda pe
(Delja 9,1–19; 26,12–18)*

⁶ “Ali, sar džava ine dromeja hem avava paše uzalo Damask, ko ekvaš o dive, otojekhvar zoralo svetlost taro nebo sijajinda uzala mande.

⁷ Peljum ki phuv hem šundum o glaso savo vačeri maje: ‘Savle, Savle, sose progonineja man?’

⁸ Me pučljum: ‘Ko injan tu, Gospode?’ A ov phenda maje: ‘Me injum o Isus taro Nazaret kole tu progonineja.’

⁹ O manuša kola inele mancar dikhle o svetlost, ali na halile o glaso okolesoro kova vačerda maje.

¹⁰ Tegani pučljum: ‘So te ćerav, Gospode?’ A o Gospod phenda maje: ‘Ušti hem dža ko Damask. Adari ka vačeri pe će sa soi tuće odredime te ćere.’

¹¹ Oto zoralo svetlost koroliljum, i okola so inele mancar legarde man oto vas, i ađahar đerdindum ko Damask.

¹² A nesavo Ananija, manuš kovai pobožno palo Zakoni hem pošujime sa adale thanesere Jevrejendar,

¹³ alo kora mande, terdino uzala mande hem phenda maje: ‘Phrala Savle, dikh akana!’ I otojekhvar irinda pe mlo dikhiba hem dikhljum ole.

¹⁴ Ov phenda maje: ‘O Devel amare pradadengoro birinda tut te pendžare lesiri volja, te dikhe e Pravedniko hem te šune o glaso taro lesoro muj.

¹⁵ Adalese so, tu ka ove olese anglo sa o manuša svedoko zako okova so dikhljan hem so šundān.

¹⁶ A akana, so adžićereja? Ušti hem krstin tut, hem thov tut taro te grehija, vičindoj e Gospodesoro anav.’

¹⁷ Kad irindum man ko Jerusalem hem molindum man ano Hram, ine man vizija

¹⁸ hem dikhljum e Gospode sar vačeri maje: ‘Sidar, hem odmah dža taro

Jerusalim, adalese so naka prihvatinen to svedočanstvo mandar.’

¹⁹ A me phendum lese: ‘Gospode, on džanen da džava ine tari sinagoga ki sinagoga te frdav ano phandlipe hem te marav okolen kola verujinena ana tute.

²⁰ Hem kad čhordilo o rat te svedokosoro e Stefanosoro, hem me adari injumle, odobrindum hem pazindum o ogrtačija okolengere kola mudarena le ine.’

²¹ A ov phenda maje: ‘Dža! Ka bičhalav tut dur – ko avera nacije.’”

O Pavle phenela dai e rimesoro dizutno

²² O manuša šunde le sa di akava lafi, a onda vičinde: “Mudar le! Esavko manuš na zaslužini te živini!”

²³ Sar on vičinena ine, frdinde pumendar pumare ogrtačija hem vazdinde prašina ano vazduho,

²⁴ o naredniko naredinda te legaren e Pavle ki kasarna, te šibinen le hem te ispitujinen le, sar te dodžanel sose ađahar vičinde upro leste.

²⁵ Ali, kad phandle le kaišencar sar te šibinen le, o Pavle pučlja e kapetane kova terdino adari: “Troman li te šibinen e rimesere dizutne kolese pana nane sudime?”

²⁶ Kad šunđa o kapetani adava, dželo uzalo naredniko hem phenda lese: “So adava mangeja te ćere? Akavai manuš e rimesoro dizutno.”

²⁷ Tegani o naredniko dželo uzalo Pavle hem pučlja le: “Phen maje, čače li tu injan e rimesoro dizutno?”

A o Pavle phenda: “Oja.”

²⁸ O naredniko phenda lese: “Me but pare dindum sar te ovav e rimesoro dizutno.”

A o Pavle phenda lese: “Me bijandiljum sar dizutno e rimesoro.”

²⁹ Hem odmah lestar cidinde pe okola kola valjande te šibinen le. A o naredniko darandilo kad dodžanda soi o Pavle, kole ov phandlja, e rimesoro dizutno.

O Pavle anglo sabor

³⁰ Tejsato dive o naredniko oslobodinda e Pavle, a adalese so manglja šukar te dodžanel zako so o Jevreja optužinena le, naredinda e šerutne sveštenikonende hem

zako sa o sabor te čeden pe, i anda e Pavle hem čivda le anglo lende.

23

¹ O Pavle dikhlja ano manuša oto sabor hem phenda lende: "Phraljalen, me sa di akava dive anglo Devel živindum ani čisto savest."

² Ko adava o prvosvešteniko o Ananija naredinda okolende kola terdine uzalo leste te khuven e Pavle ko muj.

³ A o Pavle phenda lese: "Tut ka khuvel o Devel, dujemujengereja – duvarona makhlo ano parno! Tu bešljan akate te sudine maje palo Zakoni, a isto adava Zakoni phageja adaleja so naredineja te khuven man!"

⁴ A okola so terdine adari, phende: "Sar tromaš te vredine e Devlesere prvosvešteniko!"

⁵ A o Pavle phenda lende: "Na džandum, phraljalen, dai ov prvosvešteniko.

Adalese soi pisime ano Sveto lil: 'Ma vačer bišukar te narodosere šerutnestar.' "

⁶ Tegani o Pavle, adalese so halilo dai nesave olendar sadukeja, a avera fariseja, vičinda ko sabor: "Phraljalen, me injum farisej, čhavo e farisejesoro! Sudini pe maje adalese so isi man nada ko uštiba taro mule!"

⁷ So phenda adava, uli rasprava maškaro fariseja hem o sadukeja, i ađahar o čedime podelinde pe.

⁸ Adalese so, o sadukeja vačerena ine da nane uštiba taro mule, ni anđelja, ni duhija, a o fariseja vačerena ine da sa adava isi.

⁹ I ađahar uli bari galama, a nesave učitelja e Zakonestar tari e farisejengiri stranka uštine, i lelje zorale te protivinen pe, vačerindoj: "Na arakhaja da akava manuš čerđa nesavo bišukaripe. A so te o duho ili o andeo vačerđa lese?"

¹⁰ Ađahar uli edobor bari rasprava, da o naredniko darandilo te na pharaven e Pavle ko ekvaš, i naredinda e vojniconende te huljen maškaro manuša, te ikalen e Pavle hem te legaren le ki kasarna.

¹¹ A ki aver rat o Gospod terdino anglo Pavle hem phenda: "Ma dara! Adalese so, sar so mandar svedočindan ano

Jerusalim, ađahar valjani te svedočine hem ano Rim."

O Jevreja dogovorinena pe sar te mudaren e Pavle

¹² Kad dislilo, o Jevreja planirinde zamka hem hale sovli da naka han hem naka pijen dikote na mudarena e Pavle.

¹³ Inele prekalo saranda džene kola planirinde adaja zamka.

¹⁴ On dže koro šerutne sveštenici hem koro starešine hem phende lende: "Bari sovli haljam da ništa naka čhiva ano muj dikote na mudaraja e Pavle.

¹⁵ Adalese akana tumen hem o sabor roden e narednikostar te anel le tumende, sar te šaj bađim po šukar te ispitujuinen lesoro slučaj, a amen injam spremna te mudara le angleder so ka resel akari."

¹⁶ Ali e Pavlesere phenjakoro čhavo šunda zaki adaja zamka, i dželo, đerdinda ki kasarna hem phenda adava e Pavlese.

¹⁷ O Pavle vičinda kora peste jekhe kapetane hem phenda lese: "Legar akale terne koro naredniko, adalese so isi le nešto te phenel lese."

¹⁸ O kapetani lelja le peja hem legarda le koro naredniko hem phenda: "O Pavle, o phandlo, vičinda man kora peste hem zamolinda man te anav će akale terne, adalese so isi le nešto te phenel će."

¹⁹ O naredniko dolinda e terne oto vas, cidinda le ki strana hem pučlja le: "So isi tut te phene maje?"

²⁰ A ov phenda lese: "O Jevreja dogovorinde pe te zamolinen tut tejsa te ane e Pavle ko sabor, sar te šaj bađim po šukar te ispitujuinen lesoro slučaj.

²¹ Ali tu ma čer adava! Adalese so ka adžiceren le ki zamka više oto saranda manuša, kola hale sovli da naka han hem naka pijen sa dikote na mudarena le. Oni već spremna hem samo adžicerena tu te pristanine."

²² Tegani o naredniko muklja e terne te džalfse hem naredinda lese: "Nikase ma te vačere so phendan maje adava."

E Pavle bičhalena ki Cezareja

²³ Tegani o naredniko vičinda ple duje kapetanen hem phenda: "Spreminen dušel vojniconen, eftavardešen ko grasta

hem dušelen kopljenar te džan ko enja o sati erat ki Cezareja.

²⁴ Spreminen e grasten saven ka jašini o Pavle hem legaren le dživde hem saste koro upravniko o Feliks.”

²⁵ Ov palo adava pisinda akava lil:

²⁶ “Me, o Klaudije Lisija, pozdravinava e cenime upravniko e Felikse.

²⁷ Akale manuše dolinde o Jevreja hem mangle te mudaren le, ali me aljum mle vojniconencar hem spasindum le adalese so dodžandum dai ov e rimesoro dizutno.

²⁸ Mangljum te džanav zako so optužinena le, i legardum le ko lengoro sabor.

²⁹ I dikhljum da tužinena le zako nesave buća taro lengoro zakoni hem da nane krivo zako ništa so zaslužini meriba ili phandlipe.

³⁰ A kad šundum da planirinde zamka te mudaren le, odmah bičhalđum le kora tute, a okolende kola optužinena le phendum te phenen tuće zako so optužinena le.”

³¹ I o vojnici, pali naredba, lelje e Pavle hem prekali rat legarde le ki diz Antipatrida.

³² Tejsato dive mukle e vojniconen ko grasta te džan oleja po dur, a on irinde pe ki kasarna.

³³ Kad resle ki Cezareja, dinde e upravnikose o lil hem ande e Pavle anglo leste.

³⁴ O upravniko čitinda o lil, i pučlja e Pavle tari savi ov regija.

Kad šundā dai tari Kilikija,

³⁵ phenda: “Ka šunav to slučaj kad ka resen okola kola optužinena tut.” I naredinda te pazinen le ani palata e Irodesiri.

24

O Pavle anglo Feliks

¹ Palo pandž dive, resle ani Cezareja o prvosvešteniko o Ananija hem nekobor starešine nesave advokateja palo anav Tertul, i vačerde e upravnikose o optužbe protiv o Pavle.

² Kad vičinde e Pavle te đerdini, o Tertul lelja te vačeri i optužba anglo upravniko: “Cenimeja Felikse, tu injan zaslužno so živinaja ano baro mir hem ano napredak savo ulo pali ti briga zako šukaripe e narodose,

³ hem amen adava ko sa o načinja hem ko sa o thana bare zahvalibnaja priznajinaja.

⁴ Ali, sar te na dosadinav tut više, ka zamolinav tut ano to šukaripe ukratko te šune amen.

⁵ Dikhaja dai akava manuš zaraza. Ov anela pobune maškaro Jevreja ko sa o carstvo hem ovi vođa zaki e nazarejakiri sekta.

⁶ Čak manglja hem o Hram te poganini, ali amen dolindam le. [Mangljam te sudina lese palo amaro Zakoni,

⁷ ali o naredniko o Lisija alo e bara vojskaja hem ki zor lelja le amendar,

⁸ naredindoj okolende so optužinena le te aven angla tute.] Te ispitujindan le, ka šaj hem korkoro olestar te dodžane sa okova zako sose optužinaja le.”

⁹ A o Jevreja složinde pe oleja, potvrdindoj dai sa adava čače.

¹⁰ Kad o upravniko dinda znako e Pavlese te vačeri, ov phenda: “Džanav da but berša injan sudija akale narodose, adalese maje šukar so ka braninav man angla tute.

¹¹ Šaj te proverine da nane više oto dešu duj dive sar resljum ano Jerusalem te slavinav e Devle.

¹² Na arakhle man da ano Hram nekasar raspravinava man, ni da pobuninava e narodo ano sinagoge ili ani diz,

¹³ hem on našti te dokažinen će okova zako sose akana optužinena man.

¹⁴ Ali, akava ka priznajinav će: Amare pradaengere Devlese služinava palo akava Drom, saveše on vačerenā dai sekta. Verujinava ano sa okova soi palo Zakoni hem okova soi pisime ano lila e Prorokonengere.

¹⁵ Hem man isi nada ano Devel, sar so hem korkoren akalen isi – da ka ušten taro mule hem o pravedna hem o nepravredna.

¹⁶ Adalese uvek trudinav man te ovel man čisto savest anglo Devel hem anglo manuša.

¹⁷ A palo but berša aljum ano Jerusalem te anav milostinja mle narodose hem te dav žrtve.

¹⁸ I sar završindum o adeti e čistibnasoro, on arakhle man ano Hram. Ali na inele čedime manuša uzala mande hem na inele nisavi galama.

¹⁹ Adala inele nesave Jevreja tari Tikori Azija. On valjani te terđoven angla tute hem te vačeren pumare optužbe, te nešto isi len protiv mande.

²⁰ Ili, akala akate nek vačeren korkore savi krivica arakhle upra mande kad terdinjum anglo sabor,

²¹ sem te nane adava okova so vičindum kad terdinjum maškaro lende: "Tumen maje avdive sudinena zbog o uštiba taro mule'."

²² Tegani o Feliks, kova šukar pendžarda adava so o manuša vičineni ine "Drom", ačhavđa o sudiba zako nesavo aver dive vačerindoj: "Kad ka avel o naredniko o Lisija, ka rešinaro tumaro slučaj."

²³ I naredinđa e kapetanese e Pavle te arakhi i straža, ali te del pe lese nesavi sloboda hem te na braninen nikase olesere manušendar te brininen pe olear.

²⁴ Palo nekobor dive, o Feliks alo pe romnjaja e Drusilaja, koja inele Jevrejka, i bičhalđa te anen e Pavle. Šunđa le sar vačeri oti vera ano Isus Hrist,

²⁵ ali kad o Pavle lelja te vačeri oti pravednost, oti samokontrola hem oto sudo savo avela, e Felikse dolinđa i dar, i phenđa lese: "Akana dža, a kad ka arakhav vreme, ka vičinaro tut."

²⁶ Ali uzalo adava, nadinđa pe da o Pavle ka del le pare. Adalese but puti vičini le ine hem vačeri oleja.

²⁷ I palo duj berš, e Felikse nasledinđa o Porkije Fest. A o Feliks, adalese so manglja te ugodini e Jevrejende, ačhavđa e Pavle ano phandlipe.

¹ Trin dive palo adava so prelelja i vlast upri provincija, o Fest dželo tari Cezareja upre ko Jerusalem.

² Adari o šerutne sveštenici hem e jevrejengere šerutne phende lese zako so optužinena e Pavle, hem zamolinde le

³ te čerel lende usluga hem te naredini te anen e Pavle ko Jerusalem, adalese so planirinde zamka ko ekvaš drom te mudaren le.

⁴ Ali o Fest phenđa lende dai o Pavle ano phandlipe ani Cezareja hem da pana hari hem ov korkoro ka džal adari.

⁵ Tegani phenđa lende: "Nek nesave tumare vođendar aven mancar, hem nek optužinen e manuše tei krivo zako nešto."

⁶ Palo adava so inele olenar ofto di o deš dive, irinđa pe ki Cezareja. Tejsato dive beštino ki stolica e sudosiri hem naredinđa te anen e Pavle.

⁷ Kad o Pavle reslja, e jevrejengere šerutne kola ale taro Jerusalem okružinde le hem lelje te vačeren phare optužbe protiv olete, save našti ine te dokažinen.

⁸ A o Pavle braninđa pe vačerindoj: "Na čerđum ništa soi protiv o Zakoni e jevrejengoro, ni protiv o Hram, ni protiv o caro."

⁹ Ali o Fest, adalese so manglja te ugodini e Jevrejende, pučlja le: "Mangeja li te dža ko Jerusalem, adari te sudini pe će angla mande zako akava?"

¹⁰ A o Pavle phenđa lese: "Na. Terđovava anglo e rimesere carosoro sudo, hem akate valjani te sudini pe maje. E Jevrejende na čerđum nijekh bišukaripe, sar so hem tu šukar džane adava.

¹¹ Te injum krivo hem te čerđum nešto so zaslužini meriba, na našava oto meriba. Ali, te akala manuša akate bizo razlog krivinena man, niko našti te del man olende ko vasta. Mangava te sudini pe maje anglo e rimesoro caro."

¹² O Fest tegani savetujinđa pe ple manušencar, i phenđa e Pavlese: "Mangljan te dža anglo e rimesoro caro, anglo leste hem ka dža."

O Pavle anglo e jevrejengoro caro o Agripa

¹³ Palo nekobor dive, ani Cezareja resle o caro o Agripa hem i Vernika te posetinen e Feste.

25

O Pavle anglo Fest

¹⁴ Adalese so adari beštine više dive, o Fest vačerđa e carose o slučaj e Pavlestar: "Akatei nesavo manuš kole o Feliks ačhavđa ano phandlipe.

¹⁵ Kad injumle ano Jerusalem, adari optužinde le o šerutne sveštenici hem e jevrejengere šerutne hem rodinde te ovel osudime.

¹⁶ Me phendum lende da koro Rimljanja nane o adeti nekas te osudini pe angleder nego so ov, o optužime, na terđola anglo okola kola optužinena le hem na dobini prilika te branini pe taro optužbe.

¹⁷ Adalese, kad sare on mancar ale akari, me odmah tejsato dive, bizo odložiba, bešljum ki stolica e sudosiri hem naredindum te anen adale manuše.

¹⁸ O manuša kola optužinena le okružinde le, ali na optužinde le zako nijekh bišukaripe savo me očekujindum,

¹⁹ nego on oleja raspravinde pe oti lengiri vera hem oto nesavo Isus, kova mulo, kolese o Pavle tvrdini dai dživdo.

²⁰ Me našti ine te haljovav adaja rasprava maškaro lende, i pučljum e Pavle da li mangela te džal ko Jerusalem, i adari te sudini pe lese zako adava.

²¹ Ali, adalese so o Pavle rodinda te arakha le di o vreme kad o baro caro e Rimesoro ka sudini lese, naredindum te ovel arakhlo ano phandlipe đikote na bičhalava le koro leste."

²² Tegani o Agripa phendā e Festese: "Hem korkoro me mangava te šunav adale manuše."

A o Fest phendā lese: "Ka šune le tejsa."

²³ Tejsato dive o Agripa hem i Vernika ale ani svečano ceremonija e glavnone narednikonencar hem e dizjakere prešunde manušencar hem derdinde ki sala, a o Fest naredinda te anen e Pavle.

²⁴ Tegani o Fest phendā lese: "Carona Agripa, hem sare tumen kola injen akate, dikhen akale manuše. Zbog olete ale kora mande sa o Jevreja taro Jerusalem hem akatar, vičindoj zorale da ov više na valjani te živini.

²⁵ Ali me na arakhljum da ov čerđa nešto so zaslužini meriba, a adalese so ov korkoro manglja te sudini lese o baro caro e Rimesoro, odlučindum te bičhalav le koro leste.

²⁶ Adalese so nane man ništa određeno so te pisinav olestar mle gospodarese, ikaldum le angla tumende – najangle angla tute, carona Agripa – te šaj ovel man palo akava ispitujiba so te pisinav.

²⁷ Adalese so nane smisla te bičhalav e phandle koro e rimesoro caro, a te na pisinav zako soi adava manuš optužime."

26

O Pavle branini pe anglo Agripa

¹ Tegani o Agripa phendā e Pavlese: "Akana šaj te vačere ani ti odbrana."

O Pavle vazdinda plo vas hem lelja te vačeri:

² "Carona Agripa, bahtalo injum adalese so avdive angla tute ka braninav man taro sa zako so o Jevreja optužinena man,

³ najviše adalese so tu but šukar džane sa o adetija e jevrejengere hem o verovanja ko save na složinena pe. Adalese molinava tut te šune man strpljivo.

⁴ Sa o Jevreja džanen sar taro tikoripe živindum maškaro mlo narodo hem ano Jerusalem.

⁵ Džanen man oto angleder hem šaj, te mangena, te svedočinen da me sar farisej živindum palo zahtevija oti najstrogo grupa amara verakiri.

⁶ A akana sudini pe maje zbog mli nada ano obećanje savo o Devel dinda amare pradadende.

⁷ Hem amare dešu duj plemija nadinena pe da adava obećanje ka pherdol hem taro sa o vilo služinena e Devle dive hem rat. Zbog adaja nada, carona, o Jevreja optužinena man.

⁸ Soše mislinena da e Devlese nane moguće te vazdel e mulen?

⁹ Hem me mislindum da valjani zorale te džav protiv o anav e Isusesoro taro Nazaret.

¹⁰ Ače so čerđum ano Jerusalem: bute svetone manušen frdindum ano phandlipe kad o šerutne sveštenici dinde man vlast. A kad mudarde len, me složindum man adaleja.

¹¹ Hem ko sa o sinagoge but puti mučibnaja terindum len te hulinen upro Isus. Edobor injumle holjame upro lende

da progonindum len hem ano dizja e abandijengere."

*O Pavle vačeri oto plo obratiba
(Delja 9,1–19; 22,6–16)*

¹² "Ađahar me, kad dobindum vlast hem kad mukle maje o šerutne sveštenici, leljum te džav ko Damask.

¹³ I ko ekvaš o dive, carona, sar džava ine dromeja, dikhljum svetlost taro nebo, savo po zorale taro kham sijajindā upra mande hem okolende kola dže le mancar.

¹⁴ Sare peljam ki phuv, a me šundum glaso savo ki e jevrejengiri čhib vačerda maje: 'Savle, Savle, sose progonineja man? Pharoi te borine tut protiv mli volja!'

¹⁵ Me pučljum le: 'Ko injan tu, Gospode?'

A o Gospod phenda maje: 'Me injum o Isus, kole tu progonineja.

¹⁶ A akana ušti hem terđov ko pre. Mothovdum man tuće sar te čhivav tut te ove mlo sluga hem svedoko akalestar so dikhljan mandar hem okolestar so pana ka mothovav će.

¹⁷ Me ka spasinav tut te narodostar hem e manušendar taro avera nacije, kolende bičhalava tut.

¹⁸ Tu ka phrave lengere jača te irinen pe tari tomina ko svetlost, tari vlast e Sotonesiri ko Devel, te šaj priminen oprostiba e grehengoro hem than maškar okolende kolai posvetime vera ja ana mande.'

¹⁹ Adalese, carona Agripa, na injumle neposlušno e nebosere vizijaće.

²⁰ Najangle propovedindum e manušende ano Damask, onda okolende ano Jerusalem hem ani sa e judejakiri phuv, i e manušende taro avera nacije – te pokajinen pe hem te irinen pe ko Devel hem te čeren šukar delja savencar ka mothoven da pokajinde pe.

²¹ Adalese o Jevreja dolinde man ano Hram hem mangle te mudaren man.

²² Ali, o Devel arakhlja man sa di akava dive, te terđovav akate hem te svedočinav hem e čororende hem e barvalende. Me na vačerava ništa aver sem okova so o Proroci hem o Mojsije phende da ka ovel:

²³ da o Hrist ka patini hem, sar prvo kova uštino taro mule, ka mothoj o

svetlost e Jevrejende hem avere nacijende."

²⁴ Sar o Pavle branini pe ine akale lafencar, o Fest zorale vičinda: "Pavle, tu na injan sasto! Oto baro džandipe dilindiljan."

²⁵ A o Pavle phenda lese: "Me na injum dilino, cenimeja Feste, nego vačerava čačikane hem razumna lafija.

²⁶ O caro o Agripa šukar džanel sa akava hem adalese me phravdeste vačerava lese. Džanav dai lese sa akala stvarija pendžarutne, adalese so sa adava na ulo ko nesavo garavdo than.

²⁷ Carona Agripa, verujineja li e prorokonende? Džanav da verujineja."

²⁸ Tegani o Agripa phenda e Pavlese: "Pana hari hem ka ubedine man te ovav hrišćanin!"

²⁹ A o Pavle phenda: "Pana hari ili but, me molinava e Devle na samo tu nego hem sare kola avdive šunena man te oven sar me, ali bizo akala lancija."

³⁰ Tegani uštine o caro, o upravniko, i Vernika hem okola kola olencar beštine,

³¹ i, kad iklile, vačerde maškara pumende: "Akava manuš na čerela ništa so zaslužini meriba ili phandlipe."

³² A o Agripa phenda e Festese: "Te na rodel ine e rimesoro caro te sudini lese, ka šaj ine te ovel muklo."

27

O Pavle plovini ko Rim

¹ Kad inele odlučime te otplovina ki Italija, e Pavle hem nesave avere phandlen dinde jekhe kapetaneste palo anav Julije oti četa e rimesere carosiri.

² Đerdindam ko nesavo brodo kova alo taro Adramit, savo džala ine nakori Tikori Azija, hem otplovindam. A amencar inele o Aristarh, o Makedonco taro Solun.

³ Tejsato dive resljam ko Sidon. A o Julije, kova e Pavleja inele sar amal, muklja lese te džal koro ple amala, te den le sa so valjani lese.

⁴ Kad dželjam adathar, plovindam severno oto Kipar, sar te na phudel i barval nakoro amende.

⁵ Kad plovindam prekalo more uzali Kilikija hem i Pamfilija, resljam ki diz Mira ani Likija.

⁶ Adari o kapetani arakhlja nesavo brodo tari Aleksandrija savo džala ine ki Italija, i čivđa amen ano leste.

⁷ Divencar plovindam pohari hem jedva nesar resljam paše uzali Knid. Adalese so i barval na muklja amende te icera amaro pravco, plovindam uzali Salmona, tari južno strana oto Krit.

⁸ Phareste plovindam uzali obala hem nesar resljam di ko than vičime "Šukar Terđojbnase", paše uzali diz Laseja.

⁹ But vreme našaldam hem o ploviba ulo opasno, i adalese so hem o post e Jevrejengoro već nakhlo, o Pavle upozorinda len:

¹⁰ "Manušalen, dikhava da amaro ploviba ka ovel opasno hem da ka ovel bari šteta, na samo zako pharipe hem zako brodo, nego hem zako amaro dživdipe."

¹¹ Ali o kapetani više verujinda e manušese kova upravinda e brodoja hem e manušese kasoro brodo inele nego e Pavlesere lafende.

¹² Adalese so o than kote o brodija terđovena na inele šukar zako nakhaviba o jevend, više džene odlučiinde te otplovinen adathar hem, te šaj, te resen di ko Feniks kaj ka nakhaven o jevend. O Feniks inele luka ko Krit savi inele irime nakoro jugozapad hem severozapad.

I zorali barval upro more

¹³ Kad phudinda tikori barval taro jug, mislindoј da ka ovel ađahar sar so planirinde, vazdinde o sidro hem plovinde paše uzali obala e Kritesiri.

¹⁴ Ali na nakhlo but palo adava, i taro Krit lelja te phudel jekh zorali barval vičime "Severoistočno barval".

¹⁵ Kad i barval dolinda o brodo savo našti ine te džal protiv olate, amen mukljam te legari amen.

¹⁶ Sar plovinaja ine tari južno strana oto tikoro ostrvo vičime Klauda, jedva nesar vazdindam o čamco zako spasiba.

¹⁷ Kad vazdinde le, e šelencar phandle o brodo hem steđinde le te na phađol. Adalese so darandile te na zaglavinen pe

ko pošikalo than talo pani uzali Libija, mukle o sidro, hem ađahar i barval legarda len.

¹⁸ Adalese so i zorali barval zorale dolinda amen, tejsato dive lelje te frden o pharipe taro brodo,

¹⁹ a o trito dive frdinde čak hem o alati e brodosoro.

²⁰ Sar ni o kham ni o čerenja na iklile but dive, a i zorali barval marela amen ine, našaldam svako nada da ka spasina amen.

²¹ Nakhino but sar na halja pe maro.

Tegani o Pavle terdino anglo lende hem phenda lende: "Manušalen, valjanden te šunen man hem te na dža taro Krit. Ađahar naka dolel amen ine akaja nevolja hem i šteta.

²² Ali akana vačerava tumende te ohrabrinen tumen, adalese so nijekh tumendar naka našali plo dživdipe, samo o brodo ka ovel našaldo.

²³ Prekali rat terdino angla mande o andeo e Devlesoro kolese me preperava hem služinava

²⁴ hem phenda maje: 'Ma dara, Pavle. Tu valjani te terđove ko sudo anglo caro ano Rim. Hem, ače, o Devel ka arakhi sarijen kola plovinena tuja.'

²⁵ Adalese, ohrabrinen tumen, adalese so verujinava e Devlese da ka ovel ađahar sar so phenda maje.

²⁶ Ali mora te zaglavina amen ko nesavo ostrvo."

O brodo phađola

²⁷ Ki dešu štarto rat sar i barval legari amen ine upro Sredozemno more, ki ekvaš i rat o mornarija mislinde dai i obala paše,

²⁸ i merinde o hor e panjesoro hem dikhle da isi paše uzalo saranda metarija. Na nakhlo but palo adava, i palem merinde hem dikhle dai o hor e panjesoro paše uzalo trijanda metarija.

²⁹ Adalese so darandiljam te na khuva ko nesave stene, mukle o štar sidrija taro paluno deo e brodosoro hem molinde pe te disljol.

³⁰ A o mornarija mangle te našen taro brodo i lelje te muken o čamco ko pani vačerindoј bađim da mangena te muken o sidrija od anglal,

³¹ a o Pavle phenda e kapetanese hem e vojniconende: "Te na ačhile akala manuša ko brodo, tumen naka spasinen tumen."

³² Tegani o vojnici činde o šele save ičerde o čamco hem mukle le te perel.

³³ Angleder so te disljol, o Pavle lelja te molini len te han nešto vačerindoj: "Avdivei dešu štarto dive sar nakhavena adžicerindoj hem bizo hajba – ništa na čhivden ano muj.

³⁴ Adalese molinava tumen te han, te mangena te preživinen. A nijekhesse tumendar naka perel nijekh bal oto šero."

³⁵ Kad adava phenda, lelja o maro hem anglo sarijende zahvalinda e Devlese, i phaglja le hem lelja te hal.

³⁶ Tegani sare ohrabrinde pe hem lelje te han.

³⁷ A ko brodo injamle dušelu eftavardešu šov džene.

³⁸ Kad čalile, lelje te ločharen o brodo frdindoj o div ano more.

³⁹ Kad dislilo, na pendžarde i obala, ali dikhle nesavo zaliv e plažaja, i odlučinde, te šaj ine, adari te uplovinen e brodoja.

⁴⁰ Phravde o sidrija hem mukle len ano more, a ko adava momenti mukle o kormilja ano pani, vazdinde o angluno jedro nakori barval hem lelje te plovinen di ki plaža.

⁴¹ Ali o brodo alo upro pošikalo than talo pani hem ačhilo adathe. O angluno deo zaglavinda pe hem našti ine te mrdini, a o paluno deo lelja te phađol oto zorale talasija.

⁴² Tegani o vojnici mangle te mudaren e phandlen, sar te na našel neko olendar plivindoj.

⁴³ Ali o kapetani manglja te spasini e Pavle, hem na dinda e vojniconende te čeren adava. Ov naredinda okolende kola džanen te plivinen prva te ripinen ano pani hem te ikljovent ki obala,

⁴⁴ a avera te ičeren pe upro phalja ili upro nešto so ačhilo oto brodo. Ađahar sare dživde iklile ki obala.

28

O Pavle ki Malta

¹ Kad ađahar spasindam amen, dodžandam da adava ostrvo vičini pe Malta.

² O manuša kola živinena adari inele but šukar premalo amende. Šukar priminde amen hem tharde i jag, adalese so lelja te perel bršim hem inele šil.

³ A kad o Pavle čedinda kupa oto granke hem kad čhivda la ki jag, taro granke iklilo o sap, adalese so inele tato, hem dolinda pe lese ko vas.

⁴ Kad o manuša kola živinena adari dikhle sar o sap visini lese taro vas, phende jekh averese: "Akavai manuš sigurno ubica. Spasinda pe oto more, ali i develin palo anav Pravda na mukela lese te živini."

⁵ A o Pavle tresinda ple vastestar e sape ki jag hem ništa na ulo lese.

⁶ A on sare adžicerde te šuvljol ili otojekhvar te perel mulo. Ali kad, palo adava so but adžicerde, dikhle da e Pavlese ništa nane, promeninde pumaro misliba olestar hem lelje te vačeren dai ov devel.

⁷ A paše uzalo adava than inele o imanje e šerutnesoro oto ostrvo, kova vičinda pe Publije. Ov priminda amen pese ko čher hem trin dive šukar ugostinda amen.

⁸ A e Publijesoro dad pašljola ine, adalese so ine le bari jag hem bare dukha ano vodi. O Pavle đerdinda koro leste, molinda pe, i čhivda ple vasta upro leste hem sasljarda le.

⁹ Palo adava lelje te aven hem avera namborme manuša taro ostrvo, hem inele sasljarde.

¹⁰ Zbog adava ko but načinja mothovde da pošujinena amen, hem kad leljam te dža adale thanestar on dinde amen sa okova so valjanda amende.

O Pavle resela ko Rim

¹¹ Palo trin masek, đerdindam ko nesavo brodo savo inele tari Aleksandrija hem savo nakhavda o jevend ko ostrvo. A tari angluni strana ole ine znako e devlengoro e blizanconengoro.

¹² Ađahar resljam ki diz Sirakuza, kote ačhiljam trin dive.

¹³ Adathar plovindam hem resljam ki diz Regijum. Tejsato dive phudinda i barval taro jug, i za duj dive resljam ki diz Puteole.

¹⁴ Adari arakhljam nesave phraljen, kola zamolinde amen te ačhova koro lende eſta dive. I adahar resljam hem ko Rim:

¹⁵ Kad o phralja so živinde ano Rim ſunde so avaja, iklile te resen pe amencar di ko Trg Api hem di ko than Trin Gostionice. Kad o Pavle dikhlja len, zahvalinda e Devlese hem ohrabrinda pe.

¹⁶ Kad đerdindam ko Rim, e Pavlese mukle te živini korkoro, jekhe vojnikoja kova pazinda le.

O Pavle propovedini e Isusestar ano Rim

¹⁷ Palo trin dive, o Pavle vičinda e jevrejengere vođen, i, kad čedinde pe, phenda lende: “Phraljalen, iako ništa na čerđum protiv amaro narodo ni protiv o adetija amare pradađengere, ano Jerusolim injumle dolime hem predime e Rimljanende.

¹⁸ On ispitujinde man hem mangle te muken man, adalese so na injumle krivo nisose so zaslužini meriba.

¹⁹ Ali o Jevreja protivinde pe, i me morandiljum te rodav te sudini pe maje anglo e rimesoro caro, a na sar te šaj optužinav mle narodo.

²⁰ Adalese zamolindum tumen te aven te vačerav tumencar, adalese so zbog mli vera ani nada e Izraelesiri injum phandlo akale lanconencar.”

²¹ A on phende lese: “Na primindam nisavo lil tutar tari Judeja, hem nijekh e phraljendar kola ale adathar na javinda ili na phenda nešto bišukar tutar.

²² Ali, amen mangaja tutar te šuna so mislineja, adalese so džanaja da protiv akaja sekta ko sa o thana vačeri pe.”

²³ I adahar odredinde jekh dive, hem ko than kaj bešela ine o Pavle ale više olendar. Ov taro sabale di račate vačeri lende ine hem svedočini e Devlesere carstvostar, hem uverini len taro e Mojsijasoro zakoni hem taro Proroci ano sa okova so odnosini pe upro Isus.

²⁴ Nesave inele uverime ano adava so o Pavle phenda, a avera na verujinde.

²⁵ I sar našti ine te složinen pe maškara pumende, lelje te džanfse kad o Pavle phenda lende pana akava: “Šukar o Sveto Duho phenda prekalo proroko o Isaija tumare pradađende:

²⁶ ‘Dža ko akava narodo hem phen:

Ka ſunen hem ka ſunen,
ali naka haljoen;
ka dikhen hem ka dikhen,
ali naka pendžaren.

²⁷ Adalese so akale manuſengoro vilo ulo pharo,

phareste ſunena kanencar
hem phandle pumare jača,

te na dikhen jačencar

hem te na ſunen kanencar,

a vileja te na haljoen.

Adalese našti te irinen pe kora mande
te saslarav len.’

²⁸ Adalese, te džanen dai akava spasenje e Devlesoro bičaldo e manuſende taro avera nacije, hem on ka prihvatinen le.”

²⁹ [A kad phenda adava, o Jevreja dže ani bari rasprava maškara pumende.]

³⁰ O Pavle duj pherde berša ačhilo ano plo iznajmime čer. Adari priminda sarijen kola avena ine koro leste.

³¹ Propovedini ine e Devlesere carstvostar hem sikaj ine oto Gospod Isus Hrist phravdeste, hem niko na sprečinda le te čerel adava.

O lil e Rimljanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Pisinava tumende me o Pavle, o sluga e Isuse Hristesoro, e Devlestar vičime sar apostoli hem odvojime te propovedinav o evanđelje,

² savo o Devel angleder obećinđa prekalo ple proroci ano Sveta lila.

³ Adavai o evanđelje lesere Čhaviestar, kovai palo telo potomko e carosoro e Davidesoro,

⁴ a palo Duho kova posvetini hem uštibnaja taro mule inele mothovdo sar Čhavo e Devlesoro ano sa o zoralipe. Ovi o Isus Hrist, amaro Gospod.

⁵ Prekalo leste amen dobindam i milost te ova apostolja, te šaj olese ano anav te vičina e manušen taro sa o nacije te verujinen ano leste hem te oven lese poslušna.

⁶ Maškaro lende hem tumen injen vičime te pripadinen e Isuse Hristese.

⁷ Pisinava sarijende ano Rim, kolen o Devel volini hem kolen vičinda te oven olesere manuša:

Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

E Pavlesiri želja te džal ko Rim

⁸ Angleder sa, zahvalinava mle Devlese prekalo Isus Hrist kako sarijende tumende, adalese so tumare veratar vačeri pe ano sa o sveto.

⁹ O Devel, kolese služinava ano mlo duho, propovedindoj o Šukar lafi lesere Čhaviestar, svedoko maje da uvek molinava kako tumende.

¹⁰ Stalno molinava zaki prilika, tei e Devlesiri volja, nesar te avav tumende.

¹¹ Adalese so, edobor mangava te dikhav tumen te šaj delinav tumencar nesavo duhovno daro te zoraljovent –

¹² te ohrabrina jekh avere ani zajedničko vera.

¹³ Mangava te džanen phraljalen, da but puti mangljum te avav tumende, hem maškara tumende te čedav nesavo plod

ani vera sar so čedinđum hem maškaro manuša taro avera nacije, ali sa di akana injumle sprečime te avav.

¹⁴ Dužno injum te propovedinav kako civilizovana hem kako necivilizovana, kako mudra hem kako nerazumna.

¹⁵ Adalese but mangava te propovedinav o evanđelje hem tumende ano Rim.

O zoralipe oto evanđelje

¹⁶ Me na lađava oto evanđelje, adalese soi ov e Devlesoro zoralipe kako spasenje svakonese kova verujini – najangle kako Jevreja, a onda hem kako avera narodija.

¹⁷ Adalese so ano evanđelje mothoj pe i pravednost e Devlesiri, savi primini pe veraja, hem samo veraja, sar soi pisime ano Sveto lil: “O pravedniko ka živini pali vera.”

O greh e manušengoro

¹⁸ Taro nebo mothoj pe e Devlesiri holi protiv svako bezbožnost hem nepravednost e manušengiri kola pumare nepravednodne dživdipnaja sprečinena te dičhol o čačipe e Devlestar.

¹⁹ Adalese so, okova so e Devlestar šaj džanel pe, adavai olende već pendžarutno – o Devel adava mothovđa lende.

²⁰ A o večno zoralipe hem o božanstvo e Devlesoroi osobine save našti te dikhen pe, ali pana taro čeriba e svetosoro jasno šaj te dikhen pe ano okova so o Devel stvorinda, i adalese e manušen nane izgovor.

²¹ Adalese so, iako džande kako Devel, na dinde le čast hem hvala sar Devlese, nego lengoro misliba ulo uzaludno, a lengoro nerazumno vilo prelelja i tomina.

²² Iako tvrđinde dai mudra, ule nerazumna.

²³ I zameninde i slava e Devlesiri, kova nikad na merela, kako idolja savei čerde te ličinen upro manuš kova merela, upro čiriklja, upro životinje saven isi štar pre hem upro okola so lazinena phuvjaja.

²⁴ Adalese o Devel predinda len lengere vilengere požudende, te oven nečista, te čeren lađarutne stvarija jekh averese.

²⁵ On zameninde e Devlesoro čačipe kako hovajba, i slavinena hem služinena

okolese soi stvorime, a na e Stvoriteljese, kole valjani zauvek te slavini pe. Amen.

²⁶ Adalese o Devel predinda len lengere lađarutne požudende. Ađahar lengere đuvlja o prirodno polno odnos zameninde okoleja savo nane prirodno.

²⁷ Isto ađahar hem o murša ačhavde o prirodno polno odnos e đuvljencar, hem thabile ani pumari grešno požuda jekh palo avereste. Ađahar o murša e muršencar ćerena lađarutne stvarija hem adaleja priminde i zasluđime kazna zako pumaro perverzno živiba.

²⁸ I adalese so na dikhle dai vredno o ćačikano pendžariba e Devle, o Devel predinda len lengere bezvrednone mislende, te ćeren okova so na džala ano redo.

²⁹ Oni pherde oti svako nepravednost, pokvarenost, pohlepa, bišukaripe, zavist, mudariba, kavga, prevara, zlonamernost. Oni ogovaraćija,

³⁰ vaćerena bišukar jekh averestar, mrzinena e Devle, nasilna, umislime, barikane, izmislinena bišukaripe, nepokorna pumare dadese hem e dajaće,

³¹ nerazumna, nepoverljiva, bezosećajna hem nemilosrdna.

³² Iako džanen zaki e Devlesiri pravedno naredba da zasluđinena meriba okola kola adava ćerena, on na samo da adava ćerena nego hem ohrabrinena averen te ćeren adava.

2

E Devlesoro pravedno sudo

¹ Adalese nane tut izgovor, manušeja kova sudineja, ko god tu te ove. Adalese so, adaleja so sudineja averese, korkoro tuće sudineja, adalese so hem tu kova sudineja ćereja isto adava.

² A amen džanaja da o Devel pravedno sudini okolen kola ađahar ćerena.

³ Tu li mislineja, manušeja kova sudineja okolende kola ćerena esavke stvarija, a tu korkoro ćereja ađahar, da ka naše e Devlesere sudostar?

⁴ Ili šaj dikheja po tele e Devlesoro baro šukaripe, lesoro podnosiba hem lesiri strpljivost? Na haljoveja li da o Devel

šukaripnaja mangela te anel tut ko pokajanje?

⁵ Ali, adalese so injan šeralo hem so isi tut vilo savo na kajini pe, čhiveja upra tute i holi zako Dive e holjakoro, kad ka mothoj pe e Devlesoro pravedno sudo.

⁶ O Devel svakonese ka irini palo lesere delja.

⁷ Okolende kola istrajno ćerena šukaripe rodindoj i slava, i ćast hem o bimeripe, ka del večno dživdipe.

⁸ A okolen kolai sebićna hem nane poslušna e ćačipnase, a poslušnai e nepravdaće, ka resel e Devlesiri but bari holi.

⁹ I nevolja hem o pharipe ka resel sarijen kola ćerena bišukaripe, prvo e Jevrejen, a onda hem e avere naroden.

¹⁰ A slava, ćast hem mir e Devlestar sarijende kola ćerena šukaripe, prvo e Jevrejende, a onda hem avere narodende.

¹¹ Adalese so o Devel na dikhela koi kova.

¹² Adalese so okola kola bizo Zakoni grešinde, bizo Zakoni hem ka properen. A okolende kola grešinde, a ine len o Zakoni, palo Zakoni hem ka ovel lende sudime.

¹³ Adalese so, anglo Devel nane pravedna okola kola šunena o Zakoni, nego ka oven opravdime okola kola ćerena palo Zakoni.

¹⁴ Adalese so kad o manuša taro avera nacije kolen nane o Zakoni, prirodno ćerena okova so o Zakoni rodela, ondai on, iako nane len o Zakoni, korkore pumende zakoni.

¹⁵ On ađahar mothovena dai ano lengere vile zapisime okova so rodela o Zakoni. Adava svedočini hem lengiri savest hem lengere mislija save ponekad optužinena len, a ponekad čak braninena len.

¹⁶ Adava ka dićhol ko dive kad o Devel prekalo Hrist Isus ka sudini okova soi garavdo ano manuša, premalo mlo evanđelje savo propovedinava.

O Jevreja hem o Zakoni

¹⁷ A tu pheneja da injan Jevrejco hem da čhiveja to pouzdanje ano Zakoni. Hvalineja tut e Devleja

¹⁸ hem džaneja lesiri volja, a taro Zakoni sikliljan soi ispravno.

¹⁹ Injan uverime da injan vođa e kororende, svetlost okolende kolai ani tomina,

²⁰ okova kova sikaj e nerazumnonen, učitelj e čhavorende, adalese so ano Zakoni tut isi sa o džandipe hem o čači-pe.

²¹ Znači tu, kova averen sikaveja, korkoro tut na sikaveja? Propovedineja te na čorel pe, a tu korkoro čoreja?

²² Vačereja te na čerel pe preljuba, a tu korkoro čereja preljuba? Gadinena pe će o idolja, a tu korkoro čoreja lengere hramija?

²³ Hvalineja tut e Zakoneja, a phageja adava isto Zakoni hem adaleja lađareja e Devle.

²⁴ Sar soi hem pisime ano Sveto lil: "Zbog tumende maškaro avera nacije vredini pe o anav e Devlesoro."

²⁵ O obreziba isi le vrednost te icereja o Zakoni. Ali, te phageja o Zakoni, oveja sar okova kova nane obrezime.

²⁶ A te okova kova nane obrezime iceri o odredbe e Zakonesere, sar o Devel naka uracunini le maškaro obrezime?

²⁷ Ađahar okova kova nane telesno obrezime, a iceri o Zakoni, ka sudini tuće kova phageja o Zakoni, iako isi tut o pisime Zakoni hem o obreziba.

²⁸ Adalese so, nane Jevrejco okova kova ađahar samo dičhola, niti o pravo obreziba nane telesno stvaru.

²⁹ Nego, pravo Jevrejcoi okova kovai adava andral, a pravo obreziba ovela ano vilo palo Duho, a na palo pisime Zakoni. Esavko na dobini pohvala e manušendar, nego e Devlestar.

3

E Devlesiri vernost

¹ Savi, onda, prednost isi e Jevrejen? Ili isi li nesavi korist oto obreziba?

² Bari korist ano sa! Najanglei e Jevrejende poverime e Devlesere lafija.

³ A so te nesave olendar inele neverna? O Devel li zbog adava naka ovel više verno?

⁴ Na, nisar! Iakoi svako manuš hovavno, o Develi adava kovai verno ano ple obećanja, sar soi pisime ano Sveto lil:

"Ka mothove tut pravedno ano sa so ka vaćere, hem ka pobedine kad ka ove sudime."

⁵ A te amari nepravednost mothoj e Devlesiri pravednost, so ka phena ko adava? Dai o Devel nepravedno kad ikali pli holi upra amende? Manušikane akava pučava.

⁶ Na, nisar! Sar onda o Devel ka sudini ine pravedno e svetose?

⁷ Ali, te mlo hovajba služini te mothoj pe o izobilje oto e Devlesoro čači-pe zaki olesiri slava, sose onda pana sudini pe maje sar grešnikose?

⁸ Hem sose te na phena: "Hajde te čera bišukaripe sar te šaj avel o šukaripe?" Sar so nesave vačerena bišukar hem tvrdinena da amen ađahar vačeraja. Adalese ka oven pravedno osudime!

⁹ So, onda? Isi li amen e Jevrejen nesavi prednost upreder avera? Na, nisar! Adalese so, već phendam dai sare, hem o Jevreja hem okola kola nane Jevreja, tali vlast e grehesiri.

Nijekh nane pravedno

¹⁰ Sar soi pisime ano Sveto lil:

"Nane nijekh pravedno, nijekh;

¹¹ nijekh nane kova razumini, nane nijekh kova rodela e Devle.

¹² Sare cidinde pe e Devlestar, sare zajedno ule beskorisna. Nane nijekh kova čerela šukaripe, nane nijekh.

¹³ Lengoroi grlo sar o phravdo grobo, lengiri čhib hovaj.

E sapesoroi otrov lende ko vošta.

¹⁴ Lengerei muja pherde armanja hem gorčina.

¹⁵ Lengere pre siđarena te mudaren,

¹⁶ kaj god džana, anena uništenje hem beda,

¹⁷ a o drom oto mir na pendžarena.

18 Nane len nisavi dar oto Devel.”

19 Džanaja da sa so o Zakoni vaćeri, vaćeri okolende kolai talo Zakoni, te šaj svako muj te phandljol hem te šaj sa o sveto te terđol anglo sudo e Devlesoro.

20 Adalese anglo leste nijekh naka opravdini pe palo ićeriba o Zakoni, adalese so o Zakoni anela e manuše đi ko pendžariba dai grešno.

I pravednost avela prekali vera

21 Ali akana mothovđa pe e Devlesiri pravednost bizo Zakoni, savatar svedočinena o Zakoni hem o Proroci.

22 Opravdime injam anglo Devel prekali vera ano Isus Hrist. Adava odnosini pe upro sarijende kola verujinena adalese so nane razlika maškaro manuša.

23 Adalese so, sare grešinde hem našalde i slava e Devlesiri,

24 ali opravdimei pali lesiri milost prekalo otkupljenje savoi ano Hrist Isus. Adavai e Devlesoro daro.

25 O Devel odredinđa e Hriste ple rateja te ovel žrtva zako pomirenje savo primini pe veraja. Adava ćerđa te mothoj pli pravednost. Adalese so, ov ani pli strpljivost na kazninda o grehija savei ćerde angleder,

26 a adava ćerđa sar te mothoj pli pravednost ano akava vreme, te šaj mothoj dai ov korkoro pravedno hem te opravdini okole kova verujini ano Isus.

27 Šaj li onda, korkore amencar te hvalina amen? Našti! Palo savo zakoni? Palo zakoni savo rodela delja? Na, nego palo zakoni savo rodela vera.

28 Adalese amen smatrinaja dai o manuš opravdime pali vera, a na palo ićeriba o Zakoni.

29 O Devel li samo e Jevrejende Devel? Nane li ov Devel hem avere narodende? Oja, hem avere narodende isto.

30 I adalese soi samo jekh Devel, kova prekali vera ka opravdini e obrezimen, ov prekali adaja isto vera ka opravdini hem okolen kola nane obrezime.

31 Amen li veraja činavaja o Zakoni? Na, nisar! Nego, amen veraja podržinaja o Zakoni.

4

O Avraam opravdime veraja

1 So, onda, te phena da otkrijinda o Avraam, amaro pradađ palo telo?

2 Adalese so, tei o Avraam opravdime palo ple delja, isi le soja te hvalini pe, ali na anglo Devel.

3 Adalese so o Sveto lil phenela: “O Avraam poverujinda e Devlese hem adava ine lese uračunime ani pravednost.”

4 Okova kova ćerela buti, na dobini pli plata sar daro, nego zaradini adava so dobini.

5 A okolese kova na ćerela buti, a verujini ano Devel kova opravdini e biedevlesere manuše, i vera uračunini pe ani pravednost.

6 Adahar hem o David vaćeri dai bahtalo o manuš kase o Devel uračunini i pravednost bizo te lel ano obzir lesere delja:

7 “Bahtalei okola kaserei prestupija oprostime hem o grehija učharde.

8 Bahtaloi o manuš kase o Gospod na uračunini o greh.”

9 Akava li bahtalipe samo zako obrezime ili hem zako okola kola nane obrezime? Adalese so, phendām dai i vera e Avraamese uračunime ani pravednost.

10 A kad adava ine lese uračunime? Kad inele obrezime ili kad na inele obrezime? Adava na inele palo obreziba, nego angleder o obreziba.

11 Ov priminda o znako oto obreziba sar pečati oti pravednost sava dobinda veraja pana kad na inele obrezime. Adaleja o Avraam ulo dad sarijengoro kola verujinena, a kola nane obrezime, te šaj hem olende adava te uračunini pe ani pravednost.

12 Ovi hem dad e obrezimengoro, okolengoro kola nane samo obrezime nego hem phirena dromeja oti vera amare dadesiri e Avraamesiri, savi ole ine kad pana na inele obrezime.

E Devlesoro obećanje primini pe veraja

¹³ Adalese so, o obećanje e Avraamese, ili lesere potomstvos, da ka ovel nasledniko e svetosoro, nane dindo palo ičeriba o Zakoni, nego pali pravednost savi avela oti vera.

¹⁴ Adalese so, tei o naslednici okola kola ičerena o Zakoni, onda i vera nane vredno, a o obećanji uzaludno.

¹⁵ Adalese so, o Zakoni peja akhari e Devlesiri holi, a kaj nane Zakoni, adari nane ni phagiba o Zakoni.

¹⁶ Adalese o obećanje terđola upri vera, te šaj o manuša prihvatinen le sar daro oti e Devlesiri milost, hem te šaj vredini zako sa o potomstvo, na samo zako okola kola ičerena o Zakoni, nego hem zako okola kolen isi vera sar e Avraamesiri. Ovi sarijende amende dad.

¹⁷ Sar soi pisime ano Sveto lil: “Čerđum tut te ove dad bute narodengoro” – anglo Devel, ano kova poverujinda, kova vazdela e mulen hem pali kasiri naredba oto ništa ovela nešto.

¹⁸ O Avraam verujinda hem nadinda pe hem tegani kad na ine le sose te nadini pe. Ađahar ulo dad bute narodengoro, adalese so o Sveto lil ađahar phenela: “Edobor baro ka ovel to potomstvo.”

¹⁹ O Avraam džanda da nakhlo lesoro vreme kad šaj ine te oven le čhave adalese so ine le paše di o šel berš hem džanda so i Sara našti ine te bijani, ali lesiri vera na peli.

²⁰ Ov na sumnjinda ano e Devlesoro obećanje, nego zoralilo ani vera hem dinda slava e Devlese.

²¹ Inele pherdeste uverime da o Devel šaj te čerel okova so obećinda.

²² Adalese i vera ine lese uračunime ani pravednost.

²³ A o lafija: “ine lese uračunime”, na ine le pisime samo olese,

²⁴ nego hem amende kolende ka uračunini pe, kola verujinaja ano Okolest kova taro mule vazdinda e Isuse, amare Gospode.

²⁵ O Isus ine le dindo te merel zako amare prestupija, a uštino taro mule zako amaro opravdanje.

5

Opravdime prekali vera

¹ I adalese, akana kad injam opravdime prekali vera, isi amen mir e Devleja prekalo amaro Gospod Isus Hrist.

² Zbog amari vera ano Hrist šaj te ava ani milost e Devlesiri ani savi akana živinaja, hem hvalinaja amen ani nada da ka učestvujina ani slava e Devlesiri.

³ Hem na samo adava, nego hvalinaja amen hem e nevoljencar adalese so džanaja da ano nevolje sikljovaja te ova strpljiva.

⁴ Ani adaja strpljivost o Devel zorjari amaro karakteri, a adalestar bijandola i nada.

⁵ Adaja nada na lađari amen, adalese so o Devel čorda plo mangipe ano amare vile prekalo Sveto Duho, kovai amende dindo.

⁶ Adalese so, ano pravo vreme, pana sar injamle bizorale, o Hrist mulo zako amende – biedevlesere manušende.

⁷ Pharoi da neko ka del plo dživdipe sar te spasini avere manuše, čak hem adava manuš te ovel pravedno. Iako šaj isi neko ko bi dela plo dživdipe zako but šukar manuš.

⁸ Ali, o Devel plo mangipe amende mothoj ađahar: pana sar injamle grešnici, o Hrist mulo zako amende.

⁹ Kobor više akana, adalese so injam opravdime lesere rateja, ka spasina amen oti holi e Devlesiri prekalo leste.

¹⁰ Adalese so, te injamle izmirime e Devleja lesere Čhavesere meribnaja, pana sar injamle lesere neprijatelja, kobor više akana ka ova spasime lesere Čhavesere dživdipnaja, akana kad injam izmirime!

¹¹ Hem na samo adava, nego hem hvalinaja amen ano Devel prekalo amaro Gospod Isus Hrist, prekala kaste akana injam izmirime e Devleja.

O Adam hem o Hrist

¹² Adalese, sar so o greh đerdinda ano sveto prekalo jekh manuš, a prekalo greh o meriba, ađahar o meriba reslja sa e manušen, adalese so sare grešinde.

¹³ O greh ano sveto inele angleder o Zakoni, ali o greh nikase na računini pe kad nane zakoni.

¹⁴ A palem, o meriba vladinda taro Adam di o Mojsije hem upro okolende kola na grešinde ko isto način sar o Adam, kovai slika Okolesiri kova valjanda te avel.

¹⁵ Ali i milost nane sar o prestup. Adalese so, te but džene mule zbog o prestup jekhe manušesoro, kobor više upro butende čordili i milost e Devlesiri hem o daro savo alo prekali milost jekhe manušesiri, e Isuse Hristesiri.

¹⁶ Hem adava daro nane isto sar okova savo alo prekalo okoleste kova grešinda. Adalese so, palo jekh prestup ali i osuda, a o milosno daro alo palo but prestupija hem anda opravdanje.

¹⁷ Adalese so, te zbog o prestup jekhe manušesoro o meriba vladinda prekalo adava jekh manuš, kobor više okola kola priminena izobilje oti milost hem daro oti pravednost ka vladinen ano dživdipe prekalo jekh manuš, prekalo Isus Hrist!

¹⁸ I, sar so sa o manuša inele osudime zbog o prestup jekhe manušesoro, adahar hem zbog jekh pravedno delo jekhe manušesoro sa o manuša ka oven opravdime hem ka ovel len dživdipe.

¹⁹ Adalese so, sar so palo neposlušnost jekhe manušesoro but džene ule grešna, adahar hem pali poslušnost jekhe manušesiri but džene ka oven pravedna.

²⁰ O Zakoni alo te barjon o grehija. Ali, kaj barilo o greh, i milost barili po više,

²¹ te šaj, sar so o greh vladinda prekalo meriba, adahar i milost e Devlesiri vladini prekali pravednost savi legari ano večno dživdipe prekalo Isus Hrist amaro Gospod.

6

Mule zako greh – dživde ano Hrist

¹ So onda ka phena? Valjani li te ačhova ano greh sar te barjol i milost e Devlesiri?

² Na, nisar! Sar šaj amen kola muljam zako greh pana te živina ano leste?

³ Ili, na džanen li da sare amen kola injam krstime ano Hrist Isus injam krstime ano lesoro meriba?

⁴ Adalese, prekalo krstiba zajedno oleja injam parume ano lesoro meriba, te šaj hem amen, sar so o Hrist e Dadesere slavaja vazdime taro mule, živina neve dživdipnaja.

⁵ Adalese so, kad uljam jekh oleja ano meriba sar olesoro, isto adahar ka ova jekh oleja ano uštiba taro mule sar olesoro.

⁶ Akava džanaja: amaro purano manuš čivdoi ko krsto e Hristeja te šaj amaro grešno telo ovel uništite, te na ova više robija e grehese.

⁷ Adalese so, okova kovai mulo, oslobodime i oto greh.

⁸ I, te muljam e Hristeja, verujinaja da hem ka živina oleja.

⁹ Adalese so džanaja da o Hrist, kova uštino taro mule, više naka merel – o meriba više nane le vlast upro leste.

¹⁰ Meribnaja saveja mulo, mulo jekhvar hem zauvek sar te phagel o zoralipe e grehesoro; a o dživdipe savo akana živini, živini zako Devel.

¹¹ Adahar hem tumen dikhen tumen da injen mule zako greh, a dživde zako Devel ano Hrist Isus.

¹² Adalese o greh na tromal više te vladini ano tumaro telo savo merela, i te pokorinen tumen lesere požudende.

¹³ Ma den tumare udovija zako greh sar alatija zaki nepravda, nego den tumen zako Devel sar okola kola uštine taro mule hem tumare udovija den zako Devel sar alatija zaki pravednost.

¹⁴ Adalese so, o greh naka ovel le vlast upra tumende, adalese so na injen talo Zakoni, nego tali milost e Devlesiri.

Robija zaki pravednost

¹⁵ So te čera? Te grešina adalese so na injam talo Zakoni, nego tali milost e Devlesiri? Na, nisar!

¹⁶ Na džanen li da injen robija okolesere kase pokorinena tumen, okolesere kase sar robija predena tumen te oven lese pokorna – bilo zako greh, so legari ano meriba, bilo zaki poslušnost, so legari ani pravednost.

¹⁷ Ali, hvala e Devlese so, iako injenle robija zako greh, sa vileja pokorinden

tumen zako adava sikaviba saveše predinden tumen.

¹⁸ Oslobodime injen oto greh hem uljen robija zaki pravednost.

¹⁹ Koristinava svakodnevna primerija ano vačeriba zbog o bizoralipe tumare telosoro. Sar so nekad predinden tumare udovija te služinen zaki nečistota hem zako bezakonje, ađahar akana preden tumare udovija te služinen zaki pravednost, so legari ani svetost.

²⁰ Adalese so, kad injenle robija zako greh, injenle slobodna oti pravednost.

²¹ I savi korist ine tumen adalestar savestar avdive lađana? Konačno rezultat adalestar o meriba.

²² Ali, akana kad injen oslobodime oto greh hem kad uljen robija e Devlesere, i korist savi isi tumen legari ani svetost, a konačno rezultat adalestar o večno dživdipe.

²³ Adalese soi i plata zako greh meriba, a daro e Devlesoroj večno dživdipe ano amaro Gospod Hrist Isus.

7

Slobodna oto Zakoni

¹ Ili, na džanen li, phraljaljen – vačerava okolende kola džanen o Zakoni – da o Zakoni isi le vlast upro manuš samo đikotei dživdo?

² Ađahari hem i dindi đuvli, palo Zakoni, phandli zako plo rom đikotei ov dživdo. Ali, te lakoro rom merela, slobodno taro Zakoni saveja inele phandli zako plo rom.

³ Adalese, te dželi avereja đikotei lakoro rom dživdo, ka vičini pe preljubnica. Ali, te lakoro rom merela, slobodno taro Zakoni hem nane preljubnica te lelja avere.

⁴ Ađahar hem tumen, mle phraljaljen, prekalo telo e Hristesoro muljen zako Zakoni te pripadinen averese, Okolese kova uštino taro mule, hem te ova plodonosna zako Devel.

⁵ Adalese so, đikote živindam palo telo, o bišukar požude save inele izazivime e Zakoneja vladinde ano amare udovija, a o plod adalestar inele meriba.

⁶ Ali, akana injam slobodna oto Zakoni adalese so muljam zako adava saveja injamle phandle. Akana služinaja e

Devlese ko nevo način e Duhostar, a na ko purano način palo pisime Zakoni.

O Zakoni hem o greh

⁷ So onda ka phena? Dai o Zakoni greh? Na, nisar! A palem, me naka džanav ine soi greh te na ovel ine o Zakoni. Adalese so, naka džanav ine soi požuda te na phenel ine o Zakoni: “Ma mang okova so nane klo!”

⁸ A o greh iskoristinda i prilika hem prekali adaja naredba ana mande izazivinda svako vrsta oti požuda. Adalese so, o grehi bizo Zakoni mulo.

⁹ Nekad živindum bizo Zakoni, a kad ali i naredba, o greh oživinda,

¹⁰ a me muljum. I ađahar i naredba, savi valjanda te anel maje dživdipe, anda maje meriba.

¹¹ Adalese so, o greh iskoristinda i prilika hem e naredbaja prevarinda man hem mudarđa man.

¹² Adalese, o Zakoni sveto hem i naredbai sveto, pravedno hem šukar.

¹³ Značini li da adava soi šukar anda maje meriba? Na, nisar! A palem, o greh te mothoj pe dai greh, ov prekalo adava soi šukar anda meriba, hem ađahar o greh prekalo naredbe te mothoj pe dai pherdeste grešno.

¹⁴ Džanaja dai o Zakoni duhovno, a da me injum telesno, biknime sar robo e grehese.

¹⁵ Na haljovava so ćerava, adalese so na ćerava okova so mangava, nego ćerava okova so mrzinava.

¹⁶ A te ćerava okova so na mangava, značini da slažinav man dai o Zakoni šukar.

¹⁷ A palem, adava na ćerava više me, nego o greh savo živini ana mande.

¹⁸ Adalese džanav da ana mande – ano mlo telo – na živini ništa šukar. Adalese so, isi man želja te ćerav okova soi šukar, ali na injum ano stanje te ćerav adava.

¹⁹ Adalese so, na ćerava o šukar, savo mangava, nego o bišukar, savo na mangava.

²⁰ Ali, te ćerava okova so na mangava, onda adava na ćerava me, nego o greh savo živini ana mande.

²¹ Ađahar arakhljum akava zakoni: kad mangava te ćerav šukar, adathei odmah o bišukar.

²² Ano mlo vilo injum oduševime e Devlesere Zakoneja,

²³ ali dikhava da ano mle udovija delujini aver zakoni, savo marela pe protiv o zakoni mla gođakoro hem phandela man e grehesere zakoneja savoi ano mle udovija.

²⁴ Kobor jadno injum me! Ko ka oslobodini man akale telostar savo merela?

²⁵ Hvala e Devlese, kova oslobodini man prekalo amaro Gospod Isus Hrist! Ađahar me mla gođaja služinava e Devlesere Zakonese, a mle teloja e grehesere zakonese.

8

Dživdipe ano Duho

¹ Adalese akana nane osuda okolende kolai ano Hrist Isus,

² adalese so o zakoni e Duhosoro savo anela dživdipe ano Hrist Isus oslobodinda man oto zakoni e grehesoro hem e meribnasoro.

³ Adalese so, okova so o Zakoni naši ine te ćerel, zbog o bizoralipe e telosoro, ćerđa o Devel ađahar so bičhalđa ple Čhave ano obličje e grešnone telosoro te ovel žrtva zako greh. Hem ađahar osudinda o greh ano telo,

⁴ te šaj o pravedno zahtev e Zakonesoro pherđol ana amende kola na živinaja palo telo, nego palo Duho.

⁵ Adalese so, okola kola živinena palo telo, mislinena ko okova soi telesno, a okola kola živinena palo Duho, mislinena ko okova soi duhovno.

⁶ Adalese so, i godi legardi teloja anela meriba, a i godi legardi Duhoja anela dživdipe hem mir.

⁷ Adalese so, kadi i godi legardi teloja, oj džala protiv o Devel, adalese so nane pokorno e Devlesere Zakonese, niti nane sposobno te ćerel adava.

⁸ Ađahar, okola kolai legarde teloja naši te ugodinen e Devlese.

⁹ Ali, tumen na injen legarde teloja, nego Duhoja, te čaće e Devlesoro Duho

živini ana tumende. Te nekas nane e Hristesoro Duho, na pripadini e Hristese.

¹⁰ A tei o Hrist ana tumende, o teloi mulo zbog o greh, ali o Duho dela tumen dživdipe adalese so injen opravdime anglo Devel.

¹¹ A te e Devlesoro Duho, kova vazdinda e Isuse taro mule, živini ana tumende, onda o isto Devel kova e Hriste vazdinda taro mule, prekalo Duho kova živini ana tumende, ka oživini hem tumare telija save merena.

¹² Adalese, phraljalen, na injam dužna e telose te živina palo leste.

¹³ Adalese so, te živinena palo telo, mora hem te meren. Ali, te e Duhoja mudarena tumare telesna delja, ka živinen.

¹⁴ Adalese so, okola kolen legari e Devlesoro Duho, oni e Devlesere čhave.

¹⁵ Adalese so, e Duho kole priminden na legari tumen ano ropstvo sar te šaj palem živinen ani dar, nego ćerđa tumen te oven e Devlesere čhave hem prekalo leste vičinaja: "Abba, Dade!"

¹⁶ Korkoro o Duho svedočini zajedno amare duhoja da injam e Devlesere čhave.

¹⁷ I, te injam čhave, onda injam hem naslednici – naslednici e Devlesere hem zajedno naslednici e Hristeja, te čaće e Hristeja patinaja, te šaj učestvujina ani lesiri slava.

O Sveto Duho anela sloboda hem slava

¹⁸ Smatrinava da amare patnje save isi amen akana naši ni te uporedini pe e slavaja savi ka mothoj pe amende.

¹⁹ Adalese so, sa so o Devel stvorinda željno adžićeri te mothoj pe i slava e Devlesere čhavengiri.

²⁰ Adalese so, sa soi stvorime ulo bezvredno, na amara voljaja, nego e Devlesere voljaja, ani nada

²¹ da ani slavno sloboda e Devlesere čhavengiri hem sa adava ka primini oslobodenje oto ropstvo savo legari ani propast.

²² Džanaja da sa soi stvorime e Devlestar uzdišini hem mućini pe sa đī akana, sar i đuvli anglo bijaniba.

²³ Hem na samo okova soi stvorime, nego hem amen kola isi amen e Duho sar prvo daro e Devlesoro, isto uzdišinaja

adžicerindoј o Devel pherdeste te usvojini amen, te otkupini amare telija.

²⁴ Adalese so, ani adaja nada injam spasime. A i nada savi dičhola nane nada, adalese so niko na nadini pe okolese so već dikhela.

²⁵ Ali, te nadinaja amen okolese so na dikhaja, onda adava strpljivo adžiceraja.

²⁶ Isto adahar hem o Duho amende pomožini ano amare bizoralipa. Amen na džanaja zako so valjani te molina, ali korkoro o Duho molini zako amende ano uzdisaja save lafencar našti te opisinen pe.

²⁷ A Okova kova ispitujini o vile džanel so o Duho mangela, adalese so o Duho pali volja e Devlesiri molini zako e Devlesere manuša.

²⁸ Džanaja da sa džala ko šukar okolende kola volinena e Devle, okolende kolen ov vičinda palo plo plan.

²⁹ Adalese so, okolen kolen o Devel angleder džanda, adalen hem predodredinda te oven menjime premali slika lesere Čhavesiri, sar te šaj lesoro Čhavo ovel prvenco maškaro but phralja.

³⁰ A okolen kolen predodredinda, adalen hem vičinda. A kolen vičinda, adalen hem opravdinda. A kolen opravdinda, adalen hem proslavinda.

O mangipe e Devlesoro ano Hrist Isus

³¹ So onda te phena ko sa akava? Tei o Devel amencar, ko šaj protiv amende?

³² Ov, kova čak ni ple Čhave na poštedinda, nego dinda le te merel zako sarijende amende, sigurno ka del amen hem sa aver zajedno oleja.

³³ Ko šaj te optužini okolen kolen izabirinda o Devel? Niko! O Develi adava kova opravdini len.

³⁴ Ko ka osudini len? Niko! Adalese so o Hrist Isus kova mulo, hem soi po bitno, kova inele vazdime taro mule bešela ko počasno than oti desno strana e Devlesiri hem molini pe zako amende.

³⁵ Ko ka cidel amen e Hristesere mangipnastar? I nevolja, o pharipe, o progonstvo, i bokh, o čororipe, i opasnost ili o meriba?

³⁶ Sar soi pisime ano Sveto lil:

“Zbog tuće mudarena amen svako dive, dikhena amen sar bakren zako činiba.”

³⁷ Ali, ano sa adava zorale pobedinaja prekalo Okolesti kova zavolinda amen.

³⁸ Adalese so, uverime injum da ni o meriba, ni o dživdipe, ni o anđelja, ni o poglavarstvija, ni i sadašnjost, ni i budućnost, niti bilo savo zoralipe,

³⁹ ni o učipe ni o hor, ni bilo so aver soi stvorime, našti te ciden amen e Devlesere mangipnastar savoi ano amaro Gospod Hrist Isus.

9

E Devlesoro izbor

¹ Vačerava o čačipe ano Hrist, na hovavava, svedokoi maje mli savest ano Sveto Duho:

² mli žalost bari hem beskrajno dukh isi man ano vilo.

³ Adalese so, zako mle phralja, kolai mli familija palo telo, ka mangav ine me te ovav proketo hem cidime oto Hrist, kad bi šaj ine adava te spasini len.

⁴ Oni o Izraelci. Olen o Devel usvojinda, te oven lesere čhave. Olende o Devel mothovđa pli slava, hem dinda len o savezija, o Zakoni, o način sar te služinen lese hem o obećanja.

⁵ Olengerei hem o pradada o Avraam, o Isaak hem o Jakov, a olendar, palo telo, avela hem o Hrist, kovai Devel upreder sa. Olese slava zauvek! Amen.

⁶ Ali, adava na značini da o Devel na ičerđa plo obećanje. Adalese so nane sare kolai palo bijandipe Izraelci, prava Izraelci,

⁷ niti e Avraamesere čačikane čhave sare kolai lesoro potomstvo, nego: “To potomstvo ka računini pe prekalo Isaak.”

⁸ Adava značini da nane e Devlesere čhave sare kolai e Avraamesere potomci palo telo. Samoi o čhave oto obećanje e Devlesere čhave.

⁹ A akavai o lafi oto obećanje: “Ka avav aver berš ko akava vreme, hem e Sara ka ovel čhavo.”

¹⁰ Hem na samo oj. Ko isto način i Reveka akharda blizanconen amare pradadestar e Isaakestar.

¹¹ A angleder so o čhave bijandile hem angleder so šaj ine te ćeren nešto šukar ili bišukar – sar te ačhol ko zoralipe e Devlesoro plan oto izabiriba,

¹² savo na zavisini oto delja, nego Okolestar kova dela o poziv – ine olaće phendo: “O phureder ka služini e tiknederese.”

¹³ Sar soi pisime ano Sveto lil: “E Jakove zavalindum, a e Isave zamrzindum.”

¹⁴ So onda te phena? Dai o Devel o nepravedno? Na, nisar!

¹⁵ Adalese so, ov e Mojsijase phenđa: “Ka smilujinav man kase me mangava te smilujinav man hem ka mothovav milosrđe kase me mangava te mothovav milosrđe.”

¹⁶ I adalese na zavisini ništa oti amari želja ili oto amaro trud, nego e Devlestar kova smilujini pe.

¹⁷ Adalese so, o Devel ano Sveto lil phenela e faraonese: “Adalese čhivdum tut te ove vladari, sar te šaj mothovav mlo zoralipe prekala tute hem mlo anav te šundol ki sa i phuv.”

¹⁸ I adalese, smilujini pe kase ov mangela, hem steđini o vile okolengere kase ov mangela.

¹⁹ Neko šaj ka pućel man: “Sose onda o Devel pana krivini amen? Ko šaj te suprotstavini pe zaki lesiri volja?”

²⁰ Ali, ko injan tu, manušeja, te raspravinen tut e Devleja? Šaj li okova soi stvorime te phenel ple stvoriteljese: “Sose ađahar ćerđan man?”

²¹ Nane li pravo okole kova ćerela buti e glinaja oti isto glina te ćerel jekh čaro zaki čast, a aver zaki ladž?

²² A so te o Devel, mangindoj te mothoj pli holi hem plo zoralipe, ani bari strpljivost trpinda okolen upro kolende inele holjame hem kola inele pripremime zaki propast?

²³ Ov adava ćerđa sar te mothoj o barvalipe oti pli slava upro okolende kolende mothoj milosrđe, kolen angleder pripreminđa zaki slava.

²⁴ Adala injam amen, kolen o Devel vićinda na samo e Jevrejendar, nego hem e manušendar taro avera nacije.

²⁵ Sar so o Devel phenela ano lil e prorokosoro e Osijasoro:

“E manušen kola nane mlo narodo ka proglasinav dai mlo narodo hem okola koja nane volime, dai volime.”

²⁶ Hem:

“Ko adava than kaj ine lenđe phendo: ‘Tumen na injen mlo narodo’, ka oven proglasime dai ‘čhave e dživde Devlesere.’”

²⁷ A o proroko o Isaija phenđa e Izraelestar:

“Iako isi Izraelci edobor, sar pošik ano more, samo tikoro broj olendar ka spasini pe.

²⁸ Adalese so, o Gospod ka ćerel e phuvjaja okova so phenđa, hem sigate adava ka ćerel.”

²⁹ Hem sar so o Isaija prorokujinda:

“Te na aćhaj amende ine potomstvo o Gospod kovai upreder o vojske, ka ova ine sar i Sodoma, hem ka lićina ine upri Gomora.”

I nevera e Izraelesiri

³⁰ So onda te phena? Da o manuš taro avera nacije, kola na trudinde pe zaki pravednost, priminde i pravednost – i pravednost savi avela oti vera.

³¹ A o Izraelci, kola edobor trudinde pe zaki pravednost palo ićeriba o Zakoni na uspinde ano adava.

³² Sose? Adalese so na trudinde pe te oven pravedna pali vera, nego palo pumare delja. Ađahar zapninde ko bar ko savo o manuš zapninen.

³³ Sar soi pisime ano Sveto lil:

“Aće, ko Sion čhivava bar ko savo ka zapninen hem stena savi ka ćerel len te peren. Ali, okova kova ano leste poverujini, naka lađal.”

10

¹ Phraljalen, okova so taro sa o vilo mangava hem soi mli molitva e Devlese zako Izraelci adavai te oven spasime.

² Adalese so me svedočinava zako olende da taro sa o vilo mangena te služinen e Devlese, ali nane len o čačikano haljoiba.

³ I adalese so na pendžarde i pravednost savi avela e Devlestar, mangle te uspostavičen pumari, hem ađahar na pokorinde pe zaki pravednost savi avela e Devlestar.

⁴ Adalese so o Hrist dovršinda o Zakoni te šaj ovel opravdime svako kova verujini ano leste.

⁵ Oti pravednost savi avela oto Zakoni, o Mojsije pisini: “Ko ičeri o naredbe e Zakonesere, ano lende ka arakhi dživdipe.”

⁶ A oti pravednost savi avela oti vera phenela ađahar: “Ma phen ano to vilo: ‘Ko ka uštel ko nebo?’ – so značini: ‘Ko ka anel e Hriste taro Nebo ki phuv?’”

⁷ Ili: “‘Ko ka huljel ano than e mulengoro’ – so značini: ‘Ko ka huljel te anel e Hriste taro mule?’”

⁸ Nego, so phenela? “O lafi e Devlesoro i će paše, ano to muj hem ano to vilo.” Adavai o Lafi oti vera savi propovedinaja:

⁹ te priznajineja te mujeja dai o Isus Gospod hem vileja verujineja da o Devel vazdinda le taro mule, ka ove spasime.

¹⁰ Adalese so, vileja verujini pe zako opravdanje, a mujeja priznajini pe zako spasenje.

¹¹ Adalese o Sveto lil vačeri: “Ko god poverujini ano leste, naka ladžal.”

¹² Adalese so, nane razlika maškaro Jevrejco hem okova kova nane Jevrejco; adalese soi o Gospod jekh hem ovi isto zako sa o manuša; ov barvale blagoslovini sarijen kola vičinen lesoro anav.

¹³ Adalese so, “Svako kova vičini o anav e Gospodesoro, ka ovel spasime.”

¹⁴ Ali, sar te vičinen Okole ana kaste na verujinena? A sar te verujinen ano Okova kastar na šunde? Hem sar te šunen bizo propovedniko?

¹⁵ A sar neko te propovedini e manušenđe te nane bičhaldo? Sar soi

pisime ano Sveto lil: “Soi šuže o pre okolengere kola legarena o Šukar lafi.”

¹⁶ Ali, na prihvatinde sare o Šukar lafi, adalese so o Isaija phenela: “Gospode, ko poverujinda amare lafese?”

¹⁷ I vera avela prekalo šuniba, a o šuniba prekalo propovediba e Hristestar.

¹⁸ A me pučava: O manuša li na šunde? Oja, šunde! Adalese so:

“Lengoro glaso šundilo ki sa i phuv hem lengere lafija resle di ko kraj e svetosoro.”

¹⁹ Hem pučava: O Izraelci li na halile? Oja, halile. Najangle o Devel prekalo Mojsije phenela:

“Ka čerav tumen te oven ljubomorna narodoja kova nane narodo, ka holjančerav tumen narodoja kova nane razumno.”

²⁰ E Devlese ano anav, o Isaija bizi dar phenela:

“Arakhle man okola kola na rodinde man. Mothovdum man okolende kola na pučle maje.”

²¹ A zako Izrael phenela:

“Celo dive pružindum mle vasta premalo lende, ali oni neposlušna hem šerale.”

11

O Devel na odbacinda ple narodo

¹ Adalese, pučava: o Devel li odbacinda ple narodo? Na, nisar! Hem me injum Izraelco, e Avraamesoro potomko taro pleme e Venijaminesoro.

² O Devel na odbacinda ple narodo, save izabirinda angleder. Ili na džanen li so phenela o proroko o Ilija ano Sveto lil, kad žalinda pe e Devlese protiv o Izrael? Phenda:

³ “Gospode, mudarde sa te prorokonon hem peravde sa te žrtvenici. Samo me ačhiljum, a hem man mangena te mudaren.”

⁴ I so o Devel phenda lese? "Ačhavdum maje ehta hiljade manušen kola na pele ko kočija anglo Vaal."

⁵ Adahari hem ano akava vreme: o Devel izabirinda tikori grupa oto manuša pali pli milost.

⁶ Pa te izabirinda len pali pli milost, onda adava nane zbog olengere delja. Inače, i milost e Devlesiri naka ovel više ine milost.

⁷ So onda? O Izraelci na dobinde okova so rodinde. Adava dobinde okola kolen o Devel izabirinda maškar olende, a averengere vile ule stedime.

⁸ Sar soi pisime ano Sveto lil:

"O Devel dinda len duho savo čerela len zorale te soven,
jačencar te na dikhen,
hem kanencar te na šunen,
sa di ko avdisutno dive."

⁹ A o David phenela:

"Nek lengiri gozba ovel lende zamka hem klopka,
nek peren hem nek oven kaznime.

¹⁰ Nek koroljoven te na dikhen,
a tu pharipnaja bandar lengere dume zauvek."

O spasenje avere narodengoro

¹¹ A me pučava: On li pele ano greh sar te na ušten više? Na, nisar. Nego, zbog olengoro prestup o spasenje alo hem avere narodende hem čerda e Jevrejen te oven ljubomorna.

¹² I, te olengoro prestup značini barvalipe zako sveto, a lengoro periba barvalipe zako avera narodija, kobor više barvalipe ka anel adava kad o pherdo broj oto Jevreja ka prihvatinu o spasenje!

¹³ A tumende kola na injen Jevreja, phenava: sar apostoli zako avera narodija hvalinava mli služba,

¹⁴ te šaj nesar čerav mle narodo te oven ljubomorna hem adahar te spasinav nesaven olendar.

¹⁵ Adalese so, kad o Devel odbacinda len, pomirinda pe avere narodencar. So, onda, ka značini kad o Devel palem ka prihvatinu len te na uštiba taro mule?

¹⁶ Tei o prvo kotor oto humer posvetime e Devlese, ondai hem sa o humer sveto; tei o koreno sveto, svetai hem o granke.

¹⁷ I, tei nesave granke phage, a tu sar granka oti divljo maslina injan spojime maškar olende hem akana olencar delineja o koreno hem o sokija oti maslina,

¹⁸ ma hvalin tut anglo phage granke. A te hvalindan tut, setin tut da tu na akhareja o koreno, nego o koreno tut.

¹⁹ Tu ka phene: "O grankei phage sar te šaj me čivav man olende ko than."

²⁰ Čače, oni phage adalese so na verujinde, a tu terdoveja olende ko than zbog ti vera. Samo, ma te ove barikano zbog adava, nego te dara.

²¹ Adalese so, te o Devel na poštedinda o prirodna granke, naka poštedini ni tut.

²² Adalese, dikh e Devlesoro šukaripe hem lesiri strogoća. Ovi strogo premalo okola kola otpele, ali šukari premala tute te ačhiljan ano lesoro šukaripe. A te ačhavdan te verujine, hem tu ka ove čindo.

²³ A hem on o Izraelci kola na ačhovena ani nevera ka oven palem spojime ko kaš, adalese so o Devel šaj te čerel adava.

²⁴ I te tu, kova pali priroda injan granka oti divljo maslina, injan čindo oto klo kaš hem injan spojime ko sadime kaš oti maslina, so nane prirodno, kobor po lokhe ka ovel zako prirodna granke te oven spojime ko pumaro kaš.

O Izrael ka ovel spasime

²⁵ Phraljalén, mangava te džanen akaja tajna sar te na mislinen da sa džanen. Nesave Izraelci ule šerale hem ka ačhoven adahar sa đikote o pherdo broj oto avera narodija na đerdini ano narodo e Devlesoro.

²⁶ I adahar ka spasini pe sa o Izrael, sar soi pisime ano Sveto lil:

"O Spasitelji ka avel taro Sion;
ka cidel svako bezbožnost e
Jakovesere potomkonendar.

²⁷ Hem akavai mlo savez olencar kad ka cidav lengere grehija."

²⁸ Adalese so o Jevreja odbinde o evandēlje, ule neprijatelja e Devlesere zbog tumari korist, ali palem o Devel volini len adalese so izabirinda lengere pradaden.

²⁹ Adalese so, o Devel na menjini pli odluka kad dela darija hem pozivija.

³⁰ Sar so tumen nekad injenle neposlušna e Devlese, a akana zbog olengiri neposlušnost priminden milosrde e Devlestar,

³¹ adahar hem on akana, ule neposlušna e Devlese zbog tumende, te šaj hem on te priminen milosrde e Devlestar.

³² Adalese so o Devel sa e manušen phandlja ani neposlušnost te šaj sarijende mothoj plo milosrde.

Slava e Devlese

³³ O, kobori baro e Devlesoro barvalipe, i mudrost hem o džandipe! Lesere odluke niko našti te objasnini hem lesere droma niko našti te haljol!

³⁴ Adalese so, ko pendžari i godi e Devlesiri?
Ili ko inele lesoro savetniko?

³⁵ Ili ko dinda le nešto,
i ov onda te dugujini lese?

³⁶ Adalese so, sa avela olestar, hem sai čerdo prekalo leste hem zako olese. Olese nek ovel slava zauvek! Amen.

12

Sar o vernici valjani te živinen

¹ Adalese molinava tumen, phraljalēn, palo milosrde savo mothovda amende o Devel, te anen tumare telija sar dživdi žrtva, sveto hem ugodno e Devlese. Adavai pravo način sar te služini pe e Devlese.

² Ma prilagodinen tumen akale svetose, nego muken e Devlese te menjini tumen adahar so ka del tumen nevo razmisliba, te šaj džanen soi lesiri volja, soi šukar, ugodno hem savršeno.

³ Pali milost savi o Devel dinda man, vačerava svakonese tumendar: Ma mislinen tumendar bolje nego so valjani te mislinen, nego mislinen tumendar

trezveno, pali mera oti vera savi o Devel odredinda svakonese tumendar.

⁴ Adalese so, sar so isi amen but udovija ano jekh telo, a sa o udovija nane len isto uloga,

⁵ adahar hem amen, iako injam but, injam jekh telo ano Hrist, hem sare pripadinaja jekh averese.

⁶ Adahar, isi amen različita darija pali milost savi primindam e Devlestar. Kas isi daro te prorokujini, nek koristini le pali mera oti pli vera.

⁷ Kas isi daro te kandel, nek kandel; kas isi daro te sikaj, nek sikaj;

⁸ kas isi daro te utešini, nek utešini; kas isi daro te del, nek ovel darežljivo; kas isi daro te upravini, nek upravini odgovorno; kas isi daro te mothoj milosrde, nek čerel adava radosno.

⁹ O mangipe nek ovel čačikano, a na dujemujengoro. Mrzinen o bišukaripe, zorale ičeren tumen ko okova soi šukar.

¹⁰ Volinen jekh avere sar phraljen, pošujinen jekh avere više nego tumen.

¹¹ Ma oven lenja, nego revno hem gorljivo služinen e Gospodese.

¹² Zbog i nada savi isi tumen, oven radosna, kad injen ano nevolje, oven strpljiva, a ani molitva oven istrajna.

¹³ Delinen okova so isi tumen e Devlesere manušencar kolai ani potreba, hem oven gostoljubiva.

¹⁴ Blagoslovinen okolen kola progoninena tumen, blagoslovinen, a ma den armanja.

¹⁵ Radujinen tumen okolencar kola radujinena pe, roven okolencar kola rovena.

¹⁶ Oven složna maškara tumende; ma oven barikane, nego družinen tumen okolencar kolen avera dikhena da hari vredinena. Ma mislinen da sa džanen!

¹⁷ Nikase ma irinen bišukaripe zako bišukaripe. Dikhen te čeren okova soi šukar anglo jača sa e manušende.

¹⁸ Te šaj – kobori di tumende – živinen ano mir sa e manušencar.

¹⁹ Ma osvetinen tumen korkore, mle manglalen, nego ačhaven than e Devlesere holjaće. Adalese so ano Sveto lil pisini: "I osvetai mli, me ka irinav lende" – vačeri o Gospod.

²⁰ Umesto adava:

“Tei to neprijatelji bokhalo, de le te hal,
hem tei žedno, de le te pijel.
Adalese so, te ćerđan ađahar,
ka ċhore lese jagalo žaro upro šero –
ka lađare le.”

²¹ Ma muk o bišukaripe te pobedini tut,
nego tu pobedin o bišukaripe šukaripnaja.

13

Te pokorinen tumen zaki vlast

¹ Nek svako manuš pokorini pe zako e phuvjakere vlastija. Adalese so nijekh vlast na postojini bizo e Devlesoro dopuštenje. Hem okola kola vladinena, i vlast dobinde e Devlestar.

² Adalese, ko protivini pe zaki vlast, protivini pe okolese so o Devel postavinda, a okola kola protivinena pe ka anen osuda upra pumende.

³ Okola kola ćerena soi šukar, na valjani te daran oti vlast. Oti vlast valjani te daran okola kola ćerena bišukaripe. Te na mangeja te dara oti vlast, ćer šukar hem i vlast ka hvalini tut.

⁴ Adalese so, i vlast služini e Devlese zako to šukaripe. Ali te ćereja bišukaripe, valjani te dara, adalese so i vlast na akhari o mači džabe. I vlasti e Devlesiri sluga, osvetniko kova ikali e Devlesiri holi upro okolende kola ćerena bišukaripe.

⁵ Adalese valjani te pokorinen tumen zako vlastija, na samo sar te našen oti e Devlesiri holi, nego hem zbog i ċisto savest.

⁶ Adalese hem platinena o porezija. Okola kola vladinena e Devleserei službenici hem posvetinde pumaro vreme zako vladiba.

⁷ Den svakonese okova so dugujinena: kase porez – porez; kase carina – carina; kase poštujiba – poštujiba; kase ċast – ċast.

O mangipe premalo phralja

⁸ Nikase ništa ma oven dužna, sem te volinen jekh avere. Adalese so okova kova volini avere, pherđa e Devlesoro Zakoni.

⁹ Adalese so o naredbe: “Ma ćer preljuba, ma mudar, ma ċor, ma mang okova so nane klo”, hem bilo savi aver,

pripadinena ani akaja jekh: “Volin te pašutne sar korkore tut.”

¹⁰ Okova kova volini averen, naka ćerel lende bišukaripe. Adalesei o mangipe adava savo pherela e Devlesoro Zakoni.

O dive e Hristesoroi paše

¹¹ Ćeren akava, adalese so džanen ano savo vreme živinaja. Alo o vreme te ušten taro sojba, adalese soi amende akana o spasenje po paše nego tegani kad poverujindam.

¹² I rat nakhela, a o divei paše. Adalese, te frda amendar o delja e tominakere hem te urjava e svetlosiri oprema zako mariba.

¹³ Te živina pristojno sar so dolikujini e manušende kola živinena ano svetlost e divesoro – bizo divlja veselja hem mačojba, bizo blud hem nemoralno živiba, bizi kavga hem ljubomora!

¹⁴ Umesto adava, urjaven tumen ano Gospod Isus Hrist hem ma mislinen ko adava sar te udovoljinen e telosere požudende.

14

O bazorale hem o zorale ani vera

¹ Prihvatinen okolen kolai bazorale ani vera, ali na adalese sar te raspravinen tumen olencar adalese so averċhane mislinena.

² Neko verujini da tromal sa te hal, a o bazoralo ani vera hala samo povrće.

³ Okova kova hala sa, na valjani te mislini dai bolje okolestar kova na hala sa, ali ni okova kova na hala sa, na valjani te osudini okole kova hala sa, adalese so o Devel prihvatinda sodujen.

⁴ Ko injan tu te osudine averesere sluga? Ovi odgovorno ple gospodarese kova ka odluċini da li ka ovel opravdime ili na. I ka ovel opravdime adalese so o Gospod šaj te opravdini le.

⁵ Neko smatrini dai nesave dive po bitna oto avera dive, a nekasei sa o dive jednaka. Samo, nek svako ovel potpuno uverime ano okova so mislini.

⁶ Ko mislini dai nesavo dive posebno, adava ćerela zbog o Gospod. Ko hala sa, hala zbog o Gospod, adalese so zahvalini

e Devlese, a ko na hala sa, na hala zbog o Gospod hem zahvalini e Devlese.

⁷ Adalese so, niko amendar na živini korkoro pese hem niko na merela korkoro pese.

⁸ Te živinaja, zako Gospod živinaja, hem te meraja, zako Gospod meraja. Znači, bilo te živina ili te mera, pripadinaja e Gospodese.

⁹ Adalese o Hrist mulo hem oživinđa sar te šaj ovel Gospod hem e mulende hem e dživdende.

¹⁰ I adalese, ko injan tu te osudine te phrale? Ili, sose mislineja da injan po šukar te phralestar? Sare ka terđova anglo sudo e Devlesoro.

¹¹ Adalese soi pisime ano Sveto lil:

“Hava sovli upro mlo dživdipe – vaćeri o Gospod –
svako koč ka perel angla mande,
hem svako čhib ka priznajini e Devle.”

¹² I adalese, svako amendar ka del računi e Devlese.

¹³ Adalese ma te osudina više jekh avere, nego najangle odlučinen te na ćeren ništa so šaj e phrale te legari te perel ili te grešini.

¹⁴ Džanav hem injum uverime ano Gospod Isus da nisavo hajba nane nečisto korkoro pestar. Nego te neko dikhela dai nešto nečisto, samo i olese nečisto.

¹⁵ Tei to phral ožalostime zbog nešto so tu haja, adava znaćini da na postupineja palo mangipe. Ma upropastin te hajbnaja okole zako kase o Hrist mulo.

¹⁶ Adalese, ma muk okova zako so džane dai šukar te šundol ko bišukar glaso.

¹⁷ Adalese so, o carstvo e Devlesoro nane ano hajba hem ano piba, nego ani pravednost, ano mir hem ani radost ano Sveto Duho.

¹⁸ Adalese so, okova kova ađahar služini e Hristese, ugodnoi e Devlese hem pošujime e manušendar.

¹⁹ Adalese trudinaja amen te ćera okova so legari ano mir hem ano izgradiba jekh avere.

²⁰ Ma uništin e Devlesoro delo zbog o hajba. Sa o hajbai čisto, ali nane šukar te

neko hala nešto so avere ka legari ano greh.

²¹ Šukari te na hal pe o mas hem te na pijel pe i mol hem te na ćere ništa so šaj te legari te phrale ano greh.

²² Okova so verujineja, ićer tuće adava anglo Devel. Blago okolese kova korkoro pes na osudini zako okova ano soi uverime.

²³ A ko hala ani sumnja, pes osudini, adalese so adava na ćerela palo okova ano soi uverime. A sa so na ćerela pe palo uverenje, adavai greh.

15

Ugodinen averende, a na korkore tumende

¹ Amen o zorale ani vera dužna injam te pomožina e bizoralen ano lengere bizoralipa, a na te ugodina amende.

² Svako amendar nek ugodini ple pašutnese zako lesoro šukaripe hem izgradiba ani vera.

³ Adalese so, ni o Hrist na ugodinđa pese, nego sar soi pisime ano Sveto lil: “Upa mande pele o uvrede okolengere kola vrede tut.”

⁴ A sa soi ani prošlost pisime, pisimei amende zako sikaviba, te šaj prekali strpljivost hem i uteha save dela o Sveto lil, ovel amen nada.

⁵ A o Devel, kova dela strpljivost hem uteha, nek del tumen te oven složna maskara tumende, sledindoj o primer e Hriste Isusesoro.

⁶ Ađahar sare zajedno šaj, jekhe glasoja te den slava e Devlese hem e Dadese amare Gospodesere e Isuse Hristesere.

⁷ Adalese prihvatinen jekh avere, sar so o Hrist prihvatindđa tumen ki slava e Devlese.

⁸ Adalese so, phenava: O Hrist ulo sluga e obrezimende, te mothoj dai o Devel verno, te potvrdini o obećanja savei dinde e pradadende

⁹ te šaj hem o manuša taro avera nacije te slavinen e Devle zbog olesoro milosrđe, sar soi pisime ano Sveto lil:

“Adalese ka hvalinav tut maskaro manuša taro avera nacije

hem ka ðilabav zahvalna ðilja te anavese.”

¹⁰ Hem pana phenela:

“Veselinen tumen, manušalen taro avera nacije, olesere narodoja.”

¹¹ Hem palem:

“Hvalinen e Gospode, sa o manuša taro avera nacije;
nek sa o narodija slavinen le.”

¹² Hem palem o Isaija phenela:

“Ka avel o potomko e Jesejesoro,
okova kova ka uštel te vladini upro manuša taro avera nacije;
ano leste o manuša taro avera nacije
ka čiven pumari nada.”

¹³ Nek o Devel, kastar avela i nada,
pherel tumare vile svakone radujibnaja
hem mireja ani vera. Adahar tumari nada
stalno ka barjol palo zoralipe e Svetone
Duhosoro.

O Pavle vačeri oti pli služba

¹⁴ Mle phraljalen, me injum uverime da
tumen injen pherde šukaripe, pherde
svakone džandipnaja, sposobna te sikaven
jekh avere.

¹⁵ A palem, odlučnije pisinava tumende,
te podsetinav tumen upro nesave
stvariya, adalese soi maje dindi milost e
Devlestar

¹⁶ te ovav sluga e Hriste Isusesoro
maškaro manuša taro avera nacije. Me
služinava sar svešteniko propovedindoj e
Devlesoro evanđelje, te šaj o manuša taro
avera nacije oven e Devlese sar
prihvatime žrtva, posvetime e Svetone
Duhoja.

¹⁷ Adalese ponosno injum ano Hrist
Isus upro stvari ja save tičinena pe e
Devlestar.

¹⁸ Adalese so, na osudinav man te
vačerav nesostar so o Hrist na čerđa
prekala mande. Prekalo mle lafija hem
delja čerđa e naroden oto avera nacije te
oven poslušna e Devlese,

¹⁹ zbog o zoralipe oto čudesna hem
bare znakija save dikhle hem zbog o
zoralipe e Devlesere Duhosoro. Adahar
oto Jerusalem, i sa ði ki Ilirika
propovedinđum e Hristesoro evanđelje.

²⁰ Ali uvek trudinđum man te na
mothovav o evanđelje adari kaj o Hrist
već pendžarutno, sar te na gradinav ko
averesoro temelji.

²¹ Nego sar soi pisime ano Sveto lil:

“Ka dikhnen okola kolende nane vačerdo,
ka haljoven okola kola olese na
šunde.”

E Pavlesiri namera te posetini o Rim

²² Zbog adava but puti injumle
sprečime te avav tumende.

²³ Ali akana završinđum mli buti ko
akala regije, a već beršencar but mangava
te avav tumende.

²⁴ Planirinava te avav tumende kad ka
džav ko drom zaki Španija hem te uživinav
ano tumaro društvo. Nadinav man da
palo adava tumen ka pomožinen maje
zako mlo drom.

²⁵ A akana džava ko Jerusalem, adari te
služinav e Devlesere manušende.

²⁶ Adalese so o khandirja ani
Makedonija hem ani Ahaja phravde
vileja odlučinde te čeden prilog zako
čorore maškaro e Devlesere manuša ano
Jerusalem.

²⁷ Oja, on korkore odlučinde te čeden
prilog, a hem dužna lende adava. Adalese
so, te o manuša taro avera nacije ule
učesnici ano lengere duhovna
blagoslovija, dužnai te pomožinen lende
hem ano lengere materijalna
blagoslovija.

²⁸ Adalese, kad ka čerav adava hem kad
ka ovav sigurno da priminde o pare savei
lende čedime, ka pođinav ki Španija hem
odrumal ka avav kora tumende.

²⁹ A džanav hem, kad ka avav kora
tumende, da ka anav tumende pherdo
blagoslov e Hristesoro.

³⁰ Molinava tumen, phraljalen, ano
anav e Gospodesoro e Isuse Hristesoro
hem ano mangipe e Duhosoro te oven
mancar zajedno ani borba molindoj e
Devle zako maje.

³¹ Molinen tumen o Devel te spasini man e nevernikonendar ani Judeja hem mlo služiba ano Jerusalm te ovel prihvati me e Devlesere manuendar.

³² I te šaj onda, tei e Devlesiri volja, avav tumende ani radost hem te odmorinav man zajedno tumencar.

³³ Nek o Devel, kova dela mir, ovel sarijencar tumencar. Amen.

16

E Pavlesere završna pozdravija hem uputstvija

¹ Preporučinava tumende amara phenja e Fiva, koja služini ani khandiri ani Kenhreja.

² Priminen la ano Gospod, ađahar sar so dolikujini e Devlesere manuende. Pomožinen laće ano sa so ka valjani laće tumendar, adalese so oj pomožinda butende, a hem maje.

³ Pozdravinen e Priska hem e Akile, mle saradnikonen ano Hrist Isus.

⁴ On reskirinde pumaro dživdipe sar te spasinen mlo. Na zahvalinava lende samo me nego hem sa o khandirja maškaro avera nacije.

⁵ Pozdravinen hem i khandiri savi čedela pe ano lengoro čer. Pozdravinen mle volime amale e Epenete, kova prvo tari Tikori Azija poverujinda ano Hrist.

⁶ Pozdravinen e Marija, koja but trudinda pe zako tumende.

⁷ Pozdravinen e Andronike hem e Junija, kolai Jevreja sar me hem kola inele mancar ano phandlipe. Oni najugledna maškaro apostolja, hem on poverujinde ano Hrist angleder mande.

⁸ Pozdravinen hem mle volime amale ano Gospod, e Ampilijate.

⁹ Pozdravinen e Urbane, mle saradniko ani služba zako Hrist hem mle volime amale e Stahija.

¹⁰ Pozdravinen e Apelije, kovai iskušime hem dokažime ani služba zako Hrist. Pozdravinen e Aristovulesere čerutnen.

¹¹ Pozdravinen e Irodione, kovai Jevrejco sar me. Pozdravinen hem e

Narkisere čerutnen kolai ano Gospod.

¹² Pozdravinen e Trifena hem e Trifoza, kola trudinena pe zako Gospod. Pozdravinen mle mangla amalinja e Persida, koja but trudinda pe zako Gospod.

¹³ Pozdravinen e Rufe, e izabirime ano Gospod. Pozdravinen hem lesere daja, koja hem maje inele sar daj.

¹⁴ Pozdravinen e Asinkrite, e Flegonte, e Ermije, e Patrove, e Erme hem e phraljen kolai olencar.

¹⁵ Pozdravinen hem e Filologe hem e Julija, e Nireje hem lesere phenja, e Olimpe, hem sa e Devlesere manušen kolai olencar.

¹⁶ Pozdravinen jekh avere svetone čumudipnaja. Pozdravinena tumen sa e Hristesere khandirja.

¹⁷ Molinava tumen, phraljaljen, te obratinen pažnja upro okola kola anena podele hem kola čerena tumen te otperen oti vera, protivindoj e sikavibnase saveja tumen injan sikavde. Adalese ciden tumen esavkendar!

¹⁸ Esavke manuša na služinena amare Gospodese e Hristese, nego služinena pumare vođese, adalese so on ple gudle lafencar hem šukare vačeribnaja zavodinena o vile e birumime manušengere.

¹⁹ Sa o vernici šunde zaki tumari poslušnost e Devlese. Adalese radujinav man zbog tumende, ali mangava te oven mudra zako šukaripe, a birumime zako bišukaripe.

²⁰ A o Devel, kova dela mir, sigate ka zdrobini e Sotone talo tumare pre.

I milost amare Gospodesiri e Isusesiri tumencar.

²¹ Pozdravini tumen o Timotej, mlo saradniko, hem o Lukije, o Jason hem o Sosipitar, kolai Jevreja sar me.

²² Pozdravinava tumen ano Gospod me, o Tertije, kova pisinava akava lil umesto o Pavle.

²³ Pozdravini tumen o Gaj, kaste bešava hem kora kaste čedela pe i khandiri.

Pozdravini tumen o Erast, e dizjakoro blagajniko, hem o phral o Kvart.

²⁴ [I milost e Gospodesiri e Isuse
Hristesiri tumencar sarijencar! Amen.]

Slava e Devlese

²⁵ A slava e Devlese! Ov šaj te zorjari
tumen palo mlo evandjelje hem
propovediba e Isuse Hristestar, palo
otkrivenje e tajnatar savi inele but vreme
garavdi,

²⁶ a akanai mothovdi hem vačerdi
prekalo lila e prorokonengere pali
naredba e večnone Devlesiri, te šaj sa o
narodija oven poslušna e Devlese zbog i
vera ano leste.

²⁷ E jekhe mudrone Devlese, prekalo
Isus Hrist, nek ovel slava zauvek! Amen.

O prvo lil e Korinćanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, pali e Devlesiri volja vičime te ovav apostoli e Hriste Isusesoro, hem o phral o Sosten,

² pisinaja e Devlesere khandirjaće ano Korint, okolende kolai posvetime ano Hrist Isus hem vičime te oven e Devlesere manuša zajedno sarijencar kola ko svako than vičinen a anav amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, kovai hem lengoro Gospod hem amaro:

³ Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

Zahvalnost e Devlese

⁴ Uvek zahvalinava mle Devlese kako tumende, zbog olesiri milost savi tumende dindi ano Hrist Isus.

⁵ Adalese so prekalo leste barvaliljen ano sa – ano svako lafi hem ano svako džandipe.

⁶ Adahar hem o svedočanstvo e Hristestar učvrstinda pe maškar tumende,

⁷ i adalese na falini tumende nijekh duhovno daro, dok željno adžicerena te ovel mothovdo amaro Gospod Isus Hrist.

⁸ Ov di o kraj ka učvrstini tumen, te oven bizi mana ko dive kad ka avel amaro Gospod o Isus Hrist.

⁹ Verno o Devel kova vičinda tumen ano zajedništvo ple Čhaveja, e Isuse Hristeja, amare Gospodeja.

Podele ani khandiri

¹⁰ Molinava tumen, phraljaljen, ano anav amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, sare te složinen tumen ano vačeriba hem te na oven podele maškara tumende, nego te oven savršeno ujedine ano jekh misao hem ani jekh svrha.

¹¹ Adalese so, e Hlojakere čerutne phende maje, mle phraljaljen, da maškara tumende isi kavge.

¹² Mislinava ko adava so svako tumendar vačeri: “Me injum e Pavlesoro”, ili “Me injum e Apolosesoro”, ili “Me

injum e Petresoro” ili “Me injum e Hristesoro.”

¹³ O Hrist li podelime? Nane o Pavle adava kova inele čivdo ko krsto zbog tumende niti na injen krstime ano anav e Pavlesoro.

¹⁴ Hvala e Devlese so nikas tumendar na krstindum, sem e Krispe hem e Gaje,

¹⁵ i niko našti te vačeri dai krstime ano mlo anav.

¹⁶ Oja, krstindum pana hem e Stefanakere čerutnen, i uzalo adava, na setinav man da nekas avere krstindum.

¹⁷ Adalese so, o Hrist na bičhalđa man te krstinav, nego te propovedinav o evanđelje – ali na lafencar oti manuškani mudrost, sar te na našali plo zoralipe e Hristesoro krsto.

E Devlesoro zoralipe hem mudrost o Hrist

¹⁸ Adalese so, o lafi oto krstoi dilinipe kako okola kola properena, a zoralipe e Devlesoro kako amende kola spasinaja amen.

¹⁹ Adalese soi pisime ano Sveto lil:

“Ka uništinav i mudrost e mudronengiri hem ka odbacinav o džandipe e džandengoro.”

²⁰ Kaj o mudro manuš? Kaj o učitelj e Zakonestar? Kaj o filozofi akale vremesoro? Na li o Devel čerđa i mudrost akale svetosiri te ovel dilinipe?

²¹ Adalese so o Devel ani pli mudrost čerđa o manuša oto sveto te na pendžaren le pali pumari mudrost. Nego, prekalo “dilinipe” oto okova so propovedini pe, o Devel odlučinda te spasini okolen kola verujinena.

²² I dok o Jevreja rodna čudesna znakija, a o Grci mudrost,

²³ amen propovedinaja e Hriste kovai čivdo ko krsto – adavai kako Jevreja prepreka, a kako manuša taro avera nacije adavai dilinipe.

²⁴ Ali kako okola kolen o Devel vičinda, hem kako Jevreja hem kako Grci – adavai zoralipe e Devlesoro hem mudrost e Devlesiri.

²⁵ Adalese soi e Devlesoro dilinipe po mudro oto manuša, hem e Devlesoro

bizoralipe po zoralo oto manuškano zoralipe.

²⁶ Dikhen tumen, phraljalen, save injenle kad o Devel vičinda tumen. Palo manuškano dikhiba, na injenle ni mudra, ni zorale ni bare manuša.

²⁷ Ali o Devel izabirinda okolen kolen ano sveto dikhena sar dilinen, te lađari okolen kolen dikhena sar mudronen, hem okolen kolen ano sveto dikhena sar bizoralen, te lađari okolen kolen dikhena sar zoralen.

²⁸ Ov izabirinda okolen kolai ano sveto nebitna, kolen dikhena po tele hem kolende phenena dai bezvredna, te uništini okova soi ano sveto bitno.

²⁹ Ađahar nijekh manuš našti te hvalini pe anglo leste.

³⁰ O Develi o izvor tumare dživdipnasoro ano Hrist Isus, kova amende ulo mudrost oto Devel, hem pravednost, hem posvećenje hem otkupljenje.

³¹ Baš sar soi pisime ano Sveto lil: "Ko mangela te hvalini pe, nek hvalini pe e Gospodeja."

2

¹ Kad aljum kora tumende, phraljalen, na aljum bare lafencar ili bare džandipnaja te vačerav tumende o svedočanstvo e Devlestar.

² Adalese so odlučiđum maškara tumende te na vačerav ništa aver sem e Isuse Hristestar, kova inele čivdo ko krsto.

³ Kad aljum kora tumende, injumle bizoralo hem sa tresindum oti dar.

⁴ Mlo vačeriba hem propovediba na inele ano ubedljiva lafija oti manuškani mudrost, nego ano mothojba o zoralipe e Duhosoro,

⁵ sar te na temeljini pe tumari vera ki manuškani mudrost, nego ko e Devlesoro zoralipe.

E Devlesiri mudrost hem e Devlesoro Duho

⁶ Ali i mudrost vačeraja maškaro zrela vernici. A adaja mudrost nane akale svetosiri niti e vladarengiri akale svetosere, kola properena.

⁷ Nego, vačeraja e Devlesiri tajno mudrost, savi inele garavdi hem sava o Devel angleder o čeriba e svetosoro predodredinda zaki amari slava.

⁸ Ola nijekh vladari akale svetosoro na pendžarđa. Adalese so, te pendžaren la ine, naka čiven ine ko krsto e slavnone Gospode.

⁹ Nego, sar soi pisime ano Sveto lil:

"Okova so i jakh na dikhlja
hem o kan na šunđa
hem i godi na pomislinda,
adava o Devel pripreminđa zako
okola kola volinena le."

¹⁰ A amende o Devel adava mothovđa palo Duho, adalese so o Duho sa istražujini hem džanel, čak hem o najbare tajne e Devlesere.

¹¹ Adalese so, ko e manušendar džanel soi ano manuš, sem e manušesoro duho, kovai ano leste? Isto ađahar niko, sem e Devlesoro Duho, na džanel soi ano Devel.

¹² A amen na priminđam e duho akale svetosere, nego e Duho kovai oto Devel, te džana sa so o Devel dinda amen sar daro.

¹³ Amen vačeraja akalestar, ali na sikavde lafencar oti manuškani mudrost, nego ađahar sar so o Duho sikavđa amen, objasnindoj o duhovna čaćipa duhovnone lafencar.

¹⁴ Ali o telesno manuš na prihvatin i okova so avela e Devlesere Duhostar. Olesei adava dilinipe, i našti te haljol, adalese so adalestar valjani te prosudini ko duhovno način.

¹⁵ A o duhovno manuš šaj te prosudini sa, ali ole niko našti te prosudini.

¹⁶ Adalese so:

"Ko pendžarđa i godi e Gospodesiri,
i te šaj sikaj le?"

A amen isi i godi e Hristesiri.

3

Oto podele ani khandiri

¹ A me, phraljalen, našti ine te vačerav tumende sar duhovnone manušende, nego sar telesnonende, sar čavorende ano Hrist.

² Dinđum tumen thud, a na zoralo hajba, adalese so pana na injenle spremna zako esavko hajba. A ni akana na injen spremna,

³ adalese so pana injen telesna. Kad maškara tumende isi zavist hem kavge, na injen li telesna hem na ponašinena tumen li sar o manuša kolai ano sveto?

⁴ Adalese so, kad jekh phenela: "Me injum e Pavlesoro", a aver: "Me injum e Apolosesoro", na injen li sar o manuša ano sveto?

⁵ A koi o Apolos? Hem Koi o Pavle? Oni samo sluge prekalo kolende poverujinđen, pali služba savi o Gospod dinda svakonese.

⁶ Me sadinđum o seme, o Apolos čorda lese pani, ali o Devel čerđa le te barjol.

⁷ I adalese, nane bitno okova kova sadini ni okova kova chorela pani, nego o Devel, kova čerela te barjol.

⁸ A okova kova sadini hem okova kova chorela pani jednakai hem svako ka primini pli nagrada palo adava kobor trudinda pe.

⁹ Amen injam saradnici ani služba e Devlesiri, a tumen injen e Devlesiri njiva, e Devlesiri građevina.

¹⁰ Pali milost savi o Devel dinda man, me sar mudro graditelj čivdum o temelji, a avera gradinena upro leste. Samo, svako nek pazini sar gradini.

¹¹ Adalese so, niko našti te čivel aver temelji, sem o temelji savoi već čivdo, a adavai o Isus Hrist.

¹² Hem ko god ko adava temelji gradini zlatoja, srebroja, dragone barencar, kašteja, puseja ili šuka čarjaja,

¹³ lesoro delo ka mothoj pe ko Dive oto sudo kad ka ovel proverime jagaja. Tegani ka mothoj pe kasoroj savo delo.

¹⁴ Te nekasoro delo savo gradinda na ovela uništine oti jag, ov ka primini nagrada.

¹⁵ A kasoro delo thabljola, ov ka našali pli nagrada. Ov korkoro ka ovel spasime, ali sar maškar i jag.

¹⁶ Na džanen li da injen e Devlesoro hram hem da e Devlesoro Duho živini ana tumende?

¹⁷ Te neko uništini e Devlesoro hram, ole ka uništini o Devel, adalese soi e Devlesoro hram sveto, a adava hram injen tumen.

¹⁸ Ma hovaven korkore tumen. Te neko tumendar mislini dai mudro premalo

adava sar o sveto merini, nek ovel "dilino" sar te šaj ovel mudro.

¹⁹ Adalese soi anglo Devel i mudrost akale svetosiri dilinipe. Sar soi pisime ano Sveto lil:

"Ov dolela ani zamka e mudronen ano lengoro lukavstvo."

²⁰ Hem palem:

"O Gospod džanel dai o mislija e mudronengere beskorisna."

²¹ Adalese niko te na hvalini pe adaleja so sledini nesave vođa, adalese so sa pripadini tumende,

²² bilo adava te ovel o Pavle, o Apolos ili o Petar, ili o sveto, ili o dživdipe, ili o meriba, ili okova soi akana, ili okova so ka ovel. Sa pripadini tumende!

²³ A tumen pripadinena e Hristese, a o Hrist pripadini e Devlese.

4

I služba e apostolengiri

¹ Adalese e Apolose hem man dikhen sar e Hristesere slugen kola zadužime te objasninen o tajne e Devlesere.

² A okolendar kolai zadužime, olendar očekujini pe samo te oven verna.

³ So tičini pe mandar, me ni hari na brininava zako adava so sudinena man tumen ili nesavo manuškano sudo da li čerđum verno mli buti ili na, adalese so ni korkoro maje na sudinava.

⁴ Mli savest čisto, ali čak hem adava na opravdini man. O Gospodi adava kova sudini maje.

⁵ Adalese ma sudinen angleder nego so avela o vreme, dok na avela o Gospod. Ov ka osvetlini okova soi garavdo ani tomina hem ka ikali ko svetlost o mislija e manušengere vilesere. Tegani svako ka primini taro Devel i pohvala savi zaslužini.

⁶ A man hem e Apolose, phraljalen, leljum sar primer zako tumende, te šaj sikljojen upra amende so značini: "Ma džan više okolestar soi pisime ano Sveto lil." Tegani naka frden baripe jekhe manušeja, a te oven protiv aver.

⁷ Palo soste tu injan bolje averestar? Na li sa so isi tut dinda tut o Devel? I sose onda hvalineja tut okoleja so o Devel dinda tut?

⁸ Mislinena da već sa isi tumen? Mislinena da injen akana barvale hem da uljen carija bizo amende? Kaj te oven ine carija, i zajedno tumencar hem amen te carujina.

⁹ Adalese so, mislinava, da o Devel amen e apostolen čivđa ko zadnjo than, sar zarobljenikonen kolai osudime te meren ani arena anglo sa o sveto, anglo anđelja hem anglo manuša.

¹⁰ Znači amen injam "diline" zbog o Hrist, a tumen mudra ano Hrist. Amen injam bazorale, a tumen zorale! Tumen injen cenime, a amen ani ladži!

¹¹ Sa di akana amen injam bokhale, žedna, jadno urjavde, marena amen hem živinaja sar beskućnici.

¹² Phareste ćeraja buti amare vastencar. Kad dena amen armanja, amen blagoslovinaja, kad progoninen amen, amen trpinaja,

¹³ kad vredinena amen, amen irinaja šukare lafencar. Uljam lenđe sar o đubre akale svetosoro, sarijenđe injam sar bednici sa di akava dive.

¹⁴ Na phenava akava te lađarav tumen, nego te opomeninav tumen sar mle volime čhaven.

¹⁵ Adalese so, čak hem te ovel tumen deš hiljade okola kola barjarena tumen ano Hrist, nane tumen but dada, adalese so me uljum tumaro dad ano Hrist Isus prekalo evanđelje.

¹⁶ Adalese molinava tumen: dikhen tumen upra mande.

¹⁷ Adalese hem bičaldum tumenđe e Timoteje, kovai mlo volime hem verno čhavo ano Gospod. Ov ka podsetini tumen ko mlo sikaviba ano Hrist Isus, sar so sikavava ko sa o thana ani svako khandiri.

¹⁸ Nesave tumendar ule barikane mislindoj da naka avav tumende.

¹⁹ Ali, te o Gospod manglja, sigate ka avav tumende, hem tegani ka dodžanav na samo so adala barikane vaćerena nego hem savo zoralipe isi len.

²⁰ Adalese so, o carstvo e Devlesoro nane ano lafija, nego ano zoralipe.

²¹ So više mangena? Te avav tumende e šibinkaja ili e mangipnaja hem e krotkone duhoja?

5

Osuda zako blud

¹ Šundilo da maškara tumende isi blud, hem adava esayko blud savo nane ni maškaro manuša kola na džanen e Devlese: da neko tumendar sovela ple dadesere romnjaja.

² A tumen pana frdena baripe adaleja, umesto te žalostini tumen adava, i te ciden tumendar okole kova adava ćerđa.

³ Adalese so, iako na injum tumencar mle teloja, nego duhoja, već osudindum okole kova adava ćerđa, sar so bi hem ćerava te ovav ine adari tumencar.

⁴ Kad ćedena tumen ano anav e Gospodesoro e Isusesoro tumen hem mlo duho, e zoralipnaja amare Gospodesere e Isusesere,

⁵ preden adale manuše e Sotonese ki propast lesere telosiri, sar te šaj lesoro duho ovel spasime ko dive kad ka avel amaro Gospod.

⁶ Nane šukar adava so hvalinena tumen. Na džanen li dai o greh sar o hari kvasco, savestar sa o humer uštela?

⁷ Očistinen tumen oto greh, sar oto purano kvasco, te šaj oven nevo humer, bizo kvasco, sar so hem injen. Adalese soi i Pasha pripremimo, hem adavai o Hrist, amaro pashalno Bakroro, savoi već žrtvuji.

⁸ Adalese valjani te slavina o prazniko, na e purane kvascoja, niti e kvascoja oto bišukaripe hem oto greh, nego e bikvascone mareja oto čačikanipe hem oto čačipe.

⁹ Pisindum tumenđe ano lil te na družinen tumen e bludnikonenar.

¹⁰ Ali na mislindum te na družinen tumen e bludnikonenar oto akava sveto, ili okolencar kolai pohlepna, ili okolencar kola ćerena prevare, ili okolencar kolai idolopoklonici; adalese so onda bi ano adava slučaj valjani te ikljon avri taro akava sveto.

¹¹ Okova so pisindum tumenđei te na družinen tumen okoleja kova vićini pe phral, a bludnikoi, ili pohlepno, ili

idolopokloniko, ili akoši, ili pijela, ili čerela prevare. Esavke manušencar ma ni te han!

¹² Adalese so, sose me te sudinav okolende kolai avri oti khandiri? Na sudinena li tumen okolende kolai andre ani khandiri?

¹³ Okolende kolai avri oti khandiri ka sudini o Devel. "A tumen ciden tumendar esavke bišukare manuše."

6

O rasprave maškaro vernici

¹ Kad nekas tumendar isi nešto protiv aver verniko, sose džana ko sudo anglo bezbožna sudije? Sose adava na rešinena maškaro e Devlesere manuša?

² Na džanen li da e Devlesere manuša ka sudinen e svetose? A te tumen ka sudinen e svetose, na injen li sposobna te presudinen hem ano tikore rasprave?

³ Na džanen li da amen ka sudina e andelende? A te na vačerav onda oto rasprave save tičinena pe akale dživdipnastar?

⁴ I, te isi tumen rasprave save tičinena pe akale dživdipnastar, čhiven tumende sar sudijen okolen kolen nane veze e khandirjaja!

⁵ Ladž te ovel tumen! Nane li maškara tumende nijekh mudro manuš kova šaj te presudini maškaro ple phralja?

⁶ Nego, o phral sudini pe e phraleja – hem adava anglo nevernici!

⁷ A so sudinena tumen maškara tumende, adavai bari ladž. Sose najangle na podnesinena i nepravda? Sose najangle na pretrpinena i šteta?

⁸ Nego, korkore tumen čerena nepravda hem šteta, hem adava e phraljende.

⁹ Ili, na džanen li da o nepravredna naka nasledinen o carstvo e Devlesoro? Ma oven hovavde! Ni o bludnici, ni o idolopoklonici, ni o preljubnici, ni o murša kola sovena e muršencar,

¹⁰ ni o čora, ni o pohlepna, ni o pijanice, ni okola kola akošena, ni okola kola čerena prevare naka nasledinen o carstvo e Devlesoro.

¹¹ A nesave tumendar inele esavke. Ali, akana injen thovde, posvetime hem opravdime ano anav e Gospodesoro e

Isuse Hristesoro hem ano Duho amare Devlesoro.

Tumaroj telo hram e Svetone Duhosoro

¹² Phenena: "Sai maje muklo te čerav", ali nane maje sa ki korist. "Sai maje muklo te čerav", ali nako nešto te ovel le vlast upra mande.

¹³ Phenena: "O hajbai zako vođi, a o vođi zako hajba, a o Devel ka uništini hem jekh hem dujto." Ali, o telo nane zako blud, nego zako Gospod, a o Gospod zako telo.

¹⁴ O Devel ple zoralipnaja vazdinda taro mule e Gospode, i ađahar hem amen ka vazdel taro mule.

¹⁵ Na džanen li dai tumare telija e Hristesere udovija? Me li, onda, ka lav o udovija e Hristesere hem ka čerav len te oven udovija e bludnicakere? Na, nisar!

¹⁶ Ili, na džanen li da ko dela pes e bludnicaće, ovela olaja jekh telo? Adalese soi phendo: "On duj ka oven jekh telo."

¹⁷ A ko dela pes e Gospodese, ovela oleja jekh duh!

¹⁸ Našen taro blud! Phenena: "Svako greh savo o manuš čerela, na čerela protiv plo telo." Ali okova kova čerela blud, grešini protiv plo telo.

¹⁹ Ili, na džanen li dai tumaro telo hram e Svetone Duhosoro, kovai ana tumende hem kole priminden e Devlestar? Tumen na pripadinena korkore tumende.

²⁰ Adalese so, skupo injen platime. Adalese tumare teloja proslavinen e Devle.

7

Oto brak

¹ A akana okolestar sostar pisinden maje: "Šukari e manušese te na sovel e đuvljaja."

² Ali, zbog sa edobor blud, svakone murše nek ovel odnos pla romnjaja hem svakona đuvlja nek ovel odnos ple romeja.

³ Nek o rom izvršini pli dužnost premali pli romni, a ađahar hem i romni premalo plo rom.

⁴ I romnja nane autoritet upro plo telo, nego e rome. Ađahar ni e rome nane autoritet upro plo telo, nego e romnja.

⁵ Ma zabraninen tumen jekh averese, sem palo dogovor, zako nesavo vreme, kad mangena te posvetinen tumen zaki molitva. Onda palem nek ovel tumen bračno odnos, te na iskušini tumen o Sotoni zbog adava so našti te uzdržinen tumen.

⁶ Akava vačerava tumende sar dopuštenje, a na sar naredba.

⁷ Me bi mangava sa o manuša te oven sar mande biženime, ali svakone isi plo daro e Devlestar: nekas esavko, a nekas aver.

⁸ A zako okola kola nane ženime hem zako udovice phenava: šukari te ačhile korkore sar so injum me.

⁹ Ali, te našti uzdržinen pe, nek ženinen pe. Po šukari te ženinen pe nego te thabljon oti požuda.

¹⁰ A okolende kolai ano brak dava naredba savi na avela mandar, nego e Gospodestar: i romni te na ačaj ple rome.

¹¹ A te ačhavđa le, nek ačhol bidindi ili nek mirini pe ple romeja. Ni o rom te na ačaj pla romnja.

¹² A averende vačerava me, iako akava o Gospod na naredinda direktno: te nesave phrale isi romni koja na verujini ano Devel, ali pristanini te živini oleja, ma te ačaj la.

¹³ Hem te e romnja isi rom kova na verujini ano Devel, ali pristanini te živini olaja, ma te ačaj le.

¹⁴ Adalese so, o rom kova na verujini posvetimei prekali pli romni koja verujini hem i romni koja na verujini posvetimei prekalo plo rom kova verujini. Inače bi tumare čhave ovena nečista, a ađahari posvetime.

¹⁵ A te okova kova na verujini mangela te ačaj pla romnja, nek ačaj la. Tegani o phral ili i phen, kolai vernici, nane obavezna te ačhon ano brak. O Devel vičinda amen te živina ano mir.

¹⁶ Adalese so, ko džanel, romnije, da li ka spasine te rome? Ili ko džanel, roma, da li ka spasine te romnja?

¹⁷ Inače, nek svako živini sar so o Gospod odredinda lese, sar so o Devel vičinda le. Ađahar naredinava ano sa o khandirja.

¹⁸ Te neko inele obrezime kad o Devel vičinda le, ma te čerel pe da nane obrezime. Ađahar hem o manuš kova na inele obrezime angleder so o Devel vičinda le, ma te obrezini pe.

¹⁹ Nane bitno ni o obreziba ni o biobreziba, nego o ičeriba e Devlesere naredbe.

²⁰ Nek svako ačhol ano esavko stanje ano savo inele kad o Devel vičinda le.

²¹ Da li injanle vičime sar robo? Ma adava te brinini tut. Ali, te šaj ine te ove slobodno, iskoristin i prilika.

²² Adalese so, kas o Gospod vičinda kad inele robo, adale o Gospod čerđa te ovel slobodno. A kas o Gospod vičinda sar slobodnone, ovi robo e Hristesoro.

²³ Skupo injen platime. Ma oven robija e manušende.

²⁴ Phraljaljen, nek svako ačhol anglo Devel ano stanje ano savo inele kad o Devel vičinda le.

²⁵ A so tičini pe oto čhaja kola pana na dinde pe, iako akava o Gospod na naredinda direktno, me phenava mlo mišljenje sar neko kase, palo milosrđe e Devlesoro, šaj te verujini pe.

²⁶ Mislinava dai, zbog o pharo vreme savoi akana, bolje e manušese te ačhol ano esavko stanje ano savoi.

²⁷ Te isi tut romni, ma ačhav la. Te nane tut romni, ma rode la.

²⁸ Ali, hem te ženindan tut, na čereja greh, a na čerela greh ni hem i čhaj te dinda pe. A palem, okola kola đerdinena ano brak ka ovel len nevolje ano akava dživdipe, a me mangava te arakhav tumen adalestar.

²⁹ Akava mangava te phenav, phraljaljen: na ačhilo but vreme. Od akana okola kolen isi romnja, nek živinen sar da nane len;

³⁰ okola kola rovena, sar da na rovena; okola kola radujinena pe, sar da na radujinena pe; hem okola kola činena, sar da nane len ništa;

³¹ hem okola kola koristinena o stvarija akale svetosere, sar da na marinena zako olende. Adalese so o oblik akale svetosoro nakhela.

³² Mangava te oven bizo brige. O biženime manuš brinini pe zako okova

soi e Gospodesoro, sar te ugodini e Gospodese.

³³ A o ženime brinini pe zako stvarija akale svetosere, sar te ugodini pla romnjaće,

³⁴ i ađahari podelime ana peste. I bidindi đuvli ili i čhaj brinini pe zako okova soi e Gospodesoro, te ovel sveto hem teloja hem duhoja, a i dindi brinini pe zako stvarija akale svetosere, sar te ugodini ple romese.

³⁵ Akava vačerava zako tumaro šukaripe. Na mangava adaleja te čhivav tumende zabrane, nego te pomožinav tumende te živinen sar so dolikujini hem te oven pherdeste predime e Gospodese.

³⁶ Te neko smatrini da na postupini šukar premali pli verenica hem da lakere berša nakhena, a ov mislini da valjani te lel la romnjaće, nek čerel ađahar sar so mangela. Naka čerel greh te čerđa ađahar.

³⁷ Ali, okova kovai zoralo ani pli odluka hem nane talo pritisak, a šaj te suzdržini pe, te odlučinda te na lel romnjaće pla verenica, šukar čerela.

³⁸ Ađahar, ko lela romnjaće pla verenica, šukar čerela; a ko na lela la romnjaće, po šukar čerela.

³⁹ I romni phandli ple romeja sa đikotei ov dživdo. A te ov merela, slobodnoi te del pe kase mangela, ali samo okolese kovai ano Gospod.

⁴⁰ Ali ka ovel po bahtali te ačhili bidindi. Adavai mlo mišljenje, a mislinava dai hem ana mande o Duho e Devlesoro.

8

Oto hajba savoi žrtvujime e idolende

¹ A so tičini pe oto hajba savo dela pe sar žrtva e idolende: džanaja da "sarijen amen isi džandipe", sar so phenena. Ali o džandipe legari ko barikanipe, a o mangipe izgradini.

² Te neko mislini da nešto džanel, ov pana na džanel edobor kobor valjani te džanel.

³ Ali, te neko volini e Devle, o Devel ole pendžari.

⁴ A zako hajba savo dela pe sar žrtva e idolende: džanaja da "o idoli na

predstavini ništa" hem da "nane aver Devel sem jekh".

⁵ Adalese so, čak hem te isi "develja", sar so tvrdini pe da isi but develja hem gospodarija – bilo ko nebo ili ki phuv,

⁶ amen isi jekh Devel hem Dad kolestar sa avela hem kase amen živinaja, hem jekh Gospod, o Isus Hrist, prekala kastei sa stvorime hem prekala kaste isi amen dživdipe.

⁷ Ali, nane sarijen adava džandipe. Nesave edobor navikninde te služinen e idolende, da kad hana esavko hajba, hana le sar dai žrtvujime e idolende, i ađahar lengiri bizorali savest meljari pe.

⁸ "A o hajba naka anel amen po paše e Devlese. Niti so našalaja te na haljam, niti so dobinaja te haljam."

⁹ Samo, pazinen tumari sloboda te na ovel nešto so ka čerel e bizoralen te peren ano greh.

¹⁰ Adalese so, te neko dikhela tut kole isi džandipe sar haja maro ano hram e idolesoro, na li zbog pli bizorali savest ka ovel ohrabrime te hal o hajba savoi žrtvujime e idolende?

¹¹ I ađahar zbog to džandipe properela to bizoralo phral kase o Hrist mulo.

¹² I adaleja so grešinena protiv tumare phralja dukhavindoj lengiri bizorali savest, grešinena hem protiv o Hrist.

¹³ Adalese, te o hajba legari ano greh mle phrale, nikad više naka hav adava mas, sar te na legarav le ano greh.

9

Savo pravo isi e apostolen?

¹ Na injum li me slobodno? Na injum li apostoli? Na dikhljum li e Isuse, amare Gospode? Na injen li tumen plod oto mlo trud ano Gospod?

² Te averende na injum apostoli, tumende injum, adalese so tumen injen dokaz oti mli apostolsko služba zako Gospod.

³ Akavai mli odbrana protiv okola kola tužinena man:

⁴ Nane amen li pravo te ha hem te pija adalestar so čeraja buti?

⁵ Nane amen li pravo, sar so adava čerena hem avera apostolja hem e Gospodesere phralja hem o Petar, te oven amen verna romnja kolen ka legara amencar ko drom?

⁶ Ili, samo li me hem o Varnava mora te čera buti sar te ovel amen zako dživdipe?

⁷ Ko služini i vojska pese ko troško? Ko sadini vinograd, a te na hal oto lesoro plod? Ili, ko parvari e bakren, a te na pijel lengoro thud?

⁸ Na li akava vačerava samo palo manuškano razmisliba? Na. Na vačeri li akalestar hem o Zakoni?

⁹ Adalese soi ano zakoni e Mojsijasoro pisime: "Ma phand o muj e guruvesoro sar te na hal kad čerela buti e điveja." E Devlese li ačhilo samo zako guruva?

¹⁰ Na vačeri li adava zbog amende? Oja, baš zbog amendei adava zapisime. Adalese so, okova kova handela hem okova kova čedela valjani te čeren adava ani nada da ka dobinen pumaro deo.

¹¹ Te sejindam duhovna šukaripa, but li adava te čedindam tumare materijalna šukaripa?

¹² Te averen isi pravo ko deo oto tumaro materijalno šukaripe, sose onda amen te na ovel po više?

Ali, amen na iskoristindam adava pravo, nego sa podnosinaja sar te na čiva prepreka zako e Hristesoro evanđelje.

¹³ Na džanen li da okola kola čerena i služba ano Hram, oto Hram dobinena hajbnase, hem da okola kola služinena koro žrtveniko, dobinena deo okolestar soi žrtvujime upro leste?

¹⁴ Ađahar hem o Gospod naredinda okolende kola propovedinena o evanđelje te živinen oto evanđelje.

¹⁵ Me ništa adalestar na iskoristindum. A akava na pisinava tumende sar te bi dobinava nešto tumendar, adalese so najangle bi merava nego te našalav mlo pravo te hvalinav man adaleja so propovedinava besplatno.

¹⁶ Adalese so, te propovedinava o evanđelje, adava nane razlog te hvalinav man adalese soi maje adava dužnost hem jao maje te na propovedinava le.

¹⁷ Te adava čerava adalese so me birindum, zaslužinava plata, ali adajai

maje dužnost poverime – me na birindum la.

¹⁸ Savi, onda, mli plata? Te šaj propovedinav o evanđelje besplatno, bizo te koristinav o pravo savo isi man zbog adava so propovedinava.

¹⁹ Adalese so, iako injum slobodno hem na pripadinava nikase, čerdum man te ovav robo sarijende te šaj zadobinav buten zako Hrist.

²⁰ E Jevrejende injumle sar Jevrejco, te zadobinav e Jevrejen. Okolende kolai talo Zakoni injumle sar manuš kovai talo Zakoni – iako me korkoro na injum talo Zakoni – te zadobinav okolen kolai talo Zakoni.

²¹ Okolende kolai bizo Zakoni injumle sar manuš kovai bizo Zakoni – iako na injum bizo e Devlesoro zakoni, nego injum talo e Hristesoro zakoni – te zadobinav okolen kolai bizo Zakoni.

²² E bizoralende injumle bizoralo, te zadobinav e bizoralen. Sarijende uljum sa sar te spasinav bilo kas bilo sar.

²³ A sa čerava zbog o evanđelje, te šaj ovel man udeo ano lesere blagoslovija.

²⁴ Na džanen li da ki trka sa o takmičarija prastana, ali samo jekh dobini i nagrada? Ađahar hem tumen prastan, te šaj dobinen la.

²⁵ Svako kova takmičini pe suzdržini pe oto sa. On adava čerena sar te dobinen i nagrada savi properela, a amen okoja savi na properela.

²⁶ Adalese me na prastava bizo cilj, niti khuvava ko prazno,

²⁷ nego disciplinujinava mlo telo hem čivava le tali kontrola, sar te na ovav me, kova averende propovedindum, isključime tari trka.

10

Upozorenje taro primer e Izraelesoro

¹ Phraljalen, mangava te džanen so ulo amare pradadencar ani pustinja. O Devel legarda len oblakoja savo džala ine anglo lende hem sare nakhle maškaro more.

² Hem sare inele ano oblako hem ano more krstime sar sledbenici e Mojsijasere.

³ Hem sare hale isto duhovno hajba

⁴ hem sare pile isto duhovno piba. Adalese so, pile tari duhovno stena savi džala ine palo lende, a adaja stena inele o Hrist.

⁵ Ali, but olendar na inele pali volja e Devlesiri, i inele mudarde maškari sa i pustinja.

⁶ A sa adava ulo amende zako primer, te na ovel amen želja zako bišukar stvarija sar so ine olen.

⁷ Ma oven idolopoklonici sar so nesave olendar inele, adalese so ano Sveto lil pisini: "O manuša beštine te han hem te pijen, i uštine te čhelen nemoralno."

⁸ Te na muka amen ano blud sar so nesave olendar mukle pe, i ano jekh dive mule bišu trin hiljade džene.

⁹ Ni te na iskušina e Gospode sar so nesave olendar iskušinde le, i inele mudarde oto sapa.

¹⁰ Ma gundinen sar so nesave olendar gundinde, i inele mudarde oto anđeo kova uništini.

¹¹ Sa adava ulo olende zako primer, a zapisime i sar upozorenje amende, kola živinaja ano poslednja vremenja.

¹² Adalese, ko mislini da zorale terđola, nek pazini te na perel.

¹³ Na arakhlja tumen nesavo iskušenje savo nane hem avere manušen. Ali o Develi verno; naka mukel te oven iskušime više nego so šaj te podnosinen, nego ka čerel te šaj ikljoven taro adava iskušenje, te šaj izdržinen.

O idolopoklonstvo hem i Gospodnjo večera

¹⁴ Adalese, mle manglalen, našen taro idolopoklonstvo.

¹⁵ Vačerava sar manušenđe kolai mudra: korkore prosudinen so vačerava.

¹⁶ I čaša oto blagoslov zaki savi zahvalinaja, na predstavini li zajedništvo ano rat e Hristesoro? O maro savo phagaja, na predstavini li zajedništvo ano telo e Hristesoro?

¹⁷ I adalese soi o maro jekh, amen kola injam but, injam jekh telo, adalese so jekh maro delinaja.

¹⁸ Dikhen okolen kolai Izraelci palo telo. Olen li, kola hana oto žrtve, nane ništa zajedničko e žrtvenikoj?

¹⁹ So mangava te phenav adaleja? Da o hajba savoi žrtvujime e idolende nešto značini? Ili da o idolja nešto značinen?

Na!

²⁰ Nego, okova so o manuša taro avera nacije žrtvujinena, e demonende žrtvujinena, a na e Devlese. Nako te ovel tumen ništa zajedničko e demonencar!

²¹ Našti te pijen hem oti čaša e Gospodesiri hem oti čaša e demonengiri! Našti te han hem ko astali e Gospodesoro hem ko astali e demonengoro.

²² Ili, mangaja te čera e Gospode te ovel ljubomorno? Na li injam po zorale olestar?

E vernikonengiri sloboda

²³ Phenena: "Sai maje muklo", ali nane maje sa ki korist. "Sai maje muklo", ali nane maje sa ki izgradnja.

²⁴ Ma dikhen samo tumari korist, nego hem i korist averengiri.

²⁵ Han sa so biknela pe ko pijac, bizo te pučen nešto adale masestar zbog savest.

²⁶ Adalese so, "E Gospodese pripadini i phuv hem sa soi ano late."

²⁷ Te nesavo neverniko vičini tumen ano gostija hem mangena te džan, han sa so ikali pe angla tumende, bizo te pučen nešto e hajbnastar zbog i savest.

²⁸ Ali, te neko phenela tumende: "Akava hajba inele dindo sar žrtva", onda ma han zbog okolese kova upozorinda tumen ko adava hem zbog i savest.

²⁹ Na phenava te na han zbog tumari savest, nego zbog i savest averesiri. Pučena tumen: "Sose averesiri savest te odredini mli sloboda?"

³⁰ Te me hava zahvalindoj, sose mandar te vačeren bišukar zbog okova zako sose zahvalinava?"

³¹ Adalese, bilo te han, te pijen ili te čeren nešto aver, sa čeren e Devlese ki slava.

³² Ma čeren nikas te perel ano greh, ni e Jevrejen ni e manušen taro avera nacije, ni e Devlesere khandirja.

³³ Adahar hem me trudinav man te ugodinav sarijende ano sa, bizo te rodav mli korist, nego i korist butengiri, te šaj oven spasime.

11

¹ Dikhen tumen upra mande sar so hem me dikhava man upro Hrist.

O đuvlja valjani te učaren pumaro šero

² Hvalinava tumen so ano sa setinena tumen mandar hem so ičeren a o sikaviba ađahar sar so predinđum len tumende.

³ Ali mangava te džanen dai o Hrist šero svakone muršese, dai o murš šero e romnjaće hem dai o Devel šero e Hristese.

⁴ Svako murš kova molini pe ili prorokujini učarde šereja, lađari plo šero.

⁵ Hem svako đuvli koja molini pe ili prorokujini bizo te učari plo šero, lađari plo šero, adalese so adava i isto sar kadi lakoro šero muravdo.

⁶ Adalese so, te i đuvli na učari plo šero, nek šišini pe. Ali adalese soi lađavo e đuvljaće te šišini pe ili te muraj pe, nek učari plo šero.

⁷ O murš na valjani te učari plo šero adalese soi ov e Devlesiri slika hem lesiri slava, a i đuvli e muršesiri slava.

⁸ Adalese so, o murš nane ćerdo e đuvljatar, nego i đuvli e muršestar.

⁹ Hem nane o murš stvorime zbog i đuvli, negoi i đuvli zbog o murš.

¹⁰ Zbog adava, a hem zbog o anđelja, e đuvlja mora te ovel znako pese ko šero dai tali vlast.

¹¹ Ali, ano Gospod, niti i đuvli nezavisno e muršestar, niti o murš nezavisno e đuvljatar.

¹² Adalese so, sar soi i đuvli ćerdi e muršestar, ađahar hem o murš bijandola prekali đuvli, a sa adava avela e Devlestar.

¹³ Korkore odlučinen: dolikujini li e đuvljaće te molini pe bizo učardo šero?

¹⁴ Na li korkori i priroda sikaj tumen dai lađavo zako murš te ovel le bare bala,

¹⁵ a te i đuvli isi la bare bala, dai adava laće ki slava? Adalese so, o balai laće dinde sar šamija.

¹⁶ Nesave manuša mangena te raspravinen pe akalestar, ali amen nane esavko adeti niti ađahar ćerena e Devlesere khandirja.

I Gospodnjo večera

¹⁷ Ano akala uputstvija, save akana dava tumen, našti te hvalinav tumen,

adalese so tumare sastanci na džana ko bolje, nego ko gore.

¹⁸ Najangle, šunava da maškara tumende isi podele kad čedena tumen sar Khandiri, so hem verujinava ko nešto adalestar.

¹⁹ A hem valjani te oven podele maškara tumende sar te dičhol koi u pravu.

²⁰ Adalese, kad čedena tumen, tumen na hana i Gospodnjo večera,

²¹ adalese so, svako tumendar hala pli večera, bizo te delini la averencar, pa ađahar jekh ačhola bokhalo, dok aver čak hem mačola.

²² Nane tumen li čher, adari te han hem te pijen? Ili potceninena e Devlesiri khandiri hem lađarena okolen kolen nane? So te phenav tumende? Te pohvalinav tumen? Ko akava našti te pohvalinav tumen.

²³ Adalese so, me priminđum o sikaviba e Gospodestar savo hem tumende predinđum: o Gospod Isus adaja rat kad inele izdajime lelja o maro

²⁴ hem, zahvalindoj e Devlese, phaglja le hem phendā: "Akavai mlo telo savo dela pe tumende. Ćeren akava te setinen tumen mandar."

²⁵ Ađahar lelja hem i čaša e moljaja pali večera hem phendā: "Akajai čaša oto nevo savez ano mlo rat. Kad god olatar pijena, ćeren adava te setinen tumen mandar."

²⁶ Adalese so, kad god hana akava maro hem pijena oti akaja čaša, e Gospodesoro meriba mothovena dok ov na avela.

²⁷ Adalese ko nedostojno hala o maro e Gospodesoro ili pijela oti čaša e Gospodesiri, ka ovel krivo zako greh protiv o telo hem o rat e Gospodesoro.

²⁸ Nek svako ispitujini korkoro pes angleder nego so hala o maro hem pijela oti čaša.

²⁹ Adalese so, ko hala hem pijela, a na poštujini e Gospodesoro telo, hala hem pijela pese ki osuda.

³⁰ Adalese isi but bizorale hem namborme maškara tumende, a but hem mule.

³¹ Ali, kad bi korkore amen ispitujinaja, naka ovel amende ine sudime.

³² A kad sudini amende o Gospod, ov vaspitujini amen te na ova osudime e svetoja.

³³ Adalese, mle phraljalen, kad čedena tumen te han e Gospodesiri večera, adžičeren jekh avere.

³⁴ Tei neko bokhalo, nek hal čhere, te na aven tali e Devlesiri osuda kad čedena tumen.

A so tičini pe oto aver stvarija, ka dav tumen uputstvija kad ka avav.

12

Oto duhovna darija

¹ So tičini pe oto duhovna darija, phraljalen, na mangava te oven ano bidžandipe.

² Džanen da angleder, dok injenle manuša kola na džanen Devlese, injenle nesar hovavde hem legarde koro idolja kola na vačerena.

³ Adalese mangava akava te džanen: nijekh kovai legardo e Devlesere Duhoja, našti te phenel: "Prokleta te ovel o Isus." Hem isto ađahar, niko našti te phenel: "O Isusi o Gospod", te nane legardo e Svetone Duhoja.

⁴ Isi različita darija, ali jekhi o Duho.

⁵ Isi hem različita službe, ali jekhi o Gospod.

⁶ Isi različita delujiba, ali jekhi o Devel kova sa čerela ano sarijende.

⁷ A o Duho upro svakoneste mothoj plo delujiba zbog i zajedničko korist.

⁸ Adalese so, jekhesse o Duho dela daro te vačeri lafi oti mudrost, dok o isto Duho averese dela te vačeri lafi oto džandipe.

⁹ Jekhesse o Duho dela daro te verujini, dok o isto Duho averese dela daro te sasljari.

¹⁰ Jekhesse o Duho dela daro te čerel čudesija, a averese daro te prorokujini. Nekase dela daro te razlikujini e duhonen, nekase te vačeri ano avera jezici, a nekase te tumačini adala jezici.

¹¹ A sa akava čerela jekh isto Duho, kova pali pli volja dela daro svakonese.

Jekhi o telo, a but udovija

¹² O manušikanoi telo jekh, a isi le but udovija. Sa adala udovija, iakoi but, čerena jekh telo. Ađahari hem e Hristeja.

¹³ Adalese so, sare injam jekhe Duhoja ano jekh telo krstime. Bilo Jevreja ili manuša taro avera nacije, bilo robija ili slobodna, sare pijaja oto jekh Duho.

¹⁴ Adalese so jekh ud na čerela sa o telo, nego but udovija.

¹⁵ Te o pro phenela: "Adalese so na injum vas, na pripadinava e telose", zar zbog adava na pripadini e telose?

¹⁶ Hem te o kan phenela: "Adalese so na injum jakh, na pripadinava e telose", zar zbog adava na pripadini e telose?

¹⁷ Kad bi sa o telo ovela jakh, kaj bi ovela o šuniba? Kad bi sa o telo ovela kan, kaj bi ovela o mirišiba?

¹⁸ Ali, o Devel čivđa svako ud ano telo ađahar sar so ov manglja.

¹⁹ Kad bi sa ovela samo jekh ud, kaj bi ovela o telo?

²⁰ Ađahar, isi but udovija, ali samo jekh telo.

²¹ Našti i jakh te phenel e vastese: "Na valjaneja maje!", ni o šero e prende: "Na valjanena maje!"

²² Naprotiv, okola udovija save dičhona sar po bazorale – oni but bitna.

²³ Hem okola udovija zako save mislinaja dai nečasna, olenđe daja po bari čast, hem posebno učaraja o udovija save na valjani te dičhon,

²⁴ dok zako udovija save dičhona na valjani esavki briga. Ali, o Devel sastavinda o telo ađahar da dinda po bari čast zako okola udovija saven nane čast,

²⁵ te na ovel podele ano telo, nego te šaj sa o udovija jednako te brininen jekh averestar.

²⁶ Te jekh ud patini, patinena hem sa avera; te zako jekh ud dela pe čast, oleja radujinena pe hem sa avera.

²⁷ A tumen injen e Hristesoro telo hem svakoi tumendar ud adale telosoro.

²⁸ A o Devel ani Khandiri čivđa prvo e apostolen, dujto e prorokonon, trito e učiteljen, onda okolen kola čerena čudesija, onda okolen kas isi daro te sasljaren, ili te pomožinen, ili te upravinen, ili te vačeren ano avera jezici.

²⁹ Sare li injam apostolja? Sare li injam proroci? Sare li injam učitelja. Sare li čerena čudesija?

³⁰ Sare li sasljarena? Sare li vačerena ano avera jezici? Sare li tumačinena o jezici?

³¹ Mangen but o po bare darija, a me akana ka mothovav tumende o najšukar drom.

13

O mangipe

¹ Kad bi vačerava sa e manušengere hem e anđelengere čhibja, a nane man o mangipe, onda ka ovav ine samo sar o zvono savo čerela buka hem o činele save zveckonena.

² Kad bi ovela man daro te prorokujinav, kad bi džanava sa o tajne hem kad bi ovela man sa o džandipe, kad bi ovela man vera čak hem o planine te cidav ko aver than, a te na ovel man o mangipe, ništa naka ovav ine.

³ Hem kad bi delinava e čororende sa so isi man hem kad bi dava mlo telo te žrtvujini pe, a te na ovel man o mangipe, ništa naka koristini maje ine.

⁴ O mangipei strpljivo hem ljubazno. O mangipe nane ljubomorno hem na hvalini pe, na čerela pe barikano,

⁵ na ponašini pe nepristojno, na rodela plo, na holjani, na pamtini o bišukaripe,

⁶ na radujini pe zaki nepravda, a radujini pe zako čačipe,

⁷ sa podnosini, nikad na našali pli vera, uvek nadini pe, sa trpini.

⁸ O mangipe nikad na prestanini. O daro oto prorokujiba ka prestanini; o daro oto vačeriba ano aver jezici ka nestanini; o daro oto džandipe ka prestanini.

⁹ Adalese so, amaro džandipe nane potpuno hem amaro prorokujiba nane potpuno.

¹⁰ A kad ka avel okova soi potpuno, ka prestanini okova so nane potpuno.

¹¹ Kad injumle čhavoro, vačerđum sar čhavoro, mislinđum sar čhavoro, odlučinđum sar čhavoro. Kad bariljum, frdinđum mandar sa okova soi čhavorikano.

¹² Adalese so, akana dikhaja samo odraz sar ko ogledalo; a tegani ka dikha jasno – muj mujeja. Akana mlo džandipe nane potpuno, a tegani ka džanav potpuno, ađahar sar so hem man o Devel potpuno džanel.

¹³ A akana ačhona akala trin: i vera, i nada hem o mangipe; a najbaroi olendar o mangipe.

14

O prorokujiba hem o vačeriba ano avera jezici

¹ O mangipe te ovel tumaro cilj! Mangen but o duhovna darija, a posebno mangen but o daro oto prorokujiba!

² Adalese so, ko vačeri ano jezici, na vačeri e manušende, nego e Devlese. Niko na haljola le, adalese so Duhoja vačeri o tajne.

³ A ko prorokujini, e manušende vačeri: izgradini len, ohrabrini len hem utešini len.

⁴ Ko vačeri ano aver jezici, izgradini samo pes, a ko prorokujini, izgradini i khandiri.

⁵ Me bi mangava sare te vačeren ano avera jezici, ali po više bi mangava te prorokujinen. Okova kova prorokujini po baroi okolestar kova vačeri ano avera jezici, sem te adava kova vačeri ano avera jezici na tumačini adava so phenda, te šaj i khandiri te izgradini pe.

⁶ Te me, phraljalen, avava kora tumende hem vačerava ano avera jezici, so adava ka koristini tumende te na andum tumende otkrivenje, džandipe, proroštvo ili sikaviba?

⁷ Istoi ađahar hem o instrumenća, sar soi flauta ili harfa, te na dena jasno ton, sar te pendžari pe i melodija savi bašali pe upro lende?

⁸ Ili, te i truba čerela nejasno zvuk, ko ka spremi pe zako mariba?

⁹ Ađahar hem tumen, te vačerena e manušende lafija save on na haljovena, sar onda on ka džanen so tumen vačerena? Samo džabe ka frden tumare lafija.

¹⁰ Ko sveto isi edobor razna čhibja hem nijekh nane bizo značenje.

¹¹ Te na haljovava i čhib okolesiri kova vaćeri maje, ondai adava manuš maje abandija, a hem me olese injum abandija.

¹² Adahar hem tumen: adalese so mangena but o duhovna darija, mangel but više te oven tumen o duhovna darija save izgradinena i khandiri.

¹³ Adalese, ko vaćeri ano avera jezici, nek molini pe te šaj tumačini adava so phenda.

¹⁴ Adalese so, te molindum man ano avera jezici, mlo duho molini pe, ali tegani na koristinava mli godi.

¹⁵ So, onda, te ćerav? Ka molinav man duhoja, ali ka molinav man hem godaja. Ka đilabav duhoja, ali ka đilabav hem godaja.

¹⁶ Adalese so, te zahvalineja e Devlese samo duhoja, sar okova kova na haljola ka phenel "Amen" ko to zahvaliba kad na džanel so vaćereja?

¹⁷ Tu šukar zahvalineja, ali okova kova šunela na izgradini pe.

¹⁸ Zahvalinava e Devlese so više sarijendar tumendar vaćerava ano avera jezici.

¹⁹ Ali, ani khandiri najangle ka vaćerav pandž lafija mla godaja, te šaj hem averen te sikavav, nego deš hiljade lafija ano avera jezici.

²⁰ Phraljalen, ma razmislinen sar čhavore, nego ano bišukaripe oven nevina sar o bebice, a ano razmisliba oven zrela.

²¹ Ano Zakoni pisini:

"Averengere čhibjencar hem prekalo muja e abandijengere
ka vaćerav akale narodose,
ali ni tegani naka šunen man,"

phenela o Gospod.

²² Adalese, o avera jezici nane znako zako vernici, nego zako nevernici, a o prorokujiba nane zako nevernici, nego zako vernici.

²³ Adalese, te ćedinda pe sa i khandiri hem sare vaćerena ano avera jezici, i đerdinena o manuša kola na haljovena ili o nevernici, na li ka phenen da injen diline?

²⁴ Ali, te sare prorokujinena, i đerdini nesavo neverniko ili kova na haljola, ka dikhel dai grešniko hem tumare lafija ka osudinen le;

²⁵ o tajne lesere vilesere ka ikljon ko svetlost, i ka perel mujeja đi phuv hem ka poklonini pe e Devlese, vaćerindoj: "O Develi čaće maškara tumende!"

O redo ani khandiri

²⁶ So, onda, phraljalen? Kad ćedena tumen, svakone isi nešto: nekas psalam, nekas sikaviba, nekas otkrivenje, nekas ano avera jezici, nekas tumačenje zako adala jezici. Nek sa adava ovel e khandirjaće ki izgradnja.

²⁷ Te neko vaćeri ano avera jezici, nek vaćeren duj džene, najviše trin, jekh po jekh, hem neko nek tumačini so phende.

²⁸ A te nane niko te tumačini, onda adava manuš nek traini, i nek vaćeri samo pese hem e Devlese.

²⁹ A zako proroci: nek vaćeren duj ili trin džene, a avera nek prosudinen adava so phende.

³⁰ Ali, te neko ko adari bešela primini otkrivenje, okova o prvo kova vaćeri nek traini.

³¹ A sare tumen šaj, jekh po jekh, te prorokujinen, te šaj sare oven sikavde hem ohrabrine.

³² O duhija e prorokonengere pokorinena pe e prorokonende.

³³ Adalese so o Devel nane Devel oto nered, nego oto mir.

Sar so hem ano sa o khandirja e Devlesere manušengere,

³⁴ o romnja valjani te trainen ani khandiri. Nane lende muklo te vaćeren, nego nek pokorinen pe, sar so hem o Zakoni phenela.

³⁵ A te mangena nešto te sikljovent, nek čhere pučen pumare romen. Adalese so, na dolikujini e romnjaće te vaćeri ani khandiri.

³⁶ Na li tumendar iklilo e Devlesoro lafi? Ili samo kora tumende reslo?

³⁷ Te neko mislini dai proroko ili da isi le duhovno daro, valjani te džanel da akava so pisinava tumende naredbai e Gospodestar.

³⁸ A te neko adava na priznajini, ni ov korkoro naka ovel priznajime e Devlestar.

³⁹ Adalese, mle phraljaljen, mangel but o daro oto prorokujiba hem ma braninen te vačeri pe ano avera jezici.

⁴⁰ Ali, nek sa ovel pristojno hem uredno.

15

O uštiba e mulengoro

¹ Podsetinava tumen, phraljaljen, ko evanđelje savo propovedindum tumende, savo hem priminden, ano savo hem terđovena.

² Prekalo adava evanđelje tumen hem spasinena tumen, te ičerena tumen upro okova so propovedindum tumende. Te na čerena ađahar, džabe verujinena.

³ Adalese so, predindum tumende okova soi najbitno, okova so hem me primindum: da o Hrist mulo zako amare grehija, baš sar so pisini ano Sveto lil,

⁴ da inele parume, da o trito dive uštino taro mule, sar so pisini ano Sveto lil,

⁵ hem da mothovđa pe e Petrese, a onda hem sa e dešu duje apostolende.

⁶ Onda mothovđa pe e phraljende, kola tegani zajedno inele više oto panšel džene. But olendar panai dživde, a nesave mule.

⁷ Onda mothovđa pe e Jakovese, i onda sa e apostolende.

⁸ A ko kraj mothovđa pe hem maje, e najbednone manušese.

⁹ Adalese so me injum najtikoro maškaro apostolja, hem na injum dostojno te vičinav man apostoli, adalese so progonindum e Devlesere khandirja.

¹⁰ Ali, pali milost e Devlesiri injum akava so injum. Lesiri milost premala mande na inele džabe. Trudindum man više sarijendar, ali na me, nego i milost e Devlesiri savi inele mancar.

¹¹ Ađahar, bilo me ili on: adava propovedinaja hem ano adava poverujinden.

¹² A te propovedini pe da o Hrist uštino taro mule, sar adava da nesave maškara tumende vačerena da nane uštiba taro mule?

¹³ Te nane uštiba taro mule, onda ni o Hrist na uštino taro mule.

¹⁴ A te o Hrist na uštino taro mule, džabei amaro propovediba, džabei hem tumari vera.

¹⁵ Onda hem amen injam hovavne svedoci adalese so svedočinaja da o Devel vazdinđa e Hriste taro mule, kole na vazdinđa taro mule tei čače da o mule na uštena sar so nesave phenena.

¹⁶ Adalese so, te o mule na uštena, onda ni o Hrist na uštino taro mule.

¹⁷ A te o Hrist na uštino taro mule, džabei tumari vera – pana injen ano tumare grehija.

¹⁸ Onda propele hem okola kola mule, a verujinde ano Hrist.

¹⁹ Te samo zako akava dživdipe čivaja amari nada ano Hrist, onda injam najbednija oto sa o manuša.

²⁰ Ali, o Hrist čače uštino taro mule, sar garancija da hem okola kola mule ka ušten.

²¹ Adalese so, sar so o meriba alo prekalo manuš, ađahar hem o uštiba taro mule alo prekalo manuš.

²² Adalese, sar so sare ano Adam merena, ađahar sare kolai ano Hrist ka oživinen.

²³ Ali, o uštiba taro mule džala palo redo: prvo o Hrist, a onda, kad ov ka avel, okola kola lese pripadinena.

²⁴ Tegani ka avel o kraj. O Hrist ka uništini sa e vladaren, sa i vlast hem o zoralipe, a onda ka predel sa o carstvo e Devlese e Dadese.

²⁵ Adalese so, o Hrist valjani te vladini sa đikote sa lesere neprijatelja na ovena čivde talo lesere pre.

²⁶ O meriba ka ovel uništine sar zadnjo neprijatelji.

²⁷ Adalese so, ano Sveto lil pisini: “O Devel sa čivđa talo lesere pre.” A kad phenela: “sa čivđa talo lesere pre”, jasnoi dai sa čivdo talo leste sem Okova kova sa čivđa talo leste.

²⁸ A kad sa ka ovel čivdo talo leste, onda hem korkoro o Čavo ka čivel pe talo Okolesti kova sa čivđa talo leste, te šaj e Devle ovel vlast upro sa.

²⁹ I so čerena okola kola krstinena pe zako mule? Te o mule uopšte na uštena

taro mule, sose krstinena pe zako olende?

³⁰ Sose hem amen stalno reskirinaja amaro dživdipe?

³¹ Hava sovli upro baripe savo frdava tumencar ano Hrist Isus amaro Gospod, phraljaljen, da svako dive injum ani opasnost te merav.

³² Te zbog o manuškane motivija mardum man e "zverencar" ano Efes, savi korist isi man adalestar? Te o mule na uštena taro mule, onda, "Hajde te ha hem te pija, adalese so tejsa ka mera."

³³ Ma oven hovavde: "O bišukar društvo rumini o šukar navike."

³⁴ Rasvestinen tumen hem ma grešinen više! Nesave tumendar na pendžarena e Devle. Adava vačerava tumende sar te lađarav tumen.

³⁵ Ali nesave tumendar ka pučen: "Sar adava o mule uštena? Savo telo ka ovel len kad ka ušten taro mule?"

³⁶ Bigođakereja! O seme savo sejineja našti te oživini te prvo na merela.

³⁷ Hem okova so sejineja, nane da sejineja telo savo posle ka ovel, nego sejineja samo obično zrno, bilo te ovel zrno e divesoro ili nesave avere semesoro.

³⁸ Ali o Devel dela le telo savo ov mangela. Svako e semese dela telo savo olese pripadini.

³⁹ Adalese so nane svako telo isto: aver telo isi e manušen, aver e životinjen, aver e čirikljen, a aver e mačhen.

⁴⁰ Isto ađahar isi e nebosere hem e phuvjakere telija; ali o sjaj oto e nebosere telija averčhane e sjajestar oto e phuvjakere telija.

⁴¹ E khame isi plo sjaj, e maseke plo sjaj hem e čerenjen isi pumaro sjaj. A svako čereni razlikujini pe oti aver palo plo sjaj.

⁴² Ađahar ka ovel hem kad o mule ka ušten. Sejini pe raspadljivo telo, a taro mule uštela o neraspadljivo;

⁴³ sejini pe ani lađ, a taro mule uštela pe ani slava; sejini pe ano bizoralipe, a taro mule uštela pe ano zoralipe;

⁴⁴ sejini pe prirodno telo, a taro mule uštela o duhovno.

Te isi prirodno telo, isi hem okova duhovno.

⁴⁵ Adalese soi ađahar pisime ano Sveto lil: "O prvo manuš, o Adam, ulo dživdo

biće." A o poslednjo Adam, o Hrist, ulo duho kova dela dživdipe.

⁴⁶ Ali na inele prvo duhovno telo, nego prirodno, a posle duhovno.

⁴⁷ O prvoi manuš tari phuv, čerdo oto prah e phuvjakoro, o dujtoi manuš taro nebo.

⁴⁸ Savo inele e phuvjakoro manuš, esavkei hem sa e phuvjakere manuša; savoi e nebosoro manuš, esavkei hem sa e nebosere manuša.

⁴⁹ Hem sar so amen injamle slika e phuvjakere manušesiri, ađahar ka ova hem slika e nebosere manušesiri.

⁵⁰ Akava phenava tumende, phraljaljen, adalese so o telo hem o rat našti te nasledinen e Devlesoro carstvo, niti o raspadljivo te nasledini o neraspadljivo.

⁵¹ Ače, phenava tumende i tajna: naka mera sare, ali sare ka ova menjime,

⁵² otojekhvar, ano trepkiba e jakhakoro, kad ka šundol i poslednjo truba. Adalese so, ka šundol i truba hem o mule ka ušten ano neraspadljivo telo, a amen ka ova menjime.

⁵³ Adalese so, akava raspadljivo telo mora te menjini pe ano neraspadljivo, hem akava mulikano ano okova savo na merela.

⁵⁴ A kad akava raspadljivo telo ka menjini pe ano neraspadljivo hem akava mulikano ano okova savo na merela, tegani ka pherdol o vačeriba savoi pisime ano Sveto lil:

"O meribai uništite."

⁵⁵ "Meriba, kaj akana ti pobeda?

Meriba, kaj akana to zoralipe saveja dukhaveja?"

⁵⁶ O meriba lela plo zoralipe taro greh, a o greh lela plo zoralipe taro Zakoni.

⁵⁷ Ali, hvala e Devlese kova dela amen pobeda prekalo amaro Gospod Isus Hrist.

⁵⁸ Adalese, mle volime phraljaljen, oven zorale hem ičeren tumen! Uvek oven pherdeste predana zaki buti savi o Gospod dinda tumen adalese so džanen da tumaro trud ano Gospod nane za džabe.

16

Čediba o dobrovoljni prilog

¹ So tičini pe oto čediba o prilog zako e Devlesere manuša, čeren isto sar so phendum e khandirjende ani Galatija.

² Svako nedelja nek svako tumendar ačaj ki strana nešto pare okolestar so zaradinda. Adahar naka valjani te čedel pe pare kad ka avav.

³ A kad ka avav, ka bičhalav mle preporuke okolencar kolen tumen ka izabirinen te legaren tumaro daro ano Jerusolim.

⁴ Te valjanda hem me te putujinav, on ka džan mancar.

E Pavlesere završna lafija hem pozdravija

⁵ A kora tumende ka avav kad ka nakhav maškari Makedonija. Adalese so, maškari Makedonija samo ka nakhav,

⁶ a kora tumende šaj hem te ačhovav zako nesavo vreme, ili čak hem te nakhavav o jevend, te šaj spreminen man zako drom kaj god ka džav.

⁷ Adalese so akava puti na mangava samo te dikhav tumen ano nakhiba, adalese so nadinav man da, te o Gospod dinda, ka ačhovav kora tumende nesavo vreme.

⁸ Ano Efes ka ačhovav di ko Pentekost,

⁹ adalese so phravdili maje bari prilika zaki bari buti, iako isi man but protivnici.

¹⁰ Te alo o Timotej, dikhen te ovel bizi dar maškara tumende, adalese so hem ov čerela e Gospodesiri buti sar hem me.

¹¹ Adalese, niko ma te dikhel le po tele. Ano mir spreminen le zako drom te avel kora mande, adalese so adžicerava le te avel e phraljencar.

¹² So tičini pe oto phral o Apolos, but hrabrindum le te avel kora tumende e phraljencar, ali ov nisar na inele voljno te avel akana. Ali, ka avel kad ka mothoj pe lese prilika.

¹³ Džangale pazinen, zorale terdoven ani vera, oven hrabra, oven zorale!

¹⁴ Sa čeren ano mangipe.

¹⁵ Džanen da e Stefanisiri porodica prva kola obratinde pe ani Ahaja hem da posvetinde pe zako služiba e Devlesere

manušende. Adalese molinava tumen, phraljalen,

¹⁶ hem tumen te pokorinen tumen esavkende hem sarijende kola olencar sarađujinena hem trudinena pe.

¹⁷ Radujinav man zako e Stefanesimo, e Fortunatesoro hem e Ahaikesoro aviba, adalese so on nadoknadinde maje adava so tumen na injen akate.

¹⁸ Adalese so on umirinde mlo duho hem tumaro. Adalese ceninen esavke manušen.

¹⁹ Pozdravinena tumen o khandirja tari Tikori Azija. Pozdravinena tumen but ano Gospod o Akila hem i Priska e khandirjaja savi čedela pe olende ano čer.

²⁰ Pozdravinena tumen sa o phralja. Pozdravinen jekh avere svetone čumudipnaja.

²¹ Me, o Pavle, pisinava o pozdrav mle vasteja.

²² Te neko na volini e Gospode, nek ovel proketo! Marana ta!*

²³ I milost e Gospodesiri e Isusesiri tumencar.

²⁴ Mloi mangipe sarijencar tumencar ano Hrist Isus. Amen.

* **16:22** *Marana ta!* Adava ko aramejski značini "Ava, Gospode!"

O dujto lil e Korinćanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Isuse Hristesoro pali volja e Devlesiri, hem amaro phral o Timotej,

pisinaja e Devlesere khandirjaće ano Korint, hem sa e Devlesere manušenje ani sa i Ahaja:

² Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

O Devel dela uteha

³ Nek ovel blagoslovime o Devel hem o Dad amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, o milosrdno dad hem Devel oti svako uteha.

⁴ Ov tešini amen ani svako amari nevolja, sar te šaj hem amen te tešina okolen kolai ani nevolja, adala utehaja savaja korkore amen o Devel tešini.

⁵ Adalese so, sa so više patinaja zbog o Hrist, više priminaja uteha e Devlestar prekalo Hrist.

⁶ Te injam pritiskime e nevoljencar, adavai zaki tumari uteha hem spasenje. Te priminaja uteha e Devlestar, adavai zaki tumari uteha, savi ćerela strpljivo te nakhaven o ista patnje save hem amen nakhavaja.

⁷ A amari nadai zako tumende zorali, adalese so džanaja da isi tumen udeo ano amare patnje, ađahar hem ani amari uteha.

⁸ Mangaja, phraljalen, te džanen zaki nevolja savi arakhlja amen ani Tikori Azija. Injamle opteretime više nego so šaj ine te akhara, edobor da našaldam amari nada da ka ačhova dživde.

⁹ Osetindam da već injam osudime ko meriba. Ali sa adava ulo adalese sar te na pouzdajina amen više ana amende, nego ano Devel kova vazdela e mulen.

¹⁰ Ov ikalda amen oti bari opasnost e meribnasiri hem ka ikali amen. Ano leste pouzdajinaja amen da i dalje ka ikali amen.

¹¹ A hem tumen šaj te pomožinen amende tumare molitvencar. Tegani but manuša ka zahvalinen e Devlese zako amende – hem o Devel amen ka blagoslovini zbog o but molitve.

O Pavle menjini plo plan

¹² Akavai amaro ponos: amari savest savi svedočini da ano sveto, a pogotovo maskara tumende, živindam ani e Devlesiri svetost hem čakikanipe, na pali manuškani mudrost, nego pali e Devlesiri milost.

¹³ Adalese so, na pisinaja tumende ništa so naka šaj te čitinen ili te haljovent. A nadinav man da ka haljovent sa,

¹⁴ sar so hem već haliljen amen nešto, hem da ko Dive amare Gospodesoro e Isusesoro tumen ka ponosinen tumen amencar sar hem amen tumencar.

¹⁵ Adaleja so injumle uverime ano adava, odlučindum prvo te avav tumende sar te šaj duj puti oven blagoslovime.

¹⁶ Mangljum te posetinav tumen kad injumle ko drom za Makedoniju, a onda tari Makedonija palem te avav tumende, sar te pomožinen maje zako mlo drom ani Judeja.

¹⁷ Na li šaj injumle lakomisleno kad planirindum adava? Ili adava so planirinava, planirinava sar o manuša ano sveto, pa najangle phenava “oja, ađahari”, a onda “na, nane ađahar”?

¹⁸ Ali, o Develi maje svedoko da amari poruka tumende nane hem “oja” hem “na”.

¹⁹ Adalese so o Čhavo e Devlesoro, o Isus Hrist, kole tumende me, o Silvan hem o Timotej propovedindam, na inele hem “oja” hem “na”, nego ano leste uvek inele “oja”.

²⁰ Adalese so sa e Devlesere obećanja ano Hrist isi len pumaro “oja”. Adalese hem amen prekalo leste phenaja “Amen”, e Devlese ki slava.

²¹ A o Develi adava kova zajedno tumencar ćerela amen zoralen ano Hrist. Ov pomazinda amen

²² hem čivđa plo pečati ana amende, hem dinda ple Duho ano amare vile sar garancija da ka pherel ple obećanja.

²³ O Develi mlo svedoko da na hovavava: Odlučindum te na avav ano Korint sar te poštedinav tumen.

²⁴ Amen na injam gospodarija oti tumari vera, nego zajedno tumencar učestvujinaja ani tumari radost, adalese so injen zorale ani vera.

2

¹ Adalese, odlučindum te na avav palem tumende te žalostinav tumen.

² Adalese so, te me žalostindum tumen, ko onda man ka radujini? Okova li kole žalostinava?

³ Akava pisindum tumende baš adalese sar te na, kad ka avav tumende, žalostinen man okola kola valjani te radujinen man. Uverime injum dai mli radost – radost tumari sarijengiri.

⁴ Adalese so, pisindum tumende tari phari nevolja, phage vileja hem bute asvençar. Ali, na te ožalostinav tumen, nego te pendžaren mlo baro mangipe savo isi man zako tumende.

Te oprostini pe e grešnikose

⁵ A te neko nekas žalostinda, na žalostinda edobor man kobor žalostinda sarijen tumen – na mangava te preterinav.

⁶ Ovi već dovoljno kaznime adaleja so but džene tumendar osudinde le zbog adava.

⁷ Ali akanai vreme te oprostinen lese hem te utešinen le, te na prelel le i bari tuga.

⁸ Adalese molinava tumen premalo leste te mothoven mangipe.

⁹ Akava pisindum tumende te proverinav save injen hem da li injen poslušna ano sa.

¹⁰ Kase tumen nešto oprostinenena, oprostinava hem me. Adalese so, hem me so oprostindum – te inele nešto te oprostini pe – adava, anglo Hrist, zbog tumende oprostindum,

¹¹ te na nadmudrini amen o Sotoni. Adalese so džanaja lesere namere.

Ani Troada

¹² Kad aljum ani Troada te propovedinav o evanđelje e Hristestar, o Gospod phravđa maje o udar zako adava,

¹³ ali na ine man mir ana mande adalese so na arakhljum mle phrale e Tite adari. Adalese pozdravindum man olencar hem dželjum ki Makedonija.

I pobeda ano Hrist

¹⁴ Ali, hvala e Devlese, kova uvek ćerela amen te ova pobednici ano Hrist. Ov prekala amende ko sa o thana, sar šukar miris, širini o džandipe pestar.

¹⁵ Adalese so amen e Devlese injam e Hristesoro šukar miris maškaro okolende kola ovena spasime hem maškaro okolende kola properena.

¹⁶ Okolende kola properena injam miris savo anela meriba, a okolende kola ovena spasime injam miris savo anela dživdipe. A isi li neko sposobno zako adava?

¹⁷ Adalese so, amen na trgujinaja e Devlesere lafeja, sar so but avera ćerena, nego ano Hrist vaćeraja čačikane anglo Devel, sar okola kolai bičhalde e Devlestar.

3

Sluge zako Nevo savez

¹ Počinaja li palem te hvalina korkore amen? Ili, amende li valjani, sar averende, pisime preporuke zako tumende ili tumendar?

² Tumen injen amaro lil, zapisime ano amare vile, save džanen hem čitinena sa o manuša.

³ Tumen mothovenena da injen e Hristesoro lil, sastavime amara službaja, lil savo nane pisime mastiloja, nego e dživde Devlesere Duhoja, na ko ploče oto bar, nego ko ploče oto manuškane vile.

⁴ Esavko pouzdanje isi amen anglo Devel prekalo Hrist.

⁵ Adava na značini da amen tvrdinaja da injam sposobna te ćera bilo so korkore amendar – amari sposobnost avela taro Devel.

⁶ Ov amen osposobinda te ova službenici zako Nevo savez, na zako pisime zakoni, nego zako Duho. Adalese so o pisime zakoni anela meriba, a o Duho dela dživdipe.

I slava e Neve savezesiri

⁷ I te i služba e meribnasiri, savi slovonencar inele urezime ano bar, sijajinda esavka slavaja, da o Izraelci naši ine te dikhen o muj e Mojsijasoro zbog i prolazno slava lesere mujesiri,

⁸ kobor li tek po slavno i služba e Duhosiri?

⁹ Adalese so, te inele slavno i služba savi anela osuda, kobor li tek po slavno i služba savi anela pravednost?

¹⁰ Čače, okova so inele slavno nane slavno kad uporedini pe e slavaja savi po uzvisime.

¹¹ Adalese so, te okova soi prolazno inele slavno, kobor li tek po slavno okova so trajini zauvek?

¹² I adalese so isi amen esavki nada, vačeraja ani sa i sloboda.

¹³ Amen na injam sar o Mojsije kova učarda plo muj veoja sar te na dikhen o Izraelci o završetak e slavakoro savi prolazno.

¹⁴ Ali, lengere gođa inele phandle, adalese so sa di ko akava dive kad god čitini pe o Purano zavet, isto veo učari lengere gođa te naši haljovent o čačipe. A adava veo šaj te cidel pe samo ano Hrist.

¹⁵ Ađahar hem avdive kad čitinena pe e Mojsijasere lila, o veo učari lengere vile.

¹⁶ Ali kad god neko poverujini ano Gospod, o veo ovela cidime.

¹⁷ O Gospodi Duho, a kaj o Duho e Gospodesoro, adari i sloboda.

¹⁸ A sare amen mujeja savo nane učardo reflektujinaja e Gospodesiri slava hem ovaja preobrazime ani lesiri slika – oti slava ani slava savi avela e Gospodestar, kovai Duho.

4

Vernost ano propovediba o evanđelje

¹ I adalese so pali e Devlesiri milost isi amen akaja služba, ma te odustajina.

² Umesto adava, odreknindam amen taro lađutne hem garavde stvarija, na ponašinaja amen lukavo, niti preirinaja e Devlesoro lafi, nego phravdeste sikavaja o čačipe, i sare kolai iskrena džanen adava.

³ A tei o evanđelje savo amen propovedinaja učardo veoja, učardo samo zako okola kola properena.

⁴ O devel akale svetosoro korjarđa lengiri neverno godi, te na dikhen o svetlost oto evanđelje e Hristesere slavatar, kovai i slika e Devlesiri.

⁵ Adalese so, na propovedinaja korkore amen, nego e Isuse Hriste sar Gospode, a amen sar tumare slugen zbog o Isus.

⁶ Adalese so o Devel, kova phenda: “Nek o svetlost zasvetlini tari tomina”, zasvetlinda ano amare vile, te pendžara e Devlesiri slava ko muj e Hristesoro.

⁷ Ali akava blago isi amen ano phuvjale čare, te ovel jasno da akava baro zoralipe avela e Devlestar, a na amendar.

⁸ Taro sa o strane pritiskinena amen o nevolje, ali na phagena amen. Injam zbunime, ali na hem očajna,

⁹ injam progonime, ali na hem ačhavde, peravena amen, ali na uniština amen.

¹⁰ Amen uvek ko amare telija akharaja e Isusesoro meriba, te šaj mothoj pe hem e Isusesoro dživdipe ko amare telija.

¹¹ Adalese so, amen kola injam dživde, uvek injam ani opasnost te mera zbog o Isus, te mothoj pe jasno e Isusesoro dživdipe upro amare telija save merena.

¹² I ađahar, o meriba delujini ana amende, a o dživdipe ana tumende.

¹³ Hem adalese so isi amen isto Duho oti vera, sar soi pisime ano Sveto lil:

“Poverujindum, hem adalese vačerđum”, ađahar hem amen verujinaja, i adalese vačeraja,

¹⁴ adalese so džanaja da o Devel kova vazdinda taro mule e Gospode e Isuse, ka vazdel oleja hem amen, hem zajedno tumencar ka čhivel amen uzala peste.

¹⁵ Adalese so, sai adava zbog tumende, te širini pe e Devlesiri milost upro but avera manuša, hem olengoro zahvaliba te ovel ano izobilje e Devlese ki slava.

¹⁶ Adalese ma te odustajina, adalese so čak hem te raspadinaja amen od avrijal, od andral obnovinaja amen taro dive ko dive.

¹⁷ Adalese so, amare tikore hem prolazna nevolje pripreminena amen

zaki večno slava savi but po bari adale nevoljendar.

¹⁸ Amende nane bitno okova so dičhola, nego okova so na dičhola, adalese so okova so dičholai prolazno, a okova so na dičholai večno.

5

Oto nevo telo

¹ Adalese so džanaja da kad akava šatori ano savo živinaja – amaro telo akate ki phuv – ka ovel peravdo, džanaja da isi amen večno čer ko nebesija e Devlestar, čer savo nane čerdo manuškane vastencar.

² Adalese uzdišinaja ano akava telo hem jedva adžičeraja o dive kad ka urja o nebesko telo.

³ Adalese so, kad ka ova urjavde ano leste, naka ova nange.

⁴ Dok živinaja ano akava šatori, uzdišinaja oto pharipe. Na adalese so na mangaja više te živina ano leste, nego mangaja upro leste te urja o nevo, nebesko telo, sar te šaj o večno dživdipe prelel amare telija save merena.

⁵ A baš zato adava hem pripremiđa amen o Devel, kova diđa amen ple Duho sar garancija.

⁶ Adalese uvek injam pherde pouzdanje, iako džanaja da sa đikote živinaja ano akava telo, dur injam e Gospodestar.

⁷ Adalese so, amen živinaja pali vera, a na palo okova so dikhaja.

⁸ Adalese hem phenava da injam pherde pouzdanje hem bi mangaja te ikljova taro amaro telo hem te dža te živina e Gospodeja.

⁹ Adalese hem trudinaja amen te ugodina lese, bilo te živinava akate – ano telo – ili adari oleja.

¹⁰ Adalese so, sare mora te ikljova anglo sudo e Hristesoro, te šaj svako primini i plata zato okova so čerđa dok živinđa ano telo, bilo šukaripe ili bišukaripe.

Oti služba savi anela mir

¹¹ I adalese so džanaja zaki dar e Gospodestar, trudinaja amen te uverina e manušen. O Devel but šukar džanel amen,

a nadinav man da hem tumen džanen amen ano tumare vile.

¹² Na hvalinaja palem korkore amen angla tumende, nego daja tumen razlog te hvalinen tumen amencar, hem te džanen so te odgovorinen okolende kola hvalinena pe okoleja so dičhola, a na okoleja soi ano vilo.

¹³ Te dičhilo da injam sar diline, adavai zbog o Devel. Te injam razumna, adavai zbog tumende.

¹⁴ Adalese so, e Hristesoro mangipe prelela amen adalese so injam uverime ano akava: jekh mulo zato sa o manuša, so značini da sare mule.

¹⁵ O Hrist mulo zato sa, da o dživde više na živinena pumende, nego Olese kova mulo hem uštino taro mule zato olende.

¹⁶ Adalese amen od akana nikas na pendžaraja palo telo. Iako e Hriste hem pendžardam palo telo, akana na pendžaraja le više ađahar.

¹⁷ Adalese, tei neko ano Hrist, ovi nevo stvorenje; o purano nakhlo, a o nevo, ače, ulo.

¹⁸ A sa adava avela e Devlestar kova amen prekalo Hrist pomirinda peja hem diđa amen i služba oto miriba.

¹⁹ O Devel ano Hrist pomirinda o sveto peja hem na računinda e manušenje lengere prestupija, a amende diđa te propovedina o lafi oto miriba.

²⁰ Amen injam e Hristesere poslanici; o Devel opomenini prekala amende. E Hristese ano anav molinaja tumen: mirinen tumen e Devleja!

²¹ Ole kova na čerđa greh, o Devel čerđa te ovel žrtva zato amare grehija, te šaj ano leste ova pravedna anglo Devel.

6

¹ Sar e Devlesere saradnici, molinaja tumen te na len uzalud e Devlesiri milost.

² Adalese so Devel phenela:

“Šuđum tut ano pravo vreme,
hem pomožinđum će ko dive oto
spasenje.”

Ače, akanai o pravo vreme. Akanai o dive oto spasenje!

E Pavlesere nevolje

³ Nikase nisave prepreke na čhivaja, sar te na arakhi niko zamerka amara službaće.

⁴ Nego, ano sa mothovaja amen sar e Devlesere sluge: ani bari istrajnost, ano nevolje, ano čororipe, ano pharipe,

⁵ dok marena amen, ano phandlipe, ano pobune, ano phare buća, ano bisovavne rača, ano bokhalipe,

⁶ ani čistota, ano džandipe, ani strpljivost, ano šukaripe, ano Sveto Duho, ano čačikano mangipe,

⁷ ano čačikano Lafi, hem ano zoralipe e Devlesoro. Isi amen i pravednost sar amaro oružje, zako napad hem zaki odbrana.

⁸ Služinaja e Devlese bilo o manuša te poštujinen amen ili te mrzinen amen; bilo te vačeren amendar šukar ili bišukar. Vačeraja o čačipe, ali phenena amende da injam hovavne.

⁹ Injam sar okola kolen na pendžarena, iako šukar džanen amen; stalno injam anglo meriba, ali, ače, pana injam dživde. Injam kaznime, ali na injam mudarde.

¹⁰ Injam tužna, a palem uvek radosna; injam čorore, a palem buten čerđam barvalen; nane amen ništa, a palem isi amen sa.

¹¹ Phravdeste vačerđam tumende, Korinćanalen; amaro viloi širom phravdo tumende.

¹² Amaro vilo nane phandlo tumende, ali tumaro viloi phandlo amende.

¹³ Vačerava tumende sar mle čhavende, phraven tumare vile amende sar so amen phravđam amare vile tumende!

Hram e dživde Devlesoro

¹⁴ Ma vucinen isto jaram e nevernikonencar. Adalese so, i pravednost hem o bezakonje na džana zajedno. O svetlost hem i tomina nane len ništa zajedničko.

¹⁵ Ano soste o Hrist složini pe e Sotoneja*? Ili so isi zajedničko e verniko hem e neverniko?

¹⁶ Hem savo dogovor isi maškaro e Devlesoro hram hem o idolja? Adalese so, amen injam o hram e dživde Devlesoro, baš sar so o Devel phendā:

“Me ka živinav ano lende hem ka phirav maškaro lende;
me ka ovav lengoro Devel, a on ka oven mlo narodo.”

¹⁷ Adalese,

“Ciden tumen olendar!

Odvojinen tumen! – vačeri o Gospod. Ma pipinen ništa soi nečisto, hem me ka priminav tumen.

¹⁸ Me ka ovav tumaro Dad, a tumen ka oven mle čhave hem čhaja – vačeri o Gospod kova sa šaj.”

7

¹ Adalese so isi amen akala obećanja, mle manglalen, valjani te očistina amen oto sa so meljari o telo hem o duh, usavršindoj amari svetost ani dar anglo Devel.

E Pavlesiri radost

² Čeren amende than tumende ano vile! Nikase na čerđam nepravda, nikas na ošetindam, nikas na iskoristindam.

³ Na phenava akava sar te osudinav tumen. Već angleder phendūm tumende da edobor injen amende ano vile da injam spremna hem te živina hem te mera zajedno tumencar.

⁴ Isi man baro poverenje ana tumende hem but injum ponosno tumencar. Pherdo injum uteha hem but injum radosno uzalo sa amare nevolje.

⁵ Adalese so kad aljam ki Makedonija, na ine amen odmor, nego taro sa o strane arakhle amen o nevolje: od avrijal kavge, a od andral i dar.

⁶ Ali o Devel kova utešini e poniznonen, utešinda amen adaleja so alo o Tit.

⁷ Hem na samo adaleja so ov alo, nego hem e utehaja savi tumen dinden le. Ov phendā amende kobor but mangena te dikhen man, kobor but injen ožalostime hem kobor but brininena maje, pa adahar mli radost inele po bari.

⁸ Iako ožalostindūm tumen mle lileja, nane maje žao. I te ine maje žao, dikhava da adava lil ožalostinda tumen barem ko hari vreme.

* **6:15 Sotoneja** Ko grčki terđola “Veliar” soi jekh oto anava e Sotonesere.

⁹ Akana radujinav man, na adalese so ožalostin den tumen, nego adalese so adaja žalost legarda tumen ko pokajanje. Tumari žalost avela oto Devel, pa adahar ano nisoste amendar na injen oštetime.

¹⁰ Adalese so i žalost savi avela oto Devel, bijani pokajanje savo legari ko spasenje – pokajanje palo savo na žalini pe – dok i svetsko žalost bijani žalost savi legari ko meriba.

¹¹ Adalese so, dikhen akana so sa anda tumende adaja žalost savi avela oto Devel. Kobor bari želja te odbraninen tumari nevinost, kobor baro holjaniba, kobor bari dar, kobor bari želja te dikhen amen, kobor bari briga hem želja zaki pravedno kazna okolese kova grešinda! Sa adaleja mothovden da ano adava injen nevina.

¹² A iako pisindum tumende, na pisindum tumende niti zbog okoleste kova grešinda, niti zbog okoleste protiv kastei cerdi nepravda, nego te mothoj pe tumari revnost zako amende anglo Devel.

¹³ Adava utešinda amen.

A uzalo adava so injamle utešime, but više radujindam amen zbog e Titesiri radost, adalese so sare tumen ohrabrinden lesoro duho.

¹⁴ I te hvalindum tumen anglo leste, na lađardum man, adalese so sa so phendam zako tumende inele čačipe, adahar hem amaro hvaliba anglo Tit inele čačikano.

¹⁵ A lesere osečanja premala tumendei but po zorale kad setini pe zaki poslušnost tumari sarijengiri hem sar priminden le ani dar hem ano baro pošujiba.

¹⁶ Radujinav man so ano sa šaj te pouzdajinav man ana tumende.

8

O Pavle sikaj oti darežljivost

¹ Phraljaljen, mangaja te džanen e Devlesiri milost savi inele dindi e khandirjende ani Makedonija.

² Iako inele iskušime bare nevoljencar, lengiri bari radost hem lengoro baro čororipe preirinda pe ani barvali darežljivost.

³ Svedočinava da dinde edobor kobor šaj ine – a hem po više adalestar. Dinde oti šukar volja

⁴ hem edobor puti molinde amen te muka lenđe te učestvujinen ano čediba pare zako e Devlesere manuša ano Jerusolim.

⁵ A dinde, na sar so amen očekujindam, nego hem korkore pumen dinde, prvo e Gospodese, a onda amende, pali e Devlesiri volja.

⁶ Adalese zamolindam e Tite, da sar so već angleder počinda, adahar hem te završini maškara tumende akaja služba oto darujiba.

⁷ Adalese, sar so ano sa injen barvale: ani vera, ano lafi, ano džandipe, ani čačikani želja te pomožinen hem ano mangipe premalo amende, oven barvale hem ani akaja služba oto darujiba.

⁸ Na naredinava tumende adava, nego sar primer vačerava tumende oti revnost averengiri sar te proverinav o čačikanipe tumare mangipnasoro.

⁹ Adalese so, tumen džanen i milost amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri – da iakoi barvalo, zbog tumende ulo čororo, sar te šaj tumen te barvaljovent lesere čororipnaja.

¹⁰ Ače so mislinava adalestar: angluno berš injenle prva kola mangle te den hem kola dinde darija zako e Devlesere manuša.

¹¹ Adalese završinen akana adava delo! Sar so injenle spremna hem mangljen te den, akana adahar spremno završinen adava delo premalo adava kobor isi tumen.

¹² Adalese so, so god dena prihvatljivo te din den oti šukar volja. Hem den premalo adava so isi tumen, a na premalo adava so nane tumen.

¹³ Na mangava averende te ovel ko pomoć adava so bi tumende ovela ko teret, nego te ovel jednakost maškara tumende.

¹⁴ Akana tumen isi buderi hem šaj te pomožinen lenđe. Nesavo aver puti, kad tumende ka valjani, olen ka ovel buderi hem ka šaj te delinen tumencar. Adahar ka ovel jednakost.

¹⁵ Sar soi pisime ano Sveto lil:

“Okova kova but čedinda na ačhilo le buderi,
hem okova kova hari čedinda na ačhilo le hari.”

O Tit hem o phralja bičhalde ko Korint

¹⁶ Hvala e Devlese so isto esavki briga zako tumende čhivda e Titese ano vilo.

¹⁷ Ov prihvatinđa amari molba te posetini tumen palem. A hem korkoro but manglja te avel hem te dikhel tumen.

¹⁸ Oleja bičhalaja hem jekhe phrale kole hvalinena ano sa o khandirja zbog lesoro propovediba o evandelje.

¹⁹ A na samo adava, nego o khandirja izabirinde le te putujini amencar zbog akaja služba oto darujiba, savi čeraja oti šukar volja hem e Gospodese ki slava.

²⁰ Ađahar izbegavinaja neko te optužini amen da na upravinaja šukar akale bare daroja.

²¹ Adalese so, amen na trudinaja amen te čera šukaripe samo anglo Devel, nego hem anglo manuša.

²² Olencar bičhalaja hem jekhe phrale kova ano but so hem but puti potvrdinda pli revnost, a akanai hem po više revno zbog o baro pouzdanje ana tumende.

²³ So tičini pe e Titestar, ovi mlo amal hem saradniko ano služiba tumende, a so tičini pe amare phraljendar, oni bičhalde e khandirjendar hem oni ki slava e Hristese.

²⁴ Adalese mothoven da ana tumende čače isi mangipe olende, hem te džanen sa o khandirja sose isi amen pravo te hvalina amen tumencar.

9

Oto čediba pare zako e Devlesere manuša ano Jeruselim

¹ A so tičini pe oto pomožiba e Devlesere manušende, nane potrebno te pisinav tumende adalestar.

² Adalese so, džanav da injen spremna te pomožinen. Adaleja hvalinav man anglo Makedonci vačerindoj: “I Ahajai spremno te pomožini pana taro prošlo berš.” Tumari revnost čerđa hem bute averen te oven spremna te den.

³ A bičhalava tumende akale phraljen sar te na ovel amaro hvaliba tumencar samo čuče lafija, adalese so već phendum lende da injen spremna.

⁴ Adalese so, te o Makedonci avena mancar, i arakhena tumen da na injen spremna, amen ka ova lađarde – a te na phenav kobor hem tumen – zako edobor poverenje ana tumende.

⁵ Adalese mislindum da valjani te bičhalav akale phraljen angleder amendar te džan kora tumende, hem te pripreminen tumaro daro, savo pana angleder obećindēn, te šaj adava ovel spremno sar daro, a na sar nešto so morandiljen te den.

⁶ A ma bistren akava: ko hari sejini, hari hem ka čedel, a ko but sejini, but hem ka čedel.

⁷ Nek svako del edobor kobor odlučinda ano vilo, a na žalosno ili adalese so neko terini le te del, adalese so o Devel volini okole kova dela radosno.

⁸ A o Devel šaj te blagoslovini tumen ano izobilje, i uvek hem ano sa te ovel tumen dovoljno, čak hem buderi zako svako šukar delo.

⁹ Sar soi pisime ano Sveto lil:

“Ov izobilno dela e čororende.
Lesiri pravednost ačhola zauvek.”

¹⁰ O Devel kova dela o seme e sejačese hem o maro zako hajba, ka del hem tumende seme hem ka umnožini le, hem ka barjari i žetva oti tumari pravednost.

¹¹ Ađahar ano sa ka barvaljoven te šaj ani svako prilika oven darežljiva. Prekalo amende tumaro dejba ka čerel e manušen te zahvalinen e Devlese.

¹² Adalese so, akaja služba savi čerena na pomožini samo zako potrebe e Devlesere manušengere, nego čerela buten izobilno te zahvalinen e Devlese.

¹³ I adalese so dokažindēn tumen akala službaja, o manuša slavinena e Devle adalese so pokorno priznajinena e Hristesoro evandelje hem so isi tumen baro vilo ano deliba olencar hem sarijencar.

¹⁴ On gorljivo molinena pe tumende zbog i but bari milost e Devlesiri savi

upra tumende.

¹⁵ Hvala e Devlese zako olesoro neopisivo daro.

10

O Pavle branini pli služba

¹ A me, o Pavle, molinava tumen ani krotkost hem i nežnost e Hristesiri; me kova, sar so neko phenela, injum ponizno kad injum tumencar, ali oštro premala tumende kad injum dur tumendar.

² Molinava tumen, kad ka avav, te na terinen man te ovav oštro sar so odlučindum te ovav okolencar maškara tumende kola mislinena da živinaja sar o manuša ano sveto.

³ Iako živinaja ano akava sveto, amen na maraja amen sar akava sveto.

⁴ Adalese so, o oružje saveja maraja amen nane manuškano, nego isi le devlikano zoralipe te peraj o utvrde e neprijateljese. Amen peravaja o manuškano mudrujiba

⁵ hem svako barikanipe savo uštela protiv o pendžariba e Devle hem zarobinaja svako misao, te ovel poslušno e Hristese.

⁶ Hem spremna injam te kaznina svako neposlušnost kad ka ovel pherdi tumari poslušnost.

⁷ Tumen dikhena samo okova soi tumende anglo jača! Tei neko uverime dai e Hristesoro, palem nek razmislini akalestar: sar soi ov e Hristesoro, adahar hem amen injam.

⁸ Adalese so, hem te hvalinav man po but adaleja so isi amen vlast, savi o Gospod dinda amen te šaj zorjara tumen, a na te uniština tumen, naka lađav adalestar.

⁹ Na mangava te dičhol da mangava te daravav tumen mle pisibnaja.

¹⁰ Adalese so nesave phenena: "Oleserei lila stroga hem zorale, ali kadi ov adathe, bizoraloi hem leso ro vačeribai nisavo."

¹¹ Esavke valjani te haljo ven akava: save injam ko lafija ano lila kad na injam tumencar, esavke injam hem kad injam tumencar.

¹² Na tromaja te uporedina amen nekasar kola korkore pumen preporučinena, niti čhivaja amen maškaro

lende. Ali, oni nerazumna kad korkore pumen merinena pumencar hem korkore pumen uporedinena pumencar.

¹³ A amen naka hvalina amen više nego so valjani, nego pali mera savi odredinda amende o Devel, savi uključini amari buti maškara tumende.

¹⁴ Na hvalinaja amen više adalestar, sar so bi ovela kad ne bi avaja kora tumende. Adalese so amen prva andam tumende o evandjelje e Hristestar.

¹⁵ Amen na nakhaja adaja mera ni hvalibnaja averengere bućaja. Nego, nadinaja amen da, kad tumari vera ka barjol, hem amari buti maškara tumende ka barjol.

¹⁶ Tegani ka šaj te propovedina o evandjelje hem ko avera regije, a na te hvalina amen adaleja soi već čerdo ko averesoro područje.

¹⁷ A pisimei ano Sveto lil: "Ko mangela te hvalini pe, nek hvalini pe e Gospodeja."

¹⁸ Adalese so, te neko korkoro pes preporučini, adava na znaćini ništa. Ali kad o Gospod nekas preporučini, adavai nešto aver.

11

O Pavle hem o hovavne apostolja

¹ O, kad bi šaj ine samo hari te trpinen mlo dilinipe! Molinava tumen, trpinen man.

² Ana mande thabljola e Devlesiri ljubomora zbog tumende, adalese so verindum tumen jekhe romese, e Hristese, te šaj anav tumen anglo leste sar čistona devica.

³ Ali, sar so o sap ano plo lukavstvo prevarinda e Eva, darava adahar hem tumare mislija te na ciden pe tari čačikani hem čisto predanost e Hristese.

⁴ Adalese so, te neko avela hem propovedini tumende nesave avere Isuse, kole amen na propovedindam tumende, ili te priminena avere duho okolestar kole amendar priminden, ili aver evandjelje okolestar savo prihvatinden, tumen adava but šukar trpinena.

⁵ Mislinava da ano nisoste na injum po tikoro oto adala "bare apostolja".

⁶ A hem te na injum sposobno ano vačeriba, injum ano džandipe – adava jasno mothovdam tumende ko sa.

⁷ Me li ćerđum greh so korkore man ponizindum te šaj tumen oven povazdime kad besplatno propovedindum tumende o evandjelje e Devlesoro?

⁸ Oto avera khandirja leljum plata te šaj tumende te služinav.

⁹ A kad injumle kora tumende hem kad nešto valjanda maje, nikase na injumle ko teret, adalese so o phralja, kola ale tari Makedonija, pomožinde maje ano sa so valjanda maje. Ano sa pazindum hem ka pazinav man te na ovav tumende ko teret.

¹⁰ Hava tumende sovli e Hristesere čačipnaja savo i ana mande, niko naka sprečini man te hvalinav man adaleja ani sa i Ahaja.

¹¹ Sose? Adalese so na volinava tumen? O Devel džanel da volinava tumen!

¹² A adava so ćerava, pana ka ćerav, sar te na mukav prilika okolende kola rodena la te šaj hvalinen pe dai jednaka amende.

¹³ Adalese so, esavke manušai hovavne apostolja, nepoštena bučarne, kola ćerena pe dai apostolja e Hristesere.

¹⁴ Ništa čudno nane adava, adalese so hem korkoro o Sotoni ćerela pe ano anđeo oto svetlost.

¹⁵ Adalese, nane ništa čudno so lesere sluge ćerena pe ano sluge oti pravednost. Ali ko kraj ka dobinen okova so palo pumare delja zaslužinde.

E Pavlesere nevolje

¹⁶ Palem phenava: Niko ma te dikhel man sar bigođakere manuše. Ali, hem te neko dikhela man sar bigođakere manuše, prihvatinen man barem esavke, te šaj hem me hari te hvalinav man.

¹⁷ Ano akava hvaliba na vačerava sar so bi vačeri o Gospod, nego sar o bigođakoro manuš.

¹⁸ Pa kad but džene hvalinena pe sar o manuša oto sveto, ka hvalinav man hem me.

¹⁹ Adalese so, tumen kola injen džande, but šukar trpinena e bigođakere manušen.

²⁰ Adalese so, tumen trpinena te neko zarobini tumen, te neko iskoristini tumen, te neko čorela tumen, te neko

povazdela pe, ili te neko khuvela tumen šamarke.

²¹ Lađavo maje te phenav da amen na injamle edobor zorale.

Ali, te neko tromal te hvalini pe – vačerava sar bigođakoro manuš – ka tromav hem me.

²² On li Jevreja? Hem me injum! On li Izraelci? Hem me injum! On li e Avraamesere potomci? Hem me injum!

²³ On li e Hristesere sluge? Sar bigođakoro vačerava: me injum po više! Više ćerđum buti, više injumle ano phandlipe, but više marde man, hem but puti samo so na ine te merav!

²⁴ Taro Jevreja pandž puti haljum trijandu enja khujba bičēja.

²⁵ Trin puti injumle šibime; jekhvar frdinde bara upra mande sar te mudaren man; trin puti injumle ano brodo savo phadžilo hem rat hem dive injumle ano pani ano more.

²⁶ Stalno putujindum, injumle ani opasnost oto lenja, ani opasnost oto razbojnici, ani opasnost oto mlo narodo, ani opasnost oto biedevlengere manuša, ani opasnost ani diz, ani opasnost ani pustinja, ani opasnost ko more, ani opasnost oto hovavne phralja.

²⁷ But ćerđum buti hem mučindum man. But puti na sućum, injumle bokhalo hem žedno, but puti bizo hajba, ko šil hem na ine man dovoljno so te urjav.

²⁸ A uzalo sa adava, svako dive mučini man i briga zako sa o khandirja.

²⁹ Koi bizoralo, a me te na osetinav adava bizoralipe? Koi legardo ano greh, a maje te na ovel pharo zako adava?

³⁰ Te valjani te hvalinav man, ka hvalinav man e stvaronencar save mothovena mlo bizoralipe.

³¹ O Devel, o Dad amare Gospodesoro e Isusesoro, kovai blagoslovime zauvek, džanel da na hovavava.

³² Ano Damask o upravniko e carosoro e Aretesoro čhivđa straže ki diz sar te dolel man,

³³ ali maškaro prozori, ani bari korpa, mukle man prekalo duvari, i ađahar našljum olestar.

12

E Pavlesere vizije hem otkrivenja

¹ Moram pana te hvalinav man, iako adalestar nane nisavo korist.

Ali ka phenav tumende nesave vizije hem otkrivenja e Devlestar.

² Džanav jekhe manuše ano Hrist, kova angleder dešu štar berš inele legardo ko trito nebo. Da li adava inele ano telo ili avri oto telo, adava na džanav. Adava samo o Devel džanel.

³ Džanav da adava manuš, korkoro o Devel džanel da li adava inele ano telo ili avri oto telo,

⁴ inele legardo ano raj hem šunđa esavke stvarija save lafencar naši opisinen pe, savendar o manuš na tromal te vačeri.

⁵ Esavke manušeja ka hvalinav man, a korkore mancar naka hvalinav man, sem adaleja ano so injum bizoralo.

⁶ Adalese so, te mangav ine te hvalinav man, naka ovav ine bigođakoro manuš, adalese so ka vačerav ine o čačipe. Ali na mangava te hvalinav man adalese so na mangava neko te mislini da injum po šukar nego so mothovđum man ko lafija hem ko delja.

⁷ Sar te na ovav barikano zbog o bare otkrivenja save doživindum, dindoi maje karo ano telo, e Sotonesoro poslaniko, te mučini man sar te na hvalinav man.

⁸ Trin puti molindum e Gospode te cidel le mandar,

⁹ ali o ov phenda maje: "Dovoljnoi će mli milost, adalese so mlo zoralipe najšukar dičhola ano bizoralipe." Adalese najangle ka hvalinav man adaleja ano so injum bizoralo, te šaj e Hristesoro zoralipe živini ana mande.

¹⁰ Adalese, zbog o Hrist, radujinav man kad injum bizoralo, kad vređinena man, kad injum ano nevolje, kad progoninena man hem kad injum ano pharipa. Adalese so, kad injum bizoralo, tegani injum zoralo.

E Pavlesiri briga zako Korinćanja

¹¹ Vačerđum sar bigođakoro manuš, ali tumen terindən man ko adava. Tumen valjanđen te oven okola kola hvalinena man adalese so na injum ano nisoste po

tikoro oto adala "bare apostolja", iako injum niko hem ništa.

¹² O znakija save dokažinena mlo apostolstvo: o čudesna znakija, o čudesija hem o zorale delja, čerdei maskara tumende ano baro strpljenje.

¹³ Ko savo način, onda, injen po tikore oto avera khandirja, sem adalestar so na injumle tumende ko teret? Oprostinen maje zaki adaja "nepravda"!

¹⁴ Ače, spremno injum te avav tumende palo trito puti. Naka ovav tumende ko teret, adalese so na mangava tumare pare, nego tumen. O čhave nane ani obaveza te stekninen pumare dadese hem dajaće, nego o dad hem i daj pumare čhavenđe.

¹⁵ A me najangle ka dav sa so isi man – pa čak hem korkoro man – zako tumende. Te me tumen volinava više, tumen li man ka volinen po hari?

¹⁶ Ali nek ovel – na injumle tumende ko teret, nego me tumen, sar lukavo savo injum, dolindum ki prevara.

¹⁷ Iskoristindum tumen li prekalo bilo kaste okolendar kolen bičhalđum tumende? Na!

¹⁸ Zamolindum e Tite te posetini tumen hem bičhalđum oleja amare phrale. O Tit li iskoristinda tumen? Na! Adalese so isi amen isto duho hem amare postupci inele ista.

¹⁹ Tumen sa akava vreme mislinena da amen braninaja amen angla tumende. Anglo Devel ano Hrist vačeraja tumende: sai adava, manglalen, ki tumari izgradnja.

²⁰ Adalese so, darava kad ka avav tumende, te na arakhav tumen esavken saven bi mangava te arakhav tumen, a darava hem da tumen man ka arakhen esavke save ne bi mangena te arakhen. Darava maskara tumende te na oven kavge, ljubomore, holjaniba, sebična ambicije, vređiba, ogovaranje, barikanipe hem neredija.

²¹ Darava, kad ka avav palem tumende, mlo Devel te na ponizini man angla tumende, pa te ožalostinav buten okolendar kola angleder grešinde, a pana na pokajinde pe zaki pumari nečistota, blud hem nemoralno živiba savo čerde.

13

E Pavlesere završna lafija hem pozdravija

¹ Akavai trito puti sar avava tumende. Pisimei ano Sveto lil: "Palo svedočiba duje ili trine svedokonengoro dokažini pe svako stvaru."

² Kad injumle o dujto puti tumencar, upozorindum tumen. Hem akana kad injum dur, palem upozorinava okolen kola angleder grešinde, a hem averen. Kad palem ka avav, naka štedinav tumen.

³ Adalese so, tumen rodona dokaz da prekala mande vaćeri o Hrist. Ov premalo tumende nane bizoralo, negoi zoralo maškara tumende.

⁴ Čaćei da inele bizoralo kad inele čhivdo ko krsto, ali akana živini palo zoralipe e Devlesoro. Ađahar hem amen injam bizorale ano Hrist, ali palo zoralipe e Devlesoro oleja ka živina zako tumenđe.

⁵ Ispitujinen korkore tumen: živinena li pali vera. Proverinen korkore tumen. Na haljovena li dai o Isus Hrist ana tumende? Te na haljovena, na nakhljen o ispit.

⁶ Ali nadinav man da ka haljoven da amen nakhljam adava ispit.

⁷ Molinaja e Devle te na ćeren nisavo bišukaripe. Na ćeraja adava sar te mothoj pe da injam u pravu, nego sar te šaj ćeren okova soi šukar, pa čak hem te mothovđa pe da na injam u pravu.

⁸ Adalese so, ništa našti te ćera protiv o čačipe, nego samo zako čačipe.

⁹ Radujinaja amen kad injam bizorale, a tumen zorale. Hem molinaja amen te oven usavršime.

¹⁰ Adalese hem pisinava tumenđe akava dok injum dur tumendar, sar te na ovav oštro premala tumende kad ka avav, adalese so o Gospod dinda man vlast te izgradinav tumen, a na te uništinav tumen.

¹¹ Ko kraj, phraljalen, radujinen tumen, usavršinen tumen, hrabrinen tumen, oven složna, živinen ano mir, hem o Devel, o izvor oto mangipe hem oto mir, ka ovel tumencar.

¹² Pozdravinen jekh avere svetone čumudipnaja.

¹³ Pozdravinena tumen sa e Devlesere manuša.

¹⁴ I milost e Gospodesiri e Isuse Hristesiri, hem o mangipe e Devlesoro, hem o zajedništvo e Svetone Duhosoro tumencar sarijencar.

O lil e Galatende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, o apostoli, kova na injum bičhaldo e manušendar, ni prekalo manuš, nego e Isuse Hristestar hem e Devlestar e Dadestar, kova vazdinda le taro mule,

² zajedno e vernikonencar kolai mancar, pisinava e khandirjende ani Galatija:

³ Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar,

⁴ kova pali volja e Devlesiri, amare Dadesiri, dinda plo dživdipe zako amare grehija sar te oslobodini amen akale bišukare svetostar.

⁵ Olese pripadini i slava zauvek. Amen.

Samoi jekh evanđelje

⁶ Čudinav man so adahar brzo cidinden tumen e Devlestar, kova vičinda tumen prekali milost e Hristesiri, hem džana palo nesavo aver evanđelje.

⁷ Ali, aver evanđelje nane. Isi samo nesave kola zbuninena tumen hem dikhena te menjinen o evanđelje e Hristesoro.

⁸ Ali, čak hem te amen, ili te o anđeo taro nebo propovedini o evanđelje averčane okolestar so amen tumende propovedindam, nek ovel proketo!

⁹ Sar so angleder phendam, hem akana palem phenava: te neko propovedini tumende o evanđelje averčane okolestar savo priminden, nek ovel proketo!

¹⁰ A me akana na mangava te odobrinen man o manuša, nego o Devel. Na mangava te ugodinav e manušende, nego e Devlese. Te ugodinav ine e manušende, naka ovav ine e Hristesoro sluga.

O Devel vičinda e Pavle

¹¹ Mangava te džanen, phraljalen, da o evanđelje savo propovedindum tumende na avela e manušestar.

¹² Adalese so, me na primindum le nesave manušestar, niti neko sikavđa man, nego prekalo otkrivenje e Isuse Hristestar.

¹³ Šunden sar nekad živindum ano judaizam, kobor zorale progonindum e Devlesere khandirja hem kobor dikhljum te uništinav la.

¹⁴ A ano judaizam injumle but po napredno avere Jevrejendar kola inele mle berša, adalese so but predano ičerdum o adetija mle pradadengere.

¹⁵ Ali angleder nego so injumle bijando, o Devel birinda man hem vičinda man pali pli milost. I kad ov manglja

¹⁶ te mothoj maje ple Čhave sar te šaj olestar propovedinav maškaro avera nacije, nikasar na savetujindum man,

¹⁷ niti dželjum ano Jerusalem okolende kola angleder mandar inele apostolja, nego odmah dželjum ani Arabija, i palem irindum man ano Damask.

¹⁸ Tegani, palo trin berš, dželjum ko Jerusalem te upoznajinav man e Petreja, i ačhiljum koro leste dešu pandž dive.

¹⁹ Avere apostolen na dikhljum sem e Jakove, e Gospodesere phrale.

²⁰ (Anglo Devel phenava: akava so pisinava tumende nane hovajba.)

²¹ Tegani dželjum ki Sirija hem ki Kilikija.

²² Tegani pana lično na injumle pendžarutno ano e Hristesere khandirja ani Judeja.

²³ On samo šunde akava: "Okova kova nekad progoninda amen akana propovedini e veratar sava angleder manglja te uništini."

²⁴ Hem slavinde e Devle zbog mande.

2

O apostolja priznajinena e Pavle

¹ I tegani, palo dešu štar berš, palem dželjum ko Jerusalem e Varnavaja, a mancar legardum hem e Tite.

² Dželjum adari adalese so o Devel mothovđa maje da valjani te džav. Adari posebno e khandirjakere vođende vačerdum savo evanđelje propovedinava e manušende taro avera nacije. Mangljum te ovav sigurno da on složinena pe adaleja sar te na isperel da prastava ili da prastandiljum džabe.

³ I čak ni e Tite, kova inele mancar, iako nane Jevrejco, na terinde te obrezini pe.

⁴ A sa adava inele zbog o hovavne phralja kola čorale đerdinde maškar amende sar špijunja te len amari sloboda savi isi amen ano Hrist Isus hem te čeren amen robonen.

⁵ Ali amen ni hari na pokorindam amen olende, sar te šaj o čačipe oto evandjelje ačhol kora tumende.

⁶ A okola manuša, kolen dikhlija pe sar vođen, na dodajinde ništa ko lafi savo propovedinava. Maje sa jekh ko inele on, adalese so o Devel na dikhela koi kova.

⁷ Naprotiv, dikhle dai maje dindo te propovedinav o evandjelje zako avera nacije, sar soi dindo e Petrese te propovedini e Jevrejende.

⁸ Adalese so, Okova kova e Petre osposobinda te ovel apostoli e obrezimende, osposobinda hem man te ovav apostoli e biobrezimende.

⁹ Kad o Jakov, o Petar hem o Jovan, kolen dikhlija pe sar stubija e khandirjakere, pendžarde i milost savi o Devel dinda man, dinde maje hem e Varnavase pumaro desno vas sar znako zaki saradnja. Složinde pe amen te dža te propovedina e manušenje taro avera nacije, a on e obrezimende.

¹⁰ Samo phende amende te na bistra te pomožina e čororende ano Jerusalem, sar so hem me korkoro trudinav man te čerav ine.

O Pavle suprotstavini pe e Petrese

¹¹ A kad o Petar alo ki Antiohija, me anglo jača suprotstavindum man lese, adalese so zaslužinda ukor.

¹² Adalese so, angleder so ale e Jakovesere bičhalde manuša, ov hala ine e manušencar taro avera nacije. A kad on resle, ov lelja te cidel pe hem te odvojini pe e manušendar taro avera nacije, adalese so darandilo e obrezime vernikonendar.

¹³ Ko esavko dujemujengoro ponašiba pridružinde pe lese hem avera Jevreja, adahar da hem o Varnava hovavdilo olengere dujemujengere ponašibnaja.

¹⁴ Kad dikhlijum da na ponašinena pe palo čačipe oto evandjelje, phendum e Petrese anglo sarijende: "Te tu, kova injan Jevrejco, živineja sar manuš taro avera nacije, a na sar Jevrejco, sar šaj

terine e manušen taro avera nacije te živinen sar Jevreja?"

¹⁵ Amen kola palo bijandipe injam Jevreja, a na grešnici taro avera nacije,

¹⁶ džanaja da o manuš na ovela pravedno anglo Devel palo ičeriba e Mojsijasoro zakoni, nego pali vera ano Isus Hrist. Adalese hem amen poverujindam ano Hrist Isus, te ova opravdime anglo Devel pali vera ano Hrist, a na palo ičeriba o Zakoni. Adalese so palo ičeriba o Zakoni niko naka ovel pravedno.

¹⁷ Ali, te amen o Jevreja, kola rodaja te ova opravdime ano Hrist, arakha amen sar "grešnici", da li adava značini da o Hrist legarda amen ano greh? Na, nisar!

¹⁸ Adalese so, te me palem gradinava okova so peravdum, mothovava da injum prestupniko e Zakonesoro.

¹⁹ Adalese so me, palo Zakoni, muljum zako Zakoni te šaj živinav zako Devel. E Hristeja injum čivdo ko krsto.

²⁰ Adalese na živinava više me, nego o Hrist živini ana mande. A o dživdipe savo akana živinava ano telo, živinava pali vera ano Čhavo e Devlesoro, kova zavolinda man hem korkoro pes dinda zako maje.

²¹ Na odbacinava e Devlesiri milost. Adalese so, te o Zakoni legari di ki pravednost anglo Devel, onda o Hrist džabe mulo.

3

O manuš našti opravdini pe Zakoneja, nego veraja

¹ O, bigođakere Galatonalen, ko li omajinda tumen? E Isusesoro meriba ko krsto ine tumende edobor jasno vačerdo sar da dikhlijen le tumare jačencar.

² Samo akava mangava te džanav tumendar: e Svetone Duho li priminden adaleja so ičerden o Zakoni ili adaleja so šunden hem poverujinden ano evandjelje?

³ Edobor li injen bigođakere? Počinden ano Duho, a akana li ka završinen ano telo?

⁴ Džabe li edobor trpinđen? Nadinav man da na!

⁵ O Devel li kova dela tumen e Duho hem čerela čudesija maškara tumende,

čerela adava adalese so ičerena o Zakoni ili adalese so šunden hem poverujinden ano evanđelje?

⁶ Isto hem ađahar o Avraam "poverujinda e Devlese hem adava ine lese uračunime sar pravednost."

⁷ Te džanen, da okola kola verujinena, oni e Avraamesere čhave.

⁸ A o Sveto lil angleder dikhlja so o Devel e manušen taro avera nacije ka opravdini pali vera, i e Avraamese o evanđelje angleder mothovđa: "Prekala tute ka oven blagoslovime sa o narodija."

⁹ Hem sar so o Avraam poverujinda, hem priminda o blagoslov, ađahar hem okola kola verujinena priminena o blagoslov.

¹⁰ Adalese so, okola kasoroi pouzdanje ano ičeriba o Zakoni, oni ano prokletstvo. Adalese soi pisime: "Prokletoi svako kova nane istrajno ano ičeriba sa soi pisime ano Lil e Zakonesoro."

¹¹ A jasnoi da niko našti te ovel pravedno anglo Devel prekalo Zakoni, adalese soi pisime: "O pravedniko ka živini pali vera."

¹² A o Zakoni nane le ništa zajedničko e veraja, adalese so o Zakoni phenela: "Ko ičeri sa o naredbe, ano lende ka arakhi dživdipe."

¹³ O Hrist otkupinda amen oto prokletstvija e Zakonesere ađahar so ov korkoro ulo prokletstvo zbog amende. Adalese soi pisime: "Prokletoi svako kova visini ko kaš."

¹⁴ Ov čerđa adava sar te šaj o manuša taro avera nacije priminen e Avraamesoro blagoslov prekalo Hrist Isus, hem prekali vera te šaj primina e Svetone Duho kole o Devel obećinda amende.

O Zakoni hem o obećanje

¹⁵ Phraljalen, dava tumen jekh obično primer: kad o manuša maškara pumende phandena savez, našti više ni te dodel pe lese nešto ni te lel pe lestar nešto. Ađahar isto hem akaleja.

¹⁶ A o Devel dinda o obećanja e Avraamese hem lesere potomstvose. Na phenela "hem e potomkonende", ani

množina, nego ani jednina: "hem te potomstvose", a adavai o Hrist.

¹⁷ Akava mangava te phenav: o Zakoni, savo alo štaršelu trijanda berš palo adava, na poništini o savez savo o Devel angleder dinda e Avraamese hem na činaj o obećanje.

¹⁸ Adalese so, te o nasledstvo dobini pe prekalo Zakoni, onda više na dobini pe prekalo obećanje, ali o Devel prekalo obećanje dinda le sar daro e Avraamese.

¹⁹ Sose onda isi Zakoni? Inele dindo te mothoj o prestupija, dok na avela e Avraamesoro Potomko upra kaste mislini pe ko obećanje. O Zakoni ande o anđelja prekalo Mojsije kova inele posredniko.

²⁰ A na valjani posredniko te isi samo jekh strana – a o Develi jekh.

²¹ Značini li adava da o Zakoni protivini pe zako e Devlesere obećanja? Na, nisar! Adalese so, tei dindo o zakoni savo šaj te anel dživdipe, onda i pravednost e manušesiri čače ka avel ine taro Zakoni.

²² Ali, o Sveto lil phenda dai sa o manuša tali vlast e grehesiri, te šaj prekali vera ano Isus Hrist del pe okova soi obećime okolende kola verujinena.

²³ A angleder so ali i vera, o Zakoni ičerđa amen sar phandlen, đikote i vera savi valjanda te avel na uli mothovdi.

²⁴ Ađahar o Zakoni inele adava savo barjarda amen sa đikote na alo o Hrist, te opravdina amen prekali vera.

²⁵ A akana, kad ali i vera, na valjani amende više o Zakoni sar okova kova barjari amen.

²⁶ Adalese so sare tumen injen čhave e Devlesere prekali vera ano Hrist Isus.

²⁷ Adalese so, sare tumen kola injen krstime ano Hrist, ano Hrist injen urjavde.

²⁸ Nane više razlika maškaro Jevrejco hem Grco, maškaro robo hem slobodno manuš, maškaro murš hem đuvli, adalese so sare injen jekh ano Hrist Isus.

²⁹ A te injen e Hristesere, onda injen e Avraamesoro potomstvo hem priminden o nasledstvo palo obećanje savo o Devel dinda le.

4

¹ Akava mangava te phenav: sa đikotei o nasledniko maloletno, nisar na razlikujini pe e robostar, iakoi gospodari oto sa.

² Ovi teleder okolende so barjarena le hem teleder o upravnici sa đi o dive savo odredinda lesoro dad.

³ Adahari hem amencar: kad injamle maloletna, robujindam zako duhovna zoralipa akale svetosere.

⁴ A kad alo o pravo vreme, o Devel bičhalđa ple Čhave kole i đuvli bijanda. Ov živinda talo Zakoni,

⁵ sar te šaj otkupini okolen kolai talo Zakoni, te šaj ova čhave e Devlesere.

⁶ A adalese so injen čhave, o Devel ano tumare vile bičhalđa e Duho ple Čhavesere, kova vičini: "Abba, Dade!"

⁷ Adahar na injan više robo, nego čhavo. A te injan čhavo, onda o Devel čerđa tut te ove hem nasledniko.

⁸ Ali angleder, sar pana na pendžarden e Devle, robujinden e devlende kola nane čače develja.

⁹ A akana, adalese so pendžarden e Devle, ustvari, adalese so ov pendžarda tumen, sar adava da palem irinena tumen ko okola bizorale hem bedna zoralipa akale svetosere hem palem mangena te robujinen lende?

¹⁰ Tumen slavinena odredime dive, masekija, vreme hem berša.

¹¹ Darava tumende, te na ovel da džabe trudindum man tumende.

¹² Molinava tumen, phraljaljen, oven sar me, adalese so hem me uljum sar tumen, adalese so na injum više talo Zakoni. A tegani ništa bišukar na čerden maje.

¹³ Sar so džanen, prvo puti aljum tumende adalese so injumle namborme hem propovedindum tumende o evandelje.

¹⁴ Iako mlo nambormipe tumende inele iskušenje, ni dikhljen man po tele ni odbacinden man, nego priminden man sar e Devlesere anđeo. Priminden man sar e Hriste Isuse.

¹⁵ Tegani injenle radosna. Kaj akana adaja tumari radost? Adalese so, sigurno

injum da: te šaj ine, ka ikalen ine tumare jača hem ka den len maje.

¹⁶ Me li uljum tumende neprijatelji adalese so vačerava tumende o čačipe?

¹⁷ Adala manuša gorljivo pokušinena te prelen tumen zako pumende, ali na zbog tumaro šukaripe, nego mangena te irinen tumen protiv mande, te džan samo palo lende.

¹⁸ A šukari te neko interesujini pe tumende, ali samo tei adava oti šukar namera, na samo kad me injum maškara tumende nego uvek.

¹⁹ Mle čhavoralen, palem mukencar bijanava tumen đikote e Hristesoro oblik na dičhola ana tumende.

²⁰ So bi mangava ine akana te ovav tumencar, averčhane te vačerav tumencar, adalese so na džanav so te čerav tumencar.

O primer e Sarakoro hem e Agarakoro

²¹ Phenen maje, tumen kola mangena te oven talo Zakoni: sar na šunena so o Zakoni vačeri?

²² Adalese so, pisimei da e Avraame ine duj čhave. Jekhe bijanda i ropkinja, a e dujtone i slobodno đuvli.

²³ Ali, okova kole bijanda i ropkinja, bijandoi ko telesno način, a okova kole bijanda i slobodno đuvli, bijandoi palo obećanje e Devlesoro.

²⁴ Adavai sa slikovito phendo, a značini akava: akala duj đuvlja predstavljena o duj savezija. O prvoi tari gora Sinaj hem ov bijani čhaven zako ropstvo – adavai i Agara.

²⁵ A i Agara predstavini i gora Sinaj ani Arabija, savi predstavini o avdisutno Jerusalim, adalese so robujini zajedno ple čhavencar.

²⁶ Ali o Jerusalim savoi ano nebo, ovi i slobodno đuvli kojai amari daj. Adalese soi pisime ano Sveto lil:

²⁷ "Radujin tut, đuvlije koja našti ačhave khamni, koja nikad na bijandan, vičin zorale hem radosno, tu koja na nakhavdan o dukha e bijandipnasere.

Adalese so, više čhave isi okola kojai ačhavdi

nego okola kola isi rom.”

²⁸ A tumen phraljalen, injen sar o Isaak, čhave oto obećanje.

²⁹ Hem sar so ano adava vreme okova kovai bijando ko telesno način progoninđa okole kovai bijando palo Duho e Devlesoro, ađahari hem akana.

³⁰ Ali so o Sveto lil phenela? “Ispudin e ropkinja hem lakere čhave, adalese so o čhavo e ropkinjakoro naka delini o nasledstvo e čhaveja e slobodnona đuvljakere.”

³¹ Adalese, phraljalen, na injam čhave e ropkinjakere, nego e slobodnona đuvljakere.

5

I slobodai ano Hrist

¹ O Hrist oslobodinđa amen te živina ani sloboda. Adalese oven istrajna ano late hem ma palem muken tumen ano jaram oto robujiba.

² Ače, me, o Pavle, phenava tumenđe: te obrezinden tumen, o Hrist naka ovel tumenđe oti nisavi korist.

³ Hem palem upozorinava svakone manuše kova mangela te obrezini pe: te obrezinđa pe, dužnoi te ićeri sa o Zakoni.

⁴ Cidinden tumen e Hristestar, tumen kola mangena te opravdinen tumen e Zakoneja; otpeljen oti milost e Devlesiri.

⁵ Ali amen, prekalo Duho, adžiceraja o opravdanje pali vera saveše nadinaja amen.

⁶ Adalese so, ano Hrist Isus na vredini ni obreziba ni biobreziba, nego i vera savi mothoj pe prekalo mangipe.

⁷ Šukar prastandiljen. Ko ačhavđa tumen adalestar te oven poslušna e čačipnase?

⁸ Esavko uveriba protiv o čačipe na avela e Devlestar kova vičinda tumen.

⁹ Sar so phenena: “Oto hari kvasco sa o humer uštela.”

¹⁰ Me injum uverime zako tumenđe ano Gospod da naka mislinen averčhane. A ko zbunini tumen, ka ovel zako adava kaznime e Devlestar, ko god te ovel adava.

¹¹ Ali te me, phraljalen, pana propovedinava oto obreziba, sose pana

injum progonime? Te čače propovedinava oto obreziba, naka ovav ine progonime, adalese so adava propovediba, savo nane e Hristesere krstestar, naka ovel lende ine nisavi prepreka.

¹² O, so bi mangava ine adala kola zbuninena tumen, te čhinen pumendar sa tele!

O delja e telosere hem o plod e Duhosoro

¹³ Tumen injen vičime te oven slobodna, phraljalen. Samo, ma te ovel tumari sloboda izgovor te udovoljinen tumare telosere požudende, nego ano mangipe služinen jekh averese.

¹⁴ Adalese so, sa o Zakoni pherđola ani jekh naredba: “Volin te pašutne sar korkore tut.”

¹⁵ Ali, te maškara tumende kicinena tumen hem hana tumen, pazinen te na uništinen jekh avere.

¹⁶ Phenava tumenđe: živinen palo Duho, i naka udovoljinen tumare telosere požudende.

¹⁷ Adalese so o telo mangela okova so protivini pe e Duhose, a o Duho mangela okova so protivini pe e telose. Akala duj protivinena pe jekh averese, i adalese tumen na čerena okova so mangena.

¹⁸ Ali, te injen legarde e Duhostar, na injen talo Zakoni.

¹⁹ A o delja e teloserei pendžarutne: o blud, i nečistota, o nemoralno živiba,

²⁰ o idolopoklonstvo, o mađije, o neprijateljstvija, o kavge, i ljubomora, o holjaniba, o sebična ambicije, o razdorja, o podele,

²¹ i zavist, o mačojba, o perversna slavlja hem slična stvarija. Angleder so phendum tumenđe, adava palem akana phenava: okola kola čerena esavke stvarija naka nasledinen o carstvo e Devlesoro.

²² A o plod e Duhosoro i o mangipe, i radost, o mir, i strpljivost, i ljubaznost, o šukaripe, i vernost,

²³ i krotkost hem i samokontrola, hem protiv akalende nane zakoni.

²⁴ Okola kola pripadinena e Hriste Isusesse pumaro telo čhivde ko krsto lesere željencar hem požudencar.

²⁵ Te živinaja palo Duho, onda hajde te živina sar so o Duho mangela amendar.

²⁶ Ma te ova umislime, ma te izazivina jekh avere hem ma te ova ljubomorna jekh upro avereste.

6

Te ćera šukaripe sarijende

¹ Phraljalen, tei neko dolime ano nesavo prestup, tumen kola injen duhovna ispravinen le ano duho oti krotkost. Samo pazin hem tu korkoro te na pere ano iskušenje.

² Akharen o pharipa jekh averesere, i ađahar ka pheren e Hristesoro zakoni.

³ Adalese so, te neko mislini dai nešto, a nane ništa, korkoro pes hovaj.

⁴ Svako valjani te ispitujini plo delo. Tegani ka šaj te ovel ponosno upra peste, bizo te uporedini pe averencar.

⁵ Adalese so svako valjani te akhari plo teret oto odgovornostija.

⁶ Okova kovai sikavdo oto Lafi e Devlesoro, nek sa ple šukaripa delini ple učiteljeja.

⁷ Ma oven hovavde: e Devleja niko našti marel muj. Adalese so, okova so o manuš sejini, adava hem ka čedel.

⁸ Ko sejini te udovoljini ple telose, oto telo ka čedel propast. A ko sejini te udovoljini e Đuhose, oto Duho ka čedel večno dživdipe.

⁹ Te na umorina amen ćerindoj šukaripe, adalese so, te na odustajindam, ano pravo vreme ka čeda i žetva.

¹⁰ Adalese, sar pana isi amen vreme, te ćera šukaripe sa e manušende, a najangle e phraljende pali vera.

Nane bitno o obreziba, nego o nevo stvorenje

¹¹ Dikhen save bare slovija pisinava tumende mle vasteja.

¹² Okola kola mangena te hvalinen pe e teloja, čhivena tumen te obrezinen tumen, samo sar on te na oven progonime zbog o krsto e Hristesoro.

¹³ Čak ni okola kolai obrezime na ićerena o Zakoni, nego samo mangena te hvalinen pe adaleja so čhivde tumen te oven obrezime ano telo.

¹⁴ A me, te na del o Devel te hvalinav man bilo soja sem e krstoja amare Gospodesere e Isuse Hristesere, prekalo savoi o sveto mulo zako maje, hem me zako sveto.

¹⁵ Adalese so, nane bitno da li o manuš obrezime ili na, negoi bitno te ovel nevo stvorenje.

¹⁶ Mir hem milosrđe sarijende kola ićerena pe ko akava pravilo hem e Devlesere Izraelese.

¹⁷ Od akana ma niko te uznemirini man, adalese so me ko mlo telo akharava ožiljci zbog o Isus.

¹⁸ I milost amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumare duhoja, phraljalen. Amen.

O lil e Efežanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Hriste Isusesoro pali volja e Devlesiri, pisinava e Devlesere manušende kolai ano Efes, okolende kola verujinena ano Hrist Isus:

² Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

Duhovna blagoslovija ano Hrist

³ Blagoslovime te ovel o Devel hem o Dad amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, kova ano Hrist blagoslovinda amen svakone duhovnone blagosloveja ko nebesija.

⁴ Ano leste izabirinda amen angleder so ulo o sveto, te šaj anglo leste ova sveta hem bizi mana. Ano mangipe

⁵ predodredinda amen, pali pli šukar volja, te ova lesere čhave prekalo Isus Hrist,

⁶ hem te hvalina lesiri slavno milost savi dinda amen sar daro ano plo volime Čhavo.

⁷ Ano Hrist isi amen otkupljenje prekalo lesoro rat, o oprostiba e grehengoro palo barvalipe oti e Devlesiri milost.

⁸ Ola o Devel izobilno čorda upra amende, zajedno sa e džandipnaja hem e haljojbaja.

⁹ Čerđa amen te džana i tajna oti lesiri volja, savi palo plo plan angleder odredinda ano Hrist.

¹⁰ Akava plan, savo ka ovel ano pravo vreme, sa soi ko nebo hem ki phuv ka čhivel talo jekh šero – talo Hrist.

¹¹ Ano leste injam izabirime sar naslednici, predodredime palo plan Okolesoro kova sa čerela pali odluka oti pli volja,

¹² te hvalina lesiri slava – amen kola prva čhivdam amari nada ano Hrist.

¹³ Ano leste injen hem tumen kad šunden o Lafi e čačipnasoro – o evandjele oto tumaro spasenje. Ano leste hem, kad

poverujinden, injen obeležime pečateja – e obečime Svetone Duhoja.

¹⁴ Ovi sar garancija zako amaro nasledstvo di ko otkupljenje okolengoro kolai e Devlesere, ki hvala oti olesiri slava.

E Pavlesiri molitva

¹⁵ Adalese hem me, od kad šundum zaki tumari vera ano Gospod Isus hem zako tumaro mangipe sa e Devlesere manušende,

¹⁶ stalno zahvalinava e Devlese zako tumende hem ičerava tumen ano mle molitve.

¹⁷ Molinav man o Devel amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, o slavno Dad, te del tumen e Duho oti mudrost hem oto otkrivenje, te pendžaren le.

¹⁸ Molinav man te phravel o duhovna jača tumare vilesere, te dikhen savi i nada ki savi vičinda tumen, kobori o barvalipe oto lesoro slavno nasledstvo savo pripremina ple manušende

¹⁹ hem kobori lesoro but baro zoralipe premalo amende kola verujinaja. Adavai zoralipe isto sar okova baro zoralipe

²⁰ savo mothovđa upro Hrist, kad vazdinda le taro mule hem čhivđa le ko počasno than, pese oti desno strana ko nebesija.

²¹ Čhivđa le upreder sa o poglavarstvija hem o vlastija, o zoralipa, o gospodstvija, hem upreder svako anav savo šaj te del pe, na samo ko akava sveto, nego hem ko okova savo avela.

²² O Devel sa čhivđa talo lesere pre hem čhivđa le upreder sa te ovel Šero e Khandirjaće.

²³ A e Hristesoro i telo i Khandiri – pherdi e Hristeja kova pherela sa ano sa.

2

Taro meriba ano dživdipe

¹ A tumen injenle mule zbog tumare prestupija hem grehija,

² ano save nekad živinden sar so živini akava sveto. Injenle poslušna e bengese, e demonengere vladarese ano vazduho, kova akana čerela buti maškar okola kola nane poslušna e Devlese.

³ Hem amen sare nekad živindam maškar olende, palo požude amare

telosere hem ćerđam adava so mangela amaro telo hem i godi. Hem amen pali priroda zaslužindam e Devlesiri holi, sar avera.

⁴ Ali o Devel, kovai barvalo ano milosrđe, oto plo baro mangipe premalo amende,

⁵ dživdarda e Hristeja amen kola injamle mule zbog amare prestupija. Spasime injen pali milost e Devlesiri.

⁶ O Devel vazdinda amen taro mule e Hristeja hem čivđa amen ko nebesija ano Hrist Isus.

⁷ Adava ćerđa te šaj ano vremenja save avena mothoj o but baro barvalipe oti pli milost ano šukaripe premalo amende ano Hrist Isus.

⁸ Adalese so, pali milost injen spasime prekali vera. Adava na avela oto tumaro trud, adavai e Devlesoro daro.

⁹ Na injen spasime zbog tumare delja, sar te našti nijekh hvalini pe.

¹⁰ Adalese so, amen injam lesoro delo, stvorime ano Hrist Isus, te ćera o šukar delja save o Devel angleder pripreminđa zako amende.

Jekh ano Hrist

¹¹ Adalese, setinen tumen da injenle bijande sar manuša taro avera nacije. O Jevreja, kola pumen vičinena "obrezime" (palo adeti savo ćerdo upro telo), tumen vičinde "biobrezime".

¹² Tegani živinđen bizo Hrist, i na injenle ani zajednica e izraelesiri hem injenle abandije zako savezija oto obećanje; živinđen ano sveto bizi nada hem bizo Devel.

¹³ A akana ano Hrist Isus tumen, kola nekad injenle dur e Devlestar, aljen paše prekalo rat e Hristesoro.

¹⁴ Adalese soi o Hrist amaro mir. Ov ćerđa o Jevreja hem o avera narodija te oven jekh. Ple teloja peravđa o duvari oto neprijateljstvo savo razdvojinda len.

¹⁵ E jevrejengere Zakone ine but naredbe hem pravilja, ali o Hrist poništinda le sar te šaj oto duj grupe manuša te ćerel ana peste jekh nevo narodo hem te anel mir.

¹⁶ Ple meribnaja ko krsto, o Hrist činavđa o neprijateljstvo taro soduj

strane hem ćerđa len te oven jekh telo. Ađahar soduj strane pomirinda e Devleja.

¹⁷ Ov alo hem propovedinda o mir tumende kola injenle dur e Devlestar hem amende e Jevrejende kola injamle paše.

¹⁸ Prekalo leste hem jekh hem dujta šaj te ava koro Dad ano jekh Duho.

¹⁹ Adalese na injen više ni abandije ni okola kola ale tari aver phuv, nego dizutne zajedno e svetone manušencar hem čerutne e Devlesere porodicakere.

²⁰ Tumen injen i građevina savi ćerdi upro temelji e apostolengoro hem e prorokonengoro, a korkoroi o Hrist Isus lakoro najbitno bar.

²¹ Ano lestei sa i građevina sastavime hem barjola ano sveto hram ano Gospod.

²² Prekalo leste hem tumen injen ugradime ano hram ano savo o Devel živini ple Duhoja.

3

E Pavlesiri buti te propovedini avere nacijende

¹ Me o Pavle, injum phandlo so služinava e Hriste Isuse zako šukaripe tumaro kola injen taro avera nacije.

² Tumen, sigurno, šunđen zaki služba savi maje pali e Devlesiri milost poverime zako tumende.

³ O Devel mothovđa maje pli tajna, sar so ukratko pisindum tumende.

⁴ Čitindoj adava, šaj te dikhen sar me haljovava i tajna e Hristestar,

⁵ savi angleder na inele mothovdi zako anglune generacije, ali akanai prekalo Duho mothovdi lesere svetone apostolende hem e prorokonende.

⁶ Adajai tajna dai prekalo evanđelje o manuša taro avera nacije, zajedno e Jevrejencar, naslednici okolestar so o Devel pripreminđa. Oni udovija oto jekh telo hem zajedno delinena o obećanje savo o Devel dinda ano Hrist Isus.

⁷ Me uljum sluga zako akava evanđelje palo daro oti e Devlesiri milost savi maje dindi palo delujiba oto lesoro zoralipe.

⁸ A maje, e najtikorese maškaro sa e Devlesere manuša, dindi akaja milost te

propovedinav avere nacijende o
beskrajno barvalipe e Hristesoro,

⁹ hem sarijende te mothovav i namera
oti akaja tajna savi ano anglune
vremenja inele garavdi ano Devel, kova
sa stvorinda.

¹⁰ O Devel adaleja manglja, prekali
Khandiri, akana te mothoj pli raznoliko
mudrost zako poglavarstvija hem zako
vlastija ko nebesija.

¹¹ Adava inele lesoro večno plan, savo
ostvarinda prekalo Hrist Isus, amaro
Gospod.

¹² Zbog o Hrist hem zbog amari vera
ano leste, amen akana šaj slobodno hem
bizi dar te ava anglo Devel.

¹³ Adalese molinava tumen te na oven
obeshrabrime zbog akala mle nevolje
save nakhavava zbog tumende – olencar
šaj te ponosinen tumen.

E Pavlesiri molitva zako Efežanja

¹⁴ Adalese hem perava ko kočija anglo
Dad,

¹⁵ kolestar svako porodica ko nebo hem
ki phuv dobini anav.

¹⁶ Molinav man, palo barvalipe oti
lesiri slava, ple Duhoja te zorjari tumen
andral,

¹⁷ te šaj o Hrist prekali vera, te živini
ano tumare vile, hem te oven ukorenime
hem utemeljime ano mangipe,

¹⁸ te šaj zajedno sa e Devlesere
manušencar haljojen kobori i širina, i
dužina, i visina hem i dubina e Hristesere
mangipnastar,

¹⁹ hem te pendžaren adava mangipe e
Hristesoro savo upreder svako džandipe.
Ađahar ka oven pherde ano sa o pherdipe
e Devlesoro.

²⁰ A Okolese kova ple zoralipnaja, savo
delujini ana amende, šaj te čerel but više
nego so amen šaj te molina le ili te
zamislina,

²¹ olese nek ovel slava ani Khandiri hem
ano Hrist Isus prekalo sa o generacije
zauvek. Amen.

4

Jedinstvo ano telo e Hristesoro

¹ Adalese, me, o phandlo zbog o
Gospod, molinava tumen te živinen
dostojno zako poziv ko savo injen vičime.

² Ani sa i poniznost hem krotkost,
strpljivo podnosinen jekh avere ano
mangipe.

³ Den sa tumendar te iceren o jedinstvo
ano Duho, palo mir savo povezini tumen.

⁴ Jekhi telo hem jekhi Duho, sar soi jekh
i nada ki savi o Devel vičinda tumen.

⁵ Samoi jekh Gospod, jekh vera, jekh
krstiba.

⁶ Samoi jekh Devel hem Dad
sarijengoro. Ovi upreder sa, prekalo sa
hem ano sarijende.

⁷ A svakonese amendar dindi i milost
edobor kobor o Hrist odredinda.

⁸ Adalesei pisime ano Sveto lil:

“Kad uklinda ko učipe,
peja legarda bute phandlen,
hem dinda darija e manušende.”

⁹ A adava “uklinda”, so šaj aver te
značini nego da angleder huljinda ano naj
telune, e phuvjakere krajevija.

¹⁰ Okova kova huljinda, istoi Okova
kova uklinda više oto sa o nebesija, te
pherel sa.

¹¹ Ov korkoro dinda jekhen zako
apostolja, a averen zako proroci, jekhen
zako evangelizatorja, a averen zako
pastirija hem učitelja,

¹² te pripremini e Devlesere manušen
zaki služba, te izgradini pe o telo e
Hristesoro.

¹³ Ađahar sare ka ava di ko jedinstvo
ani vera hem ano pendžaripe e Devlesere
Čhave, di ko zrelo manuš, sa dok na ovaja
savršena sar o Hrist.

¹⁴ Ađahar naka ova više nezrela sar
čhavore kolencar čhlenafse o talasija
hem kolen upre tele frdela svako barval
oto sikaviba e lukavone manušengoro,
kola kandena pe prevaraja sar te legaren
len ko bišukar drom.

¹⁵ Nego, vačerindoj o čačipe, ano
mangipe, ano sa ka barjova ano Hrist,
kovai o Šero.

¹⁶ Ov čerela sa o telo te barjol hem te
gradini pe ano mangipe, ađahar so o

zglobija ičerena o telo zajedno, a svako ud čerela pli buti.

Nevo dživdipe ano Hrist

¹⁷ Adalese vačerava tumende hem upozorinava tumen ano e Gospodesoro anav: ma živinen više sar okola kola na džanen e Devlese, kasere mislija zako ništa nane šukar.

¹⁸ Lengiri godi ani tomina, hem oni dur oto dživdipe e Devleja zbog pumaro bidžandipe hem zbog pumare steđime vile.

¹⁹ Adalese so našalde o osećaj zaki lađ, mukle pe ano grešna požude, i požudno čerena svako vrsta oto bišukar buća.

²⁰ Ali tumen adava na sikliljen e Hristestar.

²¹ Te čače šunđen e Isusestar hem te sikliljen dai ano leste o čačipe,

²² huljaven tumendar o purano dživdipe, e purane manuše ana tumende kova properela zbog o hovavne požude.

²³ Muken e Duhose te obnovini tumaro razmisliba.

²⁴ Urjaven upra tumende e neve manuše, kovai čerdo te ovel slično e Devlese ani čačikani pravednost hem ani svetost.

²⁵ Adalese ačhaven tumen taro hovajba! "Vačeren o čačipe jekh averese", adalese so sare zajedno injam udovija oto isto telo.

²⁶ "Kad holjanena, ma grešinen." Ma muken te perel i rat, a tumen te ačhoven holjame,

²⁷ ni ma den prilika e bengese.

²⁸ Ko čorđa, ma više te čorel, nego nek čerel buti, čerindoj šukaripe ple vastencar, te šaj ovel le so te podelini okolencar kas nane.

²⁹ Ma vačeren bišukar lafija, nego šukar, save, pali potreba, šaj te služinen ki izgradnja hem ko blagoslov okolende kola šunena.

³⁰ Ma žalostinen e Devlesere Svetone Duho, saveja injen zapečatime zako Dive oto tumaro otkupljenje.

³¹ Ciden tumendar svako gorčina, holi hem gnev, vičiba hem akošiba, hem svako aver bišukaripe.

³² Oven šukar hem milosrdna jekh premalo avereste hem oprostinen jekh averese sar so o Devel ano Hrist oprostinda tumende.

5

¹ I adalese, dikhen te oven sar o Devel, adalese so injen lesere volime čhave.

² Živinen ano mangipe, sar so o Hrist zavolinda amen, i korkoro pes dinda zako amende sar mirisno prinos hem žrtva e Devlese.

³ O blud hem svako nečistota, ili pohlepa te na pominen pe maškara tumende – sar so dolikujini e Devlesere manušende.

⁴ Ni lađutne lafija, ni dilino vačeriba, ni prosta šale, adalese so adava na dolikujini tumende. Umesto adava zahvalinen e Devlese.

⁵ Adalese so, akava šukar te džanen: nijekhe bludniko, nečistone ili pohlepniko – soi isto sar hem o idolopokloniko – nane nasledstvo ano Carstvo e Hristesoro hem e Devlesoro.

⁶ Ma muken niko te hovaj tumen čuče lafencar. Adalese so, zbog adava e Devlesiri holi avela upro neposlušna manuša.

⁷ Adalese ma te ovel tumen ništa olencar!

⁸ Adalese so, angleder injenle tomina, a akana injen svetlost ano Gospod. Živinen sar čhave e svetlosere.

⁹ Adalese soi o plod oto svetlost sa soi šukar, pravedno hem čačikano.

¹⁰ Istražujinen soi šukar anglo Gospod.

¹¹ Ma oven saučesnici okolengere kola čerena o beskorisna delja e tominakere. Umesto adava ikalen ko svetlost adala delja.

¹² Adalese so, lađavoi čak hem te vačeri pe adalestar so on garavde čerena.

¹³ A sa so ikali pe ko svetlost, dičhola,

¹⁴ adalese so sa so ikali pe ko svetlost, ovela svetlost. Adalese phenela pe:

"Ušti, tu kova soveja,
ušti taro mule,
hem o Hrist ka osvetlini tut."

¹⁵ Adalese, pazinen sar živinena: na sar o nerazumna, nego sar o mudra.

¹⁶ Šukar koristinen o vreme, adalese soi akala dive bišukar.

¹⁷ Adalese ma oven nerazumna, nego haljoven soi i volja e Gospodesiri.

¹⁸ Ma mačon oti mol, savi legari ano nemoralno živiba, nego pherđoven e Svetone Duhoja.

¹⁹ Jekh averese vačeren psalmija, zahvalna đilja hem duhovna đilja. Đilaben hem slavinen e Gospode sa tumare vileja.

²⁰ Uvek zahvalinen zako sa e Devlese hem e Dadese ano anav amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro.

²¹ Pokorinen tumen jekh averese ani dar anglo Hrist.

O romnja hem o roma

²² O romnja te pokorinen pe pumare romende sar e Gospodese.

²³ Adalese soi o rom šero e romnjaće sar soi o Hrist šero e Khandirjaće, ple telose, kasoroi Spasitelj.

²⁴ I sar so i Khandiri pokorini pe e Hristese, ađahar hem o romnja ano sa te pokorinen pe pumare romende.

²⁵ Romalen, volinen tumare romnjen sar so hem o Hrist volinda i Khandiri, hem dinda plo dživdipe zako olaće,

²⁶ te posvetini la, čistindoj ola ađahar so thovđa la ano pani lafeja,

²⁷ te ikali angla peste i Khandiri ani pherdi slava, bizi mana hem bizi mrlja, ili bizo avera nedostaci, te ovel sveto hem bizi greška.

²⁸ Ađahar hem o roma dužnai te volinen pumare romnjen sar pumaro telo. Ko volini pla romnja, korkoro pes volini.

²⁹ Adalese so, niko nikad na mrzinda plo telo, nego parvari le hem brinini pe olear, sar so hem o Hrist e Khandirjatar.

³⁰ Adalese so, amen injam o udovija lesere telostar.

³¹ Sar so pisini ano Sveto lil: "Adalese o manuš ka ačaj pe dade hem pe daja hem ka ovel jekh pe romnjaja, hem on duj ka oven jekh telo."

³² Akavai bari tajna, ali me adava vačerava tumende e Hristestar hem e Khandirjatar.

³³ Ađahar svako tumendar te volini pla romnja sar korkore pes, a i romni te pošujini ple rome.

6

O čavore hem lengere dada hem o daja

¹ Čavoralen, pošujinen tumare dade hem e daja zbog o Gospod, adalese soi adava ispravno.

² "Pošujin te dade hem te daja", adajai i prvo naredba ani savi isi obećanje:

³ "te ovel će šukar hem but berša te živine ki phuv."

⁴ A tumen, dadalen, ma ogorčinen tumare čhaven, nego vaspitujinen len hem sikaven len palo e Gospodesere uputstvija.

O robija hem o gospodarija

⁵ Robonalen, oven poslušna tumare phuvjakere gospodarende ano baro pošujiba hem ani dar. Čeren adava čačikane, sar so bi ovena poslušna e Hristese.

⁶ Ma adava čeren samo anglo lengere jača, sar okola kola ulizinena pe e manušende, nego sar e Hristesere robija kola sa vileja čerena e Devlesiri volja.

⁷ Služinen lende radosno, sar e Gospodese, a na sar e manušende,

⁸ adalese so džanen da o Gospod ka nagradini svakone kova čerela šukaripe, bilo te ovel robo ili slobodno manuš.

⁹ Hem tumen kola injen gospodarija, isto ađahar oven šukar tumare robonencar. Ma više pretinen lende, adalese so džanen da hem tumen hem olen isi jekh isto Gospodari ko nebo, kova na dikhela koi kova.

E Devlesiri oprema zako mariba

¹⁰ A ko kraj, oven zorale ano Gospod hem ano lesoro baro zoralipe.

¹¹ Urjaven tumen sa i oprema e Devlesiri zako mariba, te šaj suprotstavinen tumen zako lukavstvo e bengesoro.

¹² Adalese so, amaro mariba nane protiv o manuša, nego protiv o poglavarstvija, protiv o vlastija, protiv akale svetosere zoralipa e tominakere, protiv o bišukar duhovna zoralipa ko nebesija.

¹³ Adalese, urjaven tumen sa i oprema e Devlesiri zako mariba, te šaj suprotstavinen tumen kad avela o bišukar dive hem – kad ka završinen sa – te šaj zorale terđoven.

¹⁴ Adalese, terđoven zorale! Phanden tumaro maškar čačipnaja, urjaven o oklop oti pravednost,

¹⁵ hem čhiven ko pre i spremnost te vačereren o evanđelje oto mir.

¹⁶ Uzalo sa adava, len o štit oti vera saveja ka šaj te mudaren sa o jagale strele e Bišukaresere.

¹⁷ Čhiven ko šero i kaciga oto spasenje hem len o mači e Duhosoro, savoi o lafi e Devlesoro.

¹⁸ Uvek hem ani svako prilika roden hem molinen tumen ano Duho. Hem adalese oven džangavde hem istrajna ano moliba kako sa e Devlesere manuša.

¹⁹ Molinen tumen hem maje, o Devel te del man pravo lafi kad phravava mlo muj, te šaj hrabro mothovav i tajna oto evanđelje.

²⁰ Kako evanđelje hem služinava sar poslaniko ano lancija. Molinen tumen te vačerav o evanđelje hrabro, sar so hem valjani te vačerav le.

Završna pozdravija

²¹ A o Tihik, o volime phral hem o verno sluga ani služba e Gospodesiri, sa ka vačeri tumende mandar, te džanen sar injum hem so ćerava.

²² Ole baš adalese hem bičhalava tumende, te džanen sar injam hem te ohrabrini tumen.

²³ Mir e phraljenje hem mangipe e veraja oto Devel o Dad hem oto Gospod Isus Hrist.

²⁴ Milost sarijencar kola volinena amare Gospode e Isuse Hriste mangipnaja savo nikad na nakhela.

O lil e Filipljanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle hem o Timotej, o sluge e Hriste Isusesere, pisinaja sa e Devlesere manuŝende ano Hrist Isus kolai ani diz Filipi, sa tumare stareŝinende hem e đakonende:

² Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

E Pavlesiri molitva zako Filipljanja

³ Zahvalinava mle Devlese kad god setinav man tumende.

⁴ Ani svako mli molitva zako sarijende tumende, uvek molinava radosno

⁵ zbog tumaro učestvujiba ano širiba o evanđelje taro prvo dive di akana.

⁶ Uverime injum da o Devel, kova započinđa te ćerel ana tumende okova soi šukar, ka dovršini adava di ko Dive kad o Hrist Isus ka avel.

⁷ Ispravnoi ađahar te mislinav sarijendar tumendar, adalese so akharava tumen ano mlo vilo, sarijen tumen kola učestvujinena mancar ani milost e Devlesiri, sar ano mle okovija, ađahar hem ano braniba hem ano potvrdiba o evanđelje.

⁸ O Develi maje svedoko kobor, e Hriste Isusesere mangipnaja, but volinava tumen.

⁹ Hem akavai mli molitva:

tumaro mangipe sa više te barjol ano čačikano džandipe hem ani šukar procena,

¹⁰ te šaj prosudinen soi šukar, sar te šaj oven čista hem bizi mana zako Dive e Hristesoro,

¹¹ pherde plod oti pravednost savo avela prekalo Isus Hrist, ki slava hem ki hvala e Devlese.

E Pavlesoro phandlipe ohrabrini averen te širinen o evanđelje

¹² Phraljalen, mangava te džanen da akava so ovela mancar, ćerđa te širini pe o evanđelje.

¹³ Ađahar sa e carikana stražaće hem sarijende averende ulo jasno da akharava o okovija zbog o Hrist.

¹⁴ I većina e phraljendar, ohrabrime ano Gospod mle okovencar, sa više bizi dar lena te vaćeren o lafi e Devlesoro.

¹⁵ Čaće, nesave propovedinena e Hriste tari zavist hem sar te takmičinen pe, a avera adava ćerena taro šukar namere.

¹⁶ Adala avera ćerena taro mangipe, adalese so džanena so akari ano phandlipe injum zbog o braniba o evanđelje,

¹⁷ a okola o prva na vaćerena e Hristestar čačikane, nego tari sebičnost, mislindoj da ađahar ka ćeren te ovel maje po phare ano phandlipe.

¹⁸ Ali so akana? Ko bilo savo način, oto šukar namere ili na, vaćeri pe e Hristestar, hem adalese radujinav man.

I ka radujinav man,

¹⁹ adalese so džanav da akava so mancar ovela, zbog tumari molitva hem zbog i pomoć e Isuse Hristesere Duhosiri, ka preirini pe ko mlo oslobođenje.

²⁰ Čačikane adžićerava hem nadinav man da ano nisoste naka lađarav man, nego da uvek, sar hem akana, ka ovav bizi dar zako Hrist hem da oy ano mlo telo ka proslavini pe, bilo te živinav ili te merav.

²¹ Adalese soi maje o Hrist dživdipe, a o meriba dobitak.

²² Ali, te nastavindum te živinav ano telo, adava ka znaćini maje plodno buti. A so ka izabirinav, na džanav.

²³ Pritiskime injum taro duj strane: mangava te džav hem te ovav e Hristeja, soi maje but po šukar,

²⁴ ali zbog tumendei po bitno te ačhovav ano telo.

²⁵ Uverime injum ko adava. Ka ačhovav tumencar te barjovent hem te radujinen tumen ani vera.

²⁶ Ađahar, kad palem ka avav kora tumende, ka ovel tumen više soja te hvalinen tumen mancar ano Hrist Isus.

²⁷ Samo živinen dostojno palo e Hristesoro evanđelje. Ađahar, bilo te avav hem te dikhav tumen, ili samo te šunav tumendar, ka džanav da zorale terđovena ano jekh duho hem sar jekh marena tumen zaki vera oto evanđelje,

²⁸ bizo ano nisoste te daran e protivnikonendar. Olenđei adava znako zaki propast, a tumenđe zako spasenje, hem adava e Devlestar.

²⁹ Adalese so, tumenđei dindi i milost na samo te verujinen ano Hrist, nego hem te patinen zbog olese.

³⁰ Hem tumen injen ani isto borba zaki savi dikhljen da man isi, a hem akana šunena da isi man.

2

I poniznost e hrišćanengiri te ovel sar e Hristesiri

¹ Adalese, te isi tumen nesavo ohrabrenje ano Hrist, nesavi uteha lesere mangipnastar, nesavo zajedništvo ano Duho, nesavi nežnost hem saosećanje,

² onda čeren mli radost te ovel pherdi: oven jekh ano misliba, nek ovel tumen jekh mangipe, oven jekh ano duho hem roden jekh svrha.

³ Ništa ma čeren tari sebičnost ni zaki beskorisno slava, nego ani poniznost jekh avere dikhen sar po bare tumendar.

⁴ Ma dikhen samo tumari korist, nego svako te dikhel hem i korist averengiri.

⁵ Razmislinen maškara tumende isto sar hem o Hrist Isus:

⁶ Ov, kova palo plo obličje inele isto sar o Devel,
na zahtevinda plo pravo te ovel
jednako e Devleja,

⁷ nego odrekniđa pe oto sa. Lelja o
obličje e slugasoro
hem bijandilo ano manuškano
obličje.

I kad mothovđa pe sar manuš,

⁸ ponizinda korkoro pes hem inele
poslušno sa di ko meriba,
čak di ko meriba ko krsto.

⁹ Adalese o Devel vazdinda le upreder sa
hem dinda le anav savoi upreder sa o
anava,

¹⁰ te šaj anglo e Isusesoro anav perel
svako koč
ko nebo, ki phuv, hem tali phuv,

¹¹ hem svako čhib te priznajini dai o Isus
Hrist Gospod,
ki slava e Devlese e Dadese.

O hrišćanja valjani te oven svetlost ano sveto

¹² Adalese, mle manglalen, sar so uvek injenle poslušna, na samo kad me injumle adathe, nego po više hem akana kad na injum adathe, daraja hem tresibnaja napredujinen ano tumaro spasenje.

¹³ Adalese so, o Develi adava kova ana tumende čerela te mangel hem te čeren okova soi pali olesiri volja.

¹⁴ Sa čeren bizo gundiba hem raspraviba,

¹⁵ te oven bizi mana hem čista, savršena čhave e Devlesere maškari bišukar hem rumime generacija, ani savi svetlinena sar o čerenja ano svemir,

¹⁶ zorale ičerindoj o Lafi e dživdipnasoro, te šaj ponosinav man ko Dive e Hristesoro, da na prastandiljum džabe, ni da trudindum man džabe.

¹⁷ Ali, hem te mlo dživdipe mora te čhordol sar žrtva zaki tumari vera, radosno injum hem radujinav man tumencar sarijencar.

¹⁸ Ađahar hem tumen oven radosna hem radujinen tumen mancar.

O Timotej hem o Epafrodit

¹⁹ Ali nadinav man ano Gospod Isus da sigate ka bičhalav tumenđe e Timoteje, te šaj hem me te ohrabrinav man kad ka dodžanav sar tumen injen.

²⁰ Adalese so niko nane maje edobor paše sar ov, kova ka mothoj da čače brinini pe zako tumaro šukaripe.

²¹ Adalese so, sare rodena pumaro, a na okova soi e Isuse Hristesoro.

²² Ali tumen džanen da o Timotej dokažinda pe, adalese so mancar, sar o čhavo e dadeja, služinda ano širiba o evanđelje.

²³ Adalese, nadinav man da ka bičhalav le tumende kad ka dikhav so ka ovel mancar.

²⁴ A uverime injum ano Gospod da sigate hem me lično ka avav.

²⁵ Palem, mislinava dai potrebno te bičhalav tumenđe palal e Epafrodite, mle phrale, e saradniko hem e saborco, kovai tumendar bičhaldo te pomožini maje ano mle potrebe.

²⁶ Adalese so, ov but manglja te dikhel tumen hem inele uznemirime so šunden da inele namborme.

²⁷ A čače inele edobor namborme di o meriba, ali o Devel smilujinda pe lese, hem na samo lese, nego hem maje, te na ovel maje po phare.

²⁸ Adalese mangava po sig te bičhalav le hem te šaj palem radujinen tumen kad ka dikhen le, a onda hem me naka brinjav edobor.

²⁹ Adalese, priminen le ano Gospod ani sa i radost hem pošujinen esavken sar oleste.

³⁰ Adalese so, ov samo so na mulo zaki buti e Hristesiri – plo dživdipe rizikujinda sar te pomožini okoleja so tumen našti ine te pomožinen maje.

3

Najbaroi dobitak o Hrist

¹ A akana te phenav tumende, mle phraljalen, radujinen tumen ano Gospod! Nane maje pharo palem te pisinav tumende akala stvarija, a ka pomožini tumende te oven po sigurna.

² Arakhen tumen okole đuklendar, okolendar kola čerena bišukar buća, e kasapendar kola rodna o obreziba e telosoro.

³ Adalese so, amen injam o čačikano obreziba, amen kola služinaja e Devlese lesere Duhoja hem hvalinaja amen e Hriste Isuseja hem amaro pouzdanje nane ano telo,

⁴ iako me čak hem ano telo šaj te pouzdajnav man.

Te neko mislini da šaj te pouzdajini pe ano telo, me šaj po više:

⁵ injum obrezime ko oftoto dive, injum taro e izraelesoro narodo, taro pleme e Venijaminesoro, Jevrejco oto Jevreja, palo Zakoni farisej,

⁶ pali revnost progonindum e Khandirja, pali e zakonesiri pravednost injum bizi mana.

⁷ Ali okova so nekad mislindum dai dobitak, adava akana, zbog o Hrist, dikhava dai gubitak.

⁸ I na samo adava, nego mislinava dai sa gubitak kad uporedini pe e najbare dobitkoja – o pendžariba e Hriste Isuse,

mle Gospode. Sa ačhavđum zbog o Hrist. Hem sa adava dikhava sar đubre, samo sar te dobinav e Hriste

⁹ hem te arakhav man ano leste – na pali mli pravednost savi avela taro ičeriba o Zakoni, nego pali okoja savi avela prekali vera ano Hrist: pali pravednost savi avela e Devlestar prekali vera.

¹⁰ Sa so mangava adavai te džanav e Hriste hem o zoralipe savo vazdinda le taro mule. Mangava te ovel man udeo ano lesere patnje hem te ovav jekh oleja, čak hem ano lesoro meriba,

¹¹ sar te šaj, nesar, ovav vazdime taro mule.

Ustrajno di ko cilj

¹² Pana na doresljum adava hem pana na uljum savršeno, ali ustrajno dikhava te osvojinav adava cilj zako savo o Hrist osvojinda man.

¹³ Phraljalen, me na mislinava da već osvojindum o cilj, ali jekh čerava: bistrava okova soi pala mande, a dava sa mandar te doresav adava soi angla mande.

¹⁴ Prastava nakoro cilj, nakori nagrada zaki savi o Devel palo Hrist Isus vičini amen ko nebo.

¹⁵ Adalese, sare kola injam zrela valjani te razmislina adahar. A te nane tumen isto mišljenje ko nešto, o Devel hem adava ka razjasnini tumende.

¹⁶ Samo, valjani te ičera amen ko čačipe di savo resljam.

¹⁷ Phraljalen, pridružinen tumen okolende kola dikhena pe upra mande, hem posmatrinen okolen kola živinena palo primer savo dindam tumen.

¹⁸ Adalese so, but okola kolendar but puti vačerđum tumende, a akana hem asvencar vačerava, živinena sar neprijatelja e sikavibnasere da o Hrist mulo ko krsto.

¹⁹ Lengoroj kraj o uništenje, lengoroj devel o vođi, čerena pe barikane adaleja savestar valjani te lađan hem mislinena samo ko akala phuvjakere stvarija.

²⁰ A amen injam dizutne e nebosere, kotar jedva adžiceraja e Spasitelje, e Gospode e Isuse Hriste.

²¹ Ov ka preobrazini amaro bizoralo telo savo merela hem ka čerel le esavko

sar soi lesoro slavno telo, palo zoralipe saveja sa šaj te čivel tali pli vlast.

4

¹ Adalese, mle volime phraljalen, kolen jedva adžicerava te dikhav, kola injen mli radost hem mli kruna, zorale terdoven ano Gospod, mle manglalen.

E Pavlesere završna savetija

² Molinava e Evodija hem e Sintiha te oven složna ano Gospod.

³ Oja, hem tut molinava, mle čačikane amale, pomožin adale đuvljende te oven složna, adalese so phari buti čerde zajedno mancar ko vačeriba o evanđelje, zajedno e Klementeja hem mle avere saradnikonencar, kaserei anava zapisime ani Knjiga e dživdipnasiri.

⁴ Radujinen tumen ano Gospod uvek! Palem phenava: radujinen tumen!

⁵ Nek tumari nežnost ovel pendžarutni sa e manušenje. O Gospodi paše!

⁶ Ma brininen tumen zako ništa, nego ano sa molibnaja hem rodibnaja ano zahvaliba anen tumare molbe anglo Devel,

⁷ hem e Devlesoro mir savoi upreder svako manuškano haljojba ka arakhi tumare vile hem tumare mislija ano Hrist Isus.

⁸ Ko kraj, phraljalen, mislinen oto sa soi čačikano, soi plemenito, soi pravedno, soi čisto, soi ljubazno, soi ko šukar glaso, soi časno, soi vredno te hvalini pe.

⁹ Čeren okova so mandar sikliljen, priminđen, šunđen ili dikhljen, hem o Devel, kova dela mir, ka ovel tumencar.

E Pavlesiri zahvalnost zaki lengiri pomoć

¹⁰ But radujinav man ano Gospod so palem mothovđen da brininena tumen maje. Tumen hem angleder brininden maje, ali na ine tumen prilika adava te mothoven.

¹¹ Na phenava akava adalese so injum ani potreba, adalese so, sikliljum te ovav zadovoljno ano sa o situacije.

¹² Džanav sari kadi manuš ani potreba, hem džanav sari kad isi le but. Sikliljum ko sa: hem te ovav čalo hem te ovav

bokhalo, hem te ovel man but hem te na ovel man dovoljno.

¹³ Sa adava šaj ano Hrist kova dela man zoralipe.

¹⁴ A palem, šukari adava tumendar so pomožinden maje ani mli nevolja.

¹⁵ A hem tumen, o Filipljanja, džanen: pana ko početak kad priminđen o evanđelje, kad dželjum tari Makedonija, nijekh khandiri na dinda man pomoć, sem tumende.

¹⁶ Čak hem ko Solun više puti bičalden maje pomoć kad injumle ani potreba.

¹⁷ Nane da rodava daro tumendar, nego rodava tumen te priminen nagrada zako tumaro dejba.

¹⁸ Akana isi man sa so valjani maje hem buderi sar e Epafroditestar priminđum okova so bičalden maje. Tumaro daro sar prijatno miris, prihvatljivo hem šukar žrtva e Devlese.

¹⁹ A mlo Devel, palo barvalipe oti pli slava ano Hrist Isus, ka pherel svako tumari potreba.

²⁰ E Devlese, amare Dadese, nek ovel slava zauvek. Amen.

Završna pozdravija

²¹ Pozdravinen sa e Devlesere manušen ano Hrist Isus. Pozdravinena tumen o phralja kolai mancar.

²² Pozdravinena tumen sa e Devlesere manuša, a posebno okola tari palata e carosiri.

²³ I milost e Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumare duhoja.

O lil e Kološanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, o apostoli e Hriste Isusesoro pali volja e Devlesiri, hem o phral o Timotej,

² pisinaja e Devlesere manušende, e vernone phraljende ano Hrist, kolai ani diz Kolos:

Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar.

O Pavle zahvalini e Devlese zako Kološanja

³ Uvek zahvalinaja e Devlese, e Dadese amare Gospodesere e Isuse Hristesere, kad molinaja tumende,

⁴ adalese so šundam zaki tumari vera ano Hrist Isus hem zako mangipe savo isi tumen zako sa e Devlesere manuša.

⁵ Adaja vera hem o mangipe avena oti nada savi tumende spremime ko nebesija, a zaki savi tumen već šunden ano čačikano lafi oto evanđelje

⁶ savo alo tumende. Adava evanđelje ko sa o sveto anela plodija hem barjola, sar so hem maškara tumende oto okova dive kad šunden zaki milost e Devlesiri hem čačikane haliljen la.

⁷ Olatar sikliljen e Epafresestar, amare volime saradnikostar, kova verno služini e Hristese zaki amari korist.

⁸ Ov hem vačerda amende tumare mangipnastar ano Sveto Duho.

⁹ Adalese amen, taro dive kad adava šundam, na ačhavaja te molina amen tumende. Rodaja e Devlestar:

te oven pherde džandipnaja oti lesiri volja ani sa i mudrost hem o haljojba savo o Sveto Duho dela.

¹⁰ Tegani ka šaj te živinen sar so o Gospod mangela hem ano sa te ugodinen lese, te anen plodija taro svako šukar delo hem te barjovent ano pendžariba e Devle.

¹¹ Nek o Devel zorjari tumen svakone zoralipnaja savo avela taro lesoro slavno zoralipe, sar te šaj strpljivo sa te nakhaven. Radosno

¹² zahvalinen e Dadese kova čerđa tumen dostojnonen te ovel tumen udeo

ano nasledstvo e Devlesere manušencar kolai ano svetlost.

¹³ Ov ikalđa amen tari vlast e tominakiri hem čivđa amen ano Carstvo ple volime Čhavesoro,

¹⁴ ana kaste isi amen otkupljenje hem oprostiba e grehengoro.

O Hrist, ovi upreder sa soi čerdo

¹⁵ Ovi slika e Devlesiri kova našti te dikhel pe.

Ovi o Prvobijando hem ovi upreder sa soi stvorime.

¹⁶ Adalese so, prekalo lestei stvorime sa, sa soi ko nebo hem ki phuv, so šaj te dikhel pe ili so našti te dikhel pe, o prestolja ili o gospodstvija, o poglavarstvija ili o vlastija, sai prekalo leste hem zako olese stvorime.

¹⁷ Ovi angleder sa hem ano leste sa iceri pe zajedno.

¹⁸ Ovi hem Šero e telose, e Khandirjaće. Ovi o Početak, o Prvobijando taro mule, te šaj ano sa ovel prvo.

¹⁹ Adalese so, e Devlesiri volja inele te živini ano leste ano sa plo pherdipe,

²⁰ hem prekalo leste, te mirini peja sa, bilo ki phuv, bilo ko nebesija, čerindoj mir lesere rateja savo čhordilo ko krsto.

²¹ Nekad, zbog tumare bišukar mislija hem delja, hem tumen injenle dur e Devlestar hem injenle lesere neprijatelja.

²² Ali, akana meribnaja e Hristesere manuškane teloja o Devel mirinda tumen peja te čhivel tumen angla peste sveta, bizi mana hem bizo greh.

²³ Samo te ačhiljen utemeljime hem zorale ani vera, hem te na cidinden tumen tari nada oto evanđelje savo šunden. Oto adava evanđelje savo propovedini pe zako sa o stvorenja teleder o nebo, a save se me, o Pavle, uljum sluga.

E Pavlesoro trud zaki Khandiri

²⁴ Akana radujinav man so patinava zakó tumende, adalese so adaleja upro mlo telo dovršínava o patnje e Hristesere save pana valjani te nakhavav zakó lesoro telo, savoi i Khandíri.

²⁵ Me uljum sluga e Khandírkoro pali naredba savi o Devel dinda man: te propovedinav tumende e Devlesoro lafi ano sa lesoro pherdipe –

²⁶ i tajna savi beršencar hem generacijencar inele garavdi, a akanai mothovdi e Devlesere manušende.

²⁷ Olende o Devel manglja te mothoj kobori barvali hem slavno adaja tajna, savi zakó sa o narodija. Akajai i tajna: o Hrist živini ana tumende, hem adavai tumari nada zakó učestvujiba ani slava e Devlesiri.

²⁸ Amen propovedinaja e Hriste, opomenindoj hem sikavdinoj svakone manuše ani sa i mudrost, sar te šaj svakone manuše ana di i zrelost ano Hrist.

²⁹ Zakó adava me but trudinav man, koristindoj e Hristesoro zoralipe, savo ana mande zorale delujini.

2

¹ Mangava te džanen savi borba isi man zakó tumende hem zakó okola ani Laodikeja hem zakó sa okola kola na džanen man lično.

² Mangava lengere vile te ohrabrinen pe hem te oven jekh ano mangipe, sar te šaj aven di ko sa o barvalipe oto sa o haljojba, di ko pendžariba e Devlesiri tajna – e Hriste,

³ ana kastei garavdo sa o barvalipa oti mudrost hem oto džandipe.

⁴ Akava vačerava te na hovaj tumen niko gudle lafencar.

⁵ Adalese so, iako na injum tumencar ano telo, palem ano duho injum hem radujinav man dikhindoj o redo savo vladini maškara tumende hem o zoralipe tumara verakoro ano Hrist.

Sai o dživdipe ano Hrist

⁶ Adalese, sar so priminden e Hriste Isuse sar Gospode, ađahar hem živinen ano leste.

⁷ Oven ano leste zorale ukorenime hem upro leste izgradime, zorjarde ani vera,

sar so injen sikavde, hem but zahvalinen e Devlese.

⁸ Pazinen niko te na zarobini tumen čuče hem hovavne filozofijaja savi samo manuškani tradicija. Esavke sikaviba na avena e Hristestar, nego avena taro zoralipa akale svetosere.

⁹ Adalese so, ano e Hristesoro telo živini sa o pherdipe e Devlesoro.

¹⁰ Hem tumen isi pherdipe ano leste, kovai šero upreder svako poglavarstvo hem vlast.

¹¹ Ano leste injen obrezime, ali na manuškane vastencar, nego obrezibnaja savo o Hrist čerđa, savejai cidime tumari grešno priroda.

¹² Adalese so, kad krstinden tumen, tegani e Hristeja injenle parume, hem oleja uštinjen taro mule veraja ano zoralipe e Devlesoro kova vazdinda le taro mule.

¹³ Hem tumen nekad injenle mule zbog tumare prestupija hem zbog adava so pana na inele cidime tumari grešno priroda, ali o Devel vazdinda tumen taro mule e Hristeja. Oprostinda amende sa o prestupija,

¹⁴ ađahar so poništinda i optužnica savakere odredbe inele protiv amende hem cidinda la ađahar so kovinda la ko krsto.

¹⁵ Lelja o zoralipe oto poglavarstvija hem vlastija hem javno lađarđa len pobedaja ko krsto.

¹⁶ Adalese, niko te na osudini tumen zbog okova so hana ili so pijena, ili zbog nesavo prazniko, terno masek ili savato.

¹⁷ Sai adava samo senka okolestar so valjanda te avel, a okova soi čače adavai o Hrist.

¹⁸ Ma muken neko te lel tumendar i nagrada, adaleja so ov korkoro uživini ani hovavni poniznost hem ano slaviba e anđelen, hem premukela pe ano vizije. Esavko bizo razlog čerela pe barikano ple manuškane džandipnaja,

¹⁹ hem na ičeri pe upro Hrist kovai o šero, savestar sa o Telo, podupirime hem povezime zglobonencar hem žilencar, barjola ađahar sar so o Devel dela le te barjol.

²⁰ E Hristeja muljen hem injen oslobodime oto duhovna zoralipa akale svetosere. Sose onda živinena sar te phene da pana pripadinena e svetose? Sose ícerena tumen upro odredbe:

²¹ “Ma dole! Ma probin! Ma pipin!”

²² Sa adava properela kad upotrebini pe, adalese so adava odnosini pe upro manuškane naredbe hem sikaviba.

²³ Adava dičhola sar mudrost, ali adavai samo deo oti izmislime pobožnost savi legari ki hovavni poniznost hem ko kazniba e telosoro, ali nisar na pomožini e manušese te nadvladini ple telesna želje.

3

Nevo dživdipe ano Hrist

¹ Adalese, te injen vazdime taro mule e Hristeja, roden okova soi upre, adari kaj o Hrist bešela e Devlese oti desno strana.

² Mislinen ko okova soi upre, a na ko okova soi ki phuv.

³ Adalese so, tumen muljen hem tumaroi dživdipe garavdo e Hristeja ano Devel.

⁴ A kad ka mothoj pe o Hrist, tumaro dživdipe, tegani hem tumen oleja ka mothoven tumen ani slava.

⁵ Adalese, mudaren okova soi akala phuvjakoro ana tumende: o blud, i nečistota, i požuda, i bišukar želja, i pohlepa – soi idolopoklonstvo.

⁶ Zbog esavke stvarija avela e Devlesiri holi [upro okola kolai lese neposlušna].

⁷ Hem tumen nekad dželjen adale dromeja kad živinden ano adala grehija.

⁸ A akana frden tumendar sa akava: o gnev, i holi, o bišukaripe, o vrediĉba, o lađutne lafija tumare mujestar.

⁹ Ma hovaven jekh avere, adalese so huljavđen tumendar e purane manuše sa olesere delja,

¹⁰ a urđen e neve manuše, kova ovela obnovime premali slika ple Stvoriteljesiri sar te šaj šukar džanen le.

¹¹ Adathe nane više razlika maškaro Grco hem Jevrejco, obrezime hem biobrezime, stranco hem necivilizovano, robo hem slobodnjako, negoi o Hrist sa hem ovi ano sarijende.

¹² Adalese so injen e Devlesere izabirime manuša, sveta hem volime, urjen tumen ano milosrđe, ani ljubaznost, ani poniznost, ani krotkost hem ani strpljivost.

¹³ Podnosinen jekh avere hem oprostinen jekh averese kad neko ćerela tumende nesavo bišukaripe. Sar so o Gospod oprostinda tumende, ađahar hem tumen oprostinen averende.

¹⁴ Upro sa adava urjen o mangipe, savo sa adava íceri ano savršeno jedinstvo.

¹⁵ Nek e Hristesoro mir, ko savo injen vićime ano jekh telo, vladini ano tumare vile. Hem oven zahvalna.

¹⁶ Nek e Hristesoro lafi ana tumende barvale živini. Sikaven hem opomeninen jekh avere ani sa i mudrost. Ani zahvalnost ano vile đilaben psalmija, zahvalna hem duhovna đilja e Devlese.

¹⁷ Sa so ćerena ili so vaćerena, sa ćeren ano anav e Gospodesoro e Isusesoro, zahvalindoj e Devlese e Dadese prekalo leste.

Pravilja zaki verno porodica

¹⁸ Romnjalen, pokorinen tumen tumare romende, sar so dolikujini okolende kolai ano Gospod.

¹⁹ Romalen, volinen tumare romnjen hem ma oven gruba premalo lende.

²⁰ Čhavalen, ano sa šunen tumare dade hem e daja, adalese soi adava šukar e Gospodese.

²¹ Dadalen, ma ogorćinen tumare čhaven, te na oven obeshrabrime.

Robija hem gospodarija

²² Robonalen, ano sa šunen tumare phuvjakere gospodaren, na samo kad on dikhena tumen, sar okola kola mangena te ulizinen pe lende, nego čačikane vileja, ani dar e Gospodestar.

²³ Sa so ćerena, ćeren taro vilo, sar dai zako Gospod, a na zako manuša,

²⁴ adalese so džanen da e Gospodestar ka priminen sar nagrada o nasledstvo. Služinen e Hristese kovai čačikano Gospodari!

²⁵ Adalese so, okova kova ćerela bišukaripe, ka ovel kaznime zako bišukaripe savo ćerđa. O Devel na dikhela koi kova.

4

¹ Gospodaronalen, den tumare robonende okova soi pravedno hem pošteno, adalese so džanen da hem tumen isi Gospodari ko nebo.

Avera uputstvija

² Posvetinen tumen e molitvaće, oven džangavde ano late, zahvalindoj e Devlese.

³ Molinen tumen hem amende o Devel te phravel o udar zako amaro lafi, te vaćera e Hristesere tajnatar – zaki savi injum ano phandlipe –

⁴ te šaj mothovav la, propovedindoj sar so valjani.

⁵ Oven mudra premalo okolende kola nane verna. Šukar koristinen o vreme.

⁶ Nek tumaro lafi ovel uvek ljubazno, začinime loneja, te šaj džanen đijekhese te odgovorinen sar so valjani.

Završna pozdravija

⁷ A mandar ka vaćeri tumende o Tihik, o volime phral, o verno saradniko hem sluga kova zajedno mancar ćerela buti zako Gospod.

⁸ Adalese hem bićhalava le tumende te šaj vaćeri tumende so isi nevo kora amende hem te ohrabrini tumare vile.

⁹ Oleja bićhalava hem e Onisime, e vernone hem e volime phrale, kovai jekh tumendar. On sa ka vaćeren tumende sari akate.

¹⁰ Pozdravini tumen o Aristarh, kovai zajedno mancar ano phandlipe, hem o Marko, e Varnavasoro rođako. Te alo tumende, šukar priminen le, palo uputstvija save dindam tumen.

¹¹ Pozdravini tumen hem o Isus, vićime “Just”. Akalai trin džene jedina Jevreja kola zajedno mancar ćerena buti zako carstvo e Devlesoro. On inele mli uteha.

¹² Pozdravini tumen hem o Epafra, kovai jekh tumendar hem sluga e Isuse Hristesoro. Ov ano molitve uvek marela pe zako tumende te zorjari tumen o Devel, te oven zrela hem pherdeste uverime ano okova so o Devel mangela.

¹³ Me injum svedoko da ov but trudini pe zako tumende hem zako okola ani Laodikeja hem ano Jerapolj.

¹⁴ Pozdravini tumen hem o volime doktori o Luka hem o Dimas.

¹⁵ Pozdravinen e phraljen ani Laodikeja hem e Nimfana hem i khandiri olaće ano čher.

¹⁶ Kad akava lil ka čitini pe maškara tumende, dikhen te čitini pe hem ani khandiri ani Laodikeja, a tumen čitinen o lil savo pisindum e khandirjaće ani Laodikeja.

¹⁷ E Arhipese phenen: “Dikh te završine i služba savi o Gospod dinda tut.”

¹⁸ Me, o Pavle, pisinava akava pozdrav mle vasteja. Ma bistren da injum ano phandlipe!

I milost e Devlesiri tumencar!

2

O prvo lil e Solunjanenđe*E Pavlesoro pozdrav*

¹ Me o Pavle, zajedno e Silvaneja hem e Timotejeja, pisinava e khandirjaće ano Solun, savi ano Devel o Dad hem ano Gospod Isus Hrist:

Milost tumenđe hem mir.

I vera e Solunjanengiri

² Uvek zahvalinaja e Devlese kako sarijenđe tumenđe kad molinaja amen kako tumenđe.

³ Stalno setinaja amen, anglo amaro Devel hem Dad, oti tumari buti ani vera, oto tumaro trud taro mangipe hem oti tumari istrajnost savi nadahnime nadaja ano amaro Gospod Isus Hrist.

⁴ Džanaja, phraljalen, kola injen e Devlestar volime, da o Devel izabirinda tumen,

⁵ adalese so amaro evanđelje na alo tumenđe samo lafencar nego hem zoralipnaja hem e Svetone Duhoja hem ano baro uverenje ano lesoro čačipe. Korkore džanen sar živindam maškara tumende zbog tumaro šukaripe.

⁶ Tumen dikhljen tumen upra amende hem upro Hrist, prihvatindoj o lafi ani radost oto Sveto Duho, iako ine tumen but nevolje.

⁷ Adahar uljen primer sa e vernikonenđe ani Makedonija hem ani Ahaja.

⁸ Adalese so, na samo da tumendar e Gospodesoro lafi šundilo ani Makedonija hem ani Ahaja, nego tumari vera ano Devel uli pendžarutni ko sa o thana. Adalese na valjani ništa adalestar te vaćera.

⁹ O manuša korkore vaćerena adalestar sar amen aljam kora tumende hem sar irindan tumen taro idolja ko Devel, te služinen e dživde hem e čačikane Devlese.

¹⁰ Hem vaćerena adalestar sar tumen adžicerena o aviba lesere Čavesoro e Isusesoro taro nebesija, kole ov vazdinda taro mule, kova spasini amen tari holi e Devlesiri savi avela.

E Pavlesiri služba ano Solun

¹ Phraljalen, tumen korkore džanen da amaro aviba kora tumende na inele džabe.

² Angleder adalestar, sar so džanen, trpindam hem injamle zlostavime ano Filipi, ali iako inele baro protiviba, amen ine hrabrost ano amaro Devel te vaćera tumenđe o evanđelje e Devlesoro.

³ Adalese so, adava so amen tumenđe propovedindam, na inele tari zabluda, niti taro kriva motivija. Na mangljam nikas te prevarina.

⁴ Nego vaćerđam sar manuša kolen o Devel dikhlja sar dostojnonen te propovedinen o evanđelje. Amen na mangaja te ugodina e manušenđe, nego e Devlese, kova ispitujini amare vile.

⁵ Adalese so, sar so džanen, na aljam tumenđe gudle lafencar ni garavda pohlepaja – o Develi amaro svedoko.

⁶ Na mangljam pohvala e manušendar, ni tumendar, ni averendar.

⁷ A sar e Hristesere apostolja, šaj ine te zahtevina nešto tumendar, ali amen maškara tumende injamle nežna sar i daj koja parvari ple čhaven hem brinini pe olendar.

⁸ Injamle edobor pherde mangipe kako tumenđe da injamle spremna te da tumenđe na samo o evanđelje e Devlesoro, nego hem amaro dživdipe, adalese so but zavolindum tumen.

⁹ Adalese so, setinen tumen, phraljalen, oto amaro trud hem oti amari phari buti: sar propovedinaja tumenđe ine o evanđelje e Devlesoro, dive hem rat ćerđam buti te na ova ko teret nikase tumendar.

¹⁰ Tumen injen svedoci, a hem o Devel, sar amen sveta, pravedna hem bizi mana injamle premala tumende kola verujinena.

¹¹ A džanen hem adava da dijekhe tumendar, sar o dad ple čhaven,

¹² hrabrindam, tešindam hem opomenindam te živinen dostojno e Devlese, kova vićini tumen ano plo carstvo hem ani pli slava.

¹³ Adalese bizo ačhojba zahvalinaja e Devlese, adalese so prihvatindan o lafi e

Devlesoro savo amendar šunden, hem adava na sar manuškano lafi, nego esavko sar soi čače: sar lafi e Devlesoro, savo delujini ana tumende kola verujinena.

¹⁴ Adalese so, tumen, phraljalen, dikhljen tumen upro e Devlesere khandirja ani Judeja, savei ano Hrist Isus, adalese so hem tumen trpinden tumare manušendar sar so on e Jevrejendar.

¹⁵ O Jevreja na samo da mudarde e Gospode Isuse hem e prorokonen, nego hem amen progoninde. On na ugodinena e Devlese hem protivinena pe sa e manušende,

¹⁶ branindoj amende te propovedina e manušende taro avera nacije sar te na spasinen pe. Ađahar on stalno pherena i mera pumare grehengiri. Ali, konačno reslja len i holi e Devlesiri.

E Pavlesiri želja palem te dikhel e Solunjanen

¹⁷ A amen, phraljalen, adalese so injamle ko hari vreme odvojime tumendar teloja, ali na hem vileja, but više, ani bari želja, mangljam te dikha tumen.

¹⁸ Adalese mangljam te ava kora tumende – me, o Pavle, hem adava nekobor puti – ali o Sotoni sprečinda amen.

¹⁹ Adalese so, koi amari nada, ili radost, ili kruna oto amaro ponos anglo amaro Gospod Isus kad ka avel te na injen tumen?

²⁰ Oja, tumen injen amari slava hem amari radost!

3

¹ Adalese so našti ine više te izdržina, složindam amen dai po šukar korkore te ačhova ani Atina,

² a tumende te bičhala e Timoteje, amare phrale hem saradniko ani e Devlesiri služba zako širiba o evandjelje e Hristesoro, te zorjari hem te ohrabrini tumen ani tumari vera,

³ te na ovel niko uznemirime akale nevoljencar. Adalese so, hem korkore tumen džanen da injam odredime zako nevolje.

⁴ Hem čače, kad injamle tumende, angleder vačerđam tumende da ka arakhen amen nevolje, hem sar so džanen, ađahar hem inele.

⁵ Adalese, kad našti ine više te izdržinav, bičhalđum e Timoteje te dodžanav sar terđovena ani vera. Darandiljum zako tumende te na anda tumen ano iskušenje o Kušaći, i da sa amaro trud inele za džabe.

⁶ A akana o Timotej irinda pe tumendar hem anda amende šukar vestija tumare veratar hem mangipnastar. Phenda amende da pamtinena amen palo šukaripe hem da mangena palem te dikhen amen, sar hem amen tumen.

⁷ Adalese, phraljalen, uzalo sa amare muke hem nevolje, utešindam amen tumara veraja.

⁸ Akana čače živinaja, adalese so džanaja da zorale terđovena ano Gospod.

⁹ Edobor radujinaja amen zbog tumende anglo amaro Devel! Našti dovoljno te zahvalina lese zako adava.

¹⁰ Dive hem rat čakikane molinaja te šaj palem te dikha tumen hem te dophera okova so falini ani tumari vera.

¹¹ A korkoro o Devel, amaro Dad, hem amaro Gospod Isus, nek pripremini o drom zako amaro aviba tumende.

¹² Nek o Gospod čerel te barjol hem te prepherđol tumaro mangipe jekh zako aver hem zako sa o manuša, sar so hem amen isi but mangipe zako tumende.

¹³ Nek zorjari tumare vile te oven bizi mana hem sveta anglo amaro Devel hem Dad, kad amaro Gospod Isus palem ka avel sa ple manušencar.

4

O dživdipe savoi ugodno e Devlese

¹ Ko kraj, phraljalen, sikavđam tumen sar valjani te živinen hem te ugodinen e Devlese – ađahar sar so hem živinena – a akana molinaja hem ohrabrinaja tumen ano Gospod Isus adava te čeren hem po više.

² Adalese so, tumen džanen save uputstvija dindam tumen ano anav e Gospodesoro e Isusesoro.

³ Adalese soi e Devlesiri volja te oven sveta – te ciden tumen oto blud,

⁴ hem svako tumendar te džanel te kontrolišini plo telo ko časno hem sveto način –

⁵ a na ani požudno želja sar so adava ćerena okola manuša kola na džanen e Devlese,

⁶ hem ađahar ano adava te na ćeren nepravda tumare phralese hem te na prevarinen le ađahar so ka džan lesere romnjaja. Adalese so, o Gospod ka kaznini sa okolen kola ađahar ćerena, sar so već phendām tumenđe hem upozorindām tumen.

⁷ Adalese so, o Devel na vičinda amen ki nečistota, nego ko posvećenje.

⁸ Adalese, ko odbacini akava uputstvo, na odbacini e manuše, nego e Devle kova dela tumen ple Svetone Duho.

⁹ A so tičini pe e mangipnastar maškaro phralja, nane potreba te pisinav tumenđe adalestar, adalese so korkore e Devlestar injen sikavde te volinen jekh avere.

¹⁰ A tumen čaće volinena sa e phraljen ani sa i Makedonija. Samo molinaja tumen, phraljalen, te ćeren adava po više.

¹¹ Den sa tumendar te živinen mirno dživdipe, te dikhen tumenđe tumari buti hem te zaradinen tumare vastencar, sar so već phendām tumenđe.

¹² Ađahar hem okola kolai nevernici ka pošujinen tumen zbog adava sar živinena, a tumen naka zavisinen nikastar ano tumare potrebe.

O aviba e Gospodesoro

¹³ Na mangaja te oven ano bidžandipe, phraljalen, so ka ovel okolencar kola mule, te na tugujinen sar avera kolen nane nada.

¹⁴ Adalese so, te verujinaja da o Isus mulo hem uštino taro mule, verujinaja hem da o Devel oleja ka vazdel okolen kola mule verujindoj ano leste.

¹⁵ Vaćerava tumenđe e Gospodesoro lafi: amen, kola živinaja hem kola ačhovaja di ko aviba e Gospodesoro, sigurno naka resa le angleder okolende so mule.

¹⁶ Adalese so, korkoro o Gospod ka huljel taro nebo, i olese ki naredba, ko glaso e arhandeosoro, ko zvuk e Devlesere trubakoro, ka ušten taro mule najangle okola kola mule verujindoj ano Hrist.

¹⁷ Tegani hem amen o dživde, kola ačhiljam, ka ova zajedno olencar legarde ko oblaci, te resa amen e Gospodeja ano vazduho. Hem ađahar zauvek ka ova e Gospodeja.

¹⁸ Akale lafencar ohrabrinen jekh avere!

5

Oven spremna zako aviba e Gospodesoro

¹ A so tičini pe oto vreme hem oto sati, phraljalen, na valjani te pisini pe tumenđe,

² adalese so hem korkore but šukar džanen da o Dive e Gospodesoro ka avel sar o čor ani rat.

³ Kad o manuša ka len te vaćeren: “Sai mirno hem sigurno”, tegani otojekhvar ka arakhi len i propast, sar o dukha e khamnja đuvlja, hem naka šaj te našen.

⁴ Ali tumen, phraljalen, na injen ani tomina, i adava dive te iznenadini tumen sar o čor.

⁵ Adalese so, sare tumen injen čhave e svetlosere hem čhave e divesere. Amen na pripadinaja e račaće hem e tominaće.

⁶ Adalese, ma te sova sar avera, nego te ova džangale hem trezvena.

⁷ Adalese so, okola kola sovena, sovena račate, hem okola kola maćona, maćona račate.

⁸ A amen, adalese so pripadinaja e divese, te ova trezvena, te urja amen o oklop oti vera hem oto mangipe hem i kaciga oti nada ano spasenje.

⁹ Adalese so, o Devel na odredinda amen zaki lesiri holi, nego te primina o spasenje prekalo amaro Gospod Isus Hrist.

¹⁰ Ov mulo zako amende te šaj amen oleja te živina, bilo te injam pana dživde ili već muljam.

¹¹ Adalese, ohrabrinen hem barjaren jekh avere, sar so hem ćerena.

Poslednja uputstvija hem pozdravija

¹² Molinaja tumen, phraljalen, te pošujinen okolen kola trudinena pe maškara tumenđe, okolen kola vodinen tumen hem sikavena tumen ano Gospod.

¹³ Ceninen len but, ano mangipe, zbog lengiri buti. Živinen ano mir jekh avereja.

¹⁴ Molinaja tumen, phraljalen,
opomeninen okolen kola na mangena te
čerēn buti, ohrabrinen e darutnen,
pomožinen e bizoralen, oven strpljiva
sarijencar.

¹⁵ Dikhen niko nikase te na irini
bišukaripe zako bišukaripe, nego uvek
trudinen tumen te čeren šukaripe jekh
averese hem sarijende.

¹⁶ Uvek radujinen tumen.

¹⁷ Stalno molinen tumen.

¹⁸ Zahvalinen e Devlese ano sa, adalese
soi adava i volja e Devlesiri zako
tumende ano Isus Hrist.

¹⁹ Ma mudaren i jag e Svetone Duhosiri.

²⁰ Ma dikhen po tele o proroštija,

²¹ nego sa proverinen, i prihvatinen soi
šukar.

²² Ciden tumen taro svako bišukaripe.

²³ A korkoro o Devel oto mir nek
pherdeste posvetini tumen hem nek sa
tumaro biće – o duh, i duša hem o telo –
ovel bizi mana arakhlo zako aviba amare
Gospodesoro e Isuse Hristesoro.

²⁴ Verno i o Devel kova vičini tumen, ov
hem ka čerel adava.

²⁵ Phraljalen, molinen tumen hem
amende.

²⁶ Pozdravinen sa e phraljen svetone
čumudipnaja.

²⁷ Molinava tumen anglo Gospod te
čitinen akava lil sa e phraljende.

²⁸ I milost amare Gospodesiri e Isuse
Hristesiri tumencar.

O dujto lil e Solunjanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, zajedno e Silvaneja hem e Timotejeja, pisinava e khandirjaće ano Solun, savi ano Devel, amaro Dad, hem ano Gospod Isus Hrist.

² Milost tumende hem mir e Devlestar e Dadehtar hem e Gospodehtar e Isuse Hristestar.

Ohrabrenje ano progonstvo

³ Dužna injam, phraljalen, uvek te zahvalina zako tumende. Adahar hem dolikujini adalese so tumari vera sa po više barjola. Barjola hem o mangipe savo isi tumen jekh averese.

⁴ Adalese hvalinaja amen tumencar anglo avera khandirja e Devlesere, zbog tumari strpljivost hem vera savi isi tumen ano sa o progonstvija hem nevolje save nakhavena.

⁵ Sai adava dokaz dai e Devlesoro sudo pravedno hem da ka oven dostojna e Devlesere carstvose zako savo hem patinena.

⁶ Adalese soi o Devel pravedno, ov ka irini nevolja okolende kola tumende čerena nevolja,

⁷ a ka del odmor tumende kola patinena, a adahar hem amende. Adava ka ovel kad o Gospod Isus ka mothoj pe taro nebesija ple zorale andelencar,

⁸ e jagale plamenoja, te kaznini okolen kola na džanen e Devle hem okolen kola nane poslušna zako evandjelje amare Gospodesoro e Isusesoro.

⁹ On ka oven kaznime sa večno propast, cidime oto muj e Gospodesoro hem oto lesoro slavno zoralipe,

¹⁰ ko okova dive kad ov ka avel te ovel proslavime ple manuendar hem te divinen pe lese sare kola verujinena. A adava odnosini pe hem upra tumende, adalese so poverujinden zako amaro svedočanstvo.

¹¹ Adalese uvek molinaja amen zako tumende o Devel te čerel tumen dostojnonen zako dživdipe ko savo vičinda

tumen hem ple zoralipnaja te pherel svako tumari šukar namera hem svako delo savo avela tari vera.

¹² Molinaja amen te šaj o anav amare Gospodesoro e Isusesoro ovel proslavime ana tumende, a tumen ano leste, pali milost amare Devlesiri hem e Gospodesiri e Isuse Hristesiri.

2

O dujto aviba e Hristesoro hem o antihrist

¹ A so tičini pe oto aviba amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro hem oto amaro čediba uzalo leste, molinava tumen, phraljalen,

² ma muken lokhe te zbuninen tumen ano misliba ili neko te uznemirini tumen, ni proroštvoja, ni lafencar, ni lileja – save se vačerena da amen pisindam, vačerindoj da o Dive e Gospodesoro već alo.

³ Ma muken nikase te hovaj tumen ko nisavo način, adalese so o Dive e Gospodesoro naka avel đikote prvo na avela i pobuna protiv o Devel hem đikote na mothoj pe o Manuš oto bezakonje, kova ka ovel uništije.

⁴ Ov suprotstavini pe zako sa so vičini pe “devel” ili zako sa so slavini pe, hem čivela pes upreder adava. Ov čak hem ka bešel ano hram e Devlesoro tvrdindoj dai ov Devel.

⁵ Setinena tumen li da vačerđum tumende adalestar dok pana injumle kora tumende?

⁶ I tumen akana džanen so ićeri le te na mothoj pe đikote na avela lesoro vreme.

⁷ Adalese so, o tajno zoralipe e bezakonjesoro već delujini, ali ov ka mothoj pe tek kad ka ovel cidime okova kova akana zadržini le.

⁸ Tegani ka mothoj pe o Manuš oto bezakonje, kole o Gospod Isus ka mudari daheja ple mujestar hem ka uništini ple slavnone avibnaja.

⁹ O Manuš oto bezakonje ka avel e Sotonesere zoralipnaja hem ka čerel razna hovavne znakija hem čudesija.

¹⁰ Ka koristini svako vrsta oti nepravda te hovaj okolen kola properena, adalese so na prihvatinde o mangipe premalo čačipe hem adahar te spasinen pe.

¹¹ Adalese o Devel ka bičhali lenđe zorali zabluda, te poverujinen ano hovajba.

¹² Ađahar ka oven osudime sare kola na verujinde ano čačipe, nego uživinde ano bišukaripe.

Izabirime zako spasenje

¹³ A amen injam dužna uvek te zahvalina zako tumenđe, phraljalen kolen o Gospod volini, adalese so o Devel oto početak izabirinda tumen te oven spasime prekalo posvećenje e Duhostar hem prekali vera ano čačipe.

¹⁴ Ko adava vičinda tumen prekalo evanđelje savo amen propovedindam tumenđe, te ovel tumen udeo ani slava amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri.

¹⁵ Adalese, phraljalen, zorale terđoven hem ičeren o sikaviba savo amen dindam tumen bilo lafencar, bilo lileja.

¹⁶ A korkoro amaro Gospod, o Isus Hrist hem o Devel, amaro Dad, kova edobor zavolinda amen, hem kova pali pli milost dinda amen večno uteha hem šukar nada,

¹⁷ nek utešini tumare vile hem nek zorjari tumen ano svako šukar delo hem lafi.

3

Molinen tumen zako amende

¹ Ko kraj, phraljalen, molinen tumen zako amende, te šaj e Devlesoro lafi sigate te širini pe hem te ovel pošujime, sar so inele hem kora tumende.

² Molinen tumen hem te izbayina amen oto rumime hem bišukar manuša, adalese so nane sarijen vera.

³ Ali, o Gospodi verno. Ov ka zorjari tumen hem ka arakhi tumen e Bišukarestar.

⁴ A amen injam uverime zako tumenđe ano Gospod da čerena hem da ka čeren okova so naredinaja tumenđe.

⁵ O Gospod nek usmerini tumare vile nakoro e Devlesoro mangipe hem e Hristesiri strpljivost.

Upozoriba ko besposlenost

⁶ A naredinaja tumenđe, phraljalen, ano anav e Gospodesoro e Isuse Hristesoro, te ciden tumen svakone

phralestar kova živini besposleno, a na palo sikaviba savo primindan amendar.

⁷ Tumen hem korkore džanen da valjani te dikhen tumen upra amende, adalese so amen na injamle besposlena kad injamle tumencar.

⁸ Nikasoro maro na haljam besplatno, nego dive hem rat čerđam phari buti te na ova tumenđe ko teret.

⁹ Čerđam adava, na adalese so nane amen pravo ko adava, nego sar te da tumen primer, te šaj dikhen tumen upra amende.

¹⁰ Adalese so, kad injamle kora tumende, dindam tumen akaja naredba: "Ko na mangela te čerel buti, ma ni te hal."

¹¹ Adalese so šunaja da nesave tumendar živinena besposleno. Ništa na čerena, nego mešinena pe ko averengere buća.

¹² Esavkenđe naredinaja hem molinaja len ano anav e Gospodesoro e Isuse Hristesoro ki mir te čeren pumari buti hem te han pumaro maro.

¹³ A so tičini pe tumendar, phraljalen, ma te dosadini pe tumenđe te čeren šukaripe.

¹⁴ Te neko na šunela adava so phendām tumenđe ano akava lil, izdvojinen le. Ma družinen tumen oleja, te šaj lađal,

¹⁵ ali ma dikhen le sar neprijatelje, nego upozorinen le sar phrale.

Završna pozdravija

¹⁶ A korkoro o Gospod oto mir uvek hem ano sa nek del tumen mir. O Gospod tumencar sarijencar!

¹⁷ Me, o Pavle, pisinava tumenđe akala pozdravija mle vasteja. Ađahar me pisinava. Akavai o znako ano sa mle lila.

¹⁸ I milost amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumencar sarijencar.

O prvo lil e Timotejese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Hriste Isusesoro pali naredba e Devlesiri, amare Spasiteljesiri, hem e Hriste Isusesiri kovai amari nada,

² pisinava e Timotejese, mle čačikane čhave se ani vera:

Milost, milosrđe hem mir e Devlestar e Dadestar hem e Hriste Isusestar, amare Gospodestar.

Upozoriba upro hovavne sikaviba

³ Angleder so te džav ki Makedonija, rodinđum tutar te ačhove ano Efes, te naredine nesave manušenje te na sikaven nesave avera sikaviba,

⁴ hem te ačhaven pe oto verujiba ano paramiza hem ano bare rodoslovija. Sa adava više anela rasprave, nego so mothovela e Devlesoro plan savo čerela pe veraja.

⁵ O cilj oti akaja naredbai mangipe taro čisto vilo, tari šukar savest hem tari čačikani vera.

⁶ Nesave cidinde pe adalestar, hem irinde pe ko beskorisna vačeriba.

⁷ On mangena te oven učitelja e Zakonestar, a na haljovena ni so vačereni ni so zorale tvrdinena.

⁸ Džanaja dai o Zakoni šukar te neko ičeri le sar so valjani.

⁹ Džanaja hem adava da o Zakoni nane dindo zako pravednici, nego zako okola kola na ičereni le hem kolai protiv o Devel, zako nepobožna hem zako grešnici, zako nesveta hem zako biedevlesere, zako okola kola mudarena e dade ili e daja, zako okola kola mudarena e manušen,

¹⁰ zako bludnici, zako murša kola sovena e muršencar, zako okola kola činena hem biknena e manušen, zako okola kola hovavena, zako okola kola hovavne hana pe sovli hem zako sa kola čerena okova so protivini pe e saste sikavibnase.

¹¹ Akava sikavibai palo slavno evanđelje amare blagoslovime Devlestar savo maje poverime te vačerav.

O Pavle zahvalini zako e Devlesoro milosrđe

¹² Zahvalinava e Hriste Isusesi, amare Gospodese, kova dinđa man zoralipe, so inole poverenje ana mande hem čivđa man ani pli služba,

¹³ iako angleder injumle hulitelji, progonitelji hem nasilniko. Ali ov smilujinđa pe maje, adalese so adava čerđum ano bidžandipe, sar neverniko.

¹⁴ Amaro Gospod mothovđa maje but bari milost! Pherđa man veraja hem mangipnaja savei ano Hrist Isus.

¹⁵ Akavai lafi čačipe hem zaslužini pherdeste te ovel prihvati me: O Hrist Isus alo ki phuv te spasini e grešnikonen, kolendar me injum najbaro.

¹⁶ Ali, adalese mothovđa pe milost maje, e najbare grešnikose, te šaj upra mande o Hrist Isus mothoj pli bari strpljivost, sar primer okolende kola ka verujinen ano leste te priminen o večno dživdipe.

¹⁷ A e večnone Carose, e jekhe Devlese, kova našti merel, kova na dičhola, čast hem slava zauvek! Amen.

E Timotejesiri odgovornost

¹⁸ Timotej, mlo čhavo, poverinava će akava uputstvo palo proroštviya save pana angleder inele tutar vačerde. Te ičerđan tut upro lende, ka mare šukar mariba,

¹⁹ ađahar so ka ovel tut vera hem šukar savest. Nesave odbacinde akava hem uništinde pumari vera.

²⁰ Maškar olendei o Imenej hem o Aleksandar, kolen predinđum e Sotonese te sikljovent te na hulinen.

2

Uputstvija zaki molitva

¹ Angleder sa, mangava te ovel rodiba, molitve, molbe hem zahvaliba zako sa o manuša,

² zako carija hem zako sa kolai ki vlast, te šaj živina mirno hem tiho dživdipe ani sa i pobožnost hem ano poštenje.

³ Adavai šukar hem ugodno e Devlese, amare Spasiteljese,

⁴ kova mangela sa o manuša te oven spasime hem te pendžaren o čačipe.

⁵ Adalese so jekhi o Devel hem jekhi kova terdola maškaro Devel hem o manuša – o manuš o Hrist Isus.

⁶ Ov dinda plo dživdipe sar otkup zako sa o manuša. Adavai svedočanstvo savo o Devel dinda ko pravo vreme.

⁷ I adalese o Devel čivda man te ovav propovedniko hem apostoli, te ovav učitelji avere nacijengoro ani vera hem ano čačipe. Na hovavava, vačerava tumende o čačipe.

⁸ Adalese, mangava o murša te molinen pe ko svako than, vazdindo pumare sveta vasta bizi holi hem bizi rasprava.

⁹ Ađahar da, o đuvlja te urjen pe pristojno, skromno hem sar so džala ano redo, te na kitinen pe frizurencar, ni zlatoja ili biserencar ili skupone šejencar.

¹⁰ Umesto adava, nek čeren šukaripe, sar so dolikujini e đuvljende kola mothovena pe sar pobožna.

¹¹ O đuvlja nek sikljoventi ani tišina hem ani sa i pokornost.

¹² E đuvljaće na mukava te sikaj ili te ovel upreder o murš, nego nek traini.

¹³ Adalese so, najangle inele čerdo o Adam, i tegani i Eva.

¹⁴ Hem na ine o Adam adava kova inele prevarime, nego i đuvli inele prevarime hem peli ano greh.

¹⁵ Ali i đuvli ka ovel spasime adaleja so ka bijani čhaven, te ačhile ani vera, ano mangipe hem ani svetost anglo Devel, sar so džala ano redo.

3

Save valjani te oven e khandirjakere vođe

¹ Akavai lafi čačipe: te neko mangela te ovel nadgledniko, šukar služba mangela.

² O nadgledniko valjani te ovel bizi mana, te ovel rom jekha romnjakoro, te ovel trezveno, razumno, pošujime, gostoljubivo, hem sposobno te sikaj,

³ te na ovel pijanica, ni nasilniko, nego te ovel nežno, ni kavgađija, ni halano parende.

⁴ Valjani te upravini šukar ple čhereja, hem te oven le čhave kola šunena le hem but pošujinena le.

⁵ Ali, te na džanda te upravini ple čhereja, sar ka upravini e Devlesere khandirjaja?

⁶ O nadgledniko na tromal te ovel manuš kova samo so obratinda pe, sar te na ovel barikano hem te na perel ani isto osuda sar o beng.

⁷ I valjani te ovel pošujime hem avere manuendar kola nane ani khandiri, te na lađari pe hem te na perel ani zamka e bengesiri.

Save valjani te oven o đakonja

⁸ Ađahar hem o đakonja valjani te oven cenime, te na oven dujemujengere, te na pijen but mol hem te na džan palo nepošteno barvalipe.

⁹ Valjani te ičeren pe ko hor čačipe e verakoro, ani čisto savest.

¹⁰ E đakonen najangle valjani te proverini pe, i tei bizi mana, šaj te oven ani služba.

¹¹ Ađahar hem lengere romnja valjani te oven cenime, te na ogovorinen, te oven trezvena hem ko sa te oven verna.

¹² O đakoni valjani te ovel rom jekha romnjakoro, hem šukar te upravini ple čhavencar hem ple čhereja.

¹³ Adalese so, okola kola šukar čerena i služba, ovena pošujime maškaro narodo hem troman bizi dar te vačeren oti pumari vera ano Hrist Isus.

O čačipe amara verakoro

¹⁴ Iako isi man nada da pana hari i ka avav tute, pisinava će akava

¹⁵ sar te šaj, te zadržindum man, džane sar valjani te ponašini pe o manuš e Devlese ano čher, savoi i khandiri e dživde Devlesiri, stubo hem temelji e čačipnasoro.

¹⁶ Bizi sumnja, bari i tajna oti pobožnost:

Ov inele mothovdo ano telo,
inele opravdime e Duhostar,
inele dikhlo e anđelendar,
inele propovedime maškaro avera
nacije,
ano leste o manuša verujinde

hem legardilo upre ani slava.

4

Upozoriba protiv o hovavne učitelja

¹ O Duho jasno vačeri so ko poslednja vremenja nesave ka otperen oti vera, hem ka džan palo hovavne duhija hem palo sikaviba e demonengere.

² Esavke sikaviba avena taro dujemujengere hovavne manuša kolengiri savest otupinda.

³ On na mukena e manušende te ženinen pe hem vačerena lende te na han nesavo hajba save o Devel čerđa te ovel primime ani zahvalnost okolendar kola verujinena hem kola pendžarena o čačipe.

⁴ Adalese so, šukari sa o Devel so čerđa hem na valjani te odbacini pe ništa so primini pe ani zahvalnost,

⁵ adalese soi adava posvetime e Devlesere lafeja hem molitvaja.

Šukar sluga e Isuse Hristesoro

⁶ Te akalestar sikaveja e phraljen, ka ove šukar sluga e Hriste Isusesoro, parvardo verakere lafencar hem šukare sikavibnaja palo savo džaja.

⁷ Cide tut taro biedevlesere hem e puranengere paramiza, a vežbin tut ani pobožnost.

⁸ Adalese so, i vežba zako telo anela tikori korist, a i pobožnost šukari zako sa, adalese so ana peste isi la obećanje hem zako akava dživdipe hem zako dživdipe savo avela.

⁹ Akavai lafi čačipe hem zaslužini pherdeste te ovel prihvataime.

¹⁰ Zako adava trudinaja amen hem maraja amen, adalese so amari nada čivdām ano dživdo Devel, kovai Spasitelj sa e manušengoro, najangle okolengoro kola verujinena.

¹¹ Adava naredin hem sikav.

¹² Niko te na dikhel tut po tele adalese so injan terno, nego ov primer e vernonende ano vačeriba, ano ponašiba, ano mangipe, ani vera hem ani čistota.

¹³ Đikote na avava, dikh te na ačhave o čitiba o Lafi anglo manuša, o propovediba hem o sikaviba.

¹⁴ Ma zanemarin o daro savoi ana tute, savoi će dindo prekalo proroštvoja kad o starešine čivde pumare vasta upra tute.

¹⁵ Dikh sa adava te čere, sa vileja de tut adalese, te šaj sare te dikhnen so džaja anglal.

¹⁶ Arakh korkore tut hem o sikaviba. Ačhov ko adava, adalese so, čerindoj adava ka spasine hem tut hem okolen kola šunena tut.

5

E udovicendar

¹ E purane manuše ma ukorin strogo, nego vačer lese sar dadese, e ternende sar phraljende,

² e purane romnjende sar dajende, a e ternjende sar phenjende, ani sa i čistota.

³ Poštujin e udovicen kolen nane ko te dikhel.

⁴ Ali, te e udovica isi čhave ili unukija, najangle on nek sikljovent te mothoven pobožnost dikhindoj pumare čerutnen hem adahar te irinen pumare dadende hem dajende, adalese soi adava šukar anglo Devel.

⁵ A i đuvli kojai čače udovica hem nane ko te dikhel la, čivđa pli nada ano Devel, hem dive hem rat terđola ano moliba hem ano rodiba.

⁶ A okoja koja živini raspusno, već muli iakoi dživdi.

⁷ Vačer lende sa adava, te oven bizi mana.

⁸ A te neko na dikhela pla familija, najangle ple čerutnen, adava odrekninda pe oti vera hem po bišukari e nevernikostar.

⁹ Ano popis oto udovice šaj te čivel pe okoja koja nane po terni taro šovardeš berš, kola inele jekh rom.

¹⁰ Oj valjani te ovel pendžardi palo šukar delja, te barjarđa čhaven, te inele gostoljubivo, te thovđa o pre e Devlesere manušengere, te pomožinda okolende kola ine ani nevolja, te posvetinda pe zako svako šukar delo.

¹¹ E terne udovicen ma čiv ko popis, adalese so kad i požuda cidela len e Hristestar, mangena te den pe.

¹² Ađahar upra peste anena osuda, adalese so phagle pumaro angluno dindo lafi e Devlese.

¹³ Sem adalestar soi lenjiva, siklile te džan oto čher ko čher, hem na samo soi lenjiva, nego hem ogovorinena hem mešinena pe kaj nane lengiri buti, vačerindoj so na valjani.

¹⁴ Adalese mangava o terne udovice te den pe, te bijanen čhaven, te dikhen pumaro čher, te na den than e neprijateljese zako prigovor.

¹⁵ Adalese so, nesave već cidinde pe e veratar hem džeze palo Sotoni.

¹⁶ Te nesava vernica isi udovice kolen dikhela, nek čerel ađahar, te na perel o pharipe upri khandiri, te šaj i khandiri te pomožini e udovicen kolen čače nane ko te dikhel.

E starešinendar

¹⁷ O starešine kola šukar vodinen a i khandiri zaslužinena duplo čast, najangle okola kola propovedinena hem sikavena.

¹⁸ Adalese so o Sveto lil vačeri: "Ma phand o muj e guruvesoro sar te na hal kad čerela buti e điveja" hem "O bučarno zaslužini pli plata."

¹⁹ Ma prihvatin i tužba protiv o starešina, sem kad isi duj ili trin svedoci.

²⁰ Okolen kola grešinena ukorin anglo sarijende, te šaj averen te ovel dar te grešinen.

²¹ Rodava tutar anglo Devel, anglo Hrist Isus hem anglo izabirime anđelja te icere tut ko sa akava bizo predrasude hem te na icere nekasiri strana.

²² Ma siđar te rukopoložine nekas. Ma te ovel tut ništa averengere grehencar; dikh te ačhave čisto.

²³ Ma više pi samo pani, le pohari hem mol zako to želuco hem zako adava so but puti injan namborme.

²⁴ Nesave manušengere grehija dičhvena, hem angleder olendar džana ko sudo e Devlesoro. A isi hem okola kasere grehija ka dičhoven ko sudo.

²⁵ Ađahar, hem e manušengere šukar delja dičhvena, a hem kad na dičhvena, naši te ačhoven garavde.

6

¹ Sare kola akharena pharipe sar robija nek dikhen pumare gospodaren sar dostojnonen zako sa o pošujiba, te na vačeri pe bišukar e Devlesere anavestar hem amare sikavibnastar.

² A okola robija kaserei gospodarija vernici, te na ceninen len po hari adalese soi on lengere phralja. Nego, nek služinen lende po šukar, adalese so korist adalestar isi e mangle phraljen kolai vernici.

Adava sikav hem rode e manušendar te čeren!

O hovavno sikaviba hem mangipe zako pare

³ Te neko averčhane sikaj e manušen hem na složini pe e saste sikavibnaja amare Gospodesere e Isuse Hristesere hem e sikavibnaja savoi pobožno,

⁴ ovi barikano hem na džanel ništa. Esavko patini oti namborme želja te raspravini pe hem te irini lafija, savestar ikljovena ljubomora, kavge, bišukar vačeriba hem bišukar misliba averendar

⁵ hem stalna rasprave maškaro manuša kolen isi rumime godi, kolai cidime e čačipnastar, kola mislinena da prekali pobožnost ka barvaljon.

⁶ A čačei i pobožnost baro barvalipe tei o manuš zadovoljno okoleja so isi le.

⁷ Adalese so, ništa na anđam ko akava sveto, i ništa olestar naši ni te legara.

⁸ Adalese, te isi amen so te ha hem so te urja, valjani adaleja te ova zadovoljna.

⁹ A okola kola mangena te barvaljon, perena ano iskušenje hem ani zamka, hem ano but nerazumna hem bišukar želje save legarena e manušen ani propast hem uništenje.

¹⁰ Adalese soi o mangipe zako pare koreno đijekhe bišukaripnasoro. Nesave edobor mukle pe ano adava, i cidinde pe e veratar hem korkore pumende ande but dukha.

E Pavlesere poslednja uputstvija

¹¹ Ali tu, e Devlesere manušeja, naš adalestar, a dža pali pravednost, pobožnost, vera, mangipe, strpljivost hem krotkost.

¹² Mar šukar e verakoro mariba, icer tut ko večno dživdipe ko savo o Devel vičinda

tut hem ko savo anglo but svedoci šukar
ispovedinđan ti vera.

¹³ Anglo Devel, kova dela dživdipe zako
sa, hem anglo Hrist Isus, kova svedočindoj
anglo Pontije Pilat dindā šukar
ispovediba, naredinava će

¹⁴ te icere akaja naredba bizi mana
hem čisto đī ko dive kad ka avel amaro
Gospod Isus Hrist.

¹⁵ Adava ka ćerel te ovel ano pravo
vreme o blagoslovime hem o jekh
Vladari, o Caro upreder o carija hem o
Gospodari upreder o gospodarija.

¹⁶ Ovi o jekh kova nikad naka merel
hem kova bešela ano svetlost kaj niko
našti te avel. Ole nijekh manuš na dikhlja,
ni šaj te dikhel le. Olese čast hem večno
zoralipe. Amen.

¹⁷ E barvalenđe kolai ko akava sveto
naredin te na ćeren pe barikane hem te
na čiven plo pouzdanje ano nesigurno
barvalipe, nego ano Devel kova barvale
dela amen sa zako uživiba,

¹⁸ te ćeren šukaripe, te oven barvale
šukare ćeribnaja, te oven darežljiva hem
spremna te delinen pumaro averencar.

¹⁹ Ađahar ka čedenfse barvalipe kova ka
ovel zoralo temelji zako vreme savo
avela, te šaj iceren pe ko čačikano dživdipe.

²⁰ Timotej, arakh šukar okova soi tuće
poverime. Cide tut taro biedevlesere čuće
vaćeriba hem taro adava soi hovavne
vićime džandipe savo protivini pe e
čačipnase,

²¹ save nesave manuša icerde hem
adaleja cidinde pe e veratar.

I milost te ovel tumencar!

O dujto lil e Timotejese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Hriste Isusesoro pali volja e Devlesiri, bičhaldo injum te vačerav e obečime dživdipnastar savoi ano Hrist Isus,

² pisinava e Timotejese, mle volime čhaveše:

Milost, milosrđe hem mir e Devlestar e Dadestar hem e Hriste Isusestar, amare Gospodestar.

O Pavle hrabrini e Timoteje te na ačaj te čerel pli buti

³ Zahvalno injum e Devlese, kolese kandava ani čisto savest, sar so čerde hem mle preci, đikote dive hem rat, bizo ačhojba ičerava tut ano mle molitve.

⁴ Kad setinava man te asvenđe, avela maje te dikhav tut, te pherđovav radost.

⁵ Setinava man te čačikane veratar, savi najangle inele ani ti baba i Loida hem ani ti daj i Evnika, a uverime injum dai akana hem ana tute.

⁶ Adalese podsetinava tut te barjare i jag e Devlesere darosiri savoi dindo tuće kad čhivdum mle vasta upra tute.

⁷ Adalese so, o Devel na dinda amen duho savo čerela amen te dara, nego duho savo pherela amen zoralipnaja, mangipnaja hem gođaveripnaja.

⁸ Adalese ma lađa te svedočine amare Gospodestar. Ma lađa ni mandar, kova injum ano phandlipe zbog oleste, nego palo zoralipe e Devlesoro, ov mancar ano patiba zbog o evanđelje.

⁹ Ov spasinda amen hem vičinda amen te živina sveto dživdipe, na zbog amare delja, nego zbog plo plan hem zbog pli milost. Adajai milost amende dindi ano Hrist Isus angleder o početak e vremesoro,

¹⁰ a mothovđa pe amende akana kad alo amaro Spasitelj i o Hrist Isus. Ov čerđa o meriba te ačhol bizo zoralipe hem anda o večno dživdipe ko svetlost prekalo evanđelje,

¹¹ zako savo injum čhivdo sar propovedniko, apostoli hem učitelj i.

¹² Adalese hem trpinava sa akava, ali na lađava, adalese so džanav kase verujindum hem uverime injum da okova soi maje dindo ov šaj šukar te arakhi đi ko okova dive kad ka avel.

¹³ Ičer tut šukar ko saste lafija save mandar šundān, nek oven će sar primer, ani vera hem ano mangipe ano Hrist Isus.

¹⁴ Arakh o šukar lafi savoi će poverime; arakh le prekalo Sveto Duho kova živini ana amende.

¹⁵ Džaneja so ačhavde man sare tari regija Azija, maškaro lendei hem o Figel hem o Ermogen.

¹⁶ O Gospod te mothoj plo milosrđe e Onisiforosere čerutnende, adalese so but puti hrabrinda man hem na lađandilo so injum ano phandlipe,

¹⁷ nego, kad alo ano Rim, šukar rodinda man đikote na arakhlja man.

¹⁸ O Gospod te del le ko okova Dive te arakhi milosrđe e Gospodestar. A tu but šukar džane kobor ov kandlja man ano Efes.

2

Šukar vojniko e Hriste Isusesoro

¹ A tu mlo čhavo, ov zoralo ani milost savi ano Hrist Isus.

² O sikaviba savo šundān mandar anglo but svedoci, de le e manušende kolai pouzdana, kola ka šaj hem averen te sikaven.

³ Ov mancar ano patiba sar šukar vojniko e Hriste Isusesoro.

⁴ Nijekh kova kandela sar vojniko, na mešini pe ko avera buća, sar te šaj ugodini ple narednikose.

⁵ Adahar hem kad neko takmičini pe, na primini i nagrada te na takmičinda pe palo pravilja.

⁶ O bućarno ki njiva kova dela sa pestar ki buti, prvo ov valjani te lel oto bijandipe e žetvakoro.

⁷ Razmislin akalestar so vačerava, adalese so o Gospod ka del tut te haljove sa.

⁸ Ma bistri e Isuse Hriste, kova uštino taro mule, kovai potomko e Davidesoro. Adavai o evanđelje savo propovedinava,

⁹ zako savo edobor patinava da phandena man ano lancija sar zločinco.

Ali e Devlesoro lafi nane phandlo ano lancija.

¹⁰ Adalese sa nakhavava zbog o izabirime manuša, te šaj hem on te dobinen o spasenje savo i ano Hrist Isus hem i večno slava.

¹¹ Akavai lafi čačipe:

Te muljam oleja,
oleja hem ka živina.

¹² Te nakhavdam o patnje,
oleja hem ka vladina.

Te odreknindam amen olestar,
hem ov ka odreknini pe amendar.

¹³ Te na injam lese verna,
ov ačhola verno,
adalese so našti te odreknini pe korkore
pestar.

O bučarno kova dokažinda pe anglo Devel

¹⁴ Podsetin e manušen ko adava.
Upozorin len anglo Devel te na raspravinen pe e lafendar, adalese so nane korist adalestar, a legari ani propast okolen kola šunena.

¹⁵ De sa tutar te mothove tut anglo Devel sar dokažime manuš, sar o bučarno kova nane le sostar te lađal, hem sar okova kova ispravno koristini pe e čačipnasere lafeja.

¹⁶ Cide tut taro biedevlesere hem taro čuče vačeriba, adalese so okola kola mukena pe ano lende, sa po dur cidena pe e Devlestar.

¹⁷ Lengoro sikaviba ka širini pe sar o rako. Maškar olendei o Imenej hem o Filit,

¹⁸ kola cidinde pe taro čačipe vačerindoj da o uštiba taro mule već inele, i adaleja phagena averengiri vera.

¹⁹ Ali e Devlesoro zoralo temelji zorale terđola hem upro lestei akava pečati: "O Gospod džanel okolen kolai olesere", hem "Nek cidel pe tari nepravda svako kova vičini o anav e Gospodesoro."

²⁰ Ali, ano barvalo čher nane samo zlatna hem srebrna čare, nego hem kaštunale hem phuvjale; nesavei olendar zako časno koristiba, a nesave zako nečasno.

²¹ Okola kola ka čistinen pe oto nečasno, ka oven čare zako časno koristiba, posvetime hem korisna pumare

Gospodarese, spremime zako svako šukar delo.

²² Naš taro bišukar želje e ternengere, a dža pali prevednost, vera, mangipe hem mir, zajedno okolencar kola taro čisto vilo vičinena e Gospode.

²³ Cide tut taro hulava hem nerazumna rasprave, adalese so džane da legarena ani kavga.

²⁴ A e Gospodesoro sluga na tromal te ovel kavgađija, nego te ovel ljubazno sarijencar, spremno te sikaj, te ovel strpljivo e manušencar,

²⁵ krotko te sikaj e protivnikonen, ani nada da o Devel ka del len te pokajinen pe hem te pendžaren o čačipe,

²⁶ te phravdon lengere jača hem te oslobodinen pe tari zamka e bengesiri, kova phandlja len te čeren lesiri volja.

3

Save ka oven o manuša ano poslednja dive

¹ Te džane hem akava: ano poslednja dive ka oven but phare vremenja.

² Adalese so, o manuša ka dikhen samo korkore pumen, but ka volinen o barvalipe, ka hvalinen pe, ka oven barikane, ka hulinen, ka oven neposlušna pumare dadende hem e dajende, ka oven nezahvalna, nesveta,

³ bivilesere, naka mangel te oprostinen averende, ka ogovorinen, naka ovel len kontrola upra pumende, ka oven nasilna hem ka mrzinen o šukaripe,

⁴ ka oven izdajnici, bizo razmisliba ka čeren ani holi, but ka ičeren pe ko bare hem više ka volinen o zadovoljstvija nego so ka volinen e Devle,

⁵ ka čeren pe da ičeren pe ki pobožnost, a ka odrekninen pe lakere zoralipnastar. Cide tut esavkendar!

⁶ Maškar olendei okola so arakhena sar te đerdinen ko čhera hem te prelen i kontrola upro đuvlja kola lokheste verujinena sa, kolai opteretime grehencar hem kolai legarde bute požudencar,

⁷ đuvlja kola stalno sikljovena, ali nisar našti te pendžaren o čačipe.

⁸ Hem sar so o Janije hem o Jamvrije suprotstavinde pe e Mojsijase, ađahar

hem akala manuša suprotstavinena pe e čačipnase. Olen isi rumime godi hem lengiri vera nane dokažime.

⁹ Ali naka resen dur, adalese so lengoro bigodaveripe sare ka dikhen, sar so dičhilo o bigodaveripe e Janijesoro hem e Jamvrijesoro.

Poslednja uputstvija hem ohrabrenja e Timotejese

¹⁰ A tu leljan te dža palo mlo sikaviba, živiba, plan, vera, strpljivost, mangipe, istrajnost,

¹¹ progonstvija hem patnje, sar esavke save ine man ani Antiohija, ano Ikonijum hem ani Listra. Save sa progonstvija nakhavdum! A o Gospod taro sa ikalđa man.

¹² Ali hem sare kola mangena te živinen pobožno ano Hrist Isus, ka oven progonime.

¹³ A o bišukar manuša hem o hovavne ka oven sa po bišukar, adahar so ka hovaven averen hem so ka oven hovavde.

¹⁴ Ali tu ičer tut ko okova so sikliljan hem ko so injan uverime, adalese so džane kastar sikliljan.

¹⁵ Pana taro tikoripe džaneja o Sveta lila, save šaj te den tut mudrost zako spasenje prekali vera ano Hrist Isus.

¹⁶ Sai o Sveto lil nadahnime e Devlestar hem korisnoi zako sikaviba, zako ukoriba, zako ispraviba, zako barjariba ani pravednost,

¹⁷ te šaj e Devlesoro manuš ovel pherdeste pripremimo zako svako šukar delo.

4

¹ Anglo Devel hem anglo Hrist Isus, kova ka sudini hem e dživdende hem e mulende, lesere avibnaja hem lesere carstvoja hava tut sovli:

² propovedin o Lafi, spremno hem kadi pravo vreme hem kad nane, ispravin, ukorin, hrabrin, ani sa i strpljivost hem sikavibnaja.

³ Adalese so ka avel o vreme kad o manuša naka mangel te šunen o sasto sikaviba, nego palo pumare požude, ka

čeden uzala pumende bute učiteljen kola vačeren okova soi šukar lengere kanende,

⁴ i ka ciden pumare kana e čačipnastar hem ka irinen pe e paramizende.

⁵ A tu ko sa ov trezveno, nakhav o nevolje, čer i buti sar evanđelista, čer pherdeste ti služba.

E Pavlesere završna lafija hem pozdravija

⁶ Adalese so me već ovava žrtvujime, hem paše o vreme te ačhavav akava dživdipe.

⁷ Šukar mariba mardum, i trka di o kraj prastandiljum, i vera ičerđum.

⁸ Akanai maje pripremimo i kruna oti pravednost, savaja ko okova Dive ka nagradini man o Gospod, o pravedno Sudija, hem na samo man nego hem sarijen kola mangipnaja adžicerde lesoro aviba.

⁹ Dikh po sig te ave mande.

¹⁰ Adalese so, o Dimas ačhavđa man adalese so gudlilo lese akava sveto. Ov dželo ko Solun, o Kriskent ki Galatija, o Tit ki Dalmacija.

¹¹ Samoi o Luka mancar. Le e Marko hem ana le tuja, adalese soi maje korisno ani služba.

¹² E Tihike bičhalđum ko Efes.

¹³ Kad ka ave, ana maje o ogrtači savo ačhavđum koro Karpa ani Troada, hem o lila, najangle o pergamentija*.

¹⁴ O kovači o Aleksandar čerđa maje but bišukaripa. O Gospod ka irini lese premalo lesere delja.

¹⁵ Hem tu arakh tut olestar, adalese so but protivinđa pe amare lafende.

¹⁶ Kad prvo puti branindum man anglo sudo, niko na inele uzala mande, nego sare ačhavde man. O Devel te na računini adava protiv olende.

¹⁷ Ali o Gospod inele uzala mande hem dinda man zoralipe te šaj prekala mande pherdeste te vačeri pe o evanđelje hem te šunen le sa o manuša kola na džanen e Devlese; hem injumle ikaldo taro danda e lavesere.

* **4:13** pergamentija Adavai koža e životinjakiri ki savi šaj ine te pisini pe.

¹⁸ O Gospod ka ikali man taro svako
bišukaripe hem bezbedno ka legari man
ko plo carstvo e nebosoro.

¹⁹ Pozdravin e Priska hem e Akila hem
e Onisiforosere čerutnen.

²⁰ O Erast ačhilo ano Korint, a e Trofime
ačhavđum ano Milet adalese so inele
namborme.

²¹ Dikh te ave angleder o jevend.
Pozdravinena tut o Euvul, o Pud, o Lin, i
Klaudija hem sa o phralja hem o phenja.

²² O Gospod te ovel te duhoja. I milost
tumencar!

O lil e Titese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Pisinava me, o Pavle, o sluga e Devlesoro hem o apostoli e Isuse Hristesoro, kova injum bičhaldo te barjarav i vera e Devlesere birimengiri hem o pendžariba e čačipnasoro savo legari ki pobožnost.

² Adaja vera hem o pendžariba dena nada e večnone dživdipnastar, saveše o Devel, kova nikad na hovaj, dinda plo lafi angleder o početak e vremesoro.

³ A ano pravo vreme mothovđa plo lafi prekalo propovediba savoi maje poverime pali naredba amare Spasiteljseri, e Devlesiri.

⁴ Pisinava e Titese, mle čačikane čhaveše ani zajedničko vera: Milost hem mir e Devlestar e Dadeštar hem e Hriste Isuseštar, amare Spasiteljstar.

E Titesiri služba ko Krit

⁵ Ačhavđum tut ko Krit te čere okova so nane čerdo di o krajo hem ki svako diz te čhive starešinen, sar so me naredindum če,

⁶ a o starešina te ovel manuš kastar našti ništa bišukar te vačeri pe, rom jekha romnjakoro, hem te oven le čhave kolai vernici hem kolendar našti te vačeri pe dai razmukle ili buntovna.

⁷ Adaleše so, o nadgledniko, sar upravniko e Devlesere čheresoro, valjani te ovel manuš kastar našti ništa bišukar te vačeri pe, te na ovel manuš kova nikas na šunela, te na holjani sigate, te na mačol, te na ovel nasilniko, te na džal palo nepošteno barvalipe.

⁸ Ali valjani te ovel gostoljubivo, te volini o šukaripe, te ovel razumno, pravedno, sveto, uzdržljivo,

⁹ zorale te ičeri pe ko čačikano lafi amare sikavibnasoro, te šaj hrabrini averen saste sikavibnaja hem te uverini e protivnikonen.

¹⁰ Adaleše so, isi but kolai buntovna, kola vačerena čuče lafija hem čerena averen te oven hovavde, a najangle

maškaro okola kolai oti e jevrejengiri vera.

¹¹ Olengere muja valjani te phanden pe, adaleše so zbog o nepošteno barvalipe upropastinena sa e porodicen ađahar so sikavena len okova so na valjani.

¹² Jekh olendar, lengoro proroko, korkoro phendā: "O manuša tari Krit uvek hovavena, oni divlja zverija, lenja hem halane."

¹³ Adavai čačikano vačeriba. Adaleše zorale ukorin len, te oven saste ani vera,

¹⁴ te na ičeren pe ko paramiza e jevrejengere hem ko naredbe e manušengere kola cidinde pe taro čačipe.

¹⁵ E čistonende sai čisto, a e meljardende hem e nevernikonende ništa nane čisto, nego hem lengiri godi hem i savest meljarde.

¹⁶ Vačerena da pendžarena e Devle, ali pumare čeribnaja dokažinena da na pendžarena le. Oni odvratna hem neposlušna, nesposobna zako bilo savo šukar delo.

2

O dživdipe palo sasto sikaviba

¹ A tu, Tite, vačer okova so složini pe e saste sikavibnaja:

² o purane te oven trezvena, cenime, razumna, saste ani vera, ano mangipe hem ani strpljivost.

³ Ađahar hem o puranja te ponašinen pe sar so džala ano redo okolende kolai sveta: te na ogovorinen hem te na robujinen e pišnase, nego te sikaven okova soi šukar,

⁴ te sikaven e terne đuvljen te volinen pumare romen hem e čhaven.

⁵ Te oven razumna, moralno čista, bučarne ano čher, šukar, pokorna pumare romende – te na kaljari pe e Devlesoro lafi.

⁶ Ađahar hem, hrabrin e terne muršen te oven razumna.

⁷ Ano sa ov lenđe primer čerindoj šukar delja. Ano to sikaviba mothov čačikanipe hem ozbiljnost.

⁸ To sikaviba nek ovel sasto, te našti niko te vačeri protiv oleste, te ovel lađardo to protivniko, adaleše so nane le ništa bišukar te vačeri amendar.

⁹ Sikav e robonen ko sa te pokorinen pe pumare gospodarendë, te ugodinen lende hem te na irinen lende lafija,

¹⁰ te na čoren lendar, nego te mothoven pe sar manuša kolende šaj te verujini pe, te šaj o sikaviba amare Spasiteljesoro, e Devlesoro, ko sa te ovel mothovdo dai šukar.

¹¹ Adalese so o Devel mothovđa pli milost savi šaj spasini sa e manušen.

¹² Adaja milost sikaj amen te odreknina amen e biedevlesere dživdipnastar hem akala phuvjakere požudendar, te živina ano akava sveto razumno, pravedno hem pobožno,

¹³ adžicerindoj o blagoslovime dive saveše nadinaja amen hem o slavno mothojba amare bare Devlesoro hem e Spasiteljesoro, e Isuse Hristesoro.

¹⁴ Ov dinda korkoro pes zako amende te otkupini amen taro svako bezakonje hem te očistini pese e narodo savo pripadini lese, savo željno te čerel okova soi šukar.

¹⁵ Akava valjani te sikave. Hrabrin hem ukorin ano sa o autoritet. Niko te na dikhel tut po tele!

3

Sar valjani te živinen o vernici

¹ Podsetin e manušen te pokorinen pe e vladarendë hem zako vlastija, te oven poslušna, hem spremna zako svako šukar delo.

² Podsetin len nikastar te na vačeren bišukar, te na oven kavgadije, hem te oven krotka hem ljubazna premalo sa o manuša.

³ Adalese so hem amen nekad injamle nerazumna, neposlušna, hovavde, robujindam zako požude hem zako zadovoljstvija oti svako vrsta, nakhavindoj amaro dživdipe ano bišukaripe hem ani zavist. Mrzinde amen hem amen mrzindam jekh avere.

⁴ A kad amaro Spasitelji, o Devel, mothovđa plo šukaripe hem plo mangipe e manušende,

⁵ ov spasinda amen, ali na zbog amare pravedna delja save čerđam, nego zbog plo milosrđe. Ov spasinda amen prekalo

thojba e neve bijandipnastar hem obnovinda amen e Svetone Duhoja.

⁶ O Devel upra amende barvale čorda e Svetone Duho prekalo Isus Hrist, amaro Spasitelji,

⁷ te šaj, opravdime pali lesiri milost, te ova naslednici e večnone dživdipnastar saveše nadinaja amen.

⁸ Akavai čačikano lafi, hem adalese mangava zorale te tvrdine, adahar te šaj hem okola so verujinena ano Devel te posvetinen pe te čeren šukar delja. Akavai šukar hem korisno e manušende.

⁹ Cide tut taro hulava debate hem taro rodoslovija, taro kavge hem taro rasprave zbog o Zakoni, adalese soi sa adava beskorisno hem nane vredno.

¹⁰ E manuše kova anela podela opomenin jekhvar, hem o dujto puti, a palo adaleste, ma više ništa te ovel tut oleja,

¹¹ adalese so džane dai esavko manuš rumime hem da grešini. Ov korkoro pes osudinda.

E Pavlesere završna lafija hem pozdravija

¹² Kad ka bičhalav tute e Arteme ili e Tihike, de sa tutar te ave di mande ko Nikopolj, adalese so adari mangava te nakhavav o jevend.

¹³ E Zino e advokate hem e Apolose šukar pomožin ko sa so valjani lende zako drom, te na falini lende ništa.

¹⁴ A hem amare manuša nek sikljovent te posvetinen pe te čeren šukar delja kaj zako adava čače isi potreba, te na živinen beskorisno dživdipe.

¹⁵ Pozdravinena tut sare kolai mancar akate. Pozdravin sarijen kola volinena amen ani vera.

I milost tumencar sarijencar.

O lil e Filimonese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Pisinava me o Pavle, kova injum ano phandlipe zbog o Hrist Isus, hem o phral o Timotej, amare šukare amalese hem saradnikose e Filimonese,

² hem e phenjaće e Apfijaće, hem e Arhipese, kovai amaro saborco zako Hrist, hem sa e khandirjaće koja čedela pe e Filimonese ano čher:

³ Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

E Pavlesiri zahvalno molitva

⁴ Uvek zahvalinava mle Devlese kad molinava tuće Filimone,

⁵ adalese so šunava zako to mangipe sa e Devlesere manušenje hem zaki ti vera ano Gospod Isus.

⁶ Molinav man zako amaro zajedništvo savo isi amen ani vera te anel će po baro haljojba oto svako šukaripe savo isi amen ano Hrist.

⁷ Adalese so to mangipe but radujinda man hem hrabrinda man, adalese so tu, phrala, osvežinda o vile e Devlesere manušenje.

E Pavlesiri molba zako Onisim

⁸ Adalese, iako ano Hrist tromam te naredinav će so valjani te cere,

⁹ zbog o mangipe najangle zamolinava tut, esavko savo injum, me o phuro Pavle, a akana hem ano phandlipe zbog o Hrist:

¹⁰ molinava tut mle čhave e Onisimese, kase ano phandlipe uljum duhovno dad.

¹¹ Ov tuće angleder na inele korisno, a akanai korisno* hem tuće hem maje.

¹² Bičalava le palal kora tute, ole, kovai mlo vilo.

¹³ Mangljum te ačhol kora mande, te šaj tuće ko than te kandel man đikote injum phandlo ano lancija zbog o evanđelje,

¹⁴ ali na mangljum ništa te cerav, a tu te na pristanine, te na cere akava šukar delo adalese so injan terime, nego adalese so isi tut šukar volja.

* **1:11** *korisno* O anav "Onisim" značini "korisno".

¹⁵ Šaj hem adalese inele hari cidime tutar, te šaj ov te ovel klo zauvek

¹⁶ hem na više sar robo, nego sar više oto robo – sar volime phral. Ovi maje but manglo, a kobor li više tuće, na samo sar manuš nego hem sar phral ano Gospod.

¹⁷ Adalese, te man dikheja sar saradniko, primin le sar man.

¹⁸ A te cerda će nesavo bišukaripe ili te avela će nešto, me adava lava upra mande.

¹⁹ Me, o Pavle, pisinava akava mle vasteja: ka platinav će sa so ov avela će. Te na phenav kobor tu maje aveja zako to duhovno dživdipe.

²⁰ Oja, phrala, te ovel man tutar korist ano Gospod. Osvežin mlo vilo ano Hrist!

²¹ Pisinava će akava adalese so injum uverime ani ti poslušnost, adalese so džanav da ka cere hem više adalestar so rodava.

²² Hem pana akava, spremin maje i soba sojbnase, adalese so nadinav man da o Devel ka irini man tumende zbog tumare molitve.

Poslednja pozdravija

²³ Pozdravinena tut o Epafra, kovai mancar ano phandlipe zbog o Hrist Isus,

²⁴ hem mle saradnici o Marko, o Aristarh, o Dimas hem o Luka.

²⁵ I milost e Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumare duhoja.

O lil e Jevrejende

O Čhavo e Devlesoroi po baro e anđelendar

¹ O Devel ani prošlost but puti hem ko but načinja vačerđa amare pradadende prekalo proroci,

² a ano akala poslednja dive vačerđa amende prekalo plo Čhavo kole odredinda te ovel nasledniko oto sa, prekala kaste hem stvorinda o sveto.

³ Ovi odsjaj oti e Devlesiri slava hem pravo slika e Devlesiri, ov kova sa ičeri ple zorale lafeja. I kad omogućinda e manušende te oven očistime oto grehija, bešlo ko nebo, ko počasno than, oti desno strana e Najzorage Devlesiri.

⁴ Ađahar ulo edobor po zorale e anđelendar, kobor o Devel dinda le anav po baro olengere anavendar.

⁵ Adalese so, o Devel nikad na phenda nijekhe andeose:

“Tu injan mlo Čhavo,
avdive uljum će Dad.”

Hem ko aver than ano Sveto lil o Devel phenela:

“Me ka ovav lese Dad,
a ov ka ovel maje Čhavo.”

⁶ A palem, kad bičhalđa ko sveto ple jekhore Čhave, phenda:

“Nek peren ko kočija anglo leste sa o anđelja e Devlesere.”

⁷ Zako anđelja phenela:

“Ple anđelen ćerela sar barvalja
hem ple slugen sar o plamen e jagakoro.”

⁸ A e Čhave phenela:

“To tron, Devla, terđola zauvek.
Tu vladineja ano to carstvo žezloja oti pravednost.

⁹ Zavolinda i pravda, a zamrzinda o bezakonje.

Adalese o Devel, to Devel, pomazinda tut uljeja oti radost,
više nego bilo kas te amalendar.”

¹⁰ Hem akava phenela:

“Ano početak tu, Gospode, čivđan o temelji e phuvjakoro,
hem o nebesija ćerđan te vastencar.

¹¹ Tu ačhoveja, a on ka nestaninen
hem ka purandon sar o akharde šeja.

¹² Ka paćare len sar o ogrtači,
ka oven zamenime sar o purane šeja.

A tu injan uvek isto
hem te beršende nane kraj.”

¹³ Nijekhe andeose o Devel na phenda:

“Beš ko počasno than, oti mli desno
strana,
dikote na pašjarava te neprijatelj
talo te pre.”

¹⁴ Soi onda o anđelja? Oni duhija kolai bičhalde e Devlestar te služinen okolende kola ka nasledinen o spasenje.

2

O baro spasenje

¹ Adalese but po više valjani te pazina ko okova so šundam, te na promašina o cilj.

² Adalese so te o lafi savoi dindo prekalo anđelja mothovđa pe dai čačikano hem te svako prestup hem neposlušnost dobinde pravedno kazna,

³ sar onda, amen ka naša oti kazna ako zanemarinaja edobor baro spasenje? Prvo o Gospod propovedinda adava spasenje, a amende potvrdinde le okola kola šunde le.

⁴ O Devel isto potvrdinda le zakonencar, čudesencar hem raznone zorale deljencar hem e Svetone Duhosere daronencar saven ov delinda pali pli volja.

O Isus legari amen ano spasenje

⁵ O Devel na dinda e anđelende te vladinen e svetoja savo avela, savestar amen vačeraja.

⁶ A neko negde phenda:

“Soi o manuš te misline upro leste?

Soi o čhavo e manušesoro te brinine tut olestar?

⁷ Čerđan le ko hari vreme po tikore e anđelendar, a dindan le i slava hem i čast sar kruna,

⁸ sa čivđan talo lesere pre.”

A adava dai lese sa pokorime, značini da na ačhilo ništa so nane lese pokorime. Akana pana na dikhaja dai lese sa pokorime,

⁹ ali dikhaja e Isuse, kova ko hari vreme inele čerdo po tikoro e anđelendar, a dindi lese i slava hem i čast sar kruna zbog o meriba savo nakhavđa sar te šaj, pali e Devlesiri milost, okusini o meriba zako sa o manuša.

¹⁰ O Devel, zako kase hem prekala kaste sa postojini, manglja te oven le but čhave kola ka učestvujinen ani lesiri slava i adalese valjandā prekalo patiba te čerel savršeno e Isuse kova legari len ano spasenje.

¹¹ Adalese so, o Isus kova posvetini e manušen, hem on, kolai posvetime, sarei oto jekh Dad. Adalese ov na lađala olen te vičini “phraljalen”

¹² kad phenela:

“Ka mothovav to anav mle phraljende, ka đilabav će zahvalna đilja anglo čedime manuša.”

¹³ Hem palem:

“Ano Devel ka pouzdajinav man.”

Hem palem:

“Ače me hem o čhave kolen dinda man o Devel.”

¹⁴ A adalese soi o čhave manuša oto rat hem oto mas, hem ov valjandā te ovel

manuš sar olende, te šaj ple meribnaja uništini e benge kole isi vlast upro meriba,

¹⁵ hem te oslobodini okolen kola, ađahar so darana ine oto meriba, celo pumaro dživdipe inele ano ropstvo.

¹⁶ Adalese soi jasno da ov na alo te pomožini e anđelende, nego e Avraamesere potomstvose.

¹⁷ Adalese valjandā ano sa te ovel slično ple phraljende, sar te šaj ovel milosrdno hem verno Prvosvešteniko kova služini anglo Devel, hem te čerel pomirenje zako grehija e manušengere.

¹⁸ I adalese so hem korkoro patinda hem inele iskušime, šaj akana te pomožini sarijende kola ovena iskušime.

3

O Isusi po baro e Mojsijastar

¹ Adalese, sveta phraljalen, tumen kola isi tumen udeo ano nebesko poziv, dikhen tumen upro Apostoli hem Prvosvešteniko oti amari vera – upro Isus.

² Ov inele verno e Devlese kova čivđa le te ovel prvosvešteniko, sar so hem o Mojsije inele verno ano sa o čher e Devlesoro.

³ A palem, o Isus zaslužini po bari čast nego o Mojsije, sar so hem o graditelj zaslužini po bari čast oto čher savo izgradinda.

⁴ Adalese so, svako i čher izgradime nekastar, ali o Devel izgradinda sa so postojini.

⁵ O Mojsije inele verno ano e Devlesoro čher sar sluga, sar te šaj svedočini oto stvarija save tek ka oven mothovde.

⁶ Ali o Hrist verno upravini e Devlesere čhereja sar Čhavo. A amen injam lesoro čher te ičeraja o pouzdanje hem i nada savaja hvalinaja amen.

Upozorenje protiv i nevera

⁷ Adalese, sar so o Sveto Duho phenela:

“Avdive, kad šunena lesoro glaso,

⁸ ma oven phandle vilesere sar so inele tumare pradada kad pobuninde pe, ano dive oto iskušenje ani pustinja.

- ⁹ Saranda berš tumare pradada dikhle mle delja,
a palem izazivinde man hem iskušinde man.
- ¹⁰ Adalese holjandū upri adaja generacija hem phendū:
'Lengere vile uvek cidena pe mandar, hem na pendžarena mle droma.'
- ¹¹ Ani holi tegani haljum sovli:
'Nikad naka đerdinen ano mlo than oto odmor.'

¹² Phraljalen, pazinen te na ovel nekasoro vilo tumendar bišukar hem neverno, pa te cidel pe e dživde Devlestar.

¹³ Nego, svako dive ohrabrinen jekh avere, dok god phenela pe "avdive". Ađahar nikas tumendar te na prelel o greh hem te ćerel tumaro vilo te ovel phandlo.

¹⁴ Adalese so, sarijen amen isi udeo ano Hrist te ićeraja amen đi o kraj zorale ko pouzdanje savo ine amen ano početak.

¹⁵ Sar soi pisime ano Sveto lil:

"Avdive, kad šunena lesoro glaso,
ma oven phandle vilesere sar so inele tumare pradada kad pobuninde pe."

¹⁶ Kolai adala so šunde e Devlesoro glaso, pa pobuninde pe? Nane li adala sa okola kolen o Mojsije ikalđa taro Egipt?

¹⁷ Hem upra kaste o Devel saranda berš inele holjame? Na li upro okolende kola grešinde, kasere telija mule ani pustinja?

¹⁸ Hem kase adava halja pe sovli da naka đerdini ko lesoro than oto odmor te na okolende kola inele neposlušna?

¹⁹ Ađahar dikhaja da našti ine te đerdinen ko lesoro than oto odmor zbog adava so na verujinde.

4

Odmor zako vernici

¹ Adalese, iako e Devlesoro obećanje da ka đerdina ano lesoro odmor pana vredini, daran neko tumendar te na propustini le.

² Adalese so, hem amende propovedinda pe o evanđelje, sar so hem

olende. Ali olende o lafi savo šunde na inele oti nisavi korist adalese so na prihvatinde le veraja sar okola kola ine lese poslušna.

³ Adalese so, amen, kola verujinaja, ka đerdina ano odmor e Devlesoro, sar so o Devel phenda:

"Ani holi tegani haljum sovli:
'Nikad naka đerdinen ano mlo than oto odmor.'"

Ov adava phenda iakoi lesere delja završime taro ćeriba e svetosoro.

⁴ Adalese so, ko nesavo than ano Sveto lil zako eftato dive phenela ađahar: "A ko eftato dive o Devel odmorinda pe oto sa ple delja."

⁵ A akatei palem phendo: "Nikad naka đerdinen ano mlo than oto odmor."

⁶ Adalese, pana isi prilika nesave te đerdinen ano than oto lesoro odmor. Ali okola kola prva šunde o evanđelje na đerdinde ano leste zbog pumari neposlušnost.

⁷ Adalese, o Devel palem odredinda jekh dive savo vićini "avdive". Ov vaćeri oto adava dive but berša posle prekalo David, sar soi već phendo:

"Avdive kad šunena lesoro glaso,
ma oven phandle vilesere."

⁸ Adalese so, te o Isus Navin legarda len ano than oto odmor, ne bi o Devel posle vaćeri oto aver nesavo dive.

⁹ I ađahar e Devlesere manušenje aćhola o odmor sar kad o Devel odmorinda pe ko eftato dive.

¹⁰ Adalese so, ko god đerdini ano e Devlesoro odmor, odmorini oto ple delja, baš sar so o Devel odmorinda palo ćeriba e svetosoro.

¹¹ Adalese, ana te da sa amendar te đerdina ano adava odmor hem nijekh amendar te na properel sledindo o primer okolengoro kola inele neposlušna e Devlese.

¹² Adalese soi o lafi e Devlesoro dživdo hem delotvorno, po oštroi oto svako maći savoi oštroi taro soduj strane. Ov ćhinela sa đi ko than kaj spojinena pe i duša hem o duh, hem đi ko maškar oto zglobija hem

o kokala, pa sudini o mislija hem o namere e vilesere.

¹³ Nane stvorenja kola šaj te garavan pe e Devlestar. Sai phravdo hem jasno anglo okolesteste kase mora te da računi.

O Isusi amaro Prvosvešteniko

¹⁴ O Isus, o Čhavo e Devlesoro, kovai amaro baro Prvosvešteniko kova nakhino maškaro nebesija. Adalese, te ičera amen zorale upri vera savi ispovedinaja.

¹⁵ Adalese so, amen isi Prvosvešteniko kova šaj te saosetini pe amencar ano amare bizoralipa, adalese so nakhino maškaro sa o iskušnja sar hem amen, ali na grešinda.

¹⁶ Adalese, bizi dar te ava anglo e Devlesoro prestolje oti milost, te šaj primina milost hem milosrđe baš kad valjani amende.

5

¹ Adalese so svako prvosvešteniko birini pe maškaro manuša hem čhivela pe te zastupini e manušen anglo Devel, te anel darija hem žrtve zako grehija.

² Hem korkore ole isi bizoralipa hem adalese šaj te ovel nežno premalo okolende kolai ano bidžandipe hem ani zabluda.

³ Adalese ov mora te del žrtve hem zako grehija e narodosere hem zako ple grehija.

⁴ Niko na dinda pese adaja čast te ovel ani adaja služba, nego o Devel vičini le, sar so vičinda hem e Aarone.

⁵ Adahar ni o Hrist korkoro pese na dinda adaja čast te ovel Prvosvešteniko, nego čhivda le o Devel kova phenda lese:

“Tu injan mlo Čhavo,
avdive uljum će Dad.”

⁶ Adahar hem ko aver than phenela:

“Tu injan zauvek svešteniko
palo redo e Melhisedekesoro.”

⁷ Zako vreme kad o Isus živinda ki phuv, o molitve hem o molbe bare glasvoja hem asvencar anda anglo Devel kova šaj ine te

spasini le oto meriba. I adalese so inele pokorno, o Devel uslišinda le.

⁸ Iako inele e Devlesoro Čhavo, siklilo te ovel poslušno taro adava so patinda.

⁹ A kad ulo savršeno, ulo izvor oto večno spasenje sarijende kolai lese poslušna

¹⁰ hem o Devel proglasinda le zako Prvosvešteniko palo redo e Melhisedekesoro.

Te ovel pe zrela sledbenici e Isusesere

¹¹ Adalestar šaj pana but so te vačera, ali pharoi te objasnini pe, adalese so uljen lenja te šunen.

¹² I so di akana već valjanden te oven učitelja, palem valjani neko te sikaj tumen o osnovna sikaviba e Devlesere. Pana valjani tumende thud, a na o zoralo hajba.

¹³ Adalese so, ko pana parvari pe thudeja, na haljola o sikaviba oti pravednost, adalese soi pana čhavoro.

¹⁴ A o zoralo hajbai zako zrela manuša, kola zbog pumaro zrelo stanje isi len sposobnost te razlikujinen o šukaripe hem o bišukaripe.

6

¹ Adalese ana te ačhava o osnovno sikaviba e Hristestar hem te irina amen nakoro zrelo sikaviba. Na valjani palem te dža oto početak: oto pokajanje zako delja save legarena ano meriba, oti vera ano Devel,

² oto uputstvija zako krštenja, zako rukopolaganje, zako uštiba taro mule hem zako večno sudo.

³ A hem ka čera adava, te dinda o Devel.

⁴ Adalese so, nemogućei okolen kola jekhvar inele prosvetlime, kola okusinde o nebesko daro, kolen ine udeo ano Sveto Duho

⁵ hem kola okusinde o šukaripe oto lafi e Devlesoro hem oto zoralipe e svetosoro savo avela,

⁶ pa otpele oti vera, palem te anel pe ko pokajanje, adalese so on adaleja palem korkore pumende čhivena ko krsto e Devlesere Čhave hem javno lađarena le.

⁷ Adalese so, i phuv upri savi često perela o bršim hem savi bijani biljke

savei korisna okolende kola čerena buti ki adaja phuv, primini e Devlesoro blagoslov.

⁸ A i phuv savi bijani kare hem korov ništa na vredini hem o j ani opasnost te ovel prokletime, hem ko kraj ka ovel uništite ani jag.

⁹ Iako ađahar vačeraja, mle manglalen, uverime injam zako tumende da isi tumen o po šukar blagoslovija save pripadinena zako tumaro spasenje.

¹⁰ Adalese so, o Devel nane nepravedno; ov naka bistrel tumaro delo hem o mangipe savo mothovden premalo leste ađahar so služinčen hem so služinena lesere manušende.

¹¹ A amen mangaja svako tumendar te mothoj isto revnost di o kraj sar te pherdol okova zako sose nadinena tumen.

¹² Ađahar naka oven lenja, nego ka sledinen o primer okolengoro kola prekali vera hem i strpljivost nasledinena okova so o Devel obećinča.

E Devlesoro obećanje dela nada

¹³ Adalese so, o Devel kad dinda o obećanje e Avraamese, adalese so na inele neko po baro olestar kasar šaj ine te hal pe sovli, halja pe sovli korkore peja,

¹⁴ vačerindoj: “Čače ka blagoslovinav tut ano izobilje hem ka dav tut bute potomkonen.”

¹⁵ O Avraam inele strpljivo, hem ađahar priminča okova so o Devel obećinča lese.

¹⁶ Adalese so o manuša hana pe sovli okoleja soi po baro olendar, pa e sovljaja potvrdinena okova so inele phendo hem adaleja završinena svako rasprava.

¹⁷ Ađahar hem o Devel, mangindoj e naslednikonende oto obećanje jasno te mothoj da naka menjini pli odluka, potvrdinča o obećanje sovljaja.

¹⁸ O Devel dinda hem o obećanje hem i sovli. Adala duj našti te menjinen pe hem o Devel našti te hovaj. Adalese, amen, kola ano Devel arakhaja sigurnost, šaj te ovel amen baro ohrabrenje te ičera amen zorale upri nada savi o Devel čivča angla amende.

¹⁹ Adaja nada isi amen sar zoralo hem pouzdano sidro e dušakoro. O j legari amen pali zavesa e hramesiri,

²⁰ kaj o Isus đerdinča te zastupini amen ađahar so ulo večno Prvosvešteniko palo redo e Melhisedekesoro.

7

O Isusi o Prvosvešteniko palo redo e Melhisedekesoro

¹ A adava Melhisedek inele caro oti diz Salim hem svešteniko e Najbare Devlesoro. Kad o Avraam irinča pe taro mariba ano savo pobedinča e štare caronen, o Melhisedek iktilo anglo leste hem blagoslovinča le.

² Tegani o Avraam lelja o desetak oto sa so osvojinda ano mariba hem dinda e Melhisedekese. Prvo, o anav Melhisedek značini “caro oti pravednost”, a caro oto Salim značini “caro oto mir”.

³ Niko na džanel kola inele e Melhisedekesoro dad hem daj. Niko na džanel lesoro rodoslov. Niko na džanel kadi bijando hem kad mulo. Ovi slično e Devlesere Čhavesere hem ačhola svešteniko zauvek.

⁴ Dikhen samo kobori baro adava manuš kase čak hem o Avraam, o dad amare narodosoro, dinda desetak okolestar so inele najšukar osvojime ano mariba.

⁵ A e Levijesere potomkonende, kola ovena sveštenici, e Mojsijasoro zakoni naredini te len o desetak e narodostar – pumare phraljendar – iakoi hem on e Avraamesere potomci.

⁶ O Melhisedek na inele e Levijesoro potomko, ali lelja o desetak e Avraamestar hem blagoslovinča le, ole kas inele o obećanja e Devlesere.

⁷ A šukar džana da o po baro blagoslovini e po tikore.

⁸ Ano slučaj e sveštenikonengoro, o desetak lena o manuša, kola merena, a ano slučaj e Melhisedekesoro, o desetak lela o Melhisedek kolese tvrdini pe dai dživdo.

⁹ Šaj hem te phenel pe da hem o potomci e Levijesere, kola lena o desetak, dinde o desetak prekalo Avraam,

¹⁰ adalese so o Levi je pana inele ano telo ple pradadesoro e Avraamesoro kad o Melhisedek iklilo anglo leste.

¹¹ I te o savršenstvo šaj ine te doresel pe prekalo levitsko sveštenstvo savo inele uspostavime premalo Zakoni savo inele dindo e narodose, sose bi onda pana ovela potreba te ikljol aver svešteniko palo redo e Melhisedekesoro, a na palo redo e Aaronesoro?

¹² A kad menjini pe o sveštenstvo, mora te menjini pe hem o zakoni.

¹³ A o Isus, kastar sa akava vačeri pe pripadinda zako aver pleme, a niko taro adava pleme na služinda uzalo žrtveniko.

¹⁴ Adalese soi jasno da amaro Gospod avela taro pleme e Judasoro, a e sveštenikonende taro adava pleme o Mojsije ništa na phenda.

¹⁵ A sa ovela po jasno adaleja so iklilo aver svešteniko kovai slično e Melhisedekese.

¹⁶ O Isus ulo svešteniko, ali na pali zakonsko odredba oto poreklo, nego palo zoralipe e dživdipnasoro savo našti te ovel uništite.

¹⁷ Adalese so olestar svedočini o Sveto lil: "Tu zauvek injan svešteniko palo redo e Melhisedekesoro."

¹⁸ Adaleja činavdili i purani naredba, adalese so inele bizorali hem beskorisno.

¹⁹ O Zakoni ništa našti ine te usavršini, ali akana dobindam po šukar nada savaja avaja paše e Devlese.

²⁰ Bitnoi hem adava da o Devel prekalo obećanje čivda e Isuse te ovel prvosvešteniko. Okola angleder oleste inele sveštenici bizo obećanje.

²¹ A o Isus ulo svešteniko kad o Devel phenda hem halja pe sovli:

"O Gospod halja pe sovli
hem naka predomislini pe:
"Tu injan svešteniko zauvek."

²² Zbog adaja sovli, o Isus ulo garancija oto po šukar savez.

²³ But sveštenici inele, adalese so o meriba sprečinda len te ačhoven ani služba.

²⁴ Ali adalese soi o Isus večno, lesoro sveštenstvo nikad na nakhela.

²⁵ Adalese ov šaj potpuno te spasini okolen kola prekalo leste avena koro Devel. Ov živini večno te zastupini len anglo Devel.

²⁶ A esavko Prvosvešteniko hem valjanda amende – sveto, bizi krivica, bizi mana, odvojime oto grešnici, hem po uzvisime oto nebesija.

²⁷ Ov na valjani sar avera prvosveštenici svako dive te anel žrtva, prvo zako ple grehija, a onda zako grehija e narodosere. Ov adava čerda jekhvar zauvek ađahar so dinda pes sar žrtva.

²⁸ O Zakoni čivela zako prvosveštenici manušen kolai bizorale. Ali i sovli, savi ali posle o Zakoni, čivda e Čhave ko adava than, kovai savršeno zauvek.

8

O Isusi prvosvešteniko oto Nevo savez

¹ Glavno ano sa akavai da isi amen esavko Prvosvešteniko kova beštino ko prestolje, ko počasno than, oti desno strana e bare Devlesiri ko nebesija,

² kova služini ani Svetinja, ano čačikano Šatori savo vazdinda o Gospod, a na o manuš.

³ Svako prvosvešteniko čivdoi te anel darija hem žrtve. Adalese hem amaro Prvosvešteniko morandilo nešto te anel.

⁴ Te živini ine akana ki phuv, ni naka ovel ine svešteniko, adalese so već isi okola kola palo Zakoni anena darija,

⁵ okola kola služinena ani svetinja savi samo slika hem senka okolestar soi ko nebo. Adalese o Mojsije inele upozorime kad valjanda te vazdel o Šatori. O Devel tegani phenda lese: "Dikh sa te čere palo nacrt savoi će mothovdo ki gora."

⁶ A akana o Isus dobinda svešteničko služba savi po bitno oti olengiri, adalese so o savez zako savoi ov posredniko, po šukari oto Purano savez, adalese soi utemeljime ko po šukar obećanja.

⁷ A te ovel ine o prvo savez bizi mana, naka rodel pe ine o dujto te zamenini le.

⁸ Adalese so, korkoro o Devel arakhlja lese mana hem ple narodose phenda:

"Ače, avela o vreme – phenela o
Gospod – kad ka dovršinar o nevo

savez e narodoja oto Izrael hem e narodoja oti Juda.

⁹ Adava naka ovel sar o savez savo phandljum lengere pradadencar kad dolindum len oto vas te ikalav len taro Egiptat. Adalese so, on na ačhile verna mle savezese, pa hem me irindum lende mlo dumo – phenela o Gospod.

¹⁰ A akavai savez savo ka phandav e izraelesere narodoja palo adava vreme, phenela o Gospod: ka čhivav mle zakonja ano lengere mislija, hem ka pisinav len ano lengere vile. Me ka ovav lengoro Devel, a on ka oven mlo narodo.

¹¹ I niko više naka valjani te sikaj ple dizutne ni ple phrale vačerindoj: 'Pendžar e Devle', adalese so ka pendžaren man sare, oto najtikoro di o najbaro.

¹² Adalese so, ka oprostinau lende lengere nepravde hem više naka setinav man lengere grehendar."

¹³ Kad phenda "nevo savez", o Devel proglasinda o prvo savez dai purano. A sa so purandola, sigate ka nestanini.

9

Služiba e Devle ano Purano zavet

¹ A hem e prvone saveze ine odredbe kako služiba e Devle hem svetište ki phuv.

² Adalese so, inele postavime o prvo deo oto Šatori, ano savo inele o svečnjako, o astali hem o sveta mare, a vičinda pe "Svetinja".

³ O dujto deo oto Šatori, pali dujto zavesa, inele than savo vičinda pe "Svetinja upreder o svetinje",

⁴ a ano leste inele o zlatno žrtveniko kako kadiba hem o Kovčeg oto savez savo obložime zlatoja. Ano Kovčeg inele zlatno čaro e manaja hem e Aaronesoro štapi savo procvetinda, hem o ploče oto savez.

⁵ Upreder o Kovčeg inele o heruvimija kola predstavinde e Devlesiri slava. Olgere phaka inele raširime upreder o than kaj ovena oprostime o grehija. Ali adalestar akana naka vačera detaljno.

⁶ Kad sa adava inele ađahar postavime, o sveštenici stalno đerdinena ine ano prvo deo oto Šatori te čeren pumari služba.

⁷ Ano dujto deo oto Šatori đerdini samo o prvosvešteniko, hem adava jekhvar ano berš, e rateja oti žrtva savi anela kako ple grehija hem kako grehija e narodosere savei čerde ano bidžandipe.

⁸ Adaleja o Sveto Duho mothoj da o drom ani Svetinja upreder o svetinje pana nane phravdo sa đikote postojini o prvo Šatori.

⁹ Adavai slika kako akava vreme, savi mothoj da o ande darija hem o žrtve našti ine te čeren te ovel savršeno i savest okolesiri kova služini e Devle.

¹⁰ O darija hem o žrtve tičinena pe samo oto hajba hem piba hem oto razna adetija e thojbnasere – oto pravilja save odnosinde pe samo upro telo hem vredinde di ko vreme kad anda pe o nevo način e dživdipnasoro.

I savršeno žrtvai o Hrist

¹¹ A kad o Hrist alo sar Prvosvešteniko oto šukaripa save akana isi amen, nakhino maškaro po baro hem po savršeno Šatori, savo nane čerdo manuškane vasteja – savo na pripadini akale svetose.

¹² I kad đerdinda jekhvar zauvek ani Svetinja upreder o svetinje, ov na anda o rat e buznjengoro hem e gurutengoro, nego plo rat, hem ađahar postigninda amende o večno otkupljenje.

¹³ Adalese so, te o rat e buznjengoro hem e gurutengoro hem o pepeo e gurutnjakoro, savencar poškopinena pe okola kolai nečista palo adeti, posvetini te oven telesno čista,

¹⁴ kobor više o rat e Hristesoro, kova prekalo večno Duho anda pes sar savršenona žrtva anglo Devel, ka očistini amari savest oto delja save legarena ano meriba, te šaj služina e dživde Devlese.

¹⁵ Zbog adavai o Hrist posredniko oto Nevo savez, te šaj okola kolai vičime priminen o obečime večno nasledstvo, adalese so ov mulo sar otkupljenje kako prestupija savei čerde ano prvo savez.

¹⁶ Adalese so, kad isi amaneti, valjani te utvrdini pe o meriba okolesoro kova ačhavđa le.

¹⁷ Adalese so o amaneti važini tek palo meriba, a nikad na važini doki dživdo o manuš kova ačhavđa le.

¹⁸ Adalese hem zako prvo savez valjanđa rat sar te šaj važini.

¹⁹ Adalese so, kad o Mojsije e narodose vačerđa sa o naredbe e Zakonesere, lelja o rat e gurutengoro hem e buzngengoro e panjeja, e lolo vunaja hem e biljkaja isop, i poškopinda hem i knjiga oto Zakoni hem sa e narodo.

²⁰ I phenda: "Akavai o rat oto savez savo o Devel tumende odredinda."

²¹ Isto adahar poškopinda o Šatori hem sa o čare savencar čerela pe i služba e Devlese.

²² A premalo Zakoni skoro sa čistini pe rateja, hem bizo čoriba e ratesoro nane oprostiba.

²³ Adalese valjani o predmetija savei čerde premali slika oto nebeska stvarija te čistinen pe ko esavko način, ali o čakikane nebeska stvarija valjani te čistinen pe po šukare žrtvencar nego soi akala.

²⁴ Adalese so, o Hrist na đerdinda ani Svetinja savi čerdi vastencar premali slika oti okoja soi čakikani, nego ano nebo, te šaj akana ikljol anglo Devel umesto amende.

²⁵ Ov na đerdinda adari te anel pes sar žrtva but puti, sar so o prvosvešteniko svako berš đerdini averesere rateja ani Svetinja upreder o svetinje.

²⁶ Tei adahar, onda o Hrist valjanđa te patini ine but puti taro čeriba e svetosoro. Nego, ov mothovđa pe akana, ko kraj e vremesoro, pla žrtvaja te cidel o greh jekhvar zauvek.

²⁷ Hem sar soi e manušenje odredime jekhvar te meren, a onda te ikljon ko sudo e Devlesoro,

²⁸ isto adahar hem o Hrist inele ando sar žrtva samo jekhvar, te legari o grehija butengere. A ka avel hem palo dujto puti, ali na zbog o grehija, nego te anel spasenje okolende kola željno adžicerena le.

10

E Hristesiri žrtvai prinosime jekhvar zauvek

¹ O Zakoni samo senka oto šukar stvarija save avena – ali na hem lengoro pravo oblik. I adalese nane moguće

istone žrtvencar, save ponovinena pe berš palo berš te usavršini okolen kola avena koro Devel.

² Te šaj ine o Zakoni te čerel len savršena, onda naka den pe više ine žrtve. A okola kola slavinena e Devle ka oven ine očistime jekhvar zauvek hem naka osetinen pe ine kriva zako pumare grehija.

³ Ali, o žrtve svako berš samo podsetinena upro grehija,

⁴ adalese so o rat e gurutengoro hem e buzngengoro našti nikad te cidel o grehija.

⁵ Adalese o Hrist, kad alo ko akava sveto, phenda:

"Na mangljan o žrtve hem o prinosija, nego pripremindan maje telo.

⁶ Na injanle zadovoljno e žrtvencar save tharena pe, ni avere žrtvencar zako greh.

⁷ Tegani phendum: 'Ače, avava, te izvršinav ti volja, Devla, adalese soi adahar pisime mandar ano Sveto lil.'"

⁸ Prvo phenda: "Na mangljan o žrtve hem o prinosija" hem "na injanle zadovoljno e žrtvencar save tharena pe, ni avere žrtvencar zako greh", iako o Zakoni rodela on te prinosinen pe.

⁹ Palo adava phenda: "Ače, avava te izvršinav ti volja." Adaleja o Devel činaj o prvo prinosiba e žrtvengoro sar te šaj uspostavini o dujto prinosiba.

¹⁰ O Isus Hrist inele poslušno e Devlesere voljaće: prinosinda plo telo sar žrtva jekhvar zauvek hem adahar čerđa amen te ova sveta.

¹¹ Svako svešteniko taro dive ko diye čerela pli služba anglo Devel. Bizo ačhojba prinosini istone žrtven, save nikad našti te ciden o grehija.

¹² A o Hrist jekhvar dinda pes zako grehija hem zauvek beštino ko počasno than, oti desno strana e Devlesiri.

¹³ Ov pana taro adava vreme adžiceri lesere neprijatelja te oven čivde talo lesere pre.

¹⁴ Adalese so, ov jekha žrtvaja zauvek anda di ko savršenstvo okolen kolai posvetime.

15 A hem o Sveto Duho svedočini amende adalestar kad phenela:

16 "Akavai o savez savo ka phandav olencar, palo adava vreme, vačeri o Gospod:
ka čhivav mle zakonja ano lengere vile,
hem ka pisinav len ano lengere mislija."

17 Hem:

"Naka setinav man više oto lengere grehija
hem oto lengere bezakonja."

18 A kadi o grehija oprostime, na prinosinena pe više žrtve.

Poziv ki istrajnost

19 I adalese, phraljalén, isi amen sa i sloboda te đerdina ki Svetinja upreder o svetinje prekalo rat e Isusesoro,

20 kova phravđa amende nevo hem dživdo drom maškari zavesa – ple teloja.

21 I adalese so isi amen baro Svešteniko kova vladini upreder o čher e Devlesoro,

22 te ava anglo Devel čačikane vileja hem veraja savi pherdi pouzdanje, adalese soi amare vile očistime oti bišukar savest, a o telija thovde čistone panjeja.

23 Adalese zorale te ícera amen upri nada savi ispovedinaja, adalese soi verno Okova kova dinda amen obećanje.

24 Te pazina ko adava te hrabrina jekh avere ko mothojba mangipe hem šukar delja.

25 Ma te ačhava amare zajednička sastanci, sar so nesaven isi običaj, nego hrabrinen jekh avere. Akava čeren but po više sar dikhena da avela o dive e Gospodesoro.

26 Adalese so, te namerno grešinaja palo adava so pendžardam o čačipe, onda nane više aver žrtva savi ka cidel o greh,

27 nego ačhola samo o darutno adžiceriba o Sudo hem i bari jag savi sa ka uništini e Devlesere protivnikonen.

28 Ko odbacini e Mojsijasoro zakoni, bizi milost mudari pe palo svedočiba e duje ili trine svedokonengoro.

29 Zamislinen kobor po bari kazna ka zaslužini okova kova pregazini e Devlesere Čhave hem smatrini dai nečisto o rat oto savez savejai posvetime, hem ko vređini e Duho oti milost!

30 Adalese so, amen džana Okole kova phenda: "I osvetai mli, me ka irinav", hem: "O Gospod ka sudini ple narodose."

31 Strašnoi te perel pe ko vasta e dživde Devlese!

32 Setinen tumen e anglune divendar, kad, palo adava so injenle prosvetlime, nakhavđen but nevolje hem patnje.

33 Nesavo puti javno injenle vređime hem marde, a nesavo puti pomožinden averende kola isto adava nakhavde.

34 Tumen učestvujinden ano patiba okolengoro kolai phandle, hem radosno prihvatinden kad ki sila lelje tumendar sa so ine tumen, adalese so džanden da ani večnost isi tumen nešto soi po šukar hem trajno.

35 Adalese ma odbacinen tumaro pouzdanje savo anela bari nagrada.

36 Adalese so, valjani tumende istrajnost te čeren e Devlesiri volja hem te priminen okova so obećinda.

37 Adalese so:

"Pana hari, pana samo hari,
pa ka avel Okova kova valjani te avel,
hem naka kasnini.

38 A mlo pravedniko ka živini oti vera, a te cidinda pe, naka ovav zadovoljno oleja."

39 Ali, amen na injam okolendar kola cidena pe, pa properena, nego injam okolendar kolen isi vera hem kolai spasime.

11

I vera hem istrajnost

1 A i verai sigurnost ano okova zako so nadinaja amen hem uverenje zako okova so na dikhaja.

2 Prekali vera amare pradada dobinde pohvala e Devlestar.

3 Veraja haljovaja dai o sveto čerdo e Devlesere lafeja, da okova so dičhola čerdoi okolestar so na dičhola.

⁴ Veraja o Avelj prinosinđa po šukar žrtva e Devlese nego o Kain, hem zbog pli vera inele pohvalime sar pravedno kad o Devel pohvalinđa lesere darija. Hem, iakoi mulo, pana vačeri prekali pli vera.

⁵ Veraja o Enoh inele legardo taro akava sveto te na dikhel o meriba, hem “našti ine te arakhen le, adalese so o Devel lelja le.” A angleder so te ovel legardo, pohvalime sar okova kova ugodinđa e Devlese.

⁶ A bizi verai nemoguće te ugodini pe e Devlese, adalese so ko avela anglo leste, valjani te verujini da o Devel postojini hem da nagradini okolen kola rodna le.

⁷ Veraja o Noje izgradinđa i barka te spasini pla porodica oto potop. Inele poslušno e Devlese kova upozorinđa le da ka ovel okova so nikad angleder na inele. Ađahar o sveto inele osudime, a Noje opravdime prekali pli vera.

⁸ Veraja o Avraam, kad inele vičime te džal ko than savo posle ka primini ano nasledstvo, inele poslušno e Devlese hem dželo, iako na džanda kaj džala.

⁹ Veraja živinđa ani obećime phuv sar abandija ani tuđina. Živinđa ano šatorija, sar hem o Isaak hem o Jakov, kolende o Devel dinda isto obećanje.

¹⁰ Čerđa ađahar adalese so adžicerđa i diz sava isi zorale temelja, savakoro graditelj i hem tvorco o Devel.

¹¹ Veraja čak hem i Sara, koja inele nerotkinja, dobinda zoralipe te ovel la potomstvo, iako više na inele ano berša kad šaj ine te bijani, adalese so smatrinda vernone e Devle kova dinda la o obećanje.

¹² Ađahar oto jekh manuš, kova inele sar mulo, bijandilo o potomstvo, “edobor but sar o čerenja ko nebo hem bezbroj sar i pošik ki obala e moresiri.”

¹³ Sare on živinde ani vera sa di ko pumaro meriba, bizo te priminen o stvarija savei lende obećime. Samo odural dikhle len hem radujinde pe, priznajindoj dai on ki akaja phuv samo abandije hem putnici.

¹⁴ A okola kola ađahar vačereni, mothovena da rodna pli phuv.

¹⁵ Te mislinde upri phuv tari savi iklile, ka arakhen ine prilika adari hem te irinen.

¹⁶ Ali, umesto adava, on radujinde pe zaki po šukar phuv – okoja i nebesko. Adalese o Devel na lađala te vičini pes olengoro Devel, adalese so ov pripreminđa diz olende.

¹⁷ Veraja o Avraam, kad o Devel testirinda le, anda e Isaake sar žrtva. O Avraam, kova priminda o obećanja, inele spremno te žrtvujini ple jekhore čhave,

¹⁸ iako o Devel phenda lese: “To potomstvo ka nastavini pe prekalo Isaak.”

¹⁹ O Avraam smatrinda da o Devel šaj te vazdel taro mule e Isaake. Adalese, slikovito vačerdo, čače hem priminda e Isaake palal taro mule.

²⁰ Veraja o Isaak blagoslovinda e Jakove hem e Isave zaki budućnost.

²¹ Veraja o Jakov, anglo meriba, blagoslovinda e Josifesere soduje čhaven hem, oslonime upro plo štapi, pokloninda pe e Devlese.

²² Veraja o Josif, kad inele anglo meriba, vačerđa oto ikljojbja e Izraelconengoro taro Egipat hem naredinda so te čeren lesere kokalencar.

²³ Veraja e Mojsija, kad bijandilo, lesoro dad hem i daj garavde trin masek, adalese so dikhle dai o čavoro posebno hem na darandile oti e carosiri naredba.

²⁴ Veraja o Mojsije, kad barilo, na manglja te vičinen le “e faraonesere phenjakoro čavo.”

²⁵ Radije izabirinda te ovel mučime zajedno e Devlesere narodoja, nego ko hari vreme te uživini ano greh.

²⁶ O patiba zako Hrist smatrinda dai po baro barvalipe nego sa o egipatsko barvalipe, adalese so dikhlja upri nagrada savi ka dobini oto Devel.

²⁷ Veraja dželo taro Egipat hem na darandilo e faraonesere holjatar. Nastavinda dalje adalese so na cidinda ple jača okolestar kovai nevidljivo.

²⁸ Veraja naredinda e Izraelesere narodose te slavinen i Pasha hem te prskinen rateja o dovratnici sar te na mudari lengere prvobijande čhaven o anđeo kova uništini.

²⁹ Veraja o Izraelci nakhle o Lolo more sar upri šuki phuv, a kad o Egipćanja mangle te čeren isto adava – taslile.

³⁰ Veraja pele hem o jerihonska duvarija palo adava so o Izraelci ehta dive phirde okolo leste.

³¹ Veraja i bludnica i Raava na muli zajedno okolencar kola inele nepokorna, adalese so šukar priminda e špijunen.

³² I so pana te phenav? Nane man vreme detaljno te phenav tumende oto Gedeon, oto Varak, oto Samson, oto Jeftaj, oto David, oto Samuilo hem oto avera proroci.

³³ On veraja pobedinde o carstvija, pravedno vladinde, priminde e Devlesere obećanja, phandle e lavengere muja,

³⁴ mudarde o bare jaga, našle e meribnastar oto mači, dobinde zoralipe ano bizoralipe, ule zorale ani borba, terinde ko našiba e abandijengere vojsken.

³⁵ O đuvlja, zbog o uštiba taro mule, palem dobinde pumare mulen. Avera manuša inele čivde ko muke, ali radije mule nego te odrekninen pe e Devlestar sar te oven oslobodime. Ine len nada da ka ušten taro mule ano po šukar dživdipe.

³⁶ Nesavende marde muj hem šibinde len, čivde lende okovija hem frdinde len ano phandlipe.

³⁷ Inele mudarde barencar, čhinde ko ekvaš, mudarde mačēja. Phirde okolo ano e bakrengere hem buznjengere kože. Inele čorore, progonime hem zlostavime.

³⁸ O sveto na inele dostojno olende. Lutinde pustinjencar hem bregonencar, garavde pe ano pećine hem ano jame ani phuv.

³⁹ Hem sarei on pohvalime zbog pumari vera, ali na priminde okova so o Devel obećinda.

⁴⁰ Adalese so, o Devel odredinda nešto po šukar zako amende, a adavai on, zajedno amencar, te resen di ko savršenstvo.

12

E Devlesoro vaspitujibai dokaz oto lesoro mangipe

¹ I adalese so injam okružime edobor bute svedokonencar, te frda amendar

svako pharipe hem greh savo čerela te sapletina amen, hem istrajno te prasta amari trka savi angla amende.

² Tumare jača nek oven upro Isus kovai Začetniko hem o Usavršitelj amara verakoro! Zbog i radost savi inele anglo leste, patinda ko krsto bizo te razmislini oti ladž, hem beštino ko prestolje, ko počasno than, oti desno strana e Devlesiri.

³ Razmislinen olestar, kova nakhavđa edobor protiviba e grešnikonengoro, sar tumen te na oven obeshrabrime hem sar te na odustajinen.

⁴ Ani tumari borba protiv o greh pana na aljen di adava te den tumaro dživdipe,

⁵ hem bisterđen e Devlesoro ohrabrenje savo sar čhavende vaćeri tumende:

“Mlo čhavo, obratin pažnja kad o Devel vaspitujini tut, hem ma ov obeshrabrime kad ukorini tut.

⁶ Adalese so, o Gospod vaspitujini okole kole volini, hem ispravini svakone kas prihvatini sar ple čhave.”

⁷ Prihvatinen o vaspitujiba, adalese so o Devel postupini tumencar sar ple čhavencar. A isi li čhavo kole o dad na vaspitujini zorale?

⁸ Ali te na injen vaspitujime zorale, sar so svako čhavoro adava mora te nakhel, onda injen kopilja, a na lesere čhave.

⁹ Pa hem amare dada palo telo vaspitujinde amen zorale hem amen poštujindam len. Sar onda te na pokorina amen but po više e duhovnone Dadese sar te šaj živina?

¹⁰ Amare dada zako hari vreme vaspitujinde amen zorale sar smatrinde da valjani, a o Devel vaspitujini amen zako amaro šukaripe, sar te šaj ovel amen udeo ani lesiri svetost.

¹¹ A palem, o vaspitujiba nane ugodno, nego dukhala dok trajini. Ali, posle okola kolai zorale vaspitujime, ka ovel len mir savo avela oto ispravno živiba.

¹² Adalese zorjaren tumare malaksime vasta hem tumare bizorale kočija.

¹³ Ravnonen o droma zako tumare pre, te na iščašinen pe o bizorale pre, nego te oven sasljarde.

Poziv ki poslušnost e Devlese

¹⁴ Den sa tumendar te živinen ano mir sarijencar hem te posvetinen tumen. Bizi svetost niko naka dikhel e Gospode.

¹⁵ Šukar pazinen te na ačhol neko bizi e Devlesiri milost hem te na barjol nesavo čerko koreno, pa te izazivini nevolje hem te otrujini buten.

¹⁶ Pazinen niko te na ovel bludniko ili biedevlesoro, sar o Isav, kova zako jekh hajba bikninda plo pravo ko prvorodstvo.

¹⁷ Sar so džanen, palo adava ov manglja te dobini e dadesoro blagoslov. Ali lesoro dad odbinda te del le o blagoslov iako o Isav asvencar rodinda le. O Isav nisar našti ine te promenini okova so lesoro dad već čerđa.

¹⁸ Tumen na aljen, sar o Izraelci, paše zaki gora savi šaj te pipini pe hem savi thabljola ani jag. Na aljen paše ko than kaj vladini i tomina, o kalipe hem i barval.

¹⁹ Na aljen paše ni zako zvuk e trubakoro ni zako glaso savo vačerđa ađahar da okola kola šunde le, molinde te na vačeri lenđe više.

²⁰ Našti ine te podnosinen okova soi lenđe naredime: “Čak hem i životinja, savi ka pipini i planina, ka ovel mudardi barencar.”

²¹ A adava inele edobor strašno da o Mojsije phenda: “Sa tresinava oti dar.”

²² Nego, aljen kori Sionsko gora hem koro nebesko Jerusalem savo diz e dživde Devlesiri, hem koro but hiljade anđelja ko radosno čediba.

²³ Aljen kori Khandiri oto prvobijande, kaserei anava pisime ko nebesija. Aljen koro Devel kovai Sudija sa e manušenje. Aljen koro duhija e savršenone pravednikonengere.

²⁴ Aljen koro Isus kovai posredniko oto Nevo savez, hem aljen koro prskime rat savo po šukar vačeri oto rat e Aveljesoro.

²⁵ Pazinen te na odbinen Okole kova vačeri tumende! Adalese so, te na našle oti kazna okola kola odbinde te šunen okole kova opomeninda len ki phuv, sar

ka naša oti kazna amen te irinaja amen Okolestar kova opomenini amen taro nebesija?

²⁶ Lesoro glaso tegani potresinda i phuv, a akana dela akava obećanje: “Pana jekhvar ka potresinav na samo i phuv nego hem o nebesija.”

²⁷ O lafija “pana jekhvar” mothovena da okova soi stvorime ka ovel potresime hem cidime, a ka ačhol okova so našti ovel potresime.

²⁸ I adalese so isi amen Carstvo savo našti ovel potresime, te ova zahvalna! Ani adaja zahvalnost ka slavina e Devle ađahar sar soi lese ugodno – ani dar hem ano pošujiba.

²⁹ Adalese so, “amaroi Devel jag savi tharela”.

13

Završna opomene

¹ Volinen i dalje jekh averen sar phraljen ano Hrist.

² Ma bistren te oven gostoljubiva premalo abandije, adalese so nesave manuša ugostinde e anđelen, bizo adava te džanen.

³ Ma bistren upro okola kolai ano phandlipe, sar te phene da hem korkore tumen injen ano phandlipe olencar. Ma bistren upro okola kolai zlostavime, sar te phene da hem korkore tumen patinena.

⁴ Sare nek pošujinen o brak, a o rom hem i romni nek oven verna jekh averese, adalese so o Devel ka sudini e bludnikonende hem e preljubnikonende.

⁵ Ma te ovel tumen mangipe premalo pare, nego oven zadovoljna okoleja so isi tumen. Adalese so, o Devel phenda:

“Nikad naka cidav man tutar,
nikad naka ačhavav tut.”

⁶ Adalese bizi dar šaj te phena:

“O Gospod maje pomožini, adalese naka darav.
So šaj te čerel maje o manuš?”

⁷ Ma bistren upro tumare vođe, kola propovedinde tumende e Devlesoro lafi.

Setinen tumen sar on živinde hem sar mule, hem dikhen tumen upri lengiri vera.

⁸ O Isus Hrist istoi erati, avdive hem zauvek.

⁹ Pazinen te na oven hovavde oto razna sikaviba averengere. Adalese so, šukari zako vilo te ovel zorjardo oti milost e Devlesiri, a na oto poštujiba o pravilja e hajbnastar, savendar na ine korist okolen kola ícerde len.

¹⁰ Amen isi žrtveniko savestar na troman te han okola kola služinena ano Šatori.

¹¹ O prvosvešteniko ani Svetinja upreder o svetinje anela o rat e životinjengoro sar žrtva zako greh, a lengere telija tharena pe avri oto tabor.

¹² Adalese hem o Isus, sar te šaj ple rateja posvetini e narodo, patindā avri oti kapija e dizjakiri.

¹³ Adalese, hajde te ikljova nakoro leste avri taro tabor hem te akhara lesiri lađ.

¹⁴ Adalese so amen akate nane trajno diz, nego rodaja okoja diz savi ka avel.

¹⁵ Prekalo Isus, onda, bizo ačhojba te ana žrtva zahvalnica e Devlese – o plod e voštengoro save ispovedinena lesoro anav.

¹⁶ Hem ma bistren te éeren šukaripe hem te delinen averencar okova so isi tumen, adalese soi esavke žrtve ugodna e Devlese.

¹⁷ Šunen tumare vođen hem pokorinen tumen lende, adalese so on brininena pe zako tumare duše sar okola kola ka den računi zako tumende. Šunen len, te šaj on adava éeren ani radost, a na pharipnaja, adalese so adava ne bi ovela tumende ki korist.

¹⁸ Molinen tumen zako amende, adalese so injam uverime da isi amen čisto savest hem mangaja ano sa te ponašina amen šukar.

¹⁹ A po više rodava tumendar te molinen tumen po sig te irinav man tumende.

²⁰ A o Devel, o izvor oto mir, kova prekalo rat oto večno savez vazdinda taro mule amare Gospode e Isuse, e bare Pastire e bakrengere,

²¹ nek opremini tumen svakone šukaripnaja savo valjani tumende te šaj

éeren lesiri volja. Nek éerel ana amende okova soi olese ugodno, prekalo Isus Hrist, kase slava uvek hem zauvek. Amen.

²² Molinava tumen, phraljalē, te prihvatinen akava lafi oto ohrabrenje, savo ukratko pisindum tumende.

²³ Mangava te džanen dai amaro phral o Timotej muklo taro phandlipe. Te alo sigate akari, ka avav oleja te dikhav tumen.

²⁴ Pozdravinē sa tumare vođen hem sa e Devlesere manušen. Pozdravinēna tumen o phralja tari Italija.

²⁵ I milost tumencar sarijencar.

O lil e Jakovesoro

Uvod

¹ Me, o Jakov, o sluga e Devlesoro hem e Gospodesoro e Isuse Hristesoro, pozdravinava o dešu duj plemija e Izraelesere kolai rasejime ko sa o sveto.

O iskušnja

² Mle phraljalen, kad upra tumende avena o razna iskušnja, dikhen adava sar bari radost,

³ adalese so džanen da o proveriba tumara verakoro barjari tumari istrajnost.

⁴ A i istrajnost nek delujini ana tumende te šaj oven savršena hem potpuna, bizo nešto te falini tumende.

⁵ Te nekase falini mudrost, nek rodel la e Devlestar kova sarijende dela phravde vileja hem nikas na ukorini, hem ka del pe lese.

⁶ Ali nek rodel ani vera, bizi nisavi sumnja, adalese so okova kovai nestabilno sličnoi zako e moresoro talas save i barval vazdela hem legari tari jekh strana ki aver.

⁷ Esavko manuš ma te mislini da bilo so ka primini e Gospodestar,

⁸ adalese soi ko duj gođa hem nane stabilno ko sa so ćerela.

⁹ O ćororo phral nek hvalini pe adaleja so o Devel povazdinđa le,

¹⁰ a o barvalo adaleja so ponizindđa le, adalese so ka nakhel sar i luludi ko polje.

¹¹ Adalese so, kad o kham ikljola, ovela baro tatipe hem šučari i biljka, a i luludi olakiri otperela, i properela lakoro šužipe. Adahar hem o barvalo ka nakhel sar džala palo ple buća.

¹² Blago e manušese kova istrajini ani kušnja. Adalese so, kad ka nakhaj i kušnja, ka primini i krana e dživdipnasiri sava o Devel obećindđa okolende kola volinena le.

¹³ Kad neko avela ano iskušnje, ma te phenel: "O Devel iskušini man", adalese so o Devel našti te ovel iskušime bišukaripnaja, a ni ov korkoro nikas na iskušini.

¹⁴ Nego, svakone iskušini korkori olesiri požuda savi privucini le hem mamini le.

¹⁵ Tegani i požuda ovela khamni hem bijani greh, a o ćerdo greh bijani meriba.

¹⁶ Ma oven hovavde, mle volime phraljalen!

¹⁷ Svako šukar daro hem svako savršeno poklon avela taro nebo, e Dadestar kova ćerđa sa so svetlini ko nebo, kova na menjini pe sar i senka.

¹⁸ Ov odlučinđa te bijani amen e čačipnasere lafeja, te ova prva maškaro sa so ćerđa.

Te šunel pe hem te ćerel pe

¹⁹ Akava te džanen, mle volime phraljalen: svako manuš te siđari te šunel, te na siđari te vaćeri hem te na siđari te holjani,

²⁰ adalese so e manušesiri holi na anela pravednost anglo Devel.

²¹ Adalese, frden tumendar sa o melalipe hem svako bišukaripe hem krotko priminen o lafi savo i usadime ana tumende, savo šaj te spasini tumare duše.

²² Ma oven okola kola samo šunena o lafi e Devlesoro hem adahar pumen hovavena, nego oven okola kola ćerena palo adava lafi.

²³ Adalese so, te neko šunela o lafi, a na ćerela le, sličnoi e manušese kova šukar dikhela plo muj ko ogledalo:

²⁴ šukar dikhela pe, i džala hem odmah bistrela sar dićhola.

²⁵ Ali, ko šukar dikhela pe ano savršeno zakoni savo anela sloboda, hem nastavini te dikhel ano leste, hem na bistrela okova so šunđa, nego ćerela palo leste, adava ka ovel blagoslovime ano okova so ćerela.

²⁶ Te neko pes dikhela sar pobožnone, a na ićeri tali kontrola pli čhib, adava korkoro pes hovaj; lesiri pobožnost ništa na vredini.

²⁷ Akajai pobožnost savi čisto hem bimeljardi anglo Devel o Dad: te brinini pe zako čhavore bizo dad hem bizi daj hem zako udovice ano lengere patnje hem te na meljari pe e svetoja.

2

Te na ćerel pe razlika maškaro manuša

¹ Mle phraljalen, tumen kola verujinena ano amaro slavno Gospod Isus Hrist, ma éeren razlika maškaro manuša.

² Na primer, avela ko tumaro čediba manuš zlatnona angrustikaja hem ano barvale šeja, a avela hem o čororo ano pharavde šeja,

³ i tumen po šukar dikhena okole kovai ano barvale šeja hem phenena lese: "Beš akate, ko šukar than", a okole čororese phenena: "Tu terdov adari", ili "Beš akate uzalo mle pre".

⁴ Na li ađahar éerđen razlika maškara tumende hem uljen sar o nepravredna sudije?

⁵ Šunen, mle volime phraljalen: Na li o Devel birinda okolen kolai čorore ano sveto te oven barvale ani vera hem te nasledinen o Carstvo savo o Devel obečinda okolende kola volinena le?

⁶ A tumen potceninden e čorore! Nane li baš o barvale adala kola iskoristinena tumen hem vucinena tumen ko suđa?

⁷ Nane li on adala kola vačerena bišukar e Gospodesere šukare anavestar kase tumen pripadinena.

⁸ Te čače ícerena o carikano zakoni sar soi pisime ano Sveto lil: "Volin te pašutne sar korkore tut", tegani šukar éerena.

⁹ Ali, te éerena razlika maškaro manuša, éerena greh hem o Zakoni osudini tumen sar okolen kola phagena le.

¹⁰ Adalese so, te neko íceri sa o Zakoni, a grešini samo ko jekh, krivoi zako phagiba sa o Zakoni.

¹¹ Adalese so okova kova phenda: "Ma éer preljuba", isto hem phenda: "Ma mudar." Adalese, te na éereja preljuba, a mudareja, krivo injan zako phagiba o Zakoni.

¹² Vačeren hem éeren sar okola kolende ka sudini pe palo Zakoni savo oslobodini.

¹³ Adalese so, o sudo naka ovel milosrdno okolese kova hem korkoro na inele milosrdno. A o milosrde nadvladini e sudo.

I verai bizo delja muli

¹⁴ Mle phraljalen, te neko vačeri da isi le vera, a nane le šukar delja, lesiri vera na vredini ništa. Šaj li te spasini le esavki vera? Na!

¹⁵ Te nesavo phral ili phen nane len so te urjaven ili nane len dovoljno hajbnase,

¹⁶ a neko tumendar phenela lende: "Mangava tumende sa najšukar, tačoven hem čaljovent!", a na dena lende okova so valjani lengere telose, savi korist adalestar?

¹⁷ Ađahar hem tei i vera korkori, te nane la delja, ondai muli.

¹⁸ Ali neko ka vačeri: "Tut isi vera, a man isi delja." Mothov maje ti vera bizo delja, a me ka mothovav će mli vera mle deljencar.

¹⁹ Tu verujineja da isi samo jekh Devel? Šukar éereja. Ali hem o bišukar duhija adava verujinena hem tresinena!

²⁰ Mangeja li dokaz, bigođakere manušeja, dai i vera bizo delja beskorisno?

²¹ Sar amaro prasad o Avraam inele opravdime anglo Devel? Prekalo ple delja, kad predinda ple čhave e Isaake ko žrtveniko.

²² Dikheja li da i vera sarađujinda lesere deljencar, hem da i vera palo delja uli pherdi.

²³ A ađahar pherdilo hem okova soi pisime ano Sveto lil: "O Avraam poverujinda e Devlese hem adava uračuninda pe lese sar pravednost" hem inele vičime e Devlesoro amal.

²⁴ Dikhena da o manuš na ovela pravedno anglo Devel samo prekali vera, nego hem e éeribnaja.

²⁵ Hem isto ađahar, i Rahava koja inele bludnica, opravdinda pe ple éeribnaja ađahar so ugostinda e izraelesere špijunen hem bičhalda len avere dromeja.

²⁶ Adalese sar soi o telo bizo duho mulo, ađahari hem i vera bizo delja muli.

3

Kontrola upri čhib

¹ Mle phraljalen, ma but tumendar te mangel te oven učitelja, adalese so džanaja da amende e učiteljende po zorale ka sudini pe.

² Adalese so, sare amen ko but so grešinaja. Ali te neko na grešini ko lafija, ovi savršeno manuš, sposobno te ovel le kontrola upro sa plo telo.

³ Kad e grastende čhivaja o uzde ano muj sar te pokorinen pe amende, upravinaja sa lengere teloja.

⁴ Dikhen hem o brodija: edobori bare hem o zorale barvalja legarena len, a olencar upravini o but tikoro kormilo adari kaj o kormilari mangela te džal.

⁵ Ađahari hem i čhib tikoro ud, ali šaj te hvalini pe bare bućencar. Dikh, sar i tikori jag šaj tharel i bari šuma!

⁶ Ađahari hem i čhib jag, o sveto oti nepravda maškaro amare udovija. Meljari sa amaro telo hem tharela sa e manušesoro dživdipe jagaja savi avela taro pakao.

⁷ Svako vrsta oto divlja životinje, oto čiriklja, oto okola so lazinena phuvjaja hem oto životinje kolai ano pani šaj te oven pokorime hem o manuš pokorinda len.

⁸ Ali i čhib – adava bišukaripe savo na mirujini, pherdi e meribnasere otroveja – niko našti te pokorini.

⁹ Olaja blagoslovinaja e Gospode hem e Dade hem olaja daja armanja e manušen kolai čerde pali slika e Devlesiri.

¹⁰ Taro isto muj ikljola hem blagoslovija hem armanja. A adava na valjani ađahar te ovel, mle phraljalen.

¹¹ Šaj li taro isto izvor te ikljol hem gudlo hem čerko pani?

¹² Šaj li i smokva, mle phraljalen, te bijani masline, ili i drakh te bijani smokve? Ađahar ni o londo izvor našti te del gudlo pani.

I čačikani mudrost

¹³ Koi maškar tumende mudro hem razumno? Nek adava mothoj ple šukare dživdipnaja, čerindoj šukar delja ani poniznost savi avela tari mudrost.

¹⁴ Ali, tei tumende ano vilo i čerki ljubomora hem i sebičnost, ma grešinen protiv o čačipe ađahar so ka hvalinen tumen da injen mudra.

¹⁵ Esavki mudrost na avela taro nebo, negoi tari phuv, telesno hem demonsko.

¹⁶ Adalese so, kaj isi ljubomora hem sebičnost, adari isi nered hem svako bišukaripe.

¹⁷ A i mudrost savi avela taro nebo, najanglei čisto, onda miroljubivo, nežno

hem pokorno, pherdi milosrđe hem šukar plodija, na čerela razlika maškaro manuša hem nane dujemujengiri.

¹⁸ A o mirotvorci, kola sejinena ano mir, čedena o plod oti pravednost.

4

Preden tumen e Devlese

¹ Kotar avena o mariba hem o kavge maškar tumende? Na avena li andral, tumare požudendar save marena pe ana tumende?

² Tumen mangena, ali nane tumen, i adalese mudarena. Injen ljubomorna upro okova so isi averen, a našti te dobinen adava, i adalese marena tumen hem čerena kavge. Nane tumen, adalese so na rodena e Devlestar.

³ A kad rodena, na dobinena adalese so rodena taro bišukar motivija, te šaj adava te koristinen zako tumare zadovoljstvija.

⁴ Preljubnikonalen! Na džanena li dai o amalipe akale svetoja neprijateljstvo premalo Devel? Adalese, ko mangela te ovel amal e svetose, ovela neprijatelji e Devlese.

⁵ Ili mislinena da o Sveto lil džabe vaćeri da o Devel ljubomorno mangela e duho kole čerđa te živini ana amende?

⁶ Ali ov amende mothoj po bari milost. Adalese o Sveto lil vaćeri:

“O Devel protivini pe e barikanende, a e poniznonende mothoj milost.”

⁷ Adalese pokorinen tumen e Devlese, a protivinen tumen e bengese, i ka našel tumendar.

⁸ Aven paše uzalo Devel, hem ov ka avel paše uzala tumende. Thoven tumare vasta, grešnikonalen! Thoven tumare vile, tumen kola injen ko duj gođa!

⁹ Tugujinen, žalinen hem zorale roven zbog tumare grehija! Nek tumaro asajba irini pe ano rojba, a tumari radost ani žalost!

¹⁰ Ponizinen tumen anglo Gospod, hem ov ka povazdel tumen.

Ma osudinen jekh avere

¹¹ Phraljalen, ma vaćeren jekh protiv avereste. Ko vaćeri protiv plo phral, ili

osudini ple phrale, vačeri protiv o Zakoni hem osudini o Zakoni. A te osudineja o Zakoni, onda na icereja le, nego injan lesoro sudija.

¹² Samoi o Devel adava kova dinda o Zakoni hem kovai Sudija, kova šaj te spasini hem te uništini. A ko tu injan te osudine te pašutne?

Našti planirini pe bizo Devel

¹³ Šunen akana, tumen kola vačeren: “Avdive ili tejsa ka dža ki adaja hem adaja diz. Adari ka ačhova berš dive, ka čera buti hem ka zaradina.”

¹⁴ Tumen na džanen ni so ka ovel tejsa. Soi tumaro dživdipe? Ovi kratko sar i magla savi sigate ikljola, a onda našaldola.

¹⁵ Adahar valjani te vačeren: “Tei e Gospodesiri volja, ka živina hem ka čera akava ili okova.”

¹⁶ Ali tumen pana hvalinena tumen ano tumare barikane planja. Svako esavko hvalibai bišukar.

¹⁷ Adalese, ko džanel te čerel šukaripe, a na čerela le, čerela greh.

5

Upozoriba zako barvale

¹ Šunen akana, tumen barvalalen! Zorale roven hem kukinen zbog i bari nevolja savi ka arakhi tumen.

² O barvalipe tumaro čirnjola, a o šeja tumare hana o moljci.

³ O zlato hem o srebro tumaro rđavini, i rđa olengiri protiv tumende ka svedočini, hem ka hal tumare telija sar i jag. Čedinden tumende blago, a poslednjai dive.

⁴ Ače! O bučarne čerde buti tumende ko njive, ali tumen na platinden lende. O Gospod e nebosere vojskengoro šunđa o rojba okolengoro kola čedena ine tumende ko njive.

⁵ Živinden ki phuv raskošno hem uživinden; pherden tumare vile sar i stoka so pherela pe anglo činiba.

⁶ Osudinden hem mudarden e pravedniko, a ov na protivinda pe tumende.

Strpljivost ano patnje

⁷ Adalese, phraljalen, oven strpljiva đikote o Gospod na avela. Ače hem o manuš so čerela buti phuvjaja adžiceri o dragoceno bijandipe e phuvjakoro hem strpljivo adžiceri upro jesensko hem o prolečno bršim.

⁸ Hem tumen strpljivo adžiceren hem zorjaren tumare vile, adalese soi paše e Gospodesoro aviba.

⁹ Phraljalen, ma gundinen jekh protiv avereste te na oven osudime. Ače o sudija terđola anglo udar!

¹⁰ Phraljalen, nek o proroci, kola vačeren ine ano anav e Gospodesoro, oven tumende sar primer. On but patinde, ali inele strpljiva.

¹¹ Ače, okolende kola izdržinde vačeraja dai blagoslovime. Šunden zaki e Jovesiri istrajnost hem dikhljen so ko kraj o Gospod čerđa. O Gospodi but milostivno hem milosrdno.

¹² A angleder sa, mle phraljalen, ma han tumen sovli ni e neboja, ni e phuvjaja, ni nisava avera sovljaja. Kad phenena: “Oja”, nek adava čače značini “oja”, kad phenena: “Na”, nek adava čače značini “na”, te na oven osudime.

I molitva ani vera

¹³ Nekoi tumendar ani nevolja? Nek molini pe. Nekoi tumendar radosno? Nek slavini e Devle điljencar.

¹⁴ Nekoi tumendar namborme? Nek vičini kora peste e starešinen e khandirjakere, a on nek molinen pe upro leste hem te makhen le uljeja ano anav e Gospodesoro.

¹⁵ I molitva vačerdi ani vera ka sasljari e namborme – o Gospod ka vazdel le. Hem te čerđa grehija, ka ovel lese oprostime.

¹⁶ Adalese, vačeren tumare grehija jekh averese hem molinen jekh averese te oven sasljarde. I molitvai e pravednikosiri zorali hem but šaj te čerel.

¹⁷ O proroko o Ilija inele samo manuš sar hem amen. Sa vileja molinda pe te na perel bršim, hem o bršim trin berš hem šov masek na pelo ki adaja phuv.

¹⁸ Onda palem molinda pe, hem o nebo dinda bršim, hem i phuv anda plo bijandipe.

Te irini pe e našalden ko pravo drom

¹⁹ Mle phraljalēn, te neko tumendar
našaldola taro čačipe, a neko irini le,

²⁰ te džanen da adava kova irinda e
grešniko taro našaldo drom ka spasini
lesoro dživdipe taro meriba hem ka učhari
but grehija.

O prvo lil e Petresoro

Uvod

¹ Me, o Petar, o apostoli e Isuse Hristesoro, pisinava e Devlesere izabirimende kola živinena sar abandije rasejime ko Pont, ki Galatija, ki Kapadokija, ki Tikori Azija hem ki Vitinija,

² kolen o Devel o Dad džanda hem pana angleder izabirinda, a o Duho posvetinda, te oven poslušna e Isuse Hristese hem očistime lesere rateja:

Milost hem mir tumencar ano izobilje.

I dživdi nada

³ Nek ovel blagoslovime o Devel, o Dad amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro. Ov amen ano plo baro milosrđe, e Isuse Hristesere ušibnaja taro mule, palem bijanda zaki dživdi nada,

⁴ zako nasledstvo savo nikad na properela, na rumini pe hem na šučola, a upre ko nebo arakhi pe tumende.

⁵ Tumen prekali vera injen zaštitime e Devlesere zoralipnaja te priminen o spasenje savo spremno te mothoj pe ko kraj e vremenoro.

⁶ Adalese radujinen tumen iako akana ko hari vreme rastužinena tumen o razna iskušnja.

⁷ O nevoljei adathe te dokažinen o čačikanipe tumara verakoro, savi po vredno oto zlato. Čak hem o zlato, iakoi propadljivo, mora te ispitujini pe jagaja. Ađahar pali tumari vera ka priminen hvala, slava hem čast, kad ka mothoj pe o Isus Hrist.

⁸ Iako na dikhljen le, tumen volinena le; iako na dikhena le akana, ano leste verujinena hem injen pherde slavnone radujibnaja savo našti lafencar te objasnini pe,

⁹ adalese so ostvarinena o cilj tumara verakoro: o spasenje tumare dušengoro.

¹⁰ Adava spasenje šukar istražujinde hem ispitujinde o proroci, kola prorokujinde oti milost e Devlesiri savi pripremimo tumende.

¹¹ On mangle te dodžanen kad hem sar adava spasenje ka ostvarini pe. Ko adava vreme uputinda len o Duho e Hristesoro kova inele ano lende, angleder vačerindoj e Hristesere patnjendar hem e slavatar savi avela palo adava.

¹² Olendei mothovdo da na služinde pumende, nego tumende kad vačerde akalestar soi akana mothovdo prekalo okola kola propovedinde o evanđelje ano Sveto Duho, kovai bičhaldo taro nebo. Akalai stvarija savendar bi čak hem o anđelja mangena te džanen.

Živinen sveto dživdipe

¹³ Adalese, pripreminen tumari godi, oven trezvena, tumaro pouzdanje pherdeste te ovel ani milost savi ka anel tumende o aviba e Isuse Hristesoro.

¹⁴ Sar o poslušna čhave e Devlesere, ma živinen sar angleder ano bidžandipe, kad injenle legarde požudencar.

¹⁵ Nego, sar soi sveto Okova kova vičinda tumen, hem tumen oven sveta ano sa so čerena.

¹⁶ Adalese soi ano Sveto lil pisime: "Oven sveta, adalese so me injum sveto."

¹⁷ I te vičinen "Dade" e Deyle kova na čerela razlika maškaro manuša, nego đijekhese sudini palo lesere delja, živinen ani dar anglo leste đikote injen sar abandije ki phuv.

¹⁸ Adalese so, tumen džanen da oto čučo način e dživdipnasoro, savo nasledinden tumare pradaendar, na injen otkupime okoleja soi propadljivo, sar soi o srebro ili o zlato,

¹⁹ nego e dragocenone rateja e Hristesere, kova inele sar Bakroro bizi mana hem bizi mrlja.

²⁰ Ovi predodredime angleder o početak e svetosoro, a mothovda pe ano akala poslednja vremenja zako tumende,

²¹ kola prekalo leste verujinena ano Devel, kova vazdinda le taro mule hem proslavinda le, te šaj tumari vera hem i nada oven ano Devel.

²² A akana, adalese so očistinden tumare duše ađahar so injenle poslušna e čačipnase te šaj čačikane volinen tumare phraljen ani vera, taro sa o vilo volinen čačikane jekh avere.

²³ Adalese so, injen palem bijande, na taro propadljivo seme, nego taro nepropadljivo, prekalo dživdo hem večno lafi e Devlesoro.

²⁴ Adalese so ano Sveto lil pisini:

“Svako i manuš sar i biljka
hem sai i slava olesiri sar i luludi ko polje;

i biljka šučola hem i luludi otperela,

²⁵ ali o lafi e Devlesoro ačhola zauvek.”

A adavai lafi o evanđelje savoi tumenđe propovedime.

2

¹ Adalese, frden tumendar svako bišukaripe hem prevara, svako licemerje, zavist hem ogovaranje.

² Sar o tek bijande čhavore roden o čisto duhovno thud, te šaj olestar barjojen zako spasenje,

³ te čače okusinden dai o Gospod šukar.

O dživdo bar hem o sveto narodo

⁴ Aven koro Isus, koro dživdo bar, save o manuša odbacinde, ali savoi izabirime hem dragoceno e Devlese ano jača.

⁵ Hem tumen injen sar o dživde bara, savendar o Devel gradini o duhovno hram, te oven sveto sveštenstvo kova prekalo Isus Hrist dela duhovna žrtve savei šukar e Devlese.

⁶ Adalesei zapisime ano Sveto lil:

“Ače čhivava ko Sion
o glavno bar,
o bar savoi izabirime hem dragoceno.
I ko ano leste verujini,
naka lađal.”

⁷ Ađahar, tumenđe kola verujinena, ovi dragoceno, a zako okola kola na verujinena pisini:

“O bar savo odbacinde o zidarija
ulo najbitno bar e čheresoro”

⁸ hem:

“bar ko savo zapninena
hem stena savi čerela len te peren.”

On perena adalese soi neposlušna zako lafi e Devlesoro, a adavai lende hem odredime.

⁹ A tumen injen izabirime manuša, carikano sveštenstvo, sveto narodo, narodo savo pripadini e Devlese. Ov vičinda tumen tari tomina ano plo čudesno svetlost te vačeren averenđe olesere slavna delja.

¹⁰ Angleder na injenle narodo, a akana injen e Devlesoro narodo. Angleder na priminden e Devlesiri milost, a akana priminden la.

¹¹ Manglalen, tumen injen sar abandije hem sar okola kola ale ko sveto. Adalese molinava tumen, ciden tumen taro tumare telosere požude kola borinena pe protiv tumare duše.

¹² Živinen šukar maškaro neverna, te šaj, iako optužinena tumen zako bišukaripa, dikhen tumaro šukar ponašiba hem te den slava e Devlese ko dive kad ka avel te sudini e svetose.

Valjani te poštujini pe i vlast hem e gospodaren

¹³ Zbog o Gospod, pokorinen tumen zaki svako manuškani vlast: bilo e carose sar e najbarese,

¹⁴ bilo e upravnikonenđe kolen o caro bičhali te kazninen okolen kola čerena bišukaripe, a te pohvalinen okolen kola čerena šukaripe.

¹⁵ Adalese so, akavai e Devlesiri volja: te šaj, čerindoj šukar, phanden o muja e bigođakere manušengere kola vačerena tumendar ano bidžandipe.

¹⁶ Živinen sar slobodna manuša, ali na sar okola kola koristinena pli sloboda sar izgovor zako bišukaripe, nego sar e Devlesere sluge.

¹⁷ Poštujinen sarijen, volinen tumare phraljen e vernikonen, daran e Devlestar, poštujinen e caro.

¹⁸ Tumen o sluge, pokorinen tumen tumare gospodarenđe ano sa o poštujiba, na samo okolende kolai šukar hem krotka, nego hem okolende kolai okrutna.

¹⁹ Adalese so, adavai zaki pohvala kad neko podnosini o nevolje hem trpini nepravedno, svesno da adava čerela zbog o Devel.

²⁰ Adalese so, so isi pohvalno ano adava te kazninena tumen zako tumare grehija, a tumen adava strpljivo trpinena? Ali, te trpinena čerindoj šukar, hem injen istrajna ano adava, adavai pohvalno anglo Devel.

²¹ Ko adava injen vičime, adalese so hem o Hrist trpinđa zako tumende hem ačhavđa tumende primer te džan lesere dromeja.

²² “Ov kova na grešindā hem niti jekh hovajba na iklilo lesere mujestar.”

²³ Kad vređinde le, na irindā lende uvreda, hem kad patindā – nikase na pretindā, nego sa muklja upro Devel kova pravedno sudini.

²⁴ Ov korkoro upro plo telo legarda amare grehija ko krsto, te šaj amen, ađahar so muljam e grehese, živina zaki pravednost. Ano lesere rane injen sasljarde.

²⁵ Adalese so, injenle sar o bakre save našaldile, a akana irinden tumen koro Pastiri hem koro Čuvari tumare dušengoro.

3

Savetija zako roma hem romnja

¹ Ađahar hem tumen, romnjalen, pokorinen tumen tumare romende, čak hem te nesave olendar na verujinena e Devlesere lafese, te šaj oven pridobime zaki vera, na palo lafija nego palo tumaro ponašanje,

² dikhindoj o pošujiba hem i čistota ano tumaro ponašanje.

³ Ma te ovel tumaro šužipe ano izgled: ano čeriba frizure, ano kitiba zlatoja ili ano urjajba šuže šeja.

⁴ Umesto adava, kitinen tumen andral šužipnaja savo na nakhela, savo avela oto krotko hem mirno duho, adalese soi adava dragoceno anglo Devel.

⁵ Adalese so, ađahar nekad kitinde pe o sveta đuvlja kolengiri nada inele ano Devel. On pokorinde pe pumare romende,

⁶ sar i Sara, koja inele pokorno e Avraamese hem vičindā le “gospodarona”.

Tumen injen lakere čhaja te čerena okova soi šukar hem te na mukena ništa te daraj tumen.

⁷ Ađahar hem tumen, romalen, len ano obzir dai tumare romnja kasar živinena po bizoralo pol. Poštujinen len, adalese soi on, zajedno tumencar, nasledinice oto daro e dživdipnasoro. Tegani ništa naka terđol ko drom tumare molitvende.

O patiba zaki pravednost

⁸ I ko kraj, oven sare sar jekh ano misliba, saosećajna, volinen tumare phraljen, oven ljubazna hem ponizna.

⁹ Ma irinen bišukaripe zako bišukaripe ni uvreda zaki uvreda, nego blagoslovinen, adalese so ko adava injen vičime – te nasledinen o blagoslov.

¹⁰ Adalese soi ano Sveto lil pisime:

“Ko mangela te ovel le bahtalo dživdipe hem te dikhel šukar dive, nek arakhi pli čhib oto bišukaripe, hem ple vošta oto hovajba;

¹¹ nek cidel pe oto bišukaripe hem nek čerel šukaripe, nek rodel o mir hem nek del sa pestar te ačhol ano leste.

¹² Adalese so, e Gospodesere jačha dikhena upro pravedna, hem lesere kana šunena lengere molitve,

ali e Gospodesoroi muj protiv okola kola čerena bišukaripe.”

¹³ Ko ka čerel tumende bišukar te trudinena tumen te čeren okova soi šukar?

¹⁴ Ali, čak hem te patinena zbog i pravednost, tumen injen blagoslovime. Ma daran oto lengere pretnje hem ma oven uznemirime.

¹⁵ Nego, den čast e Hristese sar e svetone Gospodese ano tumare vile hem oven uvek spremna te odgovorinen svakonese ko tumendar rodela objašnjenje oti nada savi ana tumende.

¹⁶ Ali čeren adava krotko hem ano pošujiba. Nek tumari savest ovel čisto! Ađahar, te o manuša ogovorinena tumen, okola kola kaljarena tumaro šukar ponašiba ano Hrist, ka oven lađarde.

¹⁷ Adalese so, po šukari te patini pe čerindoj okova soi šukar, tei adava e Devlesiri volja, nego čerindoj okova soi bišukar.

¹⁸ Adalese so, o Hrist jekhvar zauvek mulo zako grehija – pravedno zako nepravedna – te anel tumen anglo Devel. Mudardoi ano telo, ali ano duhoi irime ano dživdiipe.

¹⁹ Ano duho hem huljilo te propovedini e duhende ano phandlipe,

²⁰ kola angleder, e Nojese ano vreme, inele neposlušna e Devlese. O Devel strpljivo adžicerđa sa đikote cerđa pe i barka ani savi samo nekobor džene – ukupno ofto – inele spasime prekalo pani.

²¹ Adavai pani slika oto krstiba savo akana spasini hem tumen adaleja so o Isus Hrist uštino taro mule. A adava nane thojba o melalipa e telosere, nego zavet e Devlese ani čisto savest.

²² O Hrist dželo ko nebo hem bešlo ko počasno than, oti desno strana e Devlesiri, kaj pokorinena pe lese o anđelja, o vlastija hem o zoralipa.

4

Te živini pe e Devlese

¹ Adalese, sar so o Hrist patinđa ano telo, zorjaren tumen hem tumen ano isto razmisliba. Adalese so, ko god patini ano telo, ačhavđa pe oto grešiba.

² Adalese o vreme savo ačhilo tumare dživdipnastar ano telo, nakhaven le pali volja e Devlesiri, a na palo ugodiba e manuškane požudende.

³ Adalese so dovoljnoi so nekad živinden sar o manuša kola na džanen e Devlese: ano nemoralno živiba, ani požuda, ano mačojba, ano perverzna hem divlja slavlja, hem ano gadno idolopoklonstvo.

⁴ On čudinena pe sose hem tumen zajedno olencar na mukena tumen ano isto divljo hem nemarno živiba, pa adalese vreditena tumen.

⁵ Ali ka den računi Okolese kovai spremno te sudini e dživdende hem e mulende.

⁶ Adalese o evanđelje inele propovedime hem e mulende, te šaj, iakoi osudime sar manuša ano telo, živinen ano duho sar so živini o Devel.

⁷ Alo paše o kraj e svetosoro. Adalese oven razumna hem trezvena, te šaj molinen tumen.

⁸ Angleder sa, istrajno volinen jekh avere, adalese so o mangipe učari but grehija.

⁹ Oven gostoljubiva jekh premalo avereste, bizo te gundinen!

¹⁰ Sar šukar upravnici oto razna darija e Devlesere, služinen jekh averese e daroja savo svako tumendar priminda e Devlestar.

¹¹ Te neko propovedini, nek ovel svesno da vačeri o lafija save o Devel dela le! Te neko služini, nek ovel svesno da služini e zoralipnaja save o Devel dela le, te šaj ano sa te proslavini pe o Devel prekalo Isus Hrist! Olese slava hem zoralipe zauvek. Amen.

E hrišćanengoro patiba

¹² Ma čudinen tumen, mle manglalen, zako požar savo thabljola maškar tumende te iskušini tumen. Adava so ovela tumencar nane ništa čudno!

¹³ Nego, radujinen tumen so učestvujinena ano e Hristesere patnje, sar te šaj radujinen tumen hem te oven bahtale kad ka ovel mothovdi lesiri slava.

¹⁴ Bahtale injen te vreditena tumen zbog e Hristesoro anav, adalese so ana tumende živini o Duho e slavakoro, e Devlesoro Duho.

¹⁵ Nijekh tumendar te na patini sar ubica, sar čor ili sar nesavo aver zločinco, ili sar o manuš kova mešini pe ko averesere buća.

¹⁶ A te neko patini adalese soi hrišćanin, ma te lađa adalestar, nego nek slavini e Devle so akhari adava anav.

¹⁷ Adalese so, alo o vreme zako Sudo savo ka počini oto e Devlesoro čer. A te o Sudo počini amendar, savo tek kraj adžiceri okolen kolai neposlušna zako e Devlesoro evanđelje?

¹⁸ Adalese soi pisime:

“Te o pravedniko jedva spasini pe, so ka ovel e biedevlesere manušeja hem e grešnikoja?”

¹⁹ Adalese, okola kola patinena pali e Devlesiri volja, nek poverinen pumare

duše e vernone Stvoriteljese čerindoj šukar delja.

5

Uputstvija e starešinende hem e ternende

¹ A akana, me kova injum starešina, mangava te phenav nešto e starešinende maškara tumende. Me injum svedoko e Hristesere patnjendar hem ka učestvujnav ani slava savi ka ovel amende mothovdi.

² Parvaren o stado e Devlesere savoi tumende poverime. Oven lesere nadglednici na adalese so mora, nego oti šukar volja – sar so o Devel mangela; na zbog i korist, nego sa vileja.

³ Ma oven sar gospodarija upro okolende kolai tumende poverime te brininen lendar, nego oven primer zako stado!

⁴ A kad ka mothoj pe o Najbaro pastiri ka priminen i kruna oti slava, savi na properela.

⁵ Ađahar hem tumen, ternalen, pokorinen tumen e starešinende. A sare jekh premalo avereste urjaven tumen ani poniznost, hem služinen jekh averese, adalese so:

“O Devel protivini pe e barikanende, a e poniznonende mothoj milost.”

⁶ Adalese, ponizinen tumen, talo zoralo vas e Devlesoro, te uzvisini tumen ko pravo vreme.

⁷ Sa tumari briga frden upro leste, adalese so ov brinini pe tumendar.

⁸ Oven uvek spremna hem džangavde pazinen. Adalese so, tumaroi protivniko, o beng, sar o lav savo vičini hem okolini rodindoj kas te hal.

⁹ Protivinen tumen lese, zorale ani vera, adalese so džanen da ista patnje arakhena hem tumare phraljen ano sa o sveto.

¹⁰ A o Devel, kovai milostivno ano sa, kova tumen prekalo Hrist Isus vičinda ani pli večno slava, ov tumen, pali tumari kratko patnja ka usavršini, učvrstini, zorjari hem utemeljini.

¹¹ Olese pripadini o zoralipe zauvek. Amen.

E Petresere završna pozdravija

¹² Pisindum tumende akava kratko lil ađahar so pomožinda man o Silvan, kole dikhava sar vernone phrale, te opomeninav tumen hem te potvrdinav dai akava čačikani milost e Devlesiri. Zorale ičeren tumen upro late.

¹³ Pozdravini tumen i khandiri ano Vavilon*, savi zajedno tumencar izabirime e Devlestar, hem o Marko, mlo čavo ani vera.

¹⁴ Pozdravinen jekh avere ano mangipe.

Mir sarijende tumende kola injen ano Hrist.

* **5:13** Vavilon Akate o Petar kad vačeri Vavilon mislini upri diz Rim

O dujto lil e Petresoro

¹ Me, o Simon Petar, o sluga hem apostoli e Isuse Hristesoro, pisinava okolende kola prekali pravednost amare Devlesiri hem e Spasiteljesiri e Isuse Hristesiri priminde isto dragoceno vera sar hem amen:

² Milost hem mir tumencar ano izobilje prekalo pendžariba e Devle hem e Isuse, amare Gospode.

O dživdipe savo potvrdini e Devlesoro poziv

³ Olesoro devlikano zoralipe dindā amen sa so valjani amende zako živiba ani pobožnost, prekalo pendžariba Okole kova vičindā amen ple slavaja hem šukaripnaja.

⁴ Adaleja amendei dinde o dragocena hem o but bare obećanja, te šaj prekalo lende ova učesnici ani devlikani priroda hem te naša oti pokvarenost savi ano sveto, a savi avela taro požude.

⁵ I adalese den sa tumendar tumara veraće te doden šukaripe, ko šukaripe džandipe,

⁶ ko džandipe samokontrola, ki samokontrola strpljivost, ki strpljivost pobožnost,

⁷ ki pobožnost mangipe premalo phralja, a ko mangipe premalo phralja mangipe premalo sarijende.

⁸ Adalese so, te sa akava isi tumen hem te barjovena ano lende, ka oven korisna hem plodonosna ano pendžariba amare Gospode e Isuse Hriste.

⁹ A kas nane adava, ovi kororo hem na dikhela šukar, adalese so bisterda da inele očistime oto ple anglune grehija.

¹⁰ Adalese, phraljalēn, den sa tumendar tumare dživdipnaja te potvrdinen da o Devel vičindā tumen hem izabirindā tumen; te čerden ađahar, nikad naka otperen,

¹¹ hem ka ovel tumende mothovdi bari dobrodošlica ano večno Carstvo amare Gospodesoro hem Spasiteljesoro e Isuse Hristesoro.

¹² Adalese uvek ka podsetinav tumen ko adava, iako adava već džanen hem injen zorjarde ano čačipe savo isi tumen.

¹³ Mislinava dai ispravno so podsetinava tumen ko sa adava sa đikote injum ano akava telo.

¹⁴ Džanav da sigate ka mukav akava telo, sar so phendā maje amaro Gospod Isus Hrist.

¹⁵ Ali ka dav sa mandar te šaj hem palo mlo džajba uvek te setinen tumen ko adava.

E Hristesiri slava hem o proročko lafi

¹⁶ Kad vačerđam tumende oto zoralipe hem oto aviba amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, na vačerđam tumende lukavo izmislime paramiza, nego amen korkore amare jačencar dikhjam lesoro veličanstvo.

¹⁷ Adalese so, kad primindā i čast hem i slava e Devlestar e Dadeštar, šundilo o glaso e Devlesoro savoi veličanstveno ani pli slava, vačerindoj: "Akavai mlo čhavo o volime, oleja injum bahtalo!"

¹⁸ Hem amen šundam adava glaso savo avela ine taro nebo, kad injamle e Isuseja ki sveto gora.

¹⁹ Ađahari amende potvrdime o lafi e prorokonengoro, a tumen šukar čerena so pazinena upro leste sar upri svetiljka savi svetlini ki tomina – đikote na disljola o dive hem na mothoj pe i čereni e divesiri ano tumare vile.

²⁰ Angleder sa, te džanen akava: nijekh proroštvo oto Sveto lil o manuš našti te tumačini korkoro pestar.

²¹ Adalese so, nikad o proroštvo na ulo oti manušikani volja, nego o manuša, legarde e Svetone Duhoja, vačerde e Devlesere lafija.

2

O hovavne proroci hem učitelja

¹ Ali, maškaro narodo inele hem hovavne proroci, sar so hem maškara tumende ka oven hovavne učitelja, kola čorale ka anen o hovavne sikaviba hem ka odbacinen e Gospodare kova otkupindā len. Ađahar upra peste ka čhiven brzo propast.

² But džene ka džan palo lengoro nemoralno živiba hem zbog olende ka vačeri pe bišukar e čačikane Dromestar.

³ Ani pli pohlepa, on ka iskoristinen tumen ađahar so ka vačeren tumende izmislime priče. Lengiri osudai več od angleder pripremimo, hem lengiri propast adžičeri len.

⁴ Adalese so, o Devel na poštedinđa ni e anđelen kola čerde greh, nego phandlen frdinđa len ani tomina e pakaosiri, kaj ičeri len di ko Sudo.

⁵ Na poštedinđa ni o purano sveto, nego bičhalđa o baro pani upro biedevlesere manuša, ali spasinđa e Noje, e propovedniko oti pravednost, hem oleja ehta averen.

⁶ Ađahar hem o dizja i Sodoma hem i Gomora osudinđa ki propast hem uništinja len jagaja, čerindoj len primer kako avara biedevlesere manuša.

⁷ A palem, spasinđa e pravednone Lote kova patinđa zbog o nemoralno živiba e biedevlesere manušengoro.

⁸ Živindoj maškar olende, lesiri pravedno duša patinđa, di sar dive palo dive dikhela ine hem šunela olengere bezakonja.

⁹ Znači o Gospod džanel sar te ikali taro iskušnja e pobožnonen, hem te ičeri tali kazna di ko Dive oto sudo e nepravednonen,

¹⁰ najangle okolen kola džana pali rumime požuda e telosiri hem mrzinena e Gospodesoro autoritet.

Adalai okola kola na darana nikastar hem kolai šerale, kola na darana te vredinen e nebeskone bičen.

¹¹ A čak ni o anđelja, iakoi po bare ani sila hem ano zoralipe, na vačerenena uvredljiva optužbe protiv olende anglo Gospod.

¹² Adalai manuša sar o nerazumna životinja, so živinena palo nagon, savei bijande te oven dolime hem mudarde; on vredinena okova so na pendžarena. Adalese sar o životinja ka oven hem uništimo.

¹³ Ka oven kaznimo zaki pumari nepravda. On ko sred dive nemoralno živinena hem uživinena ano adava. Oni mel hem lažž maškara tumende.

Uživinena ano pumare prevare dok hana tumencar.

¹⁴ Lengerei jača pherde preljuba.

Nisar te čaljon e grehestar hem legarena ko greh e manušen kola nane stabilna. Lengerei vile trenirimo te oven pohlepna. Upro lendei e Devlesoro prokletstvo.

¹⁵ Džele taro pravo drom hem našaldile. Džele e Valaamesere dromeja, e Veorovesere čhavesere, kova zavolinda i plata kako nepravedno delo.

¹⁶ Ali, inele ukorimo kako plo bišukaripe: i herni – životinja savi našti te vačeri – lelja te vačeri manuškane glasvoja hem zaustavinda e prorokosoro dilinipe.

¹⁷ Oni sar o izvorija bizo pani hem o oblaci saven legari i zorali barval. Olendei pripremimo i najbari tomina zauvek.

¹⁸ On vačerenena barikane hem čuče lafija hem nemoralnone telesnone požudencar zavodinena okolen kola samo so našle okolendar kola živinena ano hovajba.

¹⁹ Obečinena lende sloboda, a korkorei robija zaki pokvarenost. Adalese so, svako robujini okolese so oleja vladini.

²⁰ Adalese so te, okola kola našle oto bišukaripa akale svetosere ađahar so pendžarde amare Gospode hem Spasitelje e Isuse Hriste, palem upletinena pe ano lende hem perena tali lengiri vlast, ondai lengoro poslednjo stanje gore nego angleder.

²¹ Esavkenđe ka ovel ine po šukar te na pendžaren ine o drom oti pravednost, nego so, kad pendžarde le, irinde pumaro dumo zaki sveto naredba savi ine lende dindi.

²² Olende ulo okova so phenela o čačikano vačeriba: "O đuklo irini pe ko plo čhadipe" hem "o thovdo balo džala palem te meljari pe ani čik."

3

O Dive e Gospodesoro

¹ Mle manglalen, akavai o dujto lil savo pisinava tumende. Ano soduj lila podsetinava tumen te ovel tumen sasto razmisliba

² hem mangava te setinen tumen e lafendar save angleder vačerde o sveta

proroci, hem e naredbendar amare Gospodesere hem Spasiteljesere savei tumenđe dinde prekalo apostolja.

³ Najangle, valjani te džanen da ano poslednja dive ka aven okola so marena muj kola ka živinen premalo pumare požude. On ka maren muj

⁴ hem ka pučen: "So ulo adaleja so o Hrist obećinđa da palem ka avel? Adalese so hem amare pradada mule, a sai isto pana taro ćeriba e svetosoro."

⁵ Adalese so, on namerno bistrena da ano anglune vremenja o nebesija inele ćerde palo lafi e Devlesoro, hem da palo isto lafi inele ćerdi i phuv taro pani hem prekalo pani.

⁶ Adale panjeja hem inele potopime hem uništme adale vremesoro sveto,

⁷ a adale lafeja akanai o nebo hem i phuv ačhavde zako uništiba jagaja. On arakhena pe zako Dive e sudosoro kad e biedevlesere manuša ka oven uništme.

⁸ Ali jekh ma te bistren, manglalen: koro Gospod jekhi dive sar hiljada berša, a hiljada berša sar jekh dive.

⁹ O Gospod na kasnini te pherel plo obećanje, sar so neko mislini, negoi strpljivo tumencar, adalese so na mangela niko te merel, nego sare te pokajinen pe.

¹⁰ A o Dive e Gospodesoro ka avel sar o čor. O nebo bare zvukoja ka nestanini, hem e nebosere zoralipa jagaja ka oven uništme, a i phuv hem sa soi ano late ka ovel thardo.

¹¹ I adalese so sa ađahar ka ovel uništme, sar tek sveto hem pravedno tumen mora te živinen,

¹² tumen kola adžićerena hem siđarena o aviba e Devlesere divesoro, kad sa o nebo ani jag ka nestanini hem e nebosere zoralipa ani jag ka topinen pe.

¹³ A amen palo e Devlesoro obećanje adžićeraja o nevo nebo hem i nevi phuv, kaj živini i pravednost.

¹⁴ Manglalen, adalese so adava adžićerena, den sa tumendar o Gospod te arakhi tumen ano mir, bizi mel hem bizo greh.

¹⁵ A te džanen da lesiri strpljivost značini spasenje, sar so hem amaro

volime phral o Pavle pisinđa tumenđe pali mudrost savi lese dindi.

¹⁶ Ov ađahar pisini ano sa o lila kad adalestar vaćeri. Ano lende isi nesave stvarija savei phare te haljovent pe, save o bisikavde hem o nestabilna manuša naopako tumaćinena. On adava ćerena hem ko avera thana ano Sveto lil, pese ki propast.

¹⁷ Tumen, manglalen, adalese so akava angleder džanen, arakhen tumen te na vucini tumen pala peste i zabluda e biedevlesere manušengiri, i te otperen taro tumaro zoralo stav.

¹⁸ Barjovent ani milost hem ano pendžariba amare Gospode hem Spasitelje e Isuse Hriste. Olese slava hem akana hem zauvek. Amen.

O prvo lil e Jovanesoro

O Lafi e dživdipnasoro

¹ Okova so inele taro anglunipe, so šundam, so amare jačencar dikhljam, so dikhaja ine hem so amare vastencar dolindam, adava mothovaja oto Lafi e dživdipnasoro.

² Adava dživdipe mothovda pe, hem amen dikhljam le hem svedočinaja olestar, hem vačeraja tumende e večnone dživdipnastar, savo inele koro Devel o Dad hem savo mothovda pe amende.

³ A mothovaja tumende adava so dikhljam hem so šundam, te šaj hem tumen ovel zajedništvo amencar. A amaroj zajedništvo e Dadeja hem lesere Čhaveja, e Isuse Hristeja.

⁴ Akava pisinaja tumende te šaj amari radost ovel pherdi.

O Develi svetlost

⁵ A akavai o lafi savo šundam olestar hem savo tumende vačeraja: O Develi svetlost hem ano leste nane ni hari tomina.

⁶ Te phenaja da isi amen zajedništvo oleja, a phiraja ani tomina, hovavaja hem na živinaja palo čačipe.

⁷ Ali, te phiraja ano svetlost, sar soi ov ano svetlost, isi amen zajedništvo jekh avereja, hem o rat lesere Čhavesoro e Isusesoro čistini amen taro svako greh.

⁸ Te phenaja da nane amen greh, korkore amen hovavaja hem nane ana amende čačipe.

⁹ Te priznajinaja amare grehija, ovi verno hem pravedno: ka oprostini amende o grehija hem ka očistini amen tari svako nepravda.

¹⁰ Te phenaja da na grešindam, e Devle čeraja hovavne hem lesoro Lafi nane ana amende.

2

¹ Mle čavoralen, akava pisinava tumende te na grešinen. Ali, hem te neko čerela greh, isi amen Zastupniko koro Dad, e Isuse Hriste, e pravedniko.

² Ovi žrtva dindi zako oprostiba amare grehengoro, hem na samo amare nego hem sa e manušengere grehengoro.

O vernici valjani te ičeren pe ko naredbe e Devlesere

³ A palo akava džanaja da pendžaraja le: te ičeraja amen ko lesere naredbe.

⁴ Okova kova vačeri da pendžari le, a na ičeri pe ko lesere naredbe, ovi hovavno hem ano leste nane čačipe.

⁵ A ko ičeri pe ko lesere lafija, ano leste o mangipe e Devlesoro čače alo di ko savršenstvo. Palo adava džanaja da injam ano leste.

⁶ Ko vačeri da ačhola ano leste, ov mora te živini ađahar sar so o Hrist živinda.

Nevi naredba

⁷ Mle manglalen, na pisinava tumende nesavi nevi naredba, nego i purani naredba savi ine tumen taro anglunipe. Adaja purani naredbai o lafi savo šunden.

⁸ A palem, pisinava tumende nevi naredba, savakoro čačipe dičhola ano leste hem ana tumende. Adalese so, i tomina nakhela, a o čačikano svetlost već sijajini.

⁹ Ko vačeri dai ano svetlost, a mrzini ple phrale, panai ani tomina.

¹⁰ Ko volini ple phrale, živini ano svetlost hem nane so te peraj le ano greh.

¹¹ A ko mrzini ple phrale, ovi ani tomina – phirela ani tomina hem na džanel kaj džala, adalese so i tomina korjarđa lesere jača.

¹² Pisinava tumende, čavoralen, adalese soi tumare grehija oprostime zbog olesoro anav.

¹³ Pisinava tumende, dadalen, adalese so pendžardžen okole kovai taro anglunipe.

Pisinava tumende, terne muršalen, adalese so pobedinden e Bišukare.

¹⁴ Pisindum tumende, čavoralen, adalese so pendžardžen e Dade.

Pisindum tumende, dadalen, adalese so pendžardžen okole kovai taro anglunipe.

Pisindum tumende, terne muršalen, adalese so injen zorale hem so e Devlesoro lafi živini ana tumende

hem so pobedinđen e Bišukare.

¹⁵ Ma volinen akava sveto ni okova soi ano sveto. Te neko volini e sveto, ano leste nane e Dadesoro mangipe.

¹⁶ Adalese so, sa soi ano sveto – i požuda e telosiri, i požuda e jačhengiri hem o barikanipe zbog o barvalipe – na avela e Dadeštar, nego e svetostar.

¹⁷ O sveto hem lesere požude nakhena, a ko čerela e Devlesiri volja živini zauvek.

¹⁸ Mle čavoralen, poslednjoi vreme, hem sar so šunđen, avela o antihrist. Već akana iklile but antihristija, hem palo adava džanaja dai poslednjo vreme.

¹⁹ Cidinde pe amendar, ali na inele čače amare. Adalese so, te čače inele amare, ka ačhoven ine amencar. Ali adaleja mothovđa pe da on nane amare.

²⁰ Ali tumen isi pomazanje e Svetonestar, i sare džanen soi čačipe.

²¹ Na pisinava tumende adalese so na džanen o čačipe, nego adalese so džanen le hem adalese so nijekh hovajba na avela e čačipnastar.

²² Koi hovavno te nane okova kova na priznajini dai o Isus o Hrist. Ko na priznajini e Dade hem e Čhave – ovi o antihrist.

²³ Ko na priznajini e Čhave, nane le ni e Dade. Ko priznajini e Čhave, isi le hem e Dade.

²⁴ Okova so šunđen taro anglunipe, nek ačhol ana tumende. Te adava so šunđen taro anglunipe ačhola ana tumende, onda hem tumen ka ačhoven ano Čhavo hem ano Dad.

²⁵ A akavai o obećanje savo dinda amen: o večno dživdipe.

²⁶ Akava pisinava tumende okolendar kola legarena tumen ko hovajba.

²⁷ Ali tumen priminđen o pomazanje olestar, savo ačhola ana tumende, i na valjani neko te sikaj tumen. A lesoro pomazanje sikaj tumen oto sa, hem adavai čačipe, a na hovajba. Adalese, sar so sikavđa tumen, ađahar ačhoven ano Hrist.

²⁸ I akana, mle čavoralen, ačhoven ano leste, te šaj ovel amen pouzdanje anglo leste kad ov ka mothoj pe, te na lađa kad ka avel.

²⁹ Sar so džanena dai o Hrist pravedno, džanena hem dai olestar bijando svako kova čerela okova soi pravedno.

3

E Devlesere čhave

¹ Dikhen kobor mangipe dinda amen o Dad: te vičina amen e Devlesere čhave. A čače amen adava injam. O manuša e svetosere na pendžarena amen adalese so na pendžarde ole.

² Mle manglalen, akana injam e Devlesere čhave, a pana nane amende mothovdo so ka ova. Ali džanaja so, kad o Hrist ka mothoj pe, ka ova sar oleste, adalese so ka dikha le esavke sar soi ov čače.

³ I svakone kas isi adaja nada ano leste, čistini pe sar soi hem o Hrist čisto.

⁴ Svako kova čerela greh, phagela o Zakoni, adalese soi o greh bezakonje.

⁵ Tumen džanen da o Hrist mothovđa pe te cidel o grehija hem da ano leste nane greh.

⁶ Ko ačhola ano leste, na živini ano greh. A ko živini ano greh, ni dikhlja le ni pendžarda le.

⁷ Mle čavoralen, ma muken nikas te hovaj tumen. Ko čerela okova soi pravedno, ovi pravedno sar soi o Hrist pravedno.

⁸ Ko živini ano greh, ovi e bengestar, adalese so o beng grešini taro anglunipe. Adalese mothovđa pe o Čhavo e Devlesoro, te uništini e bengesere delja.

⁹ Koi bijando e Devlestar, na živini ano greh, adalese so e Devlesoro seme živini ano leste. Ov našti te živini ano greh, adalese soi bijando e Devlestar.

¹⁰ Palo akava pendžardona e Devlesere čhave hem e bengesere čhave: ko na čerela okova soi pravedno hem ko na volini ple phrale, nane e Devlestar.

Te volina jekh avere

¹¹ Adalese soi akava o lafi savo šunđen oto anglunipe: te volina jekh avere.

¹² Ma oven sar o Kain, kova pripadinda e Bišukarese hem mudarda ple phrale. A sose mudarda le? Adalese so lesere delja

inele bišukar, a o delja lesere phralesere inele pravedna, i mrzinda le.

¹³ Ma čudinen tumen, phraljalen, te o manuša e svetosere mrzinena tumen.

¹⁴ Amen džanaja da nakhljam taro meriba ano dživdipe, adalese so volinaja e phraljen. Ko na volini ple phrale, ačhola ano meriba.

¹⁵ Svako kova mrzini ple phrale, ovi ubica, a džanen da nijekh ubica nane le ana peste večno dživdipe.

¹⁶ Palo akava džanaja soi o mangipe: o Hrist dinda plo dživdipe amende. Adalese hem amen injam dužna te da amaro dživdipe amare phraljende.

¹⁷ Kas isi barvalipe akala phuvjakoro hem dikhela ple phrale so nane le, i na čerela ništa te pomožini lese, sar šaj e Devlesoro mangipe te ačhol ano leste?

¹⁸ Mle čavoralen, na volinaja samo lafencar hem čhibjaja, nego čeribnaja hem čačipnaja.

¹⁹ Palo adava ka džana da injam e čačipnastar hem ka ovel amen ani savest mir anglo Devel

²⁰ te i savest osudini amen. Adalese so, o Develi po baro oti amari savest hem ov sa džanel.

²¹ Mle manglalen, te amari savest na osudini amen, isi amen pouzdanje anglo Devel

²² hem dobinaja olear sa so rodaja, adalese so ičeraja lesere naredbe hem čeraja okova soi olese šukar.

²³ A akavai olesiri naredba: te verujina ano anav lesere Čhavesoro e Isuse Hristesoro hem te volina jekh avere sar so naredinda amende.

²⁴ Ko ičeri lesere naredbe ačhola ano Devel, hem o Devel ačhola ano leste. A palo akava džanaja da ov ačhola ana amende: palo Duho kole dinda amen.

4

E Duhen valjani te proverini pe

¹ Mle manglalen, ma verujinen svakone duhose, nego proverinen e duhen – te dikhen avena li taro Devel – adalese so iklike but hovavne proroci ano sveto.

² Palo akava ka pendžaren e Devlesere Duho: svako duho kova priznajini da o Isus Hrist alo ano telo, ovi taro Devel.

³ I svako duho kova na priznajini e Isuse, nane taro Devel, nego ovi taro antihrist. A šunđen zako antihrist da avela, hem već akanai ano sveto.

⁴ Mle čavoralen, tumen injen e Devlestar hem pobedinden len, adalese so okova kovai ana tumende po baroi okolestar kovai ano sveto.

⁵ O hovavnei proroci akale svetostar – adalese vačerena sar o sveto so vačeri hem o sveto šunela len.

⁶ Amen injam e Devlestar. Ko pendžari e Devle, šunela amen, a ko nane e Devlestar, na šunela amen. Ađahar pendžaraja kovai o Duho e čačipnasoro, a kovai o duho e hovajbnasoro.

O Develi mangipe

⁷ Mle manglalen, hajde te volina jekh avere, adalese soi o mangipe e Devlestar. Svako kova volini, ovi e Devlestar bijando hem pendžari e Devle.

⁸ Ko na volini, ov na pendžari e Devle, adalese soi o Devel mangipe.

⁹ Ađahar o Devel mothovđa plo mangipe amende: bičhalđa ple jekhore Čhave ano sveto te šaj živina prekalo leste.

¹⁰ Ano akavai o mangipe: na ano adava da amen zavolindam e Devle, nego da ov zavolinda amen hem bičhalđa ple Čhave sar žrtva zako oprostiba amare grehengoro.

¹¹ Mle manglalen, te amen o Devel edobor zavolinda, onda hem amen injam dužna te volina jekh avere.

¹² E Devle niko nikad na dikhlja; ali te volinaja jekh avere, o Devel živini ana amende hem lesoro mangipe ana amende savršeno.

¹³ Palo adava džanaja da živinaja ano leste hem ov ana amende: dinda amen ple Duhostar.

¹⁴ A amen dikhljam hem svedočinaja da o Dad bičhalđa e Čhave te ovel Spasitelj i svetosoro.

¹⁵ Ko priznajini dai o Isus o Čhavo e Devlesoro, o Devel živini ano leste hem ov ano Devel.

¹⁶ A amen pendžardam hem verujindam ano mangipe savo o Devel isi le premalo amende. O Develi o mangipe. Ko živini ano mangipe, ano Devel živini hem o Devel živini ano leste.

¹⁷ Palo adava o mangipe ana amende ovela savršeno, te šaj ovel amen pouzdanje ko Dive oto sudo; adalese so, savo o Hrist, esavke injam hem amen ano akava sveto.

¹⁸ Ano mangipe nane dar, nego o savršeno mangipe ispudini i dar. Okova kova darala, isi le dar oti kazna, so značini da nane savršeno ano mangipe.

¹⁹ Amen volinaja adalese so o Devel najangle zavolinda amen.

²⁰ Te neko phenela: "Volinava e Devle", a mrzini ple phrale, ovi hovavno. Adalese so, ko na volini ple phrale, kole dikhela, ov našti te volini e Devle, kole na dikhela.

²¹ A akaja naredba isi amen olestar: ko volini e Devle, te volini hem ple phrale.

5

Pobedini pe e veraja ano Čavo e Devlesoro

¹ Svako kova verujini dai o Isus o Hrist, bijandoi e Devlestar. I svako kova volini e Dade, volini hem okole kovai bijando lestar.

² Palo akava džanaja da volinaja e Devlesere čaven: kad volinaja e Devle hem kad čeraja lesere naredbe.

³ Adalese so, akavai o mangipe premalo Devel: te icera amen lese ko naredbe. A olesere naredbe nane phare.

⁴ Adalese so, sa soi e Devlestar bijando, pobedini e sveto. A akavai pobeda savi pobedinda e sveto: amari vera.

⁵ Koi pobedniko upreder o sveto te nane okova kova verujini dai o Isus o Čavo e Devlesoro?

⁶ Ov, o Isus Hrist, alo prekalo pani hem o rat – na samo prekalo pani nego prekalo pani hem o rat. A o Duhoi adava kova svedočini adalestar, adalese soi o Duho o čačipe.

⁷ Ađahar, isi trin so svedočinena:

⁸ o Duho, o pani hem o rat – hem adala trin dena jekh svedočanstvo.

⁹ Te prihvatinaja o svedočanstvo e manušengoro, sar onda te na prihvatinaja o svedočanstvo e Devlesoro savo po baro, adalese soi adava o svedočanstvo saveja o Devel svedočinda zako plo Čavo.

¹⁰ Ko verujini ano Čavo e Devlesoro, isi le adava svedočanstvo ana peste. A ko na verujini e Devlese, čerđa le dai hovavno, adalese so na verujinda ano svedočanstvo saveja o Devel svedočinda zako plo Čavo.

¹¹ A akavai adava svedočanstvo: o Devel dinda amen večno dživdipe, hem adavai dživdipe ano lesoro Čavo.

¹² Kas isi e Čhave, isi le dživdipe. Kas nane e Čhave e Devlesere, nane le dživdipe.

E Devlesere čhave na ačhovea ano greh

¹³ Akava pisindum tumende kola verujinena ano anav e Devlesere Čhavesoro te džanen da isi tumen večno dživdipe.

¹⁴ A akavai o pouzdanje savo isi amen ano leste: te rodaja nešto soi pali olesiri volja, ov šunela amen.

¹⁵ A te džanaja da šunela amen kad so god rodaja, džanaja da isi amen adava so rodindam lestar.

¹⁶ Te neko dikhela ple phrale da čerela greh savo na legari ano meriba, nek molini olese hem o Devel ka del le dživdipe. Vačerava okolendar kasoro greh na legari ano meriba. Ali, isi hem greh savo legari ano meriba. Zako adava greh na phenava te molini.

¹⁷ Svako nepravdai greh, ali isi greh savo na legari ano meriba.

¹⁸ Džanaja da svako kovai bijando e Devlestar na živini ano greh, nego arakhi le o Čavo e Devlesoro, hem o Bišukar našti te čerel lese ništa.

¹⁹ Amen džanaja da injam e Devlestar, a dai sa o sveto ani vlast e Bišukaresiri.

²⁰ A džanaja da o Čavo e Devlesoro alo hem dinda amen godi te pendžara e čačikane Devle. A amen injam ano čačikano Devel, ano lesoro Čavo o Isus Hrist. Ovi o čačikano Devel hem o večno dživdipe.

²¹ Mle čavoralen, arakhen tumen e idolendar!

O dujto lil e Jovanesoro

Uvod hem pozdrav

¹ Me, o Jovan o starešina, pisinava e gospodaće* kojai birimi e Devlestar hem lakere čhavenđe kolen volinava ano čačipe – hem na samo me nego hem sa okola kola pendžarena o čačipe –

² zbog o čačipe savo živini ana amende hem savo ka ovel amencar zauvek.

³ Milost, milosrđe hem mir e Devlestar e Dadestar hem e Isuse Hristestar, e Dadesere Čhavestar, ka ovel amencar ano čačipe hem ano mangipe.

Te živini pe ano čačipe hem ano mangipe

⁴ But radujinđum man so maškaro te čhave arakhljum nesaven kola živinena palo čačipe, baš ađahar sar so priminđam i naredba e Dadestar.

⁵ I akana molinava tut, gospodo – a na pisinava će nesavi nevi naredba, nego isto okoja savi isi amen taro anglunipe – te volina jekh avere.

⁶ A akavai o mangipe: te živina palo e Devlesere naredbe. Hem sar so šunđen taro anglunipe, adaja naredbai: živinen ano mangipe.

⁷ Adalese so, ano sveto iklile but hovavne manuša kola na priznajinena da o Isus Hrist alo ano telo. Svako esavkoi hovavno hem antihrist.

⁸ Arakhen tumen te na našalen okova zako so ćerđam buti, nego te priminen pherdeste i plata.

⁹ Svako kova na ačhola ano sikaviba e Hristesoro, nego cidela pe olestar, nane le e Devle. A ko ačhola ano adava sikaviba, isi le hem e Dade hem e Čhave.

¹⁰ Te neko avela tumende, a na anela adava sikaviba, ma priminen le ano čher hem ma pozdravinen le.

¹¹ Adalese so, ko pozdravini le, učestvujini ano lesere bišukar delja.

Završna pozdravija

¹² Pana but so isi man te phenav tumende, ali na mangava prekalo lil, nego nadinav man da ka avav tumende

hem muj mujeja tumencar te vačerav.
Ađahar amari radost ka ovel pherdi.

¹³ Pozdravinena tut o čhave te phenjakere kojai birimi e Devlestar.

* **1:1 e gospodaće...čhavenđe** Akate mislini pe upri lokalno khandiri hem upro lakere vernici.

O trito lil e Jovanesoro

Uvod

¹ Me, o Jovan o starešina, pisinava e volime Gajese, kas volinava ano čačipe.

² Mangleja amala, molinava tuće te ovel će šukar ko sa hem te ove sasto, sar soi šukar hem te dušace.

³ Adalese so but radujindum man kad ale nesave phralja hem vačerde tari ti vernost e čačipnase – adalestar so tu živineja palo čačipe.

⁴ Maje nane po bari radost nego kad šunava so mle čhave živinena palo čačipe!

O Jovan hvalini e Gaje

⁵ Mangleja amala, verno injan ano sa so cereja e phraljende, di hem okolende kolai abandije.

⁶ On e khandirjaće vačerde te mangipnastar. Šukar ka cere te spremindan len zako drom adahar sar so valjani anglo Devel.

⁷ Adalese so on zbog o anav e Hristesoro lelje te džan ko drom hem na priminena nisavi pomoć e manušendar kola na džanen e Devlese.

⁸ Adalese amen valjani te pomožina esavkenđe, te šaj zajedno cera buti zako čačipe.

E Diotrefestar hem e Dimitrijastar

⁹ Pisindum nešto e khandirjaće, ali o Diotref, kova mangela te ovel prvo maškar olende, na mangela te primini amen.

¹⁰ Adalese, te aljum, ka podsetinav le ko okova so cerela, hem sar ogovorini amen bišukare lafencar. Hem adava nane lese dovoljno, nego ov korkoro na primini e phraljen, ni na mukela okolende kola mangena adava te ceren hem ikali len tari khandiri.

¹¹ Mangleja amala, ma dikh tut upro bišukaripe, nego upro šukaripe. Ko cerela šukaripe, ovi e Devlestar. Ko cerela bišukaripe, ov na dikhlja e Devle.

¹² E Dimitrijastar sare vačerena sa najšukar – di hem o čačipe složini pe adaleja, i adahar hem amen vačeraja sa

najšukar olestar. A tu džane dai okova so amen vačeraja čačipe.

Završna pozdravija

¹³ Pana but so isi man te phenav će, ali na mangava prekalo lil,

¹⁴ nego nadinav man da ka dikhav tut sigate, hem ka vačera muj mujeja.

¹⁵ Mir tuja. Pozdravinena tut o amala! Hem tu pozdravin e amalen, dijekhe palo anav.

O lil e Judasoro

¹ Me o Juda, o sluga e Isuse Hristesoro hem o phral e Jakovesoro, pisinava okolende kolai vičime hem volime e Devlestar e Dadestar hem zaštitime ano Isus Hrist.

² O milosrđe, o mir hem o mangipe te barjol tumende.

O greh e biedevlengoro hem lengiri osuda

³ Mle manglalen, iako but mangljum te pisinav tumende amare spasibnastar ano saveste injam zajedno, osetindum potreba mle pisibnaja te ohrabrinav tumen te maren tumen zaki vera savi jekhvar zauvek dindi e svetone manušenje.

⁴ Adalese so, maškar tumende čorale đerdinde nesave kolai već angleder odredime zako sudo. Adalai e biedevlesere manuša kola i milost amare Devlesiri preirinde ano nemoralno živiba hem kola odbacinena amare jekhe Vladare hem Gospode e Isuse Hriste.

⁵ A mangava te podsetinav tumen, iako tumen sa adava već džanen, da o Isus prvo spasinda e Izraelconen tari phuv Egipat, a posle uništinda okolen kola na verujinde.

⁶ Hem e anđelen kola na ičerde pe ko pumaro autoritet savoi lende dindo, nego ačhavde pumaro than, o Devel ičeri len phandlen večnone lanconencar ki tomına zako sudo savo ka ovel ko baro dive.

⁷ Ađahar o manuša tari Sodoma hem Gomora hem taro pašutne dizja kola sar lende čerde preluba hem džeze murš muršeja, čhivdei sar primer, trpindo i kazna ani večno jag.

⁸ Esavkei adala kola čorale đerdinena maškara tumende. Ađahar soi legarde pumare sunencar, meljarena pumaro telo e grehencar, odbacinena e Devlesoro autoritet hem vrediñena e slavnone anđelen.

⁹ A čak ni o arhandeo o Mihailo, kad raspravinda pe e bengeja zako e Mojsijasoro telo, na tromandilo vrediñdoj

te osudini le, nego phenda: "O Gospod nek ukorini tut!"

¹⁰ A akala manuša vrediñena sa okova so na haljovena, a okova so haljovena premalo nagon, sar o nerazumna životinje, adavai okova so legari len ani propast.

¹¹ Jao olende! Adalese so lelje te džan e Kainesere dromeja, hem zbog o pare mukle pe ano hovavdipe sar o Valaam, hem sar o Korej, uniština pe ani pumari pobuna.

¹² Sar soi o garavde stene talo more opasna zako brodija, ađahar hem adala manuša opasna ko tumare zajednička gozbe;* hana tumencar bizi lađ hem dikhena samo korkore pumen. Oni sar o oblaci bizo pani kolen legari i barval, sar o kašta ano jesen kolen nane bijandipe, kola duj puti mule, hem ikalde taro koreno.

¹³ I sar so o divlja talasija e moresere frdena i pena, ađahar on mothovena pumare lađarutne delja. Oni sar o čerenja save lutinena savendei pripremimo i najbari tomına zauvek.

¹⁴ Olendar prorokujinda o Enoh, kova inele eftato generacija e Adamestar, vačerindo:

"Ače, o Gospod avela

ple bute hiljade svetone anđelencar

¹⁵ te sudini sarijende hem te kaznini sa e biedevlesere manušen
zako sa o bezbožna delja save
bezbožno čerde
hem zako sa o uvredljiva lafija
save o biedevlesere grešnici vačerde
protiv oleste."

¹⁶ Adala manuša uvek gundinena hem nikad nane zadovoljna, živinena samo palo ple požude; mujeja vačereni barikane lafija hem zaki korist čereni pe šukar e manušenar.

Ohrabrenje e vernikonende

¹⁷ A tumen, mle manglalen, setinen tumen e lafendar so angleder phende o apostolja amare Gospodesere e Isuse Hristesere.

* **1:12 zajednička gozbe** Adavai čediba e vernikonengoro ko hajba kote slavini pe o mangipe e Devlesoro.

¹⁸ Adalese so phende tumende: "Ano poslednjo vreme ka ikljojen manuša kola marena muj, kola ka živinen palo pumare biedevlesere požude."

¹⁹ Adalai okola kola écerena podele, telesna manuša kolai bizo Sveto Duho.

²⁰ A tumen, mle manglalen, barjojen ani tumari but sveto vera hem molinen tumen ano Sveto Duho.

²¹ Íceren tumen ano mangipe e Devlesoro đikote adžícerena amare Gospode e Isuse Hriste, ano plo milosrđe, te legari tumen ko večno dživdipe.

²² Oven milosrdna okolende kola nane sigurna ko so te verujinen.

²³ Spasinen averen ađahar so ka ikalen len oti jag. Averende oven milosrdna, ali ko isto vreme oven oprezna, mrzindoj hem o šeja savei meljarde lengere grehencar.

I slava e Devlese

²⁴ A okolese kova šaj te arakhi tumen te na peren ano greh, hem bizi mana, ani bari radost, te čivel tumen angli pli slava,

²⁵ e jekhe Devlese, amare Spasiteljese, prekalo Isus Hrist amaro Gospod, te ovel slava, veličanstvo, zoralipe hem vlast angleder sa o vreme, akana hem zauvek! Amen.

Otkrivenje

Uvod

¹ Akavai o otkrivenje e Isuse Hristesoro, savo o Devel dinda le te šaj mothoj ple slugende so valjani sigate te ovel. Hem ov adava mothovda adahar so bičhalda ple andeo ple slugase e Jovanese.

² Ov svedočini oto sa so dikhlja: oto lafi e Devlesoro hem oto svedočanstvo e Isuse Hristesoro.

³ Blagoslovime i okova kova čitini hem okola kola šunena hem ičerena pe ko lafija taro akava proroštvo hem okolestar soi pisime ano leste, adalese soi o vreme paše.

Pozdrav e eftane khandirjende

⁴ Me, o Jovan, pisinava e eftane khandirjende ani Tikori Azija:

Milost hem mir tumende Okolestar kovai, kova ine hem kova avela, hem e eftane duhendar kolai anglo lesoro presto,

⁵ hem e Isuse Hristestar, kovai verno svedoko, prvo kova inele vazdime taro mule hem Vladari upreder e phuvjakere carija.

Okolese kova volini amen hem kova oslobodinda amen ple rateja oto amare grehija,

⁶ hem čerda amen te ova carstvo hem sveštenici kola služinena e Devlese, lesere Dadese, olese slava hem zoralipe zauvek. Amen.

⁷ Ače, ov avela e oblakonencar hem svako jakh ka dikhel le, čak hem okola so posavde le. I but ka roven palo leste sa o plemija ki phuv. Oja, adahari. Amen.

⁸ "Me injum Alfa hem Omega, Prvo hem Poslednjo", vačeri o Gospod o Devel, okova kovai, kova ine hem kova avela, Okova kova sa šaj.

O Jovan ani vizija dikhela e Isuse

⁹ Me, o Jovan, tumaro phral, kova zajedno tumencar injum ano patiba zako Carstvo e Devlesoro hem ani istrajnost ano Isus, injumle phandlo ko ostrvo

Patmos zbog o lafi e Devlesoro hem zbog o svedočanstvo e Isusesoro.

¹⁰ Ko Dive e Gospodesoro, sar injumle ano Duho, šundum pala mande zoralo glaso, sar o zvuk e trubakoro,

¹¹ savo vačerda maje: "Pisin ano lil okova so dikheja hem bičhal ko ehta khandirja: ano Efes, Smirna, Pergam, Tijatira, Sard, Filadelfija hem Laodikeja."

¹² Irindum man te dikhav kasoro glaso vačerda maje hem, kad irindum man, dikhljum ehta zlatna svečnjaci,

¹³ a maškaro svečnjaci nekas sar o Čavo e manušesoro. Inele urjavdo ano baro ogrtači, a ko gruda inele phandlo zlatno pojas.

¹⁴ Lesoro šero hem o bala inele parne sar i parni vuna, sar o hiv, a lesere jača sar o plamen e jagakoro.

¹⁵ Lesere pre inele sar i sjajno bronza kadi pročistime ani jagali peć, a lesoro glaso sar o zvuk e zorale panjengoro.

¹⁶ Ano desno vas ičerda ehta čerenja, a lese taro muj ikljola ine mači oštaro taro soduj strane. Lesoro muj inele sar o kham savo sijajini ano sa plo zoralipe.

¹⁷ Kad dikhljum le, peljum uzalo lesere pre sar mulo, a ov plo desno vas čivđa upra mande hem phenda: "Ma dara! Me injum o Prvo hem o Poslednjo."

¹⁸ Me injum o Dživdo. Injumle mulo, a akana injum, ače, dživdo zauvek hem isi man o ključija oto meriba hem oto Had – o than e mulengoro.

¹⁹ Adalese pisin okova so dikhljan, okova soi akana hem okova so posle ka ovel.

²⁰ A ače o garavdo značenje oto ehta čerenja saven dikhljan ano mlo desno vas hem o ehta zlatna svečnjaci: o ehta čerenjai o anđelja e eftane khandirjengere, a o ehta svečnjaci o ehta khandirja."

2

O lil e khandirjaće ano Efes

¹ "E andeose e khandirjakere ano Efes pisin:

'Akava vačeri Okova kova ičeri o ehta čerenja ano plo desno vas hem kova phirela maškaro ehta zlatna svečnjaci:

² Džanav te delja, to trud hem ti istrajnost hem so našti te trpine e bišukare manušen. Iskušindan okolen kola pese vačerena dai apostolja, ali nane, hem arakhljan len dai hovavne.

³ Istrajno injan, but patindan zako mlo anav hem na odustajindan.

⁴ Ali, isi man nešto protiv tute: ačhavđan to prvo mangipe.

⁵ Adalese, setin tut kotar peljan. Pokajin tut hem čer okova so ano početak čerđan. Te na pokajindan tut, ka avav hem ka cidav to svečnjako lesere thanestar maškaro khandirja.

⁶ A palem, akava čereja šukar: mrzineja o delja e nikolaitengere save hem me mrzinava.

⁷ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende. E pobednikose ka dav te hal taro kaš e dživdipnasoro, savoi e Devlese ano raj.’ ”

O lil e khandirjaće ani Smirna

⁸ “E anđeose e khandirjakere ani Smirna pisin:

‘Akava vačeri o Prvo hem o Poslednjo, okova kova inele mulo, ali uštino:

⁹ Džanav ti nevolja hem to čororipe, ali tu injan barvalo. Džanav hem zako bišukar vačeriba save vačerena će okola kola zako pumende vačerena dai Jevreja, ali nane, nego oni e Sotonesiri sinagoga.

¹⁰ Ma dara okolestar so valjani te nakhave o patnje. Ače, o beng nesaven tumendar ka frdel ano phandlipe, te iskušini tumen, i deš dive ka oven ani nevolja. Ov verno di o meriba, hem ka dav tut i kruna e dživdipnasiri.

¹¹ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende. E pobednikose ništa naka šaj te čerel o dujto meriba.’ ”

O lil e khandirjaće ano Pergam

¹² “E anđeose e khandirjakere ano Pergam pisin:

‘Akava vačeri Okova kole isi o mači oštro oto soduj strane:

¹³ Džanav kaj živineja, adari kaj e Sotonesoro presto. A palem zorale icereja mlo anav hem na odreknindan tut tari ti vera ana mande, čak ni zako vreme kad

tumende, adari kaj živini o Sotoni, inele mudardo mlo verno svedoko o Antipa.

¹⁴ Ali isi man nešto hari protiv tute: isi tut adari nesave kola icerena pe ko sikaviba e Valaamesoro, kova sikavđa e Valake te čhivel e Izraelconen te grešinen ađahar so hale o mas savoi žrtvujime e idolende hem so mukhle pe ano blud.

¹⁵ Hem isto ađahar, isi tut hem esavke save icerena pe ko sikaviba e nikolaitengoro.

¹⁶ Adalese, pokajin tut! Te na čerđan adava ka avav kora tute sigate, hem ka marav man olencar mačeja taro mlo muj.

¹⁷ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende. E pobednikose ka dav o garavdo maro vičime mana hem o parno bar, a ko adava bar pisime lesoro nevo anav, savo niko aver na džanel sem okolestar kova dobini le.’ ”

O lil e khandirjaće ani Tijatira

¹⁸ “E anđeose e khandirjakere ani Tijatira pisin:

‘Akava vačeri o Čavo e Devlesoro, kaserei jača sar o plamen e jagakoro, a o pre sar i sjajno bronza:

¹⁹ Džanav te delja, to mangipe, ti vera, to služiba, ti istrajnost hem so akana čereja više nego so čerđan ano početak.

²⁰ Ali isi man nešto protiv tute: mukeja e đuvlja e Jezavelja, koja pese vačeri dai proročica, te sikaj hem te hovaj mle slugen te muken pe ano blud hem te han o mas savoi žrtvujime e idolende.

²¹ Dinđum la vreme te pokajini pe, ali oj na mangela te pokajini pe zako plo blud.

²² Ače, ka frdav la ani e nambormipasiri postelja, a okolen kola olaja mukena pe ano blud ani bari nevolja, te na pokajinde pe zako ple delja.

²³ Hem ka mudarav lakere čhaven nambormipaja. Hem ađahar sa o khandirja ka džanen da me injum Okova kova ispituji o mislija hem o vile. Hem đijekhese tumendar ka dav palo tumare delja.

²⁴ A tumende averende ani Tijatira, kola na icerena tumen ko adava hovavno sikaviba hem kola na džanen “o bare tajne” e Sotonesere, phenava: naka čhivav upra tumende aver nesavo pharipe.

²⁵ Samo, zorale íceren okova so isi tumen ðikote na avava.

²⁶ E pobednikose, okova kova ði o kraj ćerela okova so naredinđum, ka dav le vlast upreder o narodija –

²⁷ ov ka vladini upreder lende sastrenale palicaja,
ka zdrobini len sar e phuvjale čaren

²⁸ – sar so hem me dobindum la e Dadeštar. A ka dav le hem e divesere čerenja.

²⁹ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vaćeri e khandirjende.’ ”

3

O lil e khandirjaće ano Sard

¹ “E andeose e khandirjakere ano Sard pisin:

‘Akava vaćeri Okova kole isi ehta duhija e Devlesere hem ehta čerenja: Džanav te delja – dičhola sar da injan dživdo, ali injan mulo.

² Phrav te jača! Zorjar okova so ačhilo, savo samo so nane te merel. Adalese so, te delja nane savršena anglo mlo Devel.

³ Adalese setin tuť okolestar so priminđan hem so šunđan. Ícer tut upro adava hem pokajin tut. Ali, te na phravđan te jača, ka avav sar o čor, i naka džane ko savo sati ka avav tute.

⁴ A palem, isi tut ano Sard nekobor manuša kola na meljarde pumare šeja e bišukare ćeribnaja. On ka phiren mancar urjavde ano parno, adalese soi dostojna.

⁵ Ađahar o pobedniko ka ovel urjavdo ano parne šeja hem naka kosav lesoro anav tari Knjiga e dživdipnasiri, nego ka priznajinav lesoro anav anglo mlo Dad hem anglo lesere anđelja.

⁶ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vaćeri e khandirjende.’ ”

O lil e khandirjaće ani Filadelfija

⁷ “E andeose e khandirjakere ani Filadelfija pisin:

‘Akava vaćeri o Sveto hem o Čačikano, kole isi o ključo e carosoro e Davidesoro – kad ov nešto phravela, niko našti adava te phandel, hem kad ov nešto phandela, niko našti adava te phravel:

⁸ Džanav te delja. Aće phravđum o udar angla tute, savo niko našti phandel. Adalese so, nane tut edobor zoralipe, a palem ícereja tut ko mlo Lafi hem na odrekniđan tut mle anavestar.

⁹ Aće, ka anav nesaven tari e Sotonesiri sinagoga kola zako pumende vaćerena dai Jevreja, ali nane, nego hovavena. Ka ćerav te aven tute hem te peren ko kočija anglo te pre, i ka haljovent da volinava tut.

¹⁰ Adalese so šunđan mli naredba te ačhove istrajno, hem me ka arakhav tut e vremestar oto iskušenje savo ka avel upro sa o sveto, te iskušini okolen kola živinena ki phuv.

¹¹ Avava sigate. Zorale ícer adava so isi tut, te našti niko te lel ti kruna.

¹² E pobedniko ka ćerav te ovel stubo ano hram mle Devlesoro hem nikad više naka ikljol olestar. Upro oleste ka pisinav o anav mle Devlesoro hem o anav mle Devlesere dizjakoro – e neve Jerusalimesoro – savo huljela taro nebo mle Devleštar, hem mlo nevo anav.

¹³ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vaćeri e khandirjende.’ ”

O lil e khandirjaće ani Laodikeja

¹⁴ “E andeose e khandirjakere ani Laodikeja pisin:

‘Akava vaćeri o Amen, o Verno hem o Čačikano svedoko, okova prekala kaste o Devel ćerđa sa:

¹⁵ Džanav te delja. Na injan ni šudro ni tato. Te ove ine barem šudro ili tato!

¹⁶ Ali adalese so injan mlako – ni tato ni šudro – ka čungarav tut mle mujestar.

¹⁷ Tu vaćereja: “Barvalo injum. Uljum barvalo hem na valjani maje ništa”, a na dikheja da injan jadno hem bedno, čororo, kororo hem nango.

¹⁸ Savetujinava tut mandar te čine zlato pročistime ani jag. Ađahar čaće ka ove barvalo. Čin hem parne šeja hem urjav len te na dičhol to lađutno nangipe. Čin hem mast te makhe te jača, te šaj dikhe.

¹⁹ Me ukorinava hem disciplinujinava okolen kolen volinava. Adalese, ov revno hem pokajin tut.

²⁰ Aće, terđovava anglo udar hem khuvava. Ko šunela mlo glaso hem

phravela o udar, ka đerdinav oleste hem ka hav oleja, hem ov mancar.

²¹ E pobednikose ka dav mancar te bešel ko mlo presto, sar so hem me pobedinđum hem bešljum mle Dadeja ko lesoro presto.

²² Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende.' ”

4

O presto ko nebo

¹ Palo adava dikhljum: eče, phravdo udar ko nebo.

A okova glaso savo angleder šunđum sar vačeri maje sar truba, phenda: “Uklji akari, i ka mothovav će so palo akava valjani te ovel.”

² Otojekhvar prelelja man o Duho, hem dikhljum ko nebo presto hem nekas sar bešela upro leste.

³ Adava kova beštino ko presto dičhilo sar o skupa bara jaspis hem sard, a uzalo presto inele duga savi dičhili sar o smaragd.

⁴ Adava presto okružinde bišu štar prestolja upra savende beštine bišu štar starešine, urjavde ano parne šeja hem ine len zlatna krune upro šere.

⁵ Taro presto ikljona ine munje, grmljavina hem gromija. Anglo presto thabljona ine ehta baklje, a adalai o ehta duhija e Devlesere.

⁶ Anglo presto inele hem nešto sar stakleno more savo dičhola sar kristali.

Ko maškar, o presto okružinde štar dživde bičija pherde jačencar anglal hem palal.

⁷ O prvo biće inele slično e laveso, o dujto inele slično e guruvoso, e tritone ine muj sar e manušesoro, a o štarto inele slično e oraoso ano letiba.

⁸ Svakone e štare bičendar ine po šov phaka, pherde inele jačencar talo phaka hem upro phaka. On dive hem rat bizo ačhojba vačerenas:

“Sveto, sveto, sveto! o Gospod o Devel,
Okova kova sa šaj,
kova ine, kovai akana hem kova
avela!”

⁹ I kad god o dživde bičija dena slava, čast hem zahvalnost okolese kova bešela ko prestolje, Okolese kova zauvek živini,

¹⁰ okola bišu štar starešine perena mujeja di phuv anglo Okoleste kova bešela ko prestolje hem pokloninena pe Okolese kova zauvek živini. Čivena pumare krune anglo presto, vačerindo:

¹¹ “Dostojno injan, Gospode hem Devla amareja,
te primine i slava, i čast hem o zoralipe,
adalese so tu sa stvorinđan,
hem pali ti voljai čerdo hem postojini.”

5

O bakroro phravela o svitak – o pačardo lil

¹ Tegani ano desno vas Okolesoro kova beštino ko presto dikhljum jekh pačardo lil, ko savo inele pisime andral hem avrijal. Inele zapečatime eftane pečatencar.

² I dikhljum jekhe zorale anđeo sar oto sa o glaso vičini: “Koi dostojno te phagel o pečatija hem te phravel o pačardo lil?”

³ Ali niko ko nebo, ni ki phuv, ni tali phuv našti ine te phravel o pačardo lil hem te dikhel ano leste.

⁴ I me but rundum so niko na arakhlja pe dostojno te phravel o pačardo lil hem te dikhel ano leste.

⁵ Tegani jekh oto starešine phenda maje: “Ma rov! Ače, pobedinđa o Lav taro pleme e Judasoro, o Koreno e Davidesoro. Ov šaj phagel o ehta pečatija hem te phravel o pačardo lil.”

⁶ I dikhljum sar maškaro prestolje hem o štar dživde bičija hem o starešine terđola o Bakroro. Dičhilo sar dai čindo. Ine le ehta šinga hem ehta jača, a adalai o ehta duhija e Devlesere bičhalde upri sa i phuv.

⁷ O Bakroro alo, i lelja o pačardo lil oto desno vas Okolesoro kova bešela ko prestolje.

⁸ A kad lelja le, okola štar dživde bičija hem o bišu štar starešine pele mujeja di phuv anglo Bakroro. Svakone olendar ine harfa hem zlatna čare pherde tamjan,

a adavai o molitve e Devlesere manušengere.

⁹ On đilabde nevi đilib:

“Dostojno injan te le o pačardo lil
hem te phage lesere pečatija
adalese so injanle čindo
hem te rateja otkupinđan e manušen
zako Devel
taro svako pleme, čhib, narodo hem
nacija.

¹⁰ Čerđan len te oven carstvo hem
sveštenici amare Devlese,
hem on ka vladinen upri phuv.”

¹¹ Tegani dikhljum hem šunđum o
glasija bute anđelengere uzalo prestolje
hem e dživde bićengere hem e
starešinengere. Sa edobor milionja hem
milionja anđelja inele.

¹² Vačerde oto sa o glaso:

“Dostojnoi o Bakroro, savoi čindo,
te primini i moć hem o barvalipe,
i mudrost hem o zoralipe,
i čast, i slava hem i hvala!”

¹³ I šunđum sa o stvorenja ko nebo hem
ki phuv, tali phuv hem ko more hem sa
soi ano lende, sar vačerena:

“Okolese kova bešela ko prestolje hem e
Bakrorese,
hvala hem čast, slava hem vlast
zauvek!”

¹⁴ O štar dživde bićija phende: “Amen!”
A o starešine pele mujeja đi phuv hem
pokloninde pe.

6

O Bakroro phagela o prva šov pečatija

¹ Tegani dikhljum sar o Bakroro
phagela jekh oto ehta pečatija hem šunđum
jekhe oto štar dživde bićija sar glasoja,
zoralo sar o grom, phenela: “Ava!”

² Dikhljum, i eče, parno gras hem upro
leste bešela okova kova ićerđa đidajka. Ine
lese dindi i kruna hem ov sar pobeđniko
dželo te pobeđini.

³ Kad o Bakroro phaglja o dujto pečati,
šunđum sar o dujto dživdo biće phenela:
“Ava!”

⁴ I ikילו o dujto gras, jagale lolo, a upro
leste bešela okova kova dobinda vlast tari
phuv te lel o mir, i o manuša maškara
pumende te mudaren pe. Olesei dindo
baro mači.

⁵ Kad o Bakroro phaglja o trito pečati,
šunđum sar o trito dživdo biće phenela:
“Ava!”

Dikhljum, i eče, kalo gras hem upro
leste bešela okova kova ićerđa vaga ano
plo vas.

⁶ I šunđum nesavo glaso sar maškaro
štar dživde bićija phenela: “Jekh kilo điv ili
trin kilja ječam zaki jekh dnevnic! A
zako ulje hem zaki mol ma ana šteta!”

⁷ Kad o Bakroro phaglja o štarto pečati,
šunđum o glaso oto štarto dživdo biće sar
phenela: “Ava!”

⁸ Dikhljum, i eče, sivo gras. O anav
okolesoro kova bešela upro leste inele
Meriba, a odmah palo leste džala ine o
Had. On dobinde vlast upreder jekh
četvrtina e phuvjakere manušendar, te
mudaren len mačeja, bokhalipnaja,
zarazaja hem divljone životinjencar.

⁹ Kad o Bakroro phaglja o pandžto
pečati, dikhljum talo žrtveniko o duše
okolengere kola inele mudarde zbog o
Lafi e Devlesoro hem zbog o svedočanstvo
savo ićerde.

¹⁰ On taro sa o glaso vičinde:
“Gospodarona, svetoneja hem čačikaneja,
pana kobor ka nakhel đikote na osudineja
e manušen ki phuv hem na osvetineja
amaro rat?”

¹¹ Tegani svakonese olendar dinda pe
parno ogrtači hem ine lenđe phendo te
oven strpljiva pana hari, đikote na
pherđola o broj lengere phraljengoro, e
Isusesere slugengoro, kola valjani te oven
mudarde sar on.

¹² I dikhljum sar o Bakroro phaglja o
štofto pečati. Ulo baro zemljotres, o kham
ulo kalo sar o neudobna šėja zako žaliba,
a o masek ulo lolo sar rat.

¹³ O čerenja pele taro nebo ki phuv sar
so o nezrela smokve perena taro kaš kad
tresini le i zorali barval.

¹⁴ O nebo ulo pačardo sar o lil kad pačari pe, a sa o planine hem o ostrvija cidinde pe pumare thanestar.

¹⁵ Tegani sa e phuvjakere carija, o bare manuša, o narednici, o barvale hem o zorale, o robija hem o slobodna garavde pe ano pećine hem maškaro e planinengere stene.

¹⁶ On phende e planinende hem e stenende: "Peren upra amende hem garaven amen taro muj Okolesoro kova bešela ko prestolje hem e Bakroresere holjatar!"

¹⁷ Adalese so alo o baro dive lengere holjatar, hem ko šaj te ačhol dživdo?"

7

144.000 obeležime pečateja

¹ Palo adava, dikhljum štare anđelen sar terđona ko štar krajevija e phuvjakere. Zadržinena ine o štar barvalja e phuvjakere, sar te na phudel nijekh barval ki phuv, ni ko more, ni ko bilo savo kaš.

² Tegani dikhljum avere anđeo sar avela taro istok. Peja legarda o pečati e dživde Devlesoro. Ov zorale glasoja vičinda okole štare anđelende kolende inele dindi vlast te anen šteta e phuvjaće hem e morese:

³ "Ma anen šteta ni e phuvjaće, ni e morese, ni e kaštende đikote e pečateja na obeležinaja o čekat amare Devlesere slugengoro!"

⁴ I šundum o broj okolengoro kola inele obeležime e pečateja – 144.000 taro sa e izraelesere plemija:

⁵ taro e Judasoro pleme: 12.000

obeležime pečateja,

taro e Ruvimesoro pleme: 12.000,

taro e Gadesoro pleme: 12.000,

⁶ taro e Asiresoro pleme: 12.000,

taro e Neftalimesoro pleme: 12.000,

taro e Manasijasoro pleme: 12.000,

⁷ taro e Simeonesoro pleme: 12.000,

taro e Levijesoro pleme: 12.000,

taro e Isaharesoro pleme: 12.000,

⁸ taro e Zavulonesoro pleme: 12.000,

taro e Josifesororo pleme: 12.000,

taro e Venijaminesoro pleme: 12.000
obeležime pečateja.

Sa edobor narodo anglo e Devlesoro presto

⁹ Palo adava dikhljum sa edobor manušen, kolen niko našti ine te dženel, tari svako nacija, pleme, narodo hem čhib. Terđona ine anglo prestolje hem anglo Bakroro urjavde ano parne ogrtačija hem e palmakere grankencar ano lengere vasta.

¹⁰ Zorale glasoja vičinde: "O spasenje avela amare Devlestar, kova bešela ko prestolje, hem e Bakrorestar!"

¹¹ A sa o anđelja, kola okružinena ine o prestolje hem e starešinena hem e štare dživde bićen, pele mujeja đi phuv anglo prestolje, i pokloninde pe e Devlese,

¹² vaćerindoj:

"Amen! I hvala, i slava,
i mudrost, o zahvaliba, i čast,
i sila hem o zoralipe
pripadinena amare Devlese
zauvek. Amen!"

¹³ Tegani jekh e starešinendar pučlja man: "Džane li kolai akala ano parne ogrtačija hem kotar avena?"

¹⁴ Me phendum lese: "Adava tu džane, gospodaron."

A ov phenda: "Adalai okola so ale taro bare nevolje hem e Bakroresere rateja thovde hem parnjarde pumare ogrtačija.

¹⁵ Adalese terđona anglo e Devlesoro prestolje hem dive hem rat lese služinena ano lesoro Hram, a Okova kova bešela ko prestolje ka živini maškar olende hem ka zaštitini len.

¹⁶ On nikad više naka oven bokhale ni žedna, hem o kham naka tharel len, ni nisavo aver tatipe.

¹⁷ Adalese so o Bakroro, kovai ano maškar anglo prestolje, ka ovel lengoro pastiri hem ov ka legari len ko izvor e panjesoro savo dela dživdipe. A o Devel ka kosel svako asvi lengere jačendar."

8

O Bakroro phagela o eftato pečati

¹ Kad o Bakroro phaglja o eftato pečati, ko nebo lelja te ovel tišina di sar ekvaš o sati.

² Tegani dikhljum eftane anđelen kola terđovena anglo Devel. Olende inele dinde ehta trube.

³ Aver anđeo alo e zlatnone čareja zako tamjan hem terdino anglo žrtveniko. Olese inele dindo te anel but tamjan ko zlatno žrtveniko anglo prestolje, zajedno e Devlesere manušengere molitvencar.

⁴ O čuro e tamjanesoro savo inele ano vas e anđeosoro vazdinda pe anglo Devel, zajedno e Devlesere manušengere molitvencar.

⁵ Tegani o anđeo lelja o čaro e tamjaneja, pherđa le jagaja taro žrtveniko i frdinda ki phuv, i palo adava ule gromija, grmljavine, munje hem zemljotres.

O ehta anđelja hem o trube

⁶ O ehta anđelja kolen ine o ehta trube spreminde pe te phuden ano lende.

⁷ Kad o prvo anđeo phudinda, i kukudi hem i jag mešimi e rateja inele frdime ki phuv, i trećina oti phuv hem trećina oto kašta thabile hem sa i zeleno čar thabili.

⁸ Kad o dujto anđeo phudinda, nešto sar bari planina thardi jagaja inele frdime ano more. Trećina oto more čerđa pe ano rat

⁹ hem trećina oto dživde bićija ano more mule, a trećina oto brodija inele uništije.

¹⁰ Kad o trito anđeo phudinda, taro nebo peli jekh bari čereni, savi thabljola ine sar baklja. Oj peli upri trećina lenja hem upro izvoriya e panjengere.

¹¹ A o anavi e čerenjakoro Pelen – so značini “Ćerki”. Trećina oto panja inele čerke olatar, hem ađahar but manuša mule oto ćerkiye e panjengoro.

¹² Kad o štarto anđeo phudinda, nešto khuvđa trećina e khamesiri, trećina e masekesiri hem trećina e čerenjengiri, i ađahar kalile zaki trećina. O dive našalđa pli trećina oto svetlost, a ađahar hem i rat.

¹³ Tegani dikhljum hem šundum jekhe orao savo letini ine ano maškar e nebosoro hem taro sa o glaso vićini: “Jao! Jao! Jao e phuvjakere manušende kad ka

šundol o zvuk taro poslednja trube e trine anđelengere kola valjani te phuden!”

9

¹ Kad o pandžto anđeo phudinda, dikhljum i čereni savi peli taro nebo ki phuv. Olaće inele dindo o ključo oto prolaz savo legari ani Beskrajno rupa.

² Kad i čereni phravđa o prolaz savo legari ani Beskrajno rupa, olestar iklilo čuro sar o čuro tari nesavi bari peč. O kham hem o nebo kalile oto čuro tari Beskrajno rupa.

³ A taro čuro ki phuv iklile o skakavci, save dobinde moć savi isi e phuvjakere škorpijen.

⁴ Ine lende naredime te na čeren ništa e phuvjakere čarjaće, ni bilo sava biljkaće, ni bilo save kaštese, nego samo e manušende kolen nane e Devlesoro pečati ko čekati.

⁵ Ali na ine lende muklo te mudaren e manušen, nego samo te mučinen len pandž masek. A adavai mučiba sar i dukh savi čerela i škorpija kad posaj e manuše.

⁶ Ko adala dive, o manuša ka roden o meriba, ali naka arakhen le. Ka mangel te meren, ali o meriba ka našel olendar.

⁷ O skakavci dičhile sar o grasta savei spremime zako mariba. Upro šero ine len nešto sar zlatno krana, a lengere muja inele sar manuškane.

⁸ Lengere bala inele sar e đuvljengere, a o danda sar e lavengere.

⁹ Upra peste ine len oklopija sar oto sastren, a o zvuk lengere phakendar šundilo sar kad but kočije hem grasta prastana ko mariba.

¹⁰ Upro porika ine len karo sar e škorpija, hem ano adala porika ine zoralipe te mučinen e manušen pandž masek.

¹¹ Upreder lende vladinda o caro, o anđeo oti Beskrajno rupa, kova ki čhib e jevrejengiri vićini pe Avadon, a ko grčki Apolion (so značini “Okova kova uništini”).

¹² I prvo nevolja nakhini. Aće palo late avena pana duj!

¹³ Kad o šofto anđeo phudinda, šundum jekh glaso savo avela taro štar šinga upro zlatno žrtveniko savo terđola anglo Devel.

¹⁴ O glaso phendā e šoftone andeose kole ine truba: "Oslobodin okole štare andelen kolai phandle ki bari len Eufrat!"

¹⁵ Tegani inele oslobodime o štar andelja kola inele spremna baš ko adava sati, dive, masek hem berš te mudaren trećina e manušendar.

¹⁶ O broj e vojniconendar upro grasta inele dušel milionja – šundum lengoro broj.

¹⁷ A o grasta hem okola so jašinena len, kolen dikhljum ani mli vizija, dičhile adahar: Okola upro grasta ine len upra peste oklopja lole sar jag, tamnoplava hem žuta sar o sumpor. E grastengere šere inele sar o šere e lavengere, a taro lengoro muj ikljola ine jag, čuro hem sumpor.

¹⁸ Taro adala trin nevolje – i jag, o čuro hem o sumpor save ikljona ine taro lengere muja – mudardile trećina e manušendar.

¹⁹ O zoralipe akale grastengoro inele ano lengere muja hem ano porika. Adalese so, o porika inele sar e sapengere šere savencar povredinena ine e manušen.

²⁰ Ali o manuša so ačhile, kola na mule taro akala nevolje, pana na pokajinde pe zbog o idolja saven čerde pumare vastencar. On na ačhavde te slavinen e demonen hem e idolen oto zlato, srebro, bronza, bar hem kaš, kola našti ni te dikhen, ni te šunen, ni te phiren.

²¹ Na pokajinde pe ni zako pumare mudariba, ni zako pumare mađije, ni zako pumaro blud, ni zako pumare čoriba.

10

O andeo hem o tikoro pačardo lil

¹ Tegani dikhljum pana jekhe zorale andeo sar huljela taro nebo. Inele urjavdo ano oblako, a upro šero ine lese i duga. Lesoro muj inele sar o kham, a o pre sar o stubija e jagakere.

² Ano vas ine lese tikoro, phravdo lil. Ov pe desnene preja terdino upro more, a e levoneja upri phuv,

³ i taro sa o glaso vičindā – sar o lav kad vićini. A kad vićindā, o ehta gromija pumare glasonencar lelje te vaćeren.

⁴ A kad o ehta gromija vaćerde, mangljum te pisinav, ali taro nebo šundum o glaso savo phendā: "Ićer ani tajnost adava so o ehta gromija vaćerde hem ma pisin adava."

⁵ Tegani o andeo kole dikhljum sar terdola upro more hem upri phuv vazdindā plo desno vas nakoro nebo

⁶ hem halja pe sovli Okoleja kovai zauvek dživdo, kova ćerđa o nebo hem sa soi ano leste, hem i phuv hem sa soi ano late, hem o more hem sa soi ano leste: "Nane više odložiba!"

⁷ Nego, ko dive kad o eftato andeo ka phudel i truba, ka ovel završime e Devlesoro tajno plan, sar so hem ov ple slugende e prorokonende vaćerđa."

⁸ Tegani šundum o glaso taro nebo savo palem phendā maje: "Dža hem le o phravdo lil oto vas e andeosoro kova terdola upro more hem upri phuv."

⁹ I dželjum uzalo andeo i phendum lese te del man adava tikoro lil, a ov phendā maje: "Le hem ha le. Ano muj ka ovel će gudlo sar avđin, a ano to vođi ka ovel će ćerko."

¹⁰ Me leljum o lil oto vas e andeosoro hem haljum le. Ano muj ine maje gudlo sar avđin, ali kad haljum le, ano vođi ine maje ćerko.

¹¹ Tegani ine maje phendo: "Palem valjani te prorokujine e bute narodendar, nacijendar, čhibjendar hem caronendar."

11

O duj svedoci

¹ Tegani dobindum i trska slično e štapese saveja merini pe, i ine maje phendo: "Ušti hem izmerin e Devlesoro hram hem o žrtveniko hem džhen okolen kola ano leste perena ko kočija anglo Devel.

² Ali ma merin o boro e hramesoro savoi avri, adalese soi dindo e avere nacijende, kola ka gazinen upri Sveto diz sarandu duj masek.

³ A me ka bićhalav mle duje svedokonen, urjavde ano neudobna šeja zako žaliba te prorokujinen adala hiljadu dušelu šovardeš dive."

⁴ Oni duj masline hem duj svećnjaci save terđovena anglo Gospodari e phuvjakoro.

⁵ Te neko mangela te ćerel lenđe bišukaripe, i jag ikljola taro lengoro muj hem hala lengere neprijatelj. Te neko mangela te ćerel lenđe bišukaripe, ađahar mora te ovel mudardo.

⁶ Olen isi vlast te phanden o nebo te na perel bršim zako vreme kad prorokujinena. A isi len hem vlast o panja te ćeren ano rat hem i phuv te khuven svakona nevoljaja, kad god adava mangena.

⁷ Kad ka završinen pumaro svedočiba, protiv olende ka marel pe i Zver savi ikljola tari Beskrajno rupa. Oj ka pobedini len hem ka mudari len.

⁸ Olengere telija ka pašljon ki ulica e bara dizjakiri, savi duhovno vičini pe Sodoma hem Egipat, kaj hem lengoro Gospod inele čivdo ko krsto.

⁹ Trin tekvaš dive o manuša taro sa o nacije, plemija, čibja hem narodija ka dikhen lengere telija hem naka muken lengere telija te oven čivde ano grobo.

¹⁰ Okola kola živinena ki phuv ka radujinen pe hem ka slavinen lengiri propast hem ka bičhalen darija jekh averese, adalese so adala duj proroci mučinde len.

¹¹ Ali palo trin tekvaš dive, e Devlesoro dah savo dela dživdipe đerdinđa ano proroci, i on terdine pumende ko pre hem bari dar uklinđa okolen kola dikhena len ine.

¹² Tegani šunde zoralo glaso taro nebo sar vaćeri lenđe: "Aven akari upre!"

I on anglo jaćha pumare neprijateljengere upro oblako legardile ko nebo.

¹³ I ko adava momenti ulo baro zemljotres hem dešto kotor e dizjakoro ulo uništine. Taro zemljotres mudardile efa hiljade manuša. Avera darandile, i dinde slava e Devlese kovai ano nebo.

¹⁴ I dujto nevolja nakhli. Aće, sig avela i trito.

I eftato truba

¹⁵ O eftato anđeo phudinđa i truba, hem ko nebo šundile zorale glasija save vaćerde:

"O carstvo e svetosoro ulo carstvo amare Gospodesoro hem lesere Hristesoro. Ov ka vladini zauvek!"

¹⁶ A o bišu štar starešine, kola bešena ko pumare prestolja anglo Devel, pele mujeja đī phuv hem pokloninde pe e Devlese,

¹⁷ vaćerindoj:

"Zahvalinaja će, Gospode Devla, kova sa šaj,

kova injan hem kova injanle, so leljan to baro zoralipe hem leljan te vladine!

¹⁸ O narodija holjande,

hem ali ti holi

hem o vreme te sudini pe e mulende.

Alo o vreme te nagradine te slugen e prorokonen,

hem te manušen, hem okolen kola darana te anavestar, e tikoren hem e baren,

hem te uništine okolen kola uništinenena i phuv!"

¹⁹ Tegani phravdilo e Devlesoro hram ko nebo, hem ano leste mothovđa pe o Kovčeg oto lesoro savez. Tegani khuvde o munje, i grmljavina, o gromija, ulo zemljotres hem lelja te perel bari kukudi.

12

I Đuvli hem i Aždaja

¹ Ko nebo mothovđa pe baro znako: i đuvli urjavdi ano kham, talo pre olakerei o masek, a upro šero ine la krana oto dešu duj čerenja.

² Inele khamni hem vičinda oto dukha e bijandipnasere.

³ Tegani ko nebo mothovđa pe aver znako: bari Aždaja, loli sar jag, sava ine efa šere hem deš šinga, a upro šere ine la efa krune.

⁴ Pla porikaja cidinda trećina oto čerenja taro nebo hem frdinđa len upri phuv. I Aždaja terdini angli đuvli koja

valjanda te bijani, te hal lakere čhavore kad ka bijandol.

⁵ Oj bijanda murše čhavore, kova ka vladini upro sa o narodija sastrenale palicaja. I lakoro čhavoro inele vazdime koro Devel hem koro lesoro prestolje.

⁶ A i đuvli našli ani pustinja, ko than savo o Devel pripreminda laće, adari te brininen pe olaće hiljadu dušelu šovardeš dive.

⁷ Tegani ano nebo ulo mariba: o Mihailo ple anđelencar marđa pe protiv i Aždaja hem lakere anđelja.

⁸ Ali i Aždaja hem lakere anđelja na inele dovoljno zorale, i našalde pumaro than ano nebo.

⁹ I bari Aždaja inele frdime taro nebo – o Purano sap, savo vičini pe beng hem Sotoni, savo legari sa e sveto ano greh. I Aždaja hem olakere anđelja inele frdime ki phuv.

¹⁰ Tegani šundum o zoralo glaso ko nebo sar vaćeri:

“Akana reslo o spasenje hem o zoralipe hem o carstvo amare Devlesoro hem i vlast lesere Hristesiri, adalese soi frdime o tužitelj amare phraljengoro kova dive hem rat optužini len ine anglo amaro Devel.

¹¹ On pobedinde le e Bakroresere rateja hem e lafencar oto pumaro svedoćanstvo.

On inele spremna te den pumaro dživdipe hem te meren.

¹² Adalese radujinen tumen, o nebesija hem sare kola živinena ano lende! A jao tumende, kola živinena ki phuv hem ano more, adalese so o beng huljilo tumende! Zorali holi uklinda le, adalese so džanel da na aćhilo le but vreme.”

¹³ Kad i Aždaja dikhlja dai frdime ki phuv, lelja te progonini okola đuvlja koja bijanda e murše čhavore.

¹⁴ Ali i đuvli dobinda duj phaka e bare oraosere te odletini di ko plo than ani pustinja, dur e Sapestar, kaj ka brininen pe olatar trin tekvaš berš.

¹⁵ Tegani o Sap mukulja taro plo muj pani sar len pali đuvli, sar te šaj i len legari la.

¹⁶ Ali i phuv pomožinda e đuvljaće: phravda plo muj hem pilja i len savi i Aždaja mukulja taro plo muj.

¹⁷ I Aždaja inele but holjame upri đuvli, i dželi te marel pe protiv lakere potomci kola aćhile. Adala inele okola kola ićerena e Devlesere naredbe hem ićerena pe upro svedoćanstvo e Isusesoro.

¹⁸ I Aždaja aćhili ki obala e moresiri.

13

I Zver taro more

¹ Tegani dikhljum sar taro more ikljola i Zver. Ine la deš šinga hem ehta šere, a ko ple šinga ine la deš krune hem ko svako šero anav savo hulini upro Devel.

² I Zver sava dikhljum inele slično sar o leopard. Lakere pre inele sar e medvedesere, a o muj sar e lavesoro. I Aždaja dinda la plo zoralipe, plo presto hem bari vlast.

³ Jekh lakere šerendar dićhilo sar dai ćhindo, ali olesiri mulikani rana uli sasljardi. Hem sa o sveto divinda pe hem lelja te džal pali Zver,

⁴ i sare pokloninde pe e Aždajaće, adalese so dinda vlast zaki Zver.

O manuša pokloninde pe hem zaki Zver, vaćerindoj: “Koi sar i Zver, hem ko šaj te marel pe olaja?”

⁵ Zaki Zver inele muklo te vaćeri barikane hem te hulini upro Devel. Dindi ine laće i vlast te ćerel adava sarandu duj masek.

⁶ I tegani lelja te hulini upro Devel, upro lesoro anav, upro than kaj o Devel živini hem upro okola kola živinena ko nebo.

⁷ Ine laće muklo hem te marel pe protiv e Devlesere manuša hem te pobedini len. Ine laće dindi vlast upro svako pleme, narodo, ćhib hem nacija.

⁸ Sare kola živinena ki phuv ka pokloninen pe zaki Zver, svako kasoro anav nane upisime ani Knjiga e dživdipnasiri e Bakroresiri savo inele ćhindo angleder so o sveto ulo.

⁹ Kas isi kana, nek šunel!

¹⁰ Koi odredime zako ropstvo,
ko ropstvo hem ka džal.
Koi odredime te ovel mudardo mačeja,
mačeja hem ka ovel mudardo.

Adava rodela istrajnost hem vera e
Devlesere manušendar.

I Zver tari phuv

¹¹ I tegani dikhljum i dujto Zver sar
ikljola tari phuv. Ine la duj šinga sar so isi
e bakrore, a vačerda sar i Aždaja.

¹² Oj izvršini ine sa i vlast e prvona
Zverakiri ano lakoro anav hem ki zor
čivđa i phuv hem sarijen kola živinena
ano late te pokloninen pe zaki prvo Zver
kolakiri mulikani rana uli sasljardi.

¹³ Čerđa bare čudesija – di hem i jag
mukela ine taro nebo ki phuv anglo
manuša,

¹⁴ hem prevarinda okolen kola živinena
ki phuv, ađahar so kandlja pe e
zoralipnaja savo ine laće dindo te čerel
čudesija ano anav oti prvo Zver. Oj vačeri
ine okolende kola živinena ki phuv te
čeren kip oti Zver sava ine rana oto mači,
ali oživinda.

¹⁵ Ine laće muklo te phudel o dživdipe
ano kip e prvona Zverakoro, te šaj o kip
vačeri hem te čerel okola kola na
pokloninena pe lese te oven mudarde.

¹⁶ Oj hem ki zor čivđa sa e manušen –
e tikoren hem e baren, e barvalen hem e
čororen, e slobodnonen hem e robonen –
te priminen o žig ko desno vas ili ko čekat,

¹⁷ ađahar da niko našti ine te biknel ni
te činel te nane le o žig e anaveja oti prvo
Zver ili lakere anavesere brojeja.

¹⁸ Akate valjani mudrost. Kas isi godi,
nek haljol o broj oti Zver, adalese so
adava broj predstavini e manuše. A
akavai adava broj: 666.

14

O Bakroro hem o 144.000 otkupime

¹ Tegani dikhljum, i eče, o Bakroro
terđola ki gora Sion, hem oleja 144.000
okola kolendei ko čekat pisime lesoro
anay hem o anav lesere Dadesoro.

² Šundum o glaso taro nebo slično zako
zvuk e zorale panjengoro hem zako zvuk
e zorale gromesoro. O glaso inele slično

zako bašaliba e manušengoro ko pumare
harfe.

³ Đilabde nevi đilib anglo prestolje, anglo
štar dživde bičija hem anglo starešine.
Adaja đilib niko našti ine te sikljol sem o
144.000 kolai otkupime tari phuv.

⁴ Adalai okola kola ačhile čista, adalese
so na leljeffe romnjen, kolai nevina. On
džana palo Bakroro kaj god ov džala. Oni
otkupime maškaro manuša sar i prvina
savi pripadini zako Devel hem zako
Bakroro.

⁵ Nijekh hovajba na arakhlja pe ano
lengoro muj. Oni bizi mana.

O trin anđelja

⁶ Tegani dikhljum avere anđeo sar
letini ano maškar e nebosoro. Ole ine o
večno šukar lafi te vačeri okolende kola
živinena ki phuv, svakona nacijaće,
plemese, čhibjaće hem narodose.

⁷ Ov zorale glasoja phenda: “Daran e
Devlestar hem den lese slava, adalese so
alo o vreme zako lesoro sudo! Slavinen
okole kova čerđa o nebo, i phuv, o more
hem o izvorija e panjengere!”

⁸ Palo leste alo aver anđeo, vačerindoj:
“Peli! Peli i bari diz Vavilon, savi sa e
naroden mačarđa moljaja oti holi hem
oto plo blud!”

⁹ Palo lende alo o trito anđeo hem
zorale glasoja phenda: “Ko poklonini pe e
Zveraće hem lakere kipse, hem primini
o žig ko plo čekat ili ko plo vas,

¹⁰ hem ov ka pijel i mol oti e Devlesiri
holi, savi birazblažime čordi ani čaša oti
lesiri holi, hem ka ovel mučime ani jag
hem ano sumpor anglo sveta anđelja hem
anglo Bakroro.

¹¹ Hem o čuro oto lengoro mučiba ka
uštel zauvek. Naka ovel len mir ni diveste
ni račate, okolen kola pokloninena pe e
Zveraće hem lakere kipse hem
priminena o žig lakere anaveja.”

¹² Akate, e Devlesere manuša, okola
kola ičerena o naredbe e Devlesere,
valjani te oven istrajna hem te ačhoven
verna e Isusesa.

¹³ Tegani šundum o glaso taro nebo sar
vačeri maje: “Pisin: Blagoslovimej okola
kola od akana merena ano Gospod!

Oja, vaćeri o Duho, on ka odmorinen pe oti pli phari buti, adalese so ka oven nagradime zako pumare delja.”

I žetva e phuvjakiri

¹⁴ Tegani dikhljum, i eće, parno oblako, a upro oblako bešela neko sar o Čhavo e manušesoru. Ko šero ine lese zlatno kruna hem ano vas oštro srp.

¹⁵ Tegani nesavo aver anđeo iknilo taro hram vičindoj taro sa o glaso okolese kova ine bešela upro oblako: “Le o srp hem čede o plod, adalese so alo o vreme zaki žetva. Zreloi i žetva ki phuv.”

¹⁶ Okova kova bešela ine upro oblako zamahninda ple srpeja nakori phuv hem ki sa i phuv ulo čedime o rod e žetvakoro.

¹⁷ Pana jekh anđeo iknilo taro hram e nebosoro, hem ole ine oštro srp.

¹⁸ A taro žrtveniko iknilo jekh aver anđeo – okova so isi le vlast upri jag – i taro sa o glaso vičinda okole anđeose kole ine o oštro srp: “Le to oštro srp hem čede i drakh taro čokot e phuvjakoro, adalese soi zrelo lesiri drakh!”

¹⁹ I o anđeo zamahninda ple srpeja nakori phuv, čedinda i drakh taro čokot e phuvjakoro hem čhivda la ani bari presa e Devlesere holjatar.

²⁰ I drakh ani presa inele gazime avri tari diz, hem tari presa thavdinda o rat di sar trišel kilometrija dur hem di sar metari tekvaš uče.

15

O ehta anđelja e eftane nevoljencar

¹ Tegani dikhljum pana jekh baro hem čudesno znako ko nebo: ehta anđelja e eftane poslednjone nevoljencar, adalese so olencar završini pe e Devlesiri holi.

² I dikhljum nešto sar stakleno more mešime e jagaja hem okolen kola pobedinde i Zver, lakoro kip hem o broj lakere anavesoro. Terđovena ine uzalo stakleno more hem ićerena harfe save o Devel dinda len.

³ Dilabde i dilib e Mojsijasiri, e Devlesere slugasiri, hem e Bakroresiri dilib:

“Barei hem čudesna te delja,
Gospode Devla, tu kova sa šaj!

Pravednai hem čačikane te droma,
Carona e naciјengere!

⁴ Ko te na daral tutar, Gospode,
hem te na slavini to anav?
Adalese so samo tu injan sveto.
Sa o narodija ka aven
i ka peren ko kočija angla tute,
adalese soi mothovde te pravedna delja.”

⁵ Palo adava dikhljum sar ko nebo phravdilo o Hram – o Šatori oto svedočanstvo,

⁶ hem olestar iknile ehta anđelja kolen ine o ehta nevolje. On inele urjavde ano skupo hem čisto lan hem ko gruda inele phandle zlatnone pojasencar.

⁷ Tegani jekh taro štar dživde bićija dinda e eftane anđelende ehta zlatna čare pherde e Devlesere holjaja, kova zauvek živini.

⁸ O Hram pherdilo čuroja e Devlesere slavatar hem lesere zoralipnastar, hem niko našti ine te đerdini ano Hram sa đikote na završini pe o ehta nevolje e eftane anđelendar.

16

O ehta čare e Devlesere holjatar

¹ Tegani šundum zoralo glaso taro Hram savo phenda zako ehta anđelja: “Džan hem čhoren o ehta čare e Devlesere holjatar ki phuv!”

² O prvo anđeo dželo hem čhorda plo čaro upri phuv. Tegani iknile gadna hem dukhavne čirevija upro manuša kolen inele o žig oti Zver hem kola pokloninde pe lakere kipese.

³ O dujto anđeo čhorda plo čaro upro more, a o more ćerda pe ano rat savoi slično e mulengere ratese, hem svako dživdo biće ano more mulo.

⁴ O trito anđeo čhorda plo čaro upro lenja hem upro e panјengere izvorija, hem on ćerde pe ano rat.

⁵ Tegani šundum e anđeo kole ine vlast upro panja sar phenela:

“Pravedno injan hem Sveto, tu kova injan
hem kova injanle,
so ađahar presudinđan.

⁶ Adalese so, on čorde o rat te svetone
manušengoro hem te
prorokonengoro,
hem adalese tu dindan len rat te
pijen,
sar so zaslužinde.”

⁷ Tegani šundum o žrtveniko sar phenela:

“Oja, Gospode Devla, tu kova sa šaj,
čačikanei hem pravedna te presude!”

⁸ O šarto anđeo čorda plo čaro upro
kham, hem e khamese inele dindo
zoralipe te tharel e manušen jagaja.

⁹ O manuša thabile oto baro tatipe hem
dinde armanja e Devle kas isi vlast
upreder akala nevolje. A palem, na
pokajinde pe hem na dinde lese slava.

¹⁰ O pandžto anđeo čorda plo čaro ko
presto oti Zver, hem lakere carstvo
učarda i tomina. O manuša taro dukha
lelje te kicinen pumare čibja,

¹¹ hem te den armanja e nebosere
Devle zbog pumare dukha hem o čirevija,
ali na pokajinde pe zako pumare delja.

¹² O šofto anđeo čorda plo čaro upri
bari len Eufrat, hem lakoro pani šučilo sar
te pripremini pe o drom zako carija taro
istok.

¹³ Tegani dikhljum sar taro muj e
Aždajakoro, taro muj e Zverakoro hem
taro muj e Hovavne prorokosoro ikljona
trin bišukar duhija savei slična e žabende.

¹⁴ Adala duhija inele demonja save
čerena čudesija. On džana koro carija e
svetosere sar te čeden len zako mariba ko
Baro dive e Devlesoro, kova sa šaj.

¹⁵ “Ače, avava sar o čor! Blago okolese
kovai džangalo hem urjavdo, sar te na
džal nango hem avera te na dikhen lesiri
lađ!”

¹⁶ I o demonja čedinde len ko than savo
ki e jevrejengiri čib vičini pe Armagedon.

¹⁷ O eftato anđeo čorda plo čaro upro
vazduho, a taro Hram, taro presto, iklilo
jekh zoralo glaso savo phenda:
“Završime!”

¹⁸ Tegani khuvde o munje, i grmljavina
hem o gromija, hem ulo baro zemljotres
savo na inele od kadi o manuša ki phuv.
Adava zemljotres inele but zoralo.

¹⁹ I bari diz pharavdili ko trin kotora, a
o dizja e narodengere rušinde pe. O Devel
setinda pe e bare Vavilonestar, hem
dinda le i čaša e moljaja oti pli bari holi.

²⁰ Sa o ostrvija nestaninde, hem nijekh
planina na ačhili.

²¹ Tegani upro manuša peli bari kukudi
taro nebo, hem svako inele phari sar
saranda kilja. O manuša dena ine
armanja e Devle zbog i nevolja oti
kukudi, adalese so adaja nevolja inele but
bari.

17

I kazna zako Vavilon – i Bari bludnica

¹ Tegani alo jekh taro ehta anđelja kolen
ine o ehta čare, hem phenda maje: “Ava te
mothovav će sar ka ovel kaznime i Bari
bludnica, koja bešela upro but panja.

² Olaja o carija e phuvjakere mukena
pe ine ano blud, a okola kola živinena ki
phuv mačona ine oti mol oto lakoro blud.”

³ Tegani o anđeo ano Duho legarda man
ani pustinja. Adari dikhljum jekha đuvlja
sar bešela upri loli Zver. I Zver inele
pherdi anavencar save hulinena upro
Devel hem ine la ehta šere hem deš šinga.

⁴ I đuvli inele urjavdi ano skupa lole
šeja hem kitime zlatoja, dragone
barencar hem biserencar. Ano vas ine la
zlatno čaša pherdi gadost hem melalipe
oto lakoro blud,

⁵ a ko čekati ine laće pisime o anav save
ine garavdo značenje:

“O BARO VAVILON,
I DAJ ZAKO SA O BLUDNICE
HEM ZAKO GADOSTIJA E PHUVJAKERE.”

⁶ Dikhljum dai i đuvli mati oto rat e
Devlesere manušengoro hem oto rat e
Isusesere svedokonengoro.

Kad dikhljum la, but začudindum man.

⁷ O anđeo phenda maje: “Sose čudineja
tut? Me ka phenav će o garavdo značenje
akala đuvljakoro hem oti Zver koja akhari
la hem kas isi ehta šere hem deš šinga.

⁸ I Zver sava dikhljan nekad inele, ali
akana nane, palem ka ikljol tari
Beskrajno rupa hem ka džal ani propast.
A okola kola živinena ki phuv, kasere

anava nane pisime ani Knjiga e dživdipnasiri pana taro ćeriba e svetosoro, ka divinen pe dikhindoj ani Zver, savi nekad inele, a više nane, ali koja palem ka avel.

⁹ Akate valjani mudro godi. O ehta šerei o ehta bregija upro savende bešela i đuvli. A adavai hem o ehta carija

¹⁰ – pandž već pele, jekh vladini, a o dujto pana na alo; a kad ka avel, hari ka vladini.

¹¹ I Zver savi nekad inele, a akana nane, oj korkori o oftoto caro. Oj da hem jekh oto adala ehta carija hem džala ani propast.

¹² O deš šinga saven dikhljan, oni o deš carija, kola pana na vladinena, ali ka dobinen i vlast te vladinen zajedno e Zveraja samo zako jekh sati.

¹³ Olen isi jekh cilj: pumaro zoralipe hem pumari vlast te preden e Zveraće.

¹⁴ On ka maren pe protiv o Bakroro, ali o Bakroro ka pobedini len, adalese soi ov Gospodari upro gospodarija hem Caro upro carija. Oleja ka oven olesere vičime, o izabirime hem o verna.”

¹⁵ Tegani o anđeo phenđa maje: “O panja saven dikhljan, upro savende bešela i Bludnica, adavai o narodija, o manuša, o nacije hem o čhibja.

¹⁶ A okola deš šinga saven dikhljan hem i Zver – on ka mrzinen e Bludnica, ka len latar sa so isi la hem ka ačhaven la nanga; ka han lakoro mas hem ka tharen la jagaja.

¹⁷ Adalese so, o Devel čhivđa ano lengere vile te ćeren okova so ov mangela: te ćeren pumaro zajedničko cilj hem te preden pumaro carstvo e Zveraće đikote na pherđona e Devlesere lafija.

¹⁸ A e đuvlja kola dikhljan, adavai i bari diz savi vladini upreder o carija e phuvjakere.”

18

O uništenje e Vavilonesoro

¹ Palo adava dikhljum avere anđeo sar huljela taro nebo. Ole ine bari vlast hem leso ro sjaj osvetlinđa i phuv.

² Ov zorale glasoja vičinda:

“Peli! Peli i bari diz Vavilon!
Uli čher kote bešena o demonja,
hem than zako sa o bišukar duhija,
than zako sa o nečista čiriklja,
than zako sa o nečista hem odvratna
zverija.

³ Adalese so sa o narodija pile
i mol oti lakiri holi hem oto lakoro
blud.
Olaja e phuvjakere carija mukle pe ano
blud,
a e phuvjakere trgovci barvalile
lakere barikane barvalipnastar.”

⁴ Tegani šunđum hem aver glaso taro
nebo sar vaćeri:

“Ikljoven olatar, mle manušalen,
te na ćeren olaja grehija
hem te na arakhen tumen lakere
nevolje.

⁵ Adalese so, lakere grehija barile đi o
nebo
hem o Devel setinda pe oto lakere
bišukaripa.

⁶ Irinen laće palo lakere delja,
irinen laće duj puti više zako okova
so ćerđa.

Ani čaša ani savi oj čhorda averende
tumen duj puti više čhoren olaće.

⁷ Kobor muklja pe ano sjaj hem ano
barikano barvalipe,
edobor muke hem tuga den la,
adalese so vaćeri ana peste:

‘Ko prestolje bešava sar carica.
Na injum udovica hem naka
tugujinav.’

⁸ Adalese ano jekh dive ka resen la sa
akala nevolje:
o meriba, i tuga hem o bokhalipe.
Ka ovel thardi jagaja,
adalese soi zoralo o Gospod o Devel,
kova sudini laće.

⁹ A e phuvjakere carija, kola olaja
mukle pe ano blud hem kola užvinde ano
lakoro barikano barvalipe, ka roven hem
ka kukinen palo late dikhindoj o čuro
hem ola sa ani jag.

¹⁰ Ka terđoven dur olatar, ani bari dar
oto lakere muke, hem ka vaćeren:

'Jao! Jao, i bari diz Vavilon, i zorali diz!
Otojekhvar reslja tut ti osuda!'

¹¹ A e phuvjakere trgovci ka roven hem ka tugujinen palo late, adalese so niko više naka činel lengiri roba:

¹² o zlato, o srebro, o draga bara hem o biserja, o šukar lan, o lole šeja, i svila hem o skerlet, sa o vrste oto mirisno kaš hem sa o vrste predmetija oti slonovača, sa o vrste predmetija oto skupo kaš, oti bronza, oto sastren hem oto mermer;

¹³ o cimet, o začín, o šukar mirisija, i smirna, o tamjan, i mol hem o ulje, o parno varo hem o điv, e stoka hem e bakren, e grasten hem e kočijen, e robonen hem o manuškane duše.

¹⁴ Ačhiljan bizo šukaripa palo save te duša ine bari želja. Sa to baro barvalipe hem to sjaj propele hem nikad više naka irine len.

¹⁵ O trgovci so čerde buti adaleja, kola ule barvale adalestar, ka terđoven po dur, ani bari dar oto lakere muke. Ka roven hem ka tugujinen,

¹⁶ vačerindoj:

'Jao! Jao, i bari diz!

Injanle urjavdi ano šukar lan, ano skupa lole šeja hem ano skerlet. Injanle ukrasime zlatoja, dragone barencar hem biserencar.

¹⁷ Otojekhvar sa adava baro barvalipe ulo uništíme!'

Hem sa o kapetanja e brodonengere hem sa o putnici, o mornarija hem okola kola čerena buti ko more, terdine po dur.

¹⁸ A dikhindoj o čuro hem ola sa ani jag, vačerde: 'Savi diz inele edobor bari sar akaja?'

¹⁹ On čhorde i prašina upro pumare šere hem runde hem tugujinde, vačerindoj:

'Jao! Jao, i bari diz!

Olakere barvalipnaja barvalile sare kolen ko more ine brodija, a oj otojekhvar uli uništíme!'

²⁰ Radujinen tumen zbog olakoro uništenje, nebo hem tumen o manuša e Devlesere, hem o apostolja hem o

proroci, adalese so o Devel osudinda la zako okova so čerđa tumende!"

²¹ Tegani jekh zoralo anđeo vazdinda i stena bari sar o bar e mlinesoro hem frdinda la ano more, vačerindoj: "Ađahar zorale ka ovel frdime hem i bari diz Vavilon, i nikad više te na ovel arakhli!

²² Nikad više ana tute naka oven muzičarija, naka šundon zvukija oti harfa, oti frula ni oti truba!

Nikad više ana tute naka aračhoven zanatlije oto nijekh zanati!

Nikad više ana tute naka šundol o zvuk oto mlin!

²³ Nikad više ana tute naka sijajini o svetlost e svetiljakoro!

Nikad više ana tute naka šundol o glaso e mladoženjasoro ili e borjakoro!

Te trgovci inele najbare manuša ki phuv. Sa o narodija hovavdile te mađijendar.

²⁴ Hem ano late aračhilo o rat e prorokonengoro hem e Devlesere manušengoro hem sarijengoro kola inele mudarde ki phuv."

19

I pobedničko đilib ano nebo

¹ Palo adava šundum nešto sar zoralo glaso bute dženengoro ko nebo sar vičinena:

"Haleluja!

O spasenje, i slava hem o zoralipe pripadinena amare Devlese,

² adalese soi lesere presude čačikane hem pravedna.

Ov osudinda e Bara bludnica, koja rugini ine i phuv ple bludeja, hem ov osvetinda pe laće zako rat ple slugengoro."

³ Hem palo dujto puti vičinde:

"Haleluja!

O čuro oto lakoro uništenje ka vazdel pe zauvek!"

⁴ Tegani o bišu štar starešine hem o štar dživde bičija pele ko kočija hem pokloninde pe e Devlese, kova bešela ko prestolje, hem phende: "Amen, Haleluja!"

⁵ A taro prestolje šundilo glaso savo phenda:

"Hvalinen amare Devle,
sare tumen kola injen lesere sluge,
kola darana olestar, o bare hem o
tikore!"

⁶ Tegani šundum nešto sar glaso bute dženengoro hem sar zvuk e zorale panjengoro hem sar zvuk e zorale gromengoro, sar phenena:

"Haleluja!

Adalese so, vladini o Gospod, amaro
Devel, kova sa šaj!

⁷ Te radujina amen hem te veselina amen
hem te da lese slava.

Adalese so, alo o vreme zako bijav e
Bakroresoro
hem lesiri nevesta spreminda pe.

⁸ Dindo laće sjajno hem čisto lan
te urjel pe ano leste."

(A o lan, adavai o pravedna delja e
Devlesere manušengere.)

⁹ Tegani o anđeo phenda maje: "Pisin:
Blago okolende kolai vičime ko bijav e
Bakroresoro!"

Hem phenda maje: "Akalai čačikane
lafija e Devlesere."

¹⁰ Peljum ko kočija anglo lesere pre te
pokloninav man lese, a ov phenda maje:
"Ma čer adava! Me injum sluga, isto sar so
hem tu hem te phralja kola svedočinena
pla veratar ano Isus. E Devlese poklonin
tut. Adalese so, okola kola svedočinena e
Isusestar, olen isi Duho oto proroštvo."

O jahači ko parno gras

¹¹ Tegani dikhljum phravdo nebo, a
adari, parno gras. O anavi okolesoro
kova ine upro gras Verno hem Čačikano,
hem ov pali pravda sudini hem džala ko
mariba.

¹² Lesere jačhai sar o plamen e
jagakoro, a ko šeroi lese but krune. Ole isi

pisime anav savo niko na džanel sem
leste.

¹³ Urjavdoi ano ogrtači savoi natopime
rateja hem vičini pe: Lafi e Devlesoro.

¹⁴ Palo leste džana e nebosere vojske
upro parne grasta, urjavde ano sjajno
hem čisto lan.

¹⁵ Taro lesoro muj ikljola oštro mači
saveja ka khuvel e nacijen. Ka vladini
upreder lende sastrenale palicaja hem ka
gazini i drakh ani presa oti bari holi e
Devlesiri, kova sa šaj.

¹⁶ Ko lesoro ogrtači, ko bedro, pisimei
lesoro anav:

CARO UPREDER O CARIJA HEM GOSPODARI UPREDER O GOSPODARIJA

¹⁷ Tegani dikhljum jekhe anđeo kova
terđola ko kham hem taro sa o glaso vičini
sa e čirikljen kola letinena ano maškar e
nebosoro: "Aven! Čeden tumen zaki bari
gozba e Devlesiri!"

¹⁸ Aven te han o mas e caronengoro, e
narednikonengoro hem e bare
manušengoro, hem o mas e grastengoro
hem okolengoro kola jašinena len, hem o
mas sa avere manušengoro kolai
slobodna hem kolai robija, hem e
tikorengoro hem e barengoro!"

¹⁹ Tegani dikhljum i Zver hem e
phuvjakere caronen pumare vojskencar
sar čedinde pe te maren pe protiv Okova
kovai upro gras hem protiv olesiri vojska.

²⁰ I Zver inele dolime, a olaja hem o
Hovavno proroko, kova ano lakoro anav
čerđa čudesija savencar hovavđa okolen
kola priminde o žig oti Zver hem kola
pokloninde pe lakere kipese. Soduj
dživde inele frdime ano jagalo jezero savo
thabjolja sumporeja.

²¹ A okole averen mačeja mudarđa
Okova kova bešela upro gras, taro kasoro
muj ikljola o mači. Sa o čiriklja čalile oto
lengoro mas.

20

Carujiba ko hiljada berš

¹ Tegani dikhljum jekhe anđeo sar
huljela taro nebo. Ano vas ine lese o
ključo oti Beskrajno rupa hem baro lanco.

² Ov dolinda e Aždaja, e Purane Sape, kovai o beng, o Sotoni, hem phandlja la lancoja ko hiljada berš,

³ i frdinda la ani Beskrajno rupa, savi zaključinda hem zapečatinda, te na hovaj više e nacijen sa đikote na nakhena o hiljada berš. Palo adava valjani te ovel mukli ko hari vreme.

⁴ I dikhljum o prestolja ko save bešena ine okola kolende inele dindi i vlast te sudinen. I dikhljum o duše okolengere kasere šere inele činde zbog o svedočiba zako Isus hem e Devlesoro lafi, okola kola na pokloninde pe e Zveraće ni lakere kipeše hem kola na priminde o žig ko pumaro čekati ni ko pumaro vas. On uštine taro mule, i e Hristeja vladinde hiljada berš.

⁵ Akavai o prvo uštiba taro mule. (Avera kolai mule na uštine sa đikote na nakhena o hiljada berš.)

⁶ Bahtalei hem sveta okola kola učestvujućina ko prvo uštiba taro mule. O dujto meriba nane le vlast upreder lende. On ka oven sveštenici e Devlesere hem e Hristesere hem ka vladinen oleja hiljada berš.

E Sotonesoro kraj

⁷ I kad ka nakhen o hiljada berš, o Sotoni ka ovel muklo taro plo phandlipe,

⁸ i ka ikljol te legari ano hovajba e naroden, kolen vićinena Gog hem Magog, taro štar krajevija e phuvjakere, hem ka čedel len zako mariba. Ka oven edobor – sar i pošik ki obala e moresiri.

⁹ On iklile hem širinde pe ki phuv hem opkolinde o kamp e Devlesere svetone manušengoro hem i volime diz. Ali taro nebo huljili i jag hem uništinda len.

¹⁰ A o beng, kova legarda len ano hovajba, inele frdime ano jagalo hem sumporno jezero, kaj već inele i Zver hem o hovavno proroko. Adari ka oven mućime zauvek – dive hem rat.

Sudiba e mulende

¹¹ Tegani dikhljum o baro parno presto hem Okole kova bešela upro leste. I phuv hem o nebo našle anglo leso ro muj hem na arakhlja pe lende than.

¹² I dikhljum e mulen, baren hem tikoren, sar terđovena anglo prestolje, a o

knjige phravdile. Hem aver knjiga inele phravdi – i Knjiga e dživdipnasiri. E mulende sudinda pe palo okova so inele zapisime ano knjige – palo lengere delja.

¹³ O more dinda e mulen kola inele ano leste, hem o Meriba hem o Had dinde e mulen kola inele ano lende, i svako inele osudime premalo ple delja.

¹⁴ Tegani o Meriba hem o Had inele frdime ano jagalo jezero. O jagalo jezero – adavai o dujto meriba.

¹⁵ I kasoro anav na inele zapisime ani Knjiga e dživdipnasiri, inele frdime ano jagalo jezero.

21

O Nevo Jerusalem

¹ Tegani dikhljum o nevo nebo hem i nevi phuv, adalese so o prvo nebo hem i prvo phuv nakhle, a ni more više na inele.

² Dikhljum i Sveto diz, o Nevo Jerusalem, sar huljela taro nebo e Devlestar. Inele pripremimo sar i nevesta koja ukrasinda pe zako plo rom.

³ I šundum zoralo glaso taro prestolje sar vaćeri: “Aće, e Devlesoro i šatori maškaro manuša hem ka živini olencar, a on ka oven leso ro narodo, hem korkoro o Devel ka ovel olencar hem ka ovel lengoro Devel!”

⁴ Ov ka kosel svako asvi lengere jaćendar hem više naka ovel meriba, ni tuga, ni rojba, ni dukh, adalese so nakhlo okova so inele angleder.”

⁵ Tegani Okova kova bešela ko prestolje phenda: “Aće, sa ćerava nevo!”

Hem phenda: “Pisin, adalese soi akala lafija ćaćikane hem šaj te verujini pe lende.”

⁶ I phenda maje: “Završime! Me injum Alfa hem Omega, Poćetak hem Kraj. E žednonese besplatno ka dav te pijel taro izvor e panjesoro savo dela dživdi pe.

⁷ O pobedniko ka nasledini sa akava, hem me ka ovav leso ro Devel, a ov ka ovel mlo ćhavo.

⁸ A o kukavice, o neverna, o rumime, o ubice, o bludnici, o vraćarija, o idolopoklonici, hem sa kola hovavena, ka priminen pumari plata ano jezero savo

thabljola jagaja hem sumporeja. Adavai o dujto meriba.”

⁹ Tegani alo jekh oto ehta anđelja kolen isi ehta čare pherde e eftane poslednjone nevoljencar, i phenda maje: “Ava, ka mothovav će e nevesta, e Bakroresere romnja.”

¹⁰ I legarda man ano Duho upri jekh bari hem uči gora, i mothovda maje i sveto diz Jerusalm sar taro nebo huljela e Devlestar.

¹¹ Sijajinda oti e Devlesiri slava sar nesavo but skupo bar, sar o kristalno bar jaspis.

¹² E dizja ine baro hem učo duvari hem dešu duj kapije. O kapije pazinde o dešu duj anđelja, a ko kapije inele pisime o anava oto dešu duj plemija e Izraelesere.

¹³ Ko istok inele trin kapije, ko sever trin kapije, ko jug trin kapije hem ko zapad trin kapije.

¹⁴ E dizjakere duvare ine dešu duj temelja ko save inele pisime o anava oto e Bakroresere dešu duj apostolja.

¹⁵ A okova so vačerda mancar, inole zlatno štapi saveja merini pe, te šaj merini i diz, lakere kapije hem o duvari.

¹⁶ A i diz inele ano oblik sar četvorougao, jednako glego hem buli. O anđeo izmerinda i diz e šapeja: inele glego di sar duj hiljade hem dušel kilometarija;* edobor inele hem buli hem uči.

¹⁷ Izmerinda hem e dizjakoro duvari: thulo inele di sar šovardešu šov metarija†, merime manuškane meraja savaja o anđeo koristinda pe.

¹⁸ O duvari inele čerdo oto jaspis, a i diz oto čisto zlato – čisto sar o staklo.

¹⁹ O temelja e dizjakere duvaresere inele ukasime oto sa o vrste oto drago bar: o prvo temelji inele oto jaspis, o dujto oto safir, o trito oto kalcedon, o štarto oto smaragd,

²⁰ o pandžto oto sardoniks, o šofto oto sard, o eftato oto hrisolit, o oftoto oto viril, o enjato oto topaz, o dešto oto hrisopras, o dešujekhto oto jakint, o dešu dujto oto ametist.

²¹ A o dešu duj kapije inele dešu duj biserija – svako kapija inele čerdi oto jekh biseri. E dizjakoro glavno drom inele oto čisto zlato – prozirno sar o staklo.

²² Ani diz na dikhljum nisavo hram, adalese soi lakoro hram o Gospod o Devel, kova sa šaj, hem o Bakroro.

²³ E dizjaće na valjani ni kham ni masek te svetlinen laće, adalese so osvetlinda la e Devlesiri slava, a o Bakroroi lakiri svetiljka.

²⁴ O narodija ka phiren ano lakoro svetlost hem e phuvjakere carija ano late ka anen pli slava.

²⁵ Lakere kapije naka phandljon diveste, a adari naka ovel rat.

²⁶ Ano late ka oven ande i slava hem i čast e narodengiri.

²⁷ Ali naka đerdini ništa nečisto, niti niko ko čerela okova soi gadno hem hovavno, nego samo okola kaserei anava upisime ani e Bakroresiri Knjiga e dživdipnasiri.

22

¹ Tegani o anđeo mothovda maje i len e panjeja savo dela dživdipe. Inele čisto sar o kristali, a thavdela ine taro e Devlesoro hem e Bakroresoro prestolje

² maškar o glavno drom e dizjakoro. Taro soduj strane e lenjakere inele o kaš e dživdipnasoro savo anela bijandipe dešu duj puti, jekhvar ko masek. O listija e kašesere inele zako saslariba e narodende.

³ Adari naka ovel više nisavo prokletstvo. Ani diz ka ovel e Devlesoro hem e Bakroresoro presto, a lesere sluge ka služinen lese.

⁴ Ka dikhen lesoro muj hem lesoro anav ka ovel lende ko čekat.

⁵ Rat više naka ovel, a ni ka valjani lende više svetlost e svetiljkengoro ni o svetlost e khamesoro, adalese so o Gospod o Devel ka svetlini lende, a on ka vladinen uvek hem zauvek.

⁶ Tegani o anđeo phenda maje: “Akalai lafija čačikane hem šaj te verujini pe lende. O Gospod, o Devel kova dela e prorokonon ple Duho, bičhalda ple anđeo

* **21:16** *duj hiljade hem dušel kilometarija* Ko original terđola: “12.000 stadija” † **21:17** *di sar šovardešu šov metarija* Ko original terđola: “144 kunja”

te mothoj ple slugende okova so sigate isi te ovel."

⁷ I o Isus phendā: "Ače, avava sigate! Blago okolese ko ičeri pe ko proročka lafija akala knjigakere."

⁸ Me, o Jovan, šundum hem dikhljum sa akava. I kad adava šundum hem dikhljum, peljum mujeja di phuv anglo pre e andeosere kova sa adava mothovđa maje, te pokloninav man lese.

⁹ Ali ov phendā maje: "Ma čer adava! Hem me injum sluga sar tu hem te phralja o proroci hem sare kola ičerena pe ko lafija akala knjigakere. E Devlese poklonin tut!"

¹⁰ Hem phendā maje: "Ma zapečatin o proročka lafija akala knjigakere, adalese soi o vreme paše.

¹¹ O nepravedniko pana nek čerel nepravda, o nečisto pana nek meljari pe, a o pravedniko pana nek čerel soi pravedno, hem koi sveto pana nek posvetini pe."

¹² I o Isus phendā: "Ače, avava sigate hem anava mancar i plata, te platinav svakonese premalo lesere delja.

¹³ Me injum Alfa hem Omega, Prvo hem Poslednjo, Početak hem Kraj.

¹⁴ Blago okolende kola thovena pumare šėja, adalese so ka ovel len pravo te

đerinen ki kapija e dizjakiri hem te han taro kaš e dživdipnasoro.

¹⁵ Avri ačhovena o đukle, o vračarija, o bludnici, o ubice, o idolopoklonici hem sare kola volinena o hovajba hem kola hovavena.

¹⁶ Me, o Isus, bičaldum mle andeo te mothoj tumende akava lafi zako khandirja. Me injum o Koreno hem o Potomko e Davidesoro, i sjajno čereni e divesiri."

¹⁷ O Duho hem i nevesta phenena: "Ava!"

Hem ko šunela akava, nek phenel: "Ava!"

Koi žedno nek avel; ko mangela, nek besplatno dolel pani savo dela dživdipe.

¹⁸ Upozorinava svakone kova šunela o proročka lafija akala knjigakere: ko dodela lende nešto, olese o Devel ka dodel nevolje savei zapisime ani akaja knjiga.

¹⁹ A ko lela nešto e lafendar akala knjigakere oto proroštvo, olestar o Devel ka lel lesoro deo oto kaš e dživdipnasoro hem oti sveto diz, savendar pisimei ani akaja knjiga.

²⁰ Okova kova svedočini zako sa akava, phenela: "Oja, avava sigate!"

Amen! Ava, Gospode Isuse!

²¹ I milost e Gospodesiri e Isusesiri nek ovel sarijencar.